imburgs agblad

aterdag 23 november 1991

73e jaargang nr. 277.

itgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,50

● *Frank van Bakel*

● *Japanse tuin in Bonnefanten-museum*

Kind kan naam van moeder krijgen

DEN HAAG – Ouders kunnen gaan kiezen welke achternaam hun kinderen zullen krijgen: die van de vader, of die van de moeder. Hebben de ouders een keus gemaakt, dan geldt die voor alle kinderen uit dat huwelijk.

Dat is de kern van een wetsvoorstel dat de staatssecretarissen Kosto (Justitie) en Ter Veld (Sociale Zaken) naar de Tweede Kamer hebben gestuurd. Als de ouders geen voorkeur uitspreken, wordt in het wetsvoorstel gekozen voor de achternaam van de vader. De staatssecretarissen motiveren dit door te wijzen op onderzoek waaruit blijkt dat slechts een minderheid van de Nederlandse bevolking zou kiezen voor de naam van de moeder. Indien de ouders ruzie krijgen over de keus van de achternaam, dan kunnen zij hun probleem aan de rechter voorleggen. Dit om te voorkomen dat de vader een veto-recht krijgt.

Een uitzondering wordt gemaakt voor kinderen van een vader met adellijke titel. Zij krijgen de naam van de vader.

Provincie rekent komende twee jaar op investeringen van 140 miljoen

Impuls voor mijnstreek

DOOR LAURENS SCHELLEN

MAASTRICHT – De regio's Oostelijk Zuid-Limburg en de Westelijke Mijnstreek kunnen de komende twee jaar rekenen op circa 140 miljoen gulden aan investeringen ter versterking van hun sociaal-economische structuur. In concreto gaat het daarbij onder meer om een twintigtal grote en kleine projecten op het gebied van industrie, dienstverlening, bedrijfs- en kantoorparken en leefmilieu. Daartoe behoren in elk geval de ontwikkeling van het stadscentrum van Kerkrade, de kantorenboulevard in Heerlen en de binnenstad van Sittard.

Daarnaast zit er voor heel de provincie in 1992 en 1993 nog eens ruim zeventig miljoen in het vat voor uiteenlopende – deels grensoverschrijdende – projecten op het gebied van onder meer wetenschap en technologische vernieuwing. Een en ander heeft CDA-gedeputeerde Jef Pleumeekers van Financiën gisteren desgevraagd bevestigd.

Van het totale investeringsbedrag van ruim 210 miljoen gulden heeft de Europese Gemeenschap inmiddels ruim 96 miljoen aan Limburg toegezegd. Nog dit jaar verwacht Pleumeekers in Brussel de definitieve beslissing over de honorering van de twintig projecten, die worden gefinancierd in het kader van de speciale Europese fondsen voor regionale en sociale ontwikkeling (EFRO en ESF). Behalve de voormalige mijnstreken komen in Limburg alleen de gemeenten Vaals en Wittem daarvoor in aanmerking.

Over de precieze aard en omvang van de individuele projecten die bij de EG voor financiering zijn aangemeld, wil Pleumeekers nog geen enkele mededeling doen. „Daarover wordt achter de schermen nog steeds druk onderhandeld met Brussel."

Aan de te vergeven subsidies verbindt de EG de spijkerharde voorwaarde dat het resterende bedrag (alles bij elkaar dus bijna 115 miljoen gulden) door of via de betrokken regio's zelf wordt opgebracht.

Zie verder pagina 15

● **Deputé overtuigd van haalbaarheid plannen**

● *Als een politieke held werd de president van de Russische Federatie, Boris Jeltsin, gisteren door de Duitsers in de straten van Bonn ontvangen. De voormalige opposant van Gorbatsjov genoot duidelijk van zijn populariteit. Hij kreeg in Bonn hulp voor zijn republiek aangeboden. Na zijn ontmoeting met Kohl donderdag sprak Jeltsin gisteren met minister van Buitenlandse Zaken Hans-Dietrich Genscher. De Russische president overlegde ook met de parlementscommissie voor Buitenlandse Zaken en met bondspresident Richard von Weizsaecker.*

Twee doden in Maastricht

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – In Maastricht zijn gisteren binnen 24 uur twee doden aangetroffen. Eerst werd gisternacht om één uur in het Mgr Nolenspark een dode man gevonden. Bij sectie bleek dat hij door een messteek om het leven is gebracht. Later op de dag werd een tweede dode aangetroffen in de Kleine Grachtstraat. Omstanders verklaarden ter plekke twee mensen te hebben zien wegrennen. Een dertig man sterk recherchebijstandsteam heeft beide zaken in onderzoek.

Het slachtoffer dat in het Mgr Nolenspark werd gevonden, is volgens de politie ongeveer 30 tot 35 jaar en van Noordafrikaanse afkomst, mogelijk een Marokkaan.

Politiewoordvoerder Bert Peters: „Bij de politie, maar ook bij de Maastrichtse bevolking staat het Mgr Nolenspark bekend als een homofielenpark. Het onderzoek gaat dan ook uit in die richting. Het team probeert contact te leggen met regelmatige bezoekers van het park."

Zie verder pagina 15

● **Parken Maastricht ontmoetingsplaats voor homofielen**

max. 4°

min. 2°

EEL BEWOLKING

e mist die vannacht is ontaan, zal maar langzaam verwijnen. In de ochtend passert een storing die vandaag oor veel bewolking zorgt. an tijd tot tijd valt er wat chte regen of motregen. Ook orgenochtend is er nog veel ewolking, maar in de midg kunnen wat lichte opklangen voorkomen.. De midgtemperatuur ligt rond de 4 aden. 's Nachts daalt het wik tot 2 graden. De wind is vak tot matig uit veranderke richting.

oor verdere informatie beeffende het weer in Limburg ant u bellen 06-91122346.

ANDAAG:

n op:	**08.12**	**onder: 16.39**
aan op:	**17.44**	**onder: 10.13**

ORGEN:

n op:	**08.14**	**onder: 16.38**
aan op:	**19.00**	**onder: 11.08**

Liefdespaar stagneert verkeer

expositties

● **HEERLEN**
Stadsgalerij Heerlen, Raadhuisplein 19. Suzan Drummen en Piet Dirkx. T/m 12/1, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie 'De Konfrontatie',** Putgraaf 5. Expositie van Wpúntki en Joep Consten. T/m 24/11, open za en zo van 14-17 uur.

● **HOENSBROEK**
Fotogalerie 68, Poortgebouw v/h kasteel. Fototentoonstelling van Lucia Radochonska. T/m 31/12, open ma t/m vr 10-12 uur en 13.30-17 uur, za en zo 13.30-17 uur.

● **NUTH**
Atelier Jac Vinken, Stationsstraat 71. Expositie van de keramist Armel Hédé en Nathalie Benoït. T/m 7/12, open di t/m vr 9-18 uur, za 9-17 uur.

● **LANDGRAAF**
Galerie Gaudi, Hereweg 83. Expositie met werk van Gerda Roodenburg-Slagter en Annet van der Kamp. T/m 1/12, open do t/m zo van 10 tot 17 uur. **Galerie Ipomal,** Kerkberg 2. Expositie van Marco Jurièn. T/m 29/12, open vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur. **Eastern European Art Gallery,** Baanstraat 127. Bulgaarse kunst. T/m 31/12, open wo t/m vr 11-19 uur, za 11-17 uur en zo 13-18 uur.

● **BRUNSSUM**
Ontmoetingscentrum d'r Brikke Oave, Lindeplein 5a. Expositie van Jef Wishaupt. T/m 25/11, open ma t/m vr van 10-12, van 14-17 uur, 19-21 uur en zo 15-17 uur.

● **MAASTRICHT**
Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 6-7. Tentoonstelling 'Ogen bedrogen'. Open ma t/m vr 10-12.30 en 13.30- 17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Dis** , Tafelstraat 28. Expositie van Marianne van der Heyden en Henk Wolvers. T/m 20/11, open wo t/m zo van 13-18 uur. **Galerie Anny van den Besselaar,** Tafelstraat 6a. Expositie van Michael van den Besselaar, geopend van do t/m zo 13-17.30 uur. **Galerie Wanda Reiff,** Rechtstraat 43. Tentoonstelling van Jan Knap en Nicola de Maria. T/m 22/12, open di t/m za van 11-17 uur. **Galerie Wolfs,** Hoogbrugstraat 69. Expositie van Raph de Haas. T/m 24/11, open wo en vr 14-18 uur, do 18-20 uur, za 10-17 uur en zo 13-17 uur. **Bonnefantenmuseum,** Dominikanerplein 5. Expositie 'Hemel & Aarde - Werelden van verbeelding'. Van 23/11 t/m 23/2 1992. **Galerie Artisart**, Grote Gracht 43. Expositie van Wil Jungschleger en Math van Kampen. Van 23/11 t/m 28/12, open di t/m za van 13.30-17.30 uur. **Artifort,** St. Annalaan 23. Expositie 'Maastrichtse Kunstenaars NU'. T/m 6/1 1992, open ma t/m vr van 10-17 uur, za van 10-16 uur. **Galerie Fah,** Brusselsestraat 80. Expositie van Willy Welter. T/m 29/11, open van vr t/m zo van 13-17 uur. **Galerie Simera,** Bogaardenstraat 40b. Expositie van Brewer, Clevis, Jovanović en Van Soest. T/m 7/12, open wo t/m za 13.30-18 uur. **Galerie Schuwirth & van Noorden,** Rechtstraat 64. Expositie van Hans Mutsers. T/m 15/12, open do t/m za van 14-18 uur. **Galerie In Situ,** Aylvalaan 10. Expositie van Arno van der Mark. Van 22/11 t/m 31/12, open wo t/m za 14-18 uur. **Galerie Dis,** Tafelstraat 28. Expositie van Antina Verboom. Van 23/11 t/m 22/12, open wo t/m zo van 13-18 uur.

● **VAALS**
Museum 'de Kopermolen', Von Clermontplein 11. Keramische objekten van Frans Lagro. Van 23/11 t/m 5/1 1992, open di t/m zo 14-17 uur.

● **SITTARD**
Kunstcentrum 'De Melkfabriek', Leyenbroekerweg 113a. Expositie eerste deel 'What's happening', 12 landen, 38 kunstenaars, 20 disciplines. Inttional multidisciplinary artfestival. Tweede deel 1/12 t/m 15/12, open iedere vr, za en zo van 14-18 uur. **Kritzraedthuis,** Rosmolenstraat 2. Expositie van Agnes Bomers, Ad van Campenhout, Geert van de Camp, Paul de Nooijer en Marian Plug. **Galerie Michel Knops,** Steenweg 44. Expositie van Thomas Junghans. Van 24/11 t/m 30/12, open di t/ za 11-18 uur en zo 14-17 uur. **Galerie Zabawa,** Agricolastraat 152. Expositie van René Reynders. Van 24/11 t/m 23/12, open wo do vr en zo van 14-17 uur.

● **LIMBRICHT**
Limburgs Volkskundig Centrum, Allee 1a. 'Geboren en getogen met een zachte 'g', een beeld van de levensloop in Limburg, semi-permanente presentatie. Geopend di t/m vr 13-17 en za en zo 14-17 uur. **Exlibrisgalerie Kasteel Limbricht,** Allee 1. Tentoonstelling van internationale inzendingen voor de Johan Schwencke-prijs en rozenexlibris. Tevens Japanse exlibris. T/m 19/1 1992, open van di t/m zo vanaf 14 uur.

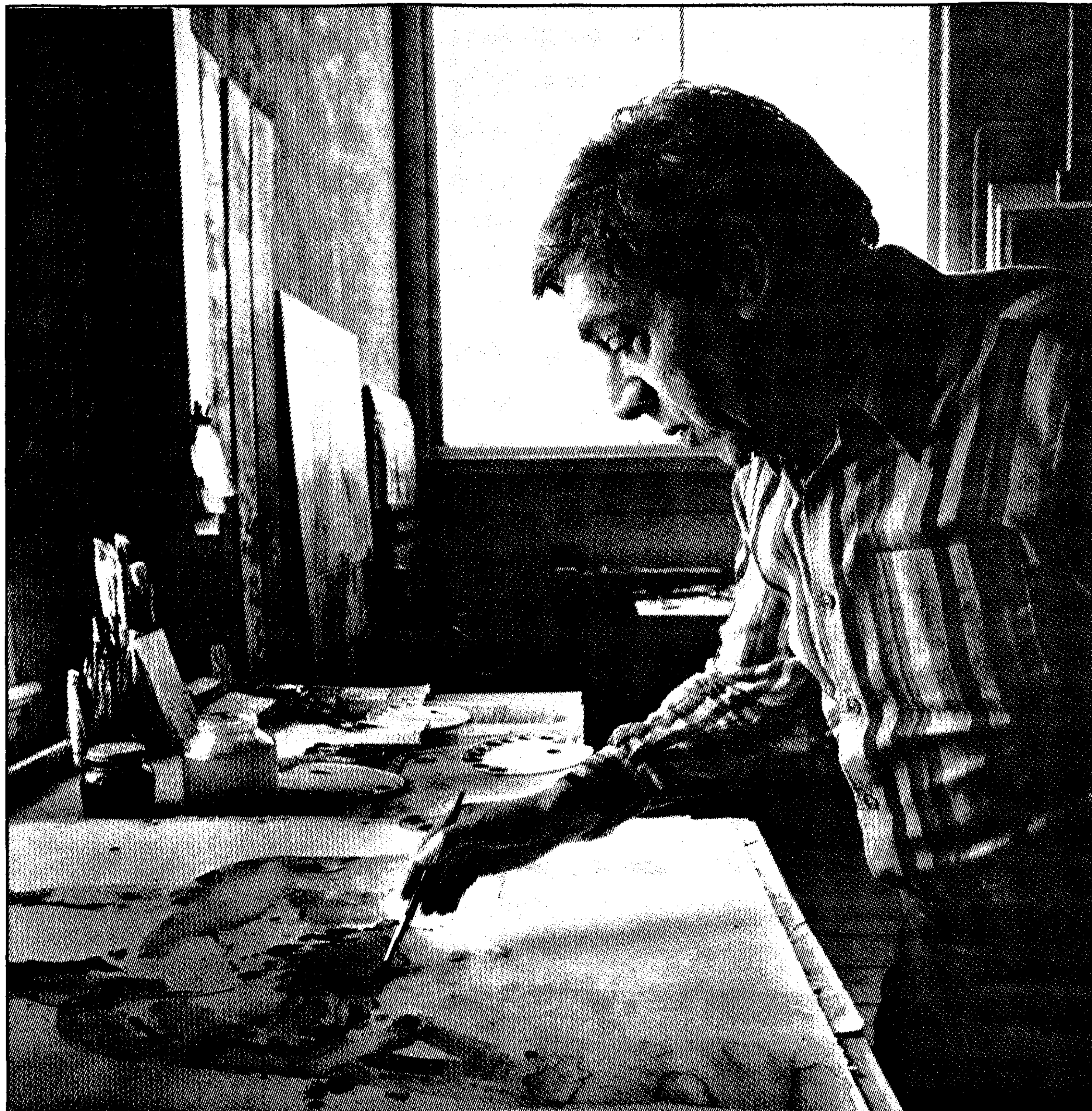
● **ROERMOND**
Galerie Ruelle, Kleine Kemp 3. Expositie Tom Bogaard. T/m 8/12, open za en zo van 14-17 uur.

Overzicht sinds 1960 in Museum Van Bommel-Van Dam

Intussen schildert Jef Diederen voort

DOOR PIETER DEFESCHE

Sinds het Venlose museum Van Bommel-van Dam met een nieuwe vleugel is uitgebreid hebben de tentoonstellingsmakers daar mooie grote presentaties voor ogen gehad. Naast tentoonstellingen van Lataster, Stekelenburg – uit Baarlo – Defesche, was een grote tentoonstelling van het werk van Diederen al lang een desideratum. Die is er dan nu tot en met 29 december.

● *Jef Diederen in zijn atelier. Foto overgenomen uit 'Jef Diederen' van Adri Colpaart, uitg. Kempen Pers bv Hapert.*

'Het is voor het eerst dat in Nederland een dergelijk ruim overzicht van zijn werk wordt getoond', meldt een persbericht met gepaste trots.

Volledig is het overzicht niet; de beginperiode van zijn kunstenaarschap ontbreekt, terwijl die toch memorabel is, onder meer door verbeeldingen van het landschap rond zijn geboortestad Heerlen, een landschap getekend door de mijnindustrie, toen op haar hoogtepunt.

Veel van die verbeeldingen, in een naar abstract expressionisme neigend idioom, ontstonden overigens niet ter plekke: na het verlaten van de kunstnijverheidsschool in Maastricht is Diederen in volle oorlogstijd naar de Rijksacademie in Amsterdam gegaan. Met een onderbreking van enkele jaren rond de bevrijding is hij in die stad blijven wonen tot op de dag van vandaag. Na enkele wisselingen van domicilie is hij – omgeven door water en eenden – gehuisvest op het Prinsen-eiland in het huis en atelier van Breitner.

De vroegste werken op de tentoonstelling dateren van omtrent 1960. 'Het was moeilijk om hem zover te krijgen', onthult de directeur van het museum. Er is bij geen van de schilders die later de 'Amsterdamse Limburgers' zouden heten, behoefte aan een terugblik: zij zijn volop bezig en hun depots puilen uit van wat zich – het werd ook bij een recente tentoonstelling van Marianne van der Heijden opgemerkt – blijft vernieuwen, al sinds 1950.

Dat jaar was voor hun relatie tot Limburg en het kunstklimaat in de provincie van belang, omdat het alle abituriënten van de Rijksacademie bijeenbracht op een presentatie die 'Jonge Schilders 1950' heette en door Hans Jaffé werd aangekondigd als een soort 'fluwelen revolutie'.

In 1960 is de faam van Diederen al buiten het vaderland doorgedrongen: tot in Tel Aviv, Parijs, New York en São Paolo; vandaag de dag beslaat de lijst van zijn tentoonstellingen tien bladzijden in een gemiddelde catalogus.

Wat tot de keuze van het jaar 1960 als beginpunt heeft geleid is niet zo duidelijk; men kan er het begin in zien van een nieuw hoofdstuk dat zich bezig zal houden met de verwerking van oorlogservaringen – en met de bekommernis om het lot van het joodse volk die in Amsterdam op iedere straathoek wel een aanleiding vindt.

Magistrale doeken als 'Yom Kipur' en 'Feest van de Joodse kinderen' zijn menigeen in de herinnering gebleven en het doet goed ze op de tentoonstelling terug te zien.

Het verlangen om memorabele stukken terug te zien heeft aan de sinds lang fervente bewonderaars van het werk van Diederen, ertoe gebracht een mogelijkheid te zoeken om 'het werk uit verschillende perioden weer eens bij elkaar te zien, hetzij in de vorm van een tentoonstelling, hetzij in de vorm van een boek, of beter: beide.'

Ze zijn er nu beide, het boek door de zorgen van Adri Colpaart en Patrick Hammerstein, uitgever. Ze bestrijken dezelfde periode: 1960 tot heden. Beide stellen ze het belichten van het grafisch werk van Diederen, dat een belangrijk deel van zijn oeuvre uitmaakt, uit – tot een volgende tentoonstelling en een volgend boek. Vanaf de doeken op Hebreeuwse themas en schilderijen als 'Bevrijd land', gaan alle fasen van Diederens kunstenaarschap kaleidoscopisch aan het oog voorbij. De constante in het dertigjarig oeuvre is een onverwisselbaar coloriet, dat wel zuidelijk is genoemd. Het is, hoeveel zwart, door Diederen behandeld als kleur, er ook in is geïntegreerd, altijd en overal vol licht en stralend.

Misschien is dat wel zuidelijk: een hoge horizon en een palet dat verwant schijnt aan Matisse en Bonnard; de Franse titels wettigen het vermoeden. De belangstelling van De Wilde, vroeger directeur van de musea van Eindhoven en Amsterdam, voor het werk van Diederen zal er niet vreemd aan zijn. Een zuiderling die ooit door de Van Baerlestraat liep tijdens een presentatie van de museumcollectie in de nieuwe vleugel van het museum herinnert zich met enig gevoel van patriottisme de uitstraling van een groot doek van Diederen tot ver in de omgeving.

Een constante is voorts het onnavolgbare gebruik van olieverf en het fraaie, matte en verfijnde oppervlak van zijn laag over laag aangebrachte schildering. De variabelen zijn aangedragen door een mate van menselijke bewogenheid die men achter zijn soms norse uiterlijk niet vermoedt en die mogelijk nog op uit de mijnstreek meegebrachte solidariteit berust met 'de underdog'. En voorts door een poëtische gevoeligheid die hem de vriendschap van meer dan een dichter van nationale faam heeft aangebracht: ook zijn nieuwe boek getuigt ervan met teksten van Schierbeek en Lucebert.

Die bewogenheid en gevoeligheid uiten zich in reeksen op wisselende thema's. Ze zijn op de tentoonstelling terug te vinden als parafrasen op 'Ezel mijn bewoner' van Bert Schierbeek, op Franse landschappen waaronder dat van Murs, dat weldadige en onvergetelijke schilopzet van de tentoonstelling ten grondslag gelegen. Het heeft dr G. Cammelbeeck en Adri Colpaart, derijen opleverde, die paradijselijke zomers suggereren vol hoogvliegende zwaluwen en geluid van krekels.

Het lot van de Indianen heeft hem bezig gehouden, oorlogen in Afrika en Viëtnam, maar ook de muziek van Ayler en Mingus en wellicht de filosofie van de laatste, opgetekend door Schierbeek, waarin hij zichzelf zal hebben herkend: 'Met een oog dicht zei Mingus/ probeer ik mijn waarheid te spelen/ te spelen wat ik ben/ en dat het moeilijk is komt daarvan/ dat ik zelf voortdurend verander/ Anyhouw/ it keeps you going.'

Na de reeks, geïnspireerd door de Zuidfranse tuin van een ons onbekende Jubain, en zo veelzijdige impressies als die van een bedevaart naar Santiago en de ramen van de kathedraal van Chartres, is het verlies van zijn vriend Molin aanleiding geweest tot picturale expressie van zijn gevoelens.

En tenslotte uit zich zijn stilzwijgend meegedragen affiniteit met Cézanne, wiens figuur uit het Zuidfranse landschap, noch uit de schilderkunst valt weg te denken.

Hoe hij zelf het overzicht van een groot deel van zijn oeuvre heeft ervaren zal men niet van hem vernemen: verbale begeleiding van zijn kunstenaarschap is werk voor Schierbeek en Lucebert, niet voor hem. 'It keeps you going' zal hij hebben gedacht. Wat hij heeft gezegd, een beetje terzijde van de menigte die op een zondagmorgen bij de opening was, is: 'Morgen sta ik weer te schilderen.' Als een soort troost voor zichzelf, men weet niet om wat.

k

exposities

Keramische objecten

VAALS – In museum 'De Kopermolen', van Clermontplein 11 in Vaals, kan vanaf vandaag tot en met 5 januari 1992 een tentoonstelling met keramische objecten van Frans Lagro bezichtigd worden. Het museum is open van dinsdag tot en met zondag van 14.00-17.00 uur.

Frans Lagro gebruikt voor zijn keramische objecten grove, droge klei. Hij werkt zonder uitgebreid concept vooraf, tot op de grens van het technisch mogelijke. Daardoor zijn aan het bakproces van de objecten grote risico's verbonden. Het eindresultaat is dan ook vaak een verrassing. Zichtbare voegen en barsten bepalen mede de vorm, geaccentueerd door een beheerste toepassing van glazuren.

Van der Mark in In Situ

MAASTRICHT – Beeldend kunstenaar Arno van der Mark toont en met 31 december sculpturen in Ga- Bibliotheek, boeken, plattegrond, plaats en herinnering zijn de thema's die het werk van Arno van der Mark over de afgelopen periode markeren. Ze staan steeds in nauw verband met de disciplines en tradities van beeldhouw- en schilderkunst, architectuur, monumentale kunst en soms met vormgeving.
lerie In Situ/Adri Poels aan de Aylvalaan 10 in Maastricht. In Situ is geopend van woensdag tot en met zaterdag 14.00-18.00 uur.

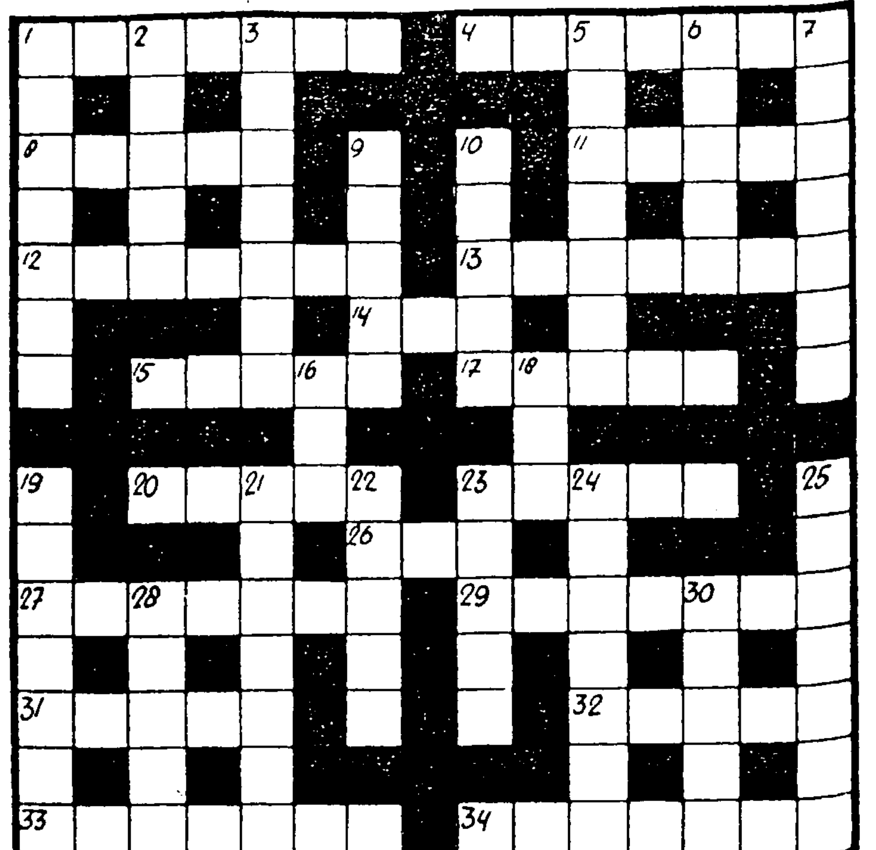
Jungschleger vijfenvijftig jaar schilder

MAASTRICHT – Bij Galerie Artisart, Grote Gracht 43 in Maastricht is vanaf vandaag tot en met 28 december een jubileumtentoonstelling van Wil Jungschleger (1913) te zien. De Maastrichtse kunstenaar heeft een lange periode van intensieve natuurstudie achter zich. Zijn aandacht ging daarbij vooral uit naar stadsgezichten en bloemstillevens.
Jungschleger schildert naast bloemstukken veel stadgezichten en Zuidlimburgse landschappen. Reizen naar Duitsland en Italië leverden ook stadsgezichten en landschappen op, maar het was vooral Frankrijk – met de verscheidenheid aan oude stadjes én de verschillende kusten – dat hem bleef boeien.
In de jaren dertig en veertig schilderde de kunstenaar, zoals veel Limburgse schilders uit die tijd, in okerkleuren. Langzamerhand ging hij in lichtere tinten werken, steeds transparanter.
De kloosterling/beelhouwer Math van Kampen is een vooral monumentaal werkend kunstenaar. Het vak van het beeldhouwen ziet hij als een ambacht met een eigen kunstzinnige invulling.
De opening van deze jubileumexpositie wordt vandaag om 17.00 uur verricht, de tentoonstelling duurt tot en met 28 december. Artisart is geopend van dinsdag tot en met zaterdag van 13.30-17.30 uur.

Oplossing van gisteren

TANTE S VADER
K MOE ULM LUI M
OMEN BROEK TRU
TON WIJNPEER ENK
D UIL E GAT I
SEN T ONS T PET
PLUK AF AP ORKA
L RATIFICATIE B
INKT RE RK REDE
TAS T RVA L KOL
C BAR I VOL N
OHM KURSIEF JAS
ETON MEIER JEUK
R UED PTT TOE
ZWERM E TALPA

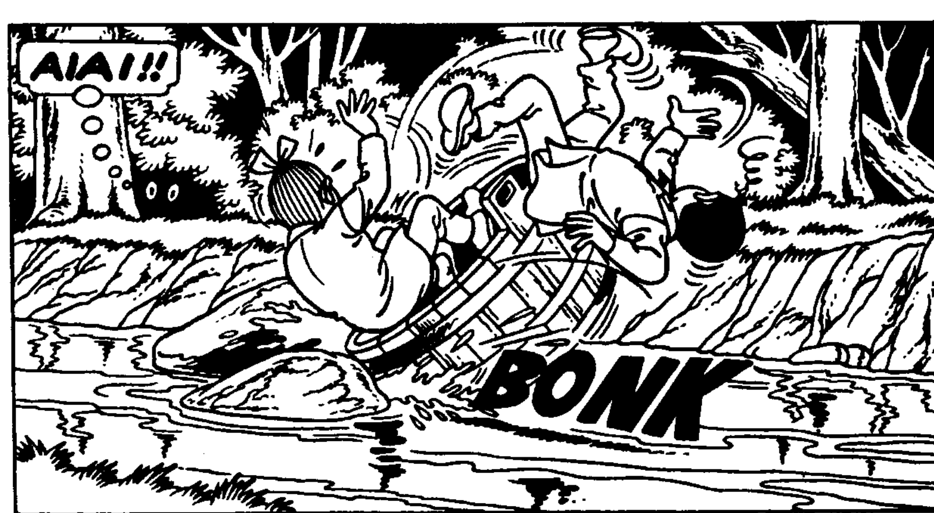
cryptogram

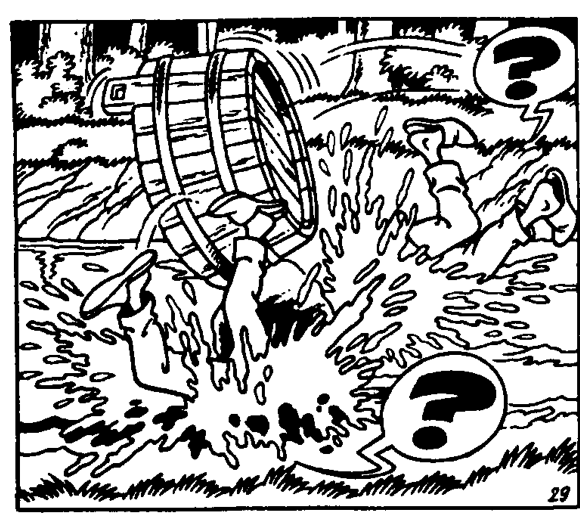

Horizontaal:
1. Voor een ogenblik iets nemen. 4. laat die boef een tel in de steek en hij herinnert u aan uw toezeging. 8. Op een trap is het anders zacht. 11. dierlijke buis. 12. Eerlijk, 't is boven niet schuin. 13. Plaatjes op de grond. 14. Zij was er dan toch maar het eerste. 15. Soms op uw hoofd en op uw brood. 17. Laten we dan de handelingen buiten beschouwing? 20. Wat kien van u, dat te spelen. 23. Vruchtbare oproep. 26. Zo staat u te schieten. 27. Zij is van oranje kleur. 29. Hij weet het want het lichaamsdeel geeft de richting aan. 31. Geen greintje voor wat voedsel ... 32. ... en ook niet voor wat vakantievoedsel. 33. Geef die fles dan uit die plaats. 34. Is dit ook een vrouwencafé?

Verticaal:
1. Het deksel van de po op uw hoofd? Vader wordt er niet jonger op. 3. Een ei is voor zoveel niet geëerd. 5. Voor een paar centen bent u vrij. 6. Gulden weg met veel lawaai. 7. Een f en een f moeten de zaak recht trekken. 9. Hij staat achter uw glaasjes. 10. Een vrouwelijk dier op de verkeerde weg. 16. De hel van uw vistuig, dat is griezelig. 18. En daar sta je dan voor gek. 19. U schiet op dieren, maar dat is verkeerd, u bent zenuwachtig. 21. Zij copiëren het volgens 18. 22. Boven het dier zit iets kostbaars. 23. Klaar met het karweitje? In 't geheel niet. 24. Zet u schrap. Een nu is het tijd voor de bestelling. 25. Een ruimte voor drank in het gebouw. 28. Een noot uit de wind moet het ontsmetten. 30. Een kwartje was het vroeger. ha, nu niet meer, nu krijgt u 't op uw brood.

de tootootjes

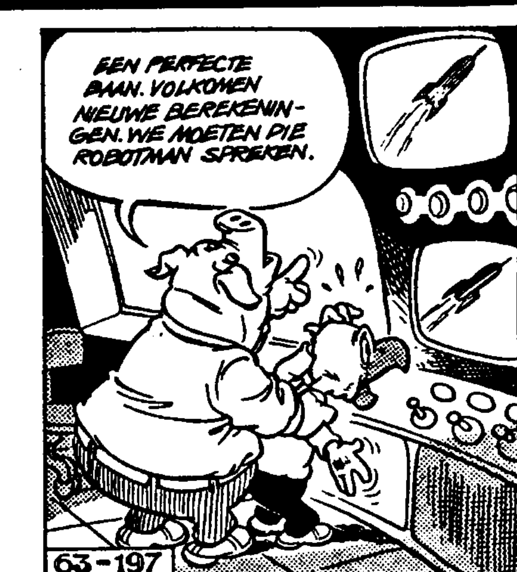

panda en de spelbreker

recept

hub meijer

Konijneragoût onder hoedje van bladerdeeg

Benodigdheden voor 4 personen: 4 filets van tam konijn, 150 g opsterzwammen, takje gehakte rozemarijn, fijngesneden bieslook, 1 gesnipperd uitje, 1 el sesamzaadjes, 2 plakjes bladerdeeg (diagonaal gesneden), boter, bloem, 6 dl bouillon, peper en zout.

Snijd filets in plakjes van een halve cm en kook ze in een minuut in op smaak gebrachte bouillon. Haal vlees eruit en kook oesterzwammen halve minuut in dezelfde bouillon. Laat boter met gesnipperde uitjes, bieslook en rozemarijn uitbruisen. Roer bloem erdoor en de op die manier verkregen roux is gaar als deze loskomt van de bodem. Laat afkoelen en voeg er hete gezeefde bouillon aan toe. Roer glad en breng op smaak met zout en peper.

Leg bladerdeeg op beboterde bakplaat en bestrijk driehoekjes met losgeklopt eigeel en bestrooi daarna met sesamzaad.

Bak in 15 minuten af op 200°C - stand 4 - in de oven. Snijd na 5 minuten de driehoekjes door, leg ze op een warm bord en giet hierover de ragoût. Plaats hierop het kapje. Het geheel garneren met een takje groen.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-73988
Advertenties 045-73988
Piccolo-advertenties 045-71996

Fax:
Redactie 045-73926
Advertenties 045-73920
Algemeen 045-73936

Telex:
Redactie 5612

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 93
Postbank 10 35 10

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746860
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/45550
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 79,2
per maand f 26,4
losse nummers f 1,5
Bfr. 29

Georgië roept op tot oorlog tegen Z-Ossetië

MOSKOU – President Zviad Gamsachoerdia van Georgië heeft de Georgiërs opgeroepen zich vandaag te mobiliseren voor een gewapende aanval op Tschinvali, de hoofdstad van Zuid-Ossetië. Dat bericht de dagblad Sovjetskaja Rossija gisteren.

„Alle Georgiërs die in staat zijn een wapen te dragen moeten op 23 november op weg gaan naar Tschinvali", luidt de oproep van de president en zijn volgelingen die de afgelopen dagen weerklonk op bijeenkomsten in de Georgische hoofdstad Tbilisi. Het dagblad citeerde een woordvoerder van het Sovjetministerie van Buitenlandse Zaken die verklaarde dat groepen Georgiërs zich al voorbereiden op de aanval tegen Tschinvali.

Zuid-Ossetië eist autonomie en zoekt aansluiting bij Noord-Ossetië dat bij de Russische Federatie hoort. De Osseten in Tschinvali zijn 'vastbesloten zich te verdedigen' en bereiden zich ook voor op de aanval, aldus de krant.

Israël wil praten over nederzettingen

WASHINGTON – Israël is bereid tijdens vredesbesprekingen met de Arabieren te praten over de toekomst van de Israëlische nederzettingen in bezet gebied. Dat heeft de Israëlische premier Shamir gisteren in Washington gezegd.

„De nederzettingen zijn deel van het territoriale probleem en het territoriaal probleem zal ter discussie staan en worden besproken tijdens de onderhandelingen", aldus Shamir na een ontmoeting met de Amerikaanse president George Bush.

De Verenigde Staten zullen Israëlische en Jordaans-Palestijnse delegaties uitnodigen hun bilaterale overleg in het kader van de conferentie voor vrede in het Midden-Oosten op 4 december in Washington te hervatten. De besprekingen tussen de twee partijen verkeren in een impasse, omdat er onenigheid is over de plaats waar de onderhandelingen, die vorige maand in Madrid begonnen, worden hervat.

Verwarring

De chaos rond – en de verwarring over – de invoering van delen van het plan-Simons per 1 januari 1992 zijn groot. Eigenlijk weet vrijwel niemand waar hij aan toe is, de burger nog wel het minst. Wie dezer dagen bij ziekteverzekeraars of apothekers aan de bel trekt, krijgt eveneens nul op het rekest. Ook daar weet men niet wat het plan-Simons, waarmee de Eerste Kamer deze week wel heel schoorvoetend akkoord ging, nou precies behelst en wat de gevolgen van invoering ervan zijn.

Bij de Nationale Ziekenhuisraad (NZr), de koepel van instellingen voor gezondheidszorg, en de organisaties van zorgverzekeraars VNZ, KLOZ en KPZ heeft al dat gedoe inmiddels tot grote frustraties geleid. Zij hebben het overleg met staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) opgeschort. De aanleiding: zij vinden dat de bewindsman veel te weinig geld beschikbaar stelt voor zowel de arbeidsvoorwaarden als de oplossing van knelpunten in de gezondheidszorg. De oorzaak: het eigenzinnige geklungel van de staatssecretaris, gesteund door zijn partij, de PvdA, met de aanpak van de kosten in de gezondheidszorg, zonder daar een bruikbaar – en vooral, uitvoerbaar en uitgewerkt – plan tegenover te stellen.

Schuld treft hier ook de Tweede Kamer. Die heeft de plannen van de staatssecretaris voor een nieuwe basisverzekering in de gezondheidszorg zo oppervlakkig behandeld, dat het zwaartepunt in het parlementaire debat kwam te liggen bij de Eerste Kamer. De Senaat gaf Simons uiteindelijk na veel duw- en trekwerk het groene licht om de eerste fase van zijn plan in te voeren.

De vraag is of de Senaat wel precies weet waar 'ja' tegen is gezegd. Want rond het plan-Simons heeft het vrijwel compleet ontbroken aan een correcte voorlichting, met name ook van de bevolking. Als je in Nederland structuren wil veranderen, moet je zorgen voor een draagvlak in de samenleving. Niemand weet hoe het nu na 1 januari gaat met de gezondheidszorg en dat is heel erg. Het is een schandaal dat de overheid op een dergelijke manier in gebreke is gebleven en met de belangen van zijn burgers solt.

P.S.

Op 1 januari met 1,48 procent en 1 juli met 1,4 procent

Minimumloon omhoog

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het wettelijk minimumloon voor mensen tussen 23 en 65 jaar, zal op 1 januari aanstaande met 31,20 gulden bruto per maand omhoog gaan. Op 1 juli komt daar nog eens een verhoging met 29,90 gulden bruto per maand bij. Dit blijkt uit een brief die minister De Vries (Sociale Zaken) gisteren naar de Kamer heeft gestuurd.

...procenten gemeten, gaat het wettelijke minimumloon op 1 januari met 1,48 procent omhoog, op 1 juli met nog eens 1,4 procent. Over het hele jaar is de aanpassing in feite ...02 procent. De Vries komt tot dit cijfer op basis van het eerdere kabinetsbesluit om het wettelijk minimumloon niet met de lonen in de bedrijven mee te laten stijgen.

In de Miljoenennota 1992 stelde het kabinet dat de loonstijging in de bedrijven tot 3 procent beperkt moest worden. Men ontwierp mede om dat te bereiken een belastingplan. Het Centraal Planbureau (CPB) gaat er echter van uit dat de lonen in de bedrijven met 3,75 procent gemiddeld zullen stijgen. De Vries erkent dat het verschil tussen koppelen en zijn voorstel 0,7 procent is. De bewindsman houdt bij zijn beleid vast aan cijfers over de verhouding werkenden/niet-werkenden ...n de koppeling tussen minimumloon en lonen in bedrijven los te laten. Het kabinet acht maximaal 86 niet-werkenden ten opzichte van 100 werkenden toelaatbaar. Is de verhouding slechter, dan volgt ontkoppeling.

In de Miljoenennota is ervan uitgegaan dat volgend jaar de verhouding werkenden staat tot niet-werkenden 100:86,7 zal zijn. Verwacht wordt dat die verhouding in 1994 terug zal zijn gebracht naar 100:85, maar dat is zo onzeker, dat het kabinet op basis daarvan de koppeling niet wil handhaven.

De Vries wijst in zijn brief recente cijfers van de Sociale Verzekeringsraad (SVR) over de verhouding werkenden/niet-werkenden van de hand. Volgens de SVR is die verhouding komend jaar 100:82, alle reden voor handhaving van de koppeling.

De Vries stelt dat de wijze waarop de SVR de verhouding heeft berekend, vraagtekens oproept. Correcties die de raad op de officiële cijfers heeft aangebracht voor deeltijdwerkers en dubbeltellingen zijn 'voor discussie vatbaar', aldus de minister.

Verslagen en uitgeput

● *Terwijl een Servische soldaat in Vukovar een uitgeputte Kroaat ontwapent, voerden Servische strijdkrachten gisteren het offensief tegen Osijek op. Er werd gisteren ook melding gemaakt van hevige gevechten aan de Kroatische kust, waar naar verluidt 2.000 mensen op de vlucht zijn geslagen. Waarnemersteams van de Europese Gemeenschap in de buurt van Osijek maakten melding van een grote concentratie van Servische troepen en in mindere mate Kroatische strijders. Het op 32 kilometer ten noordoosten van Vukovar gelegen Osijek is de hoofdstad van de Kroatische regio Slavonië. Het federale leger van Joegoslavië heeft gisterochtend een begin gemaakt met de evacuatie van zijn garnizoenen uit Split, Sibenik en Divulje. De Amerikaanse regering heeft 1,75 miljoen dollar noodhulp voor de Joegoslavische vluchtelingen beschikbaar gesteld.*

'Uitstel actief vaccinatie-plan kost griepdoden'

UTRECHT – Elk jaar sterven ongeveer 2.000 vooral oudere en chronisch zieke Nederlanders aan een griepinfectie. Echter, slechts één op de drie risicopatiënten krijgt een prik tegen griep. Dit is het gevolg van misverstanden over het effect van zo'n vaccinatie.

Volgens de Rotterdamse onderzoeker A. Palache zal uitstel van een actief vaccinatiebeleid 'onnodig veel griepdoden kosten'. Hij schrijft dat in zijn proefschrift waarop hij woensdag promoveert aan de Erasmus Universiteit.

Risicopatiënten, vooral 65-plussers en chronisch zieken, overlijden meestal niet aan de griep zelf maar ook aan de gevolgen van complicaties. De infectie tast de luchtwegen aan waardoor bacterie-infecties vrij spel krijgen. Vaccinatie zou veel ellende kunnen voorkomen.

Ziekenhuizen en verzekeraars breken overleg af

Arbeidsonrust in gezondheidszorg

DEN HAAG – De werkgevers in de gezondheidszorg en de zorgverzekeraars zijn gisteren kwaad weggelopen uit het overleg met staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) over de financiering in 1992. Er is meer dan een half miljard tekort voor het oplossen van knelpunten en het betalen van loonsverhogingen. Simons wil geen tegemoetkomingen doen. De werkgevers in de gezondheidszorg voorzien arbeidsonrust in de sector.

Simons handhaafde gisteren tijdens het overleg het standpunt van het kabinet: geen ruimte voor loonstijging, anders dan uit minder ziekteverzuim en verlaging van de pensioenpremie voor de werknemers in de gezondheidszorg. Niet meer geld voor knelpunten dan al in de begroting is aangegeven. De werkgevers bereiden zich nu al weer voor op arbeidsconflicten. Die lijkt onvermijdelijk, tenzij de Tweede Kamer het kabinet dwingt tot het doen van enige concessies.

Dat er acties kunnen komen bleek tevoren al uit de opstelling van de verpleegkundigenorganisatie NU'91. Deze bond, waarbij zich inmiddels 23.000 verpleegkundigen en verzorgenden hebben aangesloten, zei hoge verwachtingen van het overleg te hebben. NU'91 constateerde dat overheid en werkgevers de laatste tijd bezig zijn de werkomstandigheden voor het personeel te verbeteren.

De loonacties die achter de rug zijn maken duidelijk dat de salarissen niet in verhouding staan tot de functie-uitoefening van de meeste verzorgenden en verplegenden, aldus de bond. NU'91 meent in ieder geval een loonstijging, conform de markt, van 3,75 procent te kunnen eisen. Dan is er nog extra ruimte van f 350.000 nodig voor het aanleggen van de functiewaardering. Ten derde moet de marktpositie worden versterkt via een aanvullende loonsverbetering van één procent.

Indonesië belooft onderzoek op Timor

JAKARTA – Indonesië heeft gisteren beloofd een grondig onderzoek in te stellen naar het incident op 12 november waarbij het Indonesische leger het vuur opende op rouwenden op een begraafplaats in Oost-Timor. Dat heeft de vertrekkende Nederlandse ambassadeur in Jakarta gezegd.

Godert de Vos van Steenwijk zei dat vice-president Sudharmono beloofde 'dat hij er persoonlijk op zou toezien dat het onderzoek grondig en objectief zal zijn'. De vice-president 'was bijzonder tegemoetkomend en zei dat hij zich geheel bewust is van de bezorgdheid van de internationale gemeenschap, omdat het niet alleen gaat om Europa, maar ook Amerika en andere delen van de wereld', zo zei De Vos van Steenwijk na zijn afscheidsbezoek aan Sudharmono.

Het leger, dat beweert dat er maar 19 mensen omkwamen, zegt dat het gaat om een verkeerd begrepen bevel en dat enkele personen in de menigte van tussen de 4.000 en 5.000 personen het leger zouden hebben geprovoceerd. De Jakarta Post meldde gisteren dat vijf mensen terecht moeten staan voor hun betrokkenheid bij de gewelddadige incidenten.

punt uit

● Scheepsramp

Tenminste 23 mensen zijn verdronken en meer dan 100 anderen worden vermist nadat dinsdagnacht een schip met 200 Haïtiaanse vluchtelingen voor de oostkust van Cuba omsloeg en zonk. Cubaanse media hebben dit gisteren bericht. Het officiële Cubaanse persbureau Prensa Latina meldde dat Cuba een grootscheepse reddingsoperatie met schepen en vliegtuigen in gang heeft gezet.

● Vrijlating

Iran heeft gisteren 421 Iraakse militairen vrijgelaten die krijgsgevangen waren gemaakt tijdens de oorlog van 1980-1988. Radio Teheran meldde dat de krijgsgevangenen zijn overgedragen aan de Iraakse autoriteiten. Volgens Iran zitten in Irak nog altijd zo'n 5.000 Iraanse krijgsgevangenen vast.

● Bloedbad

Vijf gewapende leden van een Sikh-sekte hebben tijdens een bruiloft in het huis van een rivaliserende Sikh-leider in de Noordindiase deelstaat Punjab zeventien mensen vermoord. Dat heeft de Indiase politie gisteren meegedeeld. De mannen vielen tijdens een bruiloftsfeest donderdagavond het huis binnen van Jagir Singh en begonnen te schieten. De daders zijn lid van een rivaliserende Sikhgroepering. De aanslag was een vergeldingsactie, aldus de politie. De geweldadige strijd van de Sikhs, die vechten voor autonomie, heeft sinds 1983 al aan meer dan 15.000 mensen het leven gekost.

● Vrijwilligers

Meer dan twee miljoen Nederlanders willen in de toekomst eventueel vrijwilligerswerk gaan doen. Dat aantal is groter dan gedacht. Dit blijkt uit een onderzoek dat een bureau dit jaar heeft uitgevoerd in opdracht van het Nederlands Centrum voor Vrijwilligerswerk. Met de gegevens die dit onderzoek heeft opgeleverd kunnen de vrijwilligersorganisaties beter een gericht wervingsbeleid voeren. Vooral werk in de zorg- en hulpverlening trekt vrijwilligers aan.

● Lockerbie

Eén van de twee Libiërs die ervan beschuldigd worden de aanslag op het Pan Am-vliegtuig boven Lockerbie uitgevoerd te hebben heeft ontkend iets met de zaak te maken te hebben. In een interview met de radiozender Monte Carlo verklaarde Lamen Khalifa Fhimah dat het noemen van zijn naam een vergissing is. Hij zei zijn baan bij de luchtvaartmaatschappij Libyan Airlines op Malta opgegeven te hebben drie maanden vóórdat de bomaanslag plaatsvond.

Nieuwe VN-chef briljant jurist en diplomaat van formaat

Boutros Ghali: 'Wereld verandert snel in dorp'

DOOR TACO SLAGTER

UTRECHT – Een onhandelbaar kind en een slecht student. Bepaald geen vleiende portrettering van de jeugd van de donderdagnacht benoemde nieuwe secretaris-generaal van de Verenigde Naties, maar zo schetste de Egyptenaar dr Boutros Ghali (69) zichzelf onlangs in een interview met een Saoedische krant.

Toch ontwikkelde de telg uit een voornaam geslacht zich na diens studententijd tot een intellectueel en briljant diplomaat. Zijn hobby's als paardrijden, de eendejacht en vliegen maakten plaats voor zijn passie voor het internationaal recht en politieke wetenschappen. Bijna vijftig jaar houdt Ghali zich er nu al op tal van terreinen mee bezig. Geen seconde heeft hij het verveeld.

Hoewel zijn naam in het verleden wel eens was genoemd voor 's werelds hoogste ambt, werd de kandidatuur van de Egyptische vice-premier pas in juli dit jaar officieel in Caïro aangekondigd. President Moebarak van Egypte stond aanvankelijk niet te juichen, want hij dreigde één van zijn beste diplomaten kwijt te raken. Maar nadat hij deze horde met moeite had genomen, begon Moebarak zich persoonlijk voor zijn vertrouweling in te zetten.

Met presidentiële geloofsbrieven reisde Boutros Ghali de wereld af om steun te verwerven voor de beoogde functie. Zo indringend en vooral opvallend was die lobby dat westerse diplomaten in Caïro en Washington vreesden dat de Egyptenaar ermee politieke zelfmoord zou plegen. Desondanks eindigde zijn 'verkiezingscampagne' in een glansrijke overwinning.

Het zou echter te ver voeren te beweren dat Boutros Ghali alleen op die grond door de Veiligheidsraad is uitverkoren. De nieuwe VN-secretaris-generaal heeft de afgelopen decennia een uitstekende staat van dienst opgebouwd. Nadat hei kind in de jonge jurist was uitgewoed, vervolgde hij zijn rechtenstudie op de Sorbonne in Parijs. Daar promoveerde hij in 1949 in het internationale recht. Verknocht aan zijn land keerde hij terug en doceerde een aantal jaren als hoogleraar op de universiteit van Caïro.

Een keerpunt in zijn wetenschappelijk carrière vormde het aanbod van een leerstoel op de Columbia Universiteit in New York. Hier praktiseerde Boutros Ghali de dialoog als een manier van lesgeven die later zijn credo zou zijn in de diplomatie.

Het was ook de periode waarin hij voor het eerst in aanraking kwam met de Verenigde Naties. Hem werd gevraagd voor Unesco (de wetenschappelijke en culturele afdeling van de VN) de mogelijkheid te onderzoeken voor het oprichten van een Instituut voor Diplomatieke Studies in Oost-Afrika. Het instituut kwam er niet, maar het wekte bij Boutros Ghali een ongekende belangstelling voor Afrika.

Geen wonder dat zwart-Afrika zijn kandidatuur vanaf het begin heeft ondersteund en er geen moeite mee zal hebben dat de Egyptenaar de nek-aan-nek-race in de Veiligheidsraad won van de eigen kandidaat Bernard Chidzero, de minister van Financiën in Zimbabwe. Maar de opvolger van de Peruaan Perez de Cuellar geniet niet alleen het vertrouwen van de Afrikaanse landen (met uitzondering van Zuid-Afrika). Als Egyptenaar kan hij ook rekenen op de Arabische wereld.

Maar het zijn vooral ook zijn opvattingen over hoe in een snel veranderende wereld de onderlinge samenwerking tussen de leden van de VN moet worden bereikt die blijkbaar de Amerikanen aanspraken. „De wereld verandert snel in een groot dorp", zei hij eens.

● *BOUTROS GHALI ...dialoog als credo...*

Limburgs Dagblad piccolo's

Voor meer resultaat

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,25.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,10 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,70 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,70.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

VUSA
Vrije Universiteit en Samenleving

In HOENSBROEK organiseert de VUSA in samenwerking met Com Vorming en Toerusting een lezing
Islam in Nederland
door prof. dr. A. Wessels, hoogleraar Zendings- en Godsdienstwetenschappen aan de Vrije Universiteit te Amsterdam
Op deze avond worden de godsdienstige achtergronden van moslims belicht. Wat staat ons verstaan van moslim eigenlijk in de weg? Hoe zouden we ons ten opzichte van moslims kunnen opstellen?
DONDERDAG 28 NOVEMBER, aanvang 20.00 uur in "de Goede Herder", Mariawandenstr. 2 Hoensbroek
DE TOEGANG IS GRATIS
Informatie: VUSA-centrum, Amsterdam Tel. 020-5482666 (tijdens kantooruren).

Een TRAVESTIE-SHOW van madame Maxime is een garantie voor een geslaagde feestavond. 045-222549.

AUTOMONTEUR kan nog werk aannemen. Tel. 04492-5132.

Jonge dame biedt zich aan voor een pikante DANS-SHOW. Tel. 045-211514

KLUSJESMAN biedt zich aan. Br.o.nr. B-9370, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Voor al uw TYPEWERK, tekstverwerking thuis. Br.o. nr. B-9837, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bouwvak personeel

Aannemersbedrijf Belo vraagt ervaren BETONTIMMERLIEDEN voor Duitsland, Hoog loon. Tel. 045-250930/250238.

Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS, betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/ 230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Hotel zoekt TEGELZETTER voor tegelen van plm. 18 kl. badkamers voor 1-4- '92. Plm. ƒ250,- p. douche, excl. materiaal. 04406-12125.

IJZERVLECHTERS, leerling ijzervlechters, handlangers en wandafstandhouderszetters. J. Vallinga, tel. 045-224537.

Wolfs Europabouw vraagt voor Duitsland ervaren BETONTIMMERLIEDEN. Tel. 045-214500. Na 13.00 uur: 04499-4479.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Chauffeurs

TOURINGCARBEDRIJF FA. HANNEMAN
" De Toerist"
zoekt een full-time TOURINGCAR-CHAUFFEUR voor dagtochten, meerdaagse reizen en pendelvervoer. Voor zomer- en winterseizoen.
WIJ BIEDEN: een goed salaris en uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden.
Telefonisch aanmelden tussen 08.00-17.00 vragen naar Maarten Hanneman 045-452666.
Zonder ervaring onnodig te solliciteren.

Gevraagd: Wegens uitbreiding werkzaamheden 2 int. CHAUFFEURS voor het vervoers van in het buitenland gestrande voertuigen. Ervaring aanhangwagen vereist. Tevens part-time chauffeurs gevraagd. Zonder ervaring onnodig te reflecteren. Beloning volgens CAO beroepsgoederenvervoer. Br.o.nr. B-9880, L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Fa. Hanneman, Strijthagenweg 125 te Kerkrade zkt. op korte termijn een full-time CENTRALIST/taxi-chauffeur. Telef. aanm. tussen 10.00-12.00 U. 045-452666

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

UW VERENIGINGSNIEUWS op LD-TV. Bel voor info 045-739296/97.

Horeca personeel

NOVOTEL MAASTRICHT zoekt ter versterking van het keukenteam, een
Zelfstandig werkend kok m/v
* Heb je interesse in modern keukenmanagement?
* Wil je meer ervaring met moderne keukentechnieken?
* Wil je zelfstandig "à la carte" koken in een dynamisch bedrijf?
* Wil je dat ook jouw ideeën en creativiteit gebruikt worden?

NOVOTEL MAASTRICHT BIEDT:
* Werktijden en beloning conform de CAO, geen splitdiensten.
* Prettige collegiale werksfeer
* Doorgroeimogelijkheden binnen de groep ACCOR zowel in Nederland als internationaal. Zowel op keuken- als op managementgebied.

Bel of schrijf ter attentie van Dick Dokman, chef-kok
Novotel maastricht
Sibemaweg 10, 6227 AH Maastricht, 043-611811.

Het Westin Hotel Walram Valkenburg zoekt KAMERMEISJE. Inlichtingen tel. 04406-42061 tussen 10.00 en 12.00 u.

Riverside Valkenburg zoekt zelfstandige BARMEDEWERKSTERS voor vrijd. en zat., lft. v.a. 25 jr. Tel. 04406-12574, na 14.00 uur.

BISSCHOPPELIJK CENTRUM ROLDUC
Heyendahllaan 82
6464 EP Kerkrade

Binnen het Bisschoppelijk Centrum Rolduc, waarin o.a. gevestigd zijn het Groot Seminarie van het Bisdom Roermond, het instituut M.E.D.O. en het Congrescentrum, bestaat momenteel een vakature voor een
Hulpkok (part-time/full-time)
Kandidaten met horeca-ervaring genieten de voorkeur. Gezien het karakter van de funktie zijn variabele werktijden en werkdagen op zaterdag en zondag, alsook op feestdagen onvermijdelijk. Van kandidaten wordt een positieve kerkelijke betrokkenheid (R.K.) verwacht.
Beloning op basis van leeftijd en ervaring.
U kunt schriftelijke sollicitaties binnen een week na verschijnen van dit blad richten aan de afdeling Personeelszaken, t.a.v. mevrouw M. Habets.

Op korte termijn gevraagd:
Horecamedewerkers m/v
Zowel full- als ook parttime, waarbij affiniteit met (biljart-) sport een pré is voor
LIMBURGS GROOTSTE SNOOKER & POOLCENTRUM
Center Pocket
Rijksweg Noord 26, Sittard. Tel. 046-510130.
Tel. reacties op dond., vrijd. en zat. tussen 12.30-14.30 u.

Gevr.: PORTIER voor 1 à 2 avonden p.weekend, ervaring gew. leeft. va. 30 jr. Tel. info: 045-242649

DOCENTEN voor de cursus vakbekwaamheid Café/Restaurantbedrijf voor de regio's Eindhoven en Maastricht. Schriftelijke reacties: 't V.O.M. Horeca Inst. t.a.v. afd. Personeelszaken, Postbus 28128, 3828 ZJ Amersfoort/Hoogland. Voor info: 033-806060.

Zelfst. werkende FRITUREHULP gevr. 045-460909.

KANTINE-HULP M/V plm. 10 uur per week, liefst met erv. Tennishal Caldeborn. Tel. 045-421325.

Gevraagd vrouwelijke BUFFETHULP, part-time. Tel. 04498-53820.

Gevr. SERVEERSTER voor dagzaak. Enige ervaring is niet vereist, doch strekt tot aanbeveling. Persoonlijk aanmelden. Rest. Twiny, Promenade 149, Heerlen.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Huishoudelijk personeel / Oppas

Gevr.: huish.hulp/OPPAS voor intern 5-dgn per wk, weekend vrij. Onze gedachten gaan uit naar een meisje van plm. 18 jr., die het leuk vindt om met jonge kinderen om te gaan. Wij wonen buitenaf in de bossen van Gelderland. Wij bieden een eigen kamer, kost en inwoning financ. vergoed. en event. voldoende vrij uren voor het volgen van een studie. Inl.: na 19.30 uur 03413-2965 of een uitgebreide schrift. soll. met pasfoto. Richten aan Fam. van Strien. (de Beerekuyl) Duinweg 17, 3849 JN Hierden.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Jong werkend echtpaar zoekt nette DAME voor hele event. halve dagen voor oppas op baby te Sittard. Br.o. nr. B-9834 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

HULP in de huishouding gevr. voor ca. 4-5 uur per week 045-722809 na 18.00 uur

Gevr. met SPOED huish. kracht voor hulpbeh. man voor dag en nacht. Inform. 043-647796 na 20.00 uur.

Gevr. lieve erv. OPPAS voor baby van 6 mnd. (voor dinsdag), 2 handen en 1 kat behoren ook tot het gezin. Br.o.nr. B-9850 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gaswacht Limburg
Litscherveldweg 5, 6413 BA, HEERLEN
Verkoop, verhuur, service- en onderhoudsabonnementen
WIJ VRAGEN:
2 CV monteurs
Voor het plaatsen van alle voorkomende CV installaties en CV- ketels.
2 verwarmings Service- en onderhoudsmonteurs
Ervaring met het verhelpen van storingen aan alle soorten CV- ketels en onderhoud hiervan.
2 aankomende verwarmingsmonteurs
Enige ervaring gewenst.
Wij bieden U een zelfstandige functie, goede sociale voorziening, goed loon, eigen wagen, werkweek van 38 uur.
WIJ VRAGEN: Rijbewijs, genegen zijn avond- en weekenddiensten te maken, eventueel ploegendienst, goede omgangsvormen.
Sollicitatie: Tijdens kantooruren van 9.00-16.00 uur na telefonische afspraak 045-227676.

Winkelpersoneel

Wij zoeken per 1 januari (liefst nog eerder)
een enthousiaste bloembinder - verkoper M/V
Schrift. of tel. reactie's: Bloemenhuis Habets, Lichtenbergerstr. 49, 6371 AT Landgraaf. Tel. 045-324384

Gevraagd: Vlotte ervaren Full- of part-time
Verkoopster
Sport Tillemans, Rumpenerstr. 31, Brunssum.

Specialiteiten
Slagerij Scheeren
Weltertuynstr. 68, Heerlen, zoekt een vlotte
Verkoopster m/v
liefst met ervaring in een slagerij(afdeling). Je bent een opgewekt type dat graag met mensen omgaat en creatief bezig is. Klanten komen voor jou op de eerste plaats en je werkt graag met collega's samen. Je zoekt een boeiende baan voor ca. 4 dagen/week? Bel dan Sonja vóór 17.00 u. Tel. 045-717483.
Uw slager als u kiest voor prima kwaliteit, persoonlijke bediening, deskundig advies en een modern assortiment.

Supermarkt vraagt voor direct HULP m/v voor woensdag en zaterdag. Min. opl. MAVO. Evt. studenten. Hermens Voordeelmarkt, Julianastr. 114, Hoensbroek Voor afspr. of inl. s.v.p. eerst bellen 045-222468.

Gevr. ervaren time-share VERKOPER/STER. Postbus 2745, 6401 DE Heerlen.

Gevr. net WINKELMEISJE voor Brood/Banket-Bakkerij Gorissen, Kloosterstr. 24, Simpelveld. 045-441259.

Diversen personeel

Prive-detectivebureau
" Dekali "
Recherche- en informatiebureau. Opsporing bedrijfsspionage. Uitvoering van opdrachten voor particulier en bedrijf. Strikte geheimhouding en discretie. Wij zoeken :
Medewerkers M/V
Uw schriftelijke reactie gaarne aan: Postbus 196, 6440 AD Brunssum.

Beauty for all seasons
's Werelds grootste organisatie op het gebied v. kleuranalyse - nu ook in Nederland - zoekt voor de regio Limburg
Image consultants
Wilt u zich specialiseren in kleur- en figuuranalyse, kleding en make-up adviezen? Bent u zakelijk ingesteld en een doorzetter? Dan is dit iets voor u.
U bent eigen baas en deelt uw eigen tijd in. Voor een gratis opleiding wordt gezorgd.
Gratis informatie-presentatie over de Beauty For All Seasons programma's op zaterdag, 30 november a.s. v. 10.00 tot 13.00u in Aristo Zalencentrum, Vestdijk 16A, Eindhoven Meer informatie en aanmeldingen op werkdagen telef. bij Pesonality Support in Amsterdam: 020 - 671 65 66

Fanfare "Harpe Davids"
te Brunssum zoekt een
Dirigent m/v
Onze fanfare bestaat uit 35 enthousiaste leden. Het korps komt uit in de afd. Uitmuntendheid. Repetitie-avond; Dinsdag van 20.00 - 22.00 uur. Schriftelijke soll. z.s.m. te richten aan: Secr. Fanfare "Harpe Davids" Mevr. W. Postuma, Dr. A. Kuyperstraat 96 6446 TN, Brunssum

Vakman slager
Goede werksfeer.
Keur-slagerij Keulen. Tel. 04405-1324.

Kapster
gevraagd, 16 - 18 jaar, 1 jaar ervaring, moderne stijl-volle zaak. Soll. met pasfoto: IDUNA D. Verschureplein 8, 6181 AS, Elsloo.

Ossel schoonmaakbedrijf zkt. voor enkele van zijn objecten te Heerlen enige
DAMES
voor schoonmaakwerkzaamheden. 045-353056.

Uniek produkt zoekt
Managers/ consulentes.
Reka RV. 08330-16013.

Op korte termijn zoeken wij
een echtpaar
voor de zelfstandige exploitatie van een bedrijfskantine Schriftelijke reactie s.v.p. sturen naar: Postbus 30158, 6370 KD Landgraaf.

Steenfabriek Linssen BV, vraagt enkele PRODUKTIEMEDEWERKERS. Melden Drievogelstr 80 Kerkrade-W.

Jonge BAKKER gevraagd Bakkerij F. Franssen, Kerstr. 11, Vaals. Tel. 04454-1407.

Door een sterke toename van onze klantenkring, zijn wij op zoek naar een GLASZETTER/timmerman met rijbewijs. Glashandel Hofman VOF, Dr. Calsstraat 30, Landgraaf. Tel. 045-315806

Schoonmaakorg. REITER b.v., Lage Frontweg 24, 6219 PD Maastricht, tel. 043-215947, vraagt parttime schoonmaaksters voor namiddag- en avonduren voor projecten in centrum Heerlen. S.v.p. schriftelijk aanmelden op bovenstaand adres, t.a.v. Dhr. H. Goedmakers.

Gezocht: MAGAZIJNMEDEWERKERS, min. opl. LTS-C, leeft. tot 25 jr. voork. erv. met bouwbeslag voor groothandel in bouwbeslag. MILA Benelux BV, de Koumen 62, Hoensbroek. 045-225060. Dhr. Martinussen.

Ervaren POMPBEDIENDE gevraagd voor tankstation met bediening, plm. 20 uur per week. Melden maandag 25 november. Tel. afspr. 045-711778 van Dooren bv In de Cramer 17, Heerlen.

Woningruil

Mod. verb. eengezinshoekwoning, huurpr. ƒ 500,-, isolatie/roll., 3 slpk., zolder, kelder, badk., leefr. 62 m2, berging, gr. moderne tuin, 16 m2 terras. Vraagt ruil of koopwoning in HOENSBROEK, geen flat, ruilpr. in overleg. Tel. 045-227171

Kamers

J. man 27 jr. zkt WOONRUIMTE best. uit 2-3 kamers, keuk. en badk. Huur tot ƒ 600,-. Tel. na 19.00 uur 09-4924512727.

Te huur KAMER in Sittard. Te bevragen 04498-54002.

Gem. kamers te huur, liefst ouder persoon, met keuk., badk. en terras. Op goede stand in HEERLEN. Tel. 045-715624.

BINGELRADE, mooie royale kamers te huur v. vwl. studente, verpleegsters of alleenst. vrouwen. Tel. 04492-3421.

Gezocht woonruimte omgeving SITTARD. Telefoon: 04406-13166.

Student, 23 jr. zoekt kamer in HEERLEN, m.i.v. 1-1-'92. Tel. 02945-3197.

KAMERS te huur. Tel. 045-423881.

2-Nette studenten zkn. KAMER in Maastricht. Tel. 043-687280. (Remko)

Kamer te huur. Schaesbergerweg 55, HEERLEN. Tel. 045-722893 of 045-726241

Kamer te huur voor net persoon bij familie in LANDGRAAF. Tel. 045-319778.

Speelgoed

T.k.a. voor de verzamelaars SOLIDO-PRESTIGO model auto's (metaal), div. modellen p/s ƒ 25,-. Inl. Dr. Calsstr. 100, S.Berg-Landgraaf. Tel. 045-318693.

Te koop grote partij metalen Solido Prestige AUTO'S, groot model, div. merken, per stuk ƒ 20,-. Tel. 045-213440.

Te k. radio-grafisch bestuurbare AUTO, merk Tamiya, Beach Buggy, met zender, accu's, laders, onderd. Vr.pr. ƒ 300,-. Tel. 04450-2393.

Te k. Fleischmann TREIN, compl. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-258051.

Hobby/D.h.z.

BEHANGTAFEL 3 mtr. ƒ 65,-. M. Botterweck, Akerstr. 106, Spekholzerheide.

Te k. TEKENTAFEL 1.50x 1.00m, compleet met isis tekenmachine pennengoot en kruk ƒ 650,- 045-440794

Proficiat!

Proficiat met jullie
25 jarig huwelijk
Bianca en Wietse

Rob
30 jaar
(zondag pe...

Hallo
Pap is AOW
Mam, kinderen en kleinkinderen

Alvast pro...
Economisch C...
MTRO ...
blauwe sc...
Bedank...
De Sint.
Vandaag ook op ...

Copieerapparaten v.a. ƒ 50...
Type-machines v.a. ƒ 450,-; Kasregisters v.a ƒ ...
Telefax v.a. ƒ 1.495,-.
Prijzen excl. BTW. Eigen service-dienst...
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-44...

Te koop uit Faillissement
Nieuw en gebruikt kantoor- en directie-meubilair goede kwaliteit. Nieuwe bureau's in diverse kl... modellen. Tegen fabrieksprijzen. Zeer mooi dire... bilair met zeer hoge korting. Nieuwe 2-deurs ... ten v.a. ƒ 255,-. Gebruikte bureau's v.a. ƒ 95,-... soorten gebruikte kantoorkasten vanaf ƒ 150,... bloks voor hangmappen (nieuw) Ahrend-Asmeta... laden v.a. ƒ 150,-. Tekening ladenkasten A1 en ... ƒ 595,-, magazijn- en archiefstelling v.a. ƒ 75,-... Brandvrije archiefkasten - brandkasten met extr... Burostoelen v.a. ƒ 50,- per st. Nieuwe burosto... zeer hoge korting, tekentafels A1 en A0 van ƒ 6... overs-Wipeboren-Rolblokken. Pallet hefwagens ... ƒ 825,-. Steekwagens luchtbanden ƒ 109,-. Indus... machines 16mm 220 Volt ƒ 425,-. Verder nog 10... teveel om op te noemen. 1000m2 showroom ... magazijn. Alles uit voorraad leverbaar. Ook ver... drijfsinventaris.
ROCKMART, Kissel 46A, Heerlen. Tel. 045-7231...
Open maand. - vrijd. 9-18.30 uur. Zat. 10.00 tot 16...

Te koop stalen TYPE-BUREAU, hxbrxd 72x105x 60, ƒ 75,-. Tel. 045-310990.

Uw VERENIGINGSN... op LD-TV. Bel ... 045-739296/97.

Reparaties

Koelkast- en Diepvriesrepara...
met garantie, geen voorrijkosten.
Jacques Tebben koeltechni...
Tel. 045-460471 na 19.00 uur 045-46478...
6163 HV, huisnr. 25.

Bedrijven T...

BELGIË, Herstal te koop wegens pensioner...
Verhuisbedrijf
Gehele inventaris incl. 3 vrachtw., omzet aantoo...
R. Collard, tel. 09-3241646671, na 19 u. 09-3267...
Franstalig. Fax. 09-3241402383.

Grote kollektie olieverfschilderijen
30.000 st. in verschille... maten en soorten.
Prijs va. ƒ 4,-.
Tel. 023-286779.
6351 CL, huisnr. 92.

Ter overname gevraagd
klein tot middelgroot schoonmaakbedrijf werkzaam... regio Zuid en/of Noord-Limburg.
Alle gegevens zullen vertrouwelijk behandeld w... Reacties binnen 3 weken versturen onder nr. B... Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC He...

Te k. gebruikte
zeecontainers
Div. afmet. kwal. uitv. en prijzen vanf ƒ 1.800,-. Levering af Bgm. Rott. of Franco Benelux Tel. 04754-86012. Fax: 86712. Zat. tot 17.00 uur.

Te koop gevr. PE... kl. hotel in Valkenb... Haverkort, Europ... 4641 CK Ossendre... 01647-2910.

Uw VERENIGINGSN... op LD-TV. Bel ... 045-739296/97.

H.H. en winkeliers, voor VUURWERKPAKKETTEN. L. Rohan, Dr. Calsstr. 100, 6373 TA Landgraaf. Tel. 045-318693, fax 045-319848.

Geldzak...

Sparen via AMEV... PLAN met ƒ 1.000,- ... 12 jaar ƒ 20.400,-... Belastingvrij! Voor ... bij u thuis 04498-570...

Landbouw en tuinbouw

Master
Heteluchtkanonnen
Frissen/Tuin en Park B.V. Valkenburg-Houthem. Tel. 04406-40253.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te koop eerste kwaliteit KERSTBOOMPLANTEN (geen vorstschade). Tel. 046-645965.

Uit voorraad leverbaar: nieuw en gebr. HETELUCHTKANONNEN met of zonder thermostaat. Seko hamermolen als nieuw op aftakas. LMB J. SPONSEysden 04409-3500.

Te k. HETE-LUCHTKANON 30.000 kal.; 4-wielige paardewagen geremd voor Haflinger. Mercedes 608 voor 6 paarden, gekeurd. Nieuwenhuisstr. 17, Aalbeek.

Te koop PONYWAGEN en mooie E-pony, inr. paardetrailer mog. 04481-1509.

PAARDEN en Pony's, in- en verkoop. Hoeve de Hussenberg. Inl. Ben Bossen. Tel. 045-641929.

SCHAPEN en lammeren te koop gevraagd. Tel. 04454-4716.

SCHAPEN en lammeren te koop gevraagd. Tel. 045-712955.

Heren VARKE... DERS last Uw... kens meer opbreng... voor big... 100-125 kg., ... beursnot. en ... vrijdag vooraf bel... gen in- en verkoo... tijdag ... ten Sittard 046-517... 046-512938.

Wees de winter ... Koop ... HETELUCHTKANO... voor ... bouwdrogers en ... kanonnen en ... Cornelissen, ... 08859-51072. Fax ... 51072.

Te k. 4 piementese ... 2 Belgische ... koeien met kalf ... 241792

Te koop gevr. ... STRO ... Geldeloo...

Gebr. VOORLADE... Deutz D 4006, D... 5206, D 5506, D... 130, MF 158; IHC... sche 30 en 35 ... Deere 1120 en 16... Sittard. Tel. 046-51...

Met een PICCOLO... Limburgs Dagblad... uw oude spulletjes... kwijt. Piccolo's doe... wonderen... Probe... Tel. 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina 6

De populairste relaxfauteuil ter wereld nog vóór Kerstmis bij u thuis

Snelle beslissers kunnen nog vóór de Kerst ontspannen zitten, liggen en achteroverleunen in de populairste relaxfauteuil ter wereld. Voor een prijs die éénmalig laag is.

Eén handgreep van u en hij past zich met gemak aan uw stemming aan.
Hij vervult uw behoefte aan rust en geborgenheid als geen andere fauteuil.

Lazyboy
15 jaar garantie op konstruktie

De afgebeelde fauteuil in de zwaarste kwaliteit leder Bison, tijdelijk geen ƒ 4.350,- maar
2.995,-
In stoffen uitvoering ƒ 1.995,-

SIJBEN ROERMOND
Wooncenter
Maasniederweg 33, Roermond Telefoon: 04750 - 16141
Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur.
Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur. Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.
8 speciaalzaken onder één dak:
■ Internationaal Design ■ Eigentijds Klassiek ■ Gé Top Woontextiel ■ Woonburo's ■ Modern ■ Slaapland ■ SieMatic Keukenstudio ■ Eiken

Medisch personeel

Omgeving Köln-Aken wij zoeken zo spoedig mogelijk in onze modern ingerichte praktijk een
Fysiotherapeut m/v
in dienstverband of als freelance.
Full-time of part-time. Wij bieden 30 min. behandeltijd, ondersteuning, bijcursussen en manuele therapie.
Zeer goede betaling.
Woehlerstr. 2a, D-5010 Bergheim. Tel. 09-49.227166602.

Technisch personeel

Zelfstandig onderhoudsmonteur
* voor vrachtwagenpark
* bij voorkeur ervaring
* bereid tot flexibele werktijden
* met verantwoordelijkheidsgevoel

Wijnands Transport Bunde
Tel. 043-641691.

Wir suchen zum schnellstmöglichen Termin KFZ-MECHANIKER (VW/AUDI) und Karosseriebauer. Bitte rufen Sie an. ZABKA V.A.G. -Händler, D-5110, Alsdorf, Max Planck-Str. Tel. 09-492404550850.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Direct resultaat, als uw SPOTJE op LD-TV staat. Bel 045-719966 voor meer info.

Als u tussen 18 en 45 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt u in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot:
Vertegenwoordiger/ster
waarbij u tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt en, na voltooide studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist.
Uw brief, met genoten opleiding etc. wordt door ons vertrouwelijk behandeld.
Avesta Nederland B.V., Postbus 107, 6000 AC Weert.
6287 BH, huisnr. 14.

LEUNISSEN, interieur/keukenbouw/timmerwerken
Wij zoeken:
interieurbouwer/meubelmaker
voor werkplaats en montage. Zelfstandig kunnen werken. Zonder ervaring onnodig te solliciteren. Tel. 046-373128.

Gevraagd per direkt
chauffeur/bezorger
part-time 2e electromonteur
KEULEN ELECTRONIC B.V.
Markt 19, 6369 AH Simpelveld. Tel. 045-441373/443344.

Gevraagd per 1 januari 1992
erv. brood- en banketbakker m/v en leerling brood- banketbakker
Geen nachtarbeid.
Tel. Broekhem 69, Valkenburg. Tel. 04406-12146.

Stichting Popmuziek Limburg zoekt een enthousiast VOORZITTER, op vrijwillige basis met leidinggevende capaciteiten, een goed zakelijk instinct en vanzelfsprekend interesse voor muziek. Reacties tijdens kantoren op 046-766776, 's avonds 043-623157 (Wim Smeets).

Landelijk Ochtendblad vraagt BEZORGERS M/V voor de ochtend, te Buchten Inl. na 18 uur 04498-52533

DGS Schoonmaakgroep heeft werk voor U. Wij zoeken SCHOONMAAKSTERS voor object in Ubachsberg, van 20.30-22.00 uur. Inl.: 046-337932; hoofdkantoor: 040-456599.

GEZELSCHAPSDAME gevr voor 1 zat. of zond. p/maand ervaring met dementie, tel. 04492-5132.

Charmante DAMES gevr., zeer goed loon. Tel. 043-612717, 18.00 tot 22.00 uur.

Club in Maastricht vrgt. MEISJES. Tel.: 043-211620 ook v.h. week-end.

Winkelinventaris

Te koop draadloze TELEFOONS met beveiliging, ƒ 179,-. Tel. 045-273525.

Speciale aanbieding: Nieuwe buro en directiestoelen, Rock type 295 adv.prijs ƒ 345,- nu ƒ 195,-. Rock type 4050 adv. prijs ƒ 495,- nu ƒ 295,-. Partij zeer mooie directiestoelen met hoge korting. Tekentafelstoelen adv. prijs ƒ 395,- nu ƒ 255,-. Conferentiestoelen Rock 240 adv.prijs ƒ 375,- nu ƒ 245,-. Alles uit voorraad leverbaar, bij grote afname extra korting. ROCKMART, Kissel 46A, Heerlen. Tel. 045-723144.

Te k. WINKELINTERIEUR geschikt voor behangzaak. Te bevr. 045-211137.

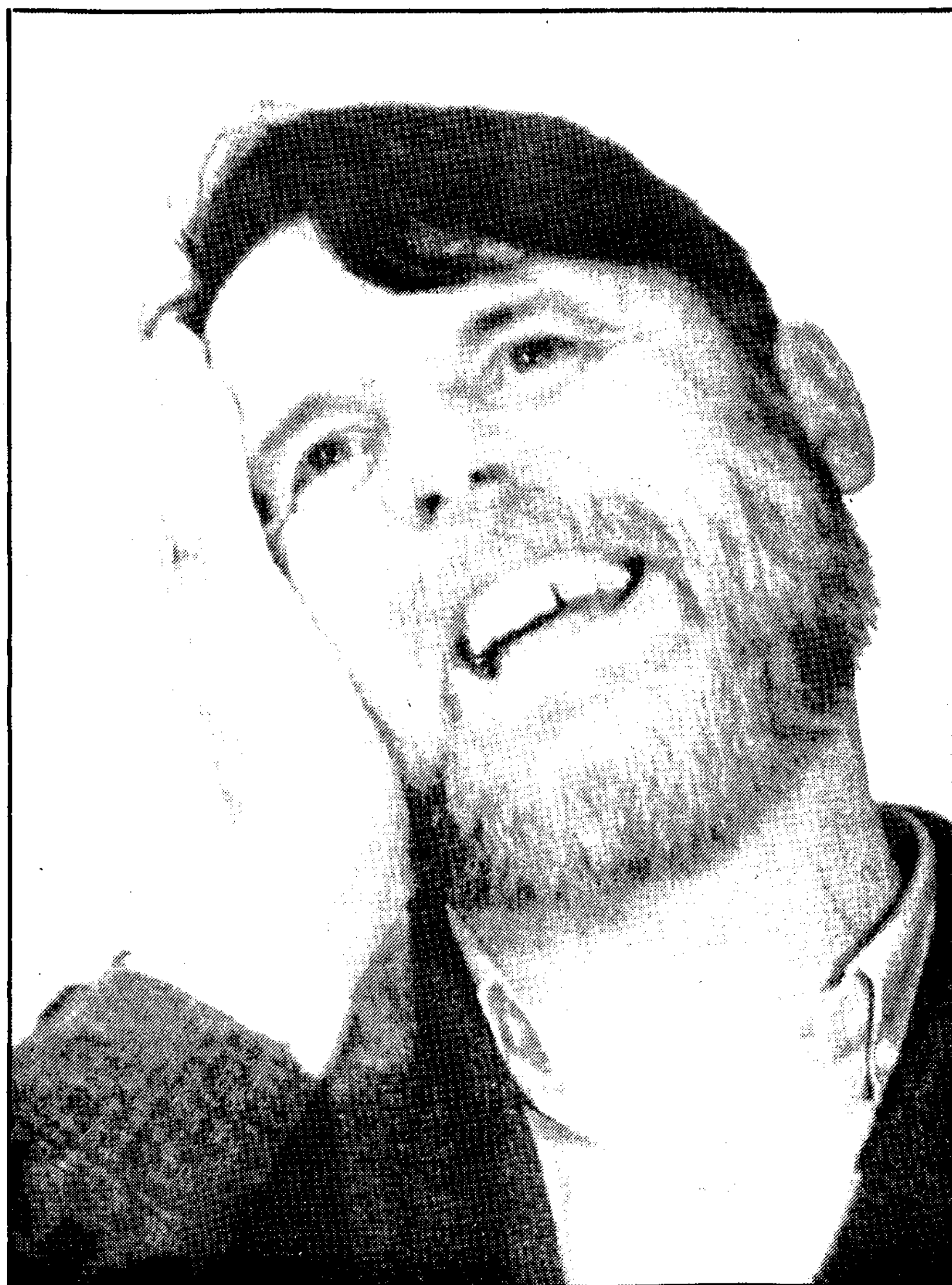
Te koop FOTO-COPIEERMACHINE groot model Toshiba, i.z.g.st., ƒ 750,-. Tel. 045-310990.

Te koop stalen BUREAUTAFEL, hxbrxd 76x160x75, ƒ 50,-. Tel. 045-310990.

'Vijf en zeven jaar eenzame opsluiting, in het donker, vastgeketend aan muur en radiator.' Het was een tussenzinnetje slechts, in de juichende berichtgeving over de vrijlating van de gijzelaars Terry Waite en Thomas Sutherland deze week. Verbazing alom over de ogenschijnlijk onverschrokken wijze waarop beiden direct na hun vrijlating de wereld tegemoet traden. Alsof ze alleen maar een paar uur onvindbaar waren geweest, voor de grap. „Die houding is inderdaad ogenschijnlijk", bevestigt de internationaal befaamde Groningse psychiater en psycho-analyticus prof. dr W. van Dijk. „De reactie komt. Zeker."

De ogenschijnlijke onverschrokkenheid van Terry Waite en Thomas Sutherland

● *Terry Waite (links) en Thomas Sutherland verkeerden tijdens de persconferentie kort na hun vrijlating in de Syrische hoofdstad Damascus in opperbeste stemming. 'Die houding is slechts schijn', weet professor Van Dijk. Hij is ervan overtuigd dat de psychische klap nog moet komen en dat de twee ex-gegijzelden minstens een jaar uit de roulatie zullen zijn.*

'Als de klap hard genoeg is, gaat iedereen door de knieën'

DOOR GERARD CHEL

EELDE – „Mensonterend, schandalig, beestachtig." Professor Van Dijk laat er geen misverstand over bestaan wat hij van diegenen vindt die er niet voor terugdeinzen om onschuldige mensen jarenlang te gijzelen. Als ruilobject, als drukmiddel voor politieke doeleinden. „Mensen jarenlang eenzaam in een ondergronds hok opsluiten, vastgeketend aan een muur. In het donker! Hoe verzinnen ze 't. Schurken zijn het, barbaren."

Wie de tv-beelden uit de Syrische hoofdstad Damascus van deze week in gedachten terughaalt ziet twee opgewekte heren – vermagerd weliswaar – grapjes maken met de pers, met oude bekenden. Terry Waite, met zijn rijzige gestalte, beheerste de persconferentie alsof-ie niet was weggeweest en Thomas Sutherland maakte een grapje. Niks twee zielige hoopjes mens, vol emotie, murw gemaakt, geestelijk kapot, gebroken.

Hebben we hier te maken met twee onverwoestbare geesten of is het een façade, een pose, grootspraak? Gaan Waite en Sutherland maandag gewoon weer naar hun werk, pakje brood onder de arm? „Geloof daar maar niks van", zegt Van Dijk, „geen sprake van. Ga er maar vanuit dat beiden een paar maanden, zo niet een jaar, niet kunnen werken."

Voor het opvallend montere gedrag dat Waite en Sutherland direct na hun vrijlating tentoonspreidden, heeft Van Dijk wel een verklaring. „Dat is mede een poging om te laten zien: kijk 's jongens, ik ben er goed van afgekomen, ik kon er wel tegen. Maar dat is ogenschijnlijk, een pose ja. De mens is er niet op gebouwd om eenzaam te zijn. Ik moet natuurlijk wel een onderscheid maken tussen lui die zwak zijn en bij het kleinste schopje van de kaart zijn en de hele sterken, die het lang kunnen volhouden. Maar op den duur gaat iedereen plat. Als de klap sterk genoeg is, gaat iedereen door de knieën."

Treinkaping

Van Dijk weet waar hij over praat. Toen Nederland in 1977 werd opgeschrikt door de treinkaping en gijzeling door Molukkers nabij De Punt en in Smilde, leidde Van Dijk de opvang, begeleiding en nazorg van de ex-gegijzelden. „Hoewel we toen direct heel intensief met die mensen zijn omgegaan, konden sommigen na een jaar toch nog niet aan de slag. Angst, slaapstoornissen en angstige dromen bleken de voornaamste problemen. Zagen ze een donker gekleurd type op straat, sloegen ze meteen een zijstraatje in. Anderen durfden een tijd lang niet met de trein."

● *Psychiater prof. dr W. van Dijk: 'Als je je verdiept in het leven van de mens, dan is er altijd wel tragiek.'*

Wereldwijde belangstelling oogstte Van Dijk, juist omdat het in 1977 voor het eerst was dat op dergelijke wijze mensen werden gegijzeld en naderhand moesten worden opgevangen. „Het was inderdaad nieuw voor ons, ervaring had niemand, maar ons gezond verstand zei: helpen. Gelukkig is dat goed gegaan." Later werd Van Dijk door deze nazorg, die zo succesvol bleek, door buitenlandse collega's geconsulteerd, zoals bij de vrijlating van de gijzelaars in de Amerikaanse ambassade in Teheran.

Van Dijk putte enige kennis uit literatuur over min of meer vergelijkbare toestanden, als een natuurramp of een mijninstorting. „Bij gijzelingen echter is juist het erge dat je dat door je medemens wordt aangedaan. Lui met wie je doorgaans niet kunt praten, niet van gedachten kunt wisselen. Die lui zeggen gewoon: houd je bek. Het allerergste is, dat hoor je altijd weer, de machteloosheid. Gisteren was ik nog vrij, vandaag zijn zij de baas over mij en ik kan er niks tegen doen. Dat is het meest vernederende."

„En die machteloosheid wordt natuurlijk nog erger als je vastgeketend zit aan een muur in een donker hok. Dan spreek je toch over een hele zware beschadiging.

Leegte

Juist omdat je overgeleverd bent aan de leegte. Dat is verschrikkelijk. Tijdens een gijzeling moet je proberen aan andere dingen te denken, doe weet ik wat voor gekke dingen als je je gedachten maar afleidt. Waite en Sutherland konden, voor zover ik weet, in het donker weinig uitrichten. Dan kun je alleen maar je gedachten verzetten. Verhalen bedenken, sprookjes verzinnen. Je merkt ook nu weer aan hun reactie dat die leegte de diepste sporen heeft nagelaten."

Vijf en zeven jaar aan de ketting. Een zware beschadiging, zoals Van Dijk dat noemt. Wie komt daar ongehavend uit, wat houd je daar blijvend aan over? Van Dijk: „Dat valt gelukkig wel mee. De menselijke psyche heeft ruime spankracht om dat soort dingen op te vangen. Als Waite en Sutherland goed worden opgevangen komen ze er goed doorheen. Wat zij hebben meegemaakt, hoeft hun leven zeker niet blijvend te tekenen. Ik ga er dan wel vanuit dat beiden, vóórdat de gijzeling plaatsvond, geestelijk in evenwicht waren. Ben je al geestesziek en gebeurt je zoiets, dan wordt het lastiger om je eruit te halen."

Volgt een voorbeeld: „Wat zo eigenaardig is aan de mens, is dat hij zich zo aangepast kan gedragen. Zo deed in de trein bij De Punt iedereen wat-ie doen moest, behalve twee mensen. Zij waren voor die tijd al geestesziek en beschikten niet over het vermogen zich soepel aan te passen. Toen die aanval met militairen kwam en iedereen 'liggen' riep, deed de groep dat ook. Behalve die twee, zij bleven staan."

Emoties

Dat Waite en Sutherland, ten overstaan van de wereldpers, niet in tranen zijn uitgebarsten, begrijpt de Groningse psychiater wel, al vindt hij dat beiden hun emoties juist wel hadden mogen, ergo moeten, tonen. „Emoties zijn erg belangrijk, daar zit alles op vast. Hoe meer emoties loskomen, hoe beter. Je moet dat niet onderdrukken. Toon je gevoelens maar. Dat hebben wij bij de ex-gegijzelden van De Punt ook nadrukkelijk bevorderd."

Nee, kunstmatig vindt Van Dijk het gedrag van de ex-gegijzelden niet. Immers, het hoort bij ons cultuurpatroon, onze opvoeding. „Daarin past het niet om te huilen. Dat word je van kinds af aan bijgebracht. Niks laten merken, niet huilen, wees een grote jongen, een flink meisje. Ook in de psychiatrie werd dat vroeger niet geaccepteerd. Beheers je, wees stil, zo werd gezegd. Houd je mond en doe gewoon."

Maar, zo stelt Van Dijk, Terry's tranen zullen zeker vloeien. „Reken maar, thuis bij zijn vrouw." En dat moet ook, weet de emeritus-hoogleraar. „Als Waite zich uit, komen die emoties los en is hij over een jaar weer volop aan de slag."

Telkens wanneer gegijzelden worden vrijgelaten staan ze even mondiaal in het middelpunt, omgeven door tv-camera's en microfoons. In tegenstelling tot wat de doorgaans afwerende gebaren van de ex-gegijzelden doen vermoeden, acht Van Dijk 'normale aandacht' van de media voor hen juist zeer positief. „Want dat betekent belangstelling. Die mensen hebben zo lang zo geïsoleerd gezeten dat ze dolblij zijn als anderen interesse voor ze tonen. Ze genieten van die extra aandacht. En dan die twijfel, die laatste paar uur voor hun vrijlating. Is het waar of is het de zoveelste marteling? Nee nee, ik zie die media-interesse niet als een inmengen in hun privacy, afhankelijk natuurlijk hoe je je als journalist gedraagt."

Praten

Van Dijk legt uit wat voor hem de belangrijkste therapie in de nazorg is. „Voortdurend contact houden en eindeloos laten praten. Telkens maar weer. Praten, altijd laten praten. Helaas gaat het bij de familie vaak zo, dat men daar na drie keer hetzelfde verhaal aangehoord te hebben er genoeg van heeft en dat ook zegt: 'Hou toch op met dat gezeur'. En juist dan voelt een slachtoffer zich helemaal verstoten. Er is geen medelij meer, geen medeleven."

Reden waarom ook familie en andere verwanten van slachtoffers worden begeleid. Ze moeten, behalve met hun eigen gevoelens, ook leren omgaan met die van de ex-gegijzelde. Wat Van Dijk op het navolgende ervaringsfeit brengt. „Bij diverse ex-gegijzelden in de trein bemerkten we dat hun leven zich daarna verdiepte. Dat de relatie met de partner beter werd, dat ze merkten dat ze elkaar nodig hadden. In de trein had men de betrekkelijkheid van allerlei zaken ingezien."

„De moeilijkheid is dat je de mensen intensief, maar juist niet opdringerig moet helpen. Die combinatie hebben we toen uitgedokterd. Want als je te opdringerig wordt, denken ze dat je hen als een klein kind behandelt. Je moet je gewoon aanbieden. Natuurlijk, waar ligt de grens, dat is niet makkelijk, maar dat is ons vak, daar hebben we voor geleerd."

Syndroom

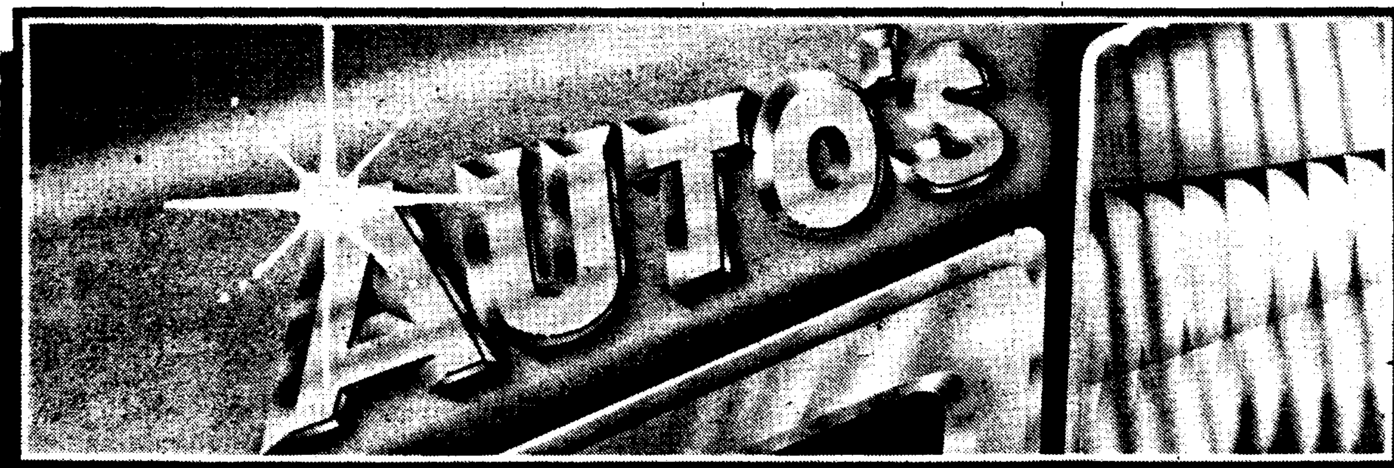
De psychiatrie heeft in de loop der jaren het nodige geleerd van gijzelingszaken. Theorie kon worden omgezet in praktijk en succesvolle therapieën konden op hun beurt weer worden verwoord in nieuwe lesboeken. „Na De Punt is er veel over gepubliceerd. In kringen van vaklui weet men inmiddels wel hoe je dit op moet pakken. Je hebt ook altijd bepaalde verschijnselen, bij voorbeeld het feit dat sommige ex-gegijzelden na hun vrijlating niets dan lof hadden voor hun gijzelnemers, wordt inmiddels herkend.

Het 'Stockholm-syndroom', noemt Van Dijk dat, naar aanleiding van een bankoverval, in de Zweedse hoofdstad, met gegijzelden die na afloop de daders niets dan lof toezwaaiden. „Mensen gaan zich verbonden voelen met de dader, ze denken positief over hun belager, daar kunnen ze geen kritiek op verdragen. In het Midden-Oosten zie je dat ook wel: „Wij zijn uitstekend behandeld", zegt een vrijgelaten gegijzelde na jarenlange eenzame opsluiting.

In de ogen van Van Dijk is de enige juiste vorm van psychiatrie die welke rekening houdt met de mens. Een constatering qua niveau 'open deur'? „Ja, maar helaas blijkt het nodig dat te signaleren. Een patiënt moet je niet als een vreemd dier, als een nummertje behandelen. Even liggen, een receptje, klaar. Met een psychiatrisch patiënt moet je menselijk omgaan. Dat is niet altijd zo vanzelfsprekend als het lijkt, helaas."

Door zijn ideeën over de 'humanisering van de psychiatrie' werd hij voorzitter van een commissie die met succes adviseerde psychiatrische patiënten niet hun burgerrechten af te nemen. Dat strookt met zijn beeld van de mens, zijn medemens. „Als je je verdiept in het leven van de mens is er altijd tragiek. Het leven is vaak niet zo simpel. Ik ontmoet geen slechte mensen, er zit altijd tragiek, narigheid achter waardoor ze zo zijn geworden."

Vandaar dat de nu 67-jarige psychiater indertijd – achter de schermen – druk uitoefende om ook de Molukse daders van de gijzeling in hun cellen op te zoeken, te begeleiden. Hetgeen geschiedde. En de gijzelnemers van Waite en Sutherland?. „Die Molukkers waren arme jongens, misleid. Dat kun je van die jongens in het Midden-Oosten niet zeggen. Dat is zo beneden alle peil, dat valt niet te begrijpen. Barbaars."

Alfa

Alfa GUILIETTA 2.0 '86, duurste uitv., 15" velgen, m. orig. houten stuur en pook, el. ramen, metal.lak, centr. deurvergr., etc. etc. t.e.a.b. Akerstr. 111, Kerkrade-W.

Voor ond. Alfa SPRINT, '80, wit, motor '85, APK, ƒ 750,- compl. Tel. 045-453100.

ALFA 33 1.3 S bwj. 5-'88, kl. donkerblauw, km.st. 65.000, APK 11-'92, i.st.v.nw., elke keur. toegest., pr. ƒ 12.750,-. Tel. 045-410056.

ALFETTA 2.0, bwj. 11-'82, electr. ramen en spiegels, Ronal LM, verl., vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-713078.

ALFA 75 1.8 IE rood, LPG, 1989, ƒ 21.500,-. Tel. 040-515556.

Alfa ROMEO Giulietta 2.0 Sport, bwj. '85, zeer mooi. Tel. 045-415417.

ALFA Romeo GTV 2.0 Grand Prix, rood, verl., Ronal 7Jx15 inch, bijz. m., taxatiew. ƒ 15.000,-, vr.pr. ƒ 11.000,-. 04499-4158.

ALFA 33, mrt '90, nw. mod., schuifd., rood, nw.pr. ƒ 27.000,-, nu ƒ 19.500,-. 45-325636 b.g.g. 312527.

Te k. Alfa GIULIETTA 2.0 onderdelen of compleet. pr. n.o.t.k. 045-413386.

Audi

De nieuwe Volvo 850 is er
bij ons in de showroom!!!
Volvo A. Klijn
De Koumen 7, Hoensbroek.
☎ 045 - 220055

LET OP ONS RUIM AANBOD OCCASIONS verderop in deze rubriek en let ook op onze advertentie op maandag en woensdag!
St. Maartensdijk
Trichterweg 109, Brunssum. Tel. 045-229080.

AUDI 100 CC, autom., '87, airco, ABS, schuifd. Prijs ƒ 17.500,-. 04754-87566.

AUDI 80, diesel, 90.000 km., l.blauwmet., 1989. Pr. ƒ 25.500,-. Tel. 040-515556

AUDI 100 CC injectie, blauwmet., get. glas, 1e eig., airco, 2-'87. Auto Limburg. 046-338474.

AUDI 80 zilvergr.met. eind '80, 90.000 km. opknapper. Sprinkstr. 97, Margraten.

AUDI 90 2.3, 5 cyl. inj., 136 pk, bwj. 7-'86, VAG onderhouden, Alpinewit, luxe beige velours, 4 hoofdst., dubb. spiegels, schuif/kanteldak, afst.bediend alarm en centrale vergrendeling, speciale 15 inch velgen, zwarte doorlopende achterlichten, ƒ 17.500,-. 'S-avonds tel. 043-257694.

Te k. AUDI 80, bwj. '88, ƒ 19.850,-. Tel. 046-527945.

Te k. AUDI coupé GT5S, bwj. '81, i.z.g.st. pr. ƒ 5.250,-. Tel. 045-316940.

AUDI 100 2.3 5 cyl, 11-'88, automaat, schuifdak, ƒ 25.950,-. Tel. 04906-1387

Austin

Wegens overl. te k. Austin MAESTRO, bwj. '84, i.z.g.st. Tel. 045-316419.

Te k. Mini INNOCENTI t. Mile, bwj. '81, APK t/m sept.'92 Livingstonestr 4, Heerlen

Te koop zeer mooi originele Austin MINI 1000 E met sunroof, bouwjaar '85, pr.n.o.t.k. Tel. 046-339347

Te k. Austin METRO Surf 1300, bwj. '85, kl. zwart, 1e eig., i.z.g.st., APK tot 11-'92, vr.pr. ƒ 4.350,-. 043-436983

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

BMW

Te koop BMW 2002 bwj. '72, motor. oke, carr. plaats. opknappen, vr.pr. ƒ 1.100,-. Tel. 045-444757.

Te koop BMW 323i helemaal uitgebouwd, met Recaro-stoelen, bwj. '80. Tel. 045-215361.

Te k. weg. bedr.auto BMW 316, bwj. '85, 1800 cc, 5-versn. enz. ƒ 11.000,-. Tel. 04498-53351.

BMW 316, bwj. '85, champagne, sportvelg., 1e eig., 70.000 km, zr. mooi, vr.pr. ƒ 11.250,-. Tel. 046-519066

BMW 323i, bwj. '78, APK '92 zeer mooi, vr.pr. ƒ 3.700,-. inr. mog. 045-464393.

BMW 325 i kat., rood, met veel extra's, bwj. '89, vaste pr. ƒ 38.500,-. 045-422773.

Te koop BMW 730i, nieuw model, bwj. '87, in nw.st., alle extra's, evt. inruil mogelijk vr.pr. ƒ 37.500,-, incl BTW. Tel. 04498-55824.

Te k. BMW 524 TD, 5-'89, grijsmet. oud model, centr. deurvergr. alarm, 4 hoofdst. i.pr.st. 1e eig. ƒ 32.000,-. Tel. 077-517236.

BMW 320i bwj. '83, nw. mod., kl. grijsmet., 5-gang, slotvergr., get. glas, in st.v. nw., pr. ƒ 9.750,-. P. Heynstr. 22, Geleen.

BMW 316, nw. t., '83, APK 5- '92, div. acc., ƒ 8.950,-. Inr. mog. 045-453784.

BMW 323i 4-drs., bwj. '83, nw. model, verlaagd, sportvlgn., APK, vr.pr. ƒ 10.000,-. Tel. 045-210072.

Te k. BMW 520i, 5-gang, apart mooi, met alle accessoires, voorzien, bwj. '83, pr. ƒ 6.750,-. Inr. Merc. diesel mog. Tel. 045-719132.

SPIERWITTE BMW 315, '82 APK, div. accesss., verl., ATS vlgn., BBS uitgeb., M power striping etc. vr.pr. ƒ 3.650,-. Tel. 045-728919.

Te k. BMW 316i M Style, schuifd, get. glas, 15" velgen, verlaagd enz., model '89, ƒ 22.750,-. Auto Limburg. Tel. 046-338474.

Te k. BMW 320 6 cyl. mod. '81, kl wit, APK 11-'92, i.nw. st., ƒ 2.950,-. 045-253075.

Te k. BMW 320i, bwj. '89, 4-drs, blauwmetal., 54.000 km ƒ 26.500,-. 04498-57049.

BMW 520i, zwartmet., div. extra's, 16 inch Hartge velgen, bwj. '89, ƒ 44.500,-. Auto Limburg 046-338474.

Te k. BMW 525i 6e mnd. '86 blauwmet., getint glas, TRX sportv. 5-bak, st.bekr. electr spiegels, centr. look. Auto is 100%. Tel. 046-752559.

Citroën

Citroën XM V6 24 Valve
groenmetallic, 11.000 km, '91.
Bovag Autobedrijf May Crutzen. Tel. 045 - 75 21 21.

Citroën XM turbo diesel
radio roodmetallic '90.
Bovag Autobedrijf May Crutzen. Tel. 045 - 75 21 21.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

CITROËN GSA, '82, wit, 5-bak, trekh. APK 7-'92, pr. ƒ 1.450,-. Tel. 045-750937.

CITROËN BX 19 GT, bwj. juni '85, luxe uitv. i.z.g.st., vr. pr. ƒ 8.250,-. APK 11-'92. Tel. 045-460841.

Te k. 2CV6, bwj. '80, i.g.st. APK 11-'92. Nic. Beetstr. 20 Heerlen.

CITROËN CX 2.2 TRS, '88, 1e eig., als nieuw ƒ 16.900,-. 046-338474 Auto Limburg.

MEHARI, bwj. '79, APK tot 22-7-'92, ƒ 3.750,-. Inl. 04450-4636 of 043-216509.

CITROËN BX 19 diesel stationcar, 3-'89, wit, ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387

CITROËN BX 16 TRi; 19 TRS; 19 TRD; 16 TRi Break '87, '90, div. uitvoeringen. Auto Limburg. 046-338474.

Te k. CITROEN BX 11-'86 i.z.g.st., kl. r., APK-11-'92, pr. ƒ 6.500,-. Na 18.00 u. 045-711056.

Citroën VISA II Super 4, bwj. '82, APK 5-'92, ƒ 2.150,-. Tel. 045-225913.

CITROËN DS Pallas, bwj. '73, half-aut., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 7.450,-. Tel. 045-322861.

EEND 2CV6, bwj. '84, APK nov. '92, i.z.g.st., ƒ 2.450,-. Tel. 043-649632.

CITROËN BX 19 diesel 5-'89, grijs kenteken, ƒ 11.950,-. Tel. 04906-1387

CITROËN BX 19 TRS station 11-'89, stuurbekr., metallicgrijs, LPG, ƒ 21.950,-. Tel. 04906-1387.

Weg. omst. te k. CITROËN XM inj., Ambiance, van 1e eig., bwj. '89, ABS, airco, zeer veel extra's, auto perf. onderh. 09-3211864225.

CITROËN BX 16 TRS, 5-bak, airco, alles electr., '83, ƒ 4.950,-. Tel. 046-522132.

CITROËN Visa super E, bwj. '83, APK, kl. wit, mooi, ƒ 2.750,-. Tel. 045-324837.

CITROËN BX 16 TRS, bwj. '84, centr. vergr., electr. ramen, sunroof, pr.ƒ 5.500,-. Tel. 045-712967.

BX 19 TRD, '88/'89, schuifd. stuurbekr. v.a. ƒ 17.750,-. 046-338474 Auto Limburg

Te k. CITROËN BX 16 TRS, bwj. '84, i.z.g.st., Unescoplantsoen 9, Vrieheide/Hrl

Wacht niet met kopen wacht met betalen!!!

Fiat Ritmo 60	1983
Opel Ascona	1984
Nissan Stanza	1983
Renault 5 TL	1985
Honda Accord 1.6	1984
Citroën BX Leader-uitv.	1986
Nissan Micra automaat	1986
Austin Metro 1.3 LS	1988
Citroën BX 14 E	1987
Nissan Micra Trend-uitv.	1987
Citroën AX 1100	1989
Opel Kadett 5-drs.	1987
VW Golf 1.3 div. extra's	1987
Peugeot 309 met schuifdak	1988
Citroën BX 1.9 automaat	1987
Citroën BX 1.4	1989
Citroën BX 1600	1986
Mitsubishi Lancer	1988
Opel Kadett 1400i 4-drs.	1989
Citroën BX 1.6 RE	1989
Citroën AX GTi	1990
Citroën BX 1.9 GTi	1988
Citroën BX Turbo Diesel	1989
Citroën ZX reflex 1.4	1991
Citroën ZX Aura 1.6	1991
Citroën ZX Vulcane 1.9i	1991
Citroën XM Ambiance alu-wielen	1991

Uitstel van betaling, max. ƒ 10.000,- tot juni 1992.

Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)

De grootste Citroën dealer van Zuid-Limburg.

NISSAN

BMW 315, div. extra's, rood, '82	van ƒ 5.900,- voor	ƒ 4.900,-
BMW 318, beige, '80		ƒ 2.450,-
Fiat Regatta 85 S, wit, 1e eig., '87	van ƒ 11.750,- voor	ƒ 9.750,-
Fiat Uno 45, grijs, '87		ƒ 8.900,-
Ford Sierra 2.0 CL HB, grijs, '84	van ƒ 9.900,- voor	ƒ 8.900,-
Ford Sierra 2.0 combi, blauw, '83		ƒ 7.450,-
Ford Sierra 1.6 Laser, '85		ƒ 9.650,-
Lada 2105 GL, rood, '85		ƒ 2.350,-
Lancia Ypsilon Fire, grijs, '88		ƒ 11.250,-
Mazda 323 Estate, '84		ƒ 7.250,-
Mitsubishi Lancer 1.8 diesel, '86		ƒ 9.950,-
Nissan Micra autom., '84		ƒ 6.850,-
Nissan Sunny 1.3 HB, zilver, '87		ƒ 12.950,-
Nissan Stanza 1.8 HB, wit, '83		ƒ 5.850,-
Nissan Bluebird 2.0 autom., 1e eig., '85		ƒ 7.900,-
Opel Manta 2.0 S, blauw, 1e eig.		ƒ 3.750,-
Opel Kadett 1.2 LS sedan, '86	van ƒ 11.950,- voor	ƒ 10.950,-
Renault 21 GTS, zilver, '86		ƒ 11.750,-
VW Golf GTi, '79		ƒ 3.750,-

JURGEN HEERLEN
Huisbergerstraat/hoek Schelsberg
Heerlen - 045-723500

Daihatsu

Daihatsu Ton Quadflieg
Reeweg 112, Landgraaf.
Tel. 045-321810.
Daihatsu Feroza jeep '91
Peugeot 205 XR 1.4 '90
Honda Acc. Sedan 2.0 '89
VW Golf Memphis '89
VW Polo CL '89
BMW 316 i zwart '89
Opel Omega 2.0i Combi '89
VW Passat GL grijs '89
Mazda 1.3 '89
Opel Kadett Sedan '88
Toy. Corolla 1.3 Sedan '88
BMW 324 diesel '86
Opel kadett 1.6i zwart '88
Audi 80 blauw '88
Audi 80 aut. wit '88
Peugeot 205XR '88
Ford Siërra 2.0 CL bruin '88
Daih. Charade Turbo D '87
Daihatsu Charade diesel '87
Alfa Romeo 1.5 Sprint '87
Niss. Sunny coupe GTi '87
Alfa 33 1.3 junior wit '87
Ford Siërra 1.6 CL grijs '87
Ford Escort 1.3 CL bruin '87
Renault R 5 wit '87
Mits. Colt 1.5 sport '86
VW Golf GTi rood '86
BMW 316 blauw '86
Mercedes 190 E wit '86
Daihatsu Cuore '85
Opel Corsa '85
Opel Kadett 12 LS wit '85
Opel Kadett 1.3 '84
Opel Manta 1.8 S grijs '84
Mercedes 190 AMG '83
Mits. Cordia 1.6SR beige '83
Mazda 323 Sedan grijs '83
Daihatsu Charade TS '84
Fiat Uno 5-drs. '83
Ford Escort 1.3 L '83
Opel GT spec.uitvoering '69.
Diverse inruilers v.a. ƒ 500,- tot ƒ 1.500,-.

Daihatsu CHARADE TS turbo diesel, nw. mod. bwj aug. '87, ƒ 9.750,-. 046-519343.

Te k. DAIHATSU 850 minibusje, bwj. '83, geel kenteken, vr.pr. ƒ 3.600,-. Tel. 045-229481/221138.

Fiat

Innocenti
90 L voor goede delen aan deze auto zoals motor, versnellingsbak, radiatuur, startmotor, dinamo enz.
Tel. 045-717755.

Te koop FIAT 127 Van diesel bwj. '84, zeer zuinig, APK '92, vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-718918.

Te k. zeer mooie Fiat PANDA, 750 CL, kl. wit, bwj. 04-'89. Tel. 045-318731.

Fiat UNO 55 bwj. mei '83, 4-drs., APK 8-'92, kl. rood ƒ 3.950,-, 045-751387.

Te k. zuinige FIAT 127, APK nov. '92, vr.pr. ƒ 1.500,-, Rooseveltstraat 55, Brunssum.

Fiat TIPPO Luxe uitv., bwj. 7- '90, wit, pr. n.o.t.k. Tel. 046-510165.

Fiat PANDA White, bwj. '85, APK '92, zeer mooi, vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 046-742359.

Te koop Fiat UNO 45 bwj. '85, i.z.g.st., kl. rood, verbr. 1:16, ƒ 4.750,-. 046-339371

Te k. Fiat PANDA, APK gek. 10-'92, iedere keur. toegest. bwj. '85, ƒ 5.700,-. Markt 49, Hoensbroek.

FIAT Ritmo, type '85, zeer zuinig, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 3.800,-. 045-274561.

Fiat PANDA Primo bwj. '83, i.z.g.st., APK. Tel. 04405-3069.

Fiat UNO 45S I.E. bwj. '90, zwart, katal. w.w.-glas, km. st. 19.000, nw.pr. ƒ 21.800,- vrpr ƒ 13.800,-. 046-525335

Te k. Fiat PANDA, bwj. '84, APK, pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-353501.

Te k. Fiat UNO bwj. '88, kl. wit, 34.000 km, ƒ 10.000,-. Tel. 043-471425.

Te koop Fiat PANDA 750 bwj. '86. Tel. 04499-1615 / 06-52107978.

PANDA 750 L, zwart, 4-'86 1e eig. altijd binnen gestaan 55.000km, zeer zuinig 1e lak pr. ƒ 5.450,-. 045-273743

Fiat PANDA, zeer mooi, geen roest, weinig km's, bwj '82, vr.pr. ƒ 2.450,-. Vrankerkerklaan 36, Heerlen Tel. 045-729037.

Ford

Ford Escort
1.4 Bravo, mei 1987, rood, 49.000 km. i.nw.st.
Volvo Dealer Jac. Klijn, Kerkrade. Strijthagenweg 123. Tel. 045-458000.

Ford TAUNUS aut., LPG, '80, vr.pr. ƒ 1.850,-, APK; Golf diesel '79, APK, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-228552.

Te k. Ford CAPRI 2.3S, vele extra's. Koelmoer 19, Landgraaf.

Te k. Ford CAPRI II 1.6 GT, '76, APK 4- '92, ƒ 1.200,-. H.Hermansln 336, Geleen.

Ford SIËRRA 2.3 diesel, stationcar, special, get. glas, roofrack schuifdak, ƒ 24.500,- 1e eig. '89. Auto Limburg. 046-338474.

Te k. Ford ESCORT, bwj. 8-'83, nwe banden en uitl. APK 8-'92, i.z.g.st., blauw. Tel. 04499-3136.

Te koop Ford SIËRRA 1.6 Laser, bwj. '85, met trekh. APK 8-'92, vr.pr. ƒ 8.000,-. Tel. 046-337449.

Autom. Ford ESCORT 1.6, 5-drs. 51.000 km. als nw. ƒ 6.250,-. 045-453572.

Te k. Ford ESCORT XR3, bwj. '80, get. glas, schuifkanteldak, rood, ƒ 5.850,-. Tel. 04450-2913

Ford ESCORT 1600 Ghia m. '82, i.z.g.st. ƒ 3.750,-. Tel. na 18 u.: 045-445317.

Te koop Ford ESCORT 1.6 D CL '86, schuifd., trekh., vr. pr. ƒ 11.500 -. 046-740369.

Ford ESCORT Bravo, 5-drs. bwj. '83, i.z.g.st., ƒ 5.250,-. Tel. 045-724417.

Te k. Ford FIËSTA 1.1, bwj. '84, nw. mod., 65.000 km, ƒ 5.750,-. Tel. 045-316940.

Ford ESCORT 1.3 BRAVO, i.z.g.st., div. extra's, bwj. '82, vr.pr. ƒ 5.200,-. Tel. 04450-2338, na 12.00 uur.

Te k. Ford SIËRRA, 1.6 laser, bwj. '84, 5-drs., APK 11- '92, zeer mooi, pr.n.o.t.k Tel. 04451-2014.

Te k. Ford SIËRRA 2.3 D, stationwagen, donkerbl., bwj. '88, pr.n.o.t.k., i.z.g.st. Tel. 045-456566.

Te k. Ford ESCORT 1.3 model laser, '85, ƒ 6.750,-. Tel. 045-454087.

Te k. Ford FIËSTA 1100, bwj. '79, APK 21-11-'92, nwe. koppelingsplaat, kleine spatbordschade, vr.pr. ƒ 1.750,-. Kasteelstr. 22, Brunssum (Roozegaard).

Te k. Ford ESCORT 1600 CL, autom., 5-drs., 5-'88, inr. mog. Panhuisstr. 21, Voerendaal.

Te k. Ford FIËSTA 1100, lichtbeige, bwj. '81, i.z.g.st. 045-750085.

Te k. Ford FIËSTA XR2, bwj '82, pr.n.o.t.k. Tel. 04756-5588.

Ford ESCORT 1.3L, 4-drs. aut. bwj. '80, APK 9-'92, i.z. g.st. Tel. 045-441463.

Ford SCORPIO 2.5 diesel, 9-'88, metaal grijs, stuurbekr., ABS, ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387

Ford SIËRRA 1.8 Laser, bwj '85, 1e lak, als nw., koopje, ƒ 7.500,-. Tel. 043-639127.

Ford ESCORT GL, model '83, i.z.g.st., ƒ 4.750,-. Tel. 045-740829.

Ford SIËRRA 1.8 CL stationcar, nw. model '88, 5-drs donkerbl., centr. vergr., 1e eig., niet van nw. te onderscheiden, ƒ 16.750,-. Tel. 045-462982.

Koopje! Ford FIËSTA bwj. '79, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-415460.

ESCORT 1600 L Estate, lichte parkeerschade, koopje. Schaesbergerweg 160, Heerlen.

Te k. Ford FIËSTA 1100, APK 6-'92, ƒ 750,-. Tel. 045-456756.

Te k. Ford FIËSTA 1300 S, uitgeb., vele access., bwj. '81, APK 5-'92, ƒ 2.350,-. Tel. 045-425807.

Ford Capri 1.6 bwj. '82, zilvermet., in perf.st., t.e.a.b. Tel.045-424413; na 18.00 uur 045-458633.

Te k. Ford SIËRRA Van 2.3 diesel, grijs kent., bwj. '87; tevens een oude open koets 4-wiel. Tel. 045-322861

Te k. Ford ESCORT 1.4i, bwj. 1-'90, rood, schuif/kanteld., spoiler, 21.000km, vr. pr. ƒ 20.250,-. 045-324998.

Te k. Ford ESCORT 1,6 GL, bwj. '81, APK tot juli '92. Tel. 045-418757.

Ford TAUNUS 1.6 L, blauw, bwj. '75, i.z.g.st. APK 9-'92, vr.pr. ƒ 750,-. 043-650401

Ford TAUNUS stationcar, bwj. 1980, APK 11-'92, zeer g.st., ƒ 1.200,- 046-755428

Te k. FORD XR3i, i.z.g.st., bwj. '83, Tiendstraat 16 Nuth

Ford SIËRRA diesel stationcar 1986, met. grijs, ƒ 10.950,-. Tel. 04906-1387

Ford ESCORT 1.3 Bravo, bwj. '82, met acc., i.g.st., pr. ƒ 4.500,- Tel. 046-522689

Te k. FIËSTA 1.1, bwj.'77, APK '92, vr.pr. ƒ 1.100,-, tel. 045-224233.

Te k. Ford SIËRRA 1600 CL bwj. '87, inr.mog. Dr. M.L. Kinglaan 133, Hoensbroek.

Honda

6417 BH, huisnr. 22.

De nieuwe HONDA 3-drs.
Nú in onze showroom
Bezoek ons en maak een proefrit.
Informatie Honda Civic Sedan nu al bij ons aanwezig.
Off. Honda Service Dealer
Autobedrijf Smeets Schimmert
☎ 04404-2442

HONDA Civic, 3 drs., '88, rood, nw. model, 1 jr. 100% gar. Inruil/financiering mogelijk. Autobedrijf Smeets, Schimmert. 04404-2442.

HONDA CRX, lichte achterschade, zwart, 20.000 km, 1990, ƒ 24.500,-. Tel. 040-515556.

HONDA CRX 15i Coupé. Zeer mooi, bwj. '84. Tel. 045-724024.

PRELUDE, bwj. '83, blauwmet. electr. sch.d. 5-speed, abs.nw.st. ƒ 5.200,-. Tel. 045-414659.

Honda CIVIC 1.3 luxe, autom., champ.beige, ½ jr. 100% garantie. Inr. en financ. mog. Autobedrijf Smeets, Schimmert, tel. 04404-2442.

Honda CIVIC 1.5i GL 16V Sedan, rood, '90, km.st. 26.000, 1e eig. spoiler-bumpers-spiegel in kleur, sportvlgn. onderh.b. aanw. Tel. 045-351745.

Te koop Honda CIVIC Stationcar, bwj. '83, 79.500 km, APK juni '92, luxe uitv., ƒ 4.900,-. Tel. 046-757229, tussen 16.00-19.00 uur.

Te k. Honda PRELUDE automatic., m. '84, i.g.st. nw. model, vr.pr. ƒ 8.900,-. Dorpstr. 3 Bingelrade. 04492-1304

HONDA Civic 1.4 GL 16 Valve, 4-drs. 11-'89, grijsmet. 11.000 km. nw.st. ƒ 14.750,-. 045-319328.

Honda CIVIC 1500 GL 12 Vialve, 3-drs., kl. champagnemet., km.st. 65.000, in st. v.nw., 5-gang, bwj. '86, nw. mod., pr. ƒ 8.750,-. Tel. 046-750506.

HONDA XR 600 R, ' 89, i.z. g.st., 5.300 km., vr.pr. ƒ 8.250,-. Tel. 045-722886.

Jeep

Texacars
Toyota Landcruiser '88; Nissan Patrol '88; Isuzu Trooper '87; Isuzu Campo Pick-Up '88. Geel kenteken auto: Isuzu Trooper '87; Jeep Cherokee '85; Mercedes 200 B '85 weinig km, veel extra's. Tel. 04702-3040.

NISSAN KingCab 4 WD 2.5 diesel Y720, '84, gr. kent., br. wielen, hardtop, APK 11-'92, bullbar, vaste pr. ƒ 13.000,-. 045-229367.

Jeep Lada NIVA 4x4 5-87, geel kenteken, 30.000 km, ƒ 7.950,-. Tel. 04906-1387

Jeep Mitsubishi PAJERO 2.4 t.d. 5-'84, cabrio hardtop metallic, ƒ 16.950,-. Tel. 04906-1387

Jeep Mitsubishi PAJERO 2.5 t.d. 12-'88, met. grijs, 35.000 km, ƒ 28.950,-. Tel. 04906-1387

Jeep Nissan KING Cab diesel 4x4, 8-'86, 90.000 km, ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387

Suzuki CABRIO special 2.0 V-6, zeer unieke uitvoering, ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387

Toyota LANDCRUISER diesel BJ-40, 8-'80, 80.000 km, ƒ 7.950,-. Tel. 04906-1387

TOYOTA Landcruiser diesel BJ-40, 1980, perfecte staat, ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387

Jeep TOYOTA Landcruiser pick-up 3.4 diesel, 12-'85, ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387

Direct resultaat, als uw SPOTJE op LD-TV staat. Bel 045-719966 voor meer info.

Hyundai

Weg. omstandigh. te k. HYUNDAI Pony 1.5 L, bwj. apr.'88, wit, km.st. 33.000,-. ƒ 10.500,-. 045-253424.

HYUNDAI Sonata 2.0i GLS, aut. 11-'89, blauwmet. vele extra's, ƒ 15.000,-. Tel. 04406-16695.

Hyundai PONY 1.2 LE, 1e eig., bwj. eind '83, APK sept. '92, ƒ 2.450,-. 045-218925.

Te k. Hyundai PONY Runner, sloop, ƒ 250,-. Tel. 045-222675.

Land rover

Te k. LANDROVER, grijs kentk., LPG, 2 kleuren plus zonnedak, bwj. '69, 100% in orde. Tel. 045-322861.

Lada

Te k. LADA bwj. '86, APK 11-'92, LPG, i.z.g.st., ƒ 1.650,-. Tel. 046-510646.

Lada SAMARA bwj. '90. Tel. 04499-1615 of 06-52107978.

Lancia

Te k. LANCIA Delta 1.3, m. '83, 1 jr APK, kl.blauw, met spuitwerk, ƒ 2.350,-. Tel. 04498-52355.

Mazda

MAZDA 626 Deluxe, 5-drs. aut. 1984, elec. schuifd. trekh. i.z.g.st. 045-465505.

Te k. Mazda 626 GLX DIESEL, bwj. '84, nieuwe motor, elektr. ramen, spiegels, centr. vergrendeling, LM velgen. Vr.pr. ƒ 6.750,-. Tel. 045-272998.

Weg. sterfgeval Mazda 323 SEDAN 1.3, finish aut., bwj. '89, ƒ 17.000,-. Tel. 045-453150.

Mazdakroon occasions

Mazda 323 1.3, 1.5 LX, GLX Sedan'85'86'87	1988
Mazda 323 1.3 16V GLX HB weinig km.	1989
Mazda 323 1.5 HB envoy 3-drs.	1988
Mazda 323 1.3 HB veel extra's rood	1987/1988
Mazda 323 1.5 HB GLX 5-drs.	1986
Mazda 626 2.0 en 1.6 HB GLX	1987
Mazda 626 2.0 GLX en 1.6 LX	1986/1987
Mazda 626 2.0 LX diesel Sedan	1987
Mitsubishi Colt 1.5 GLI HB 3-drs.	1989
Mitsubishi Colt 1.2 Exe veel extra's	1987
Toyota Carina II 1.6 16V 27.000 km.	1988
Daihatsu Cuore TS 10.000 km	1990
Nissan Micra 1.2 HB DX	1985
Nissan Sunny 1.3 DX zeer mooi	1984
VW-Golf 1.3 HB 3-drs.	1987
Opel Corsa 1.2 TRS veel extra's	1985
Ford Escort 1.6 HB 5-drs. en 1.1 3-drs.	1984/1985
Renault 11 Broadway uitv.	1986
Subaru Justy 1.2 3-drs. zeer zuinig	1987

Wordt verwacht:

Mazda 626 2.2i GLX coupé 27.000 km. nw.st.	1990
Mazda 323 1.6i GLX F coupé 18.000 km. 2x	1991

Alle occasions met NAP pas en Mazdakroon garantie.
Uw Mazda dealer AUTO LEYMBORGH BV
Bornerweg 2-8 LIMBRICHT, tel. 046-515838.

MAZDA 626 GLX stationcar, diesel, bwj. '89, i.nw.st., vr. pr. ƒ 21.750,-, event. inr. mog. Dorpstr. 3, Bingelrade.

T.e.a.b. te koop MAZDA 323 HB, 3 GT 1500, 5 versnell., i. g.st., kl. antracietgrijs, bwj. '81, APK 25-9-'92. Tel. 046-526661.

Te k. MAZDA 323, i.z.g.st., bwj. '79, APK tot 11-'92, vr. pr. ƒ 1.750,-. 045-459553.

MAZDA 323 sedan 1300 4-drs., bwj. '84, kl. wit, nwe. banden, i.z.g.st., pr. ƒ 4.850,-. Tel. 046-740382

Te k. MAZDA 626 Sedan 1.6 bwj. '80, vr.pr. ƒ 1.500,-; VW LT 28, bwj. '80, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-444294.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

OCCASIONS

Alfa Romeo 33 1.3 junior wit	'89
Audi 100cc 2.2 LPG blauw	'87
Audi 80 1.8 S wit	12-'88
Audi 90 2.3 zwartmet.	'89
BMW 525i wit airco	'89
Citroën AX 11 TGE rood	'90
Citroën XM Ambiance automaat, leer	'90
Fiat Uno 75 SXI gr. met.	'90
Ford Escort 1.4 Bravo rood	'89
Ford Escort 1.4 Bravo wit	'88
Ford Escort diesel	'88
Honda Accord 1.6 sedan LX wit	'86
Honda Accord 2.0 EXI wit	'89
Honda Civic 1.5 GL sedan blauw	'89
Honda Legend 2.5 I V6 blauw met.	'88
Honda Prelude EX wit	'85
Mazda 323 GLX 3-drs. wit	'88
Mazda 323 1.6 I GLX sedan wit	'87
Mazda 323 1.5 GLX sedan beige met.	'87
Mazda 323 GLX sport rood	'89
Mazda 323 GLX F coupé rood	'90
Mitsubishi Colt 1.5 GLXI d. groen	'89
Opel Corsa Swing 1.2 wit	'89
Opel Kadett 1.2 LS 4-drs. zilv.	'86
Opel Kadett 1.3 S Club 3-drs. zilver	'89
Opel Kadett 1.6 I GT 3-drs. rood	'90
Renault 19 GTX rood	'89
Subaru coupé 1.6 GL rood met.	'87
Volvo 360 2.0, rookzilver	'87
Volvo 340 DL diesel	'89
VW Golf GTI blauw met.	'88
VW Golf 1.8 zwart	'86
VW Jetta 1.6 sport d.gr.met.	'89
VW Polo Fox 1.3 rood	'90
Nissan Primera GT demo	'91
Nissan 300 ZX Twin Turbo zilver	'91
Nissan 300 ZX wit	'84
Patrol GR Turbo diesel zilver	'90
Patrol 3,3 Turbo beige	'86
Nissan Micra div. uitv.	**v.a. '87**
Nissan Sunny	**v.a. '87**
Nissan Bluebird	**v.a. '87**

Jurgen
Autocentrum Kerkrade
D5776
Langheckweg 32-40 Kerkrade
Industrieterrein Dentgenbach
Tel. 045-452570
NISSAN

Mercedes

MERCEDES 240 TD, 11-'82 groen, perf. st., 170.000 km, ƒ 11.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. MB 300 D, '79, zilvermet., org. MB ruilmotor, airco, trekh., vr.pr. ƒ 6.500,-. Tel. 04454-3195

MERCEDES 190E, bwj.'85, plm. ƒ 2.000,- schade, div. extr., verlaagd, zender-uitv. pr. ƒ 21.500,-, inr. mog. 045-223722.

MERCEDES 300 TD bwj. 7-'83, APK 10-'92, nwe banden, weinig km, alle extra's. Tel. 045-711545.

Te koop MERCEDES 220 D bwj. '76, motor. en carr. i.z. g.st. Da Costastr. 20, Molenberg-Heerlen.

MERCEDES Diesel, bwj. '80 in prima staat, pr.n.o.t.k. Tel. 045-456741.

Te k. MERCEDES 200 D, beige, bwj. '87, km.st. 115.000, gespreide bet. mog., ieder onderzoek toegest. Tel. 045-456619.

MERCEDES 190D rookzilver, okt. 1988, 5-bak, 71.000 km.; Mercedes 190D blauwmet. 1988, div. extra's, nw.st. 61.000 km.; Mercedes 280 SE rookzilver, 1985 alle extra's, aut. compl. nw. st. Inruil, garantie mogelijk. Voltaweg 11, Echt. Tel. 04754-87933.

MERCEDES 200D, stuurbekr. get. glas, bwj. '85, koopje. Tel. 045-420048.

DEMONSTRATIEAUTO'S met fabrieksgarantie. Duizenden tot tienduizenden guldens voordeel. 300 CE, '91; 230 CE '91/'90; 260 E '90; 190 E '91/'90; 250 D '91; 200 D '91; 190 D '90; 230 CE '82; 400 SE '92; 300 E '87/'86 AMG. 045-722844.

M-B 190 D, '88, km 85.000, nw.st., 2e eig., rookzilver, inr. mog. 04498-55460.

MERCEDES 200 diesel bwj. '79, div. access., ƒ 3.350,-. Tel. 04458-2709.

Zeldz. mooie MERCEDES 190 E, m. '86, kl. zwartmet., veel extra's met sec. motorkap, vr.pr. ƒ 26.000,-, evt. inr. mog. Tel. 045-423973.

Te koop MERCEDES 190 D '87, i.z.g.st. Auto Le Mans. Tel. 045-259111.

MG

MG B.GT, bwj. '70, spaakwielen, USA-mod. chroombumpers. Tel. 045-271017.

Mitsubishi

Te koop Mitsubishi LANCER 1800 GLD Wagon Combi, grijs kent., bwj. 11-'87, APK 11-'92, incl. gr. beurt, ƒ 6.750,-. Tel. 04498-59382

Te k. Mitsubishi GALANT 2.3 TD stationwagon, '83, i. z.g.st. ƒ 6.500,-. Tel. 045-412073.

MITSUBISHI Colt 1.2, '88, wit, ½ jr. 100% gar. Inruil/financiering mogelijk. Autobedrijf Smeets. 04404-2442

Mitsubishi Lancer 1.5 GL STATIONCAR, 1986, ƒ 7.500,-. Tel. 040-515556.

Mitsubishi LANCER Wagon '89 diesel, ƒ 19.750,-; ook LPG onderbouw '87 ƒ 15.750,-. Auto Limburg 046-338474.

Te k. MITSUBISHI Colt GL 1.2, bwj. '80, APK 8-'92, vr. pr.ƒ 1.850,-, tel.046-511631

Mitsubishi TREDIA 1600 GLS, bwj. '83, excl. uitv., als nw., Pastorijstr. 12, Nuth.

Morris

MINI Jet-Black 47.000 km, ƒ 8.750,-. Tel. 040-515556.

MINI automaat, zeer zuinig en goed, pr. ƒ 5.750,-, model '85. Tel. 045-740829.

Te k. MINI 1100 Special, APK-02-'92, bwj. '77, kl. rood, pr. ƒ 1000,-. Na 18.00 uur: 045-415300.

Te k. MINI 1100 Special, in uitst. st. 2e eig. APK 11-'92, vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 04492-5392.

Te k. voor liefh. MINI 1000 orig. Belg. jubileum-uitg. '76 t.e.a.b. Tel. 04405-2136.

Nissan/Datsun

Nissan CHERRY bwj. 11-'84, i.z.g.st. Pr.n.o.t.k. Eglantierstr. 21, K'rade. 045-424418.

Nissan BLUEBIRD 1.6 GL 1984, LPG, APK, bijz. mooi, pr. ƒ 4.750,-. 045-255784.

Nissan SUNNY Diesel, '87, Ned. kent., vr.pr. ƒ 9.900,-. Tel. 09-49.241.83555.

DATSUN Cherry 1.2 deLuxe '80, zeer mooi, met APK, ƒ 1.650,-. Tel. 045-216470.

Nissan LAUREL 2.4 ES GL, bwj. '85, m. '86, trekhaak, alles electr., ƒ 6.500,-. Tel. 04702-1330.

Te koop i.z.g.st. Nissan STANZA 1.8 GL HB aut., zilvermet., bwj. '83, APK 6-'92, ƒ 4.200,-. Tel. 043-610426.

Oldsmobile

Te k. Oldsmobile CUTLASS Saloon '79 in. pr. st. ƒ 6.500,-, tel. 043-635406.

Oldtimers

ALFA Guilia 1300 ƒ 2.500,-. Tel. 04459-2920, 8.00-10.00 of 17.00-19.00 uur.

Opel

Ruime keuze in nieuw en gebruikt
OPEL
welling
Haefland 2 Brunssum.
Tel. 045-257700.

Te k. van part., z.g.a.nw.
Opel Calibra
2.0i, kl. rood, electr. schuifd. en sportv. 1 jr. 16000km. Tel. 045-222233.

Te k. Opel KADETT, 1979, ƒ 1.250,-. Mgr. Lemmenstr. 11, Hoensbroek. Tel. 045-217615.

Weg. omst. witte Opel VECTRA 2.0i 4-drs., bwj. '89, i.z. g.st. Beitelstr. 6, Heerlen.

Te koop KADETT 1.2 S bwj. '83, veel extra's, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.500,-. Manzardestr. 6, Eygelshoven. Tel. 045-460106.

Opel VECTRA 1.8 GL, 4 deurs, 1989. Opel Kadett 1.3, Blauw metallic, 1989. Volvo A. Klijn, de Koumen 7, Hoensbroek-Heerlen. 045-220055.

Te koop Opel SENATOR bwj. '83, t. 2.5 E, zeer mooi. 045-217503 na 17.00 uur.

Te k. Opel CORSA 1.3, bwj. 9-87, 5 drs., 5 versn., blauw. Tel. 045-230378.

ASCONA 1.6S '85, 5-drs., trekh., ƒ 6.500,-. Schanserweg 6, Landgr. 045-323226.

Te k. Opel ASCONA 1.3 S HB bwj. '81, mod. '82, APK, pr.n.o.t.k. Ridderweg 18, Heerlerbaan. 045-410744.

CORSA 12S Hatchback, sportwielen, extra's, '84. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Te k. Opel KADETT 13S, HB, bwj. '80, APK, bruinmetal., zeer mooi, ƒ 2.650,-. Tel. 046-516241.

Restauratie-object Opel B KADETT 12 automatic, kl. wit, bwj. '73, vaste pr. ƒ 500,-. Servatiusstr. 49, Brunssum.

KADETT GT, bwj. '87, 44.000 km., rood, veel acc., in nw. staat. 045-427072.

Te k. Opel REKORD 23 DE, bwj. '83, i.z.g.st., Koolweg 11, Elsloo.

Te k. KADETT Caravan 1.3 S '81, 5-drs., motor goed. Tel. 045-424196.

Opel KADETT 1.6 diesel Hb, wit, 1986, ƒ 7.750,-. Tel. 040-515556.

Te k. Opel REKORD, bwj. '83, i.z.g.st., ƒ 7.250,-. Tel. 045-244963.

Opel KADETT 5-drs. HB, 5-bak, i.z.g.st., bwj. '83, met APK, vr.pr. ƒ 4.500,-. Burg. Slangenstr. 54, Hoensbroek

Te k. in nieuwstaat verkerende Opel OMEGA 2.0 i (Van) stationcar, bwj. november 1987, van 1e eigenaar, 87.000 km, dealer onderhouden, met div. extra's, w.o. getint glas rondom, roofrack, telefoon aansl., 5-versn., tevens 5 gloednieuwe banden, compleet nieuwe uitlaatsyst. en accu, t.w.v. ƒ 1.600,-, incl. uitgebreide ANWB auto techno- en milieutest keuringsrapport. Eventueel ook met originele Opel LPG install., vr.pr. slechts ƒ 14.500,-. Tel. 046-745218

VAUXHALL Cavalier, type Opel Manta 1.6, i.z.g.st. bwj. '80, t.e.a.b. Tel. 045-750663

Te k. Opel MANTA uitgeb., bwj. '77, kl. witparelmoer. Tel. 045-419260.

Opel ASCONA t. 1.9 bwj. '82, op gas. 045-321715.

Te k. Opel ASCONA 16S, 5-drs. LPG, bwj. 12-'84, i.z.g. st. ƒ 6.250,-. 045-316940.

Te k. Opel KADETT D type, compl. Irmscher uitgev., brede banden, 15" velgen, verl., kuipstoelen, Blaupunkt stereo, kl. wit, pas APK gek., ƒ 9.000,-. Dir. Schrijnenstr. 21, Kerkrade. Tel. 045-459876.

Te k. Opel MANTA HB S, bwj. '80, APK, i.g.st. wit, vr.pr. ƒ 2.650,-. W. Oranjestr. 64, Landgraaf.

Opel KADETT type Ru 1.6i bwj. '88, i.z.g.st., opties. 045-726542 18.00 uur

Te koop Opel ASCONA bwj. '78, APK gek., ƒ 4 04492-5192.

Te koop goudmet. MANTA 2.0 GTE, 4 banden, met nwe. bwj. '83. Tel. 045-32256

Opel KADETT 1.3 LS maat, i.nw.st., bwj. '86, ƒ 10.500,-. 04498-55824

Omega Caravan 2.4i, Vectra 1.8i '90; Kadett drs., '90; Kadett 4-drs., '89; Kadett 5-drs. 1.6i Kadett 5-drs., 1.3i '89; 2.0 '87; Corsa 1.3i '88. en fin. mog. 1 jaar gar Garage Hannes BUIS Stenen Brug 6, Land Tel. 045-323800

Opel CORSA 1.2 LS, lak, get. glas, APK, bwj. '85, i.z.g.st., ƒ 7.950,- 045-243777.

Te koop Opel D KAD bwj. '81, geel, 5 ƒ 2.500,-. Tel. 04493-234

KADETT 1600D comb drs. bwj. '87, i.z.g.st. 045-423925.

Te k. Opel KADETT '78 drs., APK 3-'92, ƒ 1.4 Tel. 045-258569.

Opel OMEGA 2.0i LS tioncar, bwj. '87, zwart, tra's. dakrail, trekh., zo dak, ƒ 16.000,-, 045-4657

Te k. Opel ASCONA schuifd. en trekh. ƒ 7.000,-. Tel. 045-41923

Te k. OPEL Kadett Co bwj. '78, 12S, i.z.g.st., extra's; spoilers, zo scherm, sportstuur, A velgen met brede band APK-11-'92, iets ap ƒ 4.000,-. Inruil mog Tel. 046-743331.

Te k. Opel OMEGA, eind '87, 90.000 km, i.g pr. ƒ 13.500,-. Tel. 741360.

Opel OMEGA 2.3 D sta car, '89, 5-drs., 5-bak, rood, stuurbekr., centr. grend., donker glas, 1e beslist in absol. nw. ƒ 21.500,-. Tel. 045-4629

Opel KADETT stationcar S, bwj. '87, i.z.g.st. Auto Mans. Tel. 045-259111.

Opel OMEGA 2.0i, mond-uitv., bwj. '88, i.nw Auto Le Mans. 045-25911

Te k. Opel KADETT sta '80, 5-drs., sunroof, LM 185, trekh. Vr.pr. ƒ 2.75 Tel. 045-415400.

Te k. Opel KADETT 12 bwj. '80, APK '92, v ƒ 1.950,-. Tel. 045-229985

Te k. Opel KADETT C, '79, APK tot juli '92, i.z.g LM velgen. Tel. 04405-3 of 045-425737.

Te k. Opel KADETT G mod. '83, APK 8-'92, i.nw ƒ 3.950,-. 045-253075.

Mooie Opel KADETT 1.3 5-drs Sedan rood '87, B hardstr. 12, Munstergeleen

Opel KADETT 1.6i CD bwj. 3-'90, wit, veel extr 75 Pk, 10.000 km, vr ƒ 31.000,-. Tel. 04454-558

Te k. Opel REKORD 2.0 Berlina, bwj. '78, APK tot z.g.a.nw. Zien is kopen. Josephstr. 106, Sittard.

KADETT 13 SR, '81, AP '92, z.mooi, extra's, inr.m vr.pr. ƒ 4.500,-. 045-45570

Opel OMEGA 3000i, alle e tra's, '88, 1e eig., ƒ 37.50 Auto Limburg 046-338474

KOOPJE!! Opel Ascona S, bwj. '87, i.z.g.st., inr. m ƒ 8.500,- Tel. 045-318232

Opel CORSA 1.2 GL me lic grijs, 6-'87, LP ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387

Opel OMEGA 2.0i, 8- metallic grijs, LPG, 60.0 km, ƒ 16.950,-. 04906-1387

CORSA 12 S, wit, 1e 70.000 km, 1e lak, bwj. pr. ƒ 4.750,-. 045-273743

Weg. omst.heden Opel K DETT 1.3 S HB, sept. ƒ 5.500,-. Tel. 045-725984

Peugeot

Te koop PEUGEOT 205 G '83, 4-drs., blauw met ra cass., gunstig geprijsd. T 12.00-18.30, 045-76126 na 18.30 uur 045-323014.

PEUGEOT Break 505; Pe geot 309 XL D, in prima s beide v. 1e eig. 04408-1377

PEUGEOT 309, event. LP '88, wit, 65.000 km., ½ Bovag-gar. Inruil/financ ring mogelijk. Autobe Smeets, Schimmert. 0440 2442.

PEUGEOT 405 SR 19, bw '88, blauwmet., ƒ 19.750 Auto Limburg 046-338474

PEUGEOT 205, bwj. no '85, kl. rood, 40.000 km, nw.st., vr.pr. ƒ 10.500,-. Te 045-427015, na 18.00 uur.

Te koop PEUGEOT 505 ST '81, veel extra's, i.z.g.s APK 8-'92. Tel. 045-210627

Te k. PEUGEOT 205 XS 1. 85 PK, juni '89, 50.000 km, ƒ 16.000,-, 3 mnd garantie Garage Regie. 043-624354

Te koop PEUGEOT 505 SR bwj. '87, 150.000 km, pr. ƒ 12.500,-, grijsmet. Te 04458-2256.

PEUGEOT 205 1.1 XE, bwj '85, 64.000 km, ƒ 7.950,- Tel. 045-255784.

PEUGEOT 305 GR 1.6 sta tioncar, 8-'86, 70.000 km, ƒ 8.950,-. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 405 SRi 1.9, blauwmet., 5-'89, leder in terieur, LPG, ƒ 23.950,- Tel. 04906-1387.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

litiek houdt zich bezig met zaken die ver van burger afstaan

De kiezer doet er eigenlijk niet toe

DOOR CAREL GOSELING

N HAAG – Het is een md fenomeen. Eens in zoveel jaar wordt elke erlander ouder dan 18 gevraagd te kiezen. In stemhokje mag dan een dje op een groot formu- ingekleurd worden. er een partijaandui-, meestal een duistere rting, staat een rij na-. De meeste volstrekt kend.

en telling van alle stemmen hijnt er dan een van te vo- bepaald aantal mannen en wen op stoelen in een zaal. weede Kamer, de provincia- aten, de gemeenteraad. De s en heren daar maken ver- ns uit wat goed en slecht is de kiezers en degenen die gekozen hebben.
ls men onderling grote ru- rijgt, of de van te voren be- e zittingstermijn afgelopen an de procedure herhaald en. En mag de kiezer via stemgedrag laten weten of gevoerde beleid goed of t was. Tussentijdse moge- eden om bij te sturen zijn er De kiezer, de burger, staat en kijkt er naar.
wie dacht dat de gekoze- wetende dat de burger zo ig invloed heeft, nu extra best zouden doen om er iets van te maken, heeft het De belangen van de kiezer wijnen meestal achter de on zodra de gekozene weg- in de al lang klaarstaande in de voorbestemde zaal.

estigen

der direct betrokkenen zal geschetste beeld bevestigen. endeel. De politiek draait de kiezer. Alles wat er ge- t wordt voor de kiezer ge-, zo luidt het motto. Het feit e belangstelling van kiezers rkiezingen steeds verder te- opt, ligt altijd aan iets an- Nooit aan het optreden van olitici zelf.
echter een nauwkeuriger werpt op bijvoorbeeld de tten die deze week in Twee- Eerste Kamer werden ge- en, moet echter tot een e conclusie komen: de kie- doet er eigenlijk niet meer

n het debat over de stelsel- ging gezondheidszorg, het Simons, in de Senaat. De dheidszorg staat al jaren e eerste plaats als de burger agd wordt waar de meeste de aan wordt gehecht. dacht dat het debat in de Kamer dus over de in- van de gezondheidszorg ging, kwam van een koude kermis thuis. Er werd niet gesproken over de feitelijke betekenis en de consequenties voor de burger, van het plan om met ingang van het nieuwe jaar medicijnen uit het ziekenfonds naar de AWBZ over te brengen. Geen woord over de effecten voor te betalen premies, de koopkracht, de beschikbaarheid van geneesmiddelen of iets dergelijks.

Nee, waarover spraken zij? Alleen over de mogelijkheden van de Kamer staatssecretaris Simons in de gaten te kunnen houden. Zijn voornemens om te komen tot een volksverzekering gezondheidszorg te kunnen blokkeren, en hoe dat dan zou moeten. Het ging om abstracte dingen als Algemene maatregelen van Bestuur, AmvB's in het voor de doorsnee burger onbegrijpelijke jargon, Koninklijke Besluiten, wetsvoorstellen en data. En om een prestigestrijd tussen Simons en CDA-fractieleider Kaland. O pardon, dat mocht niet gezegd worden. Het ging om 'de zaak'.
Nu kun je nog zeggen dat de situatie in de Eerste Kamer anders is dan die in de Tweede Kamer. De band tussen Senatoren en kiezers is immers indirect (de kiezer kiest leden van provinciale staten, die wijzen op hun beurt de Eerste-Kamerleden aan). Tussen kiezer en Tweede-Kamerleden is de band direct (er wordt rechtstreeks gekozen).

Niets uitmaken

Dat blijkt echter niets uit te maken. De behandeling van de begroting Financiën (u weet wel, het departement dat over 'onze' centen gaat) kende als high light de toestand bij de, let op, export kredietverzekering. Wat zeg u? Juist, een verzekering onder staatsgarantie waardoor ondernemers bij export risico's kunnen afdekken. Hoezo belang van de burger?
Ander voorbeeld. Bij debatten over de werkloosheid gaat het niet om de werkloze en diens toestand. Nee, we debatteren over het verschil in cijfers van de Sociale Verzekeringsraad en Sociale Zaken, lees staatssecretaris Ter Veld. Definitieverschillen en zo meer.
De begroting van Landbouw draait om een machtsstrijd tussen minister Bukman en het Landbouwschap. Wie heeft het beste 'papieren' plan voor de aanpak van mestoverschotten. En praten we over een bloedbad op Oost-Timor dan gaat het niet om het lot van onze medewereldburgers daar, maar om het al dan niet via VN, EG of ander internationaal forum proberen een onafhankelijk onderzoek te starten.

Zoals gezegd, het zijn voorbeelden. Het gaat echter om de trend. Politiek Den Haag houdt zich meer en meer bezig met zaken die mijlenver van de burger afstaan. Sterker nog: die geen enkele betrekking hebben op de positie van de burger.
Als we daar dan ook nog het zeer abstracte niveau waarop de discussies worden gevoerd, bij de betrekken is het beeld duidelijk. De afstand tussen gekozene en kiezer wordt steeds groter. Geen nieuwe constatering. Politici praten er al tijden over. Maar doen er niets aan. Een blik in de spiegel van hun dagelijkse optreden zou wellicht helpen.

Of gewoon toegeven dat de burger stemvee is. Een noodzakelijk kwaad waar we verder geen rekening mee hoeven te houden. Laat 'ons politici' nu maar rustig spelen, dan komt het wel goed. Zo ongeveer. Een verleidelijke optie. Jammer genoeg beslissen de spelers wel over het lot van de burger. Al lijkt het erop dat zij zelfs dát in het vuur van hun spel soms vergeten.

Scherpe kritiek op 'Plan-Simons'

politiek objectief

erk in Westen kan veel leren van die in Oost-Europa

Europese bisschoppensynode in teken herevangelisatie

OR HENK VAN 'T KLOOSTER

HAAG – Ruim 130 choppen uit Europa be- n zich vanaf eind no- ber in Vaticaanstad op erevangelisatie van Eu- Paus Johannes Pau- II heeft daar uitgespro- opvattingen over. De in het Westen, die door larisatie, egoïsme en verval van christelijke rden is gecorrumpeerd, veel leren van de held- gheid van de Oosteuro- kerk. Deze kerk, die lang onder het com- isme heeft geleden, t volgens de paus de tigste crisis sinds de e eeuw moeten door-

erk in het Oosten heeft door iden meer bijgedragen aan opese beschaving dan die Westen, zei de paus enkele den geleden in zijn geboor- Polen. Ook het thema van engewone bisschoppen- 'Opdat wij getuigen mo- n van Christus die ons bevrijd' verwijst naar het naire karakter dat de paus de synode wil geven.
ondiging van de synode vorig jaar april volkomen acht. De Raad van Euro- bisschoppenconferenties was door het Vaticaan eens geraadpleegd, laat de andere kerken. Kenne- dt de paus de toekomst uropa zo belangrijk dat hij discussie daarover graag in ei- hand houdt.
krappe periode van voorbe- kan ook in dat licht wor- den gezien. Terwijl nog steeds niet duidelijk is wanneer de drie jaar geleden aangekondigde Afrikaanse bisschoppensynode wordt gehouden, is de Europese synode in anderhalf jaar 'voorbereid'. De Nederlandse bisschoppen zijn niet de enigen die over de gebrekkige voorbereiding klagen. Er waren enige haperingen, constateerde kardinaal Simonis.
De paus schrijft in zijn encycliek 'Centesimus Annus' de omwentelingen in Oost-Europa vooral toe aan de geestelijke leegte van het atheïsme dat de jonge generatie geen enkele inspiratie bood. Eenzelfde leegte heeft de paus bij herhaling waargenomen in het Westen, waar de mensen zich in een „beschaving van begeerte en consumptiedrift" storten en zich aan geestelijke waarden bijna niets gelegen laten liggen.
Juist het Westen kan bij de noodzakelijke herevangelisatie van Europa hulp krijgen van de kerk in het Oosten die dit atheïsme heeft weten te overwinnen. „Als het nieuwe Europa zich uitsluitend op de idealen van de Verlichting baseert, blijft de nieuwe eenheid oppervlakkig en instabiel. Europa moet zich bezinnen op zijn christelijke wortels", zei de paus vorig jaar in Tsjecho-Slowakije.
Of de Oosteuropeanen dit alles ook zo zien, is zeer twijfelachtig. Zij worden geconfronteerd met werkloosheid en armoede. Ook etnische spanningen hebben de euforie aanzienlijk verminderd. De kerk staat vaak aan één kant. Dit blijkt in Joegoslavië waar de Kroatische RK Kerk en de Servisch-Orthodoxe Kerk ondanks pogingen van de Konferentie van Europese Kerken niet om de tafel te brengen zijn. De hulpbisschop van Zagreb vroeg enkele dagen geleden het Westen de Kroatische regering met wapens te steunen.

Kardinaal Simonis erkent dat de kerken geen machtsmiddelen hebben om vrede tussen bevolkingsgroepen af te dwingen. „Het probleem is hoe mensen hun eigen cultuur en taal kunnen veiligstellen zonder dat dat zich uit in een zich afzetten tegen anderen. Dat kan alleen vanuit het 'Evangelie van Christus", zegt Simonis, die erkent daarmee een open deur in te trappen".

Orthodox

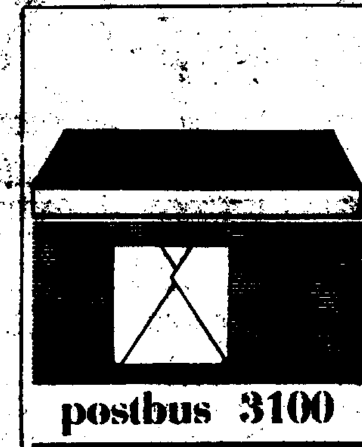
Het ontbreken van enkele orthodoxe kerken, waaronder de Russisch-Orthodoxe Kerk, doet de synode afbreuk, meent Simonis. Met bisschop J.G. ter Schure van Den Bosch vertegenwoordigt hij de Nederlandse bisschoppen in Rome. Zo'n bijeenkomst kan volgens Simonis niet meer zonder de andere kerken worden gehouden.
De Russisch-Orthodoxe Kerk zag ervan af „een broederlijke delegatie" naar Rome te sturen in verband met het conflict over de met het Vaticaan verbonden Oekraïns-Katholieke Kerk. Patriarch Aleksej II beschuldigde het Vaticaan van het opbouwen van „parallelle missiestructuren" in de Oekraïne. „Onze aanwezigheid zou een dubbelzinnig karakter krijgen. De christenen in de wereld zou een vals beeld worden voorgehouden van de betrekkingen tussen onze kerken", aldus de patriarch.
Tijdens een bijeenkomst van de CCEE en Konferentie van Europese Kerken (KEK) vorige week maand in Santiago de Compostela, erkende mgr Pierre Duprey, secretaris van de pauselijke raad voor de eenheid onder de christenen, dat de RK Kerk vooral bij de benoeming van bisschoppen en de wederopbouw van de Oekraïns-Katholieke Kerk fouten heeft gemaakt. Simonis, die in Santiago aanwezig was, acht het op grond hiervan mogelijk dat de Russisch-Orthodoxe Kerk alsnog naar Rome komt.
Ook in protestantse kring bestaat argwaan tegen het initiatief van de paus. Daar wordt gevreesd dat de leiding van de Rooms-Katholieke Kerk uit is op restauratie van het rooms-katholieke, middeleeuwse Europa. De algemeen secretaris van de Gereformeerde Bond, ir J van der Graaf, is niet de enige protestant die van zijn verontrusting blijk heeft gegeven. „Wij moeten er eigenlijk geen enkel bezwaar tegen hebben voor anti-paaps te worden versleten, in die zin dat de pauselijke stoel, met bovendien wereldlijke aspiraties, voor een rechtgeaard protestant onaanvaardbaar is", schreef hij in het blad van de Bond.
Protestantse kerken houden in maart volgend jaar in Boedapest hun eigen conferentie over de toekomst van Europa. Met nadruk wordt gezegd dat het niet om een anti-rooms initiatief gaat, maar dat de protestantse kerken willen laten zien dat er nog een ander kerkelijk geluid is dan de oproepen tot herevangelisatie van de paus.

Als het om mensenrechten als democratie en vrijheid gaat, heeft de Reformatie inderdaad sterkere papieren dan de Rooms-Katholieke Kerk. Vrijheid en democratie zijn eigenlijk pas sinds het Tweede Vaticaans Concilie door de RK Kerk aanvaard. Een typerend voorbeeld is de vrijheid van godsdienst, door paus Johannes Paulus II meermalen bestempeld als het belangrijkste mensenrecht, maar in 1864 nog door paus Pius IX als een ketterij veroordeeld.

Het Vaticaan heeft ter voorbereiding de bisschoppenconferenties een reeks van zeventien vragen voorgelegd. De eerste vraag was of de omwentelingen in Oost-Europa moeten worden gezien als een ingrijpen van de Voorzienigheid. Andere vragen hadden betrekking op de mogelijkheden voor herevangelisatie van Europa en de manier waarop de zusterkerken elkaar kunnen verrijken.
De Nederlandse bisschoppen hebben in hun antwoord ervoor gepleit niet te spreken van een christelijk Europa, maar van een christelijk geïnspireerd Europa. Zij menen dat de door de paus beoogde herevangelisatie van Europa geen herstel van de mislukking van de eerste evangelisatie behoort te zijn, maar krachtig voort moet bouwen op het waardevolle wat al bereikt is. Simonis noemde woensdag tegenover de pers als voorbeeld de grote gevoeligheid in het Westen om solidair te zijn met de armen in de wereld.
Volgens de Nederlandse bisschoppen kan de herevangelisatie alleen maar slagen als de kerk kan aantonen dat „de godsdienst en het evangelisch geloof de menselijke vrijheid niet beknotten, maar dat in een christelijk verstaan van de vrijheid de mens juist tot zichzelf komt".
Simonis legde de nadruk op de contacten tussen Oost- en Westeuropese bisschoppen tijdens de synode. De bisschoppen kunnen van elkaar leren, hoe ze samen kunnen werken aan het christelijk geïnspireerd Europa.
Simonis' adviseur, dr P.A. van Gennip van de Katholieke Raad voor Kerk en Samenleving, is pessimistisch over de synode. Niet alleen is de voorbereidingstijd veel te kort geweest, maar ook vreest hij dat de Oosteuropeanen met triomfalistische verhalen komen in de trant van: we hebben gelijk gekregen en iedereen zal dat weten. Een voorbeeld daarvan zijn de Hongaarse bisschoppen, die het grondbezit van de kerk van voor de Tweede Wereldoorlog opeisen.
Van Gennip vreest dat de bisschoppen uit West-Europa, van wie velen hun benoeming te danken hebben aan het „paniekerige benoemingsbeleid" van de huidige paus, onvoldoende weerwerk zullen bieden.

achtergrond

lezers schrijven

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Bevrijding

Naar aanleiding van het artikel van Wim Dragstra van zaterdag 16 november jl. wil ik reageren op dit onderwerp. Sinds jaren onderhoud ik nauwe contacten met onze voormalige bevrijders. Ook heb ik enkele reünies in de VS bijgewoond. Alle mogelijke verzoeken van die kant heb ik hier kunnen inwilligen. De meeste zoekakties leidden – ook dank zij de medewerking van het Limburgs Dagblad – binnen een mum van tijd tot resultaat. Als gevolg hiervan kwamen vanzelfsprekend ook verzoeken van Limburgse kant om iemand in de VS op te sporen. Wat hier lukt, zal daar ook wel lukken, zo redeneert men. Fout! Het is me nog nooit gelukt! Waarom niet? De VS is een enorm groot land. De 'verhuiswoede' van de meeste Amerikanen is gigantisch. Vertrekt iemand van New York naar Californië dan vind je hem nooit meer terug, te meer daar er niet zo iets is als hier: een bevolkingsregister waar je navraag kunt doen. Overal loop je tegen het begrip 'privacy' op en worden geen inlichtingen verstrekt. Zonder een legernummer of de wetenschap tot welke divisie iemand behoorde kom je niet verder.

Het geval 'Devenery' is mij bekend en ik heb pogingen ondernomen om hem te vinden. Mijn brieven werden beantwoord met het advies dat men zich – in een geval van een vaderschap – niet in een 'wespennest' wilde steken. Bij persoonlijke gesprekken over dit onderwerp viel er onmiddellijk een ijzig stilzwijgen. Dit 'hot item' was taboe. Men zag in zo'n geval (en dat is in de VS vaak het geval) een schadeclaim van miljoenen dollars op zich afkomen. Men kan zich niet voorstellen dat er andere motieven zijn. Was de vader in 1944 reeds getrouwd of trouwde hij later, hoe staan vrouw en kinderen tegenover het feit dat hij reeds vader in Limburg was?

Enkele weken geleden leek een geval op een succes uit te draaien. Ofschoon je met de klompen aan kon voelen dat hij de persoon in kwestie kende of wist waar hij woonde, werd op het beslissende moment alles ontkend en deelde men mij mee dat men mij niet kon (wilde) helpen. De desillusie bij het bevrijdingskind was groot. Afsluitend: je loopt op dit gebied overal tegen een muur op. Ik ben dan ook bang dat het voor de bevrijdingskinderen niet vijf vóór twaalf, maar reeds vijf over twaalf is.

SCHINVELD Wiel Jacobs

● RTL4

Ook het Limburgs Dagblad besteedt regelmatig aandacht aan de programma's van RTL4. Toen ik enkele maanden geleden mijn televisietoestel afstemde op de zender RTL4 dacht ik er ook bij te horen. Immers, overal om mij heen bleek de goegemeente te smullen van de geboden programma's. Ik heb er nu een stevige kater van en ik zit nog liever in stilte in mijn huiskamer. Die stilte bevrijdt me van (ik noem nu in willekeurige volgorde): kitsch, boerenbedrog, verdoving, veramerikanisering, onbeschoftheid, onkunde. Met dergelijke benamingen zou ik nog lang kunnen doorgaan. De filosofie van RTL4 is: 'Ga voor die kast op je krent zitten met koffie of thee, sherry, pilsje, chips naast je en je hoeft alleen maar te slikken.'

Ik prijs me gelukkig niet te (willen) behoren tot die kijkersmassa. Met veel oprecht verdriet noem ik dat klootjesvolk. Verdriet, omdat RTL4 met kennelijk succes inspeelt op de armzalige smaak van veel landgenoten.
Wat te denken van: De vijf uur show; Prijzenslag (Kom naar beneden en sla je slag); Rad van fortuin?
Het is genant te zien dat enerzijds Nederlanders te hoop lopen bij acties voor 'de arme medemens' en trots zijn op de enorme bedragen die ze ophalen en anderzijds gulzig geld en goederen binnenhalen bij onnozele spelletjes.

Dan die soap-series. Een ordentelijke Nederlandse term is blijkbaar niet te vinden. Geen verwijt alléén aan RTL4 voor die verloedering van het Nederlands, maar die omroep spant wel de kroon bij de import van onnederlandse woorden. Die series, van Nederlandse makelij en de gekochte in Amerika blinken uit in saaiheid, gebrek aan originaliteit dus. Liefdesscènes, roddel, chantage, gemanoeuvreer met geld, ziedaar de bestanddelen voor een maatschappelijk menu, dat zuurkool met worst dreigt te overleven.
En degenen die het punt van verzadiging nog niet hebben bereikt aan het einde van de uitzending, krijgen gelegenheid om een van de 06-nummers (meer mag ook!) te draaien. Wanneer het publiek nog in lengte van jaren verdoofd wil worden met programma's van een dergelijke commerciële omroep (ik houd mijn hart vast als er nog meer bijkomen), zie ik de toekomst met zorg tegemoet.

SITTARD Wiek Janssen
(Door redactie ingekort)

● Roda JC

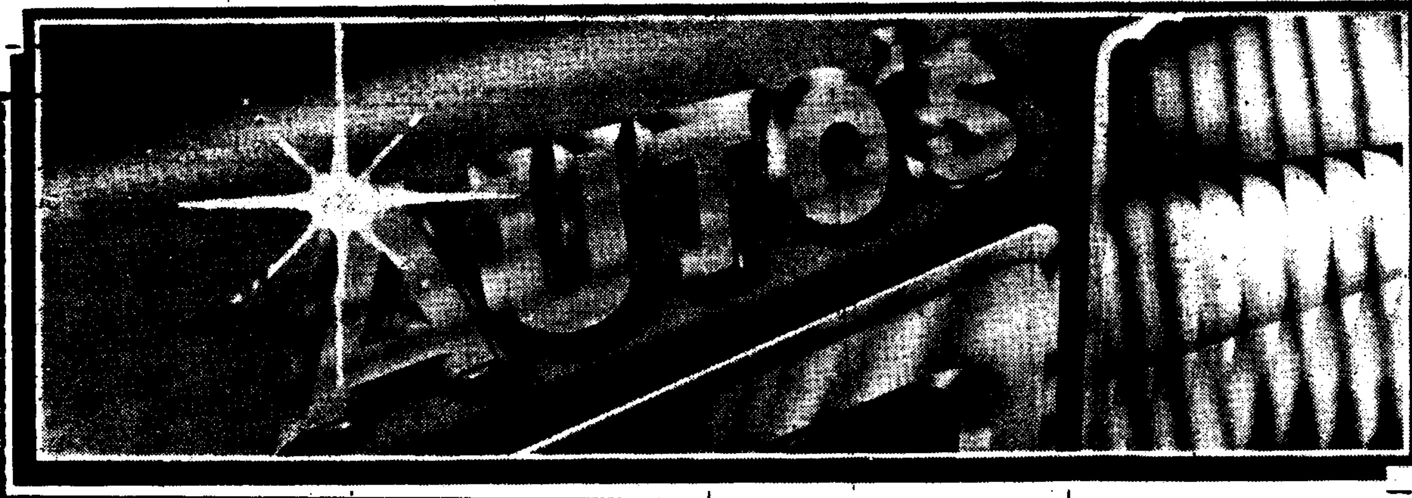
Hier een antwoord op het schrijven van de heer Kuyer om meer publiek te trekken bij de thuiswedstrijden van Roda JC op Kaalheide. Je kunt in Kerkrade zoveel ondernemen als je wilt, maar op de eerste plaats moet je voetbal laten zien; anders komen de toeschouwers niet meer. Als het voetbal dat Roda JC momenteel speelt op de Duitse voetbalvelden vertoond zou worden dan komen er nog geen vijftig mensen kijken.
Het stadion van Roda is sfeerloos geworden. Als de hoekvlaggen niet verplicht waren, dan werden die ook nog niet uitgezet. Ga eens bij Nol Hendriks kijken of die niet nog wat stof heeft liggen om wat clubvlaggen te maken en uit te hangen. Zorg er ook eens voor dat de gewone man overdekt kan staan, zoals dat bij MVV en Fortuna Sittard het geval is. Hebt u al eens gebruikgemaakt van de toiletten? Nou zo'n vieze, stinkende troep vind je nergens anders in Limburg. Zijn er alleen schone toiletten voor de heren van de business-seats? Hang bij de toiletten voor de gewone man maar een uithangbord met de tekst: alleen te gebruiken met gasmasker.
Waarom wordt aan het verlangen van trainer Adrie Koster om Martin van Geel terug te halen naar Kerkrade, niet voldaan. Die maakt tenminste doelpunten; zo'n goede voetballer loopt er in Kerkrade niet rond. Op spelers als Boerebach, Diliberto, Arnold en Bolesta is het publiek langzamerhand uitgekeken. Verkoop ze maar vlug voordat er geld bij moet om ze kwijt te worden. Haal die 'bulldozers' bij de ingang weg, die hangen de mensen de strot uit met hun ongedisciplineerd optreden.
Ik las dat Roda geïnteresseerd is in Erich Tammer. Als men niet tijdig toehapt vist Roda weer achter het net.

BRUNSSUM H. Dohm

● Verschil

Is er nog verschil tussen CDA en PvdA? Telkenmale wanneer het CDA – uit politieke overtuiging – iets anders wil, zegt de PvdA nee, of dreigt met een kabinetscrisis. Vervolgens bindt het CDA in, ook al wordt de boodschap nog zo mooi verpakt. Zoals bij voorbeeld: kleine zelfstandigen uit het ziekenfonds en naar de ziektekostenverzekering? Oké, maar de particulier verzekerde moet wel 'opslagpremies' betalen om de nieuwbijkomende groep aan een betaalbare premie te helpen. Een nivellerende volksverzekering voor ziektekosten? De Senaat maakt problemen. De Rekenkamer zegt nee. De Ziekenfondsraad zegt nee. Brinkman zegt nee, maar staatssecretaris Simons dreigt met aftreden, dus wordt het uiteindelijk toch ja!
Voetbalclubs die miljoenen aan recette ontvangen, zouden de politiebijstand deels moeten betalen. Het CDA zegt ja, de PvdA zegt nee. Het wordt dus nee!
De komende verkiezingen zullen laten zien, hoe massaal de kiezers terugkeren naar de PvdA, vanwege het toch maar doordrukken van de eigen programmapunten ten koste van het CDA.
Hoeveel kiezers, die altijd CDA gestemd hebben, net als ondergetekende, lopen over naar D66 of de VVD? Het CDA is te bang om sterk te regeren en laat zich chanteren, in plaats van een politieke crisis – karaktervol – te riskeren.

HERKENBOSCH Drs J.J. Schmitz

Peugeot

Peugeot 405 GRi
4 maanden oud, kleur rood met div. extra's.
Nieuwpr. ƒ 38.000,-, nu voor ƒ 29.750,-.
VOLVO DEALER JAC. KLIJN KERKRADE
Strijthagenweg 123. Tel. 045-458000.

PEUGEOT 505 GR stationcar, 5-'88, stuurbekr., blauwmet., ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 505 GL diesel, 8-'83, wit, 155.000 km., ƒ 4.950,-. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 309 1.9 GL diesel, 10-'88, 5-drs, wit, ƒ 14.950,-. Tel. 04906-1387.

Te k. PEUGEOT 205 junior, okt. '87, 71.000 km. Tel. 04492-2022.

Te k. PEUGEOT 205 Accent bwj. '89, ƒ 13.200,-, i.z.g.st. Tel. 045-320029.

Te k. PEUGEOT 405 SR, bwj. '88, grijsmet., 49.500 km, i.z.g.st. zat. van 12.00-17.00 uur niet aanw. Tel. 045-458536.

Pontiac

PONTIAC Fiero 6-cyl. bwj. '87, vr.pr. ƒ 27.000,-. Tel. 04459-1389.

Porsche

PORSCHE 924 Targa Turbo look, zwartmet., zeer mooi, APK 10-'92, vr.pr. ƒ 9.400,-. Tel. 045-422364.

Renault

Renault Alpine V6 turbo zwart '88
Bovag Autobedrijf May Crutzen. Tel. 045 - 75 21 21.

RENAULT 25 GTX bwj. '85, 105.000 km, vr.pr. ƒ 8.900,-. Tel. 046-511660.

Te k. RENAULT 11, GTL, '83, 2e eig., nw banden, uitlaat, 5-bak, mooie auto, ƒ 4.900,-, 045-245099.

Te k. RENAULT 16 TX, 1978, opknapper/ onderdelen, p.n.o.t.k. 045-322071.

RENAULT 25 GTS, '87, wit, 1e jr. Bovag gar. Inruil/financiering mogelijk. Autobedrijf Smeets, Schimmert. 04404-2442.

Te k. RENAULT 25 V6, airco stuurbekr., cruisecontr., i.z.g.st., bwj. '84. Auto Le Mans Tel. 045-259111.

Te k. RENAULT 5, bwj. '83, i.z.g.st. Auto Le Mans. Tel. 045-259111.

RENAULT 25 stuurbekr. enz. 12-'88. ƒ 14.900,-. Auto Limburg. 046-338474.

RENAULT 5 Alpine Turbo, bwj. '84, kl. wit, pr. ƒ 7.000,-. Tel. 04492-5034.

RENAULT 5, type '83, APK, i.z.g.st. Tel. 04405-3089.

Te k. RENAULT 19, km.st. 16.000, bwj. '91. Tel. 045-427818.

Te k. RENAULT 11 GTD met gereviseerde motor en nw. banden, pr. ƒ 5.400,-. Tel. 045-740041/751632.

Te k. RENAULT 18, GTL, bwj. '81, i.z.g.st. Auto Le Mans. Tel. 045-259111.

Te k. RENAULT 19 TXE, bwj. '89 i.z.g.st. Auto Le Mans. Tel. 045-259111.

RENAULT 21 Nevada GTS, 5-'88, blauwmet., LPG, 66.000 km., ƒ 16.950,-. Tel. 04906-1387.

RENAULT 21 Nevada familiale turbo diesel, 11-'88, wit, 7-pers., ƒ 22.950,-. Tel. 04906-1387.

RENAULT 25 TS, 10-'85, antr., grijsmet., LPG, ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387.

RENAULT 25 TX, 11-'87, wit, LPG, 110.000 km., ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387.

RENAULT 25 TX, 12-'89, automaat, grijsmet., ƒ 26.950,-. Tel. 04906-1387.

RENAULT 25 TX, blauwmet schuifd. '89, ƒ 22.750,-. Auto Limburg 046-338474.

Rover

Range ROVER bwj.'85 aanhangwagen. Tel. 04499-1615 / 06-52107978.

Saab

SAAB 900, GLS, '82, LPG, APK-11-'92, nw. cil. kop, ƒ 4.500,-, i.z.g.st. 045-232361.

Skoda

SKODA 105S kl. rood, bwj. '85, km.st. 34.000, 4-drs., trekh., nwe. banden, 1e lak, striping, i.z.g.st., pr. ƒ 3.250,-. Tel. 046-527379.

SKODA type 120 L, bwj. 7-'85, APK 9-'92, 1e eig., i. z.g.st., vr.pr. ƒ 3.750,-. Tel. 04454-2092.

Suzuki

Suzuki
JEEP SJ 413 JX
winter- en zomerkap, in nieuw staat, 48.000 km, kl. rood, striping, bwj. 12-'87 pr. ƒ 15.500,- incl. BTW
Automobielbedrijf
HENSGENS BV
Kruisweide 3, Nieuwstadt.
Tel. 04498-53055.

Suzuki JEEP Cabrio, '80, technisch 100%, i.g.st., ƒ 3.700,-. Tel. 045-245684.

Te k. Suzuki SWIFT 1.3 GS, zwart, bwj. '85, APK '92, i.g. st., vr.pr. ƒ 7.500,-. Tel. 04454-1002.

Suzuki SAMURAI bwj. '89, geel kenteken. Tel. 04499-1615 / 06-52107978.

Talbot

Samba CABRIOLET 4 pers. 1986. Inruil moter mogelijk. Tel. 046-520115.

Toyota

Toyota Landcruiser
JEEP 2.4 diesel, grijs kent., zilvermetallic, veel access., i.z.g.st., bwj. 12-'85 pr. ƒ 20.000,- incl. BTW
Automobielbedrijf
HENSGENS BV
Kruisweide 3, Nieuwstadt.
Tel. 04498-53055.

COROLLA 1.3 DX, bwj.'83, APK mei '92, zeer zuinig, sunroof, vr.pr. ƒ 4.000,-. Aldenhofstr. 60, Neerbeek.

Toyota MARC II 2000, 1974, APK 17-11-'92, vr.pr. ƒ 350,-. Tel. 045-244122

TOYOTA Corolla, bwj. '81, APK '92, zeer mooi en goed, ƒ 2.100,-. Wilhelminastr. 56, Nieuwenhagen.

Te k. Toyota CELICA, bwj. '81, pr. ƒ 2.450,-. Tel. 045-225474/460224.

Te k. Toyota CELICA 1600 STI, laatste type, 15 mnd. oud, ƒ 10.000,- onder nw.pr. div. access. 045-231997.

Te k. Toyota TERCEL automatic, bwj. '80, zeer zuinig, auto is 100% in orde, pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-719132.

Volkswagen

6141 BH, huisnr. 9.

Te k. VW GOLF 1.6 CL, bwj. 09-'89, schuifdak, 5-bak, div extra's, pr. ƒ 16.750,-. 046-372443.

Te k. VW KEVER 1302, bwj. '70 en taxatierapp., vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-452865.

Te koop GOLF GTI, bwj. '85, kl. antraciet, div. extra's, APK 5-'92, vr.pr. ƒ 15.500,-. Tel. 046-525159.

VW GOLF, bwj. '87, incl. ATS velgen, schuifd. Lnw.st. Dorpstr. 25, Brunssum.

Te koop VW KEVER bwj. '74, kl. rood, i.z.g.st. 045-742631.

Te k. GOLF Cabrio, bwj. '79, groenmet., wit leren dak, sportvelg., etc. Vr.pr. ƒ 13.500,-. Tel. 046-529639

Te k. GOLF, APK 11-'92 Prijs ƒ 1.100,-. Tel. 04406-16791.

VW PASSAT station variant CL, 66 KW, 3-'89, wit, LPG, ƒ 27.950,-. Tel. 04906-1387

VW PASSAT CL station variant 4-'90, LPG, wit, 65.000 km., ƒ 31.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. VW GOLF GTi, bwj. '79, div. extra's, vr.pr. ƒ 3.750,-. Kerkraderweg 146, Heerlen.

VW GOLF 1600 automaat, bwj. 1978, APK, rood, in perf st. ƒ 1.500,- 046-511584

VW JETTA 1.3, bwj. 6-1985, APK 8-'92, ƒ 7.250,-. Tel. 045-751387.

Te k. VW GOLF automaat, bwj. '79, gereviseerde motor pr.n.o.t.k. 04492-2153.

Te k. VW GOLF diesel, bwj. '81. Tel. 045-455142.

GOLF turbo diesel bwj. '87, 100%, z.g.a.nw., wit, ƒ 17.500,-. Ma t/m vr. na 18.00u. Tel. 043-437832.

VW SCIROCCO 1, geh.gereset., techn.100%, ATS 15", GTI, 5 bak, kl.goudmet., APK 7-'92. 045-722886.

Te koop VW GOLF C 1100 '82, APK 10-'92, i.g.st., pr. ƒ 3.000,-. 045-314144.

Te k. VW GOLF 1800l, bwj. dec.'86, get.glas, d. blauwmetal., i.z.g.st. 04409-1281.

Te k. VW PASSAT Combi, bwj.'86, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 14.000,-. Tel. 045-411596

Te k. VW PASSAT diesel, bwj. '81, APK 20-11-'92, zeer mooie auto, vr.pr. ƒ 2.100,-. Kasteelstr. 22 Brunssum (Rozengaard).

Te k. VW GOLF, bwj. '78, i. z.g.st., APK 4-'92. Tel. 045-222096.

VW GOLF 1.6 CL nov. '88, Beauty uitv., grijsmet., get. glas, 5-bak, 1e eig., verk. geh. nw., 76.000 km, ƒ 15.500,-. Tel. 045-462982

Te k. VW GOLF Diesel, bwj. '81, i.g.st., vr.pr. ƒ 3.250,-. Tel. 045-721434.

VW GOLF Manhatten 1.3, bwj. '89. Tel. 045-752624.

KEVER 1200, bwj. '74, groen, i.g.st., techn. 100%, pr. ƒ 3.250,-. 046-580673.

VW GOLF diesel bwj. '78, APK gekeurd, ƒ 950,-. Tel. 045-271256.

Te k. VW GOLF 2 LS, bwj. '87, 1,8 inspuit, kat., get.glas ATS velgen. 045-461121.

VW GOLF 1800 GTi, 6-'88, groenmet., 60.000 km., ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387

VW GOLF bwj. '81, APK 11-'92, ƒ 2.850,-. Tel. 045-726112.

VW GOLF 1.6 GL mod. '83, zeer mooi, APK, ƒ 3.850,-. Tel. 045-454087.

Volvo

De nieuwe Volvo 850 is er
bij ons in de showroom!!!
Volvo A. Klijn
De Koumen 7, Hoensbroek.
☎ 045 - 220055

Volvo 440 GL inj. automaat
13 mndn oud, 12.000 km. gereden. smoke zilvermetallic met electr. schuifdak, stuurbekr. elec. ramen en spiegels, centr. vergr. etc. Nw.pr. ƒ 46.500,- nu voor ƒ 34.500,-.
VOLVO DEALER JAC. KLIJN, KERKRADE
Strijthagenweg 123. Tel. 045-458000.

Volvo Biermans
Auto's tussen ƒ 4.000,- en ƒ 10.000,-.
BMW 315 bwj. '82 i.z.g.st. ƒ 5.250,-; Fiat Argenta bwj. '83 ƒ 4.950,-; Fiat Panda bwj. '86 ƒ 7.250,-; Honda Quintet bwj. '82 ƒ 4.750,-; Lada Samara ƒ 9.250,-; Mitsubishi Tredia bwj. '84 ƒ 5.900,-; Nissan Sunny i.g.st. ƒ 5.900,-; Toyota Corolla stationc. i.z.g.st. ƒ 7.950,-; Volvo 340 div. uitv. va. ƒ 2.750,-; VW-Passat i.z.g.st. ƒ 3.950,-.
Uw adres voor nwe. en gebr. Volvo's in regio Zuid-Limburg Inr. en financ. mog. Steegstr. 10 Maastricht 043-616555

Volvo ski open
de ski-informatiedag vandaag bij Volvo Klijn, de Koumen 7, Hoensbroek, gem. Heerlen. 045-220055

Volvo 440 turbo
kleur rood, 1989, slechts 16.000 km. met alle extra's. Volvo Dealer Jac. Klijn, Kerkrade. Strijthagenweg 123. 045-458000.

Volvo 440 DL
1989, zwartmet. get. glas, spoiler, 1e eig. 42.000 km. Jac. Klijn, Kerkrade. Strijthagenweg 123. Tel. 045-458000.

Te k. VOLVO 440 GL, bwj. 05-'89, vr. pr. ƒ 21.000,-. Tel. 046-751621/515732.

Weg. omst. VOLVO 345L z. g.a.n., APK 8-'92, bwj. eind. '81, vr.pr. ƒ 1.850,-. Te bevr. Dr. Kuyperstr. 38, Heerlen. Tel. 045-727744.

VOLVO 480 Turbo, zwart metallic, 1988. Volvo A. Klijn de Koumen 7, Hoensbroek-Heerlen. 045-220055.

VOLVO 440 GL, champ.-beige, '89, 50.000 km., ½ jaar 100% garantie. Inruil/financiering mogelijk. Autobedrijf Smeets, Schimmert. 04404-2442.

Te k. automatic VOLVO 340 bwj. '86, pr.n.b.t.k. Tel. 04459-2070.

VOLVO 740 GL, antr.met., in nieuwst., 1989. Prijs ƒ 32.500,-. Tel. 040-515556

VOLVO 340 DL, 1-7-'87, 5-bak, centr. vergr., kopl. wisser, in opt. cond., ƒ 8.750,-, APK 10-'92. 046-529307.

VOLVO 343 Special, '79, APK, i.g.st. ƒ 950,-. Tel. 04493-4929.

Volvo 360 GL 2.0 L inj. SEDAN, bwj.'88, weinig gel. veel extra's. 046-518346.

Te k. VOLVO 440 GLT, bwj. 11-'89, zwartmet., pr. ƒ 24.500,-. Tel. 045-318859

VOLVO 740 GL Estate (stationcar), 1990. Volvo 740 GL blackline Estate, 1988. Volvo A. Klijn, de Koumen 7, Hoensbroek-Heerlen. 045-220055.

Te k. VOLVO 343, bwj. '79, APK, vr.pr. ƒ 2.200,-. Tel. 045-460909 of 045-458485.

VOLVO 444, bouwjaar 1958 i.g.st., APK gekeurd. Tel. 045-615745.

VOLVO 440 GL, bwj. 1990, km.st. 23.000, tel. 04750-24000.

VOLVO 440 Turbo, okt. '88, kl. lavendel, div. extra's, 1e eigenaar. Gunstig in prijs. Tel. 045-334411.

VOLVO 245 GL stationcar, 10-'83, LPG onderbouw, ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387.

VOLVO 245 GL diesel station, 6-'84, wit, 155.000 km., ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387.

VOLVO 240 GL station, 8-'86, LPG onderb., airco, stuurbekr., wit, ƒ 17.950,-. Tel. 04906-1387.

VOLVO 340 diesel GL sedan '86, in nw.st., met. blauw. Tel. 045-427866.

VOLVO 740 automaat met aanhangwagen. Tel. 04499-1615 / 06-52107978

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Diversen

APK!!! Rotte plekken??
Voor alle las- en restauratiewerkzaamheden.
Uw vakman voor Landgraaf e.o. Tel. 045-317777.

Stationcars

Renault 21 Nevada Break, GTS	1987
Opel Kadett 1.7 diesel LS 5-drs, div. extra's	1989
Opel Omega Turbo Diesel CD intercooler	1989
Opel Omega 1.8 beigemet.	1989
Opel Rekord 2.0 GLS beigemet.	1987
Opel Kadett 1.6 D 5-drs. wit	1989
Toyota Carina aut., i.z.g.st.	1981
Mitsubishi L300 2.3 D lang, hoog	1987/1988

Garantie, inruil en financiering mogelijk
Autobedrijf Ad van Neer
Zandweg 160, Heerlerbaan (naast Vroedvrouwenschool). Tel. 045-416023.

Autobedrijf Ruyl BV biedt aan:
Cryslër Voyager V6 LE autom. 1989; Mercedes 250D cv, zw. gl. 5-bak 1988; Mercedes 250D zw.glas 5-bak sportv. 1986; Mercedes 190D sch.d. zw. glas, 5-bak 1986; Mercedes 280 SLC vele opties 1976; Opel Kadett 1.6i GT cabriolet verl. 15"sportv. 1987; Opel Kadett 1.8 GSI 16 V sportv. 1989; Opel Kadett 1.7D Sedan 40.000 km. 1989; Opel Vectra 1.6i GL zwartmet. 1990, 1989; Rover 820i sch.d. nw.st. 1988; Audi 80 2.0E airco met. 1989; Audi 80 1.8S 15"sportv. apart! 1989; Audi 80 1.8S 15"sportv. zwartmet. 1988; Audi 90 2.0E 15"sportv. verlaagd 4 hldst. 1986; Audi 100 2.0E sch.d. 1985; VW Golf Manhattan Turbo Diesel 1989; VW Golf Memphis 1.6 15"sportv. verlaagd 1988; VW Golf 1.8D 15"sportv. 1987; VW Jetta 1.3 GL Elan sportv. 5-bak 1986; BMW 316i 15"sportv. verl. 1989; BMW 524 TD autom. airco 1985; BMW 628 CSi 16"sportv. verl. 1983; Renault 19 TD 3-drs. 1989; Citroën AX k-way sportv. sch.d. 1989; Fiat Tipo 1.4 I.E. 1989; Alfa 33 1.3S sportswagon alfarood 1988; Nissan Sunny 1.6i SLX 3-drs. 1989; Nissan Sunny 1.3 LX 3-drs. 1987; Toyota Corolla 1.6i XL liftback 1988; Toyota Corolla 1.3 12V HB Van 1986; Toyota Corolla 1.8 GL Liftback diesel 1986; Toyota Corolla 1.3 GL liftback 1983; Volvo 340 GL 1.7 zw.glas, 5-bak 1989; Mazda 626 2.0 LX HB diesel 1987/1988; Mazda 626 2.0 LX sedan 2x 1989; Mazda 626 2.0 GLX coupé 1988; Mitsubishi Galant 1.8 GL Hatchback 1989; Mitsubishi Galant 1.6 GL Sedan 1988/1987; Mitsubishi Colt EL 1987; Ford Sierra 1.6 CL Sedan 1988/1987; Ford Sierra 1.8 Laser 5-drs. 3-drs. 1986/1985; Ford Sierra 2.0L autom. 5-drs. 1983; Ford Sierra 1.6 CL 5-drs. 1987; Ford Escort 1.6 CL diesel 1988; Ford Escort 1.3 CL 3-drs. 5-bak zw.glas 1988; Ford Escort 1.3 Bravo 3-drs. 1984; Ford Escort 1.1 Laser 5-drs. 5-bak 1986/1984; Honda Accord 2.0 EX stuurbekr. electr. ramen 1986; Opel Kadett 1.2 SR-uitv. 1983.
Autobedrijf Ruyl BV, Stationsstr. 85, Elsloo. 046-371766.

Mercury Sable LS sedan, donk.bl. met., 1988, ƒ 22.500,-. Tel. 040-515556

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Schamerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Occasion Centrum 66
HET ADRES VOOR BETAALBARE AUTO'S
VW Golf GTi 16V

zwart, extra's, schuifdak, lm-velgen	1990
Renault 19 TR 22.000 km	1989
Citroën Visa 14 TRS	1986
Opel Ascona 1.6 LS 4-drs. bruinmet.	1986
Opel Ascona 1.6 GL 5-drs. zilvermet.	1984
Opel Kadett 1.2 LS wit	1987
Saab 9000 i 16V 5-drs. Odoardogrijs	1987
Saab 9000 CD autom. extra's cruisecontroll metalliclak	1989
Saab 9000 Turbo 5-drs. Odoardogrijs extra's schuifdak lm-velgen airco	1987
Saab 900i 5-drs. extra's schuifdak	1988
Lancia Prisma 1.6 blauw	1988
Lancia Prisma 1.6 goudmet.	1986
Lancia Thema Turbo Stationcar zilvermet.	
Alcantara bekl. verstralers armleuning voor	1988
VW Kever Cabrio rood	1972
Lancia Dedra 2.0 iE zilvermet. lm-velgen radio-cass. electr. zijspiegels	1991

Heerlerbaan 66 Heerlen
Tel. 045-428840.

Koop en rij nu betaal in 1992

Toyota Corolla automaat	1984	wit
Opel Kadett Caravan 1.6D	1985	blauw
Nissan Micra 1.2 S6	1988	rood
Nissan Sunny 1.7 D	1987	rood
Volkswagen Golf Memphis	1988	grijs
Citroën BX 1.4 K9	1988	rood
Citroën BX 16 TGi	1991	grijs
Citroën BX 14 RE	1987	rood
Citroën BX 14 RE	1986	wit
Citroën BX 1.4E	1985	rood
Citroën BX 1.9 GT	1985	grijs
Citroën BX 1.6	1986	blauw
Citroën BX 1.7 turbo D Break	1990	wit
Citroën CX 25 GTi turbo 2	1988	rood

Nog diverse auto's in de lagere prijsklasse.
Inruil, financiering, garantie
Van Leeuwen Citroën
Strijthagenweg 129, Kerkrade, 045-453355.

Bovag Autobedrijf May Crutzen
Citroën

XM V6 24 valve, groenmet., 11.000 km	1991
XM Turbo diesel roodmetallic	1991
XM 2.0 Ambiance blauwmetallic	1990
BX 19 GTi blauwmetallic	1990
BX 16 TGi break blauwmetallic	1990
BX 19 TRS rood Break	1986
BX 14 TGE grijsmetallic 4.000 km	1991
BX 14 RE wit	1985
AX diesel zwart 4.000 km	1991
AX 10 E wit	1988
Visa 11 RE blauwmetallic 30.000 km	1987
CX 25 GTi Familial Break wit ABS	1987
CX 2500 TRD Turbo schuifdak grijs	1988
CX 22 TRS schuifdak grijs	1986
Fiat 127 1050 zilver	1985
Seat Ronda 1600 zilver	1984
Renault V6 Turbo zwart Alpine	1988

Hunsstraat 33, Ubachsberg. Telefoon 045 - 75 21 21

Mazda 626 2.0 GLX 12V Sedan LPG	1988	ƒ 21.500,-
Mazda 121 LX Miami	1989	ƒ 14.900,-
VW Passat GT	1988	ƒ 31.500,-
Ford Sierra combi	1988	ƒ 17.500,-
Mazda 626 Coupé	1985	ƒ 9.000,-
Ford Sierra 1.6	1984	ƒ 7.500,-
Lada 1200	1985	ƒ 3.900,-

6 mnd garantie en APK, alle auto's worden ANWB gekeurd
Wordt verwacht:
Nissan Urvan diesel 3 maanden oud.
Opel Kadett 1.3i stationcar 1990
Giell Kelleners auto's
J. Peterstr. 12, Roosteren. Tel. 04499-4520.

FIAT
Diverse showroomauto's met 0 km en nieuw type kenteken
Betaling één jaar na aflevering!
Vraag naar onze voorwaarde
ALLEEN BIJ
Fiat Klankstad
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

Fiat Uno Base Elegant 1.0	ƒ 20.515,-	ƒ 17.990,-
Fiat Uno 45 S 3 zwart	ƒ 21.260,-	ƒ 18.990,-
Fiat Uno 1.4 Base Elegant	ƒ 22.505,-	ƒ 19.990,-
Fiat Uno 1.4 S	ƒ 23.505,-	ƒ 20.990,-
Fiat Panda 1000 L	ƒ 14.160,-	ƒ 13.160,-
Panda 1000 CLX	ƒ 15.160,-	ƒ 14.160,-

Te k. MERCEDES 190, div. extra's o.a. electr. schuifd., bwj. '83, ƒ 18.500,-; Audi 80 turbo diesel, APK 10-'92, bwj. '83, ƒ 6.250,-, inr. mog. Na 12.00 uur. Herkenbroekerweg 40, Valkenburg. Tel. 04406-14950/13074.

Voordelige INRUILAUTO'S. Mazda 626 '82 ƒ 2.000,-; Toyota Corolla '82 ƒ 2.000,-; Mitsubishi Saporo '81 ƒ 1.500,-; Galant '81 ƒ 2.250,-; Ford Capri 2300 '79 ƒ 2.500,-; Mustang '80 ƒ 2.000,-; Escort l. schade '81 ƒ 2.500,-; Taunus '80 ƒ 500,-; BMW 316-323i '78-'83 va. ƒ 1.000,-; 520 '80 ƒ 1.750,-; Mercedes 200 D '79 ƒ 3.000,-; Citroën GSA Pallas '82 ƒ 1.500,-; Visa '83 ƒ 2.750,-; VW Jetta '81 ƒ 2.750,-; Opel Manta '78 ƒ 750,-; Ascona aut. '78 ƒ 750,-; Trichterweg 109, Brunssum.

Te k. Opel Rekord diesel grijs kent. '86, ƒ 8.250,- excl.; Peugeot 505 Break diesel '83, ƒ 5.500,-; Peugeot 505 autom. '81, ƒ 3.000,-; Datsun Cherry 4-drs. '82 ƒ 2.250,-; Mitsubishi Galant turbo diesel '83, ƒ 5.000,-; Toyota Starlet '85, ƒ 8.250,-; Opel Rekord '81 ƒ 2.000,-, balanceerapp. Hofman t. ER ƒ 750,-. Garage H. VAN OPHOVEN, Peyerstr. 128C, Echt. Tel. 04754-81757.

KADETT 13 Club '89; Kadett 12 LS '87; Kadett Caravan 1.3 LS '87; Corsa 13i GL '89; Corsa 1.2 S '87; Corsa TR 1.3 '87; Kadett 1.2 N coupé '77; Kadett 1.2 S '83; Ford Escort 1.6 L '82; Fiat Panda 34 '85. Volvo 343 GL '79. Autmobielbedrijf Denneman Raadhuisstraat 107, Hulsberg.

Opel KADETT 1.2 LS '86; Ford Escort 1.6 CL nw. type '86; Ford Fiësta nw. type '85; Opel Kadett 1.2 S 3-drs. '84; Opel Kadett 1.2 S 3-drs. '84; Ford Escort 1.1 laser 5-bak '84; Fiat Panda 45 S '84; Mitsubishi Galant 2.3 Turbodiesel GLX '84; Ford Escort 1.6 L 5-drs. '83. Garantie service-financiering. Autobedrijf Dohmen, Altaarstr. 2, Schinnen 04493-2201

RENAULT 18, bwj. nov. '78, vr.pr. ƒ 1.150,-; LPG-inst. merk Vialle, vr.pr. ƒ 275,-. Tel. 046-515346.

Te k. met SCHADE Opel Kadett 1600, 5-drs combi, gas-onderbouw, met linker achterschade, bwj.'88, 83.000km, ƒ 11.500,-; Mitsubishi Colt, 1500 GLX, automaat, bwj.'87, 43.000km, met frontschade, ƒ 7.500,-. Autoschade Have Industriestr. 31, Sittard. 046-515195.

Te koop gevraagd PERSONEN-AUTO'S en alle type bedrijfsauto's. Autobedrijf Loek Schaepkens te Klimmen. Tel. 04405-2896.

Autobedrijf Gebrs. DOMINIKOWSKI heeft steeds voor U in voorraad plm. 40 topoccasions in de prijsklasse van ƒ 1.000,- tot ƒ 25.000,-. Luxe auto's en stationcars, benzine, diesel, LPG en automaat. Gebr. Dominikowski Locht 38, Kerkrade. Tel. 045-420209.

Math KOENEN biedt te koop 50 tot 100 auto's va. ƒ 750,- tot ƒ 10.000,-, inr., financ. mog. Handelsweg 12, Susteren. Tel. 04499-3398.

BMW 318i '85; BMW 323i '83; BMW 316 '84; BMW 315 '83; Suzuki Swift 1.3 GL '87; Suzuki Alto '84; Nissan Sunny coupé '89; Honda Accord '88; Opel Record 2.0 '85; Opel Record 2.0 '85; Renault 9 D '83; Fiat Uno 60 '89; VW Polo '86; Alfa 33 '86 Ford Taunus '80; VW Golf 1300 Memphis '86; Toyota Tercel '82. Autobedrijf REUBSAET, Op de Vey 47-49, Geleen. Tel. 046-744944. Uw adres voor APK-keuring. Alle auto rep.

GEVRAAGD auto's v.a. bwj. '80, met RDW vrijwaring. Tel. 045-423199 of 231840.

Wij bet. ƒ 500,-/ƒ 10.000,- voor uw AUTO('S). Grat. afh. 045-422217.

Wolle Hartmuth
Würselen gegenüber METRO
Neu eingetroffen: Weihnachtsdecken
Fertig gestickt und zum aussticken, in großer Farb- und Dessinauswahl
Damaste + Zählstoffe
In vielen Breiten, Farben + Dessins, z.B. Zählstoff, 1,40 m breit, diverse Farben
Gobelinbilder
mehrere 100 Komplettpackungen + Stickplatten ständig vorrätig!
Stickgarne
in riesiger Auswahl
Teppich-Knüpfartikel
Stramine - Meterware in diversen Breiten. Teppichwolle in mehr als 30 Farben.
Wolle Hartmuth Würselen
Schumanstraße
Gewerbegebiet Kaninsberg
Tel. 0949-2405-91744 o. 21007
Kurs: 100 hfl. 90.50 DM

GOTTGENS BEEK
(bij Makado)
10 dagen t/m 30-11
10% korting
op het toe te betalen bedrag op onze voorraad occasions
OPEL: Corsa, Kadett, Ascona, Vectra, Rekord; Omega.
FORD: Escort, Fiësta
VW: Passat, Golf, Jetta
FIAT: Uno, Panda, Regatta
AUDI: 80 1.8 S
MITSUBISHI: Galant
MAZDA: 626
VOLVO: 340, 440
incl. 3 mnd.
100% Bovaggarantie.
Weth. Sangersstr. 1, Beek

Nieuw Auto-leasen
Ook voor particulieren, incl. verz. en belasting. Tevens alle financieringen. Tele-lease service.
04492-5616.

Opel Kadett Sedan 1.7 D '90 1e eig. ƒ 19.750,-; Kadett GLD 5-drs. '88 1e eig. ƒ 15.750,-; Kadett Combi D, 1.6i '85-'88 va. ƒ 8.500,-; Kadett, Cabrio '84-'90 va. ƒ 6.500,-; Omega 2.0 i Combi '88-'89 1e eig. va. ƒ 19.750,-; Omega 1.8 S, 2.0i ƒ 14.750,-; Ascona Traveller '87 1e eig. ƒ 10.750,-; Manta 2.2 i excl. uitv. ƒ 9.750,-; Senator aut. '84-'88 va. ƒ 8.750,-; VW Passat 1.8 CL '89 1e eig. ƒ 24.750,-; Golf D Memphis '86-'89 va. ƒ 10.000,-; Golf 1.3, 1.6 '86-'88 va. ƒ 10.000,-; Golf aut. '86 1e eig. ƒ 12.500,-; Passat D '84-'86 va. ƒ 7.000,-; Golf 1.8i '88 1e eig. ƒ 16.500,-; Mercedes 190 E '87 1e eig. ƒ 28.500,-; 240 TD Combi aut. '82 ƒ 12.500,-; 280 E '81 ƒ 6.250,-; 320i Touring '89 ƒ 34.500,-; BMW 520i aut. 12-'88 1e eig. ƒ 37.500,-; 520i '86 ƒ 12.500,-; 525 E, 520i '84 va. ƒ 8.750,-; 320i '85 ƒ 15.000,-; 323i '79-'82 va. ƒ 4.000,-; 316/ 318i '84-'86 va. ƒ 8.500,-; Ford Sierra 2.0i Dohc m. '90 1e eig. ƒ 21.500,-; Sierra GLD Sedan '85-'89 va. ƒ 7.500,-; Sierra Sedan '84-'89 va. ƒ 7.500,-; Sierra Combi '83-'88 va. ƒ 6.000,-; Scorpio 2.0 GLi '86-'89 va. ƒ 12.500,-; Scorpio 2.5 GLD '87 ƒ 13.500,-; Sierra XR4i '86 1e eig. ƒ 16.750,-; Fiësta 1.1 L '85-'87 va. ƒ 7.750,-; Escort '81-'88 va. ƒ 2.750,-; Escort aut. '85 ƒ 9.250,-; Audi 80 S '88-'89 1e eig. va. ƒ 21.000,-; 80 D '88 ƒ 21.000,-; 100 CS '83-'85 va. ƒ 6.000,-; Peugeot 309 GTi '89 1e eig. ƒ 23.500,-; 405 GR '89 1e eig. ƒ 21.500,-; 405 GR Combi 1.9 '89 1e eig. ƒ 25.500,-; 205 '85-'88 va. ƒ 7.500,-; Renault 19 GTR '89 1e eig. ƒ 18.750,-; 21 GTL '88 1e eig. ƒ 14.000,-; 11 GTX '86 ƒ 8.000,-; 25 V6 aut. airco '86 1e eig. ƒ 14.500,-; 25 GTS, GTX '85-'87 va. ƒ 7.500,-; Citroën BX 19 GTI '88 1e eig. ƒ 17.500,-; BX 19 D '87 1e eig. ƒ 13.500,-; BX 19 D Break '87 1e eig. ƒ 15.500,-; BX Palmares '88 1e eig. ƒ 14.000,-; BX '84-'88 va. ƒ 5.000,-; CX 2.2 TRS '87-'88 va. ƒ 11.000,-; Fiat Tipo '90 1e eig. ƒ 17.750,-; Panda Fire '88 1e eig. ƒ 8.900,-; Uno 60 S '88 1e eig. ƒ 10.750,-; Ritmo Silver '87 1e eig. ƒ 7.000,-; Croma CHT '87 1e eig. ƒ 12.500,-; Alfa 75 1.6, 1.8, 2.0 '86-'88 va. ƒ 11.000,-; 33 1.5 '84 ƒ 6.000,-; Volvo 440 GLT '89 1e eig. va. ƒ 21.500,-; 740 GLE, 240 '84-'88 va. ƒ 7.500,-; 245 GL Combi '87 ƒ 24.500,-; 340, 360 '83-'87 va. ƒ 2.500,-. Tal van goedkope inruilauto's. Direkte financ. mog. Han van SINT-MAARTENSDIJK, Trichterweg 109, Brunssum. 045-229080.

Honda Aerodeck 2.0 '88 1e eig. ƒ 18.750,-; Integra aut. '87 1e eig. ƒ 14.750,-; Accord 2.0 '87-'88 va. ƒ 12.000,-; 929 2.0i Coupé '87 1e eig. ƒ 15.500,-; Mazda 626 D Hatchback '88 1e eig. ƒ 17.500,-; 626 GLX '86-'89 1e eig. va. ƒ 9.500,-; 626 2.0 Coupé '88 1e eig. ƒ 19.000,-; 323 '85 ƒ 7.500,-; RX 7 '80 ƒ 7.750,-; Mitsubishi Colt GLX '85 ƒ 7.500,-; Nissan Bluebird '88-'89 1e eig. va. ƒ 12.500,-; Bluebird 2.0 combi '85 ƒ 8.750,-; Sunny combi D '85 ƒ 7.500,-; Toyota Celica Liftback '85-'87 va. ƒ 8.750,-; Hyundai Stellar, Pony '85 ƒ 4.750,-; Daihatsu Charade Turbo D '86 1e eig. ƒ 8.500,-; Austin Montego Fam '86 ƒ 8.500,-; Porsche 924 '84 ƒ 21.500,-; 944 aut. '84 ƒ 32.500,-. Tal van goedkope inruilauto's. Direkte financ. mog. Han van SINT-MAARTENSDIJK Trichterweg 109, Brunssum. 045-229080.

LOVEN Heerlen BV biedt aan zeer interessante occasions: Mazda 626 Sedan GLX 1.8 '88; Mazda 626 Sedan 2.0 GLX met stuurbekr. '88; Mazda 626 coupé 2.0 GLX 12 V, 8-10-'87 nw. mod.; Mazda 626 Coupe 2.0 GLX '88 div. opties weinig km; Mazda 626 HB 2.0 GLX LPG '88; Mazda 626 HB 2.0 GLX met stuurbekr. 2x '88; Mazda 626 HB 1.6 Limited '88; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX 11-11-'88; Mazda 323 F coupé '90; Mazda 323 HB 1.3 LX automaat '87; Opel Corsa 4-drs 12S '85; Opel Kadett 1.2 S '85/'86; Opel Kadett 1.3 S '86/'88; Ford Fiësta 1.4i '89; Ford Escort 1.3 L '86; Ford Escort 1.4 CL '89; Ford Sierra 2.0 Laser '85; Ford Sierra 2.0 GL met LPG '86; Ford Sierra 1.6 Laser '86; Ford Honda Civic 1.3 L '86; Honda Civic aut. '82/'83; Lancia Y10 Touring '86; Mitsubishi Colt 1.5 GLX '87; Nissan HB 1.5 GL '85; Peugeot 405 SRi 1.9 9-10-'87; Peugeot 205 GR 1.6 aut. met stuurbekr. 6-11-'87; Volvo 340 GL '88; VW Golf CL 1.6 '87 Diverse goedkope inruilauto's: Mazda 323 HB 1.3 automaat '81 ƒ 3.950,-; Mazda 323 HB aut. '78 ƒ 1.500,-; Ford Capri 1.6 '79 ƒ 3.500,-; Hyundai Pony '82 ƒ 2.750,-. Eigen financiering APK keuringsstation. Palemigerboord 401 Heerlen. Tel. 045-722451.

Ford Escort 1.3 '83; Opel Corsa DR '86; Opel Kadett 14i '90; Opel Ascona aut. '88; Opel Kadett GSi; Toyota Camry 2.0 GLi '84. Autobedrijf TERHARK, Sportstraat 26, Kerkrade-W. (Rodaterrein). 045-424890.

Audi 80 1.9E met veel extra's kl. zwartmet. '88; Ford Sierra Stationcar CLD Diesel '88; Mercedes 230 E automaat bwj. '86 bijna alle extra's; Opel Ascona 1600 '83 ƒ 4.750,-; Nissan Bluebird 2.0 SLX '88; Mazda 626 diesel '86 ƒ 10.250,-; Ford Escort XR3i Cabriolet '87; BMW 316 '82 ƒ 3.500,-; Opel Kadett Club Sedan 1300 '87; Lada 2107 '87 ƒ 4.900,-; Nissan Sunny 1300 '88; Ford Scorpio GL automaat '86 ƒ 14.750,-; Opel GTi '82; Citroën Visa 1400 GL '85 ƒ 5.500,-; Skoda 120 L '86 ƒ 4.500,-; Ford Sierra sedan 2.0 CL '88; Ford Escort 1400 CL '87; Mercedes Camping ombouw '86 ƒ 10.250,-. WEBER Autobedrijf, inruil, financiering. Bovag-garantie. Baanstraat 38 Schaesberg. Tel. 045-314175.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Peugeot 205 Accent 5-bak, '87; Toyota Corolla 1.3 DX 5-drs. '86; Ford Sierra 2.3 D GL '83; Opel Kadett 1.6 D '84; Toyota Corolla 1.8 GL diesel '85; Ford 2CV6 '84; BMW 320-6 sportwielen, '80; Ope Kadett 1.2 S '80; Toyota Tercel 1.3 XG '84; Nissan Cherry 1.3 L 12-'82; VW Golf GTI 5-bak sportw. '82; Volvo 343 DL 2.0 '79; Toyota Corolla 1.3 DX '81; Porsche 924 i.z.g.st. '76; Toyota Corolla Liftback DX '81; Nissan Sunny '83; Ford Escort 1.3 L '81; Opel Manta CC 2.0S autom. '80; BMW 316 LPG '82; VW Jetta 4-drs 1.6 S '80; Volvo 66 GL '80 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop financiering. div. inruilers. Akerstraat Nrd 52C Hoensbroek. Tel. 045-224425. Geop. van 10.00-18.00 uur, zaterdag 10.00-17.00 uur.

Wij geven het meeste voor uw AUTO! U belt, wij komen! 045-422610, ook 's avonds.

Autocentrum VEENSTRA: Nissan Micra Trend '87 als nw. ƒ 11.500,-; Nissan Sunny 16 SLX '85 ƒ 17.900,-; Golf LX '83 ƒ 6.500,-; Golf GTI '86 ƒ 17.900,-; Opel Kadett 3-drs. '88 ƒ 16.900,-; Ford Sierra 5-drs. '85 ƒ 10.500,-; Toyota Corolla 1300 XL sportwin. 5-drs. '88 ƒ 16.900,-; Ford Escort 1600i 3-drs '87 ƒ 15.250,-; Ford Sierra 4-drs. spec. '89 ƒ 20.500,-; Ford Sierra 3-drs. CL '88 ƒ 14.900,-; BMW 316 veel acc. '84 ƒ 13.900,-; Mazda 323 LX '88 4-drs. ƒ 14.750,-; Mazda 626 GLX coupé '89 ƒ 29.500,-; Peugeot 405 GL '89 ƒ 20.500,-; Volvo 360 GLT 5-drs. '87 ƒ 14.900,-; Opel Ascona 1600 4-drs. '87 ƒ 12.700,-; Lada 2105 '87 ƒ 4.900,-; Bovag-garantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13 Voerendaal, 045-752999

OPGELET, gevr. voor export, pers. en bedrijfsauto's in alle prijsklasses v.a. ƒ 500,-. Schade of defect geen bezw. Contant geld. 045-727742 b.g.g. 723076.

Ford ESCORT XR3 in st.v. nw., div. extra's, ƒ 5.750,-. VW Derby, kl. rood, APK 11-'92, pr. ƒ 2.250,-. Emmastr. 62, Schinveld.

Auto KALDEBORN wij betalen ƒ 400,- tot ƒ 30.000,- voor uw auto!! 045-411572.

Volvo 440 GL 12.000 km '90 ƒ 26.500,-; Chevrolet Corsica LT excl. autom. airco enz. '89 ƒ 32.000,-; Ford Scorpio 2.9i GL automaat '89 ƒ 32.000,-; Ford Scorpio 2.0 CL '88 ƒ 19.500,- '89 ƒ 23.000,-; Ford Scorpio 2.0GL'87 ƒ 15.500,-; Ford Scorpio 2.0 GL autom. '86 ƒ 19.750,-; Ford Sierra 1.8 CL 3-drs, 5-bak, '88 ƒ 15.000,-; Ford Sierra 1.6 '84 ƒ 8.500,-; Ford Escort 1.6 '85 ƒ 7.750,-; Opel Omega 2.0i LS '89 ƒ 25.000,-; Opel Manta 2.0i GT 3-drs. '89 ƒ 23.500,-; Opel Kadett 1.3S 4-drs. '86 ƒ 11.000,-; Renault 25TX '88 ƒ 23.900,-; Renault 11 1.2 Broadway '86, ƒ 8.250,-; Citroën BX 1.4 Palmares '89 ƒ 16.900,-; Citroën BX 1.4 RE '88 ƒ 14.500,-; Fiat Croma 2.0 CHT '87 ƒ 12.750,-; Lancia Y10 Fire '89 ƒ 13.900,-; Volvo 340 1.7 DL '86 ƒ 11.000,-. Inr., financ. en Bovag-garantiebewijs Autobedrijf en APK keuringsstation P. van DIJK & Zn, Hompertsweg 33 Landgraaf, 045-311729.

Wij betalen ƒ 500,- tot ƒ 20.000,- voor uw AUTO met vrijwaring. 045-423063

Opel Kadett 1.6 automaat sedan, 1986. Volvo 340 dl automaat, 1989 en 1986. Volvo A. KLIJN, de Koumen 7, Hoensbroek-Heerlen. 045-220055.

Bedrijfswagens

Te k. bestelw. RENAULT Trafic (verhoogd), bwj. 08-'81, 70.000 km. 045-458850

Ford ECONOLINE 6 cyl., '81 LPG, steekpr. APK, inr. motor mog. Tel. 045-244947.

MERCEDES bus 208 D, 5-bak, 46.000 km, inr. mog., bwj. 8-'89, incl. BTW. Tel. 045-224425.

Te k. FRITUURWAGEN met 3-pans oven, bakplaatkoeling en vriesruimte, bwj. met 1989. Inl.: 04754-85800.

Bedrijfsbussen en personenbussen o.a. (diesel en benzine): VW Transporters 1983 t/m 1991, Mercedes MB100 D 1989; Ford Transit 1984 t/m 1989; Toyota Lite-Ace 1985 t/m 1990; Toyota Hi-Ace 1983 t/m 1988; Mercedes 207 D 1981 t/m 1987; Mitsubishi L300 1984 t/m 1988; Peugeot J6 1986 t/m 1987; Renault Trafic 1986; Mazda E2200 1986; Nissan Urvan en Vanette 1985-1990; Iveco Daily 30-8 diesel 1987. Diverse uitvoeringen, ook in Pick-up's en dicht diverse bedrijfswagens. BEDRIJFSWAGENCENTRUM Echt, Voltaweg 11, Echt. Tel 04754-87933, fax 87958.

Auto onderdelen en accessoires

Bosch MT-9001 autotelefoon
* Compacte telefoon voor het ATF-3 net
* Sleutelcode tegen onbevoegd gebruik
* Geheugen voor verkort kiezen van 99 nummers
* Nummeriek display, montagehouder en aansluitkabel
NORMALE PRIJS ƒ 2.299,- excl. BTW
NU ƒ 1.999,- excl. BTW
meerprijs draagbare uitvoering ƒ 700,- excl. BTW

KERP B.V.
In de Cramer 31, Heerlen.
Tel. 045-716951

Te koop draadloze TELEFOONS met beveiliging, ƒ 179,-. Tel. 045-273525.

Ink. verk. goede gebruikte AUTOBANDEN Passartweg 39, Heerlen. 045-222675.

Te k. 4 nw. BANDEN met velgen Alfa Romeo Giulietta. Tel. 045-316732.

TREKHAAK te koop Ford 5 TL '80, prijs ƒ 50,-, St. Joannesstr. 28, Kerkrade-W Tel. 045-410696.

Te k. div. TRILPLATEN; O en K knikloader L5. Tel. 04759-1373.

Te k. SPORTVELGEN BMW 3-serie, nieuw, 13 inch, ƒ 300,-, tev. div. acc. Tel. 045-463768.

Weg. overcompl. te koop Duitse AUTO-TELEFOON, ƒ 3.000,-. Tel. 045-310990.

Van BOVAGBEDRIJF inruilers met APK. Ascona 1.9 bwj. ƒ 1.600,-; Kadett ƒ 1.200,-; Renault 5 ƒ 1.750,-; Suzuki '81, ƒ 1.200,-; Mini '79 ƒ 2.900,-; Honda Sedan '80, ƒ 1.350,-; necum 38, Nuth, bij Tel.

Van maandag t/m van 8.30 tot 17.00 uur u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop-
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs Limburg. Tel.045-254

RAPIE Stiba lid vraagt sloop- en schadeauto's vrijwaringsbewijs. Kerkrade. Tel. 045-423

Te k. gevr. SLOOP- schade auto's, tev. verkoop gebr. auto A. Körfer. Tel. 045-22

Te k. gevr. sloop- SCHADEAUTO'S. Kerkrade, perij Marxer, 045-7204

Te k. gevr. loop-, sloop- SCHADE-AUTO'S de ste prijs van Limburg 046-519637/046-51292

Te k. gevr. SCHADE- en loopauto's, en v. gebr. auto-onderdelen Wolters. Tel. 045-4114

Te k. Hyundai PONY ner, sloop, ƒ 250,-; 045-222675.

AUTOTRANSPORTER Ford Cargo, bwj. '83 back voor 2 auto's. 045-425858.

Te k. TOYOTA Hi- wiel aandr. diesel, gr. div. extra's, wit, kleine de. Tel. 045-432534.

Te koop weg. omst. TOYOTA Hi-Lux 2.4 D extra cabine, 3 mnd. 6.000 km. Tel. 04454-3

CITROËN BX 19 diesel '89, grijs kent., ƒ 11 incl. Tel. 04906-1387.

Fiat DUCATO diesel soonsbus, 11-'87, ƒ 18.950,- incl. 04906

TOYOTA Hi-ace diesel '88, wit, 80.000 ƒ 13.950,-. Tel. 04906

FORD Escort Van, bwj. Tel. 045-413918 of 74099

VOLKSWAGEN LT 28 sel, 11-'87, wit, 90.000 ƒ 14.950,-. Tel. 04906

MERCEDES 307 diesel '82, meubelbak, ƒ 10.950,- excl. 04906-1

TOYOTA Hi-lux diesel '88, dubb. cabine, km., ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en losse onderdelen. Jo Rijksweg-Zuid 195, Tel. 046-512718.

AANHANGWAGENS Tel. 04499-1615 of 52107978.

Te koop gevr. kleine assige AUTOTRAILER papieren. Tel. 045-8.00-10.00 of 17.00-19.

Te k. AANHANGWAGEN 2.40x1.30, zeer goede tev. aanhanger 2.00x1.20, ideaal voor kestspullen. 046-37667

Te k. AANHANGWAGEN 2.50 br. 2.50 mtr. lang ƒ 650,-. Tel. 046-37002

Motoren en scooters

MOTO-SHOP

** Verbouwingsopruiming **
Kom op ZATERDAG 23 NOV. as. naar GULPEN en profiteer van vele AANBIEDINGEN met HOGE KORTINGEN. Vraag ook naar de speciale PREMIES op onze motoren.
Tevens grote SNUFFELMARKT van gebruikte onderdelen.
Alles moet weg !!!
Gebruikte kulpen, uitlaten, spiegels, buddyseats, knipperlichten etc. etc. tegen MINIPRIJSJES!!!
Kom ook en profiteer mee, want OP is OP !! Tot ziens bij
MOTO-SHOP GULPEN BV
Rijksweg 59, 6271 AC Gulpen. Tel. 04450-2451 / 2450

JMD Motoparts
heeft de enige originele
Giftshop
Allerlei leuke cadeaus met betrekking tot de motorwereld, variërend in alle prijzen
Profiteer nu van onze sinterklaasaanbiedingen
- Hoge kortingen op alle winterhandschoenen en op bijna elle kleding.
Breinder 8b Schinnen
Naast de autoweg.
Tel. 04493-4266.

Moole KAWASAKI Z bwj. '80, i.z.g.st., ƒ Tel. 04454-1146.

Te k. BMW K 100 RS, '85, koffers, ƒ 10.750,-. 045-316940.

Te koop lange MOTERJAS. Tel. 515441.

Te k. SUZUKI GSX bwj. '91, nw.st., blauw km.st. 3.000, ƒ 16. Tel. 045-317396.

Te k. XR600R, bwj. '87, ƒ 5.250,-. Tel. 045-3102

Voor Piccolo's zie verder pagina

Kok krijgt in totaal 2,7 miljard gulden minder binnen

Forse tegenvaller bij winstbelasting

Van onze economische redactie

[DE]N HAAG – Minister Kok (Financiën) kampt opnieuw met [een] forse tegenvaller bij de winstbelasting voor bedrijven (de [ven]nootschapsbelasting). De tegenvaller bedraagt 1,2 miljard [gul]den. Deze komt bovenop een reeds eerder in de rijksbegro[ting] verwerkte tegenvaller van 1,5 miljard gulden bij dezelfde [bela]sting. Totaal zal er dit jaar 2,7 miljard gulden minder aan [ven]nootschapsbelasting binnenkomen dan verwacht.

[Ko]k meldt de tegenvaller in de zo[ge]noemde Najaarsnota: een stuk [wa]arin hij de stand van zaken met [de] lopende begroting 1991 aan de [Kam]er meedeelt. Bij de loon- en in[kom]stenbelasting heeft Kok mee[valle]rs. Bij de loonbelasting is die [...] miljoen gulden, bij de inkom[ste]nbelasting 530 miljoen. Ook de [...] levert meer op dan voorzien. [...] is de meevaller 1,3 miljard gul[den]. Voorts leveren vrijwel alle ac[cijn]zen meer op.

[Ba]nenpools

[Uit] de Najaarsnota blijkt dat Kok [een] tegenvaller heeft van 400 mil[joe]n gulden binnen de totale over[heid]sfinanciën. Desalniettemin [ver]wacht hij niet dat het financie[rin]gstekort van het Rijk daardoor [zal] oplopen. Volgens Kok komt dit [doo]r de als geheel meevallende be[last]inginkomsten. Het ziet er zelfs [naa]r uit dat het financieringstekort dit jaar lager zal uitkomen dan de voorziene 4,75 procent.

Kok wijst op de reeds eerder bekend geworden tegenvaller bij de uitgaven voor investeringssteun aan bedrijven (WIR) van 600 miljoen gulden. Dat nadeel zal echter de komende jaren worden opgevangen. Tevens moet dit jaar zo'n 460 miljoen gulden extra aan de EG worden afgedragen.

De grootste meevaller zit bij Sociale Zaken. Minister De Vries geeft 207 miljoen gulden minder uit dan hem was toegestaan. Zo blijft er door de trage start van de banenpools (ten behoeve van absoluut kansarmen op de arbeidsmarkt) 81 miljoen gulden onbesteed. Bij de uitgaven voor de bijstand is een meevaller van 73 miljoen. Aan de rijksgroepsregeling werkloze werknemers (rww) hoeft 43 miljoen gulden minder uitgegeven te worden dan gedacht.

[Re]publieken maken ernst met aflossing schulden

[S]ovjet-staatsbanken [i]n Russische handen

[MO]SKOU – De centrale bank van [de] Sovjet-republiek Rusland wordt [de] enige instantie op Russisch [grond]gebied die verantwoordelijk [is v]oor het monetaire beleid, dat [moe]t leiden tot een versteviging [van] de positie van roebel.' Met deze [reso]lutie heeft het Russische parle[men]t de bevoegdheden in de repu[bliek] Rusland van de Gosbank – de [cen]trale bank van de Sovjetunie – [en] de Vnesjekonombank – de Sov[jet]bank voor buitenlandse econo[mis]che zaken – per 1 januari 1992 [in] handen gelegd van zijn eigen [cen]trale bank.

[De] Gosbank is verantwoordelijk [vo]or het monetaire beleid in de [So]vjetunie en de uitgifte van geld. [De] Vnesjekonombank is belast met [de] betaling van rente en aflossing [van] de buitenlandse schulden van [de] Sovjetunie.

[Ba]nkiers in de Sovjetunie en het [Wes]ten hebben al eerder gezegd dat [een] poging om aan de bevoegdhe[den] van deze Sovjet-instellingen te [tor]nen het vertrouwen in de moge[lijk]heden van de Sovjetunie om aan haar verplichtingen te voldoen zal ondermijnen.

In de donderdag bereikte overeenkomst tussen de zeven grootste industrielanden (G-7) en acht Sovjetrepublieken over de buitenlandse schuld van de Sovjetunie is gezegd dat de Vnesjekonombank verantwoordelijk blijft voor de aflossing van de schulden.

Gisteren verklaarde Sovjet-premier Silajev dat als uitvloeisel van de overeenkomst met de G-7 de acht republieken gezamenlijk twee instellingen in het leven zullen roepen voor de terugbetaling van de schulden. Een groot deel van de overeenkomst is afhankelijk gesteld van vooruitgang in de economische hervormingen en in de opbouw van een betrouwbaar systeem voor de terugbetaling van de schulden.

In de resolutie die het Russische parlement gisteren aannam staat verder dat de centrale bank van Rusland verantwoordelijk is voor het uitgeven van geld totdat de Sovjet-republieken onderling een bankunie hebben gesloten.

Hobbycomputers in trek

● *Als warme broodjes gaan ze over de toonbank, de computers. Opgestapeld staan ze in de Jaarbeurs in Utrecht en er zijn er gisteren ook al stapels verkocht. De Hobby Computer Club (HCC) Microcomputerdagen zijn gisteren begonnen en de verkopen gaan vandaag nog door.*

Philips stort zich op video-verhuur

EINDHOVEN – Philips kan voor 50 procent gaan deelnemen in de grootste Britse video-keten Cityvision waarop de Amerikaanse video-gigant Blockbuster een bod van 135 miljoen dollar heeft uitgebracht. Dit heeft Philips gisteren bevestigd, nadat Blockbuster de overneming van Cityvision had bekendgemaakt. Blockbuster kan de 135 miljoen dollar in contanten voldoen of maximaal 4 miljoen aandelen uitgeven.

Afgelopen maandag liet Philips al weten circa 66 miljoen dollar te investeren in Blockbuster. Met die investering konden met Blockbuster nieuwe commerciële activiteiten worden ontwikkeld of zes miljoen aandelen Blockbuster worden verworven tegen 11 dollar per stuk. Die nieuwe commerciële activiteiten blijken dus nu in het Verenigd Koninkrijk te liggen waar Cityvision met 875 videotheken opereert onder de naam Ritz.

Philips is in rap tempo bezig haar belangen in de video-verhuurbranche vorm te geven. De video-verhuurwinkels vormen voor Philips een uitstekende mogelijkheid om haar nieuwe interactieve compact disc (CD-I) op de markt brengen. Al eerder heeft Philips haar belangen uitgebreid in de Belgische videoonderneming Superclub die behalve in België ook actief is in de Verenigde Staten.

Blockbuster is in de VS de grootste keten van videotheken. In Noord-Amerika, Latijns-Amerika, het Verre Oosten en Europa telt Blockbuster 1.934 videotheken. Daarvan zijn er ruim 1.000 in eigendom en worden de overige op basis van franchise gedreven. In oktober maakte Philips nog bekend dat deelneming wordt overwogen in de keten Videoland in Nederland.

Weinig armen in Nederland

TILBURG – Het aantal mensen dat structureel onder de armoedegrens leeft is kleiner dan tot nu toe werd aangenomen. Circa één procent van de Nederlandse bevolking heeft gedurende langere tijd een inkomen beneden het sociaal minimum. Dit blijkt uit een onderzoek van de aan de Katholieke Universiteit Brabant verbonden hoogleraar prof. dr J. Berghman (sociale zekerheidswetenschap).

Hij heeft gedurende drie jaar, in 1986, 1987 en 1988, de armoede in Nederland onderzocht. Daaruit blijkt dat in elk jaar circa 6 à 7 procent van de bevolking enige tijd beneden de officiële armoedegrens (bijstandsniveau) leefde. Maar slechts 1 procent bleef gedurende de volle drie jaar onder de armoedegrens. Voor drie procent van de bevolking bleef de armoede beperkt tot twee jaar en voor 9 procent tot één jaar, hoofdzakelijk dankzij het vinden van werk, inkomsten van de partner of uit sociale zekerheid.

„Dit betekent", aldus de hoogleraar, „dat slechts een uiterst beperkt deel van de bevolking als structureel arm beschouwd moet worden." Hij vindt dat deze groep intensief begeleid moet worden, in het kader van de sociale vernieuwing, om hen uit de armoede-sfeer te krijgen.

Berghman voorziet wel dat door de ingrepen in de wao er een nieuwe 'kwetsbare groep mensen' ontstaat die leeft rond het bestaansminimum. Voor deze mensen is het belangrijk dat uitkeringen boven het minimumniveau in stand worden gehouden, zo bepleit de Tilburgse hoogleraar.

VNCI ontevreden met nieuw wetsvoorstel milieuheffing

'Chemische industrie blijft in gevarenzone'

DEN HAAG – Het kabinet laat de chemische industrie in de gevarenzone. Dat concludeerde de Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI) gisteren uit het donderdag naar de Kamer gestuurde (gewijzigde) wetsvoorstel Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne (WABM). „Ondanks aangebrachte veranderingen resulteert het voorstel in een verdubbeling van de heffing op energiedragers voor de industriële grootverbruikers als Hoogovens en Hoechst," zegt de VNCI, die al maanden oppositie voert tegen de hogere heffingen.

In het voorstel stelt het kabinet bedrijven die meer dan 10 miljard kuub aardgas gebruiken volgend jaar weliswaar gedeeltelijk vrij van de brandstofheffing, maar dat is niet genoeg, vindt de VNCI. Eenzelfde vrijstelling geldt voor de zogenoemde restgassen die bij de produktie vrijkomen en nog kunnen worden gebruikt. De voorgestelde verlichting voor de bedrijven betekent dat andere brandstofgebruikers 120 miljoen extra moeten betalen.

Kleinere industriële ondernemingen, die eveneens op de wereldmarkt opereren, worden door de verschuiving nu hoger aangeslagen dan in de aanvankelijke voorstellen, luidt verder de kritiek van de VNCI.

Nederland is het enige land ter wereld dat zijn toevlucht neemt tot zo'n lastenverzwaring: „Hier is dus sprake van een solo-actie". De VNCI vindt dat het kabinet voorbijgaat aan de (verslechterende) concurrentiepositie en de daaraan verbonden werkgelegenheid.

De Stichting Natuur en Milieu (SNM) is juist verbijsterd over het ontzien van de grootverbruikers en het neerleggen van een deel van de lastenverschuiving bij de huishoudens. De verschuiving van groot- naar kleinverbruikers is volgens de SNM volstrekt strijdig met het doel van de brandstofheffing: een lager energieverbruik. Ook het principe „de vervuiler betaalt" wordt door het kabinet met voeten getreden, aldus de stichting.

Dochter Sony flopt op beurs

TOKIO – De introductie op de beurs van Tokio van Sony Music Entertainment, dochteronderneming van de Japanse electronicagigant Sony, is een volledige flop geworden. Gisteren, de eerste dag waarop er in de aandelen kon worden gehandeld, kwam er geen enkele transactie tot stand. Bij de inschrijving op de aandelen, voor 6800 yen (f 95,20) per stuk, kwam er al geen enkele reactie binnen. Ook een laatprijs van 5700 yen (f 79,80) trok geen belangstellenden.

„Toen ik deze week m'n ochtenblad opensloeg en las dat The Rolling Stones van Sony Music waren overgegaan naar Virgin Records wist ik dat het moment van de beursintroductie verkeerd was gekozen", aldus een Japanse effectenmakelaar. De overstap van de Britse rockgroep werd woensdag bekend. Het nieuwe contract, dat onder meer het uitbrengen van drie nieuwe albums na 1993 inhoudt, levert de Stones tussen de dertig en veertig miljoen dollar op.

Niet alleen het vertrek van de Stones heeft Sony Music (voorheen CBS Records) parten gespeeld. Ook het bedrag dat Michael Jackson voor een eerder dit jaar afgesloten contract ontvangt is zorgwekkend, aldus een deskundige. Jackson zou voor zes nieuwe albums honderd miljoen dollar krijgen. De mislukking van de beursgang wordt verder toegeschreven aan het matige beursklimaat en aan de daling van de winst van Sony Music en van de moedermaatschappij Sony.

Kuuroord in Nieuweschans verkocht aan Koop Tjuchem

NIEUWESCHANS – Het in grote financiële problemen verkerende bronnenbad in Nieuweschans wordt per 1 januari overgenomen door de Koop Tjuchem Groep in Groningen. De hoofdfinancier van het kuurcentrum, het pensioenfonds PGGM, heeft daarover deze week met Koop een principeakkoord bereikt. De werkgelegenheid van het personeel blijft gewaarborgd. De positie van directeur drs R. Kieft staat wèl ter discussie. Het principebesluit is vrijdagmiddag aan het personeel bekendgemaakt. „Als dit niet gelukt was, hadden we aan het eind van het jaar de zaak op slot moeten doen en de sleutel bij PGGM moeten inleveren", aldus president-commissaris J. Kamminga.

beurs

Weggezakt

[AM]STERDAM – De Amsterdamse [ef]fectenbeurs heeft het enthousias[me] waarmee de handel gisteren [we]rd begonnen, slechts een uur [kun]nen vasthouden. Daarna is de [CBS]-stemmingsindex langzaam [wegg]ezakt van het hoogtepunt van [...] punten tot een slot van 90,5. [Dat] was 0,2 punt lager dan het slot [va]n donderdag. De koersindex alge[mee]n sprokkelde er 0,1 punt bij op [...],7.

[De] optiebeurs oefende vrijdag een [...]te invloed uit op de effecten[beu]rs, aldus handelaren. De optie[beu]rs zorgde 's ochtends voor inspi[rati]e, maar 's middags ook voor [aan]bod zodat de koersen daalden. [De] koersen hadden echter ook te [kam]pen met een omslag op de [beu]rs in Londen, waar de Financial [Ti]mes-index van positief naar nega[tief] ging, met een lagere opening [va]n de beurs in New York en met [ee]n dollarkoers die de laagste was [in] acht maanden.

[De] obligatiemarkt was een à twee [du]bbeltjes lager door de onzeker[h]eid onder handelaren. „Er zijn de[ze] week zoveel richtpunten ge[w]eest", aldus een handelaar. De [la]gere obligaties in de Verenigde [Sta]ten zetten vrijdag de toon voor [Am]sterdam.

[Va]n de internationals wisten Unile[ver] en Koninklijke Olie een winstje [van] enkele dubbeltjes te boeken. [K]LM leverde f 1 in op f 38,10 en is [da]armee bijna weer terug op het [k]oersniveau van vóór de commotie [de]ze week rond de vrijages met Bri[tis]h Airways. Philips moest drie [du]bbeltjes terug naar f 33,60.

[B]ührmann-Tetterode mocht on[da]nks de bekendmaking van een [bij]na 20 procent lagere winst in de [ee]rste negen maanden van het jaar, [ze]ven dubbeltjes in koers omhoog [to]t f 40.

Hoofdfondsen

	v.k.	s.k.
ABN Amro	42,60	42,40
ABN Amro A. in F.	79,30	79,40
AEGON	121,20	120,90
Ahold	82,00	81,90
Akzo	129,20	129,10
Alrenta	190,30	190,00
Amev	51,20	50,40
Bols	42,40	42,20
Borsumij W.	60,80	60,30
Bührm.Tet.	39,30	40,00
DAF	22,30	22,30
Dordt.Petr.	135,00	135,00
DSM	97,30	97,80
Elsevier	98,20	98,30
Fokker cert.	26,40	26,60
Gist-Broc. c.	32,10	31,60
HCS Techn.	1,95	1,90
Heineken	159,80	159,70
Hoogovens	50,40	50,10
Hunter Dougl.	64,50	64,70
Int.Müller	61,20	61,50
Int.Ned.Gr.	47,90	47,50
KLM	39,10	38,10
Kon.Ned.Pap.	44,30	44,40
Kon. Olie	145,30	145,70
Nedlloyd	54,30	55,30
Océ	64,00	63,90
Pakhoed	45,00	45,40
Philips	33,90	33,60
Polygram	42,10	42,00
Robeco	95,30	95,00
Rodamco	59,90	59,90
Rolinco	95,80	95,40
Rorento	69,40	69,10
Stork VMF	43,00	42,80
Unilever	167,20	168,40
Ver.Bezit VNU	73,00	73,10
Volmac Softw.	21,80	21,70
VOC	41,20	41,00
Wessanen	82,70	82,20
Wolters-Kluwer	62,80	63,20

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 128,30-128,90 (129,10)
KLM 37,20-38,00 (38,10)
Kon.Olie 143,50-145,50 (145,70)
Unilever 167,20-168,20 (168,40)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	49,50	50,00
ABN AmroHld.prf.	5,79	5,81
ACF-Holding	31,50	31,20
Ahrend Gr. c	145,00	145,00
Asd Opt. Tr.	9,00	9,00
Asd Rubber	3,35f	3,25
Ant. Verff.	430,00	–
Atag Hold c	113,00	113,30
Athlon Groep	41,50	41,50
Athlon Groep nr.c	41,00	–
Aut.Ind.R'dam	89,50	89,50
BAM Groep	82,50b	83,40
Batenburg	115,00	116,00
Beers	110,50	110,00
Begemann	129,50	129,50
Belindo	346,00	346,00
Berkel's P.	1,26	1,24
Blydenst.-Will.	34,50	34,50
Boer De, Kon.	204,00	204,00
Boer de Winkelbedr.	80,20	80,40
Boskalis W.	22,90	21,70
Boskalis pr	25,30	23,70
Braat Beheer	35,50	34,00a
Breevast	8,60	8,50
Burgman-H.	2900,00	2800,00a
Calvé-Delft pr	800,00	800,00
Calvé-Delft c	1067,00	1075,00
Cindu Intern.	143,00a	143,00a
Claimindo	337,00	337,00
Content Beheer	22,00	21,90
Cred.LBN	30,70	31,10
Crown v.G.c	141,50	141,50
CSM	84,80	83,90
CSM nrc	86,10	84,90
DAF cert.	19,60	19,70
Delft Instrum.	24,00	24,30
Desseaux	38,00	37,80
Dorp-Groep	40,00	40,00
Draka Holding	23,50	23,50
Econosto	24,00	24,90
EMBA	230,00	220,00a
Eriks hold.	67,30	67,00
Flexovit Int.	67,50	67,50
Frans Maas c.	78,00	78,00
Gamma Holding	94,60	95,50
Gamma pref	5,70	5,70
Getronics	28,60	28,60
Geveke	37,50	38,00
Giessen-de N.	114,00	114,00
Goudsmit	37,50	37,50
Grasso's Kon.	72,00	74,50
Grolsch	182,50	182,00
GTI-Holding	173,00	175,00
Hagemeyer	131,00	130,50
idem div'91	128,80	–
HAL Trust B	13,30	13,30
HAL Trust Unit	13,30e	13,40
H.B.G.	191,80	190,50
Heineken Hld.	142,50	143,00
Hoek's Mach.	225,50	226,00
Holl.Sea S.	0,49	0,47
Holl. Kloos	420,00	420,00
Hoop Eff.bk.	7,20	7,30
Hunter D.pr.	2,35	1,80
IHC Caland	56,20	57,00
Kas-Ass.	34,00	33,70
Kempen & Co	9,10	9,10
kondor wessels	32,50	32,20
KBB	73,40	73,00
Kon. Sphinx	47,20	48,50
Koppelpoort H.	409,00	409,00a
Krasnapolsky	203,00	203,00
Landré & Gl.	47,00	47,00
Macintosh	39,50	39,70
Maxwell Petr.H.	115,50	116,00
Medicopharma	14,80	15,50
Moeara Enim	1195,00	1195,00
M.Enim OB-cert	15600,00	15600,00
Moolen Hold.	36,00	36,00
Mulder Bosk.	55,00	–
Multihouse	4,50	4,50
Mynbouwk. W.	363,50	363,50
Naeff	475,00	–
NAGRON	49,50	49,50
NIB	570,00	575,00
NBM-Amstelland	9,60	9,40
NEDAP	377,00	377,00
NKF Holding	208,80	208,50a
Ned.Part.Mij	50,10	50,20
Ned.Springst.	7050,00	–
Norit	27,80	28,30
Nutricia gb	141,60	142,00
Nutricia vb	149,10	149,70
Nijv.t.Cate	89,20	89,50
Omnium Europe	9,00a	8,50a
Orco Bank c.	70,80	70,90
OTRA	319,00	319,00
Palthe	59,80	59,80
Pirelli Tyre	22,90	23,00
Polynorm	124,50	124,00
Porcel. Fles	148,00	148,00
Randstad	39,00	39,30
Ravast	31,50	31,50
Reesink	65,00	65,00
Samas Groep	37,50	36,00
Sarakreek	15,70	15,50
Schuitema	1780,00	1780,00
Schuttersveld	51,50	51,00
Smit Intern.	47,00	47,50
St.Bankiers c.	16,80	17,00
Stad Rotterdam c	39,70	40,00
Telegraaf De	82,00	82,00
Textielgr Twente	86,00	86,00
Tulip Comp.	19,30	19,30
Tw.Kabel Hold	125,00	123,90
Ubbink	68,50	67,50
Union Fiets.	65,30	65,30
Un.Dutch Group	4,00	4,00
Ver.Glas	430,00	425,00
Verto	35,80	35,80
Volker Stev.	60,00	60,00
Vredestein	14,50	14,50
VRG-Groep	39,50	40,00
Wegener Tyl	235,00	236,50
West Invest Fortr	17,30e	17,30
West Inv. F. wb.	119,00	119,00
Wolters Kluwer	250,00	253,00
Wyers	31,30	31,80

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.f.	74,80	76,20
ABN Amro America F.	64,80	65,30
ABN Amro Eur.F.	71,50	71,00
ABN Amro Far E.F.	54,70	54,30
ABN Amro L.F.	159,60	159,60
ABN Amro Neth.F.	79,50	79,80
ABN Amro Obl.	170,40	170,50
Aegon Aand.f.	32,00	32,00
Aegon sav.plus	5,00b	5,00b
ABN Beleg.f.	59,80	59,60
ALBEFO	50,60	50,70
Aldollar BF $	26,00	26,10
Alg.Fondsenb.	225,00	225,00
Alliance Fd	10,50	10,50
Amba	45,40	44,00d
Amro N.Am.F.	62,50	63,00
Amvabel	74,40	74,20
AsianTigersFd	58,00	58,10
AsianSelFund	51,00	52,00
Austro Hung.F.	4,00	–
Bemco Austr.	54,50	54,50
Bever Belegg.	3,35	3,35
CLN Obl.Div.Fonds	105,40	105,40
CLN Obl.Waardef.	110,10	110,00
Delta Lloyd	39,50	40,00
DP Am. Gr.F.	32,10	32,10
Dp Energy.Res.	44,50	43,00
Eng-Holl.B.T.1	10,00	10,00
EMF rentefonds	64,80	64,80
Envir.Gr.Fnd	49,00	49,30
Esmeralda part	34,20	34,50
Eur.Ass. Tr.	6,60	6,60
EMS.Gr.Fund	102,30	102,20
EGF Investm.	145,50	145,50
EMS.Inc.Fund	102,70	102,60
EMSOffsFund	100,60	100,40
EOE DuStInF.	295,00	299,00
EurGrFund	52,50	53,00
Euro Spain Fd	7,00	–
FarEastSelFund	55,20	55,20
Gim Global	50,60	50,60
Groeigarant	1,56	1,56
Holland Fund	70,90	70,00
Holl.Eur.Fund	47,00	46,80
Holl.Obl.Fonds	126,00	126,00
Holl.Pac.F.	103,00	102,50
Innovest	85,60	85,60
Interbonds	529,00	529,00
Intereffekt500	33,20	33,00
Intereffekt wt	132,40	131,00
Investa part	69,40	69,80
IS Himal. F.$	7,40	–
Jade Fonds	151,00	149,00
Japan Fund	17,70	18,40
Jap.Ind.Alpha Fd	8200,00	–
Japan Rot. Fund yen	7000,00	–
Korea Pac.$	9,00	–
Mal.Cap.F. $	5,00	–
Mees Obl.Div.Fonds	112,90	112,70
Mexico Inc.F.	21,50	–
MK Int.Vent.	7,00	–
Mondibel	75,20	75,10
Nat.Res.Fund	1245,00	1245,00
Nedufo A	116,00	116,00
Nedufo B	113,00	113,00
NMB Dutch Fund	41,80	42,00
NMB Geldm F	53,53	53,53
NMB Global F.	44,60	45,20
NMB Oblig.F.	34,90	34,90
NMB Rente F.	114,80	114,70
NMB Vast Goed	38,10	38,10
New Asia Fund	6,00	–
Nomura Warr.Fund	1,20	1,15
Obam, Belegg.	235,60	235,30
OAMF Rentef.	12,95	12,95
Pac.Dimens.	80,10	79,50
Pac.Prop.Sec.f.	31,10	30,70
Pierson Rente	110,50	110,50
Postb.Belegg.f.	55,70	55,70
Postb.Vermogensgroei	53,00	53,00
Prosp.Int.High.Income	3,90	–
RG Divirent	51,30	47,90d
Rentalent Bel.	144,30	144,30
Rentotaal NV	34,50	34,50
RG Florente	111,70	111,70
RG SP Groen	53,50	53,60
RG SP Blauw	50,00	50,10
RG SP Geel	47,10	47,10
Rodin Prop.$	90,00	90,00
Rolinco cum.p	70,00	–
SchrodIntPropF	29,30	29,30
Sci/Tech	14,00	14,00
Technology F.	19,20	19,20
Tokyo Pac. H.	225,00	223,00
Trans Eur.F.	78,00	77,60
Transpac.F.Yen	315,00	315,00
Uni-Invest	21,00	21,00
Unico Inv.F.	75,80	75,70
Unifonds	31,00	31,00
VWN	65,00	65,00
Vast Ned	111,00	111,00
Venture F.N.	10,00	10,00
VIB NV	63,10	63,10
VSB Mix Fund	50,80	51,00
VSB Rente F.	107,20	107,20
WBO Int.	67,50	67,50
Wereldhave NV	131,00	130,50
Yen Value Fund	82,40	82,00
ZOM Florida F $	46,50	46,50

Parallelmarkt

Alanheri	30,40	30,30
ABF	104,10	104,30
Berghuizer	46,70	46,60
Besouw Van c.	59,20	59,20
Biogrond Bel.	10,90	10,90
Comm.Obl.F.1	95,50	–
Comm.Obl.F.2	95,30	–
Comm.Obl.F.3	95,70	–
De Drie Electr.	12,50	12,50
DeltaLlVast	54,90	54,90
DeltaLl.dlr	63,10	63,30
DeltaLlEcu	59,50	59,50
DeltaLlMix	58,20	58,30
DeltaLlRente	56,20	56,20
Dico Intern.	83,50	83,50
DOCdata	6,80	6,60
D.T.O.T	46,00	45,40
Ehco-KLM Kl.	40,00	40,00
E&L Belegg.1	66,00	66,20
E&L Belegg.2	71,80	71,90
E&L Belegg.3	104,80	104,80
E&L Belegg.4	75,70	75,70
E&L KapRenteFonds	101,40	101,40
Free Rec.Sh.	29,00	29,00
Gaia Hedge I	115,00	106,90
Geld.Pap.c.	70,00	70,20
German City E.	49,50	49,50
Gouda Vuurv c	80,00	80,20
Groenendijk	46,30	46,00
Grontmij	51,00	51,00
HCA Holding	45,20	45,00
Helvoet Holding	38,50	37,50a
Hes Beheer	39,00	39,50
Highl.Devel.	17,00	17,00
Homburg cert	1,30	1,25
Interview Eur.	3,30	3,40
Kühne+Heitz	41,80	42,10
LCI Comp.Gr.	6,30	6,20
Melle	528,00	527,00
Nedcon Groep	38,00	38,10
Nedschroef	88,00	89,00
Neways Elec.	6,30	6,70
New Eur.Htls DM	20,50	20,50d
Newtron Hold	2,40	2,70
Pan Pacific	10,50	10,50
Pie Med.	5,20	5,20
Simac Tech.	12,10	12,10
Sligro Beh.	46,10	46,10
VHS Onr. Goed	3,00	3,10a
Vilenzo	37,50	37,50
Welna	235,00	237,00
Wereldhave	4,50	–
Weweler	38,40	38,40

Wall Street

allied signal	39	38½
amer.brands	38⅞	38⅝
amer.tel.tel	37	36¼
amoco corp	49⅜	48¼
asarco inc.	22⅝	22¼
bethl. steel	12¼	11¾
boeing co	44⅛	43⅝
can.pacific	17⅜	–
chevron	69½	67½
chiquita	41¼	41¼
chrysler	12	11¾
citicorp	10¾	10¾
cons.edison	25⅜	25⅛
digit.equipm.	60¾	60⅝
dupont nemours	44⅝	44⅜
eastman kodak	46⅝	46½
exxon corp	58¾	57¾
ford motor	25	24⅝
gen. electric	66¾	66⅜
gen. motors	31⅛	30⅞
goodyear	48⅞	49¾
hewlett-pack.	48¼	47¾
int. bus.mach.	95½	94¾
int. tel.tel.	53⅜	52¾
klm airlines	21⅜	20⅝
mcdonnell	70⅞	72¾
merck co.	144¾	144¼
mobil oil	66¼	65
penn central	24⅜	24¾
philips	19	18⅞
primerica	35⅜	34⅝
royal dutch	81⅜	80¾
sears roebuck	36½	35¾
sfe-south.pac.	11¼	10⅞
texaco inc.	60½	59½
united techn.	46⅞	46⅝
westinghouse	16¼	16
whitman corp	12⅞	12⅞
woolworth	26⅜	25⅞

Advieskoersen

amerik.dollar	1,730	1,850
austr.dollar	1,36	1,48
belg.frank (100)	5,30	5,60
canad.dollar	1,510	1,630
deense kroon (100)	27,45	29,95
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	3,08	3,33
finse mark (100)	39,85	42,35
franse frank (100)	31,35	34,10
griekse dr. (100)	0,86	1,06
ierse pond	2,85	3,10
ital.lire (10.000)	13,75	15,45
jap.yen (10.000)	134,00	140,00
joeg.din.t/m 100	–	–
noorse kroon (100)	27,15	29,65
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,17	1,35
spaanse pes. (100)	1,68	1,84
turkse pond (100)	0,0290	0,0435
zweedse kr. (100)	29,30	31,80
zwits.fr. (100)	123,75	128,25

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,78755-1,79005
antill.gulden	0,9845-1,0145
austr.dollar	1,4126-1,4226
belg.frank (100)	5,4670-5,4720
canad.dollar	1,56925-1,57175
deense kroon (100)	28,950-29,000
duitse mark (100)	112,6500-112,7000
engelse pond	3,2095–3,214
franse frank (100)	32,935-32,985
griekse dr. (100)	0,9410-1,0410
hongk.dollar (100)	22,8250-23,0750
ierse pond	3,0030-3,0130
ital.lire (10.000)	14,865-14,915
jap.yen (10.000)	137,975-138,075
nwzeel.dollar	1,0128-1,0228
noorse kroon (100)	28,585-28,635
oostenr.sch. (100)	16,0020-16,0120
saudi ar.ryal (100)	47,5750-47,8250
spaanse pes. (100)	1,7550-1,7650
surin.gulden	0,9820-1,0220
zweedse kr. (100)	30,755-30,805
zwits.frank (100)	126,660-126,710
e.c.u.	2,2900-2,2950

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)

algemeen	194,60	194,70
id excl.kon.olie	185,80	185,70
internationals	199,40	199,90
lokale ondernem.	190,90	190,60
id financieel	136,40	135,70
id niet-financ.	243,60	243,60

CBS-herbeleggingsindex (1983=100

algemeen	277,00	277,10
id excl.kon.olie	249,80	249,60
internationals	296,00	296,70
lokale ondernem.	256,10	255,60
id financieel	201,00	199,90
id niet-financ.	309,20	309,20

CBS-stemmingsindex (1987=100)

algemeen	90,70	90,50
internation	85,70	85,60
lokaal	91,20	91,00
fin.instell	91,80	91,10
niet-financ	91,30	91,20
industrie	100,60	100,60
transp/opsl	100,00	99,80

Goud en zilver

Goud onbewerkt 20,810-21,410, vorige 20,850-21,450, bewerkt 23,010 laten, vorige 23,050 laten.
Zilver onbewerkt 200-270, vorige 200-270, bewerkt 310 laten, vorige 310 laten.

Dow Jones

Industrie 2.902,74
- 29,95

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c jan	40,00	631	3,00	2,70
abn amro	c jan	42,50	233	1,00	1,00
abn amro	c apr	42,50	378	1,90	2,00
abn amro	c apr	45,00	481	0,80	0,90a
abn amro	c jul	45,00	214	0,90	0,90
abn amro	c j93	40,00	274	4,20	4,10b
abn amro	c j94	32,50	199	10,60	10,90a
amev	c apr	50,00	203	3,20b	3,00
buhr	p jan	37,50	281	1,10	0,50
els	c jan	90,00	216	8,50	9,60a
els	c jan	95,00	267	4,80b	5,30a
els	c apr	95,00	314	6,80b	8,00a
els	c apr	100,00	719	4,30	5,00
els	c apr	105,00	215	2,10	2,80
eoe	c dec	270,00	260	11,50	12,50
eoe	c dec	280,00	271	4,50	4,60b
eoe	c dec	285,00	960	2,40	2,70
eoe	c dec	290,00	699	1,20	1,30
eoe	c jan	280,00	470	6,50b	7,30
eoe	p dec	270,00	522	1,40a	1,10b
eoe	p dec	275,00	567	2,40	2,10
eoe	p dec	280,00	500	3,70	3,80
eoe	p dec	285,00	232	6,70	6,40
eoe	p jan	280,00	859	5,20	5,90
eoe	p n93	230,00	476	4,20	4,00
hoog	c jan	45,00	530	6,00b	6,00
hoog	c jan	55,00	218	0,70	0,70
hoog	c apr	50,00	205	3,80	4,30
hoog	c apr	55,00	265	2,00	2,20
ing	p jan	47,50	210	1,00	1,00
klm	c jan	37,50	337	3,20	2,60
klm	c okt	55,00	199	1,00a	0,70
klm	p jan	37,50	318	1,10	1,20b
nedl	c jan	50,00	599	5,70	6,50
nedl	c jan	55,00	592	3,00	3,30
nedl	p jan	60,00	386	6,00	5,90
phil	c jan	35,00	317	1,10	1,00
phil	c o93	30,00	387	8,40	8,30
phil	p dec	32,50	260	0,40	0,40
phil	p jan	32,50	685	0,80	0,90
phil	p o96	35,00	335	4,50	4,00
olie	c jan	150,00	296	2,20	2,50
olie	c jan	160,00	361	0,50	0,50
olie	c jan	170,00	362	0,20	0,20
olie	p jan	140,00	675	1,10	1,10
olie	p jan	160,00	386	15,00	14,50
olie	p apr	150,00	511	6,00	6,00
olie	p apr	160,00	301	14,70	14,00
unil	p dec	170,00	215	4,10a	3,30a
unil	p jan	165,00	398	2,50	2,10

a=laten	g=bieden+ex-div.
b=bieden	h=laten+ex-div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Motoren

HONDA CB 750 F1, 34.000 km, i.g.st. en koffers, vr.pr. ƒ 2.900,-. Tel. 045-226863.

GROTE voorraad Customs, ca. 250 stuks op voorraad met 3 mnd. Bovag-garantie. Alle merken 1992 modellen al leverbaar. Goed gesorteerde kledingshop. Uw motorpartner voor het zuiden. Rekers-motoren, Heerlen-Noord. 045-215375.

HONDA CB 650 nighthawk bwj. '85, pr. ƒ 7.500,-, tel. 045-445039.

Te k. VIRAGO XV 535, 08-90, Am. uitv., in nieuwstaat, vr.pr. ƒ 9.250,-. Tel. 045-222988.

Te k. HONDA Boldor, bwj. '79, vr.pr. ƒ 3.800,-. Tel. 045-753913.

Te koop SUZUKI 250 cc met koffers; 2 motorpakken mt. S en L; 2 helmen,; 2 paar laarzen, leer 38 en 43; 2 paar leren handschoenen; 2 nierbanden. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-441356.

Te k. HONDA CR 125, bwj. '89, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-410081.

Te koop GEVRAAGD Shoppers v.a. bwj. '82, event. ruil auto mog. Tel. 045-244947.

Te k. SUZUKI GSX 400 Impulse, bwj.'87, km.st. 10.500 Tel. 045-322625.

(Brom)fietsen

6121 XE, huisnr. 41.

Te koop YAMAHA RD 50, bwj. '80, werkelijk in nw.st., met verz., pr. ƒ 1.000,-. Tel. 04405-2726.

Te k. bromfiets VESPA kl. zwart, 2 jr. oud, met sportuitl., ƒ 400,-. 045-271213.

Te k. GIANT Cadex racefiets, '91, nieuw, ƒ 2.800,-. vr.pr. ƒ 1.800,-. 045-253111

Te k. Vespa CIAO, bwj. '88, i.z.g.st. Burg. Custerslaan 22, Landgraaf, na 16.00 uur.

Te k. VESPA Ciao, bwj. '90, blauw/wit, vr.pr. ƒ 800,-. Tel. 045-326267.

Nieuwe GIANT Escaper en Track 1992 zijn binnen, mod. 1990 en 1991 spec. prijs. Div. gebruikte ATB fietsen. Bert Rekers, Wilemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Te k. HONDA MT 5, kl. blauw/rood, bwj. '86, incl. verzek. vr.pr. ƒ 650,-. Tel. 045-217062.

Prachtige in nieuwstaat verkerende 45-jarige OMAFIETS. Alles origineel van het merk "Magneet". Geen koopje. 045-257371.

Vespa CIAO, grijs met sterwielen, snelpijp, snelgas, slot, 6 mnd. verzek. en MDS helm, zeer mooi, pr. ƒ 750,-. 045-410344 na 19.00 uur.

Te k. brommer HONDA MTX m. div. losse onderd. incl. verz. tot 31-5-'92, tel. 04498-51186.

Te k. VESPA Ciao, met sterwielen, i.z.g.st. Slakkenstraat 81, Hoensbroek.

Te koop HONDA MTX, bwj. '88. Tel. 045-317632.

Wintersport

Te k. 3 paar ALPINE ski's, 3 paar skischoenen, 5 skibroeken. etc. 045-216373.

Te huur luxe APPARTEMENT, Oostenrijk, sneeuw zeker. Inl. 045-255755.

Sport & Spel

SPORTHUIS DIANA
Emmastraat 11 6411KB Heerlen
Telefoon 045-713495

PAINTBALL
Diverse pistolen - maskers enz. CO2 capsules, 4 kleuren verfballetjes.
Tube (10) ƒ 3,25

Te k. Ketler FITNESS-APP. type Classic; buik- hometrainer, div. halters, pr.n.o.t.k. Tel. 045-422502/792997.

Voor al uw RUITERSPORT-ARTIKELEN: Salimans Paardesport, Battenweg 16, Maasbracht; voor België Manege de Gersalhoeve, Breeërsteenweg 195, Kinrooi.

Zondag 24 november SPORTARTIKELENMARKT in Manege de Gersalhoeve te Kinrooi (B). Verkoop van restantpartijen, sportartikelen, ruitersportartikelen en westernartikelen.

Te k. radio-grafisch bestuurbare AUTO, merk Tamiya, Beach Buggy, met zender, accu's, laders, onderd. Vr.pr. ƒ 300,-. Tel. 04450-2393.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Vakantie en Rekreatie

Zeilen/Boten

...n part. Comp. 777 te h. in ZEELAND, 30 Pk binnenboord motor, sl.pl. voor 4 pers. In hoogseizoen. Tel. 0..5-727071.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Caravans/Tenten

Caravan-import Feyts.
Vouw-wagens: ALPEN KREUZER in drie kleuren vanaf ƒ 5.020,- compleet.
Tour-caravans: BURSTNER-HOBBY-KNAUS diverse aanbiedingen in overjarige caravans.
Voortenten: Burstner, Brand, Gerjak, Isabella, Trio.
Hoofdstraat 84, Oirsbeek-Amstenrade, 04492-1860.

Attentie
...e de Chateau en Homecar ...ex-verhuur caravans met ...uizenden guldens korting in de aanbieding.
RALON CARAVANS
Brommelen 58 A, Geulle. Tel. 043-645079.

Caravans en VOUWWAGENS bij Camping Cars Ridderbeks, Prinsenbaan 1..., Koningsbosch. Tel. 04743-2213

Bij De OLDE Caravan b.v. staat voor U 1992 modellen Wilk en Beyerland tourcaravans. Tevens nog enkele ex-verhuur caravans en vouwwagens. Ook ruime keuze uit gebruikte caravans en vouwwagens, voor een zorgeloze superluxe zon-vakantie. Ook voor verhuur-service-reparatie-onderdelen-accessoires en alle kampeerbenodigdheden is Uw adres: Dr. Nolenslaan 141, ind.park nrd. Sittard. 046-513634.

Te koop ERIBA Familia, '90, met voortent, omvormer, porta potti, combi rolhorren, stereo-inst., Nederlands registratiebewijs, vr.pr. ... Tel. 09-32 12453225.

Te koop zeer mooie STACARAVAN vaste staanpl. nabij Valkenburg, 12 x 3 mtr. Splits dak met zolder, 2 slpks., woonr., keuken, badk. met ligbad, w.c. Opbrengst verhuur ƒ 4.500,- per jr., vr.pr. ƒ 20.000,-. Tel. 045-211514

CARAVANSTALLING in Heerlen vanaf ƒ 200,-. Verhard, afgesloten en bewaakt. Tel. 045-212146.

Te k. HOBBY Lux 430, '88, 4 à 5 pers., badr., voort. Tel. 04498-54664.

Te k. BURSTNER 440 TN in nw.st., toiletruimte, ringverw. ... Vr.pr. ƒ 11.500,-. ... heide 4, Landgraaf. 045-317304.

CARAVANSTALLING Brunssum, afgesloten en verhard terrein. 045-271062

HOBBY-VOUWWAGEN voordeel bij H. Stassar, Heisterberg 78 Hoensbroek 045-224200

Ook voor uw tentreparaties H. STASSAR Heisterberg 78 Hoensbroek 045-224200

Te k. KNAUS Azur 380, 4-pers. met voortent, 1987. Tel. 04498-54390.

Campers

Te k. CAMPER Fiat Ducato diesel met 6-pers. grenslandopbouw, bwj. '87. Koolweg 11, Elsloo. 046-371925

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Oostenrijk

8 dagen HITTISAU ƒ 769,- p.p. H.P. Per luxe touringcar Vertr. 29 febr. / 7 maart 1992 in hotel Schiff, kamers met douche, w.c., balkon, sauna. Hubertus Reizen 045-352871. Lid S.G.R.

Diversen

Volvo ski open
de ski-informatiedag vandaag bij Volvo Klijn, de Koumen 7, Hoensbroek, gem. Heerlen. 045-220055

(Huis)dieren

Handtamme en pratende PAPEGAAIEN, ook baby's. Ariane, Bleijerheidestr. 10 Kerkrade. Tel. 045-351340. Inruil voor kweek mogelijk.

In- en verkoop van goede sport- en recreatiepaarden. Stal de blauwe Steen, Rob JOOSTEN, tel. 045-242864.

Te k. mooie BOOMERHONDJES pups ingeënt en ontwormd. Tel. 040-863946.

Te koop Brits korthaar POESJES, met stamboom en enting. Tel. 04498-53188

Te k. mooie YORKSHIRE-TERRIËR pups. Tel. 04498-54002

DOBERMANNPUPS met stamb. en Berner Laufhunden (Basset). 04125-5077.

Te k. prachtige Schotse COLLIE-PUPS (lassie) ing. en ontw. Tel. 08866-3151.

Te k. 2 TECKELPUPS, reu, 6 wkn. oud. Dr. A. Kuyperstr. 99, Brunssum. 045-218196.

Te k. LABRADORS-PUPS ingeënt en getat. met stamboom. Tel. 04990-72723.

Diverse VOGELS te koop. Tel. 045-215573.

Te k. jonge GOLDEN RETRIEVERS uitst. afstamming met stamboom. Tel. 040-531383.

YORKSHIRE-TERRIËR-PUPS ingeënt en ontw. Ouders aanwezig, ƒ 450,-. Tel. 04130-65127.

Te k. mooie Haflinger HENGST/veulen, uit hoog bekroonde ouders, prettig karakter! J. Corsten, tel. 04954-1471.

GOLDEN-RETRIEVER pups ouders HD vrij en teef 2½ jr. Tel. 040-427963, na 19.00 uur 040-441432.

Te k. BERNER-SENNEN pups, Dobermann pups met stamboom. Tel. 08866-2483

Te koop enkele zeer veelbelovende Duitse HERDER teven, ca. 10 wk., met stamboom, beide ouders HD-vrij. Tel. 043-478871.

Te k Amerikaans COCKER-SPANIËL pups met stamboom. Tel. 04492-3655

Te koop jonge TECKELS, geënt en ontwormd. Tel. 043-649293.

T.k. prachtige BOUVIER-PUPS, stamboom, ingeënt, ontwormd. Schrift. garantie, lid NBC. 04923-62406.

Pracht. blonde BOUVIER-PUPS prima stamboom, HD-vrij, schrift. garantie 04138-75668.

Kennel Woolyball's heeft momenteel prachtige BOBTAILPUPS te k. met stamboom. Inl. A. Lamers. Tel. 045-314173.

Te k. prachtige DOBERMANNPUPS, kampioenafstamming, ingeënt en ontwormd. Tel. 08866-3151.

Te k. Engelse FOXTERRIERS en bouvier m. stamboom, tel. 04742-2209.

Te k. RUITERSPORTART. rijlaarzen va. ƒ 37,50; dekens va. ƒ 70,-; rijbroeken va. ƒ 70,-. Tel. 04492-1038.

Te k. zwarte en grijze DWERGPOEDELS, ingeënt en ontwormd, kl. soort, tel. 04750-16590.

GREYHOUNDPUPS te k, de snelste hond ter wereld, 7 weken oud, ing. en ontw. Kindvriendelijk. 045-250381

Te koop DOBERMAN Pincher pup, vader kamp. IPO 3, HD-min. Tel. 04759-1396

VOGELS ruim 120 soorten o.a. Kaapse kanaries, zwartze-zwartkop-mozambiqsijsjes. Div. vogels in de aanbieding o.a. maskergoudvinken. Dierenspeciaalzaak Jos Leblanc, Heisterberg 21 Hoensbroek. 045-212876.

Te koop wegens omstandigheden witte BOUVIER, 9 mnd oud, klein en langh. boomerhondje plm 1 jr. Rotterdamstr. 21, Heerlen.

Siberische HUSKY'S-PUPPIES, ingeënt en ontwormd, 7 wkn. oud. Tulpenstr. 2, Schinveld.

Te k. WEST-HIGHLAND White Terriër-pups met stamb. Tel 0949-216220748

HANDTAMME en baby Ara's, Geelkuif- en Rosekakatoes, grijze Roodstaarten, groene Amazones en Lori's. Deze Beo's voor ƒ 195,-. Tevens inruil en inkoop voor kweek. Tel. 046-375359.

Te k. MECH.HERDER-PUPS, 6 wk. vader en moeder in dressuur. 046-756366

MECH.HERDER, teef, 14 mnd. zeer lief en waaks. Tel. 046-333425.

Te koop DOBERMANN, 4 jaar oud. Tel. 045-254101.

Te k. Siberische HUSKY-PUPS ingeënt en ontw. Tel. 04138-76623 b.g.g. 73394.

Te koop jonge COLLIE'S, Herders, Labradors, Keesjes, Shih-Tzu's, Malthezers, Poedels, Teckels en Bastaardjes. Tel. 04958-91851, di. 26 nov. gesloten.

Te koop BOUVIER. Tel. 045-454235.

Te k. DISCUSVISSEN, turquoise, maten M t/m XL. Schaesberg 045-323280.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

6291 XE, huisnr. 107.

30 jr. TEKKELFOKKERIJ. Op dit moment welpen, (dwerg-), tel. 09-49-2406-3175. Herzogenrath.

YORKSTERRIERS, boemers dw.poedels, Perz. katjes Walem 11a 04459-1237

Duitse DOGGENPUPS zwart/zwart-wit, van kampioensafst. met stamboom. Tel. 04990-71497.

Te k. jonge Mechelse HERDERTJES 7 weken. Tev. Mechelse herder14 mnd. geschikt voor bewaking. Na 4 uur. Custerslaan 13, Landgraaf.

Perz. POESJES, nu 3 wkn. oud, kunnen besteld worden Tel. 045-273776.

Opleidingen

ANWB en Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & Zn voor al Uw rijbewijzen, motor, auto, vrachtauto, bus trekker en oplegger, auto en vrachtauto met aanhangwagen, opleiding voor alle chauffeursdiploma's. 045-321721 Landgraaf 8 en 10 daagse opleiding voor personenauto ook mogelijk. Startcursus chauffeursdiploma 28-12. Startcursus gevaarlijke stoffen 4-1-'92.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

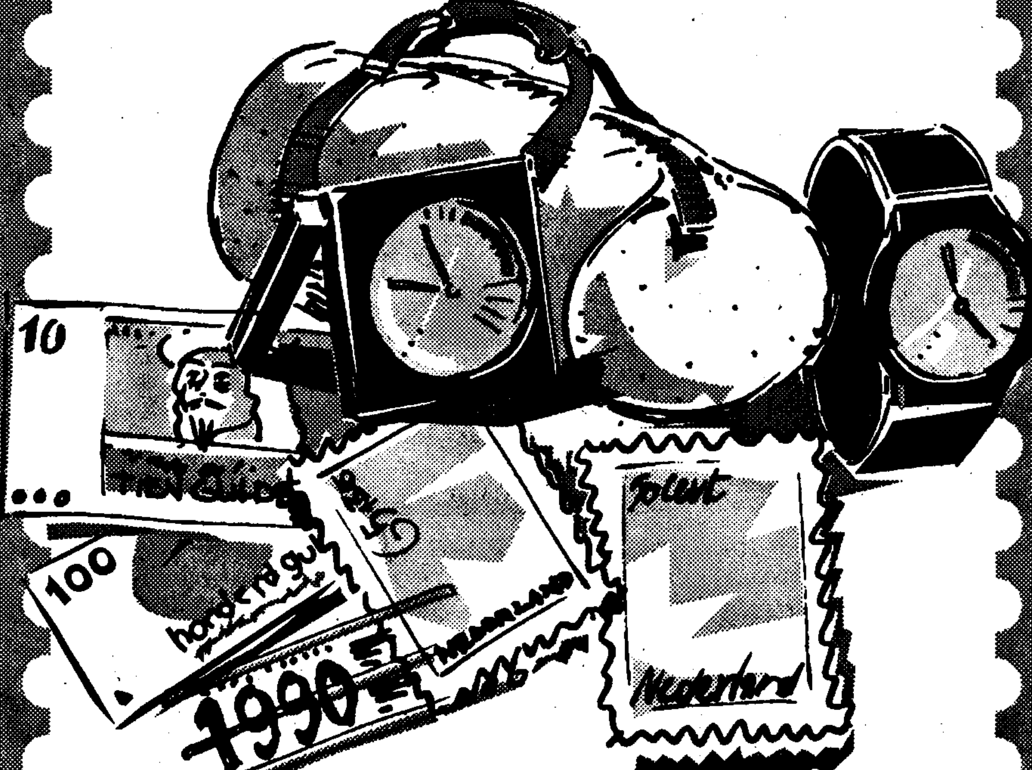
TECHTRAIN (computer) opleiding aan huis en in bedrijf. Tel. 046-377801.

t/m 7 dec. elke dag kans als u uw ... vindt tussen de PICCOLO'S.

Staan uw postcode en huisnummer tussen de Piccolo's? Dan heeft u ƒ 10,- gewonnen. Van het Limburgs Dagblad. En... een prijs beschikbaar gesteld door PTT Post. Eén maal per week maakt u ook kans op de weekprijs: ƒ 100,- van het Limburgs Dagblad en een hoofdprijs van PTT Post.

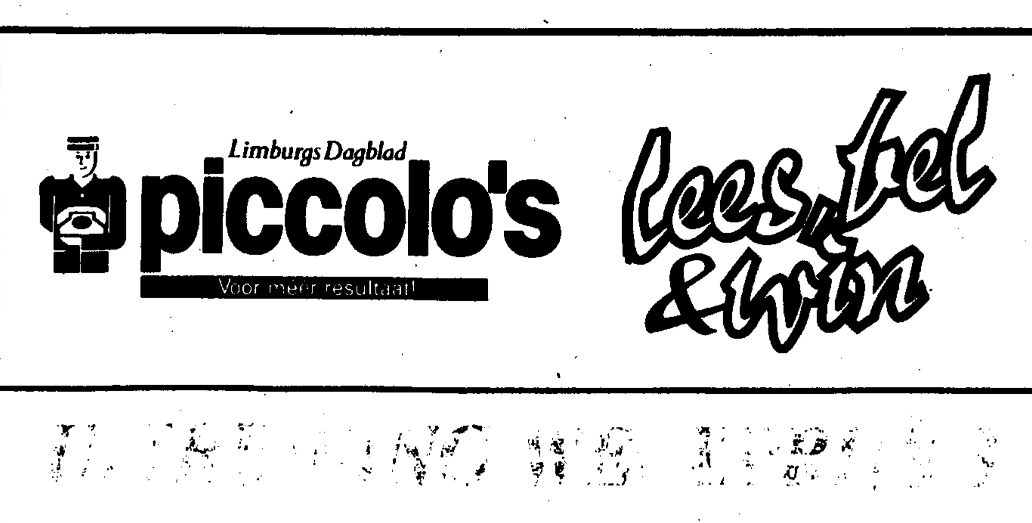
Lees elke dag de Piccolo-rubrieken en kijk of uw postcode en huisnummer tussen de Piccolo's staan. Elke dag vindt u 10 postcode/huisnummer combinaties uit uw eigen omgeving in het Limburgs Dagblad.

Staan uw postcode én huisnummer erbij? De prijzen zijn voor u als u:
1. die dag het speciale Piccolo-nummer belt, uitsluitend tussen 9.00 en 17.00 uur; zaterdag uitsluitend tussen 10.00 en 12.00 uur.
2. antwoord weet op een simpele vraag over de rubriek waarin uw postcode werd geplaatst.

Een gezamenlijke aktie van:
Limburgs Dagblad
De duidelijke krant.

Reglement en voorwaarden liggen ter inzage op het hoofdkantoor van het Limburgs Dagblad te Heerlen.

In het P.T.T.-postkantoor Kerkplein te Landgraaf werd de derde weekprijs van het 'Lees, Bel en Win'-spel uitgereikt aan **MEVROUW LOGISTER** uit **LANDGRAAF**.
De prijs bestond uit ƒ 100,- van het **Limburgs Dagblad** en een **bureauklokje** en **de jaarcollectie postzegels 1990** van **de P.T.T.-Post**.
Op de foto van links naar rechts:
mevr. M.C. Logister, de hr. C.R. van de Kerchove (lokaal directeur postkantoor Landgraaf) en mevr. A.R.L.R. Hendriks (piccoloteam Limburgs Dagblad). *Foto Christa Halbesma*

Rijles

6191 GZ, huisnr. 10.

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen. Inl. 04750-32428. Niet geslaagd geld terug. Vraag naar onze voorwaarden. Ook rijlessen voor beginners.

CHAUFFEURSDIPLOMA CCV-B, theorielessen worden gegeven door vakkundige leerkracht. Vakrijproef op DAF 3600 ATI, start nieuwe cursus 7-12-'91. Aanmeld. nog mog. Bij niet slagen, volgende cursus gratis. Inl. Verkeersschool Arnoldussen, Hoogstr. 201, 6373 HT Landgraaf. Tel. 045-311631.

BOVAG Erkende Autorijschool Th. van Bentum. De juiste weg naar uw rijbewijs. 045-217487. Hoensbroek.

Uw RIJBEWIJS binnen 8 dagen op de Ned. Antillen via Saba Driving Organisation. Bel voor info. 010-4761506 (betaling na ontv. rijbewijs, vraag naar onze voorwaarden).

Rijlessen Autorijschool Thijs MAYNTZ rijksgediplomeerd. Voor een goede en gunstige rij-opleiding! Ieder die zich voor 1 januari 1992 aanmeld voor een rij-opleiding cat. B (schakelauto) krijgt de eerste tien rijlessen à ƒ 30,- (75 min.) en de aanvraagkosten voor een rij-examen gratis!! (Normale lesprijs ƒ 40,- per 75 min.) Tel. 045-440994. Gespecialiseerd in het opleiden en slagen voor rijbewijs cat. B Schakelauto!!

Huwelijk/Kennismaking

Aids infolijn
Bel gratis
06-0.22.22.20
Maand. t/m vrijd.
van 14.00 tot 22.00 uur.

Zoek(t) u/jij een VRIEND-(IN)? Word(t) lid van de Christelijke Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392 2130 AJ Hoofddorp.

Iedere zaterdag en zondag gezellige dans- en contactavond voor boven de 30 jaar, in de kelderbar LA CHALET in Treebeek. DJ Richard, zaal open 20.00 uur. Iedere donderdag alleenstaandenbal. Chalet Treebeek, Komeetstr. 25a. Tel. 045-211375.

Charm., geb. heer, 48 jr., 1.90 m., 90 kg., goed niv., zoekt een symp. volsl. tot mollige VRIENDIN, 40 tot 60 jr. Discr. uiterst belangrijk. Br.o.nr. B-9855 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

ZATERDAG gecostumeerd bal voor alleenstaanden met D.J. Skippy in Café St. Berb, Barbarbastraat 115, Palemig/Heerlen.

Ben j.vr., aantr., 41 jr., eerlijk en betrouwbaar, 1.63 m., houd van romant.gez.avond Welke lieve eerl. spont. MAN, plm. 46 jr., wil samen met mij een duurz. vaste rel. opbouwen. Geen bart., geen avont. Br. met foto o.nr. B-9859, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

HEER, goed nivo zkt. leuke dame 30-45 jr. voor rel. Enig nivo gevr., absolute discretie gevr. en geboden. Schr.: Pb. 347, 6440 AH Brunssum

ALLEENSTAANDEN. Werkgroep 't Guliks-Hoes, Hoek Agricolastraat-Ophoven 1 Sittard, organiseert iedere zondag een dans- en contact avond. Bewijs verpl. Inl. 046-747962.

Ben eenz.vrouw, middelb. lft., goed milieu, zoek nette PARTNER, 55-60 jr., om fijne rel. op te bouwen. Br.o.nr B-9874, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Welke beschaafde DAME wil met mij (70 jr.) trachten nog iets van het leven te maken en met de a.s. feestdagen niet eenzaam te zijn. Br.o.nr. B-9875, L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

Ser. MAN 67 jaar, zkt. ser. vrouw. Br.o.nr. B-9882, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.
Ruim 80% vindt binnen enkele maanden een relatie.
Wilt U meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willemse: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337
GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:..m/v
Adres:..
Woonplaats:..
Telefoon:..
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.
Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Nog een week
Denkt u al langer aan een inschrijving? Bel dan nu! Tot 30 november korting. Info:
HEERLEN E.O.: 045-726539 MEVR. LUCHTMAN
ROERMOND E.O.: 04750-15534 MEVR. NABARRO
of stuur de bon naar: Postbus 525, 6040 AM, Roermond of Postbus 5050, 6401 GB, Heerlen
GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam: ....m/v
Adres: ....
Woonplaats: ....
Telefoon: ....
Stichting Mens en Relatie
Erkend Raad van Toezicht, Min. WVC.
Persoonlijke bemiddeling: zorgvuldig en effectief.
LIMBURGS GROOTSTE BUREAU

Partner Consult
Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid- en Oost-Nederland voor het Acad., H.B.O. of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau
U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbies maar U mist die ene partner in Uw leven.
Brochure/erk. RVT
Mw. Schiks 043-255448
Postbus 272, 6200 AG Maastricht

Zoekt U een PARTNER? bel dan nu Huwel. Rel. Buro. "Ledo". Eerste halfjaar geen bemiddelingskosten. Tel. 046-374424 ook 's avonds en in het weekend.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Mode-Totaal

Zwarte leer markt in Ophoven en Vroenhoven
Kom een kijkje nemen in de grootste zwarte leer markt.
Alle dagen geopend ook zondags.
Keuze uit 10.000 stuks ROKKEN, BROEKEN, JACKS, NU v.a. ƒ 89,-.
Reiskosten worden vergoed bij aankoop.
Venlosesteenweg 27, OPHOVEN.
Maastrichtersteenweg 72, VROENHOVEN.
Dankers Helmond. Tel. 04920-22923.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

L.W. BRUIDSJURK, mt. 36 van ƒ 1.400,- voor ƒ 450,-, is gerein. 045-273776.

Gratis kan natuurlijk niet, maar voor ƒ 25,- staat uw huis, auto enz. met FOTO op LD-TV. Tel. 045-719966.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Baby en Kleuter

KINDERWANDELWAGEN met voetenzak en kinderstoeltje, beide ƒ 40,-; schommelpaard ƒ 20,-. Tel. 04492-1023.

Teutonia KINDERWAGEN met kap, mar. blauw, 7 mnd oud, ƒ 250,-. 045-228049.

Te k. KINDERWAGEN, 3 in 1, donkerblauw, met toebeh. en Maxi-Cosi 2000, samen ƒ 450,-. Tel. 045-224284

Bel de Vakman

Kombi-dak
Voor al uw dakwerkzaamheden o.a.
Platte daken, pannen daken, dakkapellen, isolatie en d... beschot, dakgoot en zinkwerken, schoorsteenbouw e... lichtkoepels.
Locht 25, Kerkrade. Tel. 045-414890.

Schoorsteenvegen v.a. ƒ 35,-
Boy Hoen Brosco BV.
☎ 045 - 22 63 09
Erkend door rijk en brandweer.

Bestaande PARKETVLOEREN: schuren, borstellen en verzegelen. Gratis prijsopgave. Tel. 045-740335.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/ offerte. Bel 045-453818.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Voor al uw tuin- en SIERBESTRATINGS-werkzaamheden, tevens ontwerp aanleg en winterbeurt. Bel vrijblijvend 045-726366.

STOELMATTERIJ vern. ... ten en biezen stoelen ... gar. Bel. 045-418820.

Let op! Uw dak is ons ... Dakdekkersbedrijf Pe... Groenstr. 21, Ubach o... Worms. Tel. 045-3257... b.g.g. 045-311334. Teve... ZINKWERK en PVC-da... gootbekleding. Gratis offerte.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-71996...

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massage... ped.- stoelen, beurs... Tel. 04923-62939 of 6656...

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen
30% goedkoper dan elders
Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Witte Design Keuken 270 cm
incl. app., aktiepr. ƒ 3.300,-.
VOSSEN-KEUKENS
HEERLEN Glaspaleis
Kerkplein. Tel. 045-717555.

Nog enkele luxe
showroom-keukens
met 50-60% korting
Vossen keukens
Glaspaleis Kerkplein
Heerlen. Tel. 045-717555.

Nog enkele klassieke showroomkeukens met hoge kortingen.
Vossen stijlkeukens
Eikenderweg 77, Heerlen.
Tel. 045-717555.

Eiken keuken
270 cm, 4 kleuren, incl. app.
AKTIEPRIJS ƒ 4.400,-.
VOSSEN-KEUKENS
Eikenderweg 77, Heerlen.
Tel. 045-717555

Inbouw-apparatuur
Showroommodellen nu met
40% korting
Vossen keukens
Glaspaleis Kerkplein en
Eikenderweg 77, Heerlen.

KWALITEITSKEUKENS, topkwaliteit voor een normale prijs. R/J Handelsonderneming, Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

Goedkope inruilkasten, eethoeken, salontafels, Nu extra voordelig!!!! "AAA-WINKEL", Brunssum.

Te k. gevr. antiek en barok MEUBELS. P. Cortenraad, Riemst (B). 09-3212261156

Te koop: weg. verhuizing overcompleet: ant. SLAAPKAMER, ant. keukenkast met glas en grote spiegel. Tel. 045-428597 (b.g.g. 725871).

Te k. div. MEUBELS, te bez. zat. 23-11 van 10-12 uur. Anemonenstr. 43, Kerkrade. 045-411297.

Grote zw. eikenhouten EETTAFEL met 8 stln.; stalen bureau. Severenplein 28, Maastricht. 043-633874, tot zond. 12 uur.

Te k. wegens overcompleet modern WANDMEUBEL (wit) met verlichting z.g.a.n. 046-336024.

Zoekt U 2e hands MEUBELS ook antiek (veel keus) Kouvenderstr. 208, H'broek.

Te k. leren BANKSTEL 3-2 zits, in pr. st., met zwaar eik. salontafel, tegelblad, samen ƒ 1.000,-. 045-460407.

Voor: ANTIEK, klass... modern Stadsbeurs, Ho... 19A, K'rade 045-453100.

Voor de betere gebr. MEUBELS. 3 x Barok bank... ƒ 3.495,-, ƒ 2.150,-, ƒ 1.275,-. Lodewijk bank... ƒ 2.850,-. Toogka... ƒ 3.200,-, ƒ 2.15... ƒ 1.175,-, ƒ 1.825,-. E... hoeken, slpk., salontafe... kasten enz. Stadsbe... Holzstr. 19 A, Kerkrade. ... 045-453100.

Te k. grote collectie proj... TAPIJT, 1e-klas merk ... kelen, geschikt voor ... pen, zeer gunstige prijze... Tel. 045-716797.

Te koop eiken KAST ... 3.00 mtr., ƒ 750,-. Tel. 0... 351544.

Te koop 2-pers. LEDIKA... 140x190 met matras. ... 045-452927.

Te k. leren BANKSTEL ... zits, ƒ 750,-. Fossiele... 576, Heerlen. 045-22837...

Te k. BANKSTEL 2½ en 3 zits, donkerbont goub... stof en salontafel z.g.a.n. ... jr., ƒ 600,-, 04498-51186.

Te k. compl. BADKAMER plus toebeh. en douchecab... ne beige/bruin. 04492-5100.

Te koop eiken BANKSTEL 3-1-1 zits, lederen bekl., cognac kleur, ƒ 250,-. Tel. 04405-2359.

Door omst.h. te k. wasaut... koelkast, diepvries, slaap... eethoek, lederen 3 en 2 z... bank, salontafel, wandka... stereo- en tv-meubel, vloe... bedekking, moderne me... bels in zwart/ zalm. Alles ... mnd. oud met GARANTIE. Tel. 043-644987.

Te k. compl. TIENERKA... MER, in pracht. st., vr.... ƒ 300,-; Tevens rolluik ... 1,50x2,60 vr.pr. ƒ 200,-; ... felmodel ijskast Bosch uit ... ren 50 vr.pr. ƒ 300,-. Te... 045-461266.

Keuken-RENOVATIE. Ve... nieuwen van apparatuur... werkbladen, spoelunits e... Vossen-Keukens, Eiken... derweg 77, Glaspaleis Kerk... plein, Heerlen. 045-717555.

Te k. 7-dlg. WANDMEUBEL ƒ 300,-, p.st. ƒ 50,-; 2-zits bruin leren sofa ƒ 500,-; 1-Deense chroom/leren faute... uil; haardstoel ƒ 500,-; eet... hoek, tafel en 4 stoelen, licht eiken ƒ 450,-. Tel. 04492-3499.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Radio e.d.

Gratis koffiezetapparaat (nieuw!! t.w.v. ƒ 49,95), bij aankoop van inruil stereoinstallatie's en losse componenten!!!! Minimum bestelling ƒ 200,-. Aktie loopt tot 30 nov. "AAA-WINKEL" Brunssum.

Te k. BOSE Acoustimass 3 speakers, met 3½ jr. fabr. gar., pr. ƒ 800,-. Tel. 045-219007, na 19.00 uur.

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels
Nu halen, volgend jaar betalen!!!!
Profiteer van deze unieke aktie, vraag inlichtingen.
V.a. ƒ 795,- ƒ 895,- ƒ 995,- ƒ 1.099,- ƒ 1.199,- ƒ 1.299,- ƒ 1.499,- met Wolff snelbruinlampen, compleet met gratis thuisbezorgen, service en garantie.
Alleen bij Van Erp, Limbrichterstr. 18, Sittard 046-513531
Hoofdstraat 12, Kerkrade, 045-456999.

Computers

Te koop C-64 met drive, printer, Cartridge, spellen, joystick. Tel. 045-410355.

Te k. PC-XT, 640 KB Ram, 2 drives, 360 KB monochroom MONITOR, ƒ 850,-. Tel. 043-642522.

Te k. PC AT 286, 40 Mb HARDDISK, 5¼ drive op 1.2 Mb, 3½ drive op 1.44 Mb, 1 mnd oud, incl. printer, mouse, monitor en div. dure programma's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-463768.

Te koop COMMODORE C 64, met datarec., 2 joysticks, spellen en powercart, pr. ƒ 500,-. Tel. 045-254101.

Te k. PHILIPS PC met beeldscherm en 20 Mb harddisk, pr. ƒ 950,-. Tel. 04492-5132.

Te k. TULIP PC-XT, 20 mb, 360 kb, incl. printer, muis, ƒ 1.350,-. Tel. 046-529328.

Te koop PC's, home- en spelcomputers. Tel. 04492-5329.

Speciale aanbieding: kompleet COMPUTERSYSTEEM te koop, Philips systeem P4700, 256 Mb extern geheugen met 10 terminals, alles i.z.g.st., incl. software programma v.v. order - faktuur - voorr.adm. compl. fin.adm. en statist. mailing e.d. Uitermate geschikt voor handelsond. Funktioneel te bezichtigen. 043-252550.

Uw auto, huis, bankstel enz. VERKOPEN? Met foto op LD-TV. Bel voor info 045-719966.

Te k. NINTENDO, 1 jr. oud, met 4 spellen, ƒ 400,-; MSX 1 8020, met toebeh. en spellen, ƒ 200,-. Tel. 045-723748.

Voor Piccolo's zie verder pagina 11

Limburgs dagblad voor oostelijk zuidlimburg
Zaterdag 23 november 1991 ● Pagina 13

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Heerlense scholieren naar Olympiade Utah

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Leerlingen van het Sintermeertencollege in Heerlen zijn door de Utah State University uitgenodigd voor de jaarlijkse Academische Olympiade van 13 tot 22 maart. Aan deze wedstrijd tussen studenten doen ruim twintig High-schools mee uit de Amerikaanse staat Utah. Het Sintermeertencollege is de enige Europese deelnemer.

De uitnodiging van Sintermeerten is voortgevloeid uit het telecommunicatie-project WorldClassroom. Het Heerlense team voor de olympiade bestaat uit tien leerlingen van 5 Lyceum. Drie docenten gaan mee voor de begeleiding. De Nederlandse delegatie wordt ondergebracht in gastgezinnen.

De echte competitie vindt plaats op 19 maart. De kandidaten worden dan getest op negen vakgebieden waaronder wiskunde, geologie en literatuur. 'Nederland' kan beurzen winnen voor een driemaandelijkse zomercursus of twee volledige beurzen voor één jaar. Amerikaanse winnaars krijgen naast een beurs voor de Universiteit ook een trip naar Heerlen aangeboden. Het Sintermeertencollege treedt dan op als gastheer.

Om zo goed mogelijk voor de dag te komen is het Sintermeertencollege begonnen met een intensieve training. Elke vrijdagmiddag komen de tien leerlingen bij elkaar om Amerika te bestuderen. Ook is er een schema opgezet met extra hulplessen.

Installatie van Henk Riem in teken van 'lek' commissie

BRUNSSUM – Ex-deputé Henk Riem is gisteren tijdens een speciale vergadering van de gemeenteraad geïnstalleerd als burgemeester van Brunssum.

Deining

De CDA-fractie nam speciaal het woord om te benadrukken dat niet de vertrouwenscommissie in Brunssum gelekt had over de burgemeestersbenoeming. Dat zou zijn gebeurd door bronnen in Den Haag.

De Brunssumse vertrouwenscommissie koos een paar maanden geleden unaniem voor CDA'er Hub Straus. Er ontstond veel deining toen dit uiterst geheime oordeel in de krant verscheen.

Gouverneur Mastenbroek ging, wellicht mede hierdoor, voorbij aan het Brunssums advies en beval Riem aan bij de koningin.

Na afloop van de installatiebijeenkomst maakte Riem tijdens een uiterst druk bezochte receptie kennis met veel burgers van zijn nieuwe gemeente en ook van daarbuiten.

De Boze Moeders die tegen de aanleg van de Oostwest-baan zijn, benutten de receptie voor een ludiek protest. Ze overhandigden Riem een 'Brulsums' Brikske.

Hiermee willen ze hem attenderen op de nadelige gevolgen die ook Brunssum volgens hen zal ondervinden als de nieuwe landingsbaan er komt.

Autoweg dicht na aanrijding

HEERLEN – Vanwege een botsing is de stadsautoweg bij Heerlen gisteren een uur lang voor alle verkeer afgesloten geweest. Een kraan moest eraan te pas komen om een vrachtwagencombinatie met 25.000 kilo bonen op de vluchtstrook te plaatsen. Een 25-jarige man uit Landgraaf botste om vier uur 's ochtends met zijn auto tegen de vrachtwagen met aanhanger. Het ongeval gebeurde nabij hoeve Ter Linde op de Antwerpse weg tussen Heerlen en Nuth. De bestuurder van de personenauto raakte licht gewond. Zijn wagen is rijp voor de sloop.

Stappen tegen Awacs

ONDERBANKEN – De gemeente Onderbanken onderzoekt momenteel welke juridische stappen genomen kunnen worden om de uitvoering van bepalingen in de Awacs-convenant (zoals het aanplanten van bomen) af te dwingen. Dat zei wethouder Jo Theunissen van Onderbanken gisteren tijdens de algemene beschouwingen.

„Er wordt te veel gepraat en te weinig gedaan," meende Theunissen. „Het wordt tijd dat er daadwerkelijk iets gebeurt." De wethouder was om die reden ook tegen het voorstel uit de raad, om die raad via een Awacs-praatgroep meer bij de besluitvorming rond de problematiek te betrekken.

Dronken tegen vrachtwagen

LANDGRAAF – Een 24-jarige Landgraafse belde gistermorgen rond drie uur naar het politiebureau dat haar wagen was gestolen. Die bleek inmiddels gevonden, onder een geparkeerde vrachtauto op de Heegenstraat in Landgraaf. Al snel bleek dat de vrouw zelf achter het stuur had gezeten en onder de invloed van alcohol de aanrijding had veroorzaakt. Haar auto bleek na de aanrijding rijp voor de sloop.

Kinder-tv in ziekenhuis

MAASTRICHT – Het Academisch Ziekenhuis Maastricht krijgt kindertelevisie. Rond de jaarwisseling kunnen jonge patiëntjes naar de eerste uitzendingen van Pleisternet kijken. Kindertelevisie is al te zien op de kinderafdeling van het AMC in Amsterdam, het Sofia-kinderziekenhuis in Rotterdam en het Juliana-kinderziekenhuis in Den Haag. Pleisternet wordt betaald door de Nederlandse Ronde Tafelvereniging, een liefdadigheidsclub. Het AZM kan rekenen op een voorlopige bijdrage van twee ton. Komende donderdag kunnen de Maastrichtse patiëntjes tijdens een introductie-avond kennismaken met Pleisternet.

Eerst zwervers, dan journalisten

MAASTRICHT – Er is al voorzien in een onderkomen voor het Internationaal Instituut voor Journalistiek, dat domicilie heeft gekozen in Maastricht. Per 1 maart 1992 gaat het instituut worden gevestigd in het pand Boschstraat 60, dat eigendom is van de gemeente Maastricht en verhuurd zal worden.

Dit gebouw zal de komende wintermaanden onderdak bieden aan zwervende vrouwen en mannen. De humane winteropvang wordt georganiseerd door het Leger des Heils.

Ongewenste intimiteiten

MAASTRICHT – In een nota van de gemeente Maastricht wordt de aanpak van ongewenste intimiteiten binnen het ambtenarenkorps aangekondigd. Zonder verduidelijking van de mate waarin door ambtenaren geklaagd wordt over ongewenste intimiteiten, zeggen de samenstellers van de nota dat er noodzakelijk iets aan deze problematiek moet worden gedaan.

Er wordt een vertrouwenspersoon aangesteld en er komt een klachtencommissie. Voor het opleggen van sancties zijn geen nieuwe maatregelen en straffen noodzakelijk. De gemeenteraad moet zich nog uitspreken over de nota.

Afwijzing opslag vliegas

GREVENBICHT – De provincie heeft al twee maanden geleden gezegd dat de Graetheide niet in aanmerking mag komen voor de opslag van vliegas en bodemas. Een bestuurlijke adviesgroep van de Samenwerkende Energiebedrijven (SEP) voerde onder meer de Graetheide op als mogelijke locatie voor de opslag.

CNV vraagt Limburgse gemeenten asbestbetonnen buizen te weren

Groeiende druk op WML

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – De Hout- en Bouwbond CNV gaat alle Limburgse gemeenten vragen de Waterleidingmaatschappij Limburg (WML) niet toe te staan asbestcementen waterleidingen in de grond te stoppen. De Landgraafse gemeenteraad nam donderdag al unaniem een motie van die strekking aan.

De fractie Burger Belangen Landgraaf (BBL) heeft bovendien minister Hans Alders (milieu) gevraagd zijn invloed aan te wenden om de WML onmiddellijk met het gebruik van deze leidingen te laten stoppen.

De WML is momenteel bezig het leidingnet in de Landgraafse wijk Leenhof te vervangen. Na een actie van buurtbewoners en de lokale afdeling van de Socialistiese Partij werd het werk afgelopen maandag na tussenkomst van de Arbeidsinspectie stilgelegd.

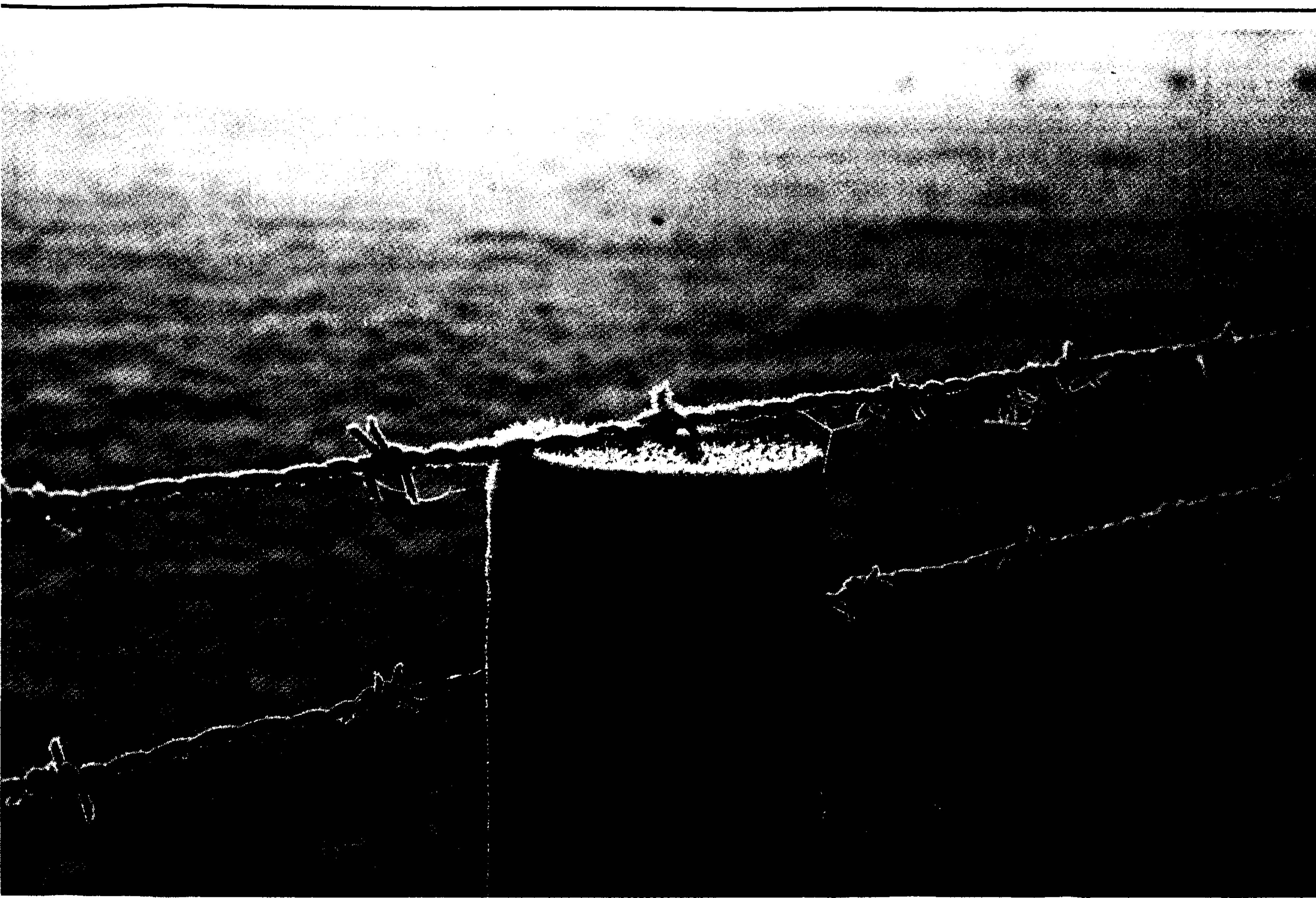
WML-directeur J. Vliegen maakte woensdag bekend dat vanaf volgend jaar februari de WML overgaat op gietijzeren buizen, maar daar neemt het groeiende aantal tegenstanders geen genoegen mee.

Bouw-cao

„In de bouw-cao staat duidelijk dat er met geen enkele vorm van asbest of asbesthoudende produkten mag worden gewerkt", stelt René Lahoye, districtsbestuurder van de Hout- en Bouwbond CNV. „Elk bedrijf dat toch met asbest werkt, kan rekenen op juridische stappen van het CNV."

Volgens Lahoye heeft een aantal bouwbedrijven een ontheffing van de cao-bepaling over asbest aangevraagd. Die kan worden verstrekt als zowel werkgevers als vakbonden daarmee instemmen. „De beslissing daarover valt volgende week, maar het CNV zal zijn poot stijf houden. De bedrijven krijgen die ontheffing dus niet."

Het CNV is bang dat de WML vervolgens bedrijven die niet onder de bouw-cao vallen de opdracht geeft om asbestcementen waterleidingen aan te leggen. „Daarom gaan we de gemeenteraden benaderen. Als beheerder van de bodem moeten die opkomen voor het belang van de bewoners en dat van de mensen die met asbestcement moeten werken. Niet alleen nu, maar ook over vele jaren, wanneer de nu gelegde leidingen moeten worden gerepareerd of verwijderd. Er ligt in Limburg al ruim vierduizend kilometer van dat spul. Die erfenis moet niet nog groter worden."

● *De winter is onmiskenbaar in aantocht. De dagen worden korter en de nachten langer. De nachtvorst heeft zijn intrede gedaan. In verschillende delen van Limburg waren gisteren de voortekenen daarvan te zien. Dit leverde 's ochtends vroeg bij het krieken van de dag schitterend fotogeniek materiaal op.* Foto: DRIES LINSSEN

NS vervangen asbest fietsenstallingen

HEERLEN – De NS beginnen op korte termijn met het vervangen van het asbesthoudende dak van vier oudere fietsenstallingen in Limburg door milieuvriendelijker materiaal. Het gaat om de stationsstallingen in Echt, Susteren, Born en Blerick. Het zijn de laatste stallingen van de NS in deze provincie waar nog asbest in het dak is verwerkt.

Voor de klus is een bedrijf uit Woerden ingeschakeld. Het personeel draagt beschermende kleding en werkt in afgesloten ruimtes. Na hun dienst zijn ze verplicht te douchen in speciale cabines.

Volgende week donderdag is Echt aan de beurt, een dag later volgen Susteren en Born. De fietsenstalling in Blerick wordt maandag 2 en dinsdag 3 december onder handen genomen. Treinreizigers kunnen gedurende de werkzaamheden hun fiets op een andere plaats stallen.

Geurpad voor blinden in kruidentuin

ROERMOND – In de toekomstige Nationale Parken de Meinweg en de Groote Peel zal nadrukkelijk rekening worden gehouden met gehandicapten. Door een hele reeks ingrepen moeten rolstoelgebruikers, doven en blinden ook van de natuur kunnen genieten.

Voor de Groote Peel wordt bijvoorbeeld gedacht aan de aanleg van een geur- en tastpad in de bestaande kruidentuin. Dat pad is speciaal bedoeld voor visueel-gehandicapten. Voor die groep zou er ook een informatiebrochure in braille over de verschillende natuurgebieden moeten komen.

Voor doven komen er cassettes met informatie over de gebieden. Voor diezelfde groep moeten er bij observatieposten hoorns komen, voor rolstoelgebruikers kijkers en voor visueel gehandicapten aangepaste informatiepanelen.

Mogelijk aanvullende maatregelen voor geestelijk gehandicapten zijn niet uitgesloten.

Herkomst benodigde 7,5 miljoen onduidelijk

'BV Geleendal' laat bijna alles open

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – Bedrijven, een hotel, gezondheidszorgvoorzieningen, kantoren, onderwijsinstellingen en wonen. Volgens de bijna opgerichte 'BV Geleendal' is in principe alles mogelijk op het dertig hectare grote terrein aan de stadsautoweg in Heerlen. Als maar rekening wordt gehouden met de ecologische en landschappelijke waarden van het gebied.

Onder enorme tijdsdruk heeft het Heerlense college gisteren eindelijk een concept-voorstel over het Geleendal gepresenteerd. Het ABP, de eigenaar van de grond, heeft Heerlen namelijk een laatste uitstel gegund tot de raadsvergadering van 3 december.

Geheimhouding

Het college vraagt de raadsfracties dringend om over het betreffende stuk geheimhouding te betrachten. Maar het eigenlijke nieuws was de afgelopen dagen al uitgelekt.

In het concept-stuk wordt nader uitgeweid over de BV die Heerlen vormt met de Landgraafse aannemer Jongen en Stienstra Projectontwikkeling in Heerlen. Binnen twee jaar moet de BV met een ontwikkelingsplan voor het Geleendal komen. Daarna treedt Heerlen uit de BV.

Burgemeester en wethouders hebben deze week vrijwel dagelijks over de Geleendal-zaak gepraat. Over de meest recente bevindingen willen ze met de beide partners nog een 'afrondend' overleg voeren. Doordat deze in het buitenland verblijven, is dat nog niet gelukt.

De gemeente Heerlen koopt de 30 hectare grond voor 7,5 miljoen van het ABP; om ze meteen voor hetzelfde bedrag door te verkopen aan de BV waar ze zelf deel van uitmaakt. Hoe de financiering van de aankoop moet plaatsvinden, blijft onduidelijk.

Naar verluidt zou er een contract zijn getekend met het GAK Financieringen en de NMB. Dit bericht kon gisteravond niet bevestigd worden.

Gepasseerd

De Roermondse belegger Muermans wordt door deze ontwikkeling gepasseerd. Het ABP had hem de grond moeten gunnen en Heerlen had de grond niet mogen kopen, zo stelt hij.

Hij wil dat de gemeente Heerlen en het ABP zich op 4 en 5 december bij de rechter-commissaris verantwoorden.

Een tussentijds 'verzoeningsplan', waarbij Muermans, het Bouwfonds en Stienstra om 500 woningen en 18.000 vierkante meter kantoren in het Geleendal zouden bouwen, is door het Heerlense college geschrapt.

„Realisering van deze plannen is niet mogelijk. De zéér intensieve bebouwing zou het unieke karakter van het gebied te zeer aantasten," zegt het college na 'diepgaand' intern beraad besloten te hebben.

Aangifte Belg van 'diefstal'

MAASTRICHT – Een inwoner van Tongeren heeft donderdagdag alle gangbare Belgenmoppen overtroffen. De man deed aangifte van diefstal van zijn auto bij de Maastrichtse politie. Zijn in de binnenstad geparkeerde auto kon hij niet meer terugvinden...

Eenmaal thuis bracht hij zijn echtgenote het slechte nieuws, waarop deze stomverbaasd meedeelde dat de auto gewoon in de garage stond. De Belg bleek met de auto van zijn vrouw naar Maastricht te zijn geweest. Het voertuig stond nog onaangeroerd op de parkeerplaats.

Huys tegen verhuizing van AID

KERKRADE – Landbouwspecialist Servaes Huys uit de PvdA-fractie van de Tweede Kamer heeft minister Bukman te kennen gegeven geen voorstander te zijn van een verhuizing van het hoofdkantoor van de AID in Kerkrade.

Dit liet Huys gisteren weten tijdens een bezoek aan het met verhuizing bedreigde AID-kantoor. De Partij van de Arbeid heeft nog geen definitief standpunt ingenomen over wel of niet verhuizen van het Kerkraadse kantoor naar de Randstad. De landbouw-woordvoerder zal zijn fractie adviseren zich tegen verhuizing uit te spreken.

Huys is van mening dat een hoofdkantoor van een bijzondere opsporingsdienst goed kan functioneren op een decentrale plaats als Kerkrade. Dat geldt ook als de AID eventueel samen zal gaan met de ECD.

Samen met de sociaal-democraat bezocht de vakbondsbestuurder A.Spaan de AID. Spaan heeft zitting in de bijzondere commissie die binnen enkele weken een definitief advies aan Bukman moet uitbrengen. Spaan zei namens de vakbonden dat eerst de problemen binnen de AID moeten worden opgelost alvorens er wordt gedacht aan een andere lokatie.

In plaats van kaarten

Op donderdag 28 november 1991
hopen onze ouders en grootouders

Hendrik Stijkel
en
Nellie Grothues

hun 60-jarig huwelijksfeest te vieren.

Voor wie onze ouders willen feliciteren, is er gelegenheid van 18.00-20.00 in gemeenschapshuis Mariarade, Op de Weijenberg 11, 6431 GB Mariarade-Hoensbroek,

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, voorzien van het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van 83 jaar, mijn dierbare echtgenoot, goede en zorgzame vader, schoonvader, broer, schoonbroer, oom en neef

Ewald R. Hein

echtgenoot van

Paula Geraerts

Wij bevelen zijn ziel in uw gebeden aan.

De bedroefde familie:
Kerkrade: **Paula Hein-Geraerts**
Landgraaf: **Alfons Hein**
Annie Hein-Gesemski
Familie Hein
Familie Geraerts

6461 DW Kerkrade-Centrum, 21 november 1991
Theaterpassage 53

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 26 november 1991 om 11.00 uur in de dekenale kerk St. Lambertus te Kerkrade-Centrum, waarna de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen.
Voor vervoer is gezorgd.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.
Tijdens de avondmis van maandag a.s. om 19.00 uur zal de overledene bijzonder worden herdacht in voornoemde kerk.
De overledene ligt opgebaard in het streekmortuarium, gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek, St. Pieterstraat 145 te Chèvremont-Kerkrade.
Gelegenheid tot afscheidnemen van 18.00 tot 19.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Diep bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede zij ons gedurende haar leven heeft omringd, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h.h. sacramenten, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, onze lieve oma, schoonzuster, tante en nicht

Maria Helena Houben-Coenen

weduwe van

Jan Mathijs Houben

op de leeftijd van 72 jaar.

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: **Annie en Sjef Stassen-Houben**
Joost, Michiel, Jeroen
Geleen: **Jo en Wilma Houben-[illegible]**
Rianne, Jorg
Munstergeleen: **Ed Houben pr.**
Hoensbroek: **Huub en Jenny Houben-van den Bo[illegible]**
Keshia
Familie Coenen
Familie Houben

22 november 1991
Vaesraderweg 25, 6361 JL Nuth

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 26 november om 11.00 uur in de St.-Servatiuskerk te Vaesrade-Nuth, gevolgd door de begrafenis op de r.-k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijke condoléances.
Maandag as. om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.
U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100 te Hoensbroek; bezoekgelegenheid dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur, zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Plotseling hebben wij afscheid moeten nemen van mijn lieve man, onze lieve vader, bijna opa, schoonzoon, broer, zwager, oom en neef

Heinz van Weperen

echtgenoot van

Miek Geerlings

Hij overleed, voorzien van het h. oliesel, in de leeftijd van 58 jaar.

Heerlen: **Miek van Weperen-Geerlings**
Nieuwegein: **Pierre**
Heerlen: **Anita**
Familie van Weperen
Familie Geerlings

6418 VN Heerlen, 21 november 1991
Peter Schunckstraat 1280

De afscheidsdienst, waarna crematie, zal worden gehouden op dinsdag 26 november om 14.30 uur in het crematorium in Heerlen, Imstenraderweg 10.
Samenkomst in de ontvangstkamer van het crematorium, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Tijdens de h. mis van zondag om 11.00 uur zal de overledene herdacht worden in de St. Jo[illegible] te Heerlen-Heerlerbaan.
Heinz is opgebaard in het Uitvaartcentrum [illegible] Heerlen, Grasbroekerweg 20.
Gelegenheid tot rouwbezoek zaterdag [illegible] van 14.00 tot 15.00 uur, maandag van [illegible] uur.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van onze gewaardeerde collega

M.W. Mannens-Melchers

In de korte tijd dat ze bij ons werkte, hebben we haar leren waarderen.

Direktie en collega's
Selektvracht B.V.

---

†

Moegestreden, maar dankbaar voor de vele mooie dingen waarvan hij in dit leven heeft mogen genieten, en geheel vol overgave aan de Heer, heeft, na een leven van hard werken, afscheid moeten nemen, mijn lieve echtgenoot, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Joseph Breuer

ridder in de orde van Oranje-Nassau
weduwnaar van

Magdalena Wetzels

echtgenoot van

Helena de Roy

Hij overleed in de leeftijd van 81 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: **Helena Breuer-de Roy**
Kerkrade: **Harrie Breuer**
Kerkrade: **Rosalien Breuer**
Kerkrade: **Gerda Kockelkorn-Breuer**
Joep Kockelkorn
Arno
Kesteren: **Jo Breuer**
Leny Breuer-Heijltjes
Carla, Marcel, William
Nijmegen: **Jos Breuer**
Tineke Breuer-v.d.Haar
Marjolein, Michiel, Lieke
Kerkrade: **Marie-Thérèse Breuer**
Familie Breuer
Familie Wetzels
Familie De Roy

6463 AW Kerkrade, 21 november 1991
Nassaustraat 94

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 26 november as. om 11.00 uur in de parochiekerk St.-Petrus-Maria ten Hemelopneming te Kerkrade-Chevremont, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op het r.-k. kerkhof aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene, maandag 25 november as. om 19.00 uur in de dagkapel van voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het streekmortuarium (gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek), St.-Pieterstraat 145 te Kerkrade-Chevremont, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Moegestreden, maar dankbaar voor de vele mooie dingen waarvan hij in dit leven heeft mogen genieten, is kalm en vredig van ons heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Pieter Glas

echtgenoot van

Kuinje Wa[illegible]

Hij overleed in de leeftijd van [illegible]

[illegible]

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van hem mochten ontvangen, delen wij u mede dat heden, toch nog onverwacht, van ons is heengegaan, voorzien van de h.h. sacramenten, in de leeftijd van 98 jaar, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager en oom

Leo Rohs

weduwnaar van

Leonie Otermans

In dankbare herinnering:
Munstergeleen: **Herbert en Mien Rohs-Jansen**
Voerendaal: **Mieke en Sjef Tijssen-Rohs**
Harry en Thérèse
Léon en Nicole
Roy
Familie Rohs
Familie Otermans

22 november 1991
Corr.adres: Beethovenstraat 49, 6137 PV Sittard

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op maandag 25 november as. om 14.00 uur in de parochiekerk van Chr. Hemelvaart te Vrangendael-Sittard. Aansluitend zal de crematieplechtigheid plaatsvinden om 15.30 uur in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 13.30 uur.
De dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht tijdens de avondmis van heden, zaterdag 23 november, om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 18.45 tot 19.30 uur.

Enige en algemene kennisgeving

†

Geheel onverwacht moesten wij afscheid nemen van onze broer, oom, neef en medebewoner

Arie Tamerus

* 1-3-1929 † 18-11-1991

Familie Tamerus en kinderen
Familie Hermkens-Tamerus en kinderen
Medebewoners St.-Joseph-rustoord Heerlen

Corr.adres: Harmoniestraat 70
6432 EK Hoensbroek

De uitvaartmis en de crematie hebben in besloten familiekring plaatsgevonden.

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede zij ons gedurende haar leven heeft omringd, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van het h. sacrament der zieken, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Anna Mariëtte Daemen

weduwe van

Karl Heinrich Heilmann

op de leeftijd van 75 jaar.
Wij vragen een gebed voor haar zielerust.

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: **R. Heilmann**
C. Heilmann-Bekkers
Carl, Angelique, Erik
Kerkrade: **Th. Rothe-Heilmann**
R. Rothe
Richard, Belinda
Familie Daemen
Familie Heilmann

21 november 1991
Deken van Ormelingenstraat 9, 6461 GH Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 26 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Mariarade-Hoensbroek, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats aan de Randweg.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van maandag 25 november a.s. om 19.00 uur in de crypte van bovengenoemde kerk.
U kunt afscheidnemen in de rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.
Voor vervoer naar en van de begraafplaats is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Je handen hebben voor ons gewerkt.
Je hart heeft voor ons geklopt.
Je ogen hebben ons tot het laatst gezocht.
Rust nu maar uit.

Na een werkzaam en liefdevol leven, dat werd getekend door oprechte levensvreugde, goedheid, eenvoud en hulpvaardigheid, is heden van ons heengegaan, mijn lieve vrouw, onze lieve moeder, schoonmoeder, schoondochter, zus, schoonzus, tante en nicht

Frieda Molenaar-Hermans

echtgenote van

Harald Molenaar

Zij overleed, voorzien van het h. oliesel, in de leeftijd van 50 jaar.

Heerlen: **Harald Molenaar**
Weert: **Marco Molenaar en Silvia Weissleder**
Heerlen: **Jurgen Molenaar**
Landgraaf: **Hr. B. Molenaar**
Familie Hermans
Familie Molenaar

6418 AR Heerlen, 21 november 1991
Herlangstraat 41

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op dinsdag 26 november om [illegible] uur in de paro[illegible] St. Joseph te Heerlen-Heerler[illegible] waarna om [illegible] uur de [illegible] plaatsvinden in het [illegible] Heerlen.
[illegible] in de kerk, [illegible] is tot schriftelijk condoleren.
[illegible] 19.00 uur zal de dierbare [illegible]
Frieda is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela in Heerlen, G[illegible] weg 20; gelegenheid tot rouwbezoek zaterdag en zondag van [illegible] tot [illegible] uur, maandag van 18.[illegible] uur.
Wilt u, indien wij zijn vergeten u een kennisgeving te zenden, deze aankondiging als zodanig beschouwen.

In plaats van kaarten

[illegible]

Pierre Pelen

betuigen wij u onze hartelijke dank.

Kinderen en kleinkinderen

Zeswekendienst op zondag 1 december om 11.30 uur in de Annakerk Bekkerveld-Heerlen.

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor het medeleven ons betoond bij het overlijden en de crematie van onze moeder, schoonmoeder en oma

Eelkje van Hamburg-Krottje

levensgezellin van

Thei Joosten

willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

Kinderen en kleinkinderen

De plechtige eerste jaardienst voor onze onvergetelijke moeder en oma

Mine Gerraets-van Haaf

zal worden gehouden op zondag 24 november as. in de parochiekerk van de Heilige Geest te Brunssum-Noord om 11.15 uur.

Kinderen en kleinkinderen

De plechtige eerste jaardienst voor onze lieve moeder en oma

Tilla Michiels-Daemen

wordt gehouden op zondag 24 november as. om 11.00 uur in de H. Catharinakerk te Grevenbicht.

Kinderen en kleinkinderen

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

---

† **Wiel Janssen,** 82 jaar, echtgenoot van Mia D'Elfant. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 25 november as. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie, Old Hickorypl., Maastricht.

† **Henricus Cornelis Roemen,** 89 jaar, weduwnaar van Maria Firmine van Kessel. Corr.adres: Groot Hertoginnenl. 6, 1405 EC Bussum. Eucharistieviering in de parochiekerk van het H. Hart (Koepelkerk) te Maastricht, heden zaterdag om 13.30 uur.

Diep bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede zij o[ns] gedurende haar leven heeft omringd, delen wij u mede dat wij heden to[ch] nog onverwacht afscheid hebben moeten nemen van onze lieve moede[r], schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Gertruda Antonia Huberta Friesen

weduwe van

Nicolaas Joseph Custers

Zij werd 82 jaar en is voorzien van het h. oliesel.

Maastricht: **Henk Custers**
Merselo: **Wim en Victoire Custers-Vaesse[n]**
en haar kleinkinderen
Familie Friesen
Familie Custers

21 november 1991
Bejaardenhuis Elvira, Amstenrade
Corr.adres: Heerderweg 90m, 6224 LH Maastricht

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur in h[et] mortuarium van het St.-Gregoriusziekenhuis te Brunssum.
Rozenkransgebed maandag om 18.45 uur, gevolgd door de avondmis [in] de hierna te noemen kerk.
In de St.-Gregoriuskerk aan de Kerkstraat te Brunssum, zal de plecht[ige] uitvaartdienst worden gehouden op dinsdag 26 november om 11.00 u[ur].
Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is uw naam in het condolé[ance]register te schrijven.
De begrafenis vindt aansluitend plaats op de gemeentelijke begraafpla[ats] aan de Merkelbeekerstraat.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Diep bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede zij o[ns] gedurende haar leven heeft omringd, geven wij u kennis dat heden v[an] ons is heengegaan, voorzien van het h. sacrament der zieken, in de le[eftijd] van 51 jaar

José Bergh

echtgenote van

Piet Jessen

moeder van

Frank

De leegte die zij achterlaat is intens.

Sittard: **Piet Jessen**
Frank

22 november 1991
Corr.adres: Winston Churchilllaan 27, 6137 EA Sittard.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 26 november a[s.] om 10.30 uur in de parochiekerk van Chr. Hemelvaart te Vrangendael-S[it]tard. Aansluitend zal de crematieplechtigheid plaatsvinden om 11.45 u[ur] in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condole[ren] vanaf 10.00 uur.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het Maaslandmortuarium Waub[en], Heinseweg te Sittard, dagelijks van 18.45 tot 19.30 uur.
Liever geen bezoek aan huis.

Bedroefd, maar dankbaar voor wat zij voor ons en voor velen heeft be[te]kend, delen wij u mede dat, voorzien van het h. sacrament der zieke[n], rustig en vredig in Christus is ontslapen

Nelly Lousberg-Bernaerts

weduwe van

Kurt Lousberg

op de leeftijd van 75 jaar.

Ugchelen: **Jos Lousberg**
Jeannette Lousberg-Eussen
Rudi
Ubachsberg: **Marij van den Hurk-Lousberg**
Herman van den Hurk
Martin, Marianneke, Karin
Zoetermeer: **Frank Lousberg**
Alwine Lousberg-Orbons
Bart, Paul
Heerlen: **Rob Lousberg**
Karin Klinkenberg
Familie Bernaerts
Familie Lousberg

21 november 1991
Dr. Ir. Bungestraat 32, 6419 BX Heerlen.

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 26 novemb[er] a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Martinus te Welten-Heerle[n] waarna aansluitend de begrafenis op het kerkhof aldaar.
Gelegenheid tot schriftelijke condoléance achter in de kerk.
Rozenkransgebed en eucharistieviering tot intentie van onze dierba[re] overledene op maandag 25 november te 18.45 uur in voornoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van het De Weverzi[e]kenhuis te Heerlen, dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

---

† **Chris Beaumont,** 61 jaar, echtgenoot van Claar Allers, Bredeweg 26, 6042 GG Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 25 november om 11.00 uur in de Kapel in het Zand te Roermond.

† **Petrus Kurvers,** 73 jaar, echtgenoot van M[...] Eijkelenberg, Schouwberg 4, 6041 AH Leeu[wen] Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal wor[den] gehouden maandag 25 november om 11.00 u[ur in] de H. Jozefkerk te Leeuwen.

Deputé overtuigd van haalbaarheid plannen

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – Hoewel de zogenoemde co-financiering met het oog op de nijpende financiële situatie van de diverse overheden ook volgens Pleumeekers zelf een *hell of a job* belooft te worden, is de CDA-deputé overtuigd van de haalbaarheid van de forse investeringsplannen in de beide regio's.

„We hebben namelijk projecten zat. Méér dan genoeg zelfs. Dat is vroeger wel eens anders geweest, ja. En dat heeft als zeer belangrijk voordeel dat je een project dat onverhoopt stuk loopt op die co-financiering onmiddellijk kunt inruilen voor 'n ander. Diezelfde constructie hebben we al eens eerder toegepast in het geval van de (voortijdig afgeblazen, red.) Villa Rustica in Voerendaal. Idem dito bungalowpark Strijthagen in Landgraaf."

De groeiende kritiek van onder meer een aantal fracties in Provinciale Staten als zouden Noord- en Midden-Limburg het sociaal-economisch slachtoffer worden van de miljoenen guldens steun aan de beide voormalige mijnstreken, wijst de CDA-gedeputeerde resoluut van de hand.

Pleumeekers daarover: „Die zogenaamde tweedeling van Limburg doet het politiek gezien natuurlijk altijd goed. Maar geloof me, dat is pure flauwekul. Van een wanverhouding is geen sprake. Integendeel zelfs. Het is juist dánk zij al dat Europese geld dat we veel meer eigen provinciale middelen kunnen inzetten in Noord- en Midden-Limburg. En dan heb ik het dus over projecten die we anders nooit hadden kunnen aanpakken. Trouwens, relatief gezien gaat er nu al veel meer geld van de provincie naar Noord- dan naar Zuid-Limburg. Dat zegt toch genoeg."

'Klemmend beroep' op regeringsleiders tijdens top

NCIV vraagt aandacht voor migratieprobleem

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Het NCIV, de koepel van woningcorporaties in ons land, heeft gisteren tijdens een congres in het MECC in Maastricht, een 'klemmend beroep' gedaan op de regeringsleiders van de EG om tijdens hun bijeenkomst op 9 en 10 december in deze stad aandacht te schenken aan het vraagstuk van de migratie. Dat zullen enerzijds asielzoekers zijn van buiten de EG-grenzen en anderzijds nieuwkomers die zich bij hun gezin voegen. Daar moet adequate huisvesting tegenover staan.

De meeste landen van de EG zijn nauwelijks in staat hun eigen bevolking op passende wijze te herbergen. Nederland loopt wat de sociale sector van de volkshuisvesting betreft voorop en meent recht van spreken te hebben bij de aanpak van de huisvestingsproblematiek bij de Europese eenwording, zo viel gisteren te beluisteren tijdens het symposium dat werd gehouden bij gelegenheid van het 80-jarig bestaan van koepelorganisatie NCIV.

De Nederlandse corporaties, daarbij aangesloten, willen zich graag inzetten voor de huisvesting van migranten, maar vragen de Europese leiders de juiste voorwaarden te scheppen om hun sociale taakstelling op dit gebied te kunnen waarmaken.

Het is overigens droevig gesteld met de sociale huursectoren in de omringende landen. In Vlaanderen telde in 1989 het nieuwe contingent nog slechts 588 woningen, terwijl dit er in ons land jaarlijks nog enkele tienduizenden zijn. In Wallonië staan 1,3 miljoen woningen, waarvan 737.000 panden onbewoonbaar zijn verklaard. 100.000 daarvan zijn sloopprijp en ruim 600.000 moeten dringend gerenoveerd worden. België heeft er echter geen geld voor en hoopt met nieuwe financieringsvormen in Europees verband enigszins uit de problemen te komen.

In Oost-Duitsland is er sinds 1936 geen enkele huurverhoging geweest. De staat heeft er sindsdien elk jaar miljarden op toegelegd, op het laatst zelfs zo'n 20 miljard. Er staan in Oost-Duitsland 7 miljoen woningen voor een bevolking van 17 miljoen, waardoor men er redelijk in de woonruimte zit. Na de eenwording met de Bondsrepubliek zijn de huren voor het eerst sinds 1936 verhoogd en zullen die stapsgewijs blijven stijgen.

In West-Duitsland heerst daarentegen een kwantitatief tekort van 1,5 tot 2 miljoen woningen. Dat heeft zeer hoge huurprijzen tot gevolg. Tussen nu en het jaar 2000 krijgt Duitsland er naar schatting 10 miljoen inwoners bij. Migratie tussen de EG-landen onderling maar ook van buiten de EG-grenzen, met name uit de Oostbloklanden en de Derde Wereld, zal voor de rijkere landen van de EG de komende jaren een aanslag doen op het woningbestand. Er moeten volgens het NCIV duidelijke politieke afspraken worden gemaakt waardoor deze problematiek op Europees niveau kan worden aangepakt.

● *Naast het werk aan de grens was er toch even tijd voor het schieten van plaatjes bij een grenspaal.*

Foto: DRIES LINSSEN

Nederlandse douaniers leren Aziaten kneepjes van het vak

Chinese grenscontrole

Van onze verslaggever

HEERLEN – Twee Belgen konden gistermiddag aan de grensovergang Heerlen-autoweg hun ogen nauwelijks geloven toen hun bestelbusje naar de kant werd gedirigeerd door een duo Nederlandse douaniers en... een dozijn Chinezen. Dat gebeurde op verzoek van een fotograaf die een aardig plaatje wilde maken, maar voor de Belgen had het bijna nog nare gevolgen. Op de laadvloer van het busje stonden de kratten bier zo hoog opgestapeld, dat het er even op leek dat ze hun reis niet zonder boete voort mochten zetten. Maar het kon nog net, al had het geen krat meer mogen zijn.

Een leerzaam en vooral leuk intermezzo voor de twaalf Chinese douaniers die voor een snuffelstage van acht weken naar ons land zijn gekomen om over de schouders van hun Nederlandse collega's mee te kijken. En volgens hun begeleider Paul Streep vallen de Chinezen hier van de ene verbazing in de andere. „Ze kunnen het maar niet vatten dat auto's hier zonder te stoppen zomaar de grens over mogen razen. En dat een vrachtwagenchauffeur gemiddeld slechts een half uurtje kwijt is voordat hij verder mag rijden, begrijpen ze evenmin. In China kijken ze niet op een dag."

De Chinese douaniers vinden de Nederlandse grens maar een 'gatenkaas' met al die doorlaatposten. In China is het aantal grensovergangen bij wijze van spreken op de vingers van één hand te tellen. Paul Streep: „In een klein landje als het onze hebben we zesduizend douaniers. China met zijn ruim een miljard inwoners heeft er veertienduizend. Dat stelt in verhouding dus niks voor."

De Chinezen worden in Nederland vooral getraind in het snel afhandelen van paperassen en gerichte controle. Maar omdat de boog niet altijd gespannen kan zijn, staan er ook bedrijfsexcursies op het programma. Gistermorgen bijvoorbeeld kregen de Chinezen een rondleiding bij Volvo Car in Born. Over veertien dagen gaan ze weer naar huis, een hoop ervaringen rijker.

Commentaar van een Nederlandse douanier: „Toch blijf ik het een beetje wrang vinden dat uitgerekend wij de Chinezen de kneepjes van het vak moeten leren. Zij kunnen straks in China weer aan de slag, terwijl wij door het wegvallen van de binnengrenzen straks op straat staan."

'Intensive care voor baby's concentreren'

MAASTRICHT – Staatssecretaris Simons van Volksgezondheid wil meer zogenoemde neonatale intensive care in de bestaande centra. Het gaat om de meest intensieve en kostbare vorm van zorg voor zieke pasgeborenen. Dat heeft het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur gisteren meegedeeld.
De aangewezen neonatologische centra krijgen in totaal de beschikking over 168 plaatsen en kunnen daarmee een optimale kwaliteit van deze bijzondere zorg bieden. Een en ander staat in een concept-planningsbesluit op grond van artikel 18 van de Wet ziekenhuisvoorzieningen.

Simons heeft het advies voorgelegd aan het College voor Ziekenhuisvoorzieningen en de Gedeputeerde Staten van de provincies. Hij heeft het advies van de Gezondheidsraad gevolgd. Komend voorjaar zal een definitief besluit vallen. Tegelijkertijd komt er een eenvoudiger vergunningbeleid.

Er zijn nu neonatale intensive care-afdelingen in Groningen, Zwolle, Nijmegen, Utrecht, Amsterdam, Leiden, Rotterdam, Veldhoven, Maastricht en Den Haag.

Snelrecht bij overtreding koffieshops

ROERMOND – De officier van justitie in Roermond gaat de Venlose politie steunen in haar koffieshopbeleid en zal op zoveel mogelijk overtredingen in en om koffieshops die de openbare orde betreffen snelrecht gaan toepassen. Verder zal ernaar gestreefd worden in de toekomst verdachten tot aan de terechtzitting vast te houden.

De eerste koffieshop-houder die onder deze nieuwe regeling valt is een 28-jarige Venlonaar die zich op maandag 2 december voor de rechter in Roermond zal moeten verantwoorden. De man exploiteerde een koffieshop in het centrum van Venlo waar bij een controle op 11 november diverse drugs voor verkoop werden aangetroffen. De verdovende middelen werden in beslag genomen.

De zaak werd daarna op bevel van de burgemeester van Venlo voor drie maanden gesloten. De Venlonaar ontstak hierover zo in woede dat hij op 12 november in het stadskantoor verhaal ging halen waarbij hij ambtenaren bedreigde en vernielingen aanrichtte.

Parken Maastricht ontmoetingsplaats voor homofielen

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – De parken in Maastricht zijn na zonsondergang een ontmoetingsplaats voor homofielen. Begin dit jaar stonden vijf hardrockers terecht voor de rechtbank te Maastricht die gedurende enkele weekeinden homofielen in elkaar sloegen en hen geld afpersten. „Wij potenrammers maken hier de buurt schoon", zei een van hen.

Nog geen veertien dagen geleden werden twee Afcent-militairen aangehouden wegens mishandeling van een passant bij het Henri Hermanspark. Een woordvoerder van de politie liet desgevraagd weten dat 'af en toe aangifte wordt gedaan van kleine berovingen en mishandelingen in de parken'.

Tijdens de rechtszitting tegen de vijf hardrockers bleek dat de meeste homofielen niet snel aangifte doen.

De bejaarde bewoners van het verzorgingstehuis Molenhof, dat net aan de overzijde van de Jeker ligt en aan het park grenst, reageren gelaten op het nieuws. Pater J. Schoenmaeckers (78) was als eerste getuige van de komst van de politie. „Om 01.00 uur 's nachts werd ik wakker. Ik keek nog even op de thermometer om te zien of het al vroor. Op dat moment zag ik zaklantaarns schijnen in het park. Ik vroeg me nog af of ik de receptie zou inlichten of de politie zou bellen", zegt de pater. „'s Avonds ga ik niet meer alleen naar buiten. Dat geldt voor vrijwel alle bewoners. Het park is erg onrustig."

Deze moordzaak is de vijfde in Maastricht dit jaar. Vier moorden zijn opgelost. Een Turkse vrouw werd op 2 januari om het leven gebracht in de Parmastraat. De vrouw gedroeg zich in de ogen van haar familie te westers. Drie Luikenaren van Italiaanse afkomst vermoordden een 23-jarige drugsdealende Syriër in diens appartement in de Bolderikweerd op 14 maart. Een maand later maakte de vrouw van Thei Verstappen met pistoolschoten na een 35-jarig huwelijk een einde aan het leven van haar man op Vinkenslag. Oorzaak: relatieproblemen. Weer een maand later maakten zeven kogels in café De Brouwer aan de mr Ullrichweg een einde aan de criminele carrière van Yilmaz Yilderim, een ontsnapte Turk die van de Griekse kroegbaas beschermingsgeld eiste. In deze zaak oordeelde de rechtbank dat er sprake was van zelfverdediging.

● *De dode man, die in de nacht van donderdag op vrijdag werd gevonden in een Maastrichts park.*

Onvrede over overgang van Volvo Roermond

ROERMOND – De Industriebond FNV is ontevreden over de afspraken bij de verkoop van Volvo Roermond aan het Zweedse bedrijf Trustor. Het personeel (140 mensen) gaat er teveel op achteruit, beweert districtsbestuurder Wim Gersen.
Een aantal punten in de onderhandelingen wordt door de bond als onvoldoende beoordeeld. Na 1992 kan het Roermondse personeel niet meer onder gunstige voorwaarden een Volvo kopen. Een compensatiepremie van 2.000 gulden heeft de raad van bestuur afgewezen.
Werknemers die twijfelen of ze wel bij Trustor willen gaan werken moeten te snel beslissen, vindt de bond, die eist dat daar tot 1993 over mag worden nagedacht.
Verder wil de Industriebond dat er ook in de verdere toekomst wordt gezorgd voor vervoer van huis naar werk via een bestaand poolsysteem.

CDA: 'Er verandert geen komma aan'

PvdA wil discussie over herstel kerken

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Als onderdeel van de totale heroverweging van het provinciaal beleid wil de PvdA-fractie van Provinciale Staten komend voorjaar ook praten over de bijdragen van de provincie aan het herstel van kerkgebouwen die niet op de lijst van monumenten staan. „Dat kunnen ze wel willen," reageert CDA-statenlid P. Bijsmans, „maar ik kan nu al vertellen dat er geen komma aan dat beleid zal veranderen."

De provincie betaalt tien procent van de kosten van een restauratie als de rest van het bedrag al bijeen is gebracht. Gemeenten en het bisdom leveren een vergelijkbare bijdrage, terwijl de rest meestal door de parochie wordt betaald. Jaarlijks wordt er zo door de provincie 450.000 tot 600.000 gulden uitgegeven. De totale investeringen belopen dus enkele miljoenen guldens. Het gaat vaak om na-oorlogse kerken die groot onderhoud of uitgebreid herstel nodig hebben.

„We willen de zakelijke discussie voeren of het verstandig is een potje te vullen en dan maar te wachten of er belangstelling voor is," zegt PvdA-statenlid M. van Stralen met het oog op de penibele financiële situatie van de provincie. Het CDA stelt zich op het standpunt dat godshuizen waar mogelijk in stand gehouden moeten worden. „Bovendien moet de provincie niet achterwege blijven als de gemeenschap een zo grote inspanning levert," zegt Bijsmans.
Van Stralen: „Het gaat ons niet om het feit dat het godshuizen zijn. We moeten bekijken of de provincie zich moet inspannen voor het behoud van bepaalde gebouwen of niet."

Sittardse mag tijger houden

SITTARD – Anneke van Ham uit Sittard hoeft niet te emigreren. Na jarenlang bekvechten met het ministerie van Landbouw heeft zij nu eindelijk de bevestiging dat zij haar huisdier, de tijger Maleisia, mag houden. De vrouw heeft steeds gezegd dat zij Nederland zou verlaten bij een negatieve beslissing.

Het ontbrekende papiertje, een ontheffing op de Wet Uitheemse Diersoorten, viel deze week bij Van Ham in de brievenbus, compleet met een zes vellen tellende brief waarin de totnogtoe gevoerde 'oorlog' tussen Van Ham en het ministerie nog eens werd samengevat.

Maleisia werd meteen na zijn geboorte in het voormalige Safaripark in het Duitse grensplaatsje Tüddern geadopteerd door Anneke van Ham toen bleek dat het diertje door zijn moeder was verstoten. „Het heeft wel heel erg lang geduurd. Maar de toestemming is er nu, dus laten we daar maar niet meer over praten. De onzekerheid is nu voorbij," aldus een blijde Anneke van Ham.

● *Anneke van Ham aan de wandel met tijger Maleisia en haar vriend.*

Archieffoto: FRITS WIDDERSHOVEN

Veel emotionele reacties bij personeel

'Glasmy tenonder aan mismanagement'

Hoe kon het dat een bedrijf jarenlang slecht draaide, zonder dat de directie behoorlijk ingreep? Dat hebben velen zich verbijsterd afgevraagd toen donderdag het faillissement over het Heerlense Glasmy bv werd uitgesproken. Ruim 70 – merendeels oudere – werknemers verliezen hun baan. Het was gisteren een trieste vertoning bij het arbeidsbureau. Het werk wordt voorlopig op beperkte schaal voortgezet door goedkope arbeidskrachten in de dochterbedrijven Delta Glas en Delta Plastics. Niet alleen de talrijke schuldeisers, maar ook de vakbonden en de curator vragen zich af waar het mis is gegaan. Veel personeelsleden wijzen met een beschuldigende vinger richting directeur/eigenaar Joep Klinkers. Uit de hoek van de politiek vernemen we inmiddels dat Glasmy zonder steun van de gemeente Heerlen mogelijk al drie jaar eerder het loodje zou hebben gelegd.

● *Glasmy failliet: „Het nieuwe kantoor op De Beitel lijkt net Dallas."* Foto: KLAUS TUMMERS

DOOR PETER BRUIJNS

HEERLEN – Het faillissement van Glasmy heeft de tongen los gemaakt. Verschillende geëmotioneerde personeelsleden van het Heerlense bedrijf zijn woedend op directeur Klinkers. Zoals Jan van Loon, die na een dienstverband van 41 jaar gisteren voor het eerst de loodzware gang naar het arbeidsbureau moest maken. „Klinkers heeft het bedrijf kapot gemaakt", zegt hij met verstikte stem.

De ondergang van Glasmy bv moet de directeur aangerekend worden, willen ook andere werknemers doen geloven. „We leefden bij Glasmy op veel te grote voet", weet een werknemer die 31 jaar bij het bedrijf op de loonlijst heeft gestaan: „Een sober bedrijf werd opgetuigd tot een prachtige kerstboom."
Dat is ook de overtuiging van Jan van Loon: „Klinkers deed groot over onze rug. Het nieuwe kantoor op De Beitel leek net Dallas. Maar voor mijn 40-jarig jubileum moest ik zelf het feest betalen."

Directeur Klinkers zelf toont zich verongelijkt over de kritiek. „De kosten voor de prachtige entree vielen reuze mee. Ik heb veel meer geld moeten stoppen in het opknappen van de bedrijfshal."

'Onkunde'

„Glasmy is op de fles gegaan door mismanagement, pure onkunde en ego-tripperij van directeur Joep Klinkers," benadrukt de heer Haffmans die 32 jaar in dienst is geweest. Vooral na de kostbare overname van de veel grotere Glasmaatschappij Leufkens in 1987 is men de verkeerde weg ingeslagen. De directie zou willens en wetens vakmensen van Leufkens hebben weggewerkt, luidt het verwijt.
Klinkers doet dergelijke aantijgingen af als volstrekte onzin.

Volgens de werknemers heeft de directie ook niet alert gereageerd nadat twee jaar geleden de omzetten drastisch terugliepen. „Naar waarschuwingen van het personeel wilde Klinkers niet luisteren. Klachten van klanten over dalende kwaliteit werden weggewuifd, het aantal vertegenwoordigers werd zelfs ingekrompen en er werden ondeskundige managers aangesteld," aldus Haffmans, een manager van het eerste uur.
Dat er iets grondig mis was, bewijst volgens de heer Schuncken uit Bocholtz het feit dat hij in de afgelopen vier jaar welgeteld zes nieuwe chefs heeft gehad.

De aantijgingen van de personeelsleden worden niet onderschreven door curator mr F. Udo. Al heeft ook hij wel geconstateerd dat het management niet alert ingreep in een tijd dat de marges en de omzetten drastisch daalden. Klinkers verdedigt dat beleid: „Als het wat minder gaat moet je niet op stel en sprong je organisatie helemaal gaan aanpassen."

Glasmy, een verzameling van welgeteld 12 vennootschappen, is volgens curator Udo met name tenonder gegaan aan de moordende concurrentie en gedaalde marges. Beweringen van Udo en Klinkers dat Glasmy de genadeklap kreeg in de markt voor tuinderskassen worden echter tegengesproken door het personeel. Volgens een betrokken manager was tuindersglas juist een van de weinige activiteiten die het nog redelijk deden.
De levering van tuindersglas is inmiddels voor een groot deel overgenomen door een gloednieuw bedrijf in Maastricht genaamd Hortimij. Achter die naam gaat de Belgische fabrikant Glaverbel schuil, een bedrijf dat behalve de orders, recentelijk ook enkele managers van Glasmy over heeft genomen. Beweringen van het personeel dat Joep Klinkers op de achtergrond bij Hortimij is betrokken, kunnen echter niet met bewijzen worden gestaafd. Klinkers doet dergelijke geruchten af als klinkklare onzin.

De Kissel

Het faillissement van Glasmy bv werpt overigens een bijzonder licht op de affaire waarin het bedrijf drie jaar geleden verzeild raakte. In de Heerlense gemeenteraad ontstond destijds grote beroering over de steun die wethouder Savelsbergh aan Glasmy gaf om van De Kissel naar het industrieterrein De Beitel te verhuizen. Glasmy kreeg maar liefst drie miljoen gulden uit de gemeentekas. Geld voor de grond en de verhuizing dat volgens exraadslid Eugène Frissen in werkelijkheid bedoeld was om Glasmy (toen al!) voor een faillissement te behoeden.

Onder voorzitterschap van PvdA'er Frissen is er twee jaar geleden door een Rekencommissie nog een onderzoek opgestart naar deze affaire. Maar na de gemeenteraadsverkiezingen begin vorig jaar kreeg de commissie opmerkelijk genoeg een geheel andere samenstelling. De nieuwe leden schoven de zaak al snel als zijnde 'minder relevant' terzijde. Frissen heeft het gevoel dat de zaak in de doofpot is gestopt.

Hij had destijds stellig de indruk dat de gemeente onder het mom van een grondtransactie in feite een verkapte subsidie heeft gegeven om de werkgelegenheid bij het glasbedrijf in stand te houden. De woningbouwplannen waarvoor Glasmy weg moest uit De Kissel, zijn er volgens hem met de haren bijgesleept.
En Glasmy kon dat geld erg goed gebruiken, herinnert Frissen zich: „In de jaarstukken van de Kamer van Koophandel kon zelfs een leek zien dat Glasmy er toen al zeer beroerd voor stond."
Het college van B & W van Heerlen heeft echter nooit erkend dat het om een verkapte subsidie ging. Frissen: „Politiek zat de zaak goed dichtgetimmerd."

Het geld was gegeven voor de aankoop van de grond en voor verhuiskosten van Glasmy. Eenmaal in het bezit van het geld ging de nieuwbouw van Glasmy op De Beitel echter opeens niet door en betrok het bedrijf een leegstaande fabriek. Achteraf betwijfelt Frissen of er wel ooit serieuze nieuwbouwplannen hebben bestaan. „Het is erg aannemelijk dat het allemaal doorgestoken kaart is geweest."

bioscopen

● HEERLEN

Royal: A kiss before dying, vr t/m zo 19 en 21 uur, ma t/m do 18.30 en 20.30 uur, za zo ook 16.30 uur. Junglebook, za zo wo 14.30 uur. **Rivoli:** Thelma and Louise, vr t/m zo 18 en 20.30 uur, ma t/m do 20.15 uur, za zo ook 15 uur. **Maxim:** Out for justice, vr t/m zo 18.45 en 20.45 uur, za zo ook 14.30 en 16.30 uur. Eline Vere, ma t/m do 20 uur. **H5:** Doc Hollywood, dag. 14.30 19 en 21.30 uur, za zo ook 16.30 uur. The Fisher King, dag. 14 18 en 21 uur. Terminator 2, dag. 14.15 18.15 en 21.15 uur. The naked gun 2 1/2, dag. 19 en 21 uur, vr ma di do ook 14 uur. Assepoester, za zo wo 14 en 15.30 uur. Robin Hood; prince of thieves, dag. 18 en 21 uur, vr ma di do ook 14 uur. Beertje Sebastiaan, za zo wo 14 en 15.30 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Terminator 2, vr za 20 en 22.30 uur, zo 18.30 en 21 uur.

● KERKRADE

Wijngrachttheater: Green Card, wo 20 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Thelma and Louise, dag. 18.30 en 21.15 uur. Taran en de Toverketel, za wo 14.30 uur, zo 14 en 16 uur. Operacyclus: Macbeth, wo 14.30 uur. Magnificent Seven: Doctor Zhivago, vr 14 en 20.30 uur. West Side story, za 14 en 20.30 uur. De Tien Geboden, zo 13.30 en 19.30 uur. The Last Emperor, ma 14 en 20.30 uur. Ben Hur, di 13.30 en 19.30 uur. Gejaagd door de wind, wo 13.30 en 19.30 uur. Out of Africa, do 14 en 20.30 uur. Stanno tutti bene, vr ma di do 14.30 uur, vr za do ook 18 uur. Doc Hollywood, dag. beh. zo 14 18.30 en 21.15 uur, zo 14 16.15 18.30 en 21.15 uur. A kiss before dying, dag. 18.45 en 21.15 uur. Dances with wolves, dag. beh. wo 14.15 uur. **Ciné-K:** Prospero's books, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** Terminator 2, dag. 20.45 uur, vr t/m zo ook 17.15 uur. The King Fisher, dag. 20.45 uur, vr t/m zo ook 17.15 uur, za zo wo ook 14 uur. Robin Hood; prince of thieves, dag. 20.30 uur, vr t/m zo ook 17 uur, za zo wo ook 14 uur. Assepoester, za zo 14 en 16 uur, wo 14 uur. **Lumière: Milou en Mai, dag. 20 uur. On the waterfront, dag. 21 uur. The cook, the thief, his wife and her lover, dag. 22 uur.**

● GELEEN

Roxy: Robin Hood; prince of thieves, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur. **Studio Anders:** Dying young, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur.

● SITTARD

Forum: Terminator 2, dag. 20.30 uur, zo ook 14 uur. Not without my daughter, dag. 20.30 uur. De kleine zeemeermin, za 14 uur. **Filmhuis Sittard:** Nikita, wo 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Robin Hood; prince of thieves, dag. beh. wo 20.30 uur, zo ook 17.30 uur. Not without my daughter, dag. beh. wo 20.30 uur, zo ook 17.30 uur.

● ROERMOND

Royal: The hard way, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. **Royaline:** Terminator 2, vr t/m zo 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Not without my daughter, zo 14.30 uur, ma t/m do 20.30 uur. Turtles 2, zo wo 14.30 uur. **Filmhuis Roermond:** Nikita, do 20.30 uur.

● VENLO

Filmhuis Venlo: Nikita, di 20.30 uur.

● *In de Belgische Voerstreek worden de politieke leuzen op de muren nabij deze kerk elke keer weer overgekalkt. De Belgen stemmen zondag.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Groot aantal vragen is nog open

Moeizaam overleg over fusie KvK's

DOOR PETER BRUIJNS

HEERLEN – Een plan van de twee Kamers van Koophandel in Zuid-Limburg om te fuseren is voorlopig in de kiem gesmoord. Na enkele verkennende besprekingen is het overleg geruime tijd geleden stopgezet. Onder druk van de Heerlense Kamerleden worden de besprekingen met de collega's in Maastricht pas een dezer dagen weer aarzelend hervat.

Er is echter nog een groot aantal onderwerpen waarover de beide Kamers van Koophandel van mening verschillen. Het in elkaar schuiven van beide organisaties zal veel opofferingsgezindheid vergen van beide partijen. Zo zijn de vragen nog open in welke stad de hoofdvestiging moet komen, hoe de nieuwe naam zal luiden, wie de voorzitter wordt en wie de dagelijkse leiding krijgt van het fusieverband. Belangrijk is ook een meningsverschil over de tarieven voor de leden van de Kamers van Koophandel. Die tarievenkwestie heeft bij een eerdere poging het enthousiasme voor een fusie sterk bekoeld.

De Maastrichtse Kamer vraagt op het ogenblik de maximale bijdrage aan de ondernemers in zijn gebied, de Heerlense is, met 78 procent, stukken goedkoper. Beide Kamers hebben geen zin hun tarief in de nieuwe situatie aan te passen. Dat leidde begin dit jaar al tot een impasse.

Kosten

Een fusie van de twee Kamers biedt diverse voordelen. Intensievere samenwerking kan kostenbesparend werken. Door de krachtenbundeling komt meer geld vrij om specialismes in huis te halen. De dienstverlening aan het bedrijfsleven zou veel effectiever kunnen. En een debâcle zoals met de Barge Terminal in Born zou dan voorkomen kunnen worden. De Kamer van Koophandel voor de Mijnstreek was een belangrijke initiatiefnemer voor dat project, dat echter in grote problemen is gekomen omdat de waarde van de vergunningen in twijfel wordt getrokken. Heerlens KvK-secretaris Simons heeft al laten doorschemeren dat de gefuseerde Kamers samen wellicht het geld hebben om een specialist op het gebied van hinderwetvergunningen in huis te kunnen halen.

Het aanvankelijke idee voor de fusie kwam uit de koker van de Maastrichtse voorzitter Versteegh. Het lijkt wel alsof men vervolgens in Maastricht is geschrokken van de positieve reacties uit Heerlen, want de bewoners van de Maasstad zijn later schielijk in hun schulp gekropen. Heerlens secretaris Simons: „Wij waren al bereid om belangrijke afspraken te maken over fusiecontracten en investeringen. Maar blijkbaar vond de Kamer van Koophandel in Maastricht dat toch te knevelend."

De Heerlense Kamer blijft volgens Simons ook bij hervatting van de fusiegesprekken vasthouden aan het lage tarief. Dat zou na een fusie ook voor de Maastrichtse ondernemers moeten gelden. Dat scheelt de Kamers dan wel meer dan een half miljoen gulden aan inkomsten. En dat moet door verhoogde efficiëncy worden terugverdiend, weet Simons.

in de theaters

HEERLEN:
– – **za. 23/11:** speelgroep Expressie met 'Liefde half om half' (20.30 uur).
– **di. 26/11:** theatergroep Het Vervolg brengt 'De Overwinnaars' van Frans Strijards.
– **wo. 27/11:** Limburgs Jeugdtoneel (14.30 uur).

KERKRADE:
– – **zo. 24/11:** Maastrichts Salon Orkest onder leiding van André Rieu.

MAASTRICHT:
– **za. 23/11:** 'Tokamak', concert Fusion-Jazz (23 uur).
– **za. 23/11:** Deelder draait door, cabaret Jules Deelder.
– **zo. 24/11:** jeugdtoneel Smorgasbord met Samba-Salad (14.30 uur).
– **zo. 24/11:** Antigone, toneelvoorstelling door Theater Stap.
– **di. 26/11:** kamermuziek door Reizend muziekgezelschap. Programma: Schubert, Mozart en Prokofieff.

SITTARD:
– – **di. 26/11:** Het Zwanenmeer, door Roemeens Staatsballet Fantasio.
– **wo. 27/11:** concert met Benny Neyman.

ROERMOND:
– **za. 23/11:** 'En ik dan?', blijspel van Annie M.G. Schmidt met in de hoofdrollen Henny Orri en Carol van Herwijnen.
– **zo. 24/11:** Hafa Concert met medewerking van Brassband Merum en Philharmonie Maasniel (11.30 uur).
– **di. 26/11:** 'We Liegen' door de Vereniging voor het Reële en Universele.

WEERT:
– **za. 23/11:** klassiekers door het Glenn Miller Orchestra onder leiding van Wil Salden (20.15 uur).
– **di. 26/11:** Speculaasconcert door het Maastrichts salon Orkest onder leiding van André Rieu (20.15 uur).
– **wo. 27/11:** 'De knecht van twee meesters', een komedie van Carlo Goldoni door het Noord Nederlands Toneel (20.15 uur).

AKEN:
– **za. 23/11:** La Traviata van Giuseppe Verdi, muzikale leiding Stefan Lano (19.30 uur).

Tenzij anders aangegeven beginnen alle voorstellingen om 20 uur.

Kiezers Voeren bekennen op voorhand kleur

VOEREN – In Voeren is het politiek geharrewar over de plaats waar gestemd moet worden uitgegroeid tot een heuse klucht. Minister van Binnenlandse Zaken Tobback wil dat alle Voerenaren stemmen in de provinciale en dus Vlaamse school in 's Gravenvoeren. Daar kan echter alleen gestemd worden op Vlaamse kandidaten voor kamer, senaat en provincie. Voor de verkiezing van Limburgse provincieraadsleden moeten alle Voerenaren -of ze nu Vlaams- dan wel Luiksgezind zijn- naar de provinciale school. Luiksgezinde Voerenaren kunnen alleen voor Waalse kandidaten kiezen als ze naar het nabij gelegen Aubel reizen.

De Voerenaren die morgen, zoals de rest van de Belgen, naar de stembus gaan, moeten dus op voorhand openlijk kleur bekennen.
Dit is Happart, die door burgemeester Droeven als verantwoordelijke voor de verkiezing werd geacht, in het verkeerde keelgat geschoten.
Nadat hij hoorde van het bevel van Tobback om alle Voerenaren te laten stemmen in de provinciale school, noemde Happart de minister een 'demagogische, ijdele en pretentieuze dictator, die de weg naar de democratie in Voeren zeker niet zal kunnen blokkeren'. De Luikse meerderheid in de gemeenteraad besloot tegen het bevel van Tobback in stemhokjes in te richten in de Franstalige school in Sint-Martens-Voeren.

Inmiddels wachten de mensen in de Voerstreek op hun tweede oproepingsbriefje. Ze hebben er al een van het ministerie van Binnenlandse Zaken gekregen en krijgen wellicht nog een tweede van het gemeentebestuur.
De Voerense secretaris Markovic meldde zich gisteren met een aantal gemeente-arbeiders in de provinciale school in 's Gravenvoeren om de stemhokjes in orde te maken. Hij werd echter weer naar huis gestuurd, omdat de lessen nog bezig waren. Markovic ging met zijn gezelschap naar de Franstalige school in Sint-Martensvoeren, waar alles werd uitgeladen in de turnzaal.

...samensmelting van de Euregio is geen zelfsprekende ontwikkeling, meent ...erneur Mastenbroek. Hij sprak deze ...k tijdens een bijeenkomst op de techni... hogeschool in Aken zijn zorg uit over ...totstandkoming van concrete initiatie... „Verdragen, akkoorden en overeen...ten. Het is slechts papier. Er moet ...r gebeuren: plannen moeten ook in da... worden omgezet. Woorden moeten ook ...e praktijk gestalte krijgen. Dat is mak...ker gezegd dan gedaan. Op dit mo-

de mening van:

ment zitten we in de informatiefase. Overal worden gegevens uitgewisseld en studieprojecten geïnitieerd. Dat is goed zo. Maar het is zaak niet te lang in deze fase te blijven hangen. Er moet een samenwerking tot stand komen die boven informatie-uitwisseling uitstijgt. De totstandkoming van de Euregio is niet alleen een zaak van bestuurders en politici. De bevolking en de samenleving moeten de Euregio-gedachte ook oppakken." Mastenbroek denkt dat dat ook wel het geval is maar waarschuwt tegelijkertijd voor wildgroei. „Er moet worden gewaakt voor ondoelmatigheid. Het zou kunnen zijn dat gemeenschapsgelden niet optimaal worden aangewend en projecten in onvermogen stikken. Dit managementaspect van de Euregio moet met prioriteit worden behandeld en dat zullen we zeker doen."

Archeologen doen opmerkelijke vondsten

Romeinse nederzetting onder Dom in Aken

...N – Op de plaats waar nu ...Dom staat, heeft vroeger een ...ngrijke Romeinse nederzet... gelegen. Athans, dat is ja... lang het vermoeden geweest ...een aantal archeologen en ...rici. Het gebied rond de ... heeft daarom al lang de in...se van deze wetenschap... Toen de werkzaamheden ...onnen om de grafkelders te ...roten en de verwarmingsin...tie van de schatkamers te ...overen, lag het dan ook voor ...hand dat archeologen er als ...kippen bij waren. Twaalf we... spitten, graven, borstelen en ...n leverden de onderzoekers ...sationele vondsten' op.

...n ontdekte onder meer zo'n ...00 scherven, vele munten, ...dingspelden, twee Romeinse ...ten en resten van gebouwen ...al honderden jaren onaange...rd onder de kruisgang lagen.

...n aantal van de scherven da...t volgens pre-historicus Jörg ...rasch, die de opgravingen ...de, uit 4700 voor Christus. ...at zijn de oudste vondsten die ...it in Aken zijn gedaan."

...ar het grootste deel van het ...egraven materiaal stamt uit ...eerste tot de vijfde eeuw, de ...meinse tijd van de stad. De ...enschappers hopen dat de ...ndsten van de afgelopen we... kunnen helpen een ant...oord te vinden op de vraag: ...Aken in de Romeinse tijd ...n kleine badplaats of had het ...tijds al een stads karakter?'.

...traten

...van de meest opmerkelijke ...ltaten is de ontdekking van ...e straten uit de derde eeuw. ...chts dertig centimeter onder ...rond vonden de onderzoe...s een vier à vijf meter brede ...tweg, waar de afdruk van ...sporen nog in te zien waren.

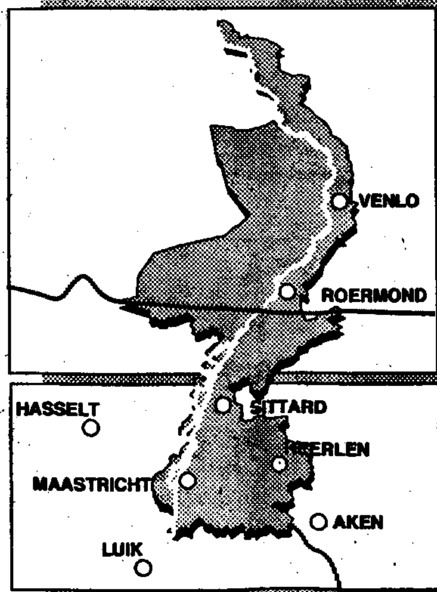
...llel aan deze straat loopt nog ...smallere verharde weg, die ...rschijnlijk ouder is dan de .... Waar de straten naartoe ...en geleid en waarom de beide straten zo dicht bij elkaar liggen, is voor de onderzoekers nog onduidelijk. Vast staat wel dat het stratennet gedurende langere tijd in gebruik is geweest. Dat stellen de archeologen vast aan de hand van het aantal keren dat de straat is gerepareerd. Aan weerszijden van de straten zijn overblijfselen van huizen gevonden.

Men stuitte tevens op verscheidene resten van grote ovens of haarden. Waar die voor werden gebruikt is voor de onderzoekers nog een raadsel. „Het kan zijn dat die bij een smidse hoorden, maar misschien was er ook wel een soort omsmeltoven. Men gaat er zeker onderzoeken hoe de gevonden slak, afval van gesmolten ijzer, met de geschiedenis van de stad in verbinding kan worden gebracht."

De opgravingen zijn nu afgerond. Waar een paar weken geleden de wetenschappers nog met een schepje, zeefje en borsteltje elk scherfje aan diepgaand onderzoek onderwierpen, werken nu bouwvakkers voor wie een scherf gewoon weer een scherf is.

De vondsten worden nu nog uitvoerig onderzocht. Daarna komen ze wellicht in een museum in Aken te liggen.

over de grenzen

Workshops voor kunstenaars

AKEN – De Euregio Maas-Rijn gaat de komende jaren internationale workshops voor kunstenaars houden. Beeldende kunstenaars, schilders, muzikanten en schrijvers krijgen de gelegenheid om onder leiding van gerenommeerde docenten bezig te zijn met het thema elementen, lucht, water, aarde en vuur. De eerste workshop is volgend jaar van 12 tot 18 juli in het Ludwigforum in Aken. In de jaren daarna komen de andere Euregiosteden, Luik, Maastricht en Hasselt aan bod.

Posters tegen racisme succes

AKEN – De posteractie 'Ich bin ein Ausländer' heeft in Aken al veel respons gehad. Ze gaan als warme broodjes over de toonbank, aldus Willi Classen de coördinator van deze actie bij de gemeente Aken. De posters zijn bedoeld om stelling te nemen tegen de vreemdelingenhaat die in Duitsland steeds meer de kop opsteekt. De plakkaten, met daarop de namen van bekende Duitsers die ook buitenlander zijn, zijn overal in Aken opgehangen.

● *Lothar Kreft met zijn Award uit brons, natuursteen en acryl.* Foto: KLAUS TUMMERS

Kamer-Award voor dr Lothar Kreft

HEERLEN – De Duitse oud-directeur van de Akense Handwerkskammer, dr ing. Lothar Kreft ontving gisteren in Heerlen de 'Kamer-Award'. Deze onderscheiding werd voor de eerste keer door de Kamer van Koophandel verleend. Lothar Kreft heeft zich in het bijzonder verdienstelijk gemaakt door zijn inspanning voor wederzijdse erkenning van Duitse en Nederlandse diploma's in het ambachtelijk bedrijfsleven.

In zijn korte toespraak memoreerde de voorzitter van de Award-commissie, ir Harrie Schiffelers, de inspanning van Kreft voor de gemeenschappelijke erkenning van behaalde diploma's, waardoor arbeidskrachten aan beide zijden van de grens zonder noemenswaardige problemen uitgewisseld kunnen worden. Verder noemde Schiffelers Lothar Kreft een pionier in het bovenregionaal denken. Dat uitte zich in het verleden door een intensieve samenwerking tussen de Kamers van Koophandel in de Euregio, vooral bij de collectieve presentatie van de kamers bij bedrijfsbeurzen.

De Award van de Kamer van Koophandel bestaat uit een bronzen beeldje dat ontworpen is door de Maastrichtse kunstenaresse Désirée Tonnaer. „Het is niet de bedoeling dat de onderscheiding een periodiek karakter krijgt", liet een woordvoerster van de KvK weten. „Wij gaan alleen tot verlening over als daar aanleiding toe bestaat."

● *Jos Kleijnen heeft tijdens zijn onderzoek zeer veel pillen en capsules onder ogen gehad.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Onderzoek vitaminen en voedingssupplementen

Van knoflooktablet tot teunisbloemolie

DOOR ANGELI POULSSEN

MAASTRICHT – „Hier, Chinese koeiebraakballen," zegt promovendus drs Jos Kleijnen terwijl hij enthousiast graait tussen de hopen pillen en onverteerbare capsules. In de als paddestoelen uit de grond schietende gezondheidswinkels laden steeds meer mensen hun mandjes vol met alternatieve geneesmiddelen. Teunisbloemolie tegen eczeem, knoflook voor een lager cholesterolgehalte en vitamine B3 tegen gespannen borsten voor de menstruatie. Voor elke kwaal is er een ander natuurlijk middel. Maar of het werkt?

Jos Kleijnen verzamelde vier jaar lang alle onderzoeken die hij kon vinden over enkele veel verkochte voedingssupplementen en vitaminen. Duizenden literatuuraanvragen, vele fietstochten van bibliotheek naar bibliotheek en een aantal buitenlandse congressen later kan hij nu voor een beperkt aantal middelen met redelijke zekerheid zeggen of ze werken. Een relaas over verstopte onderzoeksresultaten, bijwerkingen en hele positieve effecten.

Vitamine C

„Laat ik maar beginnen bij de vitamines," zegt de wetenschapper, die 28 november promoveert bij de RL, energiek. Onderzoeken over vitamine C bij verkoudheid geven verschillende resultaten. Er is geen bewijs gevonden dat je met het slikken van hoge doseringen, die vergelijkbaar zijn met 20 sinaasappels per dag, verkoudheid kunt voorkomen. Als je al een verkoudheid hebt opgelopen kun je die met vitamine C gemiddeld een halve dag verkorten. En het snotteren en kuchen neemt met een klein percentage af. Hier geldt wat bijna voor alle onderzochte middelen van toepassing is: baat het niet, het schaadt ook niet. Vitamine C is goedkoop en het heeft bijna geen bijwerkingen.

Veel mensen gebruiken vitamine E ter voorkoming van hart- en vaatziekten. Kleijnen: „Er zijn in de wetenschap belangrijke theorieën ontdekt die erop wijzen dat vitamine E werkzaam zou kunnen zijn bij het tegengaan van deze ziekten. Maar er bestaat geen wetenschappelijk bewijs voor deze stelling. Wel is er onderzocht dat vitamine E verlichting zou geven bij de zogenaamde 'etalageziekte'. Dichtgeslibde aderen in de benen geven bij het lopen een pijnlijk gevoel. Stilstaan voor een etalage is een elegante oplossing om weer op adem te komen. Van het gebruik van vitamine E hebben veel mensen dan baat, maar het helpt bijvoorbeeld weer niet bij pijn op de borst. Hier geldt, proberen kan geen kwaad."

Vrouwen met pre-menstruele klachten als depressiviteit, gezwollen borsten of hoofdpijn kunnen wellicht geholpen worden met vitamine B6. Volgens de onderzoeken heeft het soms wel geen effect. Maar het is de moeite van het proberen waard. De vitamines B3 en B6 of combinaties daarvan met andere vitaminen, worden genomen bij mentale aandoeningen die kunnen variëren van schizofrenie bij patiënten tot beginnende dementie bij bejaarden. Resultaten bij het gebruik van deze preparaten vallen tegen.

Knoflook

Met potten tegelijk vliegen de knoflooktabletten over de toonbank. Duizenden oudere mensen slikken ze met overtuiging, ondanks de onaangename geur die ze met naderhand verspreidt. „Onderzoek wijst uit dat knoflook inderdaad het cholesterolgehalte verlaagt, bloedstolling tegengaat en de bloeddruk omlaag brengt. Maar dat hartinfarcten ermee voorkomen zouden kunnen worden, is niet bewezen. Op grote congressen waar zelfs knoflook in het ijs wordt verwerkt, schreeuwt iedereen wel van de daken dat het een wondermiddel is, maar ik blijf altijd een beetje sceptisch. Bij gemeten effect staan de doseringen namelijk gelijk aan 7 tot 28 teentjes per dag en wie wil dat nu binnenkrijgen? Bovendien kun je verschrikkelijk last krijgen van je maag- en darmstelsel," vertelt Jos Kleijnen.

Ook over het wondermiddel teunisbloemolie – in Engeland zelfs een geregistreerd geneesmiddel – is Kleijnen niet enthousiast. „Behandeling met het spul kost ongeveer twintig gulden per dag, terwijl de werkzaamheid tegen eczeem of pre-menstruele klachten niet wetenschappelijk te bewijzen is." Wat werkt er dan wel? „Ginkgo," weet de onderzoeker te melden.

Ginkgo

De Ginkgo-boom is de oudste boomsoort op aarde. Hij is bestand tegen vrijwel elke boomziekte. Dragees gemaakt van de bladeren van deze boom, helpen tegen het verminderd functioneren van de hersencellen. In Duitsland wordt er jaarlijks voor 300 miljoen gulden aan deze tabletten verkocht. Duizeligheid, vergeetachtigheid of verminderde concentratie; onderzoeken wijzen uit dat met Ginkgo-tabletten deze symptomen bestreden kunnen worden. „Het is niet zo dat ik meteen een pot voor mijn ouders heb meegenomen," lacht Jos Kleijnen, „het gebruik van die tabletten kost ook een paar gulden per dag en daarom is het verstandig om ze pas te gebruiken als je ze echt nodig hebt."

Als laatste onderwerp onderzocht de promovendus literatuur over de werking van homeopathische middelen in het algemeen. „Homeopathische middelen zijn vergiften die zo verdund worden, dat er vaak geen spoortje meer van het oorspronkelijke werkzame gift in terug is te vinden. Medisch gezien is het dus heel raar dat uit onderzoeken blijkt dat zulke middelen echt helpen. Een verklaring daarvoor is dat de onderzoekers of de fabrikanten uit winstbejag de onderzoeken met de negatieve resultaten achter houden. Dat idee hebben we bij alle onderzochte middelen wel een beetje. Als fabrikant is het natuurlijk veel voordeliger als het resultaat positief is, en waarom daarbij dan niet een handje helpen," besluit Jos Kleijnen. Hijzelf beperkt zich tot vitamine C bruistabletten. Want de hebben zo'n lekker sinaasappelsmaakje.

...sielzoekers ...cht stoppen ...ngerstaking

...– De vijf hongerstaken... Kosovo-Albanezen in het ...ekersopvangcentrum ...in Echt hebben na an... week hun actie beëin... Donderdagavond, even ... middernacht, kwam het ... tot de conclusie dat ...zetten van de hongersta... zinloos zou zijn. Zij willen ... nu gaan richten op huma... hulp aan achtergeble... landgenoten. Binnenkort ... alle waarschijnlijkheid ... worden met het inza... van voedsel en medicij...

...zegsman van de actievoer... heeft dat gisteren laten .... De gezondheidstoe... van het vijftal is naar ...digheden redelijk. ... 12 november besloten ...asielzoekers uit de door ... overheerste autonome ... Kosovo geen voedsel ...t zich te nemen om aan... te vragen voor de situa... de bijna twee miljoen ...ese inwoners van ... in Kosovo. Ruim ...g later sloten zich twee ...thisanten bij de actie ...

...erkenning van Kosovo als ...nkelijke republiek is ...einddoel „We beseffen dat ...nog wel enige tijd kan du...voordat de Europese Ge...schap Kosovo als zeven...republiek erkent. Over de ...teit die de hongersta...heeft opgeleverd zijn we ...ter dik tevreden. Er zijn ...berichten naar regionale ...ndelijke kranten gestuurd ...tevens zijn er faxen verzon... naar het ministerie van ...enlandse Zaken. Hoewel ...ministerie niet geantwoord ...t, is de actie zeker niet zin...geweest. Alleen was er op ...moment niet meer uit te ha...," aldus de zegsman.

Van onze verslaggever

Prof. Roos over grenzen advocatuur:

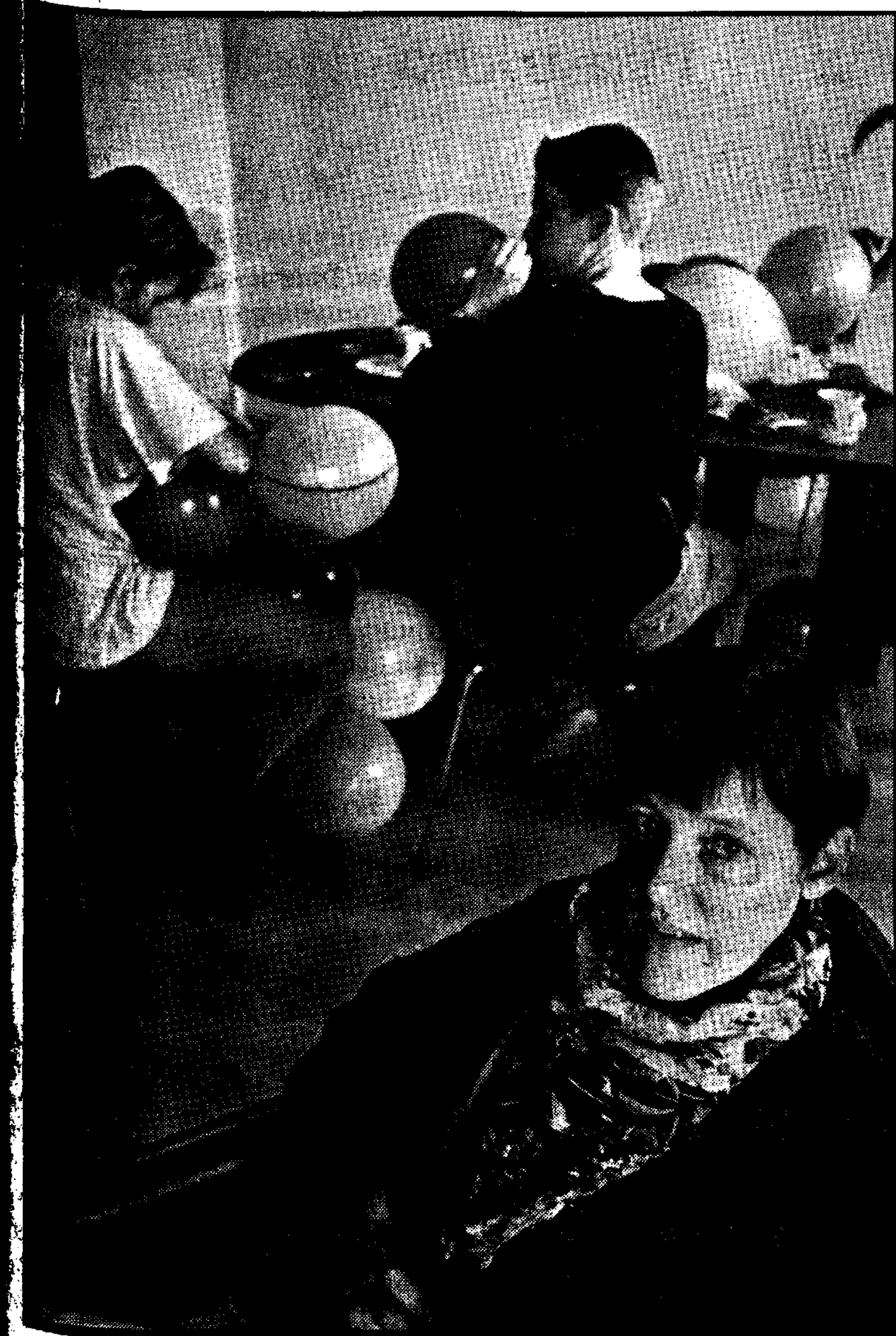
'Aansturen op vormfouten mag'

MAASTRICHT – Een advocaat in een strafproces mag om zijn cliënt vrij te krijgen bewust op een vormfout van het Openbaar Ministerie aansturen. Dat zei prof. mr Th. Roos gisteren bij zijn installatie als hoogleraar straf- en procesrecht aan de Rijksuniversiteit Limburg.

Volgens Roos is het niet illegaal dat een raadsman in zijn streven de belangen van zijn cliënt te verdedigen 'zand in de machine' gooit. Ook als daardoor een van een zeer ernstig misdrijf verdacht persoon vrijkomt. Noch de ethiek, noch het recht verbiedt de advocaat de voor zijn cliënt gunstigste weg te volgen. De kern van zijn werk bestaat uit het zaaien van twijfel over de juistheid van beslissingen zoals het toepassen van dwangmiddelen, over het door justitie gepresenteerde bewijs en over de beweerde toepasselijkheid van de wet in de betreffende zaak, aldus Roos.

De hoogleraar wees er op dat advocaten risico lopen doordat ze hun cliënt nooit openlijk mogen afvallen. Raadslieden kunnen daardoor worden geïdentificeerd met de verdachte die ze verdedigen en zelfs worden 'gecriminaliseerd'. Dat laatste gebeurde in de jaren zeventig in Duitsland bij de processen tegen de Rote Armee Fraction.

Volgens Roos moet de strafrechtelijke advocatuur zich ook niet meer richten op het verleggen, maar het ter discussie stellen van de grenzen. Die grenzen dreigen door internationale ontwikkelingen in de criminaliteitsbestrijding (infiltratie, observatie, telefoontap etc.) voortdurend te verschuiven. Roos vindt dat aan dit facet meer aandacht moet worden besteed bij de opleiding van advocaten.

● *Marion Keeren en twee van 'haar' meiden bereiden het openingsfeest voor. Het eerste opvanghuis voor meiden in Oostelijk Zuid-Limburg is een feit.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Eerste opvanghuis meisjes geopend in Oostelijke Mijnstreek

Wieker Hoonk als rustpunt voor meiden

DOOR MONIQUE PARREN

HEERLEN – Het huis ruikt nieuw, naar verf en schoonmaakmiddelen. De munttelefoon in de gang is versierd met een blauwwitte slinger. Stofzuiger, blik en veger en een uit de kluiten gewassen gereedschapskist staan in een hoek. Op een paar kleine karweitjes na is het Wieker Hoonk klaar voor gebruik.

De verhuizing van het meidenopvanghuis van Maastricht naar de Heerlense Grasbroekerweg is - eindelijk - een feit. Op het nippertje eigenlijk, want bij een eerdere bezuinigingsronde werd aangekondigd dat het Maastrichtse Wieker Hoonk zou moeten sluiten. De redding: verhuizen naar de Oostelijke Mijnstreek met minder voorzieningen.

Coördinator Marion Keeren: „Dat idee bestond al ruim zes jaar. Vooral meiden uit Oostelijk Zuid-Limburg deden door gebrek aan opvangmogelijkheden vaak een beroep op het meidenopvanghuis in Maastricht."

Honk

Op het perceel Grasbroekerweg 24 is een 'vriendelijk' honk gerealiseerd voor jonge meisjes met problemen thuis, op school of in een relatie. De minumum leeftijd voor opname in Wieker Hoonk is 14 jaar met een uitloop tot maximaal 23 jaar.

Nederlandse meiden krijgen met name te maken met mishandeling en sexueel misbruik. Allochtone meisjes uit de zogenaamde tweede generatie worden vaak geconfronteerd met gedwongen huwelijken.

„Uit het hele land worden wij benaderd met vragen voor opvang van buitenlandse meisjes, voor wie anonieme opname op grote afstand van huis vaak noodzakelijk is", vertelt de 39-jarige Keeren. Hierdoor staat veel druk op de opvangcentra in Gronningen en Maastricht, de uiterste puntjes van ons land.

Het tegen hun wil uithuwelijken van Marokkaanse en Turkse meisjes zorgt ook anno 1991 nog steeds voor veel problemen. „De buitenlandse meisjes raken verstrikt tussen twee culturen en horen eigenlijk nergens meer bij. Als ze uiteindelijk weglopen om aan hun lot te ontkomen, zijn ook alle banden met het thuisfront, de traditionele ouders, voorgoed geruïneerd."

Deze en andere meisjes komen na een doorverwijzing van diverse hulpverleners terecht bij Wieker Hoonk. Rust is het 'medicijn' voor de eerste weken. Marion: „Na die tijd wordt de gast individueel begeleid. Per week is er één groepsavond." Het gezin en de thuissituatie worden door het opvanghuis betrokken in de begeleiding. Zo vinden er bijvoorbeeld regelmatig gesprekken plaats tussen ouders en jongerenmentoren. „We werken heel nadrukkelijk aan de relatie met 'thuis'. Het is al voldoende dat een kind af en toe op de koffie mag komen. Ieder mens heeft tóch behoefte aan familie", meent Keeren.

Wieker Hoonk biedt iedere gast een eigen zit/slaapkamer. Bed en kleerkast zijn standaard. Een gemakkelijke rode kuipstoel met een tafeltje, een bureau en een fleurig prikbord geven de kamers net dat huiselijke. Keeren: „Natuurlijk mogen de meisjes hier ook wat eigen spulletjes neerzetten. De bedoeling is immers dat ze zich hier thuis voelen."

Dat gevoel van geborgenheid blijkt inderdaad geen overbodige luxe. „Een aantal meiden is na drie weken weer weg, maar sommige meisjes hebben ruim twee jaar nodig om alles op een rijtje te zetten. Het verblijf in Wieker Hoonk is puur afhankelijk van de vraag. Wel proberen we de meisjes zo zelfstandig mogelijk te maken."

Op de eerste en tweede etage van het splinternieuwe pand wachten twee smetteloos witte keukentjes op de eerste gebruikers. Meiden die denken dat ze voor zichzelf kunnen zorgen mogen op Wieker Hoonk uitproberen hoe het écht is om op 'kamers' te wonen. Daar hoort zelfs het bijhouden van het huishoudboekje bij.

Verslaafde meisjes worden niet toegelaten in het opvanghuis. Doe je dat wel dan creëer je een onwerkbare situatie, zegt de coördinator. „Als de een wel verslaafd is en de ander niet werk je problemen in de hand. Het wordt iedereen natuurlijk weleens te veel en dan kan de verleiding groot zijn."

Buren

De buurt heeft nog niet gereageerd op de aanwezigheid van de meidenopvang. Keeren is ook niet bevreesd voor negatieve reacties als Wieker Hoonk 'in bedrijf' is. „Drugs is er niet bij en de weggelopen meisjes zwerven niet door de buurt, ze hebben hier hun honk. Wij zijn in elk geval niet uit op problemen."

De deuren van het opvanghuis stonden gisteren voor iedereen open na de officiële opening door de Heerlense wethouder Dorien Visser. Medewerkers en (oud)gasten mochten eindelijk een kijkje komen nemen. Op de uitnodiging werden belangstellenden verzocht om 'plantjes voor de tuin'. Het enige dat nog nodig is om van Wieker Hoonk een echt thuis te maken.

ontmoeting

Video

● *Heerlerheide dertig jaar geleden. Weet u nog hoe het was? Misschien komen er wat vage herinneringen terug, in gesprekken duiken vergeten figuren weer op. Die vervlogen herinneringen kunnen nu flink worden opgefrist met de video 'Gezichten van Heerlerheide', die binnenkort op de markt komt. Nog een weekje is er gelegenheid om alvast in te tekenen, hetgeen een financieel voordeeltje oplevert. De band kost dan fl49,50, na 1 december bedraagt de prijs fl57,-. Op de videoband van circa één uur worden historische beelden afgewisseld met kiekjes van de toenmalige Heerlerheidenaren. Een groot deel van de band werd dertig jaar geleden al eens eerder uitgebracht. Op film uiteraard, want de afkorting VHS mag nu dan al bijna ieder kind in de mond bestorven liggen, toen had nog niemand ervan gehoord. Belangstellenden kunnen intekenen op de videoband bij het kantoor van ABN/Amro aan het Corneliusplein in Heerlerheide, of schriftelijk bij de K.W.V. de Heidebloem, Postbus 5021, 6401 GA Heerlen.*

Tandarts

● *Kiespijn tijdens het weekeinde is heel vervelend. Degene met een zere kies krijgt dan te maken met het weekendprogramma van de tandartsen. Zul je zien dat die ene favoriete man of vrouw net geen dienst heeft. Om inwoners van Waubach voor pijn te behoeden geven we een wijziging door in dat weekendschema. Niet Bloem-Beaujean maar tandarts J. M. G. Erens voelt U vandaag of morgen aan de tand. Erens is bereikbaar onder ☎045-321354. Het is natuurlijk te hopen dat U dit nummer niet hoeft te gebruiken...*

Kerkklok

● *De parochianen van St.Martinus Spekholzerheide zijn gul. Dat wisten we trouwens al langer dan vandaag, maar nu hebben ze het toch maar weer even opnieuw bewezen. Een aktie voor de restauratie van de kerk heeft namelijk ruim 26 duizend gulden opgeleverd. En dat is bepaald niet niks. Het bedrag wordt grotendeels besteed aan het nieuwe uurwerk van de kerk. Het geld is onder andere verkregen door de verkoop van pentekeningen, kerstbundels en oorkondes. Het dak van de St.Martinuskerk is nu gereed, de gebrandschilderde ramen worden momenteel hersteld en zullen voor de kerst terug zijn. Het uurwerk zal op 8 december feestelijk in werking worden gesteld. De totale renovatie van het uiterlijk van de St.Martinus zal medio 1992 klaar zijn. Daarna zal het binnenwerk worden opgeknapt.*

Bril

● *Burgemeester Herman Kaiser van Margraten gaat doorgaans 'gekleed' met een fraaie bril. Het is dus ook niet zo verwonderlijk dat hij mr Biesheuvel, voorzitter van de Kamercommissie voor Verkeer en Waterstaat, enkele waardevolle adviezen kan verstrekken als het gaat om het bekijken van de problematiek van het verder afgraven van het plateau van Margraten, nabij 't Rooth dus. In een brief aan de Kamervoorzitter heeft het gemeentebestuur van Margraten nog eens alle argumenten op een rij gezet. Om tot de slotsom te komen dat naast de belangen van de kalksteenwinning ook de ecologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarden een grote rol moeten spelen. De enige oplossing, gezien vanuit Margraten: De kalksteenwinning fasegewijs terugbrengen tot nul. Het college van burgemeester en wethouders adviseert Biesheuvel dan ook een groene bril op te zetten, het groen van het landschappelijk zo fraaie plateau. Een bril door een gele bril moet in elk geval worden voorkomen, dat roept duidelijk te veel overeenkomsten met kalksteen op.*

Rood

● *Eén keer is nog te vergeven. Maar een tweede keer? We hebben het hier over Toon Willems, CDA-fractievoorzitter in de Kerkraadse gemeenteraad. Woensdag en vrijdag verscheen Toon in een wel zeer opvallende rood kostuum tijdens de begrotingsbehandelingen. Hebben de TV-kijkers in Kerkrade hier te maken gehad met een stil protest, omdat de kaft van het Kerkraadse huishoudboekje een rood kleurtje heeft? Of verkast Toon na de verkiezingen?*

Raad van State stelt gemeente Kerkrade in het ongelijk

Versmarkt Haanrade mag niet uitbreiden

Van onze verslaggever

KERKRADE – De uitbreiding van de Versmarkt in Haanrade is in een kort geding bij de Raad van State afgewezen. Over de parkeerplaats achter de Versmarkt verwachten burgemeester en wethouders van Kerkrade deze week een besluit te nemen.

De gemeente Kerkrade heeft geen problemen met een uitbreiding van de winkel, de provincie wel. Die weigerde namelijk een verklaring van geen bezwaar af te geven, waarna de geschillencommissie van de Raad van State de zaak heeft bestudeerd. Deze heeft de provincie in het gelijk gesteld en de geplande uitbreiding afgewezen. Eigenaar Hans Rieteco gaat tegen het besluit in beroep.

Rieteco heeft bovendien zonder vergunning een agrarisch stuk grond verhard en zo zijn parkeerterrein uitgebreid. De gemeente wil dat dit in de oorspronkelijke staat wordt teruggebracht. De Versmarkt zou reeds voldoende parkeergelegenheid hebben, ook als de winkeluitbreiding wél zou doorgaan.

Daartegen heeft Rieteco in september een bezwaarschrift ingediend. Hierover zullen burgemeester en wethouders spoedig een voorstel naar de raad sturen. „De normen van de gemeente kloppen niet. Mijn winkel heeft een grotere omzet dan Albert Heijn in Kerkrade. Daarom heb ik meer parkeerplaatsen nodig. En daarbij komt dat ik het gebied alleen op zaterdagen en Duitse feestdagen wil gebruiken. Dat heb ik duidelijk kenbaar gemaakt", aldus Hans Rieteco.

Auto's

De Versmarkt in Haanrade aan de Meuserstraat, die 25 mensen van werk voorziet, is voor 95 procent afhankelijk van Duitse cliëntèle. De stroom Duitse auto's is vooral op zaterdagen in Haanrade groot, mede door de markt in Eygelshoven.

Bewoners van de Meuserstraat spreken van 'files van wel drie kilometer op zaterdag'. Zij begrijpen niet dat Hans Rieteco het illegale parkeerterrein zolang kan aanhouden.

De gemeente geeft te kennen de normale rechtsgang gerespecteerd te hebben. Dat betekent dat Rieteco tegen een mogelijk besluit het parkeerterrein in de oorspronkelijke staat terug te brengen wederom bezwaar kan aantekenen.

in gesprek

Sinterklaas

Met oprechte verbazing heb ik uw commentaar in de koffiekolom gelezen over de Sint Nicolaas intocht op woensdag 20 november. Ondanks de regen die in stromen naar beneden viel hebben 948 kinderen op de Bongerd van Sinterklaas een presentje gekregen. Er werd door 34 Zwarte Pieten 105 kilo pepernoten uitgedeeld. De route van Sinterklaas is vanwege de regen versneld gereden en duurde twintig minuten korter dan gepland. De enige opstopping werd veroorzaakt door een lossende brouwer, niet door Duitse kooptouristen. Hier werd inderdaad de politie ernstig gemist. Druk in de stad? Ja, gelukkig. Het negatieve imago van Heerlen begint langzaam te verbeteren. Dankzij de inspanning van vele samenwerkende organisaties. Onderzoek leerde dat de traditionele intocht op deze woensdag voor alle betrokkenen de beste is. Duitse gasten komen al enkele jaren met hun kinderen juist naar Heerlen omdat ze de Sinterklaasintocht zien als een evenement. Hulde aan die ouders, alle medewerkers van de Blauwe Schuit en van het Economisch College welke de regen wél trotseerden.

Heerlen, G. H. Pijpers.

Bij Grensstraat Landgraaf

Verkeer niet meer linksaf

LANDGRAAF – Na de aanleg van de mini-rotonde op de kruising Grensstraat-Europaweg mag het uit Duitsland komende verkeer vanuit de Grensstraat niet meer linksaf slaan. Auto's voor de richting Kerkrade moeten eerst de mini-rotonde over. Het linksaf-verbod is een voorstel van de bewoners zelf. Woordvoerder Jo Bruchhaus denkt, dat hierdoor de rij wachtende auto's in de Grensstraat korter zal worden. „Maar het blijft de vraag of het verkeer richting Duitsland niet op de rotonde stil blijft staan en zo de boel blokkeert."

De Landgraafse wethouder Nic Odekerken maakte donderdag de wijziging in de oorspronkelijke plannen bekend in de vergadering van de gemeenteraad. De raad ging akkoord met het gevraagde krediet van 1,1 miljoen gulden. Uiteindelijk betaalt de provincie de reconstructie. Landgraaf schiet het bedrag voor en krijgt het over een periode van twintig jaar met rente terug.

● *Sloveense leden van St. Barbara, ZVON en Nizozemska bij het inladen van de kleding.* Foto: KLAUS TUMMERS

Slovenen verzamelen kleding voor Kroaten

HEERLEN – Drie Sloveense verenigingen in onze regio hebben in korte tijd twee volle vrachtwagens met gebruikte kleding verzameld voor een vluchtelingenkamp bij de Sloveense plaats Portorož. Opmerkelijk hierbij is dat in dat kamp hoofdzakelijk Kroatische vluchtelingen verblijven.

Gistermiddag vertrok de eerste vrachtauto richting Joegoslavië. De basisschool Meezenbroek in Heerlen diende daarbij als uitvalsbasis. Hier werden de zeventien kubieke meter kleding, die de Slovenen bij elkaar gebracht hadden, tijdelijk opgeslagen.

Het idee voor de hulpactie werd geboren tijdens het Sloveense oogstdankfeest dat op 9 november plaatsvond in het Brunssumse gemeenschapshuis d'r Brikke Oave. Behalve kleding werd ook 3700 gulden opgehaald. Dat bedrag werd besteed aan medicijnen en aan de transportkosten. Maandag gaat de tweede zending richting Joegoslavië.

Brandende schoorsteen

LANDGRAAF – Een schoorsteenbrand in een woning aan de Nieuwenhagerheidestraat in Landgraaf heeft donderdagavond voor circa fl30.000 schade aangericht. De brandweer was snel ter plaatse, maar moest een plafond geheel openbreken om in brand geraakte balken te kunnen blussen.

Toekomst 't Kloeëster Schinveld onzeker

ONDERBANKEN – De toekomst van gemeenschapshuis 't Kloeëster in Schinveld is onzeker. Het openhouden van het gebouw in de huidige vorm kost de gemeente te veel geld. Bovendien is het als gemeenschapshuis in feite overbodig, omdat de Schinveldse verenigingen over eigen huisvesting beschikken. Alleen Ouderenwelzijn Onderbanken en Jeugd- en Jongerenwerk de Schinskoel maken gebruik van 't Kloeëster.

Dat bleek gisteren uit de woorden van wethouder Riet Cremers-Koekkoek in de tweede ronde van de algemene beschouwingen in Onderbanken. De wethouder meent dat er gezocht moet worden naar mogelijkheden 't Kloeëster onder te brengen in een particulier initiatief. Lukt dat niet, dan moet de gemeente zich ernstig beraden over de toekomst van het gemeenschapshuis.

Wethouder Jo Theunissen kondigde aan dat er voor kerstmis twee extra glasbakken geplaatst worden in Schinveld en Merkelbeek. Theo Sturmans (Kleine Onderbanken) had daar gisteren tijdens het eerste deel van de algemene beschouwingen om gevraagd, omdat de bakken vaak zo vol zijn, dat het glas er naast wordt gezet. Voor volgend jaar zijn volgens wethouder Theunissen 'nog meer' glasbakken gepland.

Burgemeester Vincent Ritzer liet weten dat de gemeente streeft naar fusie(s) tussen de verschillende Onderbanks basisscholen. Zo moet voorkomen worden dat een aantal scholen gesloten wordt, omdat de nieuwe norm voor het minimum leerlingenaantal niet wordt gehaald.

journaal

Cultureel Café

Het Heerlense Cultureel Café gaat zondag over kunstsponsoring. Er is een videofilm over museumdirecteuren die sponsors zoeken en Jef Clement speelt een sketch. De muziek wordt verzorgd door een barokensemble.

Ger Houben leidt de forumdiscussie tussen de heren Vleugels en Urlings van de bedrijven ABP en SNS-bank en de overheidsvertegenwoordigers De Leeuw (ministerie van WVC) en Urgel (KCL).

Onderwerp van gesprek is vooral de vraag of de middenstand in Heerlen profiteert van een zomerfestival als Cultura Nova of de succesvolle Moreau-tentoonstelling. Het Cultureel Café begint om half een in café Fellini.

D'r Soekernonk

Harrie Kokkelkorn is onlangs overleden, tenminste dat denkt zijn familie. Uiteraard wil deze weten wat er met de kapitale boerderij van 'nonk' moet gebeuren. Deze gegevens dragen de dialekt-klucht van toneelvereniging St.-Laurentius uit Voerendaal. De premiere-voorstelling wodt vanavond opgevoerd in het Laurentiushuis in Voerendaal. Aanvang 20.30 uur. Vervolgvoorstellingen op 24 en 30 november en 1 december ook om 20.30 uur. Kaarten f6,-.

Anna-parochie

De St. Anna-parochie in de Heerlense wijk Bekkerveld bestaat vijftig jaar. Men hoopt via het feest voldoende geld binnen te krijgen om de houtsluier die het kerkinterieur ontsiert, verwijderd te krijgen. Zaterdag is een Anna-kermis met kinderspelen in de Thermenschool. Daar wordt zondag vanaf half een ook een parochieel ontmoetingsfeest gehouden. Op beide dagen zijn diverse muzikale optredens.

Bibliotheek

De Openbare Bibliotheek van Landgraaf gaat nieuwe leden werven. De actie wordt zondag ingeluid bij de officiële heropening van de Nieuwenhaagse hoofdvestiging door wethouder Thei Gybels.

Na de opening, om twee uur, houdt de bibliotheek open dag. In samenwerking met de kindertelefoon is ook op de jeugdafdeling een tentoonstelling, 'Horen, zien, zwijgen' over kindermishandeling.

Jubilarissen

De harmonie St.-Caecilia uit Spekholzerheide huldigt zondag de jubilarissen Piet Bosten (40 jaar lid), Hub Gloaguen (25 jaar lid) en Leon Engelen (25 jaar lid). Om half twaalf is een receptie in 'Heidsjer Tref', gevolgd door frühschoppen.

kort

HEERLEN
● Het Geleens Mannenkoor Mignon met dirigent Pierre Willems luistert zondag om 11.15 uur de mis op in de St. Pancratiuskerk.

● De Vrije School Heerlen houdt zondag van elf tot vier uur de jaarlijkse bazaar in het gebouw aan de Ovidiusstraat 135. Van twaalf tot twee uur is er tevens een koffieconcert.

● In het Ontmoetingscentrum Welterhof wordt van 25 tot en met 29 november een hobbyweek gehouden. Tal van verenigingen en individuen presenteren van 13 tot 19 uur hun hobby (modelbouw in het bijzonder). Toegang gratis.

HOENSBROEK
● Het Bureau Sociale Begeleiding houdt maandag van twee tot vier uur spreekuur voor exmijnwerkers in Ons Huis.

HULSBERG
● De Handwerkclub '77 houdt zondag van elf tot vijf uur de jaarlijkse verkooptentoonstelling in gemeenschapshuis De Lange Berg.

NUTH
● Zangvereniging Orpheus houdt zondag haar najaarsconcert in de St.-Bavokerk in Nuth. Vanaf acht uur treden voor het voetlicht de instrumentale solisten Wil Tukkers-Meurders (piano) en Guido Diederen (viool). Naast Orpheus verleent ook harmonie Wilhelmina uit Wolder haar medewerking. Entree: 10 gulden.

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Body Mind Consulting verzorgt werving, selectie en ingroeibegeleiding voor top- en middenkader.
Strikt vertrouwelijk behandelen wij de aan ons verstrekte gegevens.
B.M.C., Stationsweg 84, 6075 CD Herkenbosch.

Onze opdrachtgever is een dynamische verkooporganisatie gevestigd in Zuid-Limburg in kantoorsystemen, projectinrichting en automatisering.

Hij adviseert in systemen voor kantoorautomatisering, kantoormachines en ontwerpt kantoorinrichtingsprojecten.

De organisatie onderscheidt zich in de goed-verzorgde afstemming van apparatuur en efficiënt gebruik van de nieuwste uitrusting.

Ter optimalisering verzorgt de opdrachtgever daarom training en opleiding.

Om het nauw samenwerkend organisatieteam op de juiste spankracht te brengen, zoeken wij een dynamische en ambitieuze

BEDRIJFSLEIDER m/v

Gevraagd:
- commerciële eigenschappen;
- leidinggevende kwaliteiten;
- aantoonbare kennis en ervaring;
- ervaring met automatisering;
- opleiding H.B.O.-niveau;
- communicatievaardig;
- hoge stressdrempel;
- leeftijd 30-35 jaar.

Geboden:
- salaris naar kennis en ervaring;
- goede werksfeer;
- optimale arbeidsomstandigheden;
- ruime zelfstandigheid binnen het team;
- ruime ontplooiingsmogelijkheden;
- goede begeleiding;
- [illegible]

Indien uw belangstelling uitgaat naar deze functie, zien wij graag binnen 14 dagen uw handgeschreven sollicitatie, voorzien van recente pasfoto en curriculum vitae, tegemoet.
Body Mind Consulting, Stationsweg 84, 6075 CD Herkenbosch.

Randstad heeft volop werk

Chauffeur/ magazijnmedewerker m/v

Voor een bedrijf in Sittard. Het betreft een gecombineerde baan. U heeft een verzorgd uiterlijk, kunt goed met mensen omgaan en bent in bezit van een groot rijbewijs. Het betreft een full-time baan voor lange tijd.
Informatie bij Desirée Aarts, tel. 046-52 96 66, Sittard, Rosmolenstraat 15.

Commercieel-technisch medewerker m/v

Voor een bouwmarkt in Sittard. U bent in bezit van een MTS Bouwkunde-diploma. U bent bereid om in de buitendienst te werken en u bent 30-35 jaar. Het betreft één baan voor lange tijd.
Informatie bij Desirée Aarts, tel. 046-52 96 66, Sittard, Rosmolenstraat 15.

LTS'er Timmeren m/v

Voor een timmerfabriek in de omgeving van Sittard. U bent in bezit van een LTS Timmeren-diploma op B- of C-niveau en/of beschikt over ervaring. U bent ca. 25 jaar en lange tijd beschikbaar.
Informatie bij Desirée Aarts, tel. 046-52 96 66, Sittard, Rosmolenstraat 15.

Produktiemedewerker m/v

Voor een groot bedrijf in Sittard. U bent in het bezit van een LTS-diploma op C-niveau en bent bereid controlewerk in combinatie met operator-werk te verrichten. Het is een baan in 3-ploegendienst, voor lange tijd.
Informatie bij Desirée Aarts, tel. 046-52 96 66, Sittard, Rosmolenstraat 15.

Loodsmedewerkers m/v

Bent u op zoek naar werk in middag- of nachtdiensten en houdt u ervan om stevig aan te pakken, dan hebben wij regelmatig werk voor u. Er zijn mogelijkheden voor zowel korte als lange tijd. Bovendien kunnen deze diensten gecombineerd worden met een andere baan.
Informatie bij Monique Groen, tel. 046-37 87 00, Beek, Markt 64.

Onderhoudsmonteur m/v

Voor een produktiebedrijf in Kerkrade. U houdt zich bezig met [illegible] en [illegible] diverse machines. Uw werk en [illegible] heeft ervaring in een [illegible]. Kennis van elektro- en pneumatiek zijn gewenst. Deze full-time baan is in 3-ploegendienst, voor lange tijd.
Informatie bij Yvonne Martens, tel. 045-[illegible] 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Chef werkplaats m/v

Van u wordt verwacht dat u beschikt over een autotechnische achtergrond in combinatie met commerciële kwaliteiten. U heeft goede contactuele eigenschappen en bent in staat om leiding te geven aan een team van circa 12 personen.
Informatie bij Annemie Frijns, tel. 046-37 87 00, Beek, Markt 64.

randstad uitzendbureau

HET NIPO ZOEKT

voor een [illegible] omvangrijk onderzoek, waarbij buspassagiers [illegible] ondervraagd worden [illegible]

- organisatorische en begeleidende capaciteiten hebben
- een leeftijd hebben van ca. 27 jaar of ouder
- beschikken over [illegible]
- geen bezwaar hebben [illegible]
- [illegible]

[illegible] de taken uit het selecteren en begeleiden van enquêteurs.
[illegible] bel dan met
[illegible], telefoon 020 - [illegible]

[illegible]

NIPO

[illegible]

Gemeente Maastricht

Maastricht behoort met circa 117.000 inwoners tot de grotere steden in Nederland. Het is de oudste stad van het land, maar ook een vitale stad met ambities. Maastricht ligt in het centrum van een internationale omgeving en richt zich sterk op de ontwikkeling van het nieuwe Europa. Maastricht stelt hoge eisen aan de kwaliteit van het voorzieningen-niveau op ruimtelijk, maatschappelijk, economisch en cultureel vlak. Diezelfde kwaliteit wordt gevraagd van de ambtenaren van de stad. Dus ook van het nieuwe

Hoofd Burgerzaken (v/m)

Bestuurs- en Beheersdienst

Uw plaats in de organisatie. De concerntaken van de gemeentelijke organisatie zijn ondergebracht bij de Bestuurs- en Beheersdienst. De Beheersdienst bestaat uit een aantal dienstverlenende afdelingen (Burgerzaken, Interne Zaken, Informatica, Automatisering en Statistiek, Inspraak en Ondersteuning, Burgerraadslieden). Bij de afdeling Burgerzaken werken ongeveer 25 mensen die zorg dragen voor de werkzaamheden op het terrein van de bevolkingsadministratie, burgerlijke stand, huursubsidie, verkiezingen, militaire zaken, naamswijzingen en naturalisatie.

Uw taken en verantwoordelijkheden. U leidt, stuurt en coördineert de afdeling Burgerzaken. U vertegenwoordigt de afdeling in- en extern op een voortvarende wijze.
De nieuwe managementsontwikkelingen volgt u op de voet en u vertaalt deze in een adequaat en eigentijds afdelingsbeleid. Het reeds in gang gezette veranderingsproces krijgt uw steun en u bouwt het verder uit. Daarnaast neemt u deel aan overlegorganen binnen en buiten de gemeente.

Uw kennis en kwaliteiten. U beschikt over een academisch werk- en denkniveau en heeft ervaring op het gebied van management en leidinggeven. Gezien uw taken zijn goede communicatieve vaardigheden, een ondernemende en resultaatgerichte instelling naast gevoel voor bestuurlijke verhoudingen van wezenlijk belang.
U bent een sterke persoonlijkheid die creatief, flexibel en stimulerend kan optreden. Kennis [illegible] informatiseringsprocessen strekt tot aanbevel[illegible] Managementservaring en leidinggevende capa[illegible] teiten wegen bij de beoordeling zwaarder d[illegible] uitgelezen expertise betreffende bevolkingsad[illegible] stratie, burgerlijke stand en huursubsidie.

Ons aanbod. Het salaris is afhankelijk van o[illegible] ding en ervaring maximaal ƒ 7.528,- per maa[illegible] (schaal 12). De werktijden bij de gemeente [illegible] variabel.

Inlichtingen. Inlichtingen over de functie ku[illegible] u telefonisch inwinnen bij de heer A. Lutters, gemeentesecretaris, telefoon 043-292002 of [illegible] heer W. Rutten, adjunct-secretaris, telefoon 043-292003.

Hebt u belangstelling? Richt uw sollicitatie dan binnen 14 dagen aan de gemeentesecretaris de heer A. Lutters, Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht, onder vermelding van het vacaturenummer 2175 in de linkerbovenhoek van zowel de envelop als uw sollicitatiebrief.

Een psychologisch onderzoek kan en een medisch onderzoek zal deel uitmaken van de selectieprocedure.

Onze voorkeuren. Wij vinden dat het gem[illegible] telijk apparaat een goede afspiegeling moet [illegible] van onze samenleving. Daarom hanteren wij [illegible] voorkeursbeleid voor vrouwen, mensen uit etnische minderheden en gehandicapten.
Mogelijkheden voor kinderopvang zijn aanwe[illegible]

Vanaf 1 januari 1992 zoeken wij ter versterking van ons team voor Stap-In Restaurant Sittard, nog de volgende medewerkers:

2 koks m/v

ca. 21-22 jaar met vooropleiding SVH restaurantkok; bereidheid als assistent van de bedrijfsleiding te fungeren strekt tot aanbeveling; jaarbetrekking.

bedieningsmedewerkers m/v

op part-time basis, 15-20 uur per week,

afwashulpen m/v

op part-time basis, 15-20 uur per week.

stap in restaurants entrée

Indien u een dagbaan in de horeca op prijs stelt en denkt dat u de geschikte kandidaat bent, verzoeken wij u om uw schriftelijke reactie te sturen aan de heer J. Otten, Plenkertstraat 16, 6301 GM Valkenburg Lb.

Ranpak

Zeer snel groeiende dochteronderneming van een buitenge[illegible] succesvol Amerikaans bedrijf, dat zich bezighoudt met de [illegible] duktie en distributie van een geheel nieuw en milieuvrien[illegible] verpakkingssysteem op de Europese markt.

Wij zoeken

EEN ERVAREN TECHNISCH INKOPE[illegible]

met als taak het verzorgen van de inkoop en logistieke pla[illegible] van de onderdelen voor de gepatenteerde verpakkingsma[illegible] die wij assembleren.

Opleidingsniveau:	M.E.A.O., met gevoel en interesse [illegible] techniek (M.T.S.-niveau).
Leeftijd:	25-30 jaar.

4 PRODUKTIEMEDEWERKERS

voor de assemblage van onze gepatenteerde verpakkingsm[illegible]nes.

Opleidingsniveau:	L.T.S. elektrotechniek.
Leeftijd:	20-25 jaar.

2 MACHINEOPERATORS

voor het bedienen van een eenvoudige papierverwerkingsm[illegible]ne.

Opleidingsniveau:	L.T.S., met ervaring in het bedienen [illegible] vorkheftruck.
Leeftijd:	20-25 jaar.

Onze gedachten gaan uit naar enthousiaste medewerkers di[illegible] len meewerken aan de op- en uitbouw van een snelgroeien[illegible] drijf. Wij zijn bereid deze functies goed te belonen en b[illegible] uitdagende mogelijkheden in een bedrijf met toekomst.

Schriftelijke sollicitaties aan de directie van Ranpak B.V., po[illegible] 139, 6400 AC Heerlen.

[illegible] Messe-Kommunikation ist unser Geschäft. Im Full-Service. Für große Marken. Für den Erfolg unserer Kunden. Mit über 90 engagierten Mitarbeitern, auf über 17.000 m² Betriebsgelände.

Wir suchen den

Projektleiter Messebau

in unserem [illegible] Atelier für die schlüsselfertige Abwicklung unserer Messeprojekte im In- und Ausland: von der AV-[illegible] Auftragsbearbeitung, Kostenüberwachung, Bauleitung bis zur Endabrechnung.
Das Gehalt ist leistungsorientiert.
Interessiert? Dann erwarten wir Ihre Bewerbung mit Lichtbild.

Werbe- und Messebau Walbert-Schmitz
GmbH & Co. KG
Geschäftsleitung / z. Hd. [illegible]
Gut-Knapp-Straße 8-14 · 5100 Aachen

Sierra

Sierra Chemical Europe B.V., een dochter van het Amerikaanse bedrijf Grace-Sierra Horticultural Products Co., produceert langzaamwerkende meststoffen die, samen met wateroplosbare meststoffen, afgezet worden op de Europese markt, in het Midden- en Verre-Oosten, Afrika en Australië. De op de behoefte van de klant afgestemde producten en de klantgerichte bedrijfscultuur [illegible] met verdergaande groei. De F&A-afdeling, de productie en het laboratorium van Sierra Chemical Europe B.V. zijn gevestigd in Heerlen en de marketing en verkooporganisatie is gevestigd in De Meern. Verder zijn er zusterbedrijven in Europa en Australië.

Voor het groeiende bedrijf in Heerlen zoeken wij een

FINANCE MANAGER M/V

met brede ervaring op F&A-gebied

De functie
U maakt deel uit van het Management Team van de vestiging en rapporteert aan de Financial Controller. U geeft leiding aan de afdeling Finance & Administration. Uw verantwoordelijkheid bestrijkt het totale brede F&A-traject, zoals:
- de financiële administratie
- cashmanagement
- EDP en optimalisering van de systemen
- budgetplanning, -bewaking en -voorbereiding

Sierra Chemical Europe vraagt
- een opleiding HEAO-BE of gelijkwaardige opleiding
- een dynamische persoonlijkheid met een brede ervaring van minstens 5 jaar, bij voorkeur opgedaan in een kleinere organisatie
- ervaring in het gebruik van geautomatiseerde systemen
- goede kennis van de Engelse en Duitse taal
- leeftijd 30 tot 40 jaar

Sierra Chemical Europe biedt
- een uitdagende functie met breed georiënteerde werkzaamheden op het vakgebied
- een [illegible] met internationale connecties en een informele bedrijfscultuur
- een goed salaris met bijbehorende secundaire arbeidsvoorwaarden

Bent u geïnteresseerd in deze functie? Stuur dan uw brief met Curriculum Vitae, onder vermelding van referentienummer 820045/A, naar EGOR Nederland BV, St. Servaasklooster 22a, 6211 TE Maastricht, ter attentie van mevrouw Mr. M.P.E.V. van Poelvoorde-Rutten.

EGOR HUMAN RESOURCES

'S-HERTOGENBOSCH, MAASTRICHT, FRANCE, BELGIQUE, DEUTSCHLAND, ESPAÑA, ITALIA, PORTUGAL, SVENSKA, UNITED KINGDOM, BRASIL

A. PLOEM & ZN B.V.

A. Ploem & Zn B.V. te Kerkrade is sinds 1930 een middelgroot totaalinstallatiebedrijf in het uitvoeren van:
- *centraleverwarmings- en luchtbehandelingsinstallaties;*
- *sanitaire installaties;*
- *elektrotechnische installaties.*

Ons marktsegment is te vinden bij goede en vaste opdrachtgevers:
- *utiliteitsbouw;*
- *industrie;*
- *woningbouw.*

Wij zoeken ter versterking van onze service-afdeling een:

servicemonteur

Functie-eisen:
- LTS/I- of LTS/E-opleiding met diverse applicatiecursussen;
- aanvullende opleiding als servicetechnicus;
- ruime ervaring op het gebied van centrale verwarming, luchtbehandeling en sanitair.

Heeft u interesse in een modern bedrijf met een goede teamgeest als collega mee te werken, dan verzoeken wij u telefonisch of schriftelijk te solliciteren tijdens kantooruren op onderstaand adres:

A. Ploem & Zn B.V.,
centrale verwarming/sanitair/elektro,
Grupellostraat 31-33,
6461 ET Kerkrade – 045-452541.

GEVORDERD ASSISTENT(E)-ACCOUNTANT

Koenen en Co is sinds [illegible] basis in een registeraccountantskantoor [illegible] Ons dienstenpakket omvat de [illegible] accountancy, belastingen, [illegible], automatisering en administratieve dienstverlening. Waar nodig wordt op ad hoc basis samengewerkt met andere deskundigen. We werken veelal voor middelgrote en kleine bedrijven, vrije beroepsbeoefenaren en non-profit instellingen.
Ons werkgebied is voornamelijk Limburg en Oostelijk Brabant.

VESTIGING HEERLEN
Sedert kort zijn wij gevestigd in Heerlen [illegible] de praktijk van Huynen Accountancy BV.
Op deze Heerlense vestiging is een jong en energiek team van zeventien mensen werkzaam.

Ons bedrijfsbeleid is sterk gericht op het leveren van hoogwaardige dienstverlening. Om onze dienstverlening te optimaliseren werken we kleinschalig. [illegible] kennen elkaar en de cliënt, waardoor de [illegible] groot is. Zo zijn we in staat [illegible] aan onze dienstverlening die meerwaarde te geven die zowel de opdrachtgever als onze mensen veel voldoening schenkt.

Deze is vacant op ons kantoor te Heerlen. De funktie houdt in dat het een grote mate van zelfstandigheid werkzaam zijn op het gebied van de accountancy, belastingen en aanverwante vakgebieden. Uiteraard zal daarbij vaak nauw worden samengewerkt met college's. Voor de cliënt zult U veelal als eerste aanspreekpunt fungeren.

[illegible] die al enige jaren ervaring heeft opgedaan [illegible] een verbreding van zijn werkterrein ambieert [illegible] basisopleiding en bent gevorderd met [illegible] eigenschappen en [illegible]

[illegible] over de veronderstelde persoonlijkheid en [illegible] voor een snelle doorgroei in de organisatie.

Voelt U zich aangetrokken tot de funktie? Spreken U de perspectieven aan die onze kleinschalig werkende organisatie U te bieden heeft?

U kunt Uw schriftelijke [illegible] richten aan KOENEN EN CO registeraccountants, [illegible] 6415 AB Heerlen. Voor oriënterende informatie kunt U [illegible] J.A.M. Huynen, telefoon 045-723350

[illegible] PANNINGEN - ROERMOND - VENLO - VENRAY

ZAKELIJKE DIENSTVERLENING DOOR PERSOONLIJKE AANDACHT

Limburgs Dagblad

sport

'Voor eerste keer zag ik angst in ogen van Savon'

Vanderlijde nog nooit zo dicht bij goud

SYDNEY – Na het wegebben van de eerste emoties en de teleurstelling van het verlies tegen Felix Savon in de WK-finale was Arnold Vanderlijde weer zichzelf. Met een zeker genoegen stelde hij vast: „Ik heb nu vijf maal tegen Felix Savon gebokst, maar voor de eerste maal heb ik echt angst in zijn ogen gezien. Over de uitslag behoef ik niet te praten. Die was correct. Alleen het verschil in punten was met 39-15 niet terecht."

Vanderlijde wilde geen discussie voeren over de bokscomputer. „Die puntenmachine doet gewoon waarvoor hij gemaakt is. Alleen de juryleden, die de rode en blauwe knop bedienen, moeten zich beter van hun taak bewust zijn. In de derde ronde had ik Savon veel meer getroffen dan hij mij. Dat is helemaal niet in de punten tot uitdrukking gekomen."

Verwijt

De drievoudige Europese kampioen maakte zich wel een verwijt. „Ik ben in de eerste twee ronden te passief geweest. Met mijn trainer Sdunek had ik een strijdplan opgesteld. Dat hebben wij gevolgd. Ik zou Savon in de eerste ronde laten uitrazen. De Cubaan is nu eenmaal een bokser, die er vanaf het begin met een hard tegenaan gaat. Ik heb dat in 1988 bij het TSC-toernooi in Berlijn ervaren en een jaar later bij het WK in Moskou."

In beide toernooien stond de Limburger de partij niet uit. Savon moest in Sydney, na twee voortijdige beslissingen waarvan één zelfs na 25 seconden, wel de volle drie ronden in de ring staan om voor de derde achtereenvolgende maal de wereldtitel bij de zwaargewichten te veroveren.

Mogelijkheden

„Wanneer ik aan mijn laatste twee partijen tegen Savon denk en nu deze bekijk, is het uitstekend gegaan. Ik heb enkele mogelijkheden gehad hem er uit te halen," realiseerde hij zich in de rust van zijn hotelkamer, waar de Nederlandse manager Klein champagne liet bezorgen en de telefoon voortdurend rinkelde.

„Aan het eind van de eerste ronde raakte ik hem vol met een linkse directe. Ik zag hem achteruit tuimelen maar ging hem niet achterna. In de tweede ronde was ik gewoon te passief. Sdunek heeft mij wakker geschud. Toen ben ik er als een tijger tegenaan gegaan. Op het moment dat ik de angst in zijn ogen zag, gaf mij dat een heel lekker gevoel."

In de laatste drie minuten van de partij kreeg Vanderlijde het publiek volledig op zijn hand. Het gefluit na het bekendmaken van de uitslag was echter niet terecht. „De emotie was mij op dat moment even teveel. Op het moment dat ik voor de tweede maal bij een WK het zilver kreeg omgehangen, realiseerde ik mij dat ik in die slotronde heel dichtbij het goud was geweest. Als ik de tweede ronde net zo had gebokst als de derde, was ik winnaar geweest."

In de laatste drie minuten kwam de 24-jarige Savon tweemaal op het canvas. „Eenmaal was een duidelijke slipper, maar bij de andere keer had de scheidsrechter gerust mogen tellen, want toen raakte ik hem goed met een rechts/linkse combinatie."

Fritz Sdunek: „Arnold had toen meteen achter hem moeten aangaan. Wanneer een scheidsrechter telt, krijgt de tegenstander de tijd zich te herstellen".

Die korte voorbereiding was te wijten aan bloedarmoede en een pijnlijke rechterschouder. „Op een gegeven moment kon ik mijn rechterarm niet meer optillen. Wij konden nauwelijks trainen, maar gelukkig heeft een Duitse arts mij met acupunctuur kunnen helpen."

Zelfvertrouwen

Arnold Vanderlijde zegt bijzonder veel te danken hebben aan Sdunek. „Hij is een uitstekend vakman, een groot psycholoog en mijn vriend. Vóór dit gevecht hebben wij heel veel met elkaar gesproken. Sdunek begreep heel goed dat Savon, na vier verliespartijen, toch een 'angstgegner' voor mij was. Hij heeft mij zoveel zelfvertrouwen gegeven, dat ik geen moment zenuwachtig ben geweest. Alleen wat gespannen maar dat moet je voor een belangrijke wedstrijd hebben."

Vanderlijde en Sdunek gaan nu verder bouwen. „Ik mag dan wel al 28 jaar zijn, maar Sdunek is ervan overtuigd dat ik nog niet op mijn top ben. Dat is een vertrouwenwekkende gedachte zeker met Barcelona in het vooruitzicht. Ik heb nu twee bronzen Olympische medailles. Eén van een ander soort eremetaal en dan liefst goud, zou de bekroning van mijn carrière zijn."

Wedstrijdtechnisch maakt Vanderlijde zich dus geen zorgen, problematischer is de financiële kant van zijn voorbereiding. „Ik heb een deeltijdbaan bij Masita. Ik wil mijn voorbereiding op Barcelona echter nog meer professionaliseren en daar is geld voor nodig. Een goede shirtsponsor zou daar wellicht de oplossing voor zijn."

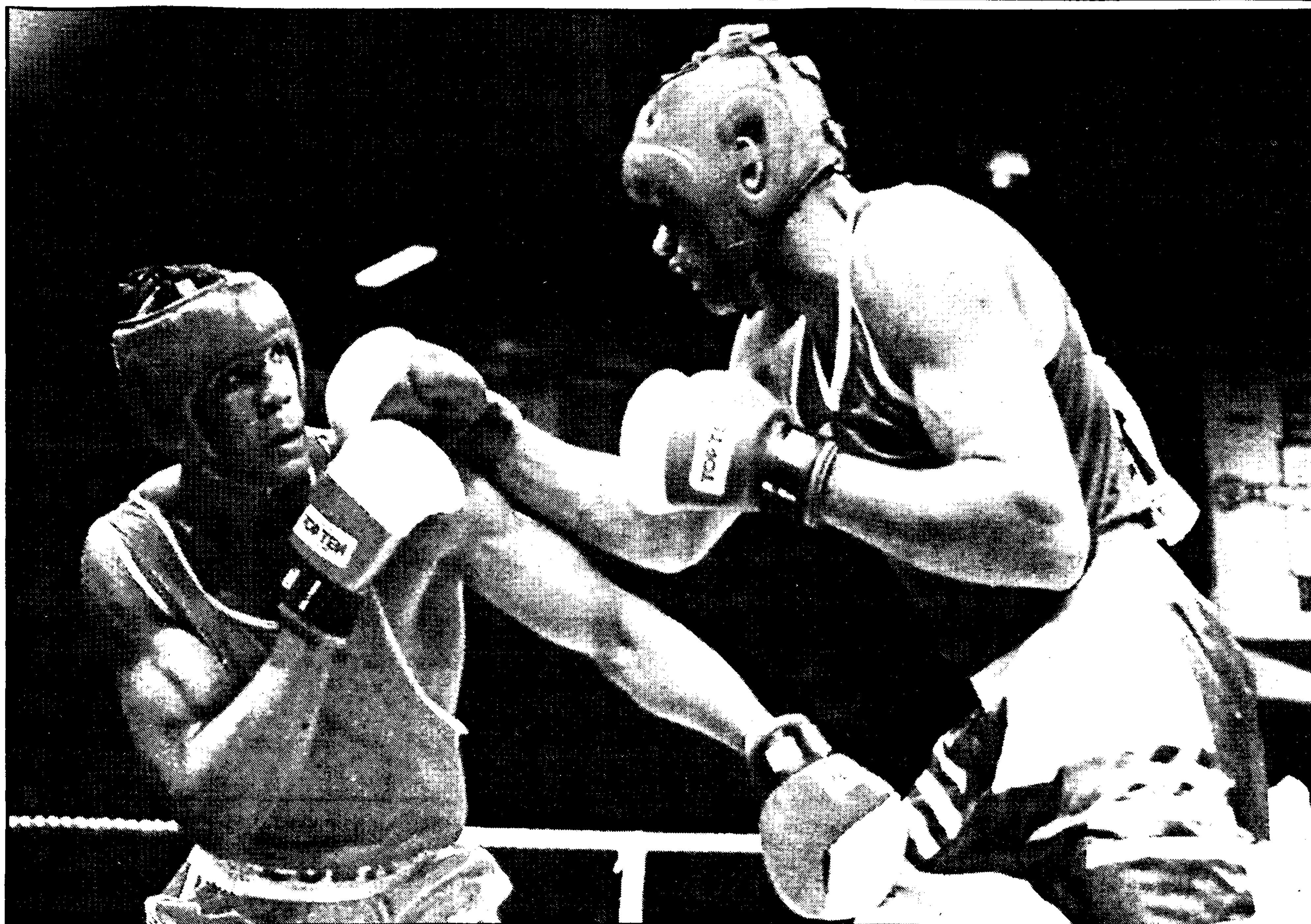
Erelijst Vanderlijde

1984 Los Angeles OS: brons
1985 Boedapest EK: brons
1986 Reno WK: zilver
1987 Turijn EK: goud
1988 Seoel OS: brons
1989 Athene EK: goud
1991 Göteborg EK: goud
1991 Sydney WK: zilver

'De partij van zijn leven'

SITTARD – Jeu Jöris uit Geleen, de persoonlijke verzorger van Arnold Vanderlijde, vond dat zijn pupil tegen Felix Savon 'de beste partij van zijn leven' had gebokst. „Ik heb hem nog nooit zó goed bezig gezien," aldus Jöris bij het aanschouwen van de TV-beelden. „Het probleem is, dat een bokser altijd wordt geconfronteerd met twee partijen, zijn tegenstander en de jury. De finale van Arnold tegen Felix Savon werd voorafgegaan door twee eindstrijden met Cubaanse boksers, die beiden verloren. Ik zeg niet dat het zo is, maar in mijn jarenlange verblijf in boksarena's heb ik wel de indruk gekregen dat juryleden en scheidsrechters zich soms onbewust laten beïnvloeden. Dat geeft in twijfelgevallen vaak de doorslag."

Jeu Jöris is deze keer overigens niet zelf aanwezig bij het WK. Arnold Vanderlijde wordt in Sydney begeleid door zijn eigen trainer Fritz Sdunek, die in Sydney tevens optreedt als coach van de Nederlandse ploeg.
Arnold Vanderlijde keert dinsdag terug uit Australië. Zijn werkgever Masita en supporters gaan de zilveren medaille-winnaar op Schiphol begroeten.

● *Arnold Vanderlijde (rechts) tart Felix Savon.*

Nipt verlies Nijssen-Suk

JOHANNESBURG – Tom Nijssen en Cyril Suk hebben ook hun derde partij in het WK voor tennisdubbels in Johannesburg verloren. Deze keer legden zij het af tegen de Canadezen Glenn Mitchibata en Grant Connell: 4-6, 7-6 (7-5), 7-6 (7-5). In de tiebreak van de tweede set kwamen Nijssen en Suk met 3-1 voor. Het lukte echter niet deze voorsprong vast te houden. Ook in de derde set waren ze twee punten van de overwinning af.

Eaters naar top ranglijst

NIJMEGEN - Dankzij de 3-7 zege (1-1, 1-2, 1-4) van Meetpoint/Eaters tegen Nijmegen hebben de Geleense ijshockeyers aansluiting met de top van de ranglijst bewerkstelligd. Gemakkelijk hadden de Limburgers het aanvankelijk niet in Nijmegen. Nadat de eerste periode met een 1-1 stand was afgesloten, wonnen de Limburgers de tweede 'act'. Tenbult scoorde 2-1 voor de thuisclub. Brant en De Pont tilden de Eaters binnen veertien seconden naar 2-3. Na drie minuten in de laatste periode brachten verdediger Roel Bannenberg en Rick Boh 2-5 voor de Eaters op het scorebord. Vervolgens bouwden ze de voorsprong gemakkelijk uit naar de eindstand 3-7.

Pover Feyenoord komt met 1-0 zege goed weg

Fortuna strandt op rood

DOOR FRED SOCHACKI

SITTARD – Met gemengde gevoelens zaten drie oud-Fortunezen naar de wedstrijd tegen Feyenoord te kijken. Roger Reijners, Loek Frijns en Marcel van Helmond speelden verleden seizoen tegen dit Feyenoord een beste pot. De beste van het hele seizoen. Gisteravond viel er weinig goeds te bespeuren in De Baandert. Door de snelle rode kaart voor Joszef Szalma was de thuisclub numeriek helemaal niet meer in staat overtal-situaties tegen de toch al schier onneembare Feyenoordveste te bewerkstelligen. Feyenoord was geen schim van de ploeg die verleden zondag voor de ogen van televisie-kijkend Nederland Ajax in de hoek zette. Het spektakel bleef beperkt tot één treffer. Omdat die viel in Fortuna-nadeel, verliet het merendeel van de 7.000 toeschouwers teleurgesteld het stadion.

„Ontevreden over het resultaat, maar erg tevreden over de inzet, die de ploeg toonde. Die rode kaart kwam ons helemaal niet van pas. Het duurde lang voordat we ons hadden ingesteld op die situatie. Achteraf moet ik constateren dat we met drie goede kansen een punt hadden verdiend", meende George Kessler na afloop.

De wedstrijd was nog niet op toeren, of Joszef Szalma ging al over zijn toeren. De Hongaarse international hanteerde de noodrem toen Ulrich van Gobbel dreigde door te breken. Met de wetenschap dat het tuchtcollege thuis de NOS-beelden wel zou beoordelen, weigerde scheidsrechter John Blankenstein genade voor recht te laten gelden.

Fortuna Sittard-Feyenoord 0-1 - 40. Scholten 0-1. Scheidsrechter: Blankenstein. Toeschouwers: 6000. Rode kaart: 17. Szalma (Fortuna Sittard). Gele kaart: Metgod (Feyenoord).

Fortuna Sittard: Hesp; Maessen, Samuel, Mordang, Janssen en Szalma; Barmentloo (74.Kicken), Sneekes, Driessen en Doufikar (65.Deckers); Boogers.

Feyenoord: De Goey; Troost, Metgod, De Wolf en Van Gobbel; Scholten, Bosz en Witschge; Griga, Damaschin (27.Schultz) en Taument.

Szalma stond nog niet onder de douche of hij kreeg bijna gezelschap van Marco Boogers. De Fortuna-spits beslechtte een meningsverschil met Arnold Scholten door een trap tegen diens enkel te geven. Blankenstein deed nu of zijn neus bloedde.

Nadeel

Van voetbal viel er voor de pauze amper te genieten. De afgelopen week tot kroonprins van het Nederlands voetbal verheven Gaston Taument had weliswaar voldoende zelfvertrouwen aan zijn nieuwe status ontleend, maar echt gevaar leverden zijn acties amper op. Fortuna, door Szalma's vertrek getalsmatig in het nadeel, was er alles aan gelegen eerst voor rust in eigen gelederen te zorgen. Vandaar dat de aandacht niet in eerste instantie uitging naar het offensieve vlak.

Toch was Aziz Doufikar dicht bij een treffer na een voorzet van Etienne Barmentloo. De thuisploeg bleek tegen de fysiek sterke Rotterdammers niet in staat het gevaar ver genoeg van het eigen strafschopgebied te houden. Arnold Scholtens treffer was het resultaat. Taument ontrafelde de verdediging en de blonde middenvelder zocht met de binnenkant van zijn rechtervoet de verste hoek op. Ruud Hesp was kansloos.

Patatkraam

Feyenoord vierde feest en de aanhang vierde op zijn manier mee. Vijf Rotterdammers drongen een patatkraam binnen, verzekerden zich van de dagopbrengst en mengden zich weer snel tussen de rest van de meegereisde 'fans'.

George Kessler mobiliseerde nogmaals de krachten. Met Hub Driessen als aanjager, zocht het tiental naar een oplossing van de problemen. „Ik heb vertrouwen in dit elftal", aldus Kessler. „We blijven beslist niet op de plaats, waar we nu staan op de ranglijst".

De treffer nam voor Feyenoord de noodzaak om vooruit te voetballen weg. Een half uur verzamelde Fortuna de krachten om de in slaap gesukkelde Rotterdammers op een eindsprint te tracteren. Het slotoffensief werd ingeluid met een van richting veranderd schot van de reeds genoemde Driessen. Even later moest Ed de Goey andermaal zijn imposante reikwijdte aanspreken, nadat Marco Boogers met een boogbal het Feyenoord-doel had gezocht.

Samuel

Kessler posteerde zelfs Samuel in de punt van de aanval. Fortuna was niet in staat het verloren terrein van de voorbije tachtig minuten goed te maken. „We mogen blij zijn dat we na rust dat doelpunt tegen niet kregen", verzuchtte Feyenoord-coach Wim Jansen. „Ons spel ging na de hervatting helemaal naar de knoppen. Het was zeer, zeer matig".

● *Richard Sneekes (links) leidt de Fortuna-aanval.* Foto: PETER ROOZEN

Bouwfonds kan niet toeslaan

GELEEN – In de eerste divisie C van de zaalvoetbalcompetitie slaagde Bouwfonds er niet in koploper Hooghuis Sport de eerste nederlaag toe te brengen. Na een aantrekkelijk duel bleven beide partijen in evenwicht: 1-1.

Eerste divisie C: Bouwfonds-Hooghuis Sport 1-1 (1-0) - E. Merk 1-0; E. Pielage 1-1. Tongelreep-H. Meyers 2-4 (0-4) - H. Gerrits 0-1; P. Schaekens 0-2; M. van Lieshout 0-3; D. Virdisch 0-4; E. Schoonderwalt 1-4 en 2-4. R. van der Zande-Dousberg Parc 2-1. Schoenenreus-Molier Intramast 2-6.

Tweede divisie: Amicitia-Cosmos 2-2.

eredivisie

Fortuna Sittard-Feyenoord 0-1

Feyenoord	17	10	6	1	26	24- 9
PSV	15	10	5	0	25	36-17
Ajax	15	10	2	3	22	36-10
FC Twente	16	8	4	4	20	32-20
Vitesse	16	7	5	4	19	23-14
Sparta	15	6	6	3	18	26-25
Roda JC	16	6	5	5	17	21-21
FC Utrecht	15	4	8	3	16	16-13
RKC	16	5	6	5	16	31-27
MVV	16	4	7	5	15	14-18
Groningen	14	4	6	4	14	20-17
Volendam	16	5	4	7	14	16-18
SVV Dordrecht	16	5	3	8	13	25-38
Willem II	15	3	5	7	11	15-22
Fortuna	17	1	8	8	10	16-28
Den Haag	14	2	5	7	9	11-32
Graafschap	15	2	3	10	7	14-28
VVV	14	1	4	9	6	12-31

Vandaag 19.30 uur:
Willem II-Roda JC
Morgen 14.30 uur:
Groningen-RKC
Den Haag-VVV
Sparta-Vitesse
Utrecht-MVV
Graafschap-PSV
Twente-Ajax

eerste divisie

Cambuur	18	11	3	4	25	32 – 20
Heerenveen	18	10	3	5	23	36 – 25
Wageningen	17	9	4	4	22	22 – 15
Telstar	18	9	4	5	22	48 – 34
Haarlem	18	9	4	5	22	27 – 24
NEC	18	8	5	5	21	30 – 21
Den Bosch	18	9	3	6	21	30 – 23
GA Eagles	18	8	4	6	20	32 – 25
RBC	18	7	5	6	19	31 – 25
Heracles	18	7	5	6	19	33 – 29
NAC	16	6	6	4	18	26 – 21
AZ	18	6	5	7	17	30 – 26
FC Zwolle	18	5	6	7	16	26 – 28
Excelsior	18	7	2	9	16	36 – 42
Veendam	18	7	2	9	16	24 – 31
Eindhoven	17	4	6	7	14	21 – 29
Emmen	18	4	6	8	14	16 – 32
Helmond Sport	17	4	3	10	11	23 – 37
TOP	17	3	5	9	11	20 – 34
Zeeland	18	2	3	13	7	18 – 40

Vandaag 19.00 uur:
Excelsior-Haarlem
Vandaag 19.30 uur:
RBC-NEC
TOP-Veendam
Eindhoven-Heerenveen
GA Eagles-Heracles
Telstar-Zwolle
Zeeland-AZ
Cambuur-BVV Den Bosch
Emmen-Wageningen
NAC-Helmond Sport

buitenland

BEGIË
Waregem-FC Luik 1-2

Vandaag 20.00 uur:
Charleroi-Lierse SK
Mechelen-Eendracht Aalst
Standard-KV Kortrijk
Cercle Brugge-Anderlecht
AA Gent-FC Antwerp
Beveren-Lokeren
Morgen 15.00 uur:
RWDM-Club Brugge
Germinal-Racing Genk

DUITSLAND
Bochum-Stuttgarter Kickers 2-2
Borussia MG-Wattenscheid 1-0

Vandaag 15.30 uur:
Dortmund-MSV Duisburg
Bayern München-KSC
FC Nürnberg-Werder Bremen
Eintracht Frankfurt-Rostock
HSV-Fortuna Düsseldorf
FC Kaiserslautern-Schalke
Stuttgart-Bayer Leverkusen

willem II-roda jc

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Jol

Willem II (opstelling): Janssen, Wolfs, Hofstede, Meijs, Mallien, Latupeirrisa, Van Geel, Van Gastel, Vincent, Sylla, Stewart.
Roda JC (opstelling): Bolesta, Senden, Verhagen, Hanssen, Trost, Broeders, Boerebach, Luypers, Hofman, Arnold, Ter Avest. **Wisselspelers:** Smits, Haan, Ogechukwu, Van der Luer, Huiberts.

den haag-vvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Uilenberg

Den Haag (selectie): Stam, Purvis, Van Oosten, Adam, Edmund Vriesde, Van der Laan, Lems, Kuzmanovic, Torten, Hermes, Danen, Van Eijkeren, Otto.
VVV (opstelling): Roox of Custers, Janfada, Rayer, Polman, Weerts, Smits, Driessen, Spee, Braem, Rutten, Vanderbroeck. **Wisselspelers:** Venetiaan, Gerestein, Minten, Oestreich.

utrecht-mvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Luinge

Utrecht (opstelling): Van Ede, Verrips, De Kock, Van der Meer, Aipassa, Van der Net, Roest, Plugboer, De Kruijff of Van der Weert, Lindenaar, Smolarek.
MVV (selectie): Agu, Dikstaal, Benneker, Thal, Delahaye, Libregts, Lanckohr, Visser, Hofman, Bucan, Meijer, De Haan, Franssen, Maas, Mark Quaden, Boessen.

Koersen Schaesberg

Mozart-Prijs: 1. Voyager Lobell (H. Grift) km.tijd 1.21.0; 2. First Kombo; 3. Christina d'Axel. Winn. 1,00; pl. 1,30, 2,10; koppel 1,80; trio 4,10. **Figaro Hochzeit-Prijs:** 1. Debbie van Weert (R. de Vlieger) km.tijd 1.21.5; 2. Mr. Promotion; 3. Gaby Adel. Niet gestart: A Che Bello. Winn. 2,20; pl. 1,00, 1,00, 1,00; koppel 5,60; trio 25,80. **Die Zauberflöte-Prijs:** 1. Fabiola Hanover (M. Heynen) km.tijd 1.20.9; 2. Fanny Sigero; 3. First Love. Winn. 4,60; pl. 1,70, 1,30; koppel 2,50; trio 94,50. **Henri Swikker Amateur Challenge Trophy V:** 1. Shabeen Queen (M. Devies) tot.tijd 2.38.6; 2. Ramanta; 3. Mings Way. Winn. 3,30; pl. 3,00, 1,30; koppel 4,00; trio 43,20. **Kleine Nachtmusik-Prijs:** 1. Flamingo Majo (J. Jongen) km.tijd 1.24.4; 2. Fabienne; 3. Fadina. Niet gestart: Fabienne oxford JC en Extra D. Winn. 3,60; pl. 1,10, 1,00; koppel 2,40; trio 13,10. **Symphonie-Prijs:** 1. Eshel Groenhof (H. Grift) km.tijd 1.19.9; 2. Eifelperle; 3. Jessy Kosmos. Niet gestart: Fleur de Cassis en Duc Smoking. Winn. 1,60; pl. 1,30, 1,20; koppel 2,50; trio 13,20. **Concerto-Prijs:** 1. Florida Sunshine (W. Velis) km.tijd 1.21.3; 2. Evert Vryenesse; 3. Evita van Weert. Winn. 2,70; pl. 1,30, 1,10; koppel 3,20; trio 57,80. **Hoorn-Prijs:** 1. Bobby Buitenzorg (H. Grift) km.tijd 1.18.2; 2. Bravo Nora; 3. Brigitte G. Niet gestart: Be Quick. Winn. 2,40; pl. 1,30, 1,60; koppel 5,40; trio 16,10.

Terugkeer Arie Selinger en ex-internationals bespreekbaar

Brokking draait bij

Van onze correspondent
PAUL DEMELINNE

HEERLEN – Limburger Rob Grabert plus een aantal voormalige 'dissidenten' terug in de Nederlandse volleybalploeg en een rentree van Arie Selinger als 'toegevoegde waarde' in de technische staf. Sinds deze week lijkt het mogelijk. Er komt beweging in de tot voor kort knuppelharde opstelling van bondscoach Harrie Brokking. Tijdens een gesprek met een delegatie van het bondsbestuur gaf hij te kennen niet langer onvoorwaardelijk tegen een eventuele uitbreiding van de selectie met enkele in Italië spelende ex-internationals te zijn. Bovendien opperde Brokking zelf de mogelijkheid om zijn voorganger Arie Selinger tijdens het Olympische jaar 1992 als adviseur in de technische staf op te nemen.

● Rob Grabert (links, wit shirt), een van de 'verloren zonen' die mogelijk weer aan de slag gaan voor Oranje.

Vorige week verklaarde Arie Selinger, geprezen architect van de snelle Oranje-opmars naar de wereldtop, in deze krant, dat hij beschikbaar is voor het verlenen van hand- en spandiensten. „Het initiatief daartoe dient echter van de huidige bondscoach uit te gaan," verklaarde hij nadrukkelijk. Mede op aandringen van een aantal oudgedienden in de ploeg ging Harrie Brokking door de bocht. Een opmerkelijke doorbraak.

Kritiek

Twee maanden geleden in Berlijn, waar de gemiste kans op Olympische kwalificatie de behaalde bronzen EK-plak overschaduwde, reageerden keuzeheer en team nog eensgezind en onbuigbaar op de stortvloed van kritiek. Elk voorstel dat een inbreuk op het huidige concept, de personele samenstelling van ploeg en technische begeleiding zou inhouden, werd halsstarrig van de hand gewezen. Inmiddels heeft het er alle schijn van dat maximaal presteren in Barcelona voorrang krijgt boven vasthouden aan controversionele principes.

Inmiddels heeft Selinger laten weten dat Daiei Sport, zijn Japanse werkgever, bereid is hem tijdelijk uit te lenen aan het Nederlands team. „Ik wacht nu verder rustig af wat er gebeuren gaat", aldus de 54-jarige Amerikaan. Naast de mogelijke terugkeer van Selinger gaf Brokking de wens te kennen om nog een assistent-trainer aan te trekken. Ofschoon geen van de betrokkenen daarover mededelingen wensten te doen, lijkt Joop Albeda, met wie Brokking al eerder samenwerkte, zijn voornaamste kandidaat.

Demonstraties

Gisteravond voltooiden de internationals Avital Selinger en Ron Zwerver in Venlo hun trilogie van trainingsdemonstraties voor de Limburgse volleybaljeugd. Hoewel Zwerver momenteel in de ziektewet loopt om zijn overbelaste kniegewrichten te laten revalideren en zijn actieradius bijgevolg beperkt is, trokken de verrichtingen van het populaire Oranje-tweetal opnieuw vele honderden toeschouwers. Vorige week waren de sessies in achtereenvolgens Oirsbeek en Melick al goed voor in totaal bijna duizend liefhebbers.

Beide spelers wilden in dit stadium nog niet ingaan op de nieuwste ontwikkelingen. Uit het feit dat Harrie Brokking ook als woordvoerder namens de spelersgroep optreedt, kan worden afgeleid dat ook de selectie niet meer falikant tegen een eventuele terugkeer van hun voormalige ploeggenoten Jan Posthuma, Rob Grabert, Peter Blangé en Ronald Zoodsma gekant is. Het kwartet in Italiaanse dienst verklaarde graag te willen deelnemen aan de Olympische Spelen. „Desnoods zetten ze ons maar op de bank", aldus Peter Blangé.

Afwegen

Bert Funk, die volgende week zaterdag de NeVoBo-voorzittershamer overneemt van de afscheidnemende praeses Piet de Bruin, verwacht begin december met concrete plannen voor het laatste traject naar Barcelona naar buiten te kunnen treden. „We buigen ons de komende tijd over een aantal voorstellen die door alle betrokkenen zijn aangereikt. Er dient nog afgewogen te worden wat van al die suggesties haal- en aanvaardbaar is."

Oranje-voetbal stuurt aan op Barcelona

HEERLEN – Met Tsjechoslowakije, Italië, Denemarken, Duitsland, Polen en Zweden strijdt het Nederlands Olympisch elftal in maart om vier of vijf plaatsen in het deelnemersveld voor Barcelona '92. Sinds deze week zijn de laatste acht bekend van de Europese titelstrijd voor spelers tot 21 jaar. Dat evenement geldt tevens als kwalificatie-toernooi voor de Spelen.

De loting voor de kwartfinales (thuis - en uitwedstrijden) is op 17 december. Alle have finalisten mogen naar Barcelona. Alleen als Schotland zich bij de laatste vier schaart, is de beste verliezer (waarbij ook de groepsduels meetellen) vervanger.

Oranje-bondscoach Nol de Ruiter is inmiddels aardig op de hoogte van de kwaliteiten bij de tegenstanders. Tijdens een reis door verschillende landen zag hij Tsjechoslowakije, Italië, Zweden en Duitsland voetballen. Tegen Denemarken en Polen heeft Nederland nog niet zo lang geleden gespeeld.

MVV gehavend naar Utrecht

Roda: weerzien met Jan Reker

KERKRADE – Willem II-Roda JC, oftewel Jan Reker tegen Adrie Koster. De succesvolle oud-trainer van Roda JC zit inmiddels op de bank in Tilburg, terwijl Koster Brabant verruild heeft voor Kerkrade. Dat alleen al zijn voldoende ingrediënten voor een pittig partijtje voetbal, vanavond om 19.30 uur in het sportpark van Tilburg.

„We kennen onze tegenstanders natuurlijk door en door", zegt Adrie Koster. „Dat maakt het duel onvoorspelbaar, maar wel heel interessant. Willem II komt thuis in elk geval altijd sterk voor de dag. Daar staat tegenover dat Roda JC het dit seizoen op vreemde bodem heel erg goed doet". Koster maakt de definitieve opstelling pas vandaag bekend, maar aangenomen mag worden dat hetzelfde elftal zal opdraven als afgelopen zondag in het KNVB-bekerduel tegen SV Meerssen.

MVV zal morgen in Utrecht na de geblesseerden Hans Linders, Mark Verhoeven ook geen beroep kunnen doen op Ivo Joordens, Roger Reijners, die geschorst is. Trainer Sef Vergoossen verwacht in Galgenwaard een moeilijke wedstrijd. „Je kunt de speelwijze van FC Utrecht het best vergelijken met die van Feyenoord. In verdedigend opzicht geven de Utrechtenaren weinig mogelijkheden weg. Toch denk ik dat we genoeg voetbal vermogen binnen de ploeg hebben om niet geheel kansloos te zijn", schat Vergoossen.

Roox terug

Twaalf dagen na een meniscusoperatie meldde doelman John Roox zich gistermiddag alweer op de training van VVV. Trainer Henk Rayer beslist pas zondag of hij Roox of wel Ger Custers onder de lat plaatst in de uitwedstrijd tegen FC Den Haag. Het herstel van Roox loopt buiten alle verwachting positief.

Naast de geblesseerde Derix, Verbeek en Verberne zijn ook de geschorste Van der Kaay en Graef niet beschikbaar. Henk Rayer heeft een team noodgedwongen 'op karakter' geselecteerd. „We hopen met een prima discipline toch een puntje te pakken."

Nigeriaan

VVV heeft de hoop opgegeven om de twee Denen Heine en Nielsen van BK Kopenhagen over te nemen. Manager Teeuwen: „Dat hoofdstuk is definitief voorbij. We wachten nog op de Nigeriaan Babagedia. Voor de rest zal deze selectie het seizoen moeten afmaken."

Piet Hermans waarschuwt voor onderschatting

EHC moet winnen

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

HOENSBROEK – De Zuidlimburgse voetballiefhebbers die dit weekeinde een wedstrijd in de hoofdklasse C willen bezoeken, hebben weinig keuze. Alleen EHC speelt thuis en wel tegen hekkesluiter Wilhelmina'08. Trainer Piet Hermans stelt dat zijn ploeg - gezien de stand op de ranglijst - verplicht is te winnen. „Maar", waarschuwt Hermans, „het gevaar van onderschatting is natuurlijk aanwezig. Dat kan funest zijn. We moeten de zaak vanaf het eerste moment geconcentreerd en met veel strijd aanpakken".

SVN-trainer Math Schaepkens is van mening dat de twee overwinningen tegen Margriet en Geldrop voldoende zelfvertrouwen moeten hebben gekweekt om het hoog geplaatste Longa in Tilburg goed partij te kunnen geven.

Meerssen is uitgebekerd en kan alle aandacht richten op de competitie. Baronie kan op eigen terrein rekenen op een fel Meerssen.

In 1F gaat Limburgia in Brunssum proberen de tweede zege te behalen ten koste van Volharding. Chevremont speelt eveneens thuis en is gesterkt door de overwinning bij Waubach. Rode lantaarn-drager Veritas zal het dan ook erg moeilijk krijgen in Kerkrade. Ook RKONS is in de winning mood en zal trachten tegen Sittard het volgende succes te behalen.

Trainerswissel

Twee toppers zijn ongetwijfeld Heer-FC Vinkenslag en Waubach-Roermond. Jo Gerards, die Hub Groenewegen als trainer van lijstaanvoerder Vinkenslag heeft opgevolgd, spreekt van een moeilijke wedstrijd. „Heer voetbalt goed. Dat is echter niet het grootste probleem. We moeten maar afwachten hoe de trainerswissel heeft uitgepakt. Je kunt niet voorspellen hoe de spelers de ontwikkelingen hebben doorstaan", legt hij uit.

Blessures

Heer heeft blessureproblemen. Gielen (hersenschudding), Reneerkens (liesblessure) en Moest (virusziekte) zijn niet beschikbaar. „De motivatie is echter prima. Zo goed zelfs dat Vinkenslag het gegarandeerd moeilijk zal krijgen", stelt manager Leon Roderburg duidelijk.

Wim Vrösch (Waubach) is de opdofper tegen Chevremont allang te boven. „Je mag er niet meer bij stilstaan. Het is zaak dat de fouten van zondag nooit meer gemaakt worden. We hebben iets recht te zetten voor eigen publiek."

LK veldrijden in Del-Gulpen

Van onze sportredactie

GULPEN – Vandaag strijden de Limburgse wielrenners in Del-Gulpen om de provinciale titels veldrijden. De organisatie is in handen van Wielercomité Del-Gulpen in samenwerking met TWC Maastricht. Vanaf 13.00 uur staan wedstrijden voor nieuwelingen, B-amateurs/veteranen, A-amateurs/profs en junioren op het programma. Aansluitend wordt ook een officieuze mountainbike-race gehouden. Het parcours is voor een groot gedeelte uitgezet op de terreinen van Bungalowpark Euverem. De toegang is gratis.

Vorige week zaterdag klasseerde Pascal Alleleyn zich als beste beste Limburger in de cyclo-cross van Nijswiller. Alleleyn was duidelijk de betere van zijn streekgenoten René Kuhlman, Noël van der Leij en Ben Slenter. Aangezien er in onze provincie niet meer specialisten zijn, moet de nieuwe provinciale kampioen bij dit kwartet gezocht worden.

Het LK-programma in Del-Gulpen: 13.00 uur nieuwelingen,25 minuten; 13.03 uur B-amateurs/veteranen; 14.00 uur A-amateurs/profs; 14.03 uur junioren; 15.15 uur mountainbike.

Op het Eurocircuit in Valkenswaard wordt morgen gestreden om het Super Prestige-klassement. 's Werelds beste veldrijders verschijnen in de Brabantse gemeente aan de start. Het programma van de Super Prestiege-cross in Valkenswaard ziet als volgt: 11.00 uur nieuwelingen; 12.00 uur junioren; 13.00 uur C-amateurs/veteranen; 14.30 uur A-amateurs/profs.

Novotna wipt Graf

● Steffi Graf, gebaar van ontgoocheling. Het Masterstoernooi is voor de Duitse vedette afgelopen. Ze werd in New York in de kwartfinale verrassend uitgeschakeld door Jana Novotna. De Tsjechoslowaakse, achtste op de plaatsingslijst, zegevierde in drie sets: 6-3, 3-6 en 6-1. Martina Navratilova voldeed wel aan de verwachtingen. Zij versloeg Arantxa Sanchez-Vicario in drie sets: 1-6, 6-4 en 6-2. Navratilova komt vandaag in de halve eindstrijd uit tegen Novotna.

Handbalkrakers in Glanerbrook

GELEEN – In sporthal Glanerbrook te Geleen vinden morgen twee handbaltoppers plaats. Om 13.10 uur bijten de dames van V&L, verrassend medekoploper, de spits af tegen landskampioen Aalsmeer.

Om 14.30 uur begint de kraker bij de heren tussen de nummers twee en drie van de competitie, V&L en Sittardia.

De damesploeg van Swift Roermond, die in de huidige vorm doen denken aan de tijden van wijlen trainer Jo Gerris, gaat morgen op bezoek bij het sterke Hellas in Den Haag. Bij de heren in de eredivisie kan Blauw Wit vanavond om 20.30 uur in sporthal De Haamen van Beek tegenstander Tachos op een bijna onoverbrugbare achterstand voor een van de play-off-plaatsen zetten. Bevo, dat toch weer in de gevaarlijke zone terecht is gekomen, gaat vanavond op bezoek bij landskampioen E en O.

Eerste divisie; dames, zondag: SVM-Loreal (14.10, Munstergeleen); Iason-Hermes (14.30, De Wiegerd Valkenburg); Bevo-Sittardia (14.40, Piushof Panningen). Heren, zondag: PSV-Noav; Quintus-Loreal.

Loting derde bekerronde; dames: Niobe-Swift Roermond, Zephyr-Iason, Sittardia 2-V&L 2, Loreal-SVM, Sittardia-Bevo, V&L vrijgeloot. Heren: Caesar-Blauw Wit, Sittardia 2 of Bevo-Loreal, Delta Sport-Sittardia, Vios-V&L. De wedstrijden worden gespeeld in de periode tussen 3 en 6 december.

Zie verder pagina 24
● Concurrenten met hetzelfde doel

Hennie Kuiper naar Motorola

PARIJS – Hennie Kuiper heeft voor volgend seizoen onderdak gevonden. De 42-jarige Nederlander wordt ploegleider bij de Amerikaanse formatie Motorola. De oud-Olympische kampioen (1972) en oud-wereldkampioen bij de profs (1975) volgt de Belg Noël de Jonckheere op. Na drie jaar werd Kuiper deze zomer bij de Duitse ploeg Telekom ontslagen en vervangen door de Belg Walter Godefroot.

Geen cross na conflict

CADIER EN KEER – De voor 25 januari op de wielerkalender geplaatste veldrit in Cadier en Keer gaat definitief niet door. Organisator Jo van Deursen heeft de cyclo-cross naar aanleiding van een persoonlijk conflict met het Limburgse jurykorps en omdat hij niet de nodige financiën (6.000 gulden) bij elkaar kon krijgen, afgeblazen. De ter hulp geroepen Stichting Bevordering Wielersport Sint Geertruid zag geen heil in overname van de organisatie. Bovendien heeft Jo van Deursen zijn lidmaatschap als jurylid en spaeker van de KNWU district Limburg opgezegd.

sport in cijfers

RUITERSPORT

Zuidlaren. CSI. Internationaal springconcours, tabel A, 1.40 m, na barrage: 1. Philippaerts (Opt. Adora) 0-31,81, 2. Billington (Pikdame) 0-33,53, 3. Vangeenberghe (OC Rapid) 0-33,64, 4. Dubbeldam (Lady Belle) 0-34,73, 5. Guerdat (Lucinda) IV 0-35,27.
Berlijn. CSI. Dressuur, Grand Prix: 1. Werth (Fabienne) 1679 punten, 2. Theodorescu (Grunox) 1638, 3. Rothenberger (Odeaal) 1599, 19. Rutten (Ned) Clavecimbel 1452. Springen: Puntenwedstrijd: 1. Michael Whitaker (Alonso) 1230 punten, 2. Michaels (Bonjour) 1160, 3. Sloothaak (Pater) 1130, 4. Schröder (Fenitza) 1130, 5. Nagel (Lucky Lu) 1120.

TENNIS

New York. Masterstoernooi (vrouwen), 5,5 miljoen gulden, kwartfinales: Novotna-Graf 6-3 3-6 6-1, Navratilova - Sanchez-Vicario 1-6 6-4 6-2.

BOKSEN

Sydney. WK amateurs, eerste finaleavond. Lichtvlieg: Griffin w.o.p. (36-18) van Marcelo; brons: Dieppa en Petrov. Bantam: Todorov w.o.p. (25-5) van Carrion; brons: Antonov en Sik. Licht: Rudolph w.o.p. (19-14) van Grigorjan; brons: Nistor en Rowsell. Welter: Sierra w.o.p. (22-12) van Otto; brons: Vastag en Scriggens. Midden: Russo w.o.p. (22-17) van Lebziak; brons: Johnson en Garbey. Zwaar: Savon w.o.p. (39-15) van Vanderlijde; brons: Tua en Sung.

GOLF

Tokio. Internationaal toernooi, 3 miljoen gulden. Stand na tweede dag: 1. Brooks 134, 2. Hasegawa 136, 3. Ballesteros 137.

VOLLEYBAL

Tokio. Wereldbeker mannen (een Olympisch plaatsbewijs te vergeven), eerste dag. Groep A: Sovjetunie-Tunesië 3-0 (15-4 15-7 15-5), Verenigde Staten-Chili 3-0 (15-6 15-5 15-2), Japan-Mexico 3-0 (15-4 15-5 15-1). Groep B: Cuba-Algerije 3-0 (15-2 15-1 15-8), Duitsland-Iran 3-0 (15-4 15-11 15-6), Brazilië - Zuid-Korea 3-2 (10-15 15-10 12-15 15-3 15-9).

Maastrichtenaren in één ruk naar top tweede klasse

Standaard van formaat

Trainer Hay Willems (midden) en de spelers Albert van Hoorn en Ron Titze in de kassa van VV Standaard die momenteel flink rinkelt. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Van onze correspondent
LEO JASPERS

MAASTRICHT - De toeschouwers passeren in file en de kassa rinkelt navenant bij VV Standaard. Het gaat de club naar den vleze en het sportieve succes dat daaraan debet is lijkt geen grenzen te kennen. Binnen vier jaar doorstoten van de vierde naar de tweede klasse en daarin weer binnen acht wedstrijden ongeslagen de eerste periodetitel claimen is beslist niet alledaags en lokt dientengevolge vele nieuwsgierigen. De 'tovenaar' achter dit huzarenstukje: trainer Hay Willems. Hay, die voorheen bij Standaard in de jeugd aktief was en bij SCG als voetballer slaagde, is echter wars van elk toebedicht ere-etiket.

Hij pareert meteen: „Ons succes is het succes van het collectief. Vier jaar geleden hebben we de koppen bij elkaar gestoken en met een gloednieuw bestuur een koers uitgestippeld. Die koers hebben we consequent gevolgd en dat gooit thans zijn vruchten af, al blijf ik zelf verbaasd staan over het tempo waarin dat allemaal geschiedt." Vierendertigjarige Albert van Hoorn, voorstopper en al 17 jaar achter elkaar bloed, zweet en tranend zetend voor zijn Standaard, durft wel openlijk een flinke pluim op de hoed van zijn trainer te steken.

Hay Willems

Albert van Hoorn: „Het Standaard-succes is het succes van Hay Willems. Die man heeft verstand van voetbal, weet zijn ideeën uitstekend op de groep over te dragen en scheert iedereen over dezelfde kam. Hij is bikkelhard maar goudeerlijk. Dat alles spreekt ons als spelersgroep aan en verklaart mijn inziens in niet geringe mate het huidige succes." Bij Albert kan Hay Willems toch al niet meer stuk. Hay handhaafde de noeste Standaard-voorstopper in de tweede klasse ook in de hoofdmacht, waardoor Albert voor het eerst in zijn voetbalcarrière op zulk hoog niveau mag acteren. En Albert is nog niet van plan te stoppen ook. Hij droomt er zelfs van met Standaard ook nog eens in de eerste klasse te mogen rondkijken.

Springplank

Dromen daarover doet ook Ron Titze (22 jaar, linkervleugelverdediger, vorig jaar SV Meerssen, daarvoor zes jaar Fortuna SC), die door broer Helmut (ook in het eerste team aktief) naar Standaard geloodst werd. Ron Titze: „Ik wil best in die eerste klasse eens presteren en eventueel nog eens in de betaalde sector aan de slag. Standaard zou in dat verband als springplank kunnen fungeren, maar voorlopig heb ik het hier prima naar mijn zin. Standaard is een gezellige club, waar het zeker voor een levensgenietend voetballer als ik, heerlijk toeven is."

Intussen waakt Hay Willems erover, dat de hoofden van zijn spelers na het pakken van de eerste periodetitel niet op hol slaan. Hij houdt zijn jongens steevast voor, dat ze pas een goede ploeg zijn, als ze tonen ook een tegenslag te kunnen overwinnen en dat laatste hebben ze dit seizoen nog niet kunnen bewijzen. Vandaar dat hij wenst te leven van wedstrijd naar wedstrijd en en zijn spelers nu al voorhoudt, dat aanstaande zondag tegen hekkesluiter Kolonia wederom de mouwen hoog dienen te worden opgestroopt. Hay is echter weinig menselijks vreemd. In het geniep hoopt hij dan ook stilletjes Standaard bij het 60-jarig bestaansfeest in 1992 een cadeautje in de vorm van een eventueel eerste klas promotie te kunnen aanbieden.

Spelerskwaliteiten lijken daartoe voorhanden. „Nu nog gemeentelijke faciliteiten in de accommodatiesfeer en we zijn helemaal content," besluit Hay Willems.

Ben Pijpers: "Middenveld verantwoordelijk voor opbloei"

Abdissenbosch uit de stilte

Van onze correspondent
WILLY WINGEN

NDGRAAF - Vorig seizoen vam de ommekeer. Abdissensch leefde ineens weer. Lange d was het stil rond Abdissensch, maar de vervangende periotitel bracht die kentering teweeg. t seizoen heeft Abdissenbosch de aad weer opgepakt. 'Verder gaan ar we vorig seizoen geëindigd n' was de gedachte. Na acht duels elt de ploeg de koppositie met eilust. Helios volgt op één punt. VK, twee duels minder gespeeld ook twee punten minder, staat er hter relatief beter voor. Het toeval il, dat de paring voor dit weekeine luidt: Heilust-Helios en Abdisnbosch-SVK. Het moge duidelijk n dat de winnaars goede zaken unnen doen.

at beseffen de beide topscorers in C (de Abdissenbosch-spelers Sven an der Sluis en Antoine Snippe oorden inmiddels ieder acht keer) ok. De wedstrijden tot nu toe in genschouw nemende, is het duo et bang voor de confrontatie met e Kerkraadse ploeg. „Mooi voetbal oet je morgen niet verwachten," likt Antoine Snippe vooruit. „In en topper gaat het simpelweg om e punten."

an der Sluis en Snippe namen zesen van de negentien treffers voor un rekening. Eigenlijk dus een rico om je totale produktie van twee pelers te laten afhangen. „Waarm?" vraagt Sven van der Sluis zich f. „Dat is inherent aan ons syseem. Antoine en ik zijn de spitsen n wij krijgen alle gelegenheid om f te ronden. Als iemand anders pits is, rondt die af. Of niet soms?"

an der Sluis is dit seizoen trouvens de coming-man. Drie jaar geeden besloot hij om weer met voetallen te beginnen, omdat bleek dat e studie aan de Akense TH daarnee best te combineren viel. Vorig aar nog twaalfde man, nu niet meer veg te denken uit de basis. „Ik had u het geluk dat er niemand anders vas, omdat Fons Heuts naar Teveen is vertrokken," zegt hij. „Niet alleen daardoor," anticipeert Snippe. „Sven was veel te bescheiden. Hij dwong toen ook niets af. Is nu allemaal anders. Hij werkt, hij knokt; kortom zijn zelfvertrouwen is veel groter geworden."

Voor trainer Ben Pijpers is het geen verrassing, dat zijn ploeg dit seizoen goed presteert. „Was ik vorig seizoen al van overtuigd, al hadden we het eerste half jaar toch wel wat problemen. Mijn visie was blijkbaar toch anders dan men gewend was. Ik wilde een aantal leidersfiguren in de ploeg." Pijpers doelt hierbij vooral op Zef Velraeds, Wim Zagar en Antoine Snippe. „Die verantwoordelijkheid werd met name in dat eerste half jaar veelal afgeschoven. Dat leverde dan ook een aantal botsingen op. De tweede helft van het seizoen was heel anders, met als uiteindelijk resultaat de nacompetitie."

Pijpers besloot om zijn concept niet te wijzigen. De seizoensouverture was uitstekend (4-0 tegen Laura), gevolgd door een uitstekende prestatie bij Helios. De verwachtingen waren een week later tegen Heilust hoog gespannen. De 1-2 nederlaag deed Pijpers behoorlijk pijn. Pijpers wond zich vooral op over de reactie van zijn spelers: 'Trainer, we zijn toch maar een middelmatige ploeg'. „Dan ben ik om te verrekken. Deze groep is nog te snel tevreden. Als ik zie dat ik een ploeg heb, waar genoeg kwaliteit in zit, eis ik honderd procent. Dan moet je die mensen weer opnieuw motiveren. Zeggen dat we wel degelijk een goede ploeg hebben. Een elftal, met het beste middenveld (Sascha de Lang, René Krijnen, Wim Zagar en Zef Velraeds) in de hele vierde klasse."

● *Ben Pijpers, voorgrond, eist honderd procent inzet van zijn Abdissenbosch-spelers. De beide spitsen Antoine Snippe en Sven van der Sluis staan respectievelijk vierde en zevende van links.* Foto: CHRISTA HALBESMA

amateurs

Redactie: Arno Römgens — op zaterdag

● *Eric Effing heeft zijn hoofd de laatste weken niet alleen naar voetbal staan. Pas geleden werd de EVV-speler vader. En dat is duidelijk te zien in de voortuin van de voetballer.* Foto: JAN-PAUL KUIT

'EVV-Rios'31 gaat gewoon om de toppositie'

Erik Effing wars van sentimenten

Van onze correspondent
TJEU STEMKENS

ECHT - In Echt kijken de voetballiefhebbers al weken uit naar komende zondag. Dan staat dé derby op het programma: EVV tegen Rios. Het is niet alleen maar een derby, het is ook het duel tussen de nummer een en twee van de derde klasse C. Vroeger was de gemeente in een dergelijke situatie in twee kampen verdeeld. Die tijd is al lang voorbij. Toch leeft het duel bij de spelers enorm, al was het maar door de gesprekken van de Echter bevolking. Voor voorstopper Erik Effing staat de derby na enkele jaren afwezigheid weer op het programma. Na twee seizoen speler/trainer bij MHD keerde hij weer terug bij zijn oude club.

Erik Effing (34) was in zijn jeugd een echte Rios-man. Zes seizoenen geleden maakte hij de overstap naar EVV. Voor hem zijn het twee 'gewone' voetbalclubs geworden. Hij kan de sentimenten van zich af zetten: „De wedstrijd leeft op een andere wijze bij de toeschouwers dan bij ons. Voor mij betekent het simpel dat we moeten zorgen op kop te blijven staan." Twee jaar geleden koos hij voor het trainersschap. Met zijn papiertje op zak, werd hij speler/trainer bij afdelingsclub MHD. Hij werd ermee kampioen en degradeerde ook weer. Aan het begin van het seizoen keerde Effing terug bij EVV. „Ik kreeg de mogelijkheid om de trainingen te verzorgen van de lagere teams en de A-jeugd. Die kans heb ik direct aangegrepen. Ik blijf bovendien als voetballer ook actief. Trainer Ad van der Wey heeft mij gevraagd om weer in het eerste te spelen. Die uitdaging heb ik aangenomen."

De stevig ingrijpende en kopsterke Effing bleek zijn mannetje te staan. De EVV-defensie is ijzersterk. De verdediging werd pas vijf keer gepasseerd. Effing: „Dat is zeker niet alleen mijn verdienste. Het is een zaak van de hele verdediging. We zijn goed op elkaar ingespeeld en onze keeper Vergoossen is zeer betrouwbaar. De overstap naar het hogere niveau is me meegevallen. Op dit niveau wordt meer gevoetbald en daardoor vind ik het vaak eenvoudiger spelen, dan in de lagere klassen. Daar wordt er harder ingekleund."

EVV is aan een ijzersterk seizoen bezig. De defensieve kracht is al aangehaald, maar in aanvallend opzicht doet EVV het ook uitstekend. Naaste concurrent is Rios'31. Rios verloor de eerste competitiewedstrijd, maar bleef vervolgens zeven wedstrijden op rij zonder nederlaag. Het belooft dus een bijzonder spannende derby te worden.

Effing: „We staan drie punten voor. Het initiatief ligt dus eigenlijk bij Rios. Die club moet winnen om de kloof te verkleinen. We gaan zeker niet blindelings in de aanval. We laten ons niets opdringen. Daar zijn we sterk genoeg voor. Dit jaar kennen we de luxe van een grote selectie. De concurrentie is groot en daardoor staat iedereen op scherp.

Die scherpte zullen we nodig hebben, want zondag gaat het niet alleen om het betere voetbal. Een derby is iets aparts. Strijd is ook belangrijk. Het zal een echte 'knokwedstrijd' worden, maar daar zijn we niet bang voor."

Heksenberg sedert jaren weer uit de anonimiteit

De heksentoer van Karl Wingenfeld

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

HEKSENBERG - Afgelopen zondag, 16.20 uur. Het feest barst los. Terwijl trainer Karel Wingenfeld de pers te woord staat, begint de selectie van VV Heksenberg aan een heuse polonaise. De periodetitel in 3B is binnen en dus is het feesten geblazen. Tot in de late avond is het in de kantine een drukte van jewelste. „Het was geweldig," merkt elftalleider John Stienen enkele dagen later op. Ook Wingenfeld geniet nog steeds van de triomf. Hij: „Het was een benauwde overwinning tegen Heerlen, maar wel een knappe zege. De jongens zijn er in geslaagd om gedurende de laatste twintig minuten nogmaals alle krachten te mobiliseren, waardoor het schier onmogelijke toch nog werd bereikt."

Heksenberg vertoeft al sinds 1977 onafgebroken in de derde klasse B. Meestal werd een stek in de middenmoot bereikt. Bestuurslid Henk Butink heeft hiervoor een verklaring. „Het doel was steeds handhaven," legt hij uit. „Hogerop hoefde niet. Dit seizoen hebben we dit streven bijgesteld. Als bestuur vonden wij het tijd worden om deelname aan de nacompetitie te bewerkstelligen. Dit is nu al gelukt, hetgeen fantastisch is." Wingenfeld is pas dit seizoen begonnen bij de oranjehemden. Wat trof hij aan bij zijn komst ? „Een groep spelers met veel kwaliteiten, maar met te weinig discipline. Daaraan heb ik gewerkt en werk ik nog steeds. Ik ben er namelijk van overtuigd dat de resultaten voor tachtig procent afhankelijk zijn van de instelling. Die moet altijd en overal, zowel binnen als buiten het veld optimaal zijn. En dat is aardig gelukt."

Zijn verlengstuk in het veld is doelman Ton van Schaaik. Na tien jaar weg te zijn geweest wegens werkzaamheden (Van Schaaik is beroepsmilitair) keerde hij bij zijn oude liefde terug. „Dat was eigenlijk niet de bedoeling. Ik bezit het diploma oefenmeester 3 en wilde gaan trainen. De meeste verenigingen waren echter al voorzien toen ik in maart van Arnhem verhuisde naar Limburg. Dus ben ik maar weer gaan keepen. Het doet me overigens deugd dat ik op 37-jarige leeftijd de concurrentiestrijd met de twee andere doelmannen heb gewonnen."

Zijn trainer haakt hierop in en legt uit waarom Van Schaaik de eerste man geworden is. „Ton heeft een geweldige mentaliteit. Hij traint twee keer per week een uur extra. Bovendien beschikt hij over leiderscapaciteiten. Hij straalt iets uit." De meest getalenteerde spits is Leon Franssen. Hij valt geregeld op door zijn creatieve spel en is voor de verdedigers vaak een plaag. Toch is hij niet echt tevreden over zijn eigen prestaties. „Ik moet beter leren inschatten wanneer het moment is aangebroken voor een echte aktie. Ik smijt te veel met mijn krachten. Ik denk dat ik voor de groep nog waardevoller kan zijn," beëindigt hij op kritische wijze het gesprek.

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
EHC-Wilhelmina '08
Venray-DESK
IDI '19-TSC
Baronie-SV Meerssen
Longa-SVN
Margriet-Halsteren
Panningen-Geldrop

Eerste klasse f
Heer-FC Vinkenslag
RKONS-Sittard
Blerick-Eijsden
Chevremont-Veritas
Limburgia-Volharding
Waubach-Roermond

Tweede klasse A
RKVVL-Heerlen Sport
Standaard-Kolonia
Bunde-Schuttersveld
RVU-Miranda
SCG-RKVCL
Almania-Caesar

Tweede klase B
Belfeldia-De Ster
Haslou-PSV '35
Lindenheuvel-Susteren
Velosche B-VVV '03
RKMSV-Born
FCV-Quick '08

Derde klasse A
RKMVC-Scharn
SVM-Leonidas
Mheerder B-Sanderbout
SV Hulsberg-Berg
SC WVV '28-LHBMC
MKC-Polaris

Derde klasse B
Bekkerveld-Weltania
Heerlen-Minor
Groene Ster-RKBSV
Hoensbroek-VKC
Voerendaal-Heksenberg
Vaesrade-Vijlen

Derde klasse C
EVV-Rios '31
Swift '36-Crescentia
Buchten-Brevendia
KVC-Obbicht
Megacles-Merefeldia
FC Oda-DESM

Derde klasse D
SVEB-Helden
IVO-MVC '19
RKDEV-Sc. Irene
Tiglieja-Sparta '18
Vitesse '08-HBSV
SV Meerlo-Meterik

Vierde klasse A
Willem I-Rapid
Iason-RKHSV
Amicitas-SVME
Vilt-RKUVC
St. Pieter-Schimmert
RKASV-Walram

Vierde klasse B
Wit Groen VC-Banholtia
GSV '28-Keer
RKVVM-Geertr. B
Oranje B-Klimmania
Gulpen-Zwart Wit '19
Simpelveld-Sportclub '25

Vierde klasse C
Abdissenbosch-SVK
Centrum B-Waubachse B
Hopel-RKSVB
FC Gracht-KVC Oranje
Schinveld-Laura
Heilust-Helios '23

Vierde klasse D
Coriovallum-KEV
Kluis-Passart
OVCS-Langeberg
Mariarade-Stadbroek
SVE-Heidebloem
RKDFC-RKSNE

Vierde E
Armada-Vlodrop
Linne-Roosteren
SVH '39-Urmondia
Thorn-Stevensweert
IVS-Holtum
RKSVW-Maasbracht

Vierde klasse F
Victoria-RKVB
Nunhem-SC Leeuwen
Eindse B-Beegden
EMS-Leveroy
RKESV-RKSVO
Moesel-Haelen

Vierde klasse G
Roggel-RKSVN
GFC '33-Bevo
Baarlo-Egchel
Reuver-VOS
Quick Boys-VCH
Swalmen-Venlo

Vierde klasse H
Koningslust-Wittenhorst
Melderslo-Achates
RKDSO-Ysselsteyn
Montagnards-Stormv.
Swolgense B-Oostrum
Wanssum-Leupen

Nederlands beste veldrijder kan geen nieuwe sponsor vinden

Frank van Bakel, topper of tobber

door

BENNIE CEULEN

DEURNE - In de ogen van de massa lijkt het bedrijven van topsport rozegeur en maneschijn. Zeker als dat met succes gepaard gaat. Frank van Bakel weet wel beter. Sinds Hennie Stamsnijder voorgoed van het modder- en slijktoneel verdween, Henk Baars zijn toevalstreffer in het wereldkampioenschap niet kon waarmaken en Adrie van der Poel nog steeds voorrang aan zijn wegactiviteiten geeft, is de profrenner uit Deurne uitgegroeid tot Nederlands beste cyclo-crosser. In de internationale topconfrontaties van dit winterseizoen was Van Bakel (32) telkens de best geklasseerde landgenoot. Met een beetje geluk had hij zelfs afgelopen weekeinde in het Spaanse Zarautz een Super Prestige-race op zijn naam geschreven. Geluk heeft de karakterman uit Oost-Brabant al vaker in de steek gelaten. Tot overmaat van ramp komt Frank van Bakel met ingang van het nieuwe jaar ook nog in de WW terecht als er zich niet snel een nieuwe sponsor voor hem aandient.

„Ik zit inderdaad met de handen in het haar," verzucht de vaandeldrager van de Nederlandse veldrijders aan de vooravond van de belangrijke Super Prestige-cross in Valkenswaard.

De concurrentie is dus gewaarschuwd. Frank van Bakel is extra gemotiveerd om zich morgen in Valkenswaard in de kijker te rijden. „Het parcours ligt me goed. Ik heb er enkele jaren geleden een Super Prestige-cross gewonnen. Bovendien ben ik lid van Wielerclub De Kempen uit Valkenswaard. Ja, en ik hoop met een in het oog springende prestatie voor eigen publiek alsnog een nieuwe sponsor voor 1992 te vinden."

Wat dat laatste betreft, klinkt niet veel overtuiging in zijn stem. „Het is heel moeilijk voor een veldrijder een ploeg te vinden. Ik rijd nu voor het Belgische SEFB. Danny de Bie en Paul de Brauwer zijn mijn ploeggenoten. Zelfs zij hebben geen nieuwe werkgever kunnen vinden. Voor mij ziet de toekomst er niet te best uit, als ik geen ploeg vind. Ik begrijp er helemaal niets meer van. Ik behoor tot de beste veldrijders ter wereld. In het klassement om de Super Prestige sta ik op de vierde plaats. Als ik vorige zondag in Zarautz niet twee keer lek rijd, win ik. Ik had een superdag."

Frank van Bakel beklaagt zich nog steeds dat hij niet zoals gebruikelijk met de auto naar Spanje reed. „Ik nam deze keer het vliegtuig, omdat ik een belangrijke en zware week voor de boeg had. Zarautz, Berlijn en Valkenswaard. Drie voorname crossen. Vooral met het oog op Valkenswaard koos ik voor een vliegreis naar Zarautz. Ik kon maar twee fietsen meenemen in plaats van vier. Gebrek aan reservemateriaal is me duur komen te staan, toen ik twee keer lek reed."
Niettemin klasseerde Frank van Bakel zich in het Spaanse toptreffen als achtste. Drie dagen later in Berlijn finishte hij als vijfde.

Voor het interview heeft Frank van Bakel het onderhoudswerk aan zijn fietsen even onderbroken. Met het oog op de veldrit van Valkenswaard zet pa Van Bakel het poetsen en smeren van het materiaal voort.

Frank van Bakel is een op en top sportman. Zomer en winter is hij dagelijks voor zijn vak in de weer. Dag in dag uit. Alles in het teken van de fiets. „Toch gek, hè, dat ik geen nieuwe ploeg kan vinden," mijmert hij. „Ik koers gedurende elf maanden per jaar. Na het veldritseizoen las ik een pauze van slechts een maand in. Daarna start ik de voorbereidingen op het nieuwe winterseizoen. Ik start in criteriums en kermiskoersen. Daarnaast was ik ook in de mountainbikewedstrijden actief. Ik werd zelfs in Lunteren de eerste officiële kampioen van Nederland in die discipline, die overigens het veldrijden nooit zal verdringen. Ik maak derhalve gedurende de vrijwel een gans jaar reclame voor mijn sponsor. En nog blijkt dat niet voldoende om een bedrijf te interesseren. Ik weet het ook niet meer."
Vervolgens houdt Frank van Bakel een pleidooi voor de winterse bedrijvigheid van het cyclisme. „De veldritsport krijgt best veel aandacht in de media. Als je alleen al de uitzendingen op tv bekijkt. Alle Super Prestige-crossen worden in beeld gebracht, het wereldkampioenschap, NK en nog diverse veldritten. Ik ben altijd van de partij in die topwedstrijden. Dan is het toch niet normaal dat niemand in me wil investeren."

● *Frank van Bakel hoopt vóór 1 januari een sponsor van dertig mille aan de haak te kunnen staan. Anders rest de veldrijder uit Deurne niets anders dan de ww en een terugkeer naar de amateurs.* Foto: WIM AMELS

Plots komt het hoge woord eruit: „Salaris. Volgens mij staren sponsors zich blind op de tonnen en miljoenen die de wegvedetten verdienen. Maar dat is in het wereldje van de veldrijders niet het geval. Ik ben zelfs vrij goedkoop. Bij SEFB verdien ik een modaal jaarsalaris. Wat? Vijftigduizend gulden? Neen, met dertig of veertig mille ben ik al tevreden. Toch wil niemand dat bedrag op tafel leggen."

Hoewel Frank van Bakel steeds minder vertrouwen in een goede afloop heeft, geeft hij de moed niet op. „Ik blijf hopen. Lukt het niet, dan vraag ik per één januari dispensatie voor de maanden januari en februari bij de KNWU aan."

Van Bakel maakt derhalve een minder florissante periode in zijn profcarrière door. „Het is niet leuk als je na zeven jaar proffietsen plots zonder merk komt te zitten. Jammer, dat SEFB ermee ophoudt. Ja, en wat als ik straks geen ploeg vind? Dan zit er niets anders op dan terugkeren naar de amateurs, want ik ben nog lang niet uitgekeken op het fietsen. Ik kan nog minstens twee, drie jaar meedraaien aan de top. Ik ben op en top gemotiveerd om te trainen en te leven voor mijn beroep."

Volgens Van Bakel ontbreekt net dat laatste bij de huidige generatie Nederlandse amateurs. „Ze hebben te weinig over voor het fietsen en willen niet investeren. Ze denken alleen maar aan zo weinig mogelijk trainen, weinig reizen en veel geld verdienen. Daarom wordt het niets met de meesten. Ze starten liever in een onbelangrijk B-crossje in Nederland dan dat ze voor een reisvergoeding van vijfhonderd gulden naar Zwitserland moeten rijden. Want in die B-cross verdienen ze hetzelfde als ze winnen, maken geen onkosten en kunnen dan ook nog zeggen dat ze gewonnen hebben. Maar het stelt helemaal niets voor. Bovendien kunnen de Nederlandse parcoursen totaal niet vergeleken worden met de buitenlandse omlopen. Wat dat betreft is het jammer, dat er in Limburg geen belangrijke veldritten meer georganiseerd worden. Die waren tenminste nog zwaar en selectief. Iets anders dan door zand en vlakke weien knallen. Daaraan schrijf ik de tegenvallende resultaten van onze amateurs in het buitenland toe."

Frank van Bakel benadrukt, dat hij in zijn amateurtijd wel bereid was te investeren en concessies te doen. „Ik trok telkens naar Zwitserland, ook al kreeg ik amper driehonderd gulden vergoeding. Dankzij een prijsje kon ik af en toe net mijn o kosten betalen. Maar ik pluk er n de vruchten af. In het buitenla ben ik coureur geworden. Danny d Bie vertelde me, dat hij vroeger o voor zesduizend frank in de au naar Zwitserland reed. Hij heeft h wel tot wereldkampioen gebracht."

Frank van Bakel spaart de jongst Nederlandse veldrijderslichtin niet. „Er zijn natuurlijk uitzonderi gen. De Vos bijvoorbeeld. Kuyp ook. Ik zie ook wel toekomst i Limburger René Kuhlman. Het een kwestie van enkele jaren vo houden en investeren. Dan ka René ooit een goeie worden."

Overigens heeft de man uit Deurn helemaal geen hoge pet op van he Nederlandse veldrijden. Van Bake „In België en Zwitserland is de an mo heel groot. Bij ons staat he daarentegen op een heel laag pit Ik heb dit seizoen tot dusver twe crossen in Nederland gereden. I Gieten ging het nog wel, maar i Hilvarenbeek viel de belangstellin zwaar tegen. Wellicht maken de or ganisatoren te weinig publicite voor hun evenement. Van de ander kant begrijp ik ook dat de mense op den duur uitgekeken raken o steeds dezelfde gezichten. In Belg kunnen de amateurs vaak genoe met de profs duelleren. Hier is da zeker niet het geval. Het zijn telken dezelfde coureurs: Hendriks, Baars Kools en Van Bakel. Adrie van de Poel, als hij zijn veldritbedrijvig heid weer start. Rein Groenenda is aan het uitbollen. Bij die name houdt het op. Er komen geen nieu we gezichten bij. Het gaat niet goe met het veldrijden in Nederland."

Volgens Van Bakel is een nieuw Stamsnijder nog lang niet in aa tocht. „Ik zou niet weten wie," re geert hij ietwat fel. „De huidig amateurs zijn telkens met de vo gende wedstrijden bezig. Ze spare zich voor de volgende dag, zegge ze dan. Wat sparen? Ik start zate dag (vandaag) in Diksmuide. E daar ga ik heus niet trainen, omda ik ś-anderendaags in Valkenswaar moet presteren. In die Belgisch cross ga ik ook voluit. Daarvoo word ik betaald. Ik weet wel, dat i volgend jaar weer een contract krij voor Diksmuide. Je mag de organi satoren niet belazeren."

De ambitieuze en strijdvaardig Van Bakel heeft drie doelen de winter: „Het NK en het wereldkam pioenschap, en bij de eerste vijf ein digen in het Super Prestige-klasse ment. In hoop ooit een keer Neder lands kampioen te worden en in he WK op het podium te staan. Ik heb de door Hennie Stamsnijder opge nomen videobeelden gezien van he regenboogparcours in Leeds. Di omloop moet me liggen. Ik hoe maar zoals Henk Baars een keer ge luk te hebben..."

Peter Portengen en Leon Tummers aan de vooravond van V&L-Sittardia

Concurrenten met hetzelfde doel

door

IVO OP DEN CAMP

MUNSTERGELEEN – Ze hebben elkaar nooit uit het oog verloren. Leon Tummers en Peter Portengen zijn vakbroeders. Ze balanceren, binnen en buiten het speelveld, op het randje van het bestaan. Langs de lijn en vanuit de hoek slaan ze toe. De een in het geel van Sittardia, de ander in het rood van V&L. En samen, hoe kan het anders, voor een habbekrats als semi-prof in het oranje van Cantelberg. Morgen in Geleen gaat het om de hoogste eer in het vaderlandse clubhandbal. Koploper Sittardia met Tummers op bezoek bij achtervolger V&L van Portengen. Volgende week staat het gemeenschappelijk belang voorop. Bij de Haarlemse Handbalweek, belangrijke test voor het Nederlands team op weg naar de mondiale top.

Aflevering nummer zoveel van de tweestrijd tussen de twee 'eeuwige' rivalen. Op papier zijn de belangen niet al te groot. „De echte punten worden later pas verdeeld", weet Peter Portengen, die ervan uitgaat dat zowel V&L als Sittardia bij de eerste vier eindigt en zodoende een ticket verovert voor de play-offs. De concurrentie om de voor de verenigingen publicitair, en dus ook financieel, interessante kampioensronde na afloop van de reguliere competitie is dit seizoen groter geworden. Minstens zes clubs hopen op een plaatsje in de lucratieve play-offs. „V&L, E en O, Hermes en Sittardia zijn de favorieten", vindt Leon Tummers. „Met Blauw Wit als gevaarlijke out-sider".

V&L gold vooraf, samen met de door een Rus en een Spanjaard versterkte landskampioen E en O, als favoriet voor de landstitel. De Geleners zetten in de 'stille' periode tussen het vorige en het huidige seizoen de Limburgse transfercarrousel flink in beweging. V&L slaagt er al jaren in net naast elke hoofdprijs te grijpen. Dat moet trainer Pim Rietbroek, die vanuit het verleden beter gewend is, te gortig zijn geworden. En dus werd het aloude principe gehanteerd: haal de betere spelers weg bij de naaste concurrent en word er zelf beter van. Aldus verhuisden de linkshanders Paul Louwers en Roel Goffin vijf kilometer in zuidelijke richting. Daarbij kwamen nog de laatste sta-in-de-weg voor de opponent in de vorm van Gerrit Stavast (eerder vorig jaar gestopt bij Sittardia) én de bij Swift Roermond in de versukkeling geraakte Peter Portengen.

Sittardia was des duivels, liet zich heel even verleiden tot een revanche-act (Thissen), maar ging de strijd toch op elegantere wijze aan. Manager Ronald Joosten verlegde zijn grenzen verder dan een kwartier hardlopen en kwam op de proppen met een Tsjech: Mirek Benda. Aan de nieuwe/oude trainer Ton Velraeds de taak om er een lopend geheel van te maken. Met ook Leon Tummers, jarenlang verguisd en niet capabel geacht voor de top in Nederland, maar inmiddels vaste keus van Cantelberg in Oranje.

● *Peter Portengen (links) en Leon Tummers helpen mee het Nederlands handbal naar een hoger peil te tillen.* Foto: PETER ROOZEN

Nu bijna de helft van de reguliere competitie erop zit, staat menig zogenaamde insider in zijn hemd. Sittardia ging meteen de eerste wedstrijd op zijn bek, maar daarna bleef puntverlies uit. V&L moest intussen wel al twee keer met lege handen naar huis. Al was dat wel bij het voor hun thuissterkte bekend staande Hermes en E en O. Bovendien werd V&L geplaagd door blessures. Iets dat Portengen zelfs van zijn vaste stek op de linkerhoek verdreef. Als stand-in voor Wil Jacobs, die wegens de blessure-perikelen alleen verdedigend werd ingezet, mag de Amsterdammer van geboorte de lijnen uitzetten.

Over het verschil tussen V&L en Sittardia zijn Peter Portengen en Leon Tummers het snel eens. „V&L heeft de betere individuele spelers en Sittardia heeft zich als groep tot nu toe beter gemanifesteerd", zegt het duo in koor. „We slagen er steeds weer in net dat beetje extra te brengen. Na de nederlaag tegen Blauw Wit werden we als degradatiekandidaat bestempeld. Je ziet nu hoever je kunt komen als het klikt tussen iedereen binnen een groep", verduidelijkt Tummers.

Aan voorspellingen durft Leon Tummers zich niet te wagen. „Ik denk dat morgen ineens weer ieder een fit is bij V&L", trekt hij de erns van de blessures bij V&L in twijfel. „En in dat geval spelen we bijna te gen een compleet Nederlands team". Peter Portengen, in een nog niet zo ver verleden het enfant-terri ble van Sittardia maar na Cantel bergs oproep en de verhuizing naa V&L een voorbeeldig (semi)-prof, is wat zekerder van zichzelf. „Ik denk dat wij winnen. We hebben toch de betere spelers. Alleen hebben zij de betere doelman. Als Mastenbroek het op zijn heupen heeft, kunnen we het lastig krijgen".

Over de rivaliteit denken beide spe lers nuchter. „De supporters zien het zwart-witter dan de spelers. De omgeving tilt vaak zwaarder aan winst en verlies in zo'n derby dan de direct betrokkenen. Het zal wel met de eeuwige rivaliteit tussen Sit tard en Geleen te maken hebben", vinden beide hoekspelers. En de tweestrijd tussen Portengen en Tummers zelf? „Dat valt hard mee", vinden ze. „We spelen bij Oranje wel op dezelfde positie, maar kun nen goed met elkaar overweg. In het buitenland zijn we zelfs meesta kamergenoten".

Over hun eigen prestaties zijn beide handballers best tevreden. Voor een groot deel schrijven ze de progres sie toe aan de veel intensievere trai ningsarbeid. Sinds Portengen en Tummers tot het keurkorps van bondscoach Guus Cantelberg beho ren, zijn tien trainingssessies per week geen uitzondering meer. Door de week elke ochtend anderhalf uur zaaltraining, dan nog eens kracht training en dat naast de gebruikelij ke trainingen bij de club. „Je voel de vooruitgang aan den lijve", weet Peter Portengen. „Het is natuurlijk een verschil of je honderd keer per week op doel schiet of duizend keer".

Waarmee het thema Oranje ter spra ke is gekomen. Beide linkerhoek spelers moeten mede gestalte geven aan de boze plannen van het Neder lands Handbalverbond om in maart volgend jaar in Oostenrijk een tic ket te bemachtigen voor het een jaar later in Zweden te houden we reldkampioenschap. „We doen naar Nederlandse maatstaven verschrik kelijk veel", vinden de twee. „Maar we moeten niet vergeten dat de meeste andere landen een nog veel intensievere voorbereiding kennen.

Daarom hebben we als spelers groep te kennen gegeven dat we nog meer willen trainen".

imburgs agblad

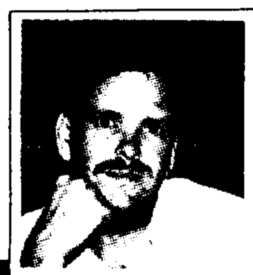
Met de extreem hoge kosten van meer dan een half miljoen gulden is het de duurste expositie die ooit in Limburg werd gemaakt: Hemel en aarde – werelden van verbeelding, vanaf morgen tot en met 23 februari te zien in het Bonnefantenmuseum in Maastricht. Een grote tentoonstelling ook, vol kijkplezier, bedoeld voor een breed publiek. Dat was de uitdrukkelijke wens van de sponsor, Mega Limburg – een fusie van Plem en Limagas – die op deze manier aan naamsbekendheid wil doen. De verwachte ruim 400.000 verbruikers mogen tegen gereduceerde prijzen naar binnen. In verband met de toegankelijkheid hebben de inrichters gekozen voor een semiotische benadering van het thema. Lage drempels en semiotiek, dat vraagt om nadere uitleg.

Grote, dure en toegankelijke expositie in Bonnefantenmuseum

● Een middeleeuwse wereldkaart, met bestaande en niet bestaande plaatsen: 'Je komt gekke dingen tegen.'

Hemel en aarde, tussen verbeelding en werkelijkheid

door JOS FRUSCH

„Je moet je voorstellen: het licht uit, daar de tuin dramatisch uitgelicht en hier rondom aan de muren die mooie wandtapijten." Ton Quik, conservator van het Bonnefantenmuseum, ziet het helemaal voor zich. Hij is dan ook al meer dan een jaar bezig met deze expositie. Van de 'spelletjes die het geheel visueel aantrekkelijk moeten maken,' is anderhalve week voor de opening nog weinig te zien. Van de droge Japanse Zen-tuin waar Quik het over heeft, staat alleen het fundament, grote stukken steen uit de Auvergne en de Ardennen vormen slechts struikelblokken in de rommelige museumruimte en de kostbare schilderijen van Constable, Turner, Miró en Ruysdael zitten nog veilig in kisten. Het immense, zestiende eeuwse paneel De Toren van Babel van ene Martin van Valkenborch, afkomstig van het kasteel in het Belgische Gaasbeek heeft nog een onopvallende plaats in het atelier. „Dit is het eerste schilderij dat de bezoekers zien: hemel en aarde in de menselijke fantasie. Het is meteen het klapstuk, hier zit het hele verhaal eigenlijk al in," filosofeert Quik tevreden.

Hemel en aarde zijn basisbegrippen voor diepgaande tegenstellingen. Het zijn begrippen die de fantasie prikkelen, die meerduidige beelden oproepen, de ene keer bepaald door nuchtere waarneming, de andere keer door het gebruik van uitdrukkingen vol extra betekenis. „Om die onwaarschijnlijk gecompliceerde materie op gevarieerde, toegankelijke en visueel aantrekkelijke wijze te presenteren, hebben we de hulp ingeroepen van twaalf semiotici," vertelt Ton Quik, alsof die keuze voor de hand ligt.

Semiotici, dat zijn toch van die saaie wetenschappers, die op zoek zijn naar denkconcepten achter woorden en afbeeldingen? De conservator lacht, leunt achterover in zijn bureaustoel en zet in een onstuitbare woordenvloed uiteen waar het nu precies om gaat. „Iedereen staat stijf van schrik als hij het woord semiotiek hoort. Toch hebben deze saaie denkers iets aan de tentoonstelling toegevoegd zodat ze niet saai is geworden. Ze hebben een heel spirituele kijk op dingen en zetten door middel van verrassende combinaties de mensen aan het denken over beelden en begrippen. De bezoekers zullen van de ene verbazing in de andere vallen. Ze gaan verbanden leggen, hun fantasie gebruiken, hun eigen spel spelen met betekenissen. Dat doen semiotici ook, alleen vanuit een theoretische basis. De grote mythologische begrippen hemel en aarde zijn zeer geschikt voor deze aanpak."

Ton Quik is enthousiast, zijn contacten met vooraanstaande Europese semiotici – onder wie Umberto Eco, Paolo Fabbri, Sorin Alexandrescu en Omar Calabrese – hebben het heilig vuur in hem aangewakkerd. „Fabbri combineert de val van Phaeton, die volgens de Griekse mythologie van de Zonnewagen van zijn vader donderde, met de gaten in de ozonlaag. Het is heel interessant als iemand tussen deze dingen verbanden legt. Het brengt je fantasie op gang. En er zijn nog meer van dat soort vreemde gedachtensprongen."

Waar het in deze tentoonstelling precies om gaat is te laten zien hoe mensen, uitgaande van de werkelijkheid, door de eeuwen heen hun fantasie hebben laten spreken. Als basis daarvoor dient het semiotisch gegeven dat afbeelding en het afgebeelde een merkwaardige samenhang hebben. Een voorbeeld: het begrip 'aarde' heeft geen vaste betekenis. Tegenover 'zon' betekent het de derde planeet van het zonnestelsel, tegenover 'water' vasteland en tegenover 'hemel' een hele reeks culturele inhouden. Aarde en Hemel krijgen in combinatie met elkaar de betekenis van: hier/daar, zichtbaar/onzichtbaar, hier/hiernamaals, mens/God, profaan/heilig. Het zijn deze tegenstellingen die de basis vormen voor de gevarieerde tentoonstelling, die is onderverdeeld in twaalf secties – de invalshoek van de deelnemende semiotici, die zich richten op uiteenlopende gebieden: beeldende kunst, cartografie, fotografie, reclame, tuinaanleg en volkskunst. Allen proberen op een specifieke manier hemel en aarde uit te beelden.

Hoe specifiek en divers die manieren zijn, toont Ton Quik aan de hand van vele voorbeelden. „Er zijn luchtfoto's van Parijs, die in het midden van de vorige eeuw vanuit een ballon gemaakt zijn door Nadar, er zijn religieuze en allegorische schilderijen en etsen, maar ook oude kaarten, waarin fantasie en werkelijkheid soms op verbluffende wijze met elkaar in verband worden gebracht." Quik laat enkele middeleeuwse wereldkaarten zien waarop echte plaatsen en plaatsen die men kende uit

● Ton Quik: voor elke smaak iets gepasts gevonden. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

overlevering of veronderstelling naast elkaar voor komen: Engeland, het Aardse Paradijs en de Zuilen van Hercules. Feiten en fictie komen bij elkaar. „Dat kun je vergelijken met onze sterrenbeelden, ook een manier om de overweldigende natuur begrijpelijk te maken. Je komt daarbij gekke dingen tegen."

In een prachtig boek uit de tijd van de contra-reformatie staan afbeeldingen waarin alle heidense sterrenbeelden zijn vervangen door Christelijke tekens. De Grote Beer wordt het Schip van Petrus. „En hier, een kaart van Luilekkerland, en kaarten van Gullivers reizen. En kijk hier: Utopia." Hoewel je bij het razende tempo, waarmee de conservator de voorbeelden aandraagt, ogen en oren tekort komt, werkt zijn enthousiasme aanstekelijk.

Wat opvalt is de eindeloze variatie in de manieren, waarop hemel en aarde in de loop der tijden zijn afgebeeld: de globemaker Blaeu stelden hemel en aarde voor als twee even grote bollen. Een andere mogelijkheid is de personificatie, hemel en aarde zijn mensen geworden. En de Christelijke iconografie verdeelt een beeldvlak in een aards en niet-aards gebied. Het hemelse gebied wordt aangegeven door de handen van God, de Genadestralen en de engelen, al dan niet omringd door een wolk, die dienst doet als vervoermiddel. Net als bij Loeki van de Ster is het geen echte wolk. Het bovennatuurlijk karakter van de allegorieën is duidelijk. „Maar de negentiende-eeuwse schilderijen van Constable en Valenciennes bevatten wel degelijk wolken als metereologische verschijnselen," aldus Quik.

Maar er is nog veel meer te zien in het Bonnefantenmuseum: de reeds genoemde Zen-tuin bijvoorbeeld, die het stralend middelpunt van de expositie vormt. Het is een tuin vol kosmologische symboliek. Een groep stenen, die verwijst naar de eilanden van de onsterfelijken, wordt omgeven door geharkt grind dat de plaats inneemt van water. „We tonen ook Perzische tuintapijten. Een nomade kan een tuin in de woestijn alleen maar imiteren. Hij neemt de tuin met zich mee en reconstrueert op die manier zijn thuis. Ook zijn er wandkleden met de ideale tuin: het Paradijs," licht Ton Quik toe.

Dat ook de reclamewereld gebruik maakt van dubbele betekenis van woorden en begrippen, laat de Fransman Jean-Marie Floch zien. Zijn presentatie gaat uit van de vraag waarom de twee grote Europese bankinstellingen Le Crédit du Nord en La Caixa een ster gebruiken in hun logo. Het woord ster heeft niet alleen een letterlijke bestekenis (hemellichaam, een persoon uit de showbizz, een embleem van een sheriff) maar ook een bijbetekenis: helderheid, succes. „De bedrijven die de ster in hun logo hebben, willen een graantje meepikken van deze bijbetekenis," aldus de conservator. Hij heeft de Limburgse schilder Toon Teeken gevraagd een museumwand te beschilderen met sterrenlogo's, die – losgemaakt uit hun context – een heel nieuw soort sterrenhemel vormen.

Veel aandacht besteedt de tentoonstelling aan het feit dat de mens steeds geprobeerd heeft de tegenstellingen tussen hemel en aarde te overbruggen. Jakob uit het Oude Testament, de Toren van Babel, de wereld-as en zijn symbolen (kerken, de levensboom) zijn daar voorbeelden van. Maar ook de moderne ruimte- en luchtvaart. Vooral in de volkscultuur in Roemenië is hier veel van terug te vinden. De kunstenaar Brancusi bouwde in Tirgu Jiu een 'Eindeloze kolom' als verbeelding van de wereld-as. „Wij tonen hier een grote poort uit een openluchtmuseum in Roemenië, die vol staat met zonne- en sterresymbolen," vertelt Ton Quik. „Een gevaarte van zes bij vier meter. Ik hoop dat het over de grens komt."

Dat de bruikleengevers zeer bereidwillig hebben meegewerkt aan het afstaan van de kunstwerken vormt voor Quik het bewijs, dat ook in de mondiale kunstwereld de Maastrichtse expositie zeer bijzonder wordt gevonden. „Van Boekarest tot New York, van Sint Petersburg tot Barcelona. Overal reageerde men enthousiast. Voor elke smaak hebben we daardoor iets gepasts kunnen vinden. Zowel de intellectueel als de studiebehoeftige en de plaatjeskijker komen aan hun trekken. En dat vind je niet zo vaak op een wetenschappelijk onderbouwde tentoonstelling."

Hemel en aarde – werelden van verbeelding; Bonnefantenmuseum Maastricht; van 24 november tot en met 23 februari, open dinsdag tot en met vrijdag 10 tot 17 uur, zaterdag, zon- en feestdagen 11 tot 17 uur.

Enquête 'De Staat van het Land' toont aan:

Tweeverdieners rukken verder op in Nederland

DOOR YVONNE ZONDEROP

De tweeverdieners rukken op. In meer dan de helft van de Nederlandse huishoudens komt tegenwoordig een tweede inkomen binnen. Bij gehuwden of samenwoners onder de 65 jaar komt momenteel zelfs in twee van de drie gevallen een tweede inkomen binnen. Alleenverdieners, mensen die in hun eentje de kost verdienen voor partner en kinderen, zijn op hun retour.

Dit valt af te leiden uit de grootscheepse enquête die deze krant – samen met veertien andere regionale dagbladen – in het [illegible] weekeinde onder haar lezers hield. Het traditionele gezin, waarin vader werkt en moeder [illegible] sterft langzaam [illegible] blijkt. De meerderheid van de Nederlandse bevolking bestaat tegenwoordig uit alleenstaanden, die alleen voor zichzelf en [illegible] tuele kinderen moeten zorgen, en uit tweeverdieners.

Dit heeft natuurlijk gevolgen voor de inkomensverdeling in ons land. Met enige overdrijving kun je stellen dat Nederland [illegible] kent en 'nieuwe [illegible]'. De nieuwe 'armen' zijn [illegible] de alleenstaanden, [illegible] voor kinderen [illegible]. De 'rijken' bestaan uit tweeverdieners die beiden een [illegible] of bijna volledige baan [illegible]. Hun welvaart is vooral [illegible] kinderen tot hun [illegible] samenwonenden [illegible] beschikken in [illegible] van de gevallen [illegible] maandinkomen [illegible] gulden. Ze zijn [illegible] rendste categorie [illegible] is onderscheiden.

Voor de wind

Niet dat de overige N[illegible] nu allemaal [illegible] deel, vooral mensen die [illegible] gaat het normaal gesproken voor de wind. Eénderde van de werkende Nederlanders kan elke maand over een inkomen beschikken dat meer dan 4000 gulden bedraagt. Nog eens 27 procent krijgt maandelijks tussen de 3000 en 4000 gulden op bank of giro bijgeschreven. Ongeveer hetzelfde aantal werkenden moet maandelijks zien rond te k[illegible] [illegible]rag tussen de 2[illegible] [illegible]. Slechts één o[illegible] [illegible]en heeft van een b[illegible] 2000 gulden p[illegible]

Let wel, [illegible] betreffen het totale huishoudinkomen dat de ondervraagden maandelijks [illegible] beschikking hebben, en dus niet hun individuele salaris. In het onderzoek is nadrukkelijk gevraagd naar het inkomen dat per huishouden binnenkomt, omdat dat cijfer een veel beter beeld geeft van de feitelijke [illegible] [illegible] alle cijfers in dit artikel zijn [illegible] gebaseerd op het inkomen dat per huishouding beschikbaar is [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] op de vijf mensen die in deze sector werkt moet het maandelijks met minder dan 2000 gulden doen.

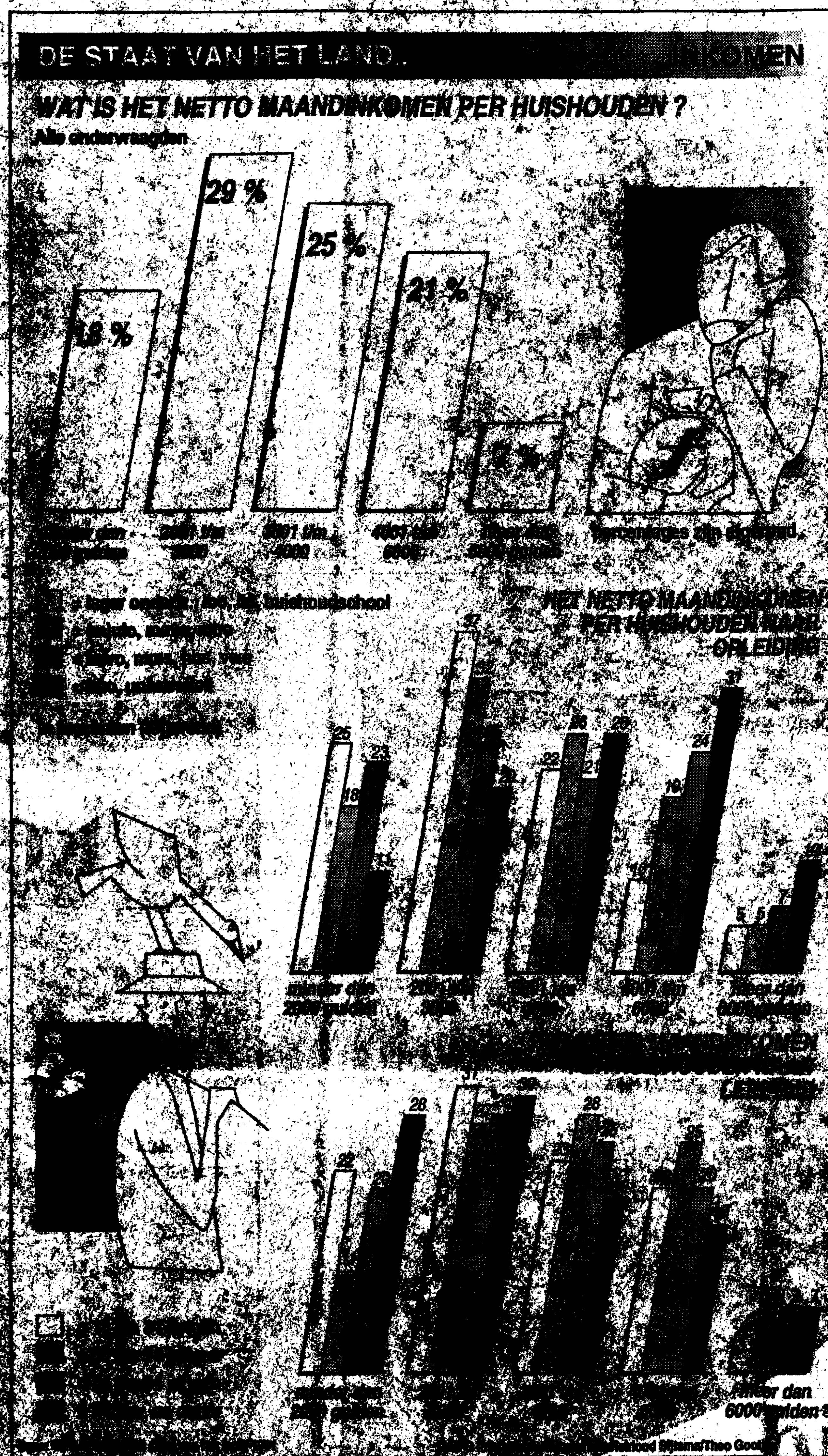
Snelle beurs

[illegible]

[illegible] ben moet het maandelijks tussen de 2000 en 3000 gulden doen.

[illegible]

Het be[illegible] van bedr[illegible] schikt maan[illegible] 6000 gulden. N[illegible] ontvangt tussen [illegible] piek. Ook één op de [illegible] 'hogere employés' heeft [illegible] hetzelfde bedrag tot zijn of haar beschikking.

Hogere employés zitten ruimer in hun jas dan middelbare of lagere employés. Deze laatste categorie heeft nauwelijks méér te verteren dan de gemiddelde geschoolde arbeider. Eén kwart van deze beide groepen moet het maandelijks met minder dan 2000 gulden. Nog eens [illegible] procent ontvangt elke maand een bedrag tussen de 2000 en [illegible] gulden.

Het idee dat een hogere scholing per definitie tot een hoger inkomen [illegible] niet juist. [illegible]

Uitkeringen

[illegible] financieel [illegible] af [illegible], de [illegible] zijn, ze [illegible] dan het [illegible] vaak [illegible] inkomens[illegible] betaald [illegible] loon in [illegible]-uitkering.

[illegible] dat twee [illegible] een maandinkomen heeft dat onder de 2000 gulden ligt. Werkloosheid is dus [illegible] vetpot. Bij arbeidsongeschikten en langdurig zieken ligt [illegible] minder eenduidig. Nog al[illegible] procent van de wao'ers [illegible] maandelijks meer dan 2000 gulden tot zijn beschikking. Wellicht hangt dat samen met het feit dat arbeidsongeschikten, in tegenstelling tot langdurig werklozen, géén inkomensteruggang [illegible].

Werklozen en arbeidsongeschikten hebben, gemiddeld gesproken, wel weer minder te verteren dan gepensioneerden. Deze groep, waar[illegible] ook vutters zijn gerekend, zit er warmpjes bij [illegible] dan gedacht. Vier van de vijf gepensioneerden hebben maandelijks meer dan 2000 gulden te besteden; bijna de helft heeft meer dan 3000 netto per maand.

Als we de vutters eruit halen, en louter kijken naar mensen van 65 jaar en ouder, wordt het beeld iets somberder. Ruim een kwart van de bejaarden heeft minder dan 2000 gulden per maand, zo'n 30 procent heeft tussen de 2000 en 3000 gulden; de rest zit ér boven.

Alleenstaanden

Dat welvaart niet alleen samenhangt met werk, maar ook met de gezinssituatie, is een van de opvallendste conclusies van de grootscheepse enquête. Bijna twee op de drie alleenstaanden heeft een maandinkomen dat onder de 3000 gulden ligt, ongeacht de vraag of ze werken dan wel een uitkering krijgen. Met name gescheiden mensen en weduwen en weduwnaars zijn door de bank genomen armer dan gehuwden of samenwonenden.

Vooral een-oudergezinnen met een moeder aan het hoofd springen er in negatieve zin uit; zestig procent van hen ontvangt maandelijks minder dan 2000 gulden. Onvolledige gezinnen met een vader aan het hoofd zitten doorgaans iets ruimer in hun jas; de helft van hen zit maandelijks tussen de 2000 en 4000 gulden. Waarschijnlijk hebben de meeste vaders een baan, daar waar de moeders veelal zijn aangewezen op de Algemene Bijstandswet.

En zo komen wij bij de laatste opvallende uitkomst van de enquête: het verschil in uitkeringssituatie tussen alleenstaanden en gehuwden of samenwoners. Grofweg doet zich een tweedeling voor. Mensen die in hun eentje een huishouding voeren, eventueel met de zorg voor kinderen, beroepen zich massaal op de zogeheten volksverzekeringen, zeg maar de bijstand en de rww. Gehuwden en samenwoners daarentegen beroepen zich, als ze een uitkering krijgen, grotendeels op werknemersverzekeringen zoals de ww, de wao en de Ziektewet. Dat verklaart mede waarom gehuwden en samenwonenden gemiddeld gesproken een hoger huishoudinkomen hebben. Niet alleen is hun uitkering meestal hoger dan het bijstandsniveau; als hun partner verdienste binnenbrengt, mogen ze dat geld gewoon houden.

Verantwoording enquête

Bijgaand artikel is gebaseerd op de resultaten van de enquête 'Staat van het Land', een nationaal opinie-onderzoek waar tienduizenden lezers van vijftien regionale dagbladen, waaronder het Limburgs Dagblad, het afgelopen voorjaar aan hebben deelgenomen.
De enquête is opgezet en uitgevoerd door de Gemeenschappelijke Pers Dienst (GPD) in Den Haag, in samenwerking met de Rijksuniversiteit Leiden en de Erasmus Universiteit in Rotterdam. De resultaten zijn verwerkt onder leiding van de Leidse psycholoog prof. dr R. Diekstra en de Rotterdamse econoom prof. dr B.M.S. van Praag.
Alle genoemde cijfers en conclusies komen voort uit antwoorden op vragen over de periode vóór Pinksteren 1991. Volgens de beide wetenschappers is er echter geen reden om aan te nemen dat de resultaten op dit moment niet meer zouden gelden.
Doordat de gegevens zijn 'geschoond' en 'gewogen' kunnen ze in belangrijke mate representatief worden genoemd voor de Nederlandse bevolking.

DE GEZINSDANS

Hier is een raadsel: Judith, 15 jaar oud, lijdt aan anorexia nervosa, die merkwaardige stoornis waarbij iemand almaar bezig is met gedachten aan te dik of te vet zijn en zichzelf uit- of zelfs doodhongert. Haar ouders houden vol dat er, voordat Judith begon met weigeren te eten, beslist geen problemen waren. De vraag is: als er iemand uit dit gezin in behandeling zou moeten, wie dan?

denkwijzer

DOOR RENÉ DIEKSTRA

[illegible]

[illegible] een andere kijk op wat psychische problemen nou eigenlijk zijn of wat ze betekenen.

Gestoord systeem

Lange tijd hebben psychologen en psychiaters gedacht dat de emotionele problemen die individuele mensen hebben ook individueel behandeld zouden moeten worden. Iemand die depressieve klachten [illegible]

[illegible] de stoornissen. Ze begonnen te spreken over het [illegible] gezin, het [illegible] gezin, het anorexie-gezin, enzovoort.

Het volgende stadium in de evolutie van het therapeutisch denken was radicaler. Bepaalde therapeuten begonnen te denken dat het gezin niet de oorzaak van het probleem is, maar dat het gezin het probleem zelf is. Het 'gestoorde' individu is niets anders dan een opvallend onderdeel van een systeem dat in z'n geheel gestoord is. Deze verandering in opvatting is vermoedelijk mede te wijten aan een technische uitvinding, namelijk die van de one-way spiegel – aan de ene kant spiegel, aan de andere kant raam – waar je doorheen kunt kijken en ongemerkt gezinnen in de behandelkamer kunt gadeslaan.

Wat de waarnemers (soms spottend 'psycho-spionnen' genoemd) zagen was niet zozeer een enkele persoon die lijdt aan een bepaalde persoonlijke aandoening, maar een heel patroon van uitingen en gedragingen waarin alle gezinsleden hun rol spelen. Het gedrag van de 'patiënt' is maar onderdeel van een grotere, zich steeds maar herhalende dans. Zo raakten ze er langzamerhand van overtuigd dat het vooral de dans was die belangrijk was, en niet zozeer het vóórkomen van een enkele danser.

Het meest opvallende kenmerk van de dans is wisselende beweging. Tijdens het dansen wisselen toenadering en verwijdering elkaar af. Worden partners gewisseld, gaat het tempo omhoog, veranderen de stappen, gaat het tempo omlaag, veranderen de stappen weer, loopt het tempo weer op, en dat gaat zo maar door.

Dat geldt ook voor de [illegible]. Moeder beschuldigt dochter van [illegible] dat ze niet voldoende respect toont. Vader sympathiseert met dochter en kiest haar partij. Moeder keert zich dan tegen vader. Dochter komt vader te hulp door kritiek op moeder te spuien. Vader keert zich dan tegen dochter met het verwijt dat ze te weinig respect voor moeder toont. Dochter komt dan met het verwijt aan vader dat hij uiteindelijk toch altijd de kant van moeder kiest.

Uit zo'n dans één persoon pikken en zeggen dat het zijn of haar toedoen is waardoor het zo gaat als het gaat, is net zo zinnig als te beweren dat de regenbui van vanmorgen de schuld is van het slechte weer van vandaag.

De gezinssysteem-therapeuten beweren dat, om enige positieve invloed te hebben, de therapeut niet aan de rand van de dansvloer moeten blijven staan om van daar te proberen te choreograferen of de dans te stoppen. Hij (zij) moet zelf de dansvloer op.

Tot in het absurde

Als moeder haar dochter gebrek aan respect verwijt en vader de kant van dochter kiest, kan de therapeut ze allemaal een 'doorstraw' laten maken door de kant van de moeder te kiezen. Is het eigenlijk wel terecht dat de dochter zo brutaal is tegen haar eigen moeder? Hebt u, vader, respect voor moeder? Als vader van boompje verwisselt en nu ook vindt dat dochter eigenlijk verkeerd zit, hijst de therapeut de ouderlijke vlag helemaal in top en trekt de zaak tot in het absurde door: 'Dochter, je hebt met [illegible] om een grote mond te geven, of tegen je ouders in te gaan of zelfs maar je te verdedigen, want je hebt nog helemaal geen rechten, je bent nog lang niet volwassen en als je zo doorgaat word je dat ook nooit.'

Op dat punt begint de moeder bezwaar te maken: dit gaat te ver. Dochter heeft natuurlijk ook bepaalde rechten, en vroeg of laat zal ze heus wel volwassen worden. De therapeut richt zich dan tegen de moeder: wanneer zal dochter volwassen zijn? Morgen? Volgende week of volgend jaar? Wat voor rechten heeft ze nu? Welke dingen mag ze zelf beslissen zonder bang te hoeven zijn dat moeder en vader zich er toch tegenaan bemoeien en haar overrulen?

Door eraan mee te doen, wil de therapeut gezinsleden laten inzien dat ze met elkaar in een soort dans verwikkeld zijn en dat er betere manieren van dansen zijn. Dat brengt me op het vierde en belangrijkste raadsel: als u denkt dat op de dansvloer van het leven de hamvraag is: 'Vloeren of gevloerd worden?', wie zou er dan in behandeling moeten?

'De grens gemarkeerd'. Dat is de titel van het boek waarin de historicus Kees van Kemenade uit Hilvarenbeek en de journalist Paul Spapens uit Tilburg veel wetenswaardigheden over grens en douane hebben vastgelegd. Het eerste exemplaar werd onlangs in besloten kring aan de staatssecretaris van Financiën, drs M.J.J. van Amelsvoort, overhandigd.

● *In opdracht van het ministerie van Financiën legden de 42-jarige historicus Kees van Kemenade uit Hilvarenbeek (links op de foto) en de evenoude journalist Paul Spapens uit Tilburg de geschiedenis van het korps en zijn activiteiten aan de oost- en zuidgrens vast.*

Foto: FRED VAN LAARHOVEN

Grens voor douane gemarkeerd

Aanleiding tot het boek was het afscheid van Wim Bakker, tot 1 juli 1989 directeur van de Douane van het ministerie van Financiën. Hij had het leeuwedeel in de wederopbouw van de douane na de Tweede Wereldoorlog. Met het wegvallen van de binnengrenzen van de landen van de EG, per 1 januari 1993, zal het korps in de fleur van zijn bestaan drastisch moeten worden ingekrompen.

Fungerend directeur der Douane, H. van Bodegraven, vroeg de journalist Spapens de geschiedenis van de douane te boekstaven. Eerder verscheen van diens hand een boek over het smokkelen in Brabant en het clandestien alcohol stoken in Nederland. Spapens verzekerde zich van de medewerking van de historicus Kees van Kemenade uit Hilvarenbeek die ook reeds een tweetal boeken op zijn naam heeft staan en aan achttien boeken zijn medewerking verleende.

Op afroep konden de auteurs beschikken over zes medewerkers van de directie der Douane die voor hen alle gewenste archieven naplozen.

Ofschoon de douane pas in de tijd van Napoleon, tussen 1804 en 1814, haar intrede deed, werd in 1986 het 400-jarig bestaan herdacht. Op 25 juli 1986 was het namelijk vier eeuwen geleden dat de graaf van Leicester, Robert Dudley, de admiraliteitscolleges instelde. Zij inden de belastingen op in- en uitvoer waarmee de oorlogsvloot in stand werd gehouden.

● *Vergeefs vechten verpleegkundigen voor het leven van de 20-jarige Dirk de Jong uit Tilburg die op 1 november 1978 bij een passencontrole op de hoek Nieuwstraat-Kokelestraat in Kerkrade onverhoeds door twee RAF-terroristen werd neergeschoten.*

Foto: DRIES LINSSEN

Oorlogen leidden tot grenswijzigingen. Zo ook ging Europa na de nederlaag van Napoleon op Rusland opnieuw op de tekentafel. Het congres dat in 1814 vele vorsten en gezanten in Wenen samenbracht, wilde ten noorden van Frankrijk een sterke bufferstaat. Om die reden werd van de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden één koninkrijk gemaakt dat onder soevereiniteit van het Huis van Oranje werd geplaatst. Bovendien kregen de Oranjes het Groothertogdom Luxemburg als schadeloosstelling voor verloren bezit. Graag had koning Willem I er nog een stuk Duitsland bij gehad, met Moezel en Rijn als natuurlijke grenzen. Met dat voorstel vond hij echter de koning van Pruisen op zijn weg. Deze aasde op de oostelijke Maasoever. Daarvan wilden Engeland en Frankrijk echter niet weten. Sterker nog: ze eisten dat de grenzen van de Duitse hertogdommen die reeds aan de Maas reikten, op kanon-schootsafstand zouden worden teruggelegd. Daardoor kreeg het hertogdom Limburg er ten noorden van Venlo een lilafje bij.

Op 25 augustus 1830 braken in Brussel onlusten uit. Opstandelingen vormden een Voorlopig Bewind dat op 4 oktober 1830 de onafhankelijkheid van België proclameerde. Met muziek werd het Belgisch Maasleger in Roermond verwelkomd. In Venlo openden deserteurs de stadspoorten. Alleen de vesting Maastricht bleef in Hollandse handen.

De inhuldiging van prins Leopold van Saksen-Coburg tot koning der Belgen, op 21 juli 1831, was voor koning Willem I aanleiding voor een veldtocht die na tien dagen moest worden afgeblazen. Fransen waren de Belgen te hulp gesneld en eisten de terugtrekking van de Hollanders. Eerst op 18 januari 1839 tekende Nederland het Tractaat van Londen waardoor 'Limbourg cedé' terug bij Nederland kwam.

Met gietijzeren en hardstenen grenspalen waarop de wapens van beide koninkrijken, het jaartal 1843 en een volgnummer prijken, werd de grens afgebakend. Paal 1 werd in Vaals geplaatst, paal 369 in het Zwin. Langs de grensscheidende Maas kwamen dubbele grenspalen: een op de Belgische en een op de Nederlandse oever. De grens loopt door de thalweg. Dat is de lijn langs de diepste punten van de rivier.

Op 4 augustus 1914 vielen Duitse troepen België binnen. Met duizenden kwamen Belgische vluchtelingen de grens over. Om aan de Engelandvaart van weerbare mannen via Nederland een einde te maken wierpen Duitsers langs de Belgisch-Nederlandse grens een drievoudige haag van draden op, waarvan de middenste onder hoogspanning werden gezet. Velen werden geëlektrocuteerd.

De Belgen namen het de Nederlanders hoogst kwalijk dat zij Duitse troepen vrije doortocht verleenden, nadat Duitsland op 11 november 1918 had gecapituleerd. Massaal trokken Duitsers bij Maaseik de Maasbrug over. In Roosteren werden weliswaar de wapens afgelegd, maar voor het overige konden zij ongehinderd de kortste weg naar de Heimat nemen.

De Belgische claims op Nederlands-Limburg en Zeeuws-Vlaanderen werden niet gehonoreerd.

Daarentegen palmde Nederland na de Tweede Wereldoorlog onder meer de dorpjes in de Zelfkant, ter hoogte van Sittard, in. Eerst op 1 augustus 1963 zouden ze met Elten en het aan Dinxperlo toegevoegde gebied aan Duitsland worden teruggegeven.

door
JAN VAN LIESHOUT

Na de vorming van de Europese Economische Gemeenschap, op 1 januari 1958, werden douaneprocedures vereenvoudigd. In 1985 presenteerde de Europese Commissie een witboek dat uitgaat van een interne markt per 31 december 1992. Dat betekent dat per 1 januari 1993 de binnengrenzen van de EG zullen worden opgeheven.

Om de wederwaardigheden en anekdotes van oud-gedienden vast te leggen reisden Kees van Kemenade en Paul Spapens van de Dollard naar het Drielandenpunt en van het Drielandenpunt naar het Zwin. De oostgrens is 544 km lang, de zuidgrens 450.

Een van de meest opmerkelijke vaststellingen van de auteurs is de zuinigheid van het ministerie van Financiën. Barakken en optrekjes waren uiterst sober ingericht. Sanitaire voorzieningen lieten in een aantal gevallen te wensen over. Slechts tussen 1 oktober en 1 april mocht er worden gestookt.

'Staatkundig uniek' noemen zij de weg van Koningsbosch naar Schinveld, dwars over Duits grondgebied. De verkeersborden en hectometerpaaltjes langs deze weg zijn Nederlands, de praatpalen Duits.

Zeer tot de verbeelding van de schrijvers sprak de Nieuwstraat in Kerkrade, waar eens de koffie van de Nederlandse kant naar de Duitse kant van de straat werd gekatapulteerd.

Merkwaardig is ook dat bibliotheek en refter van de Belgische Trappistenabdij De Achelse Kluis op Nederlands grondgebied liggen en dat de grens dwars door het kerkhof loopt, waardoor monniken met hun hoofd in Holland en met hun benen in België rusten.

Voorts liggen er eenentwintig stukjes België in Nederland die samen de Belgische gemeente Baarle-Hertog vormen.

Een van de meest opmerkelijke grenspalen is voor de auteurs 'de strontpaal' tussen Essen en Nispen, zo genoemd, omdat douaniers tijdens velddienst achter de paal hun behoefte deden. KV staat erin gekerfd. Het staat voor Klaveren Vrouwke: de bijnaam van de smokkelaar Geert Schrauwen uit St.-Willebrord die daar op 5 mei 1916 werd dood geschoten.

Ook aan douanezijde vielen slachtoffers. Een van de ernstigste incidenten vond op 1 november 1978 op de hoek Nieuwstraat-Kokelestraat in Kerkrade plaats. Bij een passencontrole openden twee RAF-terroristen onverhoeds het vuur op de dienstdoende douaniers. De 20-jarige Dirk de Jong uit Tilburg overleed ter plekke aan zijn verwondingen, de 24-jarige Jan Peter Goemans uit Grave, bezweek twee weken later.

Een dodenlijst kon, volgens de auteurs, niet worden samengesteld. Een naamregister ontbreekt. Kaartjes met de beschreven grensposten zouden evenmin hebben misstaan. Van iemand in Bourtange kan niet worden verlangd dat hij De Locht weet te liggen. (Bourtange is een grenspost in Groningen, De Locht in Limburg.)

In topografische aanduidingen komen nogal enige onjuist- en onvolkomenheden voor. Een Julianamijn is er in Limburg nooit geweest. Het café in Venlo, waar op 9 november 1939 twee Britse geheime agenten met hun Nederlandse begeleiders in de val van de Duitse spionagedienst werden gelokt, heet niet café Bacchus, maar café Backus, waar uiteraard ook aan Bacchus werd geofferd.

Met het wegvallen van de grenzen zullen cafeetjes en winkels nabij de grensovergangen gedoemd zijn te verdwijnen. Dat gevaar lopen ook de douanekantoren. Tim Hielkema legde ze op foto vast. Jammer dat van de meeste kieken slechts postzegels zijn overgebleven.

Voor het overige komen de 'klanten' van de douane, onder wie smokkelaars, er in 'De grens gemarkeerd' wat bekaaid van af.

Paul Spapens en Kees van Kemenade, De grens gemarkeerd; Kempen Pers, Hapert; ISBN 90 70 427 850; *f* 49,90.

NS

DOOR SANTE BRUN

Vroeger leerden ze op de 'school voor reclamejongens' dat je slagzinnen zich niet tegen het aan te prijzen produkt mochten keren. De copywriter die het lumineuze idee had de volgende slagzin te maken voor het dagblad De Tijd: 'Gun u De Tijd' werd uiteraard op staande voet ontslagen toen een slimmerik een strook onder op de affiches had geplakt met de tekst '...voor het Algemeen Handelsblad'. Het is wellicht geen toeval dat beide bladen niet meer bestaan.

Tegenwoordig schijn je er als copywriter juist pas bij te horen als je kans ziet je werkgever in een kwaad daglicht te stellen. Een paar maanden geleden was er een affiche voor Pepsi Cola: 'Als je eenmaal geproefd hebt ben je verloren'. Dan proeven we toch zeker niet?

Alweer een paar maanden loopt een campagne voor de autotelefoon met een duidelijke waarschuwing tegen het aangeprezen produkt: 'Hier rijdt een makelaarskantoor. Met een autotelefoon gaat je werk gewoon door'. Wie, behalve een paar beklagenswaardige workaholics, wil nu dat zijn werk altijd doorgaat? Het was toch de ideale smoes: ik rijd honderdduizend kilometer per jaar en ben dus al die tijd (lekker) onbereikbaar voor iedereen? Dakje open, Sjostakovitsj op de radio of een bandje met swingende salsa, of funk, of rai, vrolijk rondkijken, naar meiden toeteren – maar nee hoor, nu moet je van de Primafoonwinkel gewoon doorwerken. Het lijkt wel Holland, hier.

Ook hebben we reclamemakers gehad die groene Marsmannetjes melk lieten drinken en vreemde teksten uitspreken, die ik me nu gelukkig even niet kan herinneren. Sindsdien drink ik geen slok meer van het witte vocht. (Het schijn trouwens heel tegennatuurlijk te zijn, melk. Hebt u wel eens goed bekeken waar die uit komt?)

En toen zag ik ineens een blauw affiche met een witte tekst: 'Jij zit stil en de koeien rijden voorbij.' Ik ben speciaal even teruggereden (salsa-bandje, etc) en ja hoor, het stond er echt. Het bleek een affiche van de NS, maar wat er de hogere bedoeling van kon zijn, dat ontging me even.

De laatste weken hebben we opheldering verkregen. 'In films zien ze elkaar in het begin ook niet zitten.' of: 'Haar in de spiegeling stiekem bewonderen.' En: 'Al die verhalen die ze thuis niet meer van u willen horen.'

Dit is Reclame! Dit moet het Reizen met de Trein, den IJzeren Spoorweg, Bevorderen, begrijp dat dan Toch!

Jij zit stil en de koeien rijden voorbij – het is inderdaad een zin met een hoog werkelijkheidsgehalte, uit de barre alledaagsheid van de trein. Dat van die koeien klopt niet, die kuieren hoogstens een beetje rond. Maar dat van jou wel: het licht is rood, er is weer eens iemand onvoorzichtig overgestoken, de deuren weigeren dicht te gaan, een gek heeft aan de noodrem getrokken, de conducteur heeft zich verslapen. Hoe dan ook, je komt te laat en tegenwoordig wachten aansluitende treinen niet meer.

Dat wordt weer verbitterd verbroederen op het perron, met die mensen die je, net als in de film, 'ook eerst helemaal niet zag zitten'. Voor je het weet moet je de hele levensgeschiedenis van zo'n vreemde snoeshaan aanhoren, vaak gaat het over enge ziektes en incompetente dokters en smiechten van advocaten, precies: al die verhalen die ze thuis niet meer willen horen. Korte tijd later zou je ze het liefst ook niet meer zien stáán.

Blijft over: 'Haar in de spiegeling stiekem bewonderen.' Maar daar moet het avond voor zijn, en ik vind het eerlijk gezegd nogal vrouwonvriendelijk, dat geloer in die ramen. Op die manier wordt treinreizen nog eens echt griezelig.

In een trein die bij nacht en ontij stil staat in een weiland iemand via het raam beloeren terwijl je geteisterd wordt door een querulant, is het dat wat de NS ons met die affiches wil aanprijzen? Zijn de treinen nu ineens weer te vol of zo? (En inderdaad.)

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGID[S]

Vanuit 60 vestigingen en met behulp van 3.200 mensen levert de TRN Groep baar complete financieel-zakelijke dienstverlening. In mondiaal verband is de TRN Groep aangesloten bij DRT International, een van de grotere organisaties voor financieel-zakelijke adviezen ter wereld. Met 60.000 mensen in meer dan 100 landen. In de TRN Groep werken samen: registeraccountants (TRN Nederlandse Accountants Maatschap de Tombe), belastingadviseurs (TRN Begheyn & Smeets Melse); accountants-administratieconsulenten (TRN Van der Laan & Stiksma) en organisatie-adviseurs (TRN Management Consultants). In Limburg opereert de TRN Groep onder de naam TRN Bakker & Versteegh.

DE TRN GROEP HEEFT MEER TE BIEDEN ALS U VERDER WILT IN DE AA-PRAKTIJK

Op onze vestiging in Venlo werken enthousiaste teams voor een gevarieerde cliëntenkring uit de sector midden- en kleinbedrijf. Deze cliëntenkring groeit en wij willen ons team voor de AA-praktijk uitbreiden met een

GEVORDERD ASSISTENT-ACCOUNTANT (M/V)

U hebt een HEAO-BE opleiding en u bent misschien al begonnen met uw AA-opleiding. U hebt minimaal twee jaar ervaring op een accountantskantoor en u wilt zich gaan specialiseren in de AA-praktijk. U bent dan ook toe aan de volgende stap in uw loopbaan en zoekt een functie waarin u meer zelfstandigheid krijgt en kunt doorgroeien tot AA.

Binnen een team krijgt u uw eigen relaties van gezonde, in de regio gevestigde, bedrijven. Behalve het samenstellen van jaarstukken, tussentijdse overzichten en verzorging van fiscale aangiften, komen ook het contact met cliënten en advisering ruimschoots aan bod.

[illegible] met goede communicatieve vaardigheden, die ook tijdens drukke werkzaamheden accuraat kan werken en de juiste prioriteiten kan stellen? En wilt u uw carrière vervolgen bij een organisatie die door zijn omvang en toekomstgerichte aanpak alle ruimte biedt aan de ontplooiing van professionals? Dan heeft de TRN Groep u zeker meer te bieden.

Onze honorering is uitstekend en wij hebben een modern pakket secundaire arbeidsvoorwaarden waaronder een aantrekkelijke pensioenvoorziening en een autolease-regeling.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan TRN Bakker & Versteegh, afdeling Personeelszaken, t.a.v. de heer H. Welters, Wilhelminasingel 110, 6221 BL Maastricht. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met met de heer D.L.G.M. Boets AA. Telefoon 077 - 542 600.

TRN Groep

S A M E N I N Z A K E N

COLLEGE SANCTA MARIA

te Kerkrade-West vraagt voor zo spoedig mogelijk

DOCENT ENGELS
1e GRAADS
26 UUR

ter vervanging wegens ziekte.
Inlichtingen bij
drs. P.J.M. van Dyck, rector
tel. school: 045-413964
tel. privé: 04459-1874

[illegible] Werbe-Service [illegible] Auftrage [illegible]

Wir suchen zum nächstmöglichen Eintritt:

Werbetechniker/Siebdrucker
Schauwerbe-Gestalter

[illegible]

Werbe- und Messebau Weibert, Schlenz
GmbH & Co. KG
z. Hd. Herrn [illegible]
Gut-Knapp-Straße 8-14 · 5100 Aachen

MAKARA

Een middelgroot, sterk groeiend bedrijf, gespecialiseerd in het vervaardigen van diverse geneesmiddelen, zoekt met onmiddellijke ingang een

farmaceutisch chemiewerker

Functie-eisen
U beschikt over een afgeronde opleiding die aansluit bij één van de bovengenoemde functies, zoals bijv. [illegible] L.O. of [illegible] often vergelijkbare opleiding.
Ervaring in de chemische of farmaceutische industrie zoals kennis van procesverwerking en/of technische achtergronden strekken tot aanbeveling.
Kennis van de Duitse taal zowel in spraak als schrift strekt tot aanbeveling. Tevens bent u bereid om in ploegendienst te werken.

Functieomschrijving
Uw taak bestaat uit het vervaardigen van de verschillende geneesmiddelen m.b.v. computergestuurde [illegible]. Tevens werkt u mee bij de documentatie, controle tijdens de produktie en andere opdrachten in het kader van de kwaliteitszekerheid van de produkten.

Sollicitaties
Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, met c.v., onder vermelding van vacaturenummer K 183, binnen 14 dagen na verschijnen van deze advertentie sturen aan: Makara GmbH
t.a.v. mej. P. Kamps
Postfach 1161
5173 Aldenhoven.

ADELMEIJER ADVOCATEN

zoeken een actieve en ervaren

SECRETARESSE

voor een volledige dagtaak, die graag zelfstandig werkt en m.i.v. 1 februari 1992 in dienst kan treden. Zij dient ervaring te hebben met Word Perfect. Van de Duitse en Engelse taal wordt een meer dan gemiddelde kennis gewenst, vooral in geschrift.

Schriftelijke sollicitaties gaarne binnen tien dagen aan ons kantoor te richten.

Postbus 293
6400 AG Heerlen
T.a.v. mej. I. Peerboom

---

mayfran INTERNATIONAL

Mayfran is een internationaal gerichte onderneming met zusterbedrijven in de U.S.A., [illegible] Korea, [illegible] ontwikkeling en produktie van transport- en verwerkingssystemen voor de recyclingindustrie.

De produkten, die voor 90% worden afgezet op de Europese markt, vinden hun toepassing in de metaalindustrie, huisvuilverwerking en schrootrecycling.

Mayfran maakt deel uit van de Industrial Components Group van Tomkins Industries Inc. U.S.A.

De afdeling:
De afdeling externe montage is verantwoordelijk voor het samenbouwen, installeren, ingebruikstellen en onderhouden van installaties bij de klanten.
Wegens versterking van ons montageteam, zoeken wij contact met kandidaten (m/v) voor de functie van:

[illegible] ELEKTROMONTAGE

De functie:
De monteur zal relais- en P.L.C.-bestuurde installaties voorbereiden, installeren, aansluiten en ingebruikstellen (incl. rapportage) bij klanten in geheel Europa.
Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer F[illegible], hoofd externe montage, of de heer Van der Heijden, hoofd personeelszaken.

De functie-eisen:
- elektrotechnische opleiding op L.B.O.-niveau met gerichte aanvullende opleidingen (V.E.V.);
- enkele jaren werkervaring in de metalektro-industrie;
- daadkrachtige en initiatiefrijke persoonlijkheid met uitstekende contactuele eigenschappen;
- werkbare kennis van de Engelse en Duitse taal. Spreekvaardigheid Franse taal is een pré;
- [illegible]

De arbeidsvoorwaarden:
Een dynamische functie in een internationaal bedrijf met technisch en kwalitatief sterke produkten.
Een salaris in overeenstemming met de zwaarte van de functie, aangevuld met gunstige secundaire arbeidsvoorwaarden.

De procedure:
U stuurt uw sollicitatiebrief, met volledige informatie over persoon, opleiding en ervaring, naar nevenstaand adres, t.a.v. de heer H.M.J. van der Heijden, hoofd personeelszaken. Wij verwachten uw reactie graag binnen 14 dagen.
Een medisch onderzoek zal deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

Mayfran Limburg B.V.
postbus 1[illegible]
[illegible]
telefoon [illegible]292

Gewijzigde oproep

Het Radiotherapeutisch Instituut Limburg is een instelling van gezondheidszorg, gespecialiseerd in de behandeling van patiënten met kwaadaardige aandoeningen met behulp van ioniserende straling. Het instituut is gevestigd te Heerlen en verzorgt de radiotherapie voor de regio Midden- en Zuid-Limburg. Thans zijn er circa 65 personen werkzaam.

Binnen de Paramedische Groep worden in de mouldroom patiëntgerichte individuele moulages, afdekkingen en hulpmiddelen gemaakt ten behoeve van de behandeling van patiënten. Wij zoeken een creatieve en inventieve

technicus (m/v)

met affiniteit voor de gezondheidszorg, die onze mouldroom verder kan ontwikkelen.

Werkzaamheden:
- het vervaardigen, maar ook repareren en reproduceren van bovengenoemde moulages e.d.;
- het opstellen van protocollen;
- het begeleiden van leerling en gediplomeerd radiotherapeutisch laboranten, die werkzaam zijn op de mouldroom.

Werksituatie:
- deze nieuwe functie is solitair van aard met echter veel functionele contacten; samenwerking, afstemming en overleg met de instrumentmaker is noodzakelijk;
- de functionaris is op vaktechnische aspecten het aanspreekpunt voor mouldroomwerk in het R.T.I.L.

Functie-eisen:
- een technische opleiding, zoals bijvoorbeeld MTS-fijnmechanica;
- ruime werkervaring, bijvoorbeeld als gipsverbandmeester, prothesemaker of tandtechnicus, met vooral ervaring in modelleren;
- in staat zijn om het mouldroomwerk in het R.T.I.L. te vertegenwoordigen en over te dragen op anderen;
- goede sociale vaardigheden, met name gericht op de omgang met patiënten.

De arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-Ziekenhuiswezen.
Salariëring vindt plaats in functiegroep 45 met een minimumsalaris van ƒ 2.674,- en een maximumsalaris van ƒ 4.091,- bruto per maand.

Functiegerichte informatie kunt u verkrijgen bij het hoofd van de Paramedische Groep, de heer H. Backes (telefonisch te bereiken onder nummer: 045-71[illegible]).

Uw sollicitatie met een uitvoerige beschrijving van uw werkzaamheden kunt u voor 3 december a.s. richten aan het Radiotherapeutisch Instituut Limburg ter attentie van mevrouw J.A.B. Middeldorp, personeelsconsulent, Postbus 4446, 6401 CX HEERLEN.

RTIL Radiotherapeutisch Instituut Limburg

---

sicar bv

Sicar B.V., gevestigd in Sittard, is een joint venture van Roth Frères S.A. en ECA N.V., en is gespecialiseerd in het ontwikkelen, produceren en afwerken van complete stoelen en banken voor de automobielindustrie. De eisen die de automobielindustrie stelt aan het Just in Time afleveren van de goederen, waren de belangrijkste reden voor het opstarten van een produktieplant in Sittard. In deze plant zal het produktieproces in hoge mate worden bepaald door efficiency [illegible] gaan leveren [illegible]. De [illegible] van deze werknemers in het proces zal tot uitdrukking [illegible] produktie [illegible] kwaliteitszorg en het Just in Time afleveren van het eindprodukt. Om verwachtingen van de klanten op het gebied van kwaliteit, prijs, levering en service te [illegible] zijn wij op zoek naar een/m/v

Senior quality engineer

die de verantwoordelijkheid voor total quality control wil dragen

Functie:
- U geeft operationeel leiding gevend aan de afdeling QA/QC van het totale goederentraject (inkoop goederen-gereed produkt).
- Samen met de plantmanager ontwikkelt en implementeert u het total quality control concept.
- U vertegenwoordigt het bedrijf op het gebied van kwaliteit bij de klanten en (toe)leveranciers.
- U vertaalt de eisen van de klant naar interne kwaliteitsnormen en voert daartoe regelmatig audits uit bij (potentiële) toeleveranciers.
- U rapporteert rechtstreeks aan de plantmanager.

Sicar B.V. zoekt:
- Een [illegible] die zijn opleiding op HTS-niveau heeft aangevuld met cursussen op het gebied van kwaliteit (IKZ, SPC).
- Een doener die een aantal jaren ervaring heeft in de kwaliteitszorg in een produktie omgeving b.v.k. de automobielindustrie.
- Leeftijd 28-38 jaar.
- Werkbare kennis van de moderne talen.

Sicar B.V. biedt:
- De mogelijkheid om vanuit een opstartfase [illegible] verantwoordelijkheid te dragen voor total quality control.
- De gelegenheid om uw opgedane ervaring verder uit te [illegible] dynamisch, internationaal bedrijf gericht op de automobielindustrie.
- Een compleet pakket arbeidsvoorwaarden.

Bent u de operationele Quality Engineer die wij zoeken? Schrijf dan een korte sollicitatiebrief met c.v. onder vermelding van ref.nr. 63.7426 aan Mercuri Urval B.V., Vrijthof 50-61, 6211 LE Maastricht.
Voor telefonische informatie tijdens kantooruren: 043-[illegible].

Mercuri Urval

Onderwijs neemt maatregelen, alleen al om het geld

Ziek van school

DOOR GEERT DEKKER

Bijvoorbeeld: na z'n derde fusie en z'n vierde generatie leerlingen maakt de eenenvijftigjarige leraar voor de vijfde keer een nieuw leerplan. Eigenlijk kan hij het niet meer, want hij is versleten. Maar zonder klas is hij niks. Een griepje wordt overgeslagen, want zonder hem is de klas ook niks, denkt hij, en een vervanger is voor die paar dagen niet te vinden. Dus staat hij met 39 graden koorts les te geven aan die overactieve en o zo mondige meute. Na een week is de koorts weg en gaat hij goed. Het gaat zelfs uitstekend, tot die ene grap, tot die ene weigering op een verzoek voor een dag verlof of tot die ene opmerking van een jongere collega over zijn lesmethoden. Dan meldt de leraar zich ziek, van alles.

Het gaat niet zo goed in het onderwijs, met de leraren gaat het zelfs helemaal niet goed. De berichten over stress, werkdruk, toenemend ziekteverzuim en een onmogelijke werksfeer nemen alleen maar toe. De schuld ligt in Den Haag, zegt de een, waar ze vanuit het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen de scholen bombarderen met nieuwe regelingen. Nee, het ligt aan die ellendige kinderen, zegt de ander, ze zijn allemaal enig kind, verwend en brutaal. De directie, roept de derde, het zou wel meevallen als de directie maar eens een behoorlijk beleid zou voeren.

De 60-jarige Servaas Wijsen is pastor van de afdeling Limburg van de KOV, de Katholieke Onderwijs Vakorganisatie. Van 1964 tot 1982 was hij rector van het Antonius Doctor College in Kerkrade, na zijn vroege pensioen is hij door de KOV gevraagd in te springen bij individuele problemen die verder gaan dan de rechtspositie van leraren.

„Ik kan natuurlijk zelf geen oplossing geven, ik ga gewoon met die man of vrouw praten," zegt Wijsen, „niet goed functioneren op school, of ziekte, overspannenheid of afgekeurd worden heeft grote gevolgen voor de persoon en zijn gezinsleven. Vaak overheerst het gevoel mislukt te zijn. Ik probeer ze voor te houden dat ze ook iets anders kunnen doen dan lesgeven. En studie volgen, vrijwilligerswerk, of andere zinvolle bezigheden. Maar het is een zware weg, want leraren willen alleen maar lesgeven."

IJsvrij

Voor Wijsen is het typische voorbeeld het vroegere schoolhoofd van een dorpsschool, die samen met de pastoor, voorzitter van het schoolbestuur, de zaakjes op z'n gemak kon regelen. Meneer pastoor komt 's ochtends een kopje koffie drinken, waardoor de pauze een half uur langer duurt. Geen bezwaar. Morgen ijsvrij? Meneer pastoor vindt het best, heeft hij tijdens de koffie gezegd.

En de ouders hoort hij ook niet klagen. Vader was op de mijn, de jongen gaat ook op de mijn. De slimste van de klas gaat naar de mavo, de rest naar ambachtsschool en huishoudschool.

Maar het schoolhoofd wordt directeur, hij krijgt een grotere school en een adjunct en een professioneel bestuur waar hij formeel en schriftelijk mee moet communiceren. En de ouders willen hun kinderen naar het vwo sturen, en Den Haag wil dat hij alles anders doet dan vroeger. Het gemoedelijke is verdwenen, de man voelt zich voortdurend opgejaagd, wordt ziek en de keuringsarts zegt dan dat hij het werk niet meer aankan. Hij is nog steeds gemotiveerd om les te geven, maar raakt zijn klas kwijt.

De enorme motivatie van leraren wordt zo een probleem, weet de hele onderwijswereld. De vakbonden dringen aan op een 'senioren-beleid' van scholen.

„Elke school heeft makkelijke klussen en moeilijke klussen," zegt Frenk Croezen van de Algemene Bond van Onderwijs Personeel ABOP in Limburg. Hij is rechtspositioneel medewerker en zit elke dag uren aan de telefoon om de klachten van onderwijzers aan te horen. „Voor ouderen zouden meer taakuren beschikbaar moeten zijn, in ruil voor lesuren voor de moeilijke klassen. Hun ervaring moeten ze kunnen slijten aan jongere collega's. Op dit moment bestaat er echter maar één taak: fulltime lesgeven. Voor parkeerfuncties is er geen geld."

Karretje

Het middel van de zogenoemde therapeutische werkhervatting past ook in die gedachtengang. Croezen: „Als een leraar ziek wordt, is hij gemiddeld langer ziek dan een werknemer in een andere sector van de arbeidsmarkt. Na een maand durft hij nog niet te beginnen omdat hij bang is de volledige taak niet aan te kunnen, en na twee maanden begint hij te vervreemden van de school. Na drie maanden denkt hij dat niemand hem meer nodig heeft en durft hij niet eens meer naar binnen. Wij willen dat het mogelijk is enkele uren per week mee te draaien, vooral in de gevallen waarbij psychische factoren een belangrijke rol spelen, bij overspannenheid. Maar als we dat suggereren aan een arts, krijgen we meer dan eens te horen: we laten ons niet achter het karretje van de vakbond spannen. De goede artsen overigens niet te na gesproken."

De manier waarop in het onderwijs met ziekte wordt omgegaan, is een doorn in het oog van de belangenverenigingen van leraren. Maar dat gaat veranderen. Tot nu toe kon elke school zelf uitmaken wat er gebeurde met een ziekmelding. In sommige gevallen is de arts die de leraar na een jaar moet keuren voor het ABP, om te kijken of er sprake is van blijvende arbeidsongeschiktheid, de eerste geraadpleegde medicus, in andere gevallen wordt er elke veertien dagen een medisch consult verlangt. Resultaat: de schoolleiding kent zichzelf medische deskundigheid toe, of de keuringsarts neemt managementtaken over, met alle gevolgen van dien. Croezen: „We hebben te maken gehad met een controlerend geneesheer die, kijkend naar het inkomen van de partner van zijn patiënt zei: 'Nou ja, afkeuren, moet dat nou? Je moet maar ontslag nemen'."

Exces

Volgens Frans Lathouwers van het Nederlands Genootschap van Leraren NGL wordt de privacy van mensen in het onderwijs soms op grove manier geschonden.

„Een leraar krijgt van zijn directie de schriftelijke mededeling dat de correspondentie over zijn functioneren ter inzage ligt in de lerarenkamer. Sommige artsen geven volledige medische dossiers ter inzage aan de rector, compleet met psychiatrische gegevens en medicijngebruik," geeft hij als voorbeelden. Afgelopen zomer diende het NGL een klacht in bij het Medisch Tuchtcollege, tegen een Limburgse arts die aan de Koningin Gerberga-mavo in Meerssen gegevens verstrekte over de langdurig zieke geschiedenisleraar die in een eerder stadium in opdracht van het bestuur was geschaduwd door een privé-detective, omdat men vermoedde dat hij voor een ander werkte tijdens zijn ziekte. „Dat geval met die detective is echter een exces," meent Lathouwers.

De mensen om wie het gaat, zieke of overspannen leraren, willen zelf niet in de krant. Of ze schamen zich, of ze zijn bang door publiciteit helemaal niet meer aan het werk te komen of zijn eenvoudigweg emotioneel niet in staat over hun problemen te praten. Het is te gevoelig. De vertegenwoordigers bij de verschillende vakbonden beschermen de persoonlijke vrijheid van hun leden.

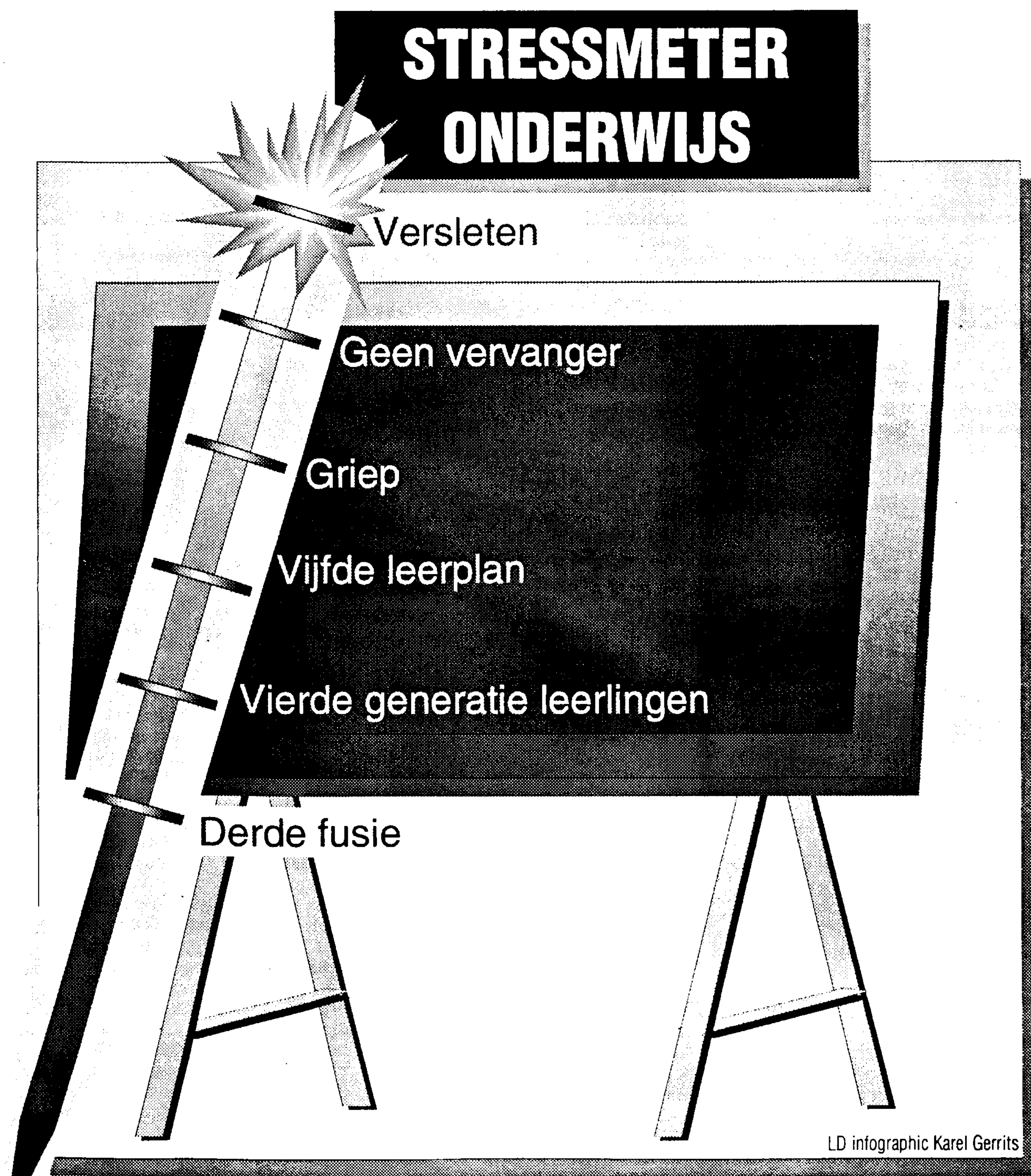
„De hele discussie rond Ziektewet en wao heeft ons ook geen goed gedaan," zegt Lathouwers van het NGL. „Ziek zijn is besmet, het wordt in de sfeer van misbruik en wantrouwen getrokken en dat doet heel veel pijn."

Rode streep

Lathouwers noemt het voorbeeld van een school in het midden van het land, waar in de lerarenkamer een groot bord hangt waarop de namen van de zieke leraren staan, zodat collega's kunnen zien wie ze moeten vervangen. Dwars over het bord is een rode streep getrokken. Boven de streep staan de namen van de docenten die volgens de leiding kortdurend ziek zijn, wiens terugkomst binnen drie weken verwacht wordt, en onder de streep staan de leraren die, nogmaals volgens het oordeel van de directie, langdurig afwezig zullen zijn. „Dan krijg je een lacherig sfeertje rond ziekte, situaties waarin men met een groepje voor het bord staat en weddenschappen afsluit over het moment waarop iemand boven de streep naar beneden wordt verplaatst."

Maar er is hoop op een meer professionele begeleiding van zieke leerkrachten. Gedwongen door een andere financiering van het onderwijs, komt er een centrale Bedrijfsgezondheidszorg en een Vervangingsfonds. In het verleden konden alle scholen alle kosten, dus ook vervangingskosten, die ze maakten, declareren bij het ministerie van Onderwijs. Vanaf volgend jaar krijgt elke school een vast bedrag, waar men het mee moet zien te redden.

Onderdeel van dit zogenoemde formatie-budgetsysteem wordt het Vervangingsfonds, waaruit de kosten voor het vervangen van zieken betaald worden. Scholen betalen premie aan dit fonds en kunnen, als ze er een minder dan gemiddeld beroep op doen, die premie drukken. Gekoppeld aan het vervangingsfonds is een systeem van bedrijfsgezondheidszorg, zoals dat al jaren in andere maatschappelijke sectoren functioneert. Alleen al om het geld dus, gaan scholen meer doen aan de werkomstandigheden van hun personeel.

LD infographic Karel Gerrits

'Street News' helpt daklozen van de straat

Papieren por in de rug

DOOR HANS TOONEN

Tijd voor een praatje?
Marvin Lynch, 32 en stadsnomade in Manhattan, kijkt nors.
Pas als ik een dollar extra geef voor 'Street News' leurt hij even niet met dit New Yorkse krantje van en voor daklozen.
Nog een fooi er bovenop en hij grijnst dollarbreed. Ineens heeft Lynch zelfs alle tijd van de wereld.
Zie je wel: *money talks.*

„Of ik als dakloze trots ben op mijn baantje als straatverkoper? Hartstikke trots, kun je wel zeggen." Gebaart naar de haastige passanten op de hoek van 6 Avenue-W 57 Street: „Iedereen kan nu zien dat ik niet langer bedel. Dat ik werk voor mijn geld. En dat ik niet verslaafd ben aan alcohol of drugs zoals zovelen die dakloos zijn. De krant kost een dollar; daarvan mag ik de helft houden. Wie van mij Street News koopt, weet dat ik die vijftig cent ook goed gebruik."

Te weinig

Marvin Lynch is een van de dik duizend venters van 'America's Motivational Not-For-Profit Newspaper'. Een wat prekerige ondertitel van een weekblad, drie jaar geleden opgericht als een papieren por in de rug om de zelfkant van de samenleving te verlaten. Dit project, opgezet door de particuliere hulporganisatie 'Street Aid', blijkt aan te slaan. Meer dan drie miljoen exemplaren zijn er sinds 1988 verkocht. Goed voor zeker anderhalf miljoen dollar voor de daklozen van New York. Hoeveel zwervers dank zij 'Street News' van de straat zijn, is onbekend. Toch zeker tweehonderd, beweert Marvin Lynch. Zelf is hij nog aangewezen op een 'shelter' ofwel een slaaphuis in Brooklyn. „Ik verdien nog te weinig om weer een appartement te kunnen huren. Soms verkoop ik driehonderd kranten op een dag. Inderdaad, 150 dollar kassa. Maar mijn inkomen is nog te wisselvallig. Vergeet even niet dat het een weekblad is, waarmee ik wel dagelijks loop te venten," legt hij uit. Veertien jaar geleden kwam hij als loodgieter van Rutherfordtton in de staat Noord-Carolina naar New York, de 'Big Apple' waarop hij zijn tanden echter stukbeet. Veel meer wil hij er niet over kwijt. „Het gaat me weer goed. Ik hoef nu niet langer te bedelen. En dat is een heerlijk gevoel."

Deuken

Voor het allerlaatste nieuws hoef je 'Street News' niet te kopen. Twintig pagina's telt het tabloidkrantje (half dagbladformaat). Eigen journalisten kan uitgeefster Street Aid zich niet veroorloven. Het weekblaadje moet het vooral hebben van (pop)sterren die voor nop wat doorfaxen over de deuken in hun leven.In het november-nummer kijkt Jack Lemmon je vanaf de frontpagina vaderlijk aan. Binnenin verklapt de Hollywood-veteraan dat hij pas goede maatjes werd met zijn vader toen die op sterven na dood was. Street-News-hoofdredacteur Hutchinson Person noemt de Amerikaanse fiscus vol op de slof. Vergelijkt diens methodes met die van de nazi's. „En weigert nog langer belasting te betalen zolang 'Washington' er atoombommen van blijft kopen. Op de pagina 'Good News' staat dat de criminaliteit in New York in het afgelopen kwartaal met gemiddeld 7,1 procent is gedaald. Precies de helft van de twintig pagina's stroomt over van strips. Een half miljoen lezers kijkt uit naar uw advertentie, luidt de zakelijke slogan. Weinigen voelen zich gekieteld. Het gros van de advertenties is ideëel van toon. Word 'drugbuster' ofwel bestrijder van drugs, luidt een van de advertenties. Een ander spoort aan een boek te lezen onder het motto: open a book; open a mind.

● *Marvin Lynch vent 'Street News' op een hoek van 6th Avenue in Manhattan.*

Onderzoek

Street News is geen leesvoer voor daklozen. Wie van dag tot dag leeft, vaak niet wetend op welke warme luchtrooster van de New Yorkse ondergrondse je kunt gaan slapen, heeft andere zorgen aan zijn hoofd dan de Amerikaanse fiscus. Dat Jack Lemmon te elfder ure nader tot zijn vader kwam, raakt je nauwelijks als je in de goot van de samenleving ligt.

Een recent onderzoek van de New York Times onder de ruim tienduizend daklozen die gebruik maken van de slaaphuizen, toont aan dat 43 procent ziek is. Elf procent kampt met psychische problemen. Iets meer dan 62 procent is ooit opgepakt door de politie. En 30,2 procent heeft in de gevangenis gezeten. Daklozen moeten van gemiddeld 150 dollar per maand zien rond te komen, inclusief voedselbonnen.

Burgemeester David N. Dinkins van New York heeft een omstreden vijfjarenplan opgesteld ter verbetering en uitbreiding van de 'shelters'.

Dumpplaats

Toch blijken steeds meer daklozen liever op de straat te blijven dan de geleende warmte van zo'n slaaphuis op te zoeken. Je bent er je leven niet zeker, nu geestelijk gestoorden ongestoord tussen alcoholisten, net uit hun flat gezette drugsverslaafden en ex-bajesklanten, onder de lakens schuiven. Mede door de recessie, waar president Bush maar geen vat op krijgt, worden de slaaphuizen steeds meer gebruikt als dumpplaats van werklozen. In deze slaaphuizen vol verloren vaders heerst, zo beweert bijvoorbeeld antropoloog dr Kim Hopper uit Orangeburg (N.Y.), de wet van de gevangenis. Niemand vertrouwt iemand.

Krantenverkoper Marvin Lynch kent vooral het slaaphuis Atlantic Avenue Armory, goed voor 900 bedden. „Natuurlijk wordt er regelmatig gevochten. Maar dat is niks bijzonders. Op straat vallen er ook vaak klappen. Wat ik veel erger vind, is het jatten van elkaars spullen. Je hebt toch al zo weinig. Ik slaap in ieder geval met mijn schoenen onder het hoofdkussen. Zo veel mogelijk van mijn kleren duw ik onder het matras."

Verheven

Nu hij 'Street News' verkoopt, meent Lynch dat hij een straatlengte voor ligt op zijn medenomaden. Hij voelt zich ineens ver verheven boven dak- en werklozen die in vuilnisbakken snuffelen voor een half afgekloven 'Kentucky Fried'-kippepoot. Of voor lege cola- of bierblikjes. Bij inlevering van elk, platgeperst blikje beuren de stadsschuimers vijf dollarcent. Maar ook dit hulpproject voor daklozen keurt Lynch geen blik waardig. „Ze durven de confrontatie met de samenleving niet aan."

Achtergrond van zijn neerkijken op z'n verse verleden is de last die hij nog altijd ondervindt van het slechte imago van de 'homeless'. „Omdat ze nog altijd niet terugschrikken voor een steekpartij of beroving in de ondergrondse, mogen wij van de politie 'Street News' daar niet langer verkopen. De politie blijft volhouden dat wij ook messentrekkers zijn. Daar baal ik stevig van. Akkoord, er zijn collega-verkopers die tegelijk met deze krant ook wat drugs verkopen. Maar moet je daarom alle verkopers straffen..."

Dan blijken mijn extra dollars 'verpraat'. Bovendien valt de novemberavond vroeg op deze hoek van 6th Avenue. En Marvin Lynch zit nog met een handvol nieuws, dat hij graag aan de straat kwijt wil. 'Street News' is geen krant om onder te slapen. Daarvoor is zij te klein. En te dun.

Schrijven en klaarkomen, de zin van het leven?

Op een fijne dag in het jaar 1862 krijgt Laure Le Poittevin van haar jeugdvriendje Gustave Flaubert een exemplaar van zijn roman Salammbo toegestuurd. Wanneer ze het boek voorleest aan haar twaalfjarige zoon Guy doen de regels zijn ogen oplichten. Oh, als hij ook eens schrijver zou worden, mijmert Laure. Guy de Maupassant zal schrijver worden, een hele grote. Wiens leven opnieuw werd uitgeplozen door de vermaarde biograaf Henri Troyat. Zijn boek werd onlangs vertaald in opdracht van uitgeverij De Prom.

Reeds op jeugdige leeftijd van school gestuurd besluit de jonge, gedichten schrijvende Guy dat hij zijn aandacht zal verdelen tussen zijn liefde voor het vlees en voor de zee. Stoutmoedig legt hij Flaubert, in diens kluizenaarshol te Croisset enkele gedichten voor. „Ik weet niet of u talent hebt," zegt Flaubert, „werk hard en heb geduld." De Meester gebiedt Guy hem regelmatig te bezoeken en al snel spreekt Flaubert van zijn discipel.

In zijn woonplaats Etretat (Normandië) komt de jonge Maupassant in contact met twee Engelse mannen die samen met een aap in een eenzaam villaatje wonen. De ontmoeting zal hem later van pas komen. Een van de Britten is de bizar-romantische dichter Swinburne. Maupassant raakt in de ban van beide mannen die hij beschrijft als 'twee zieke zieners bedwelmd door perverse poëzie en magie die hun lusten bevredigen met apen en jonge bedienden van veertien en vijftien jaar die bijna elke drie maanden uit Engeland gestuurd werden.' Swinburne schenkt Maupassant een afgehakte hand met een perkamenten huid, met zwarte blootliggende spieren en op het bot sporen van geronnen bloed.

Om zijn protégé, die zich tegen de zin van Flaubert onledig houdt met slemppartijen en roeien, te stimuleren in zijn literaire ambities nodigt hij hem uit elke zondag bij hem te te komen déjeuneren. Maupassants verhalen en anekdotes vallen in goede aarde. Om het clubje schrijvers rondom Flaubert voor zich te winnen schrijft hij een pornografisch toneelstuk. Flaubert en Toergenjew regelen de repetities, de vrouwenrollen worden gespeeld door Maupassant, Leloir, Pinchon, Fontaine en Mirbeau. Tabakszakken doen dienst als vrouwenborsten en de mannelijke personages zijn voorzien van enorme fallussen. Het stuk begint met een jonge seminarist die kapotjes aan het wassen is. Goncourt wordt bevangen door weerzin, Zola wipt op zijn stoel, Flaubert zit op de eerste rij en roept: „Wat is dit verfrissend."

Ofschoon Toergenjev geen literaire toekomst ziet weggelegd voor Maupassant, maant Flaubert zijn discipel tot hard werken. Nu en dan publiceert Maupassant een gedicht of een essay en wordt officieel beschuldigd wegens het kwetsen van de goede zeden. Maar in de schrijverswereld is zijn kostje gekocht. Zodat hij aanwezig is in Medan waar Zola en vijf jonge auteurs besluiten hun herinneringen aan de Frans-Pruisische oorlog van 1870 te bundelen. De bijdrage van Maupassant heet Boule de Suif en doet de andere verhalen werkelijk verbleken. Maar de Parijse pers laat zich provoceren door het arrogante voorwoord van de auteurs en gaat voorbij aan het juweeltje van Maupassant. Flaubert daarentegen ziet zijn moeite beloond. In een lange brief roemt hij zijn 'zoon' en eindigt met 'nogmaals bravo, verdomme.'

Maupassant kwakkelt met zijn gezondheid, dat hij syfilis heeft wordt niet onderkend. Hij publiceert veel in kranten en tijdschriften en kan zijn onstuimige roede niet in toom houden. De vertwijfeling slaat toe als Flaubert sterft maar als kort daarna La Maison Tellier verschijnt wordt zijn talent zelfs door Toergenjev geprezen. Dan gaat het Maupassant voor de wind. Hij boert goed na het verschijnen van Madame Fifi en zijn eerste roman Une Vie. In Etretat laat hij een villa neerzetten, neemt een huisknecht en omringt zich met dieren waaronder een papegaai die de vele dames die over de vloer komen begroet met 'Dag dweiltje.'

In de roman Bel-Ami schetst Maupassant het beeld van het mondaine Parijse leven, Troyat spreekt over geuren van verrotting en bedlucht. Maupassant zwerft over de wereld, houdt er een enorme productie op na en neukt wat hij neuken kan. Als hij in het stadsmuseum van Palermo een bronzen steenbok ziet met een gigantisch lid is hem in een flits de zin van het leven duidelijk: klaarkomen en schrijven.

Nauwgezet en zoals altijd met een soepele pen volgt Henri Troyat het leven van de snobistische vrouwenhater met de gouden pen. De biograaf gaat op dezelfde wijze te werk als in zijn Flaubert-biografie. Hij gebruikt de dagboeken van de Goncourts als bijbel en citeert volop uit de correspondentie van Maupassant. Troyat geeft blijk van een vergaande kennis van de Franse literaire wereld in de tweede helft van de negentiende eeuw. Het is werkelijk te hopen dat hij zijn reeks biografieën voort zal zetten met schrijvers als Zola, Daudet of Huysmans. Het zal hem logischerwijze steeds minder werk kosten aangezien deze tijdgenoten door hun literaire nalatenschap met elkaar in verbinding staan.

Terug naar de wellustige Maupassant wiens publieke acties steeds grotesker worden. Hij koopt een waanzinnig jacht, laat een luchtballon vervaardigen, noemt de Eiffeltoren een 'hovaardige hoop schroot', steekt de verrukking over eigen kunnen niet onder stoelen of banken en publiceert de ene roman na de andere: Mont-Oriol, Pierre et Jean, Forte comme la Mort en Notre Coeur. De schrijver voelt zich dan oud, ziek en rusteloos. „U hebt in tien jaar tijd 27 boeken gepubliceerd, dat waanzinnig werk heeft u helemaal opgebrand," zegt een van de vele artsen die hij consulteert. Hij lijdt aan geheugen- en gezichtsverlies. Guy de Maupassant wordt waanzinnig, doet een zelfmoordpoging en likt de muren van zijn cel waar hij zich met allerlei entiteiten onderhoudt. „Hij is bezig te animaliseren," tekent Goncourt op uit de mond van een arts. Op 43-jarige leeftijd, op 6 juli 1893 blaast Maupassant zijn laatste adem uit.

Zola speecht op Mont Parnasse-Sud met een brok in zijn keel. „Hij, getroffen door krankzinnigheid! Al dat geluk, al die gezondheid, die in een klap in deze gruwelijke ellende ten onder gingen. De enige troost voor de achterblijvers is de zekerheid van de onverwoestbare roem die de overledene bij de komende generaties wacht..."
Met veel dank aan Troyat.

E.H.

Maupassant (biografie) – Henri Troyat; Uitg. De Prom ƒ 35,-.

● *Guy de Maupassant.*

BOEKENPAGINA

De boekenpagina van het Limburgs Dagblad verschijnt om de drie weken.

Coördinatie en eindredactie: jos frusch

Bijdragen van: inge van den blink, sante brun, frans budé, pieter defesche, emile hollman

● *Jean Rouard.*

Kees van Kooten heeft virtuoos weer niets in de gaten

Een man blijft een man, Kees van Kooten dus ook. Tijdens het bezoek van de Roemeense correspondentievriendin van zijn vrouw kan hij niet nalaten zich te manifesteren als 'haan', hoezeer ook alles 'in het nette' bedoeld is. Ook als de Roemeense er een onverwachte houding tegenover aanneemt gaat hij door, als de tijger in de dierentuin die heen en weer blijft sluipen achter de tralies, omdat hij geen andere manier weet om ooit een uitweg te vinden.

Intussen speelt zich in de tien dagen die het bezoek duurt een klein drama af waarvan hij niets in de gaten heeft. Hij blijft in de weer met zijn videobanden, zijn in de mannelijke lijn overervende spijkerkist, zijn satirisch tv-programma, zijn verholen hofmakerij, zijn medelijden met Ralu, zijn onschuldig vertoon van gulle goedgeefsheid tegenover de Roemeense die nog nooit iets heeft gehad en bovendien heel iemand anders is dan hij zich voorstelt. Maar hij negeert alle tekenen daarvan.

Een bespreking van een boek als 'Zwemmen met droog haar' – de Roemeense uitdrukking voor 'anderen de kastanjes uit het vuur laten halen' – moet noodgedwongen kort zijn, wil zij de omvang van het boek zelf niet te boven gaan. Je leest het namelijk in anderhalf uur uit, het is een wat lang uitgevallen kort verhaal. En het is weer puur Kees van Kooten, die het niet kan helpen dat hij een succesvol tv-satiricus is, maar die tegelijk altijd weer een combinatie blijkt van zijn eigen creaties, van Koos Koets, de geilneef, de regelneef, de Haagse straatjongen, de vieze man en dr Clavan, van de Turkse gastarbeider die zo goed Nederlands spreekt en van mevrouw Carla van Putten die zo'n eigenaardige relatie met haar zoon heeft en die ook nog in het boekje voorkomt – gekleed in een uit Roemenië opgezonden mantelpakje voor Van Kooten's vrouw. De Roemeense krijgt dat te zien, maar zelfs haar reactie op die scène opent Van Kooten's ogen niet, al schaamt hij zich dood, zonder intussen te beseffen dat juist deze passage voor Ralu voert tot de onvermijdelijke conclusie, zoals vervat in haar afscheidsbrief.

Tijdens het lezen bekroop me het gevoel dat ik veel te veel weet van Van Kooten. Ik heb zelf ook de videobanden waarop de Roemeense voorkomt, ik kan zelf nakijken hoe dat mantelpakje er uitzag. Dat alles beneemt je een beetje de blik op de toch altijd weer poëtische, tedere tekst; op het feit dat het hier geen dagboek betreft, maar een geromantiseerde vorm van de werkelijkheid.

Ik vraag me af hoe een dergelijk verhaal over zo'n komen als ik Van Kooten net zo slecht kende als Koos van Zomeren of Bob den Uyl...

S.B.

Zwemmen met droog haar – Kees van Kooten; Uitg. De Bezige Bij ƒ 17.50.

De velden van eer, een meesterlijk boek

Precies een jaar geleden werd Frankrijks meest prestigieuze prijs voor letterkunde toegekend aan een dilettant – in afwijking van de meer dan honderd jaar oude traditie, daarmee een deftig schrijver te eren met een oeuvre waar een grote uitgeverij zijn naam aan had verbonden. Die dilettant was Jean Rouaud, 38, tot voor enkele dagen krantenverkoper in de Rue de Flandre. De gebeurtenis was typerend voor de situatie in de Franse literaire wereld, waarin de romanschrijfkunst niet meer exemplarisch is en door menig buitenland overvleugeld. Maar zij is ook typerend voor Parijs: een stad waarin alles mogelijk is. Wie van Jean Rouaud heeft gehoord zal daar nooit meer een krant kopen aan een kiosk zonder te bedenken dat de verkoper zich wellicht ooit als een talent van ongewone klasse zal ontpoppen en mogelijk zal het naamloze mensdom hem verder minder onverschillig laten.

De Prix Goncourt verzekert de laureaat van een snel fortuin. Niet direkt, want hij levert maar vijftig oude francs op, maar indirekt door het opjagen van de verkoopcijfers. Precies een jaar geleden dus, werd Jean Rouaud niet plotseling beroemd: hij had zijn honderdduizendste boek verkocht en zijn kiosk al van de hand gedaan. De jury volgde zijn succes meer dan dat zij het teweegbracht.

Jean Rouaud behoort tot de grote groep van jongeren die uit de provincie naar Parijs komen op zoek naar vrijheid, mogelijkheden en emploi. Hij bracht zijn jeugd door in Bretagne, in de buurt van Nantes. Zijn boek is van de sfeer van dat land doortrokken; misschien heeft nostalgie zijn inspiratie gevoed.
Zijn stof wordt door jeugdherinneringen aangeleverd, door het besef van zijn 'roots' en door een schoenendoos met bidprentjes en brieven, die de familiegeschiedenis terugvoeren tot voor de oorlog van veertien/achttien.
De dood van zijn vader, zijn grootvader en een oud-tante, kort achter elkaar, hebben hem bewogen, maar ook het karakter van zijn geboorteland: men zal niet licht in een ander boek een meeslepender beschrijving vinden, tien bladzijden lang, van regendagen in het departement Loire-Atlantique of van een reis met een oude deux-chevaux door dezelfde regen.

Ook gesprekken met klanten van de kiosk hebben waarde aangedragen; de subtiele humor is van hemzelf: 'Als ik die humor had weggelaten hadden mannelijk na tien bladzijden de tranen je al over de wangen gelopen. De werkelijkheid was helemaal niet grappig. Het was een rot-tijd.'
Die rot-tijd wordt intussen zonder spoor van bitterheid beschreven, eerder met vertedering en met een verbijsterende registratie van minieme details, van eigenaardigheden of karaktertrekken.
Wie aan het boek begint met de verwachting die de aan oorlogen ontleende titel wekt, zal zich over de kleinschaligheid van de materie en de subtiliteit van haar beschrijving verbazen. In de tweede helft ontstijgt het verhaal de dagelijksheid der dingen en verkrijgt het een mate van verbeeldingskracht en drama, die de lezer het blijvende gevoel geeft de ochtendnevels en de groene chloorgaswolken boven de velden langs de IJzer ooit in een vorig leven te hebben gezien, de moeizame transporten en het sterven in de lazaretten.

Een meesterlijk boek, waarvan geen regel verveelt, al gaat hij over niets. Een onmiskenbaar Frans boek bovendien, door het karakter van de personages, door de esprit, de vindingrijkheid en de finesse van de verwoording, waaraan in de snel beschikbaar gekomen vertaling van Frans de Haan en Marianne Kaas recht wordt gedaan. Er ligt, naar verluidt, in de herinnering van de schrijver nog stof genoeg voor een tweede boek en een derde. Zij zullen over de levens van zijn vader en zijn moeder gaan: een trilogie, 'maar dat duurt nog wel even want ik schrijf langzaam'. Intussen kan de schrijver, eertijds kioskhouder, met recht en reden het visitekaartje afgeven waarvan hij naar zijn zeggen tien jaar heeft gedroomd: 'Jean Rouaud, schrijver'.

P.D.

De velden van eer – Jean Rouard; Uitg. ten Bosch en van Oorschot ƒ 34,90.

boek kort

Met 'De geur van verbrande veren', zijn onlangs verschenen bundel, bewijst Gerrit Kouwenaar opnieuw hoe constant hoog de kwaliteit van zijn poëzie is. Gedichten die diep en lang op de lezer inwerken door het schitterend verwoorden van Kouwenaars poëtische obsessie: de tijd die langskomt en weer wegstroomt, zich nauwelijks laat vasthouden dan in de herinnering van het ogenschijnlijk vergeten moment.

Kouwenaar weet die ultieme momenten uit te vergroten tot een duur van eeuwigheid. Verval en bederf van het aardse leven – voorop: de tijdelijkheid van alles – dát zijn voor deze dichter ervaringen en belevingen die hij alsmaar probeert te doorgronden. Het thema 'dood' dus, ook nog eens tegen de achtergrond van de ouder wordende dichter. Maar zoals steeds bij Gerrit Kouwenaar, tussen alle meditatieve momenten door, ook weer heerlijk nuchter en verrassend in zijn humor.
'De geur van verbrande veren' is van een bewonderenswaardige rijkdom, ontwapenend en ontroerend. Van een onmiskenbare wijsheid ook, die de lezer voortdurend aanzet tot een aards genieten – zolang de tijd het rekt.

De geur van verbrande veren – Gerrit Kouwenaar; Querido ƒ 29,90.

In de poëzie van Hans van de Waarsenburg klinkt steeds vaker een ingetogen toon door. Bezonken misschien, zo men wil bij wijlen licht elegisch. Het is zeker niet de de veelal lege, opgewonden maximale kreet die binnen de Randstedelijke grachtengordel gold voor jong, snel en wild.

Van de Waarsenburg – die inmiddels een heel eigen oeuvre heeft opgebouwd – schrijft heel autonoom, maar daarom niet minder verstaanbaar of expressief, over levenskracht èn eenzaamheid, over verlangen èn aanvaarding.
Zijn taal is geconcentreerd; het gedicht een schelp die vraagt om geopend te worden alvorens te schitteren. Er zitten bijzonder mooie beelden onder het geslotene van het omhulsel: niet aflatende vragen naar de zin van het bestaan ('Alles was, is waar gebleven?') die om een antwoord vragen, 'het woord over grenzen lokt'.

Hans van de Waarsenburg, zo blijkt uit deze fraaie bundel, weet het thema van het reizen steeds anders te benaderen. Aangezet door de beginregel van de bundel ('In haar wezen spreekt de zee een nooit verstaan') gaat de dichter desondanks een dialoog aan, zoekt en vindt hij beelden, roept en klaagt hij aan, als wil hij in elk laatste afscheid het definitieve van het vertrekken niet zien, tegen beter weten in.

'Zo teder de gebaren van het / Afscheid, de strelingen ervoor.' Ergens ligt de derde oever – de dichter behoedt zich daar vast voor. Boeiende, zintuigelijke poëzie die Pierre van Soest tot krachtige tekeningen inspireerde.

Omdat alles vergaat – Hans van de Waarsenburg; Herik ƒ 18,90.

F.B.

Yvonne Kroonenberg over dildo's en broekjes-zonder-kruis

Van de Nederlands-Canadese schrijfster Pleuke Boyce verscheen onlangs een verhaal over de 'leuke meiden' Tinie en Rinie die op verjaardagen altijd zo behulpzaam met taart en zoutjes rondgaan, fleurige jurken dragen, en bovenal, zo bijzonder leuk met hun ooms kunnen omspringen. Het schoot me te binnen bij het lezen van de nieuwste bundel columns van Yvonne Kroonenberg. Ik had het al kunnen weten toen ik een tijdje terug in een interview in Opzij las dat de schrijfster, meer nog dan op mannen, dol op paardjes is. Natuurlijk, leuke meiden zitten van oudsher op paardrijles, hebben grote posters van de beesten op hun kamer hangen en laten hun favoriete hengst (Black Beauty) lekker in hun handpalm snuffelen.

Maar Yvonne Kroonenberg is geen 14 meer, ze is allang een grote meid van tegen de 40. Ze heeft zelfs gestudeerd aan de universiteit, naar hartelust rondgestoeid in alle hooibergen van de seksuele vrijheid, is nu een beetje tot bedaren gekomen, maar ze kan nog steeds heerlijk wild ravotten. Een echte wildebras. Als een ondeugend meisje dat met glinsterogen in de doos met kerstballen rondsnuffelt, laat Kroonenberg zich door een postorderbedrijf voor dames een super-de-luxe pretpakket met dildo's, spannende broekjes-zonder-kruis en andere opwindende hebbedingetjes opsturen. Samen met haar vriendinnetje geniet ze van al deze stoutigheid.

Dat hun verloofdes – zo heet een man/vriend/minnaar, in het leutig-ironische jargon van ontwikkelde, postfeministische dames – dat hun verloofdes dus dat gemanipuleer met vibrators niet leuk vinden, daar begrijpen ze niets van. 'Gek hè, dat zo'n man jaloers wordt op een machine.' Nee hoor, schatje, dat is helemaal niet zo gek. Waarschijnlijk voelt je verloofde zich naast die slaapkamermachinerie gereduceerd tot een vibrator op twee benen. Dat moet toch na te voelen zijn voor iemand die erin heeft doorgeleerd.

Maar voor een afgestudeerd psycholoog en ex-relatie-therapeut beschikt Kroonenberg niet alleen over een verrassend beperkt inlevingsvermogen, ze heeft eveneens opmerkelijk simplistische visies op de man-vrouw relatie. Houd u vast, hier komen enkele door Yvonne eigenhandig opgekookte clichés:
- Feministes zijn humorloze ayatollahs en vrouwen zijn 'er in het algemeen als de kippen bij om zichzelf of elkaar de vooruitgang onmogelijk te maken'.
- Vrouwen zijn niet geïnteresseerd in auto's en als ze er al een hebben is dat er één 'met een lief gezichtje, heel vaak een klein autootje'.
- Als mannen koken doen ze dat verfijnder dan vrouwen, en maken ze erg veel troep in de keuken.
- Mannen zijn jagers; ze willen eigenlijk geen kinderen 'en tegen de tijd dat ze genoeg krijgen van de eentonigheid van het gezinsleven, nemen ze een minnares, laten zich betrappen en gaan alleen wonen'.

Deze moderne Joop ter Heul is reuze trots op de rits minnaars die ze achter de kiezen heeft en rept koket van 'mijn twijfelachtige staat van dienst wat betreft mijn liefdesverleden'. Vrouwen heeft ze 'serieus geprobeerd' in bed – dat moest immers tijdens de hoogtij van het feminisme – maar helaas, lesbische seks smaakte haar lammetjespap.

Het voornaamste kenmerk van een 'leuke meid' is dat ze in de smaak wil vallen bij de ooms, lees: het mannelijk geslacht. Het hoeft bij nadere beschouwing dan ook niet te verbazen dat de vrijgevochten Kroonenberg kinderloos is gebleven, niet omdat ze daar zelf uitgesproken opinies over had, maar omdat de opeenvolgende verloofdes het niet wilden. Joop ter Heul deed immers ook altijd wat haar mannie zei?

Overigens, als ik Yvonnes mannie was zou ik na het lezen van dit boek terstond mijn bullen pakken. Want ze schrijft met een zeldzaam dedain over de hele soort. Zo is er de honde-man. 'Die willen niets liever dan behagen. Als een vrouw vriendelijk voor ze is, bloeien ze op.' Vooral in bed is de honde-man slaafs: 'Hij streelt en hij likt, hij is onvermoeibaar'. Een grappig bedoeld karikatuur, deze hondeman? Nee hoor: 'Ik ken er een paar uit eigen ervaring en van een aantal mannen weet ik dat ze hondeman zijn.'

Zo zie je maar hoe een studie psychologie van pas kan komen, ook voor een dekselse meid die eigenlijk wel wat anders aan haar mooie hoofdje heeft dan duffe studieboeken lezen.

I. v.d. B.

Kan ik hem nog ruilen – Yvonne Kroonenberg; Uitg. Contact ƒ 17,90.

Posthuum erkenning voor dokter Moerman

DOOR KEES CORNELISSE

Het ziet ernaar uit dat de drie jaar geleden overleden Vlaardingse arts C. Moerman eindelijk, maar dan posthuum, ook in eigen land erkenning krijgt. In een rapport dat maandag verschijnt wordt vastgesteld dat zijn dieet-therapie inderdaad werkt. De Moermanpatiëntenvereniging komt met dit resultaat voor de dag. Het onderzoek, dat werd mogelijk gemaakt door subsidie van het ministerie van WVC, is het werk van enkele 'volgelingen'.

Cornelis Moerman was een arts die al in de jaren dertig ontdekte dat er een verband bestaat tussen voeding en kanker. De laatste tijd pas is de officiële wetenschap het daarmee eens. In ons land gaat men er nu vanuit dat evenveel kankerpatiënten door 'voedingsoorzaken' overlijden als door roken. Daarom worden nu ook voedingsadviezen gegeven.

Vele jaren geleden al toonde onderzoek in Japan en de VS aan dat voeding en kanker veel met elkaar te maken hebben. Internationaal gezaghebbende geleerden hadden ontdekt dat bij ongeveer de helft van alle patiënten die aan kanker overlijden, een aanwijsbaar verband bestaat met het voedingspatroon. Toen al werd de stelling geponeerd dat het aantal kankergevallen sterk zou kunnen dalen als de kennis over de invloed van voedingsmiddelen op het ontstaan van deze aandoeningen zou worden vergroot.

Moerman, die in het voormalige Vlaardinger-Ambacht (later door Vlaardingen geannexeerd) een boerderij bewoonde, huldigde de theorie dat een gezonde stofwisseling kanker geen kans geeft. Hij beproefde die op zijn duiven en ontdekte dat de dieren – en ook de mensen – voor een optimale gezondheid een dieet moeten gebruiken waarin ijzer, zwavel, jodium, citroenzuur, de vitaminen A,C en E en een deel van het vitaminecomplex B zitten.

Omstreden

Moerman was een bijzondere dokter; hij liet zijn patiënten naar zich toekomen en niet andersom. Een eigenzinnig man, ook vijftig jaar geleden al veel besproken en omstreden. Zijn eerste kankerpatiënt was in 1938 de Vlaardingse tuinder Leendert Brinkman. Vanwege een kwaadaardig gezwel in de onderbuik was deze 50-jarige opgegeven door de medische wetenschap. Op advies van Moerman begon Brinkman grote hoeveelheden citroenen en sinaasappels te eten.

Dat hielp en Brinkman overleed pas in 1974, op 86-jarige leeftijd. Daarna verrichtte Moerman vele 'wonderbaarlijke genezingen', maar officiële erkenning viel hem niet ten deel. Hij is zelfs een half jaar geschorst geweest door een medisch tuchtcollege wegens 'ondermijning van het vertrouwen in de medische stand'. Maar Moerman ging zijn eigen weg. Tot op hoge leeftijd bleef hij actief, al liet zijn gezondheid langzamerhand te wensen over en werd hij doof. In augustus 1989 overleed Moerman, 95 jaar oud. Maar hij maakte nog mee dat de patiëntenvereniging die voor zijn therapie ijverde, een van de grootste categorale van ons land werd met tienduizend leden, dat een stichting die zijn naam draagt, ijvert voor informatie over de voeding-kankertherapie en dat er tientallen zogeheten Moerman-artsen in ons land zijn. Hij mocht niet meemaken dat zijn methode een officieel gunstig oordeel ten deel viel. Maar wel dat Nobelprijswinnaar Linus Pauling (wegens kankeronderzoek onderscheiden) hem lof toezwaaide. Dat kwam neer op internationale erkenning.

● *De in 1989 op 95-jarige leeftijd overleden arts Moerman lijkt eindelijk algemene erkenning van zijn inzichten te krijgen.*

Eerder, eind jaren zestig, had het Moerman ernstig gegriefd dat een min of meer officiële commissie zijn therapie volstrekt afwees. Ook ervoer hij dat er gekrakeel ontstond over de manier van (nieuw) onderzoek. Ongeveer tien jaar geleden weigerde het KWF (nu de Nederlandse Kankerbestrijding geheten) een subsidie van tweeëneenhalf miljoen gulden beschikbaar te stellen voor een nader onderzoek naar de Moerman-therapie.

De molens malen langzaam, is een bekend gezegde. Dat ook hier opgeld doet, want het onderzoek dat nu wordt gepubliceerd was een gevolg van een debat in de Tweede Kamer, in 1979 werd gehouden. In een motie van de CDA'er Fred Borgman (nu burgemeester van Nijkerk) werd toen aangedrongen op een wetenschappelijk onderzoek naar de Moerman-therapie. De Kamer vond dat het tijd werd, onder meer door het gegeven dat Moerman c.s. zeiden één op de vijf opgegeven patiënten te kunnen genezen.

De zaak ontaardde begin jaren tachtig in een onverkwikkelijke ruzie over de onderzoeksprotocollen. De inmiddels ingestelde Begeleidingscommissie Onderzoek Moermantherapie brak haar nek over een soort prestigestrijd. De ene keer stelde zij een onderzoeksprogramma op, dat door subsidiegever KWF werd afgekeurd, de andere keer kraakten de Moerman-artsen het protocol. Het vierde ontwerp kreeg de goedkeuring van de kankerbestrijding.

Het KWF stelde f 1,2 miljoen beschikbaar voor vijf jaar. Maar toen staken de Moerman-artsen weer een spaak in het wiel. Die wilden vervolgens in meerderheid niet meer meewerken. Vereist was dat tenminste vijf artsen met ieder zestig patiënten zouden meewerken aan het onderzoek, wilde men tot een degelijk wetenschappelijk resultaat kunnen komen. En inmiddels was het 1984 geworden...

Gaandeweg werd het duidelijk dat verdeeldheid de kringen van de Moerman-aanhangers teisterde. Zo is in navolging van de Vlaardingse arts zelf een kleine groep 'leerlingen' van mening dat een patiënt uitsluitend met het Moerman-dieet moet worden behandeld. Andere behandelingen komen dan niet in aanmerking. Daar tegenover staat een groep, die wat 'rekkelijker' is en meent dat een mengeling van dieet en reguliere behandeling wenselijk is. Verder verschilt ook de toepassing van het dieet van arts tot arts.

Toch onderzoek

Toch kwam er een onderzoek, nadat de begeleidingscommissie er het bijltje bij neergooide. Zij gaf de toenmalige bewindsman van Volksgezondheid (Van der Reijden) haar opdracht in juni 1985 terug. Maar één lid van de commissie zette door. De arts J. Wiese in Alkmaar (door Moerman zelf opgeleid) kreeg de medewerking van zes collega's en het werd een zogeheten retrospectief onderzoek. Dat wil zeggen: terugkijkend, de met patiënten bereikte resultaten werden op een rijtje gezet.

De meerderheid van de begeleidingscommissie wilde een prospectief (vooruitkijkend) onderzoek. Maar daar waren de meeste Moerman-artsen tegen, evenals de patiëntenvereniging. Aan Wiese en de vereniging is te danken dat er toch nog een rapport tot stand is gekomen. Het duurde weliswaar tot 1987 voordat Volksgezondheid (in de gedaante van staatssecretaris Dees) subsidie gaf, maar de patiënten brachten zelf ook geld bijeen.

De overheid heeft er in ieder geval f 180.000 in gestoken. Dat is minder dan de aanvankelijke drie ton, die (naast de KWF-subsidie) zouden worden gevoteerd. „Maar ons geld zit er ook in," zegt voorzitter mevrouw Korpershoek in Vlaardingen van de Moermanpatiëntenvereniging, die maandag het rapport aan staatssecretaris Simons (de zoveelste bewindspersoon die met de Moerman-kwestie te maken heeft) aanbiedt.

Al te veel bijzonderheden wil de voorzitter op voorhand niet geven. Zij laat wel blijken dat het om een lijvig stuk gaat, mede gebaseerd op de gegevens die Wiese en de zijnen hebben verzameld. „De zaak is zo uitgebreid en zó veelzijdig, dat het ook veel langer heeft geduurd," aldus mevrouw Korpershoek. „Het rapport handelt niet alleen over de 35 mensen die dankzij de Moerman-therapie beter zijn geworden, maar levert het bewijs dat deze therapie bij veel mensen aanslaat."

Vervolgonderzoek

Wiese zelf bevestigt dat 'men om deze resultaten niet heen zal kunnen.' Hij meldt dat in tenminste vijf, wellicht meer, gevallen is gebleken dat door de Moerman-behandeling tumoren (gezwellen) zijn verdwenen. Maar hiermee – en met het uitkomende rapport – is Wiese niet tevreden. Hij zou willen dat hierop wordt voortgebouwd. „De vraag is nu: hoe kunnen we de medisch-wetenschappelijke kring ervan overtuigen dat die tumoren zijn geslonken dan wel verdwenen?"

Daarom hoopt Wiese op een vervolg. Hij spreekt over 'een brugproject naar een universiteit' en is van plan staatssecretaris Simons te vragen zich daarvoor te willen inzetten. „Een groter onderzoek is nodig naar de precieze waarde van de Moermantherapie. Een jaar of tien geleden was de tijd daarvoor niet rijp, nu waarschijnlijk wel. Daaraan zit uiteraard een prijskaartje, maar er kan misschien geld worden gevonden via de fondsen van het KWF."

Een vorm van wetenschappelijke toetsing is volgens Wiese ook aangekondigd in het protocol, op basis waarvan in 1987 de subsidie werd verstrekt. Hij herinnert eraan dat juist staatssecretaris Simons, die prioriteiten maakt van ontwikkelingsgeneeskunde en het beleid op het terrein van chronische ziekten, hier toch kansen moet zien. „Alleen met een vervolg kunnen we staat maken op beschrijving van de therapie in de medische vakliteratuur."

En via zulke geschriften in voor artsen overtuigende media moet de bekendheid doordringen. Wiese: „De oncologische toetsing van de resultaten is gedeeltelijk al gebeurd, maar het ontbreekt nog aan methodologische toetsing." Hij bedoelt daarmee dat de feiten van genezing al zijn bekeken, maar dat het nog ontbreekt aan een beoordeling van de manieren waarop die genezing tot stand kwam. Er moeten dus enkele geleerden van naam worden bereid gevonden...

De kans dat de ideeën van 'die dorpsdokter', zoals Cornelis Moerman meermalen smalend werd aangeduid, ook wetenschappelijke gaan gelden, groeit dus. Zal Simons hier een doorbraak weten te stimuleren? Ook de begeleidingscommissie van het Wiese-onderzoek heeft geconcludeerd dat patiënten 'door of tijdens' de Moermantherapie zijn genezen. Dit alles neemt niet weg dat veel Nederlanders in de Vlaardingse arts een 'profeet' zien, die ze een standbeeld gunnen in de vorm van volledige erkenning...

Artsen in drie landen bezig met onderzoek naar 'Moerman'

Enkele tientallen artsen in drie landen zijn al drie jaar bezig met een onderzoek naar niet-giftige kankertherapieën, zoals die van Moerman, op vele honderden patiënten. „We hebben nog twee jaar te gaan met dit grote experiment," zegt de Haarlemse arts H.C. Moolenburgh, een van de initiatiefnemers, „dan kunnen we zeggen of er belangrijke resultaten zijn geboekt."

Artsen in België, Nederland en Engeland zijn in 1988 begonnen met een zogeheten prospectief onderzoek. Dit betekent dat ze kankerpatiënten gedurende vijf jaar volgen en de ziekte- en behandelingsgeschiedenis van stap tot stap beschrijven. Deze methode is tegengesteld aan die van het maandag te publiceren onderzoek van de Moermanvereniging, waarin wordt 'teruggeblikt' op patiëntendossiers.

De deelnemende artsen zijn het drie jaar geleden eens geworden over deze opzet. „Nu doen we het zelf, we betalen het ook zelf," zegt Moolenburg, die jaren geleden midden in de onverkwikkelijke strijd zat over de opzet van het Moerman-onderzoek in ons land. „Het is nog een kwestie van invullen van papieren, waarin precies wordt opgetekend wat er gebeurt."

Het gaat volgens Moolenburg pas geld kosten als straks voor het verwerken van de gegevens de computer moet worden benut. Maar de arts laat doorschemeren dat daarvoor ook wel middelen te vinden zijn. Hoe het precies verder gaat, kan hij nog niet zeggen. Wel dat hij er contact over heeft met een universiteit, die er gunstig tegenover staat.

De groep artsen wil de waarheid aan het licht brengen, in het belang van algemene erkenning van dergelijke behandelingen, die in hun visie kunnen dienen als aanvulling op de reguliere therapieën.

Afkomst en opleiding bepalend voor loopbaan

DOOR NICO HYLKEMA

Vooral Nederlandse mannen van tegen de veertig jaar, die een goede opleiding hebben gevolgd, bezetten nu, ondanks het emancipatieproces van vrouwen, de leuke, beter betaalde banen. Ze hebben niet alleen betere banen dan vrouwen, maar dragen ook meer verantwoordelijkheid, werken zelfstandiger, hebben meer afwisseling en promotiekansen. Niet alleen opleiding en sekse zijn van belang, nog steeds geldt: hoe beter het milieu van herkomst, hoe beter de baan.

Dat blijkt uit een onderzoek naar de beroepsloopbaan en levensloop van 1192 mannen en vrouwen, die in 1965 het basisonderwijs verlieten. Het onderzoek - de vierde fase van het project Van Jaar tot Jaar - is verricht door het Instituut voor Toegepaste Sociale Wetenschappen in Nijmegen.

Van de nu bijna veertigjarigen is 9 procent in de afgelopen tien jaar werkloos geweest. Mannen zijn vaker en langer werkloos dan vrouwen. Veel vrouwen zijn gestopt met werken om de zorg voor de kinderen op zich te nemen. De deelname aan betaald werk neemt evenwel weer toe bij vrouwen naarmate de opleiding hoger is.

De hoog opgeleiden stijgen meer op de maatschappelijke ladder en blijken ook vaker het door henzelf gewenste beroep uit te oefenen. Cursussen zorgen voor een verdere stijging op de maatschappelijke ladder en ook daar zien we weer dat mannen meer aan die cursussen deelnemen dan vrouwen.

Ook het maatschappelijk gedrag van hoog opgeleiden onderscheidt zich van dat van lager opgeleiden. Zowel voor mannen als voor vrouwen geldt, dat hoger opgeleiden later trouwen en een gezin opbouwen. Overigens geldt voor mannen in het algemeen dat ze later trouwen. De partnerkeus blijkt eveneens nog traditioneel. Opleidings- en beroepsniveau van partners komt veelal overeen. Er is blijkbaar nog niet zoveel veranderd in de Nederlandse samenleving.

Plankton als thermostaat van de wereld

DOOR BEN APELDOORN

Onze aarde is voor driekwart bedekt met water en de gesteldheden in en van al dat water (stromingen, gemiddelde temperatuur) zullen dus van grote betekenis zijn voor die van de erboven gelegen lucht. Oceanische processen bepalen een groot deel van het aardse klimaat. Het is bovendien al enkele jaren bekend dat zeeën en oceanen als een soort buffers fungeren bij al te grote temperatuuruitschieters.

Een voorbeeld daarvan is het begrip 'zeeklimaat'. In Nederland, onder de directe invloed van zeewater, zal het nooit zo koud of warm kunnen worden als in landen met een typisch landklimaat dat zich juist door zeer strenge winters en bloedhete zomers kenmerkt. Zeewater houdt warmte veel langer vast dan een landmassa.

Ook vermoedt men dat een dreigend broeikaseffect als gevolg van overmatige hoeveelheden (door de mens geproduceerde) typische broeikasgassen (kooldioxyde en sommige stikstof- en koolwaterstofverbindingen) in ieder geval tijdens het beginstadium door de overvloedige watermassa's als het ware genivelleerd zal worden.

Dat komt doordat er, wanneer de globale temperatuur zal stijgen, meer verdamping van water tot wolken zal plaatsvinden en door die wolken wordt weer meer zonlicht tegengehouden, waardoor het aardoppervlak zelf weer minder langgolvige (warmte-)straling produceert. Die vermindering remt op zijn beurt het broeikaseffect.

Bij dit proces speelt ook het fytoplankton een heel belangrijke rol, zo vond een team van Australische onderzoekers onlangs aan de hand van meetresultaten, verkregen aan de kust van Nieuw Zeeland.

Plantjes

Plankton is de verzamelnaam van microscopisch kleine organismen die voornamelijk aan de oppervlakte van zeeën en oceanen voorkomen en die aan het begin staan van de biologische voedselketen van onze planeet. Er zijn twee hoofdgroepen: zoöplankton (talloze soorten diertjes in de vorm van wormen, larven en eieren) en fytoplankton (plantjes zoals algen en diatomeeën).

Eén kubieke meter zeewater kan tot wel honderd miljoen van dergelijke micro-organismen herbergen.

Onder invloed van het zonlicht produceert het fytoplankton als afvalproduct (zeg maar: uitwerpselen) een ingewikkelde substantie van koolwaterstoffen gebonden aan zwavelzouten. Dat gas oxydeert op zijn beurt in de atmosfeer tot een methaanverbinding met zwavel.

De onderzoekers vonden dat die gasproduktie des te sterker optrad naarmate er meer zonlicht was. Niets nieuws overigens: als je meer verteert is je uitgassing ook navenant.

Vorming wolken

Wat wèl nieuw was, was dat het geoxydeerde gas in relatief grote hoeveelheden bleek voor te komen in de wolken boven het gebied waar het onderzoek plaatsvond. Sterker nog: het gas speelde juist bij de vorming van de wolken een belangrijke rol.

Omgekeerd blijkt er juist een afname van beide voor te komen tijdens perioden met minder zonlicht, zoals onder meer bleek uit de meetgegevens van een station op Kaap Grim gedurende de laatste tien jaar. Tijdens de winters op het Zuidelijke Halfrond is de gasconcentratie minimaal en maximaal gedurende het zomerseizoen.

Deze ontdekking is koren op de molen van de voorstanders van de 'Gaia-theorie' die ervan uitgaat dat de gehele aarde zowel op macro- als microschaal beschouwd dient te worden als één groot levend organisme. Als dit opmerkelijke gedrag van het fytoplankton inderdaad op wereldschaal voorkomt, dan fungeert het niet meer of minder dan als een biochemische thermostaat waarmee klimatologische extremen kunnen worden voorkomen.

● *Uit onderzoek is gebleken dat er een verband bestaat tussen plankton, bewolking en temperatuur.*

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

GULPENER

De Gulpener Bierbrouwerij is
Limburgs grootste en oudste zelfstandige familiebrouwerij,
al 165 jaar geleid door dezelfde familie. De oude brouwtraditie gekoppeld
aan modern management maken de Gulpener een succesvolle onderneming.
Zij is vooral bekend en geliefd om haar speciaalbieren naast het Gulpener Pilsner,
te weten het Gulpener Dort, Gulpener X-Pert, Gulpener Oud Bruin,
Gulpener Bock, Mestreechs Aajt en Sjoes.
Haar kracht ligt in de hoge kwaliteit zowel van haar bier als
van haar ondersteuning naar relaties toe.

Wij zoeken voor indiensttreding op korte termijn een

Hoofd Verkoop Binnendienst m/v

De functie:
- U heeft intensieve contacten met alle mensen die in de buitendienst de belangen van de brouwerij behartigen en ondersteunt hen hierin met uw afdeling.
- Voor horeca-ondernemers en agenten bent u een aanspreekpunt.
- Uw taken zijn registrerend, informerend, analyserend, evaluerend, coördinerend en stimulerend.
- U leidt uw afdeling die ook verantwoordelijk is voor het opstellen van contracten, offertes, vergunningaanvragen etc.
- U geeft leiding aan 2 medewerkers en rapporteert aan de commercieel manager.

Gevraagd wordt:
- Een opleiding op HBO-niveau met enige juridische kennis.
- Kennis van automatisering.
- Enige jaren ervaring in een vergelijkbare functie.
- Leeftijd 28 tot 40 jaar.

De Gulpener biedt:
- Een interessante en afwisselende functie waarin u al uw organisatietalenten kunt inzetten.
- Een verantwoordelijke baan in een bloeiend bedrijf.
- Een positie van waaruit u contacten heeft met veel verschillende mensen.
- Een goed salaris en goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Belangstellenden (m/v) worden uitgenodigd hun schriftelijke sollicitatie
met curriculum vitae binnen 14 dagen te richten aan:
B.V. Gulpener Bierbrouwerij,
Postbus 51, 6270 AB Gulpen.

Een psychologisch onderzoek kan deel
uitmaken van de selectieprocedure.

ZO VERPLEEGHUIS SCHUTTERSHOF BRUNSSUM

Het verpleeghuis Schuttershof beschikt over 198 bedden, verdeeld over 6 verpleegafdelingen, waarvan er 3 bestemd zijn voor somatisch zieken en 3 voor psychogeriatrische bewoners. Voorts is er een afdeling dagbehandeling. Samen met het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum en het De Weverziekenhuis te Heerlen maken wij deel uit van de Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg.

Uitbreiding van 26 bedden psychogeriatrie is in voorbereiding en zal per 1 januari a.s gerealiseerd worden. Als gevolg van deze uitbreiding hebben wij enkele vacatures voor:

ZIEKENVERZORGENDEN/ VERPLEGENDEN M/V

Kandidaten dienen in het bezit te zijn van het diploma ziekenverzorging of het diploma MDGO-vp.

Functie-inhoud:
Tot de taak van de gediplomeerd ziekenverzorgende/verplegende behoort ondermeer:
- het mede zorgdragen voor een optimale verzorging van bewoners/patiënten;
- het begeleiden van familie en leerlingen;
- het mede zorgdragen voor een goed leef/woonklimaat;
- werken in alle voorkomende diensten.

Salariëring zal geschieden op basis van FWG-indeling functiegroep 35 en bedraagt minimaal f 2449,- en maximaal f 3482,- bruto per maand bij een full-time dienstverband.
Het betreft een contract voor onbepaalde tijd.
De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-ziekenhuiswezen.

Inlichtingen over deze functies worden gaarne verstrekt door dhr. N. Vangehuchten, afdelingshoofd "de Linde", tel. 045-279363.

Schriftelijke sollicitaties dienen vóór 5 december a.s gericht te worden aan de afdeling personeelszaken, t.a.v. mw. Y. Dassen, personeelsfunctionaris, postbus 255, 6440 AG BRUNSSUM.

Horn zoekt ambitieuze medewerkers.

Horn, met ruim 60 filialen, is een vooraanstaand bedrijf in o.a. de verkoop van hifi-elektro, keukens en keuken-inbouwapparaten. Onze medewerkers; een team van enthousiaste mensen, stellen het belang van onze klanten voorop in zowel een deskundig advies als in nazorg. Horn kan beschouwd worden als dynamisch, innoverend en snelgroeiend.

Door de snelle groei van onze grote hifi-elektro en keukensupers, met een keus uit meer dan 10.000 apparaten en 80 modellen keukens vragen wij voor de regio Limburg

DYNAMISCHE VERKOPERS

■ hifi-elektro of ■ keukens

die beschikken over een flexibele instelling om zowel met onze klanten als met elkaar tot een optimale samenwerking en prestatie te komen.
Ook als U momenteel als verkoper werkzaam bent in bijvoorbeeld de meubel, auto, confectie- of technische branche komt U in aanmerking voor deze interessante job.

OPLEIDING
Indien U geen ervaring heeft in de verkoop van hifi-elektro of keukens geeft Horn U een interne opleiding met certificaat.
Voor een goede taakvervulling dient U te beschikken over rijbewijs B.

Indien U mee wilt groeien in onze organisatie met enorme toekomstmogelijkheden, zend dan uw sollicitatiebrief en recente pasfoto naar:

Horn bv,
Loperweg 8
6101 AE Echt,
voor hifi-elektro
t.a.v. Dhr. J. Schoens
voor keukens:
t.a.v. Dhr. G. Köhlen

Uw sollicitatie zal strikt vertrouwelijk worden behandeld.

40 JAAR HORN
HORN

NUR TOURISTIC SERVICE

Is een dochteronderneming van één der grootste internationale reisorganisaties: NUR TOURISTIC. Onze firma zorgt jaarlijks op ca. 70 vakantiebestemmingen voor het wel en wee van meer dan 2 miljoen gasten. Ook de gasten van

NVN

worden tijdens hun [illegible] van de [illegible] hostessen en hosts die voor NUR TOURISTIC SERVICE werken.
- Bent u tussen 20–25 jaar jong?
- Bezit u het rijbewijs B?
- Spreekt u naast duits ook frans, spaans of engels?
- Houdt u ervan met mensen om te gaan en
- in een dienstverlenend beroep te werken?
- Bent u flexibel, representatief en niet gebonden?
- Beschikt u over tact, en een goede algemene ontwikkeling?

Solliciteer dan bij NUR TOURISTIC SERVICE naar de functie van

host (m/v) of animateur (m/v)

Nadat u de interne opleiding [illegible] heeft, bieden wij u een vaste baan [illegible] in een sterk groeiende, succesvolle en europees denkende reisorganisatie.
U vindt bij ons afwisselend en verantwoordelijk werk met een goed salaris, een prima vakantieregeling en volop promotiemogelijkheden binnen het bedrijf.
Wilt ook u vanaf maart er samen met ons voor zorgen dat alle Neckermann-gasten een onvergetelijke vakantie beleven?

Schrijf dan een korte sollicitatiebrief in het duits aan:

NUR TOURISTIC SERVICE AG
t.a.v. Dhr. Rapp
Churerstr. 168, 8808 Pfäffikon/SZ
Zwitserland

NUR TOURISTIC SERVICE

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Deze stichting met ruim 3200 medewerkers, beheert de volgende instellingen:
- Maaslandziekenhuis, op de lokaties Sittard en Geleen (820 bedden)
- Verpleeghuis St. Jansgeleen (269 bedden en 9 dagbehandelingsplaatsen)
- Verpleeghuis St. Odilia, Geleen (148 bedden en 12 dagbehandelingsplaatsen)
- Verpleeghuis Invia, Sittard (118 bedden en 15 dagbehandelingsplaatsen)
- Verpleeghuis St. Agnetenberg, Sittard (75 bedden en 15 dagbehandelingsplaatsen)

Ten behoeve van de afdeling ziekenhuismaatschappelijkwerk Sittard/Geleen en de PAAZ zoeken wij kontakt met belangstellenden voor de funktie van

maatschappelijk werkende (90%)

Vakaturenr.: HN S36

Funktie-informatie: Voor deze combinatiefunktie wordt van de kandidaten verwacht dat zij na een korte inwerkperiode in staat zijn om vanuit de afdeling ziekenhuismaatschappelijkwerk zelfstandig hulpverleningsprocessen op gang te brengen ten behoeve van klinische en poliklinische patiënten van een aantal specialismen op de lokaties Sittard en Geleen (28 uren). Daarnaast wordt van de kandidaten verwacht dat zij sociodiagnostisch onderzoek verrichten en een bijdrage leveren aan de (psychotherapeutische) behandeling van psychiatrische poliklinische patiënten ten behoeve van de polikliniek PAAZ (8 uren).

Het betreft een part-time funktie van 36 uur voor onbepaalde tijd.

Funktie-eisen:
- opleiding HBO-Maatschappelijk Werk, alsmede voortgezette opleiding Geestelijke Gezondheidszorg (voorheen voortgezette opleiding [illegible] en Gezinsbehandeling);
- minimaal enkele jaren ervaring in het werken in de gezondheidszorg;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- affiniteit met dienstverlening, zowel t.b.v. somatisch zieken als mensen met psychiatrische problematiek;
- enige ervaring met psychiatrie en kennis op beleidsmatig terrein strekt tot aanbeveling;
- bereidheid en capaciteiten om in verschillende teams te werken.

Arbeidsvoorwaarden: Salariëring vindt plaats conform de CAO-Ziekenhuiswezen.

Inlichtingen:
- t.b.v. de afdeling ziekenhuismaatschappelijkwerk: mw. E. W. H. Knops, maatschappelijk werkende, telefoonnr. 046-597737;
- t.b.v. de PAAZ: drs. E. M. M. van de Bosch, psychiater, telefoonnr. 046-[illegible]26.

Alle funkties staan in principe open voor zowel mannen als vrouwen.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen richten aan:
[illegible] Personeel en Organisatie
Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek
Postbus 5500, 6130 MB Sittard

In de linker-bovenhoek van brief en enveloppe het vakaturenummer vermelden.

Seiko Nederland B.V. is een dochteronderneming van Seiko Corporation Tokyo. Een mondiale onderneming zich onder andere bezig houdt met de produktie en verkoop van de internationaal bekendstaande horlogemerken Lassale, Seiko, Pulsar en Lorus.

Voor het rayon Oost-Brabant en Limburg is Seiko Nederland B.V. op zoek naar een actieve

VERTEGENWOORDIGER (M/V)

die zijn/haar carrière wil voortzetten in de juweliersbranche.

In onze op kwaliteit gerichte organisatie worden niet alleen aan onze producten hoge eisen gesteld. Het zijn ook en vooral het persoonlijk optreden en de inzet van onze medewerkers die in hoge mate bepalend zijn voor de continuïteit in de relatie met onze afnemers.

Wij zoeken daarom contact met kandidaten die een duidelijke affiniteit hebben met het begrip "kwaliteit" en over aantoonbare ervaring beschikken in de verkoop van merkartikelen. Naast een behoorlijk opleidingsniveau en capaciteiten om zelfstandig te kunnen werken, is het bezit van een rijbewijs B/E uiteraard een vereiste. Uw leeftijd ligt rond de 30 jaar.

Salaris en andere emolumenten zijn vanzelfsprekend in overeenstemming met de kwalitatieve uitstraling van de organisatie waar u solliciteert.

Voelt u zich aangesproken dan is het nu DE TIJD om uw sollicitatie, met C.V. en recente pasfoto, op te sturen naar:

R&D Support B.V.,
Valeriusstraat 193, 1075 EW AMSTERDAM
t.a.v. Drs. A. Addicks

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de sollicitatie-procedure.

sicar bv

Sicar B.V., gevestigd in Sittard, is een joint venture van Roth Frères S.A. en ECA N.V., en is gespecialiseerd in het ontwikkelen, produceren en afwerken van complete stoelen en banken voor de automobielindustrie. De eisen die de automobielindustrie stelt aan het Just In Time afleveren van de goederen, vormt de belangrijkste reden voor het opstarten van een produktieplant in Sittard. In deze plant zal het produktieproces in hoge mate worden bepaald door efficiency waarbij de werknemers een belangrijke bijdrage zullen gaan leveren aan het eindresultaat. De waarde van de bijdrage van deze werknemers in het proces zal tot uitdrukking moeten komen in een goed voorraadbeheer, produktie flexibiliteit, integrale kwaliteitszorg en het Just In Time afleveren van het eindprodukt. Om het totale logistieke proces van inkoop tot en met distributie in goede banen te leiden zijn wij op zoek naar kandidaten (m/v) voor de functie van:

Logistiek manager

die inhoud kan geven aan het begrip "customer satisfaction".

Functie:
- U bent eindverantwoordelijk voor het totale logistieke proces; het beheer van de voorraden alsmede de fysieke distributie en handling.
- Het logistieke proces loopt vanaf een eenduidig inkoopbeleid tot en met het Just In Time afleveren bij de afnemer.
- U besteedt veel aandacht aan het optimaliseren van de processen en de continuïteit binnen de bedrijfsvoering.
- U dient, in overleg met de Manager Financiën en Administratie, vorm te geven aan de administratieve organisatie en integrale informatisering van uw afdeling.
- Een zeer belangrijk aspect van uw functie is een inspirerende en motiverende houding naar de produktiemedewerkers.
- U rapporteert rechtstreeks aan de Plantmanager.

Sicar B.V. zoekt:
- Een doortastende manager van ca. 28-35 jaar, die een "no nonsense" beleid nastreeft en voor wie de "fysieke distributie" van goederen geen geheimen kent.
- Een b.v.k. bedrijfskundige opleiding/ervaring op min. HBO-niveau.
- Bewezen leidinggevende kwaliteiten en ervaring in een soortgelijke logistieke functie.
- Visie en durf om vernieuwingen in te voeren en geaccepteerd te krijgen.
- Kennis van de moderne talen.

Sicar B.V. biedt:
- De mogelijkheid om vanuit een opstartfase vorm te geven aan het logistieke beleid en inhoud te geven aan het begrip "Customer Satisfaction".
- De gelegenheid kennis te maken met alle facetten van logistiek management bij een dynamisch, internationaal bedrijf.
- Een compleet pakket arbeidsvoorwaarden.

Bent u geïnteresseerd in deze logistieke pioniersfunctie.
Schrijf dan een korte sollicitatiebrief met c.v. onder vermelding van ref.nr. 63.7425 aan
Mercuri Urval B.V.,
Vrijthof 50-51,
6211 LE Maastricht.
Voor telefonische informatie tijdens kantooruren: 043-251291.

Mercuri Urval

Tel Aviv/Damascus, 8 april (AP en AFP) — Israëlische Mirages en Syrische Migs hebben het zwaarste luchtgevecht geleverd sinds de oprichting van de staat Israël, nu bijna twintig jaar geleden. Volgens omstreden berichten zouden de Syriërs zeven Migs hebben verloren en de Israëli vijf Mirages. Tel Aviv liet achter weten dat alle Israëlische toestellen op hun bases waren teruggekeerd. De gevechten begonnen 's morgens vroeg, toen Syrische tanks en artillerie het vuur openden op een van de gepantserde Israëlische tractoren, die aan het werk was op een omstreden stuk gedemilitariseerd bouwland bij het meer van Galilea. Urenlang werd heen en weer geschoten. Tenslotte zetten de Israëli hun luchtmacht in, die de Syrische stellingen begon te bestoken. De Migs vormden het Syrische antwoord. (Volkskrant, zaterdag 8 april 1967).

Koorddansers op het schrikdraad van het Midden Oosten

Nederlandse VN-waarnemers waken over de bestandlijnen tussen Israëli en Arabieren

Berichten als deze verschijnen bij tussenpozen van soms enkele maanden, soms weken, op de voorpagina's van de kranten. Zij hebben steeds betrekking op schendingen van de bestandslijnen, die sinds 1948 de jonge staat Israël scheiden van de Arabische buurlanden: Libanon, Syrië, Jordanië en Egypte. Officieel is er een wapenstilstand tussen het Brandpunt van de Arabische wereld, Israël, en de omringende landen, maar de incidenten die zich telkens voordoen, wijzen erop hoe „geladen" de partijen tegenover elkaar staan. Om erger te voorkomen zetelt daarom al 18 jaar de Bestandscommissie van de Verenigde Naties, de z.g. United Nations Truce Supervision Organisation, in het Midden Oosten. Deze houdt toezicht op het naleven van de bestandsbepalingen aan de omstreden grenzen. De commissie bestaat uit waarnemers van 12 landen, waaronder ook Nederland. Ons land heeft zelfs een van de grootste vertegenwoordigingen — 15 man — die jaarlijks worden gerekruteerd uit het officierskorps van de drie krijgsmachtdelen. De uitzending naar het Midden-Oosten geschiedt m.n.v. de Mariniers op basis van vrijwilligheid.

Onlangs zijn twee van hen, majoor L. A. de Groot en kapitein J. Mühren, na een „term" van één jaar in Nederland teruggekeerd. Zij hebben ons het een en ander verteld over hun werk in Israël, Syrië en Jordanië.

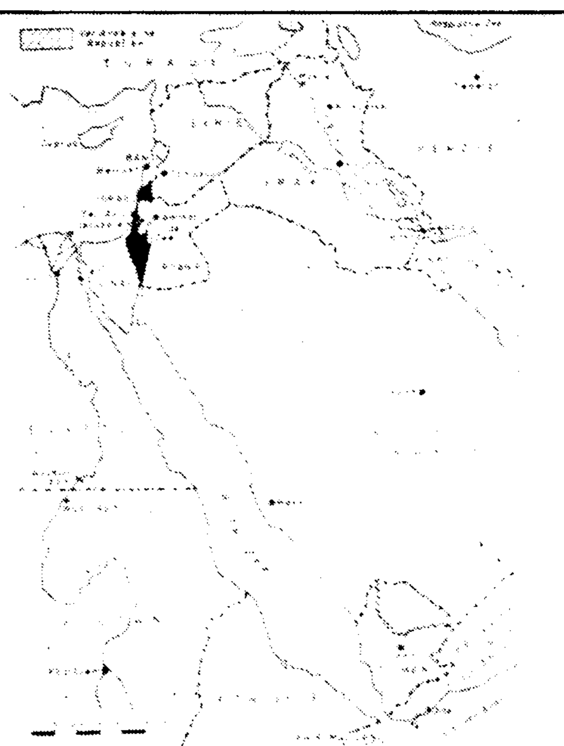
Beiden werden in januari 1966 als VN-

Foto boven: Maj De Groot (re) met een Noorse waarnemer, lnt-kol Wigestrand, aan boord van een patrouilleboot op het Meer van Tiberias

12

Waar ligt de grens?

Nasi goreng

Represailles

Een jeep van de Israëlische grenspolitie is op een antitankmijn gelopen. Bij het onderzoek naar de herkomst van deze mijn was ook maj De Groot betrokken

De botsing tussen Israëli en Syriërs, waarover in de inleiding wordt gesproken is de directe aanleiding geworden tot de huidige crisis in het Midden Oosten. De toch al gespannen situatie werd nog verscherpt door het terugtrekken van de VN-strijdmacht uit de Gaza-strook. Bij het ter perse gaan van dit nummer, was nog niet bekend of en hoe de verhitte gemoederen tot bedaren zouden kunnen worden gebracht.

Artikel op laatste moment verwijderd uit Legerkoerier mei 1967

13

Het Midden-Oosten en de waarheid

De vredesconferentie over het Midden-Oosten, die eind oktober in de Spaanse hoofdstad Madrid begon, krijgt binnenkort een vervolg in Washington. Daar zal Israël afzonderlijk onderhandelen met de Syrische en de gecombineerde Jordaans-Palestijnse delegatie over vrede in het Midden-Oosten.
In Madrid spraken Israël en zijn Arabische buren voor het eerst in de geschiedenis met elkaar in officiële, directe onderhandelingen. Het enige resultaat van de besprekingen in Madrid was dat de partijen nog steeds bereid zijn met elkaar praten over vrede.
Kolonel b.d. J.C. Mühren in Oirsbeek, die in 1965 en 1966 VN-waarnemer was en van 1981 tot 1985 Defensie-attaché in het Midden-Oosten is op grond van zijn langdurige ervaring met de strijdende partijen van mening dat een oplossing pas in zicht zou komen als het Palestijnse drama niet langer wordt beschouwd als een zuiver humanitair, maar als een politiek probleem. „De eerste stap is nu gezet. Als Israël wat de Golan betreft 'land voor vrede' durft in te zetten en ook de andere partijen water bij de wijn doen, dan worden volgende stappen gezet op de lange weg naar wederzijdse erkenning en vrede. Ik hoop dat de gematigde krachten in beide kampen de overhand krijgen."

Vertegenwoordigers van de media (radio, televisie, kranten en weekbladen) volgden het vredesproces in Madrid massaal en gaven een nauwkeurig beeld van de gebeurtenissen. Een groot verschil met zo'n 25 jaar geleden, toen de spanningen in het gebied naar een hoogtepunt groeiden. Kolonel Mühren zag de gebeurtenissen toen als VN-waarnemer in het Midden-Oosten anders dan de media.

● *Boven: de pagina's die in 1967 vóór verspreiding werden verwijderd. De inhoud 'strookte niet met de gevoelens over Israël zoals die leven onder de Nederlandse bevolking'. Daaronder: Uitkijkpost van VN-waarnemers.*

● *J.C.Mühren in 1966, als VN-waarnemer in het Midden-Oosten.*

„13 februari 1966. Samen met vijf andere westerse VN-waarnemers zag ik een door Israël begonnen landbouwincident. De Israëliërs hadden het betrokken gebied afgezet en al hun stellingen bemand. Wij meldden dit aan het VN-controlestation in Tiberias. Daarna reden drie, op tankopleggers aangevoerde, gepantserde tractoren een strook niemandsland in de gedemilitariseerde zone bij Dardara binnen en begonnen met het omploegen van het land. Dit optreden werd door Syrië onmiddellijk beantwoord met enkele waarschuwingsschoten, die door gebrek aan resultaat werden gevolgd door mitrailleurvuur. De Israëliërs vuurden terug. Vanuit onze post zagen wij dat twee Syrische tanks in brand werden geschoten. Het gevecht nam ernstige vormen aan. Syrië stemde pas in met een staakt-het-vuren nadat de tractoren het gebied hadden verlaten."

Mühren maakte van voorjaar 1966 tot voorjaar 1967 deel uit van de groep waarnemers die namens de Verenigde Naties toezicht hielden op de naleving van de bestandsakkoorden van 1949 tussen Israël en zijn buurlanden. Er waren vier afzonderlijke bestandsakkoorden gesloten tussen Israël en zijn buren Libanon, Syrië, Jordanië en Egypte. Mühren vervulde taken bij de Israëlisch-Syrische en Israëlisch-Jordaanse bestandscommissies.

De conflicten in het Midden-Oosten tussen Israël en zijn Arabische buurlanden beleefden het hoogtepunt in de Zesdaagse Oorlog in juni 1967. Volgens Mühren, kolonel b.d. van de Koninklijke Landmacht, is de werkelijke aanleiding meestal eenzijdig gekleurd, soms zelfs geheel onjuist, gebracht. Mühren baseert zich op VN-documenten, historische werken van prominente Amerikaanse en Britse Midden-Oostenkenners en op ervaringen van VN-collega's en hemzelf.
Volgens de kolonel b.d. zijn factoren die een objectiever beeld kunnen geven van het voorspel van de Zesdaagse Oorlog destijds door de media verzwegen of verdraaid.

Uit het beeld dat in die tijd werd geschetst van de verhoudingen in het Midden-Oosten kan worden opgemaakt dat Israël van alle kanten werd bestookt. De Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO en de Syriërs pleegden regelmatig agressie.

In het boek 'Geschiedenis na 1945' schrijft dr R.B. Soetendorp over het ontstaan van de oorlog het volgende: 'Schermutselingen vonden voornamelijk plaats langs de grens tussen Israël en Syrië. (...) In mei 1967 verspreidde Syrië berichten over een op handen zijnde aanval van Israël op Syrië.' Syrië riep vervolgens de militaire hulp in van Egypte en de Sovjetunie. Op 5 juni 1967 braken de vijandelijkheden tussen Israël en de Arabische landen op grote schaal uit. In Keesings Historisch Archief staat: 'De eerste melding van vijandelijkheden kwam uit Tel Aviv waar de Israëlische radio oorlog aankondigde dat Egyptenaren een aanval op Israëlisch gebied hadden gedaan.' De Zesdaagse Oorlog was een feit.

Factoren die volgens Mühren – naast de bekende Syrische beschietingen en PLO-acties – onderbelicht zijn gebleven bij de crisis in het Midden-Oosten zijn 'water en de gedemilitariseerde zones'. „Water is voor de landen van het Midden-Oosten van levensbelang. Israël startte in de jaren vijftig het 'National Water Carrier', een project waarbij de Hula-moerassen in het noorden werden drooggelegd en grote waterverbindingen werden aangelegd via het Meer van Tiberias tot onder meer irrigatieprojecten in de Negev. Syrië kent nog minder regen-

door
BERT HESSELINK

val dan Israël en heeft een extra probleem. Bijna al het regenwater, dat op de Golan valt, stroomt via riviertjes en wadi's naar Noord-Israël. Syrië wil het water van de Banyas (Noord-Golan) zelf gaan benutten.In het midden van de jaren zestig werd een irrigatiekanaal gegraven, dat met de bouw van een smal aquaduct over een ravijn zou worden voltooid. Israël volgde de bouw, op ongeveer een kilometer van de bestandslijn, met argusogen. Op een vroege ochtend werden zes Centurion-tanks opgesteld pal naast de VN-waarnemingspost. Een Israëlische patrouille werd uitgestuurd om Syrisch vuur uit te lokken. Door de bestandslijn enkele malen te overschrijden lukte dat. De Syriërs gaven enkele waarschuwingsschoten af. De Centurions vuurden terug... op het aquaduct, dat binnen enkele minuten totaal werd vernield."

Behalve water is er volgens Mühren in de aanloop naar de Zesdaagse Oorlog het Israëlische optreden in de gedemilitariseerde zones (DMZ's). De bestandsovereenkomst tussen Syrië en Israël van 20 juli 1949 verbood militaire aanwezigheid in de drie overeengekomen DMZ's. Alleen lokale landbouwers hadden toegang tot die gebieden om hun eigen stuk grond te bewerken. Daarnaast werden betwiste stukjes grond tot niemandsland (NML)verklaard. In de bestandsovereenkomst gingen beide partijen akkoord met toezicht op de naleving van het bestand door militaire waarnemers van de Verenigde Naties. Israël trachtte in de loop der jaren steeds de NML's, in de drie DMZ's om te ploegen en in te lijven. Syrië verzette zich daar heftig tegen en opende daarbij dan als eerste het vuur.

De drie opeenvolgende chefs van het VN-waarnemerskorps in het Midden-Oosten rapporteerden volgens Mühren in de periode 1949 tot 1967 met grote regelmaat over dit illegale Israëlische optreden aan de secretaris-generaal van de VN. „Regelmatig waren er enkele Nederlandse officieren mede getuige van dergelijke incidenten. Bij terugkeer in Nederland werden hun verhalen, die afweken van het door de media geschetste beeld, in ongeloof aangehoord en – niet terecht – nogal snel afgedaan als 'anti-Israëlisch'."

Zo meldde de Jerusalem Post een dag na het incident van 13 februari *'Two Syrian tanks smashed after attack on Israeli tractors'*. De krant noemde het incident 'het ernstigste sinds twee jaar'. Mühren: „In een schets in de krant werd zelfs de betrokken DMZ met NML getoond. Deze kennis werd de Nederlanders destijds door de toenmalige Nedelandse correspondenten onthouden. Zo schreef De Telegraaf een artikel met de kop 'Syriërs bedreigen grensnederzettingen'. Met geen woord werd er gerept over het illegale Israëlische optreden in de gedemilitariseerde zones. Men slaagde er zo in bij de gemiddelde Nederlander het beeld te vestigen van een belaagd Israël, dat elk moment kon worden aangevallen door zijn machtige buren. Mijn collega's en ik constateerden dat Israël bij elk incident zelfverzekerd en militair superieur optrad. Eigen personele of materiële verliezen werden steeds veelvoudig gewroken. De Amerikaanse militaire historicus Dupuy, die achteraf gesprekken voerde met alle hoofdrolspelers, zegt in *Elusive Victory* dat Israël in juni 1967 evenveel troepen in eerste lijn had als alle Arabische landen samen en dat de Israëlische leiders zich volledig bewust waren van de kwalitatieve superioriteit van hun strijdkrachten."

Een soortgelijk incident deed zich ook voor op 7 april 1967 toen twee gepantserde Israëlische tractoren de DMZ bij het Meer van Tiberias binnenreden. Het gevecht dat volgde liep volledig uit de hand. Het persbureau Associated Press meldde op 8 april dat 'Israëlische Mirages en Syrische Migs het zwaarste luchtgevecht hebben geleverd sinds de oprichting van de staat Israël, bijna twintig jaar geleden'. Deze botsing tussen Israël en Syrië werd gevolgd door een verzoek van Syrië aan Nasser (die na zijn nederlaag van 1956 afzijdig was gebleven) om militaire steun, en dat verzoek werd zodoende de directe aanleiding voor de crisis in het Midden-Oosten die op 5 juni 1967 leidde tot de Zesdaagse Oorlog.

De VN-waarnemers rapporteerden over de illegale activiteiten van Israël. Mühren: „Wij schreven in de rapporten wat wij zagen. Die verslagen met de werkelijke gang van zaken van minuut tot minuut beschreven, dienden als basis voor de door de VN-chefs opgestelde documenten en liggen zeker nog in het archief van de VN in New York." Het is voor Mühren duidelijk dat Israël zich regelmatig niet heeft gehouden aan het bestandsakkoord met Syrië van 1949 en dat het zijn tegenstander bij voortduring provoceerde. Dat daarover zelden iets naar buiten kwam volgens Mühren door het destijds negeren van de – niet altijd radicale – Arabische visie, het verzwijgen door toenmalige correspondenten in Israël van bepaalde nieuwsfeiten en het soms plegen van zelfcensuur ten aanzien van Israël door Nederlandse hoofdredacties en andere instanties.

Na terugkeer uit het Midden-Oosten in Nederland in het voorjaar van 1967 werd Mühren samen met zijn collega majoor L.A. de Groot geïnterviewd door de Legerkoerier, het maandblad voor de Koninklijke Landmacht. Ook in dit interview vertellen beiden dat de feiten anders zijn dan in het Westen bekend is. De interviewer schrijft een artikel met de kop 'Koorddansers op het schrikdraad van het Midden-Oosten'. Pagina 12 en 13 van de Legerkoerier van mei 1967 waren voor het verhaal ingeruimd. Op het allerlaatste moment echter is het artikel uit het blad verwijderd. Reden voor de censuur: 'het artikel strookt niet met de gevoelens over Israël zoals die leven onder de Nederlandse bevolking'.

STANDPLAATS:
Tel Aviv
Ad Bloemendaal

Israëlitis

Israëls nationale luchtvaartmaatschappij, El Al, overweegt in haar vliegtuigen achter de al bestaande afdeling 'Niet Roken' een geluiddicht compartiment 'Niet Zingen' in te richten. Ze zou daarmee gevolg geven aan een verzoek van deze correspondent, die zich onderweg van Tel Aviv naar Amsterdam zag ingesloten door een groep zingende Evangelische pelgrims. Hun uitvoering begon met driemaal 'Shalom Aleichem'. Toen de zangers vervolgens bundels met het volledig repertoir van Johannes de Heer opensloegen, werd duidelijk dat ze tijdens hun verblijf in het Heilig Land de Israëlische ziekte hadden opgelopen.

Israëlitis vindt zijn oorzaak in een overdosis geestelijk voedsel, als gevolg waarvan diep in de hersenpan de stoppen doorslaan. De Evangelische luchtreizigers leden gelukkig aan een milde vorm van de kwaal. Nadat de maaltijden waren rondgedeeld, staakten zij hun hinderlijk geraas en de rest van de reis gedroegen ze zich als gewone toeristen.

Wie het ongeluk treft een zware Israëlitis-lijder als mede-passagier te hebben, moet zich voorbereiden op absurdistisch theater van het zuiverste soort. Luchthavenpersoneel in Tel Aviv kreeg eens te maken met een Panamese vrouw die het vliegtuig uit Kopenhagen verliet met twee vellen papier op haar borst gespeld. Op het ene stond het cijfer 8, op het andere een 5. Ze vertelde dat ze de Messias zou hebben ontdekt als ze in Israël iemand zou tegenkomen met borstnummer 1. De vrouw had een bankcheque bij zich ter waarde van 47.000 dollar en duizend dollar in travellers' cheques. Hoewel de staat Israël best wat harde valuta kan gebruiken, werd ze per kerende vlucht teruggestuurd.

In de meeste gevallen openbaart het Israëlitis-virus zich pas nadat de pelgrim is aangekomen in de heilige stad Jeruzalem. Om die reden spreekt men in de psychiatrische inrichting Kfar Shaul, waar geesteszieke buitenlandse toeristen worden opgevangen, ook wel van het 'Jeruzalem-syndroom'. Een paar keer per week wordt er wel iemand binnengebracht die, al of niet in een wit gewaad gestoken, meent te zijn uitverkoren om de mensheid een Boodschap te verkondigen.

Christelijke Israëlitis-lijders wanen zich niet zelden Johannes de Doper, de Maagd Maria of God-In-Eigen-Persoon. Joden leggen om voor de hand liggende redenen een voorkeur aan de dag voor een optreden als koning David of aartsvader Abraham. In de meeste gevallen verdwijnen de symptomen zodra de 'profeet' het Heilig Land verlaat.

Israëlitis heeft in negen van de tien gevallen een religieuze achtergrond. Maar niet altijd. De afgelopen zomer had het boordpersoneel van een El Al-vlucht tussen Berlijn en Tel Aviv de handen vol aan een Argentijnse vrouw die een politieke variant van de Israëlische ziekte lanceerde. Halverwege de reis stond ze op van haar stoel, posteerde zich in het gangpad en trok haar jurk uit om zeker te zijn van extra aandacht. 'Ik wil Shamir! Breng me Shamir!' schreeuwde ze met overslaande stem. Het Israëlische persbureau Itim meldde dat ze bij aankomst op het vliegveld Ben-Goerion hupelend werd afgevoerd naar het politiebureau. Haar enige bagage was een plastic zak met dertigduizend dollar in contanten.

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Miss Etam & uw baan

als part-time verkoopster

Miss Etam biedt honderdduizenden vrouwen elk seizoen weer een actueel beeld van de mode. Draagbare, moderne mode met daarbij altijd een passend advies. Want de klant krijgt bij Miss Etam de aandacht die zij verdient.
Met bijna honderd goed verzorgde filialen in het hele land bieden we bovendien vele vrouwen een goede baan. Vrouwen die weten wat mode is, die weten wat service is.
De verkoopster is de attente gastvrouw die actief meewerkt in het kleine team. Bent u die modebewuste vrouw? Met verkoopervaring, liefst in de mode. Dan bent u misschien de ideale part-time verkoopster voor ons Miss Etam filiaal in Heerlen. Heeft u belangstelling voor zo'n veelzijdige en boeiende baan? Schrijf dan aan Miss Etam B.V., Hamersplein 4, 6411 AW Heerlen.

Miss Etam de vrouw & haar mode

Gemeente Voerendaal

Voerendaal heeft ruim 13.000 inwoners. Het is een aantrekkelijke woongemeente met uitstekende verbindingen, een goed voorzieningsniveau, ruime recreatiemogelijkheden en mooie natuurgebieden.
De gemeente Voerendaal kent een zogenaamde sectorale organisatie-indeling. De sector middelen bestaat uit de afdelingen:
- financiën;
- informatisering en automatisering;
- interne zaken.

Wij zijn op zoek naar kandidaten voor de functie van:

A. HOOFD VAN DE AFDELING FINANCIËN M/V

Algemene informatie
Het accent binnen de taakstelling van de afdeling financiën geeft een verschuiving te zien van aanvankelijk sterk registratief gericht naar informatief en ondersteunend. Een brede herbezinning met betrekking tot de inrichting van de financiële administratie en produktbeschrijvingen, zomede afstemming van benodigde software daarop, zal in 1992 gaan plaatsvinden.
Op termijn zal er een beleids- en beheersinstrumentarium beschikbaar moeten komen dat bestuur en management beter in staat stelt de beoogde beleidsdoelstellingen te realiseren. Aan dit veranderingsproces zal de kandidaat een wezenlijke bijdrage moeten leveren.

Functie-informatie
De te benoemen functionaris zal onder meer worden belast met:
- coördineren en organiseren van en toezicht houden op de werkzaamheden van de afdeling;
- beleidsadvisering door de afdeling;
- (doen) opstellen van meerjarenramingen, begroting, jaarrekeningen, jaarverslag, managementrapportage en jaarlijkse kaderbrief;
- ontwikkelen en invoeren van een adequate financiële-informatievoorziening;
- ontwikkelen en invoeren van efficiënte procedures en vormen van delegatie/budgethouderschap.

Functie-eisen
- Diploma HFBA/HBDO/HEAO-BE/SPD.
- Aantoonbare ervaring en leidinggevende capaciteiten.

Wij komen graag in contact met personen die interesse hebben in de uitdagende functie van:

B. COÖRDINATOR INFORMATISERING EN AUTOMATISERING M/V

Algemene informatie
De nieuwe afdeling informatisering en automatisering telt 1,5 formatieplaats.
Op basis van het recentelijk vastgestelde Masterplan Ontwikkeling Informatievoorziening en Automatisering gaat een omvangrijk informatiserings- en automatiseringsproces van start.
Dit proces omvat de gehele gemeentelijke organisatie. In de beginfase van dit proces zal door een externe adviseur ondersteuning worden verleend. Het uitgangspunt is dat de externe rol mettertijd volledig wordt overgenomen door de I. en A.-coördinator.

Functie-informatie
U zult voornamelijk worden belast met:
- het [illegible], stimuleren en coördineren van activiteiten op het gebied van de gemeentelijke [illegible], informatisering en automatisering;
- het [illegible] en bijstellen van informatie-, automatiserings- en opleidingsplannen;
- het [illegible] van het management en de medewerkers bij informatiserings-/automatiseringsaangelegenheden;
- het [illegible] over de aanschaf van apparatuur en software;
- het [illegible] van het gebruik van de geautomatiseerde systemen;
- [illegible] van het logisch en technisch systeembeheer.

[illegible]
- [illegible] op HBO-niveau.
- [illegible] ervaring, bij voorkeur bij de gemeentelijke overheid.

[illegible] over een persoonlijke instelling te beschikken die sterk resultaatgericht en [illegible].

[illegible]
[illegible] opleiding en ervaring voor zowel functie A als functie B maximaal niveau 10 (max. ƒ 5.[illegible]).

[illegible]
Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.
[illegible] kunnen worden verkregen bij het hoofd sector middelen, de heer P. Bemelmans (tel. [illegible], privé 04404-[illegible]).
[illegible] richten aan burgemeester en wethouders van Voerendaal, postbus 22000, 6367 ZG [illegible] binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad.

05752

HEAO

HOGESCHOOL VOOR ECONOMISCH EN ADMINISTRATIEF ONDERWIJS LIMBURG

De hogeschool voor Economisch en Administratief Onderwijs Limburg te Sittard is een instelling voor Hoger Beroepsonderwijs die een opleiding verzorgt in de studierichtingen bedrijfseconomie, commerciële economie, accountancy, bedrijfskundige informatica, economisch-juridisch en m.i.v. 1 augustus 1991 economisch-linguïstisch. In voltijds- en deeltijdsonderwijs zijn aan de Hogeschool ca. 1800 studenten en 130 personeelsleden verbonden.

Wegens vertrek van de huidige functionaris wordt zo spoedig mogelijk gevraagd

HOOFD SECRETARIAAT V/M

in een volledige weektaak.

Functie-informatie:
- het leiding geven aan het secretariaat, waar 4 administratieve medewerksters werkzaam zijn;
- het bewaken van de voortgang en afdoening van alle tot het secretariaat behorende werkzaamheden;
- het zelfstandig ingrijpen in c.q. signaleren van probleemsituaties in het totaal van de administratieve ondersteuning;
- het zelfstandig dan wel op aanwijzing afdoen van correspondentie, het beheren van vertrouwelijke stukken, het overleggen met andere functionarissen binnen de hogeschoolorganisatie;
- het zelf uitvoeren van alle voorkomende secretariaatswerkzaamheden.

Functie-eisen:
- diploma MEAO-secretarieel
- ruime administratieve ervaring
- zelfstandigheid, leidinggevende capaciteiten en flexibele opstelling
- vertrouwdheid met geautomatiseerde gegevensverwerking (WP 5.1)

Salaris:
Salaris tot het maximum van schaal 8 BBRA.

De gedachten gaan uit naar bij voorkeur een vrouwelijke kandidaat van tenminste 25 jaar, die blijkens haar arbeidsverleden deze boeiende maar veeleisende functie aankan.

Sollicitatiebrieven met uitvoerig curriculum vitae binnen 14 dagen na verschijnen van dit blad te richten aan de Hogeschool voor E.A.O. Limburg, t.a.v. de heer M. Reinen, lid College van Bestuur, Postbus 5268, 6130 PG Sittard (telefoon 046-510641).

Havikstraat 5, Sittard
Postbus 5268, 6130 PG Sittard
Telefoon 046-510641
Fax 046-529180

SCAPINO

Schoenen Kleding Sport

Scapino is op weg naar 100 winkels in heel Nederland en [illegible] Scapino [illegible] klinkende kollektie schoenen, vrijetijds- en sportkleding en sportartikelen voor het hele gezin. De prima kwaliteit en de [illegible] worden [illegible] op prijs gesteld. Scapino blijft [illegible] openen. [illegible]

In verband met onze voortdurende groei zoeken wij kandidaten (m/v) voor de volgende funktie in onze winkels door heel Nederland:

ASSISTENT-BEDRIJFSLEIDERS

Onze voorkeur gaat uit naar de kandidaat die:
- ouder is dan 18 jaar (geen eventuele dienstplicht).
- verkoopervaring heeft in de (schoenen/kleding) detailhandel.
- een opleiding heeft genoten op tenminste MAVO-MEAO-MDS-niveau.
- bereid is te verhuizen naar de vestigingsplaats.

Scapino hecht grote waarde aan een positieve instelling en krachtig doorzettingsvermogen.
Teneinde uw carrièremogelijkheden te vergroten, krijgt u een interne opleiding.

Door de snelle groei van ons bedrijf zijn er ook voor kandidaten met weinig ervaring voldoende kansen om door te groeien naar de funktie van bedrijfsleider.

Uw schriftelijke sollicitatie met recente pasfoto zenden aan Scapino BV, Postbus 280, 9400 AG Assen, t.a.v. afdeling Personeelszaken.

Onze relatie is een middelgroot aannemersbedrijf werkzaam in de utiliteits- en woningbouw. Het bedrijf is gevestigd in Maastricht. Voor deze relatie zoekt TRN Management Consultants een

AANKOMEND HOOFD BEDRIJFSBUREAU

VERANTWOORDELIJKE FUNCTIE VOOR EEN EERSTE CALCULATOR M/V

Uw functie
U gaat [illegible] werken, maar voor sommige [illegible] maakt u deel uit van een multidisciplinair team. U heeft veel in- en externe contacten. Uw belangrijkste taken zijn:
- maken van inschrijf- en [illegible] aan de hand van bestekken en tekeningen
- opstellen van kostenadviezen [illegible] voorstellen
- bespreken van calculaties [illegible]

Uw profiel
- u bent een vakbekwaam [illegible] met een opleiding op minimaal MTS-niveau
- u hebt enkele jaren [illegible] functie
- u bent bekend met [illegible]
- u bent representatief [illegible]

Uw reactie
Hebt u belangstelling [illegible] baan met zeer goede [illegible] dan uw schriftelijke sollicitatie met curriculum [illegible] dagen - aan TRN Groep, t.a.v. mevrouw drs. M. [illegible] 6202 NB Maastricht.
Voor meer informatie kunt u haar ook eerst bellen, Telefoon 043-254 601. Uw gegevens zullen vertrouwelijk worden behandeld. De opdrachtgever krijgt pas inzicht in uw gegevens na uw uitdrukkelijke toestemming. [illegible] bij het vinden van [illegible].

TRN Management Consultants

ITT

Uw uitdaging: werken met een suksesvol en vertrouwd produkt

ITT is bekend als uitgever van de Gouden Gids.
Een uiterst suksesvol produkt, waarmee ITT al meer dan 20 jaar een unieke positie heeft in Nederland.
Met 30 edities en een oplage van ca. 7,2 miljoen exemplaren, goed voor 230 miljoen raadplegingen per jaar.

ITT telt in totaal nu ca. 685 medewerk(st)ers, verdeeld over het hoofdkantoor in Amsterdam Zuid-Oost en de zes regio-kantoren in Amsterdam, Delft, Den Bosch, Deventer, Utrecht en Breda.
Voor de regio Den Bosch (omvattende tevens Limburg) hebben wij plaats voor:

Salesmen m/v

Er zijn mogelijkheden in de buitendienst en in de telefonische verkoop. In beide gevallen benadert u bestaande en nieuwe klanten van de Gouden Gids. U informeert hen over de mogelijkheden die de Gouden Gids hen biedt en werkt voor elke klant een voorstel uit. Waar nodig schakelt u daarbij onze ontwerpafdeling in.
Onze salesmen in de buitendienst bezoeken de klanten, de salesmen in de telefonische verkoop benaderen telefonisch klanten en sluiten telefonisch opdrachten af.

U werkt in een team onder leiding van de hoofdvertegenwoordiger. Deze coacht en begeleidt u in de praktijk.
In de telefonische verkoop werkt u vanuit het regiokantoor. Als buitendienstmedewerker werkt u vanuit kleine kantoren in het werkgebied.

U krijgt in uw funktie uitgebreide ondersteuning van de afdeling Marketing.
Uw start bij ITT bestaat uit een uitgebreide funktiegerichte training van een maand. Deze start 3 februari 1992.

Wij bespreken tijdens de selektie met u of u gaat werken in de buitendienst, dan wel op onze telefonische verkoopafdeling.
Uw kwaliteiten en ervaring tellen daarin vanzelfsprekend zwaar mee.

Voor beide funkties is een uitgesproken gevoel voor kommercie en kommerciële ervaring noodzakelijk. Ook organisatievermogen in uw werk is essentieel.
Als basis vragen wij een middelbare schoolopleiding.
Leeftijdsindikatie: 25-40 jaar.

Naast een uitstekend salaris biedt ITT u goede sekundaire arbeidsvoorwaarden. Doorgroeimogelijkheden zijn in onze organisatie altijd aanwezig.

Heeft u belangstelling?
Dan kunt u 25 en 26 november a.s. tussen 9.00 en 17.00 uur telefonisch kontakt opnemen met mevrouw E. van Lieshout, telefoon 073-427083.
Kunt u niet bellen, stuur dan uw brief met gegevens over opleiding en ervaring aan ITT World Directories Netherlands BV, afdeling Personeel & Organisatie, t.a.v. de heer H. Lohmann, Postbus 12481, 1100 AL Amsterdam Z-O.

ITT World Directories Netherlands BV,
Hoekenrode 1, 1102 BR Amsterdam Zuid-Oost.
Postbus 12481, 1100 AL Amsterdam
Zuid-Oost, telefoon 020-5676767.

ICL

ICL DATA is een van de meest prominente netwerkbedrijven in Nederland en heeft een reputatie in geavanceerde informatietechnologie. Naast een breed scala aan computersystemen, werkstations, netwerken en communicatiesystemen biedt ICL DATA u een indrukwekkende reeks technisch perfecte PC's. Men kiest voor ICL DATA om zijn unieke projectaanpak, zijn vertrouwde hard- en software aanbod en om zijn compleet pakket services, van consultancy tot en met installatie en training.

Ter uitbreiding van ons dynamische team zoeken wij een

SALES REPRESENTATIVE M/V

Uw werkterrein zal zich voornamelijk concentreren op de top van het Nederlandse bedrijfsleven, maar in het bijzonder op de chemische bedrijven in het zuiden van het land. U bent gesprekspartner op [illegible], een volwaardig contactpersoon die zelfstandig kan adviseren en op het geschikte moment de juiste personen van ICL DATA inschakelt. Daarnaast stelt u eigenhandig offertes op en houdt u zich intensief bezig met after-sales.

De standaardbagage die u voor een dergelijke functie nodig heeft, bestaat uit een opleiding op HBO-niveau, aangevuld met minimaal 3 jaar sales-ervaring in de automatisering. Uw leeftijd: tussen 27 en 35 jaar.

Voor nadere inlichtingen kunt u contact opnemen met Susan van Beek, hoofd Personeelszaken, telefoon 03480-70911.
Uw schriftelijke sollicitatie met curriculum vitae kunt u, binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie, sturen naar: ICL DATA, Postbus 263, 3440 AG Woerden, ter attentie van Susan van Beek.

ICL DATA BV, Blekerijlaan 14, 3447 GR Woerden.

ICL DATA: Creating Winning Teams

Voor de decorateur is het 'heerlijk avondje' al voorbij

De hele winkel een etalage

DOOR ED VAN HAM

Als dan uiteindelijk het 'heerlijk avondje' is aangebroken, is voor Marinus (zeg maar Rien) Hoonhout het Sinterklaasgevoel allang over. In zijn gedachten is hij dan al met Pasen bezig. Ook Kerstmis lijkt voor hem al achter de rug. Hoonhout is hoofd van de decoratieafdeling van grootwarenhuis De Bijenkorf in Arnhem. Hij denkt maanden vooruit. Al in januari werden de eerste Sinterklaasideeën besproken. Dit jaar verbouwde hij voor de dertigste keer 'zijn' winkel tot paleis van Sint Nicolaas.

„Een winkel met negenduizend vierkante meter verkoopruimte ontoveren tot het pakhuis van Sinterklaas lijkt niet zo moeilijk. Hang overal rode en goudkleurige linten door de zaak, zet tal van Sinterklaas- en Zwarte Piet-poppen compleet met zak en roe her en der neer, en je bent al een heel eind. Moeilijk wordt het pas als je het elk jaar anders wil doen. Net even beter dan de vorige keer, of op een totaal andere manier."

Rien Hoonhout weet waar hij over praat. In de dertig jaar dat hij 'in het vak' zit, heeft hij al evenzovele winkels en etalages rond het thema Sinterklaas ingericht. Niet alleen. Een onmogelijke zaak. Maar samen met een team van medewerkers dat in de weken voor Sinterklaas en kerst onder hoogspanning werkt.

Het meeste werk gebeurt achter de schermen. In een afgelegen werkruimte, ver van het winkelgebeuren verwijderd, worden enkele duizenden (lege) doosjes keurig met rood papier omwikkeld en vervolgens met goudkleurige linten en strikken afgewerkt. De veelheid aan pakjes hebben als achterliggende filosofie dat het de consument moet bewegen juist in deze zaak te kopen omdat het er zo gezellig is.

Hoonhout: „Als je niet de juiste sfeer van speculaas, pepernoten en chocoladeletters weet te creëren, dan weet je bij voorbaat dat je minder zult verkopen. Een juiste aankleding van de zaak is bepalend voor de omzet."

● *In steeds meer winkels wordt Sinterklaas gemakshalve overgeslagen.*

Kijkdozen

Wat dat betreft is er in de loop der jaren heel wat veranderd. Wie herinnert zich uit zijn jeugdjaren niet de prachtige, veelal bewegend gemaakte etalages van de grote warenhuizen. Kinderen, met de natte neus tegen de winkelruit aangedrukt, konden zich er uren aan vergapen. Elk detail werd gretig opgezogen. Een goed ingerichte etalage was een Eftelingachtige sprookjestuin, met speelgoed waar alleen van gedroomd kon worden. Modeltreinen reden gestaag hun rondjes en daar tussendoor 'speelden' poppen en beren alsof ze levend waren.

Vooral de Bijenkorf in Amsterdam was in dat opzicht het paradepaardje van de warenhuisketen. Rien Hoonhout daarover: „Dat was in één woord schitterend. Er was een speciaal team gevormd om elk jaar een nieuwe bewegende etalage in te richten. Die mensen deden niets anders. Al in januari begonnen ze met het ontwerpen en bouwen. En als de etalage tegen Sinterklaastijd eenmaal was ingericht, dan sprak de hele stad erover. Het was een visitekaartje van De Bijenkorf. Een levensgrote kijkdoos. Maar door toedoen van de televisie, en ook vanwege de hoge kosten, zijn deze dure etalages afgeschaft. Tegenwoordig is de hele winkel een etalage. Desondanks proberen we elk jaar nog van de etalage een levensechte kijkdoos te maken. Maar niet meer zo uitbundig als vroeger. Wat dat betreft is de etalage naar binnen verhuisd. Doordat de winkel zelf in de loop der jaren op een andere manier is ingericht, zijn voor ons de mogelijkheden toegenomen. Zo wordt elke afdeling apart aangekleed en ingericht. Daardoor heeft iedereen zo'n beetje zijn eigen Sinterklaas."

Speculaassfeer

Dat Hoonhout als beroepsetaleur verschillende foefjes in huis heeft, bewijst hij tijdens een rondwandeling door de zaak. „Uitgangspunt blijft dat het publiek in, zoals wij dat noemen, speculaassfeer moet komen. We helpen het daarbij. Hoe? Gewoon door de bekende speculaasgeur te verspreiden."

En inderdaad. In een hoek waar manshoge, keurig in plastic verpakte speculaaspoppen ten toon staan, haalt hij onder de tabberd van een namaaksinterklaas een fles vloeibare speculaasspecerijen vandaan. Direct geurt de omgeving sterk naar een versbakkerij in Sint Nicolaastijd.

Op de decoratie- en etalage-afdeling van De Bijenkorf werken in normale tijden zeven mensen. In deze drukke periode is het team uitgebreid tot twaalf. Onder hen enkele stagiaires, die in de winkel praktijkervaring komen opdoen. Terwijl de een nog steeds worstelt om de duizenden doosjes fleurig in te pakken, zie je een ander al in de weer met kerstslingers. Hoewel iedereen precies weet waar hij of zij mee bezig is, oogt het voor een buitenstaander chaotisch. In elke hoek staat wel iets dat met het naderende Sinterklaasfeest, dan wel met Kerstmis heeft te maken.

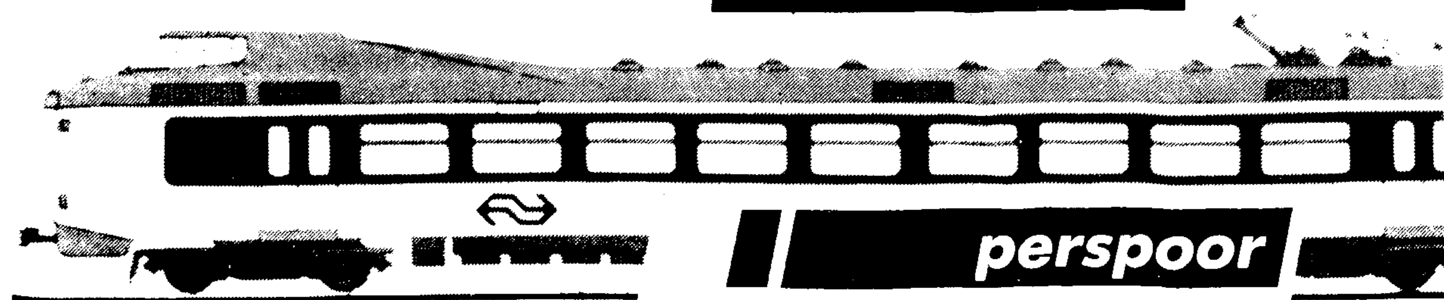
Verdrongen

Hoonhout zegt dat zijn bedrijf niet meer van plan is, zoals dat vorig jaar nadrukkelijk het geval was, om het Sint- en Kerstfeest parallel te laten lopen. Toen leek de kerstman zijn collega en concurrent de Bisschop te hebben verdrongen. Dit jaar is de nadruk weer op 5 december gelegd.

„Bij het publiek is al jaren een verschuiving gaande van Sinterklaas naar kerst. Maar ik blijf zeggen dat je de kinderen niet mag vergeten. Sinterklaas is een uniek feest, zeker als je naar de ons omringende landen kijkt. Daarom ook hebben we dit jaar extra aandacht geschonken aan de speelgoedafdeling, waar de kinderen iets terug moeten vinden van de vroegere kijketalages."

Desondanks is er, zij het in een uithoek maar wel op dezelfde afdeling, een flonkerende kerstwinkel ingericht. Tientallen kunstbomen staan met hun schitterlichtjes prominent aanwezig te zijn. De grote en kleine ballen, engeltjes en wat al niet meer, worden al geruime tijd grif gekocht. Hoonhout: „Wat dat betreft kun je wel het hele jaar een speciale kerstafdeling ingericht houden."

En verder: „Als etaleur kun je met de kerstman meer doen dan met Sinterklaas. Het feest rond de bisschop van Myra is vastgeklonken aan tradities. Veel meer dan creatief spelen met de kleuren rood en goud, de roe, zak en Zwarte Pieten zit er niet in. Na een paar jaar heb je alles wel gehad. Wat dat betreft vergt het steeds meer creativiteit om met iets nieuws op de proppen te komen. Maar desondanks blijf ik zeggen: voor ons is het de mooiste periode van het jaar."

Treinen in Oost-Europa, alleen voor spoorgekken?

• In Oost-Europa, waar veel mensen nog steeds niet over een eigen voertuig beschikken, zijn trein en bus voor velen onmisbaar. Rijden doet het openbaar vervoer dan ook wel, en veel kosten doet het niet. Maar bij de lage prijs van de kaartjes hoort een bijbehorende service. Zo goedkoop als de treinen een jaar geleden waren, zijn ze trouwens niet meer sinds de landen ook onderling hun rekeningen in dollars in plaats van roebels vereffenen. De tijden zijn voorbij dat je voor zes dollar eerste klas van de Hongaarse hoofdstad Boedapest naar de 800 kilometer verderop gelegen Roemeense hoofdstad Boekarest kon reizen. Maar nog steeds zijn treinen tussen de voormalige socialistische landen naar verhouding goedkoop en zeker binnenslands betaal je naar Westeuropese begrippen zeer weinig.

De trein in Oost-Europa is zeker voor treingekken de moeite waard. Er zijn prachtige stations, bijvoorbeeld in Boedapest en Praag, waar de Oriënt Express elk moment binnen lijkt te kunnen rollen. Stoomtreinen zijn in een land als Hongarije inmiddels een zeldzaamheid, maar in Roemenie zie je nog heel veel zware kolengestookte locomotieven.

Een treinreiziger moet echter ook een paar ongemakken voor lief nemen. Bijvoorbeeld dat het treinennet over het algemeen traag functioneert en bij lange na niet die frequentie kent die we in Nederland gewend zijn. Veel plaatsen worden niet vaker dan een, twee keer op een dag aangedaan en soms rijdt een bepaalde trein slechts enkele dagen per week. Gewoon naar het station gaan in de hoop dat er over een uur een trein gaat, is er beslist niet bij.

Dat kan ook om een andere reden al niet. Je kunt de Oosteuropese spoorwegen niet allemaal op één hoop gooien, maar een eigenaardigheid hebben ze allemaal: een ingewikkeld systeem van kaartjes, waar de onervaren buitenlander nauwelijks wijs uit kan worden. In alle voormalige socialistische landen rijden drie tot vier treintypes: expres, snel, langzaam en soms is er ook nog een boemel. De laatste twee doen ieder gat langs het spoor aan.

De prijs van het kaartje is afhankelijk van het type trein. De prijs van een kaartje van Boedapest naar het oostelijk gelegen Debrecen is afhankelijk van het aantal stations dat de trein tussentijds aandoet. De boemel is daarbij de goedkoopste en beslist ook de volste.

Verder moet je er rekening mee houden dat op expretreinen reserveringen verplicht zijn. Zelfs al is de trein volkomen leeg, de conducteur zal onverbiddelijk zijn bonboekje trekken als een reiziger zonder stoelbespreking is ingestapt.

Dat zou allemaal niet zo erg zijn, als de informatie een beetje functioneerde. Maar dat is niet het geval. Spoorboekjes en aanwijzingen op het station zijn alleen al vanwege de taal voor de meeste mensen onleesbaar.

Lokettisten, zelfs op grote internationale stations, spreken zelden een buitenlandse taal en blinken nog minder vaak uit door behulpzaamheid. Het gebeurt regelmatig dat buitenlanders die een expres-trein willen nemen, een kaartje voor een ander treintype in hun hand gedrukt krijgen, om vervolgens in de trein een boete te moeten betalen.

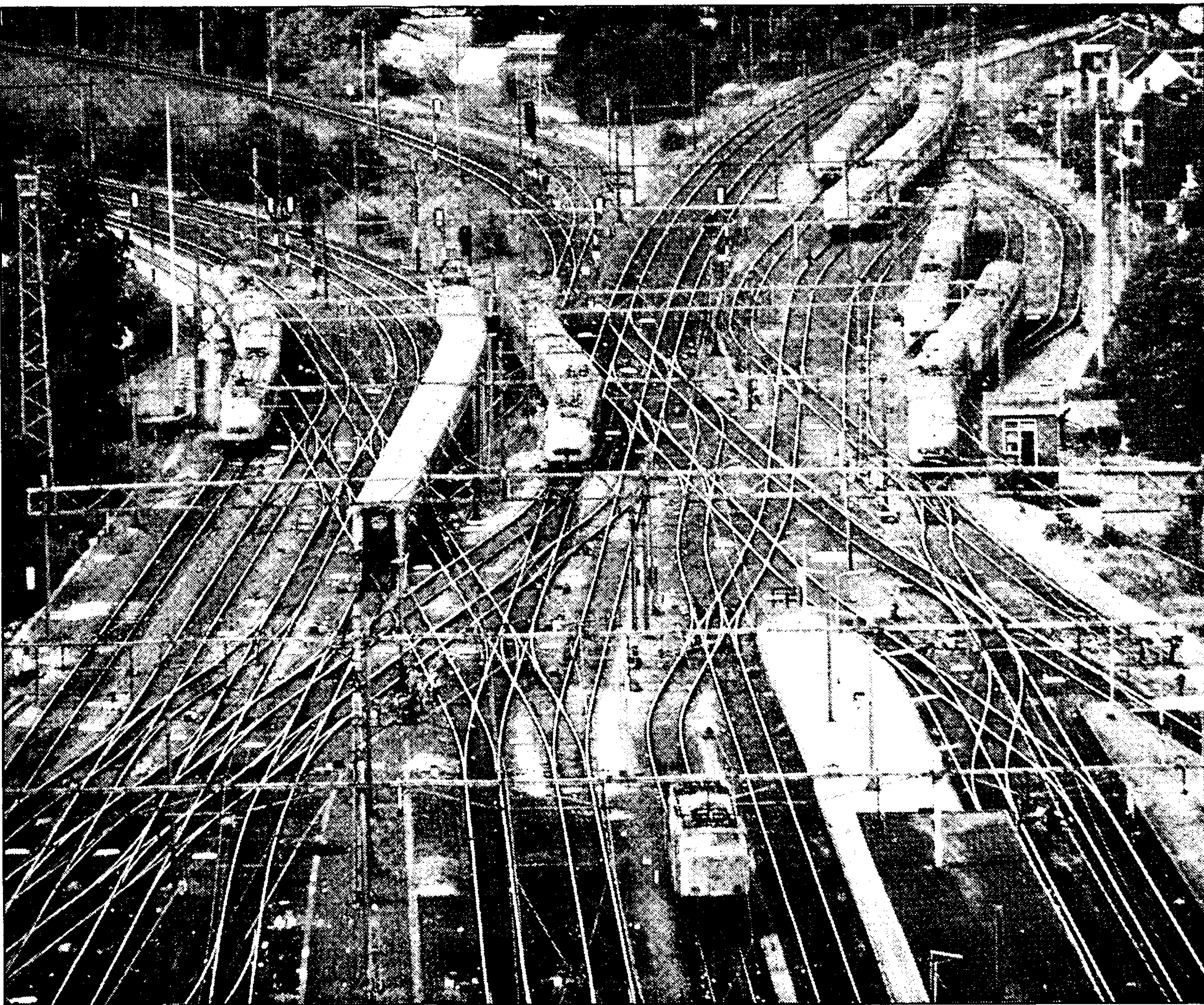
Problemen aan het loket kun je voorkomen door je kaartje bij een plaatselijk reisbureau te kopen, een zeer gebruikelijke weg die ook veel Oosteuropeanen zelf bewandelen. Zo'n reisbureau kan ook de reservering verzorgen, meestal tot een dag tevoren. Daarna is een gang naar het stationsloket onvermijdelijk.

Omdat treinreizen in Oost-Europa meestal veel tijd in beslag neemt, zijn de rijtuigen over het algemeen redelijk voorzien van restauratiemogelijkheden, couchettes en slaapwagens. De kwaliteit van die service verschilt overigens erg van land tot land.

Hongaarse en Poolse treinen zijn zeer redelijk, maar Roemeense treinen zijn over het algemeen overvol en vaak te vies om er in plaats te nemen. Dat geldt ook voor de eerste klas en voor de slaapwagens. Kapotte stoelen, stinkende bekleding, verlichting die niet functioneert, een verwarming die of uitstaat, of de reizigers langzaam gaarkookt: het zijn kwalen die je in Oosteuropese treinen vaker tegenkomt, maar die in Roemenië volkomen normaal zijn.

Wie in het Keleti-station in Boedapest het bord met aankomsttijden bestudeert, valt bovendien al snel een andere eigenschap van Roemeense treinen op: ze zijn meestal veel te laat. Op een prachtig verlicht bord geven de Hongaarse spoorwegen aan wanneer een bepaalde trein binnen moet komen en hoeveel vertraging hij heeft. Vijf uur, zes uur, zelfs twaalf uur vertraging is voor de treinen uit de richting Boekarest heel gewoon, terwijl ook de treinen uit Warschau en Belgrado zelden precies op tijd binnenrollen.

De trein in Oost-Europa is, kortom, niet het vervoermiddel bij uitstek voor haastige reizigers en ook niet voor mensen die alleen met het spoor reizen als de coupé voorzien is van airconditioning en vliegtuigstoelen. Maar wie tijd heeft, houdt van de charme van de spoorwegen van vroeger en bereid is wat ongemakken te accepteren, kan in Oost-Europa nog voor weinig geld ver komen.

● *Elders in deze rubriek leest u over de plannen die NS heeft om het verkeersknooppunt Utrecht aan de tegenwoordige en de toekomstige tijd aan te passen. Een klus om u tegen te zeggen, want Nederland heeft het drukste spoorwegnet van Europa. Waarvan hier een voorbeeld...*

Massa's treinen méér

• De Nederlandse Spoorwegen zijn in staat om vanaf 1997 zeker twee keer zo veel treinen te laten rijden op het huidige spoorwegnet. Dat is mogelijk door de afstand tussen de rijdende treinen te verkleinen. Daarmee zouden de overvolle coupés in de Randstad tot het verleden behoren en hoeft het spoornet wellicht minder te worden uitgebreid dan nu voorzien. Een verbetering van het veiligheids- en beheerssysteem maakt het dichter op elkaar rijden mogelijk, zegt ingenieur B. Vedelaar, van de afdeling ontwikkeling seintechnische systemen van de NS.

De capaciteitsuitbreiding wordt mogelijk gemaakt door een verbetering van het huidige ATB-systeem (Automatische Trein Beïnvloeding).

In 1994/95 wordt, is de verwachting, het eerste systeem geïnstalleerd tussen Nijmegen en Venlo. In fases worden dan de mogelijkheden van het apparaat in gebruik genomen. Volgens Vedelaar moet het mogelijk zijn om na 1997 binnen enkele jaren de verbeterde ATB-versie op de drukste baanvakken te installeren.

Hete zomer voor NS in 1995

• De Nederlandse Spoorwegen willen de knelpunten voor het treinverkeer in en rond Utrecht versneld oplossen. Projectleiders werken op dit moment het plan 'De grote klap' uit, dat er in voorziet dat alle problemen met opstoppingen in 1996 tot het verleden behoren. Dat is twee jaar eerder dan gepland. Om dit mogelijk te maken, moet gedurende drie zomermaanden in 1995 zes dagen per week dag en nacht aan het spoor worden gewerkt. Van de gemeente Utrecht zal worden verlangd dat ze meewerkt aan het snel afwikkelen van procedures. Uiterlijk november 1992 moeten NS en gemeente gezamenlijk een draaiboek hebben opgesteld.

Uiteraard wordt uitgezocht of in de zomer van 1995 wel de normale dienstregeling kan worden gehandhaafd. Mogelijk zullen treinen moeten worden geschrapt, omdat als gevolg van de werkzaamheden minder sporen beschikbaar zullen zijn. Voordeel is in elk geval dat door de versnelde uitvoering het treinverkeer in Utrecht gedurende een veel kortere periode hinder zal ondervinden.

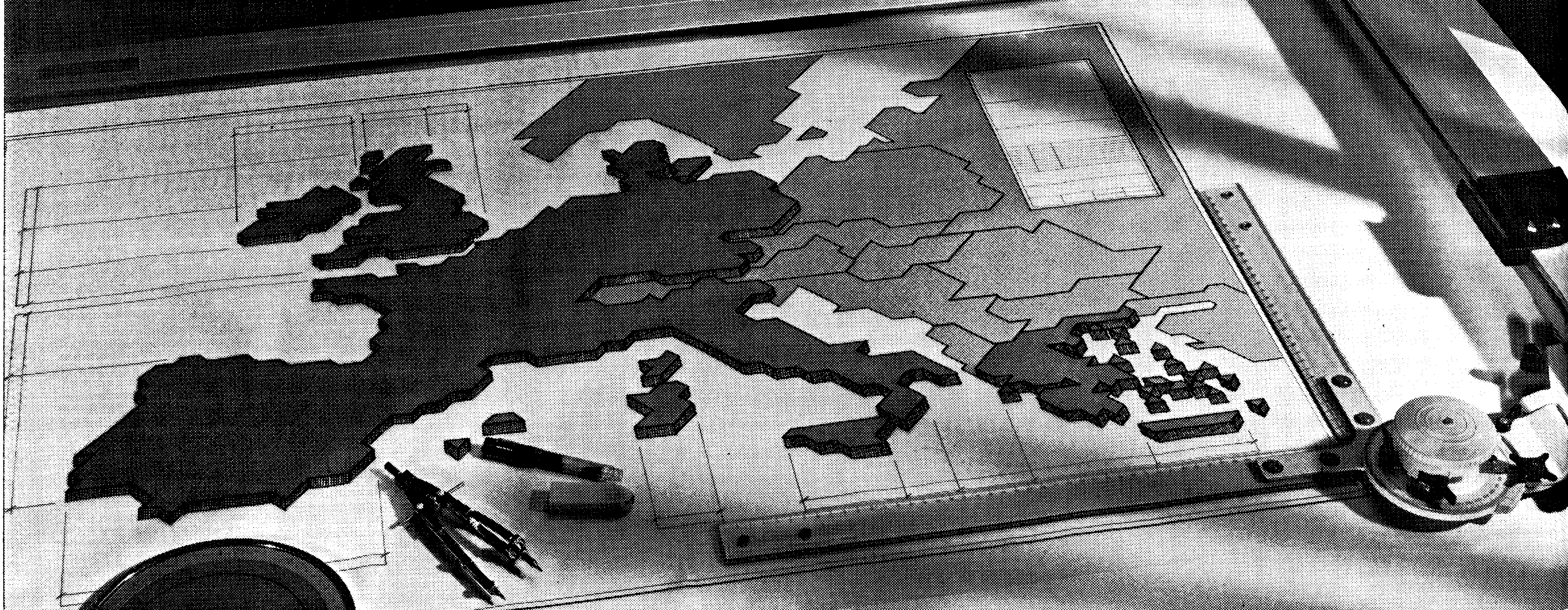
Weg tocht

• De Nederlandse Spoorwegen investeren de komende vijf jaar 100 miljoen gulden om 330 van de 360 NS-stations van een nieuwe uitrusting te voorzien: abri's, wachtruimten, windschermen, luifels en zitgelegenheid. Aanvankelijk zou het project tien jaar vergen, maar door de snel toenemende vraag naar reclameborden is die termijn gehalveerd, aldus NS.

Spoorcinema

• De Zuid Limburgse Stoomtram Maatschappij (ZLSM) verzorgt donderdag 28 november vanaf acht uur een spoorcinema-avond. Dat gebeurt in de zaal van cafe 'Oud Simpelveld', Irmstraat 23. Er worden onder andere films over stoom- en dieseltreinen getoond. De entreeprijs is vijf gulden. De ZLSM tekent voor de organisatie en de filmavond is de tweede op rij, gezien het succes (lees: zeer grote belangstelling) van de eerste spoorcinema-avond. Iedereen die interesse heeft in de geschiedenis van het railvervoer (stoom en diesel) is van harte welkom.

Europese Volkspartij. De architecten van het democratisch Europa.

Ze tekenden reeds voor de eerste plannen van de Europese Gemeenschap. Ze waren ook de eersten om ze aan te passen, uit te breiden, hun volle politieke dimensie te geven. Ze weten dus het best wat we nog dringend nodig hebben om een hechte Europese Unie uit te bouwen, nu nog die van de 12 lidstaten en morgen die van ons hele continent.

In de Europese Volkspartij werken de 123 Europarlementsleden uit alle christen-democratische partijen aan het Europa van de burgers. Dat vereist:

* Ten eerste, een Europa waarin **alleen de democratie alles te zeggen heeft**. Iedereen beseft nu maar al te goed dat alleen échte democratieën in staat zijn om economische efficiëntie mét sociale solidariteit te verzoenen. Het Europees Parlement, via algemeen stemrecht verkozen, moet voortaan op voet van gelijkheid met de regeringen de Europese wetten vaststellen.

* Ten tweede, een Europa dat als één natie optreedt. Zo alleen kan onze Gemeenschap reageren op de nieuwe wereldomvattende uitdagingen. Zo alleen kan zij optreden als echte vredesmacht.

Die sterke eenwording kan er slechts komen via een **monetaire en politieke unie**. Het is de beslissende, dubbele inzet van de Top van Maastricht.

* Ten derde, een Europa dat **openstaat voor het hele continent**. Alleen een sterke Europese Unie kan de nog kwetsbare democratieën in Oost-Europa, Afrika, Azië en Zuid-Amerika echt vooruithelpen. En ook dat is van levensbelang, voor hén, maar ook voor ons allemaal!

De Europese Volkspartij, met haar leiders, Ruud Lubbers, voorzitter van de Raad, en Wilfried Martens, voorzitter van de EVP, en de 123 Europarlementsleden vechten voor dit Europa. Omdat de toekomst van ons allemaal er werkelijk van afhangt. Dat moet iedereen ten volle beseffen.

CDA

EUROPESE VOLKSPARTIJ, HART VAN EUROPA

DE 123 CHRISTEN-DEMOCRATISCHE EUROPARLEMENTSLEDEN VAN DE 12 EG-LANDEN.

KAALHEID HOEFT NIET!

- Dames en heren haarwerk in alle prijsklassen
- Wij verschaffen u kostenloos alle informatie in een aparte salon
- 100% garantie op elke bevestigingsmethode
- Desgewenst is ook bezoek aan huis mogelijk
- Evt. levering via ziekenfondsen
- 25 jaar ervaring in haarwerk
- Bel voor informatie Maandag gesloten

emile haarstijl

Haarverzorging-haarwerk naar maat
Stokstraat 16 Maastricht, telefoon 043-212767

Besteed eens één winteravond aan uw verzekeringspapieren.

ltb BoerenBond Verzekeringen

BETER VERZEKERD DOOR IEMAND VAN BIJ ONS

Uw huis op dit formaat in de krant kost meestal minder dan een maand hypotheekrente en verkoopt sneller, want:

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

VERKOCHT

WIE DRUKT IN ZEEFDRUK AFFICHES VAN FORMAAT 120 X 240 cm ?

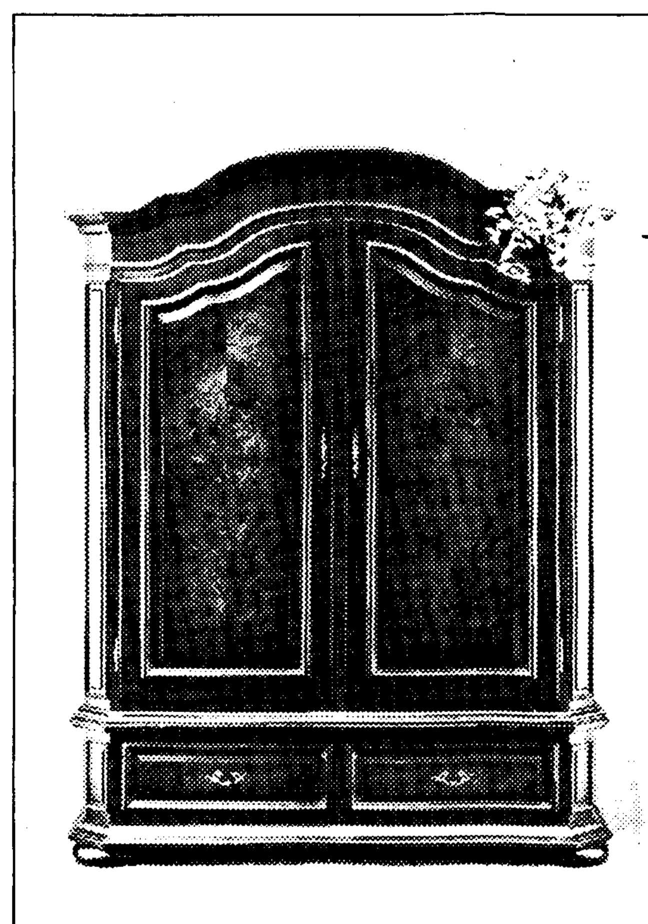
Bel 045-462415

AMAZON screen

Langheckweg 16, Kerkrade

ZATERDAG 23 EN ZONDAG 24 NOVEMBER A.S.
MEUBELSHOW BIJ WARSON MEUBELEN,
MAASMECHELEN, BELGIE.

ZATERDAG EN ZONDAG VAN 10.00 TOT 18.00 UUR GEOPEND.

Prachtige wortelnoten toogkast.
In dezelfde stijl kunnen wij u ook tafels en stoelen leveren.

Warson meubelen

MAASMECHELEN
België, Rijksweg 397, (Markt)
Telefoon 09-32.11.764159.

Woensdag gesloten.

EDME Wedgwood
SINCE 1759

Het Porseleinhuis
A.M. Spliet-Koot

Geleenstr. 50, Heerlen, 045-716071

BEKENDMAKING

Het kantooradres van b.v. Stadsverwarming Zuid wordt op **26 november** a.s. gewijzigd.
Vanaf deze datum zijn de medewerkers te bereiken in het gebouw van N.V. Nutsbedrijf Heerlen, Spoorsingel 1. Het telefoonnummer en het postbusnummer blijven ongewijzigd.
Voor alle duidelijkheid volgen hieronder de juiste gegevens:

Kantooradres (nieuw)	:	**Spoorsingel 1 6412 AA Heerlen**
Correspondentie-adres	:	**Postbus 256 6400 AG Heerlen**
Telefoon	:	**045 - 713399**
Telefax (nieuw)	:	**045 - 764386**

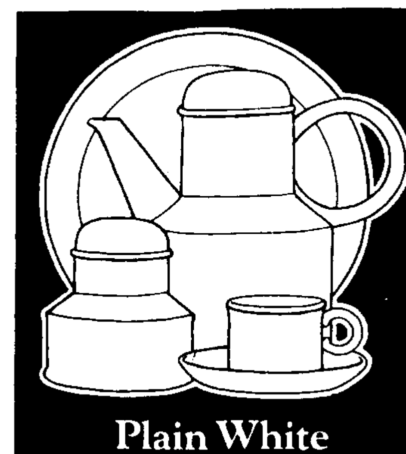
b.v. Stadsverwarming Zuid zal i.v.m. de verhuizing op 26 november a.s. telefonisch moeilijk bereikbaar zijn. Voor spoedeisende gevallen is het nummer 724111 beschikbaar.

Directie b.v. Stadsverwarming Zuid

bv stadsverwarming zuid

LAATSTE KANS ...

Midwinter (Wedgwood-group) stopt produktie in 1992!
Bestel nu uw aanvulling en houdt uw gedekte tafel compleet.

VINCKEN-MEISTERS-PASCH
Oranje Nassaustraat 24, Heerlen, 045-713966

Limburgs WOONBLAD

Tweede Kamer achter maatregelen kabinet

Betere bescherming voor huizenkoper

De Tweede Kamer is het volledig eens met een reeks maatregelen die de regering wil nemen om mensen die een woning kopen beter te beschermen tegen aannemers en makelaars. Dat is woensdag gebleken in een debatje met de bewindslieden Hirsch Ballin (Justitie), Van Rooy (Economische Zaken) en Heerma (Volkshuisvesting).

Het kabinet wil kopers van een nieuwbouwwoning het wettelijk recht geven om maximaal 10 procent van de koopsom achter te houden zolang het nieuwe onderkomen niet zonder gebreken is opgeleverd. In de praktijk komt het vaak voor dat een nieuwbouwwoning wordt opgeleverd met tal van onvolkomenheden.

De regering vindt dat de bouwwereld met de Vereniging Eigen Huis en de Consumentenbond zelf een regeling had moeten treffen voor dergelijke gevallen, maar beide partijen zijn daar niet in geslaagd. Staatssecretaris Heerma heeft hen tot de zomer volgend jaar de tijd gegeven om alsnog overeenstemming te bereiken. De 'depotregeling' wordt in elk geval vast ingevoerd.

Bedenktijd

Kopers van een woning krijgen voortaan ook drie dagen de tijd om over hun beslissing na te denken en er eventueel op terug te komen. Die bedenktijd gaat in op de dag na ondertekening van het voorlopig koopcontract. Met deze maatregel wil de regering voorkomen dat de consument onder druk van een makelaar tot een overhaaste koop wordt verleid.

Verder wil het kabinet dat de makelaardij strengere exameneisen gaat stellen. Gebleken is dat de vakbekwaamheid van makelaars te wensen overlaat. Het schort bij hen vooral aan kennis van bouwkunde.

Het CDA vroeg zich woensdag af of de makelaarsopleiding niet op HBO-niveau moet worden gebracht, maar staatssecretaris Van Rooy vond dat te ver gaan. D66 ook: „Makelaars kunnen natuurlijk altijd nog een HBO-opleiding volgen."

Vanaf 1993 alleen toegankelijk voor handel

Laatste keer Karwei voor doe-het-zelver

Hoewel de beurs Karwei, die in januari zijn zilveren jubileum viert, luidt dan officieel wel de doodsklok, maar voor tienduizenden particuliere bezoekers zal het een afscheid zijn. Nog eenmaal mag de consument, van 23 tot en met 26 januari in de Utrechtse Jaarbeurshallen komen snuffelen aan wat fabrikanten en importeur te bieden hebben (gedurende die dagen heet Karwei dan 'Woon- en DHZ-beurs') en daarna is het afgelopen. Vanaf 1933 geen toegang meer.

De beursorganisatie, die gisteren sprak van een 'overgangsperiode' is onder druk van een deel van de deelnemers, voornamelijk in de sector ijzerwaren en gereedschappen, overstag gegaan. Voortaan zullen er afwisselend uitsluitend voor de handel toegankelijke beurzen gehouden worden; Karwei in januari voor de totale branche (in de even jaren) en een vakbeurs IJzerwaren en Gereedschappen in september (in de jaren met een oneven cijfer). De vorige vakbeurs Karwei trok in totaal 20.800 vakbezoekers. Het aantal doe-het-zelvers dat de beurs bezocht bedroeg 40.300.

Milieu

In de komende jaren zal Karwei volgens de organisatoren meer en meer in moeten spelen op veranderingen van de vraag bij de consument naar milieuvriendelijke produkten. De te gebruiken materialen moeten afbreekbaar zijn. Dat zal tot gevolg hebben dat machines, gereedschappen en andere produkten vernieuwd moeten worden.

De doe-het-zelf sector wordt nog steeds gekenmerkt door een aanzienlijke groei. Ook vorig jaar zijn de bestedingen aan dhz-produkten aanmerkelijk toegenomen. Per woning werd hieraan gemiddeld 735,- uitgegeven. Daarmee is de totale omzet bij de dhz-detailhandelaren in 1990 tot ruim vier miljard gestegen.

Concurrentie

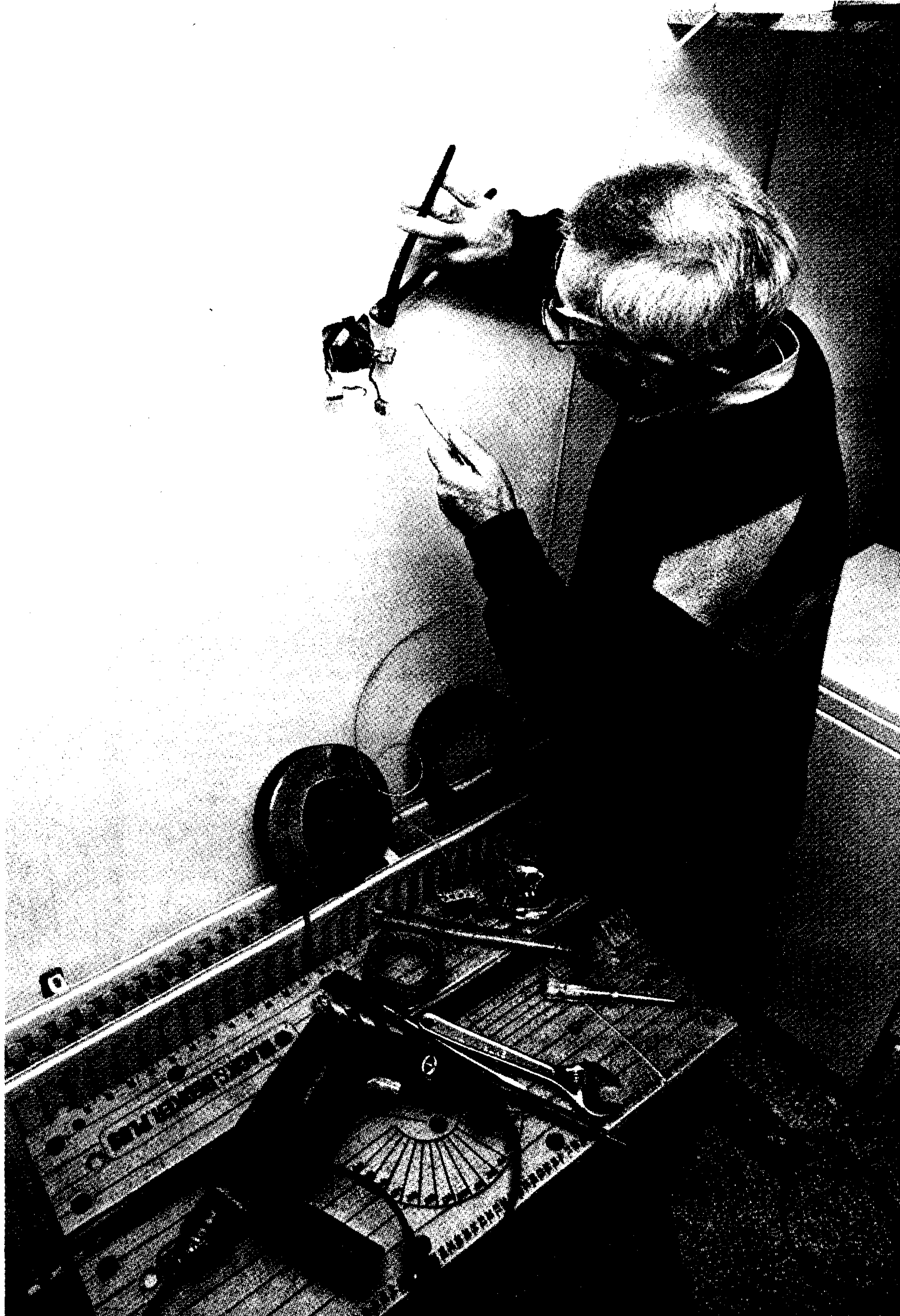
Vorig jaar besteedde de consument 4204 miljoen gulden aan dhz-produkten en materialen. Op een markt van een dergelijke omvang wordt de concurrentie steeds groter, met name door het aanbod van grote doe-het-zelfketens.

Duidelijk is dat de kleinschaligen zich in de toekomst meer en meer moeten manifesteren als specialist op de dhz-markt. Dat kan door 'upgrading' van de eigen winkel; bijvoorbeeld door verbouwing van het pand, met een gespecialiseerd assortiment en training van het eigen personeel.

Op deze wijze is het mogelijk de aandacht van de consument te vestigen op het zelf klussen. Gebeurt dat niet dan zal naar verwachting stagnatie optreden in de groei van de markt of, in het ergste geval, teruggang.

De klussende consument kan dit jaar voor het laatst zijn hart ophalen op het Doe-Het-Zelf-Plein in de Marijkehal die ook in 1992 voor het overgrote deel is gereserveerd voor exposanten om nieuwe en vernieuwde machines en technieken te demonstreren.

De vakbeurs is geopend van zondag 19 t/m woensdag 22 januari 1992. De Woon- en dhz-beurs van donderdag 23 t/m zondag 26 januari.

● *Doe-het-zelvers in Nederland geven samen per jaar meer dan 4200 miljoen gulden uit aan materiaal.* Foto: KLAUS TUMMERS

Programma bouw sociale koopwoningen niet gehaald

Het programma voor de bouw van sociale koopwoningen van dit jaar wordt niet gehaald. Er hadden 15.000 van deze woningen gebouwd kunnen worden, maar vooral de grote steden hebben minder plannen ingediend. Daardoor blijven er 2160 woningen over.

Staatssecretaris Heerma (Volkshuisvesting) heeft dat aan de Tweede Kamer laten weten. Van de resterende woningen zal hij er 1400 doorschuiven naar het programma van volgend jaar. Het budget voor 750 woningen – bijna 31 miljoen gulden – wordt gebruikt om vooroorlogse woningen op te knappen.

De bouw van sociale koopwoningen (premie A) zit al jaren in het slop. Dat komt door de doelgroep – huishoudens met een belastbaar jaarinkomen van maximaal 43.500 gulden – vaak de financiering niet meer rondkrijgen. Heerma heeft daarom besloten vanaf 1 januari de hoogte van de subsidie afhankelijk te maken van de rentestand.

Huurwoningen

Het programma voor sociale huurwoningen voor 1991 – 27.000 woningen – wordt wel gehaald, zo schrijft Heerma aan de Kamer. Dat lukt niet bij de wat duurdere gesubsidieerde huurwoningen (premiehuur). Daarvan hadden er 5000 gebouwd kunnen worden. Omdat de randstadprovincies minder plannen hebben ingediend dan was toegestaan, worden dat er slechts 4500.

Hetzelfde beeld doet zich voor in de categorie premie C, de wat duurdere gesubsidieerde koopwoningen. Van de 10.000 woningen die op het programma stonden blijven er 300 ongebouwd.

Met de bouw van ongesubsidieerde woningen gaat het goed. Heerma verwacht dat dit jaar een bouwvergunning wordt afgegeven voor 36.500 van deze woningen. Gerekend was op hooguit 34.000.

Afwasmachine geen verspiller meer

THEA WAMELINK

We weten wel iets leukers dan de afwas. En onze kinderen ook. Ze moeten meestal wel, maar of ze zich graag als afwasmachine laten gebruiken valt sterk te betwijfelen. Zelfs bij de jeugd hoef je niet meer aan te komen met het verhaal dat afwasautomaten verspillers van water en stroom zijn en dat de gebruikte middelen het milieu aantasten. De tijden zijn veranderd, de machines eveneens.

Hetzelfde geldt voor de eisen van de consument. Die wil niet alleen tijd besparen in het huishouden, maar wordt ook steeds gevoeliger voor het argument van hygiëne en milieu. Het spreekt vanzelf dat afwassen in handwarm water en meermalen met dezelfde theedoek afdrogen minder hygiënisch is dan afwassen bij hogere temperaturen – ook weer niet te hoog vanwege de energiebesparing – en drogen met warme lucht.

De discussie over wel of niet een afwasmachine wordt in een één- of tweepersoons huishouden minder gevoerd dan in gezinnen. Hebt u zich wel eens gerealiseerd dat er in een gezin van vier personen jaarlijks ongeveer vijf ton vaat moet worden afgewassen? Deskundigen hebben berekend dat zo'n gezinnetje 274 uur tijd bespaart door een afwasmachine te kopen. Dat tikt toch lekker aan. En aangezien bij de machine-afwas het verbruik van water en energie de laatste vijftien jaar sterk gedaald is, kost afwassen met de hand momenteel niet alleen veel meer tijd maar bovendien ook meer water en stroom, dus geld.

● *Deze afwasautomaat met drie spoelniveaus gebruikt 20 liter water per keer.*

Grote besparing

In 1976 verbruikte een vaatwasser nog omstreeks 65 liter water en zo'n 2,6 kWh. In 1980 was het waterverbruik al teruggebracht tot ongeveer 43 liter en de benodigde stroom tot 2,3 kWh. Op het ogenblik hebben afwasmachines met drie spoelniveaus nog maar 20 liter water nodig voor het afwassen van ongeveer 140 servies- en bestekdelen bij een temperatuur van 65 graden. Die meest recente verlaging kon voornamelijk bereikt worden door het vernieuwen van het spoelsysteem en het hierdoor efficiënter gebruiken van het water.

Bij het terugdringen van het waterverbruik is het verschil tussen de benodigde waterhoeveelheid bij machinaal en handmatig afwassen steeds kleiner geworden. En de moderne machine met 20 liter wint het zelfs verre van de handafwas. Een gemiddeld gezin gebruikt voor het afwassen van 140 servies- en bestekdelen met de hand ongeveer 40 liter water. Om zo'n hoeveelheid afwaswater tot 50 graden te verwarmen is 2 kWh nodig. De machine verbruikt in zo'n geval maar 1,6 kWh. Deze gegevens kwamen boven water bij een onderzoek naar elektriciteitsverbruik. Vervuiling door afwasmiddelen?

Ook daar heeft de industrie wat aan gedaan. Behalve minder water vragen de moderne systemen ook minder afwasmiddel, zout en glansmiddel. Omdat bovendien steeds vaker fosfaatvrije produkten toegepast worden, is de hedendaagse machine heus niet slechter voor het milieu dan de handafwas. Maar... je moet natuurlijk wel het geld (over) hebben voor de aanschaf van zo'n apparaat. Een kwestie van rekenen en van prioriteiten stellen.

Vitrine is praktische blikvanger

December is dè maand waarin verzamelingen worden uitgebreid. Veel mensen krijgen mooie of leuke hebbedingen cadeau.

In een vitrine komen bezienswaardigheden mooi tot hun recht. Smaakvol gerangschikt, veilig achter glas en mooi verlicht. Dat kan in echte vitrines, zoals bijvoorbeeld in winkels en musea worden gebruikt. Daarnaast zijn er vitrine-elementen als onderdeel van een kastsysteem.

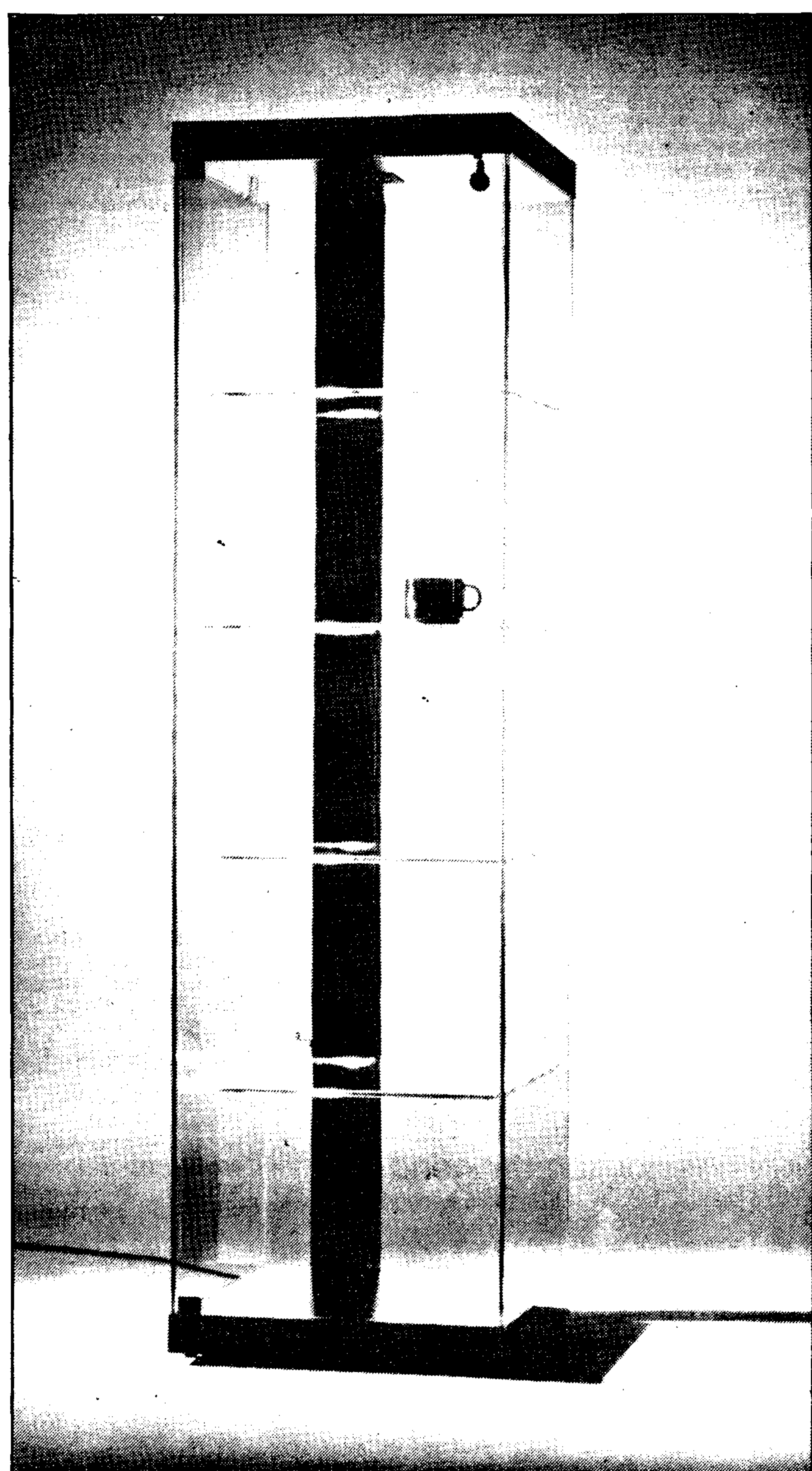
Wie trots is op een fraaie verzameling oude autootjes, een collectie artistiek aardewerk, zilver, kristal of prijsbekers en medailles, vindt het vaak leuk om dit allemaal mooi uit te stallen. De kast, vensterbank en het wandrek zijn geijkte plaatsen hiervoor. Maar soms houd je je hart vast als de kat er middenin springt of kinderen er hun grijpgrage handjes naar uitsteken. Om over stof afnemen nog niet te spreken. Allemaal redenen om eens te denken aan een vitrine.

Goedkoop zijn deze meubels niet, ze kosten vaak minimaal rond de vijfhonderd gulden. Maar een smaakvol ingerichte vitrine is een aanwinst voor uw interieur, een kijkobject.

Vitrines zijn er in allerlei vormen en uitvoeringen. Geheel of gedeeltelijk gesloten, gemaakt van perspex of glas. Er zijn modellen met een aluminium of messing frame of een gelakt frame in modieus wit, zwart of een andere kleur.

Scheidingswand

De meeste zijn vierkant en zuilvormig, maar er zijn ook rechthoekige, driehoekige en zelfs zeskantige uitvoeringen. Sommige vitrines hebben een ondoorzichtige achterwand, andere zorgen door middel van een spiegelbodem of -achterwand voor een bijzonder effect. Het decoratieve resultaat is optimaal als een vitrine is voorzien van (halogeen) binnenverlichting.

● *Een smaakvol ingerichte vitrine zal in het interieur echt een kijkobject vormen.*

Vitrines kunnen tegen een wand worden geplaatst, maar lenen zich meestal ook uitstekend als vrijstaand meubel. Alleen als kijkobject, als de ruimte het toelaat, of in de functie van scheidingswand.

Steeds vaker worden vitrine-onderdelen ingepast in bergmeubelen. Een deel van de inventaris gaat in dat gevaar schuil achter deurpanelen, een ander deel wordt uitgestald en sfeervol verlicht achter perspex of glas. Dit soort 'luchtige' elementen maken een bergmeubel lichtvoetiger en sierlijker.

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Jonge vrouw zoekt APPARTEMENT of bovenwoning in Heerlen of Sittard onder de ƒ 590,-. Tel. 045-223976.

WINKELRUIMTE regio Sittard, plm. 100 m2, huurpr. max. ƒ 700,-. 045-420109.

Spoed! Woning, flat of etage te h. gevr. omg. SITTARD/Susteren/Echt e.d. Tel. na 18 uur 046-523418.

Met spoed gevr. ETAGE of app. voor 1 pers. te Heerlen of omgev. Tel. 045-712842.

Flinter zkt. tijd. PIEDATEER in Maastricht, max. ƒ 700,- all-in. Tel. 023-313037.

Te h. gevr. spoed: WOONRUIMTE Geleen of omg. Huur tot ƒ 1.500,-, voor drs. gezin. 046-751812 na 20 u.

Gevr. eengezinswoning gem. VOERENDAAL, huurpr. plusm. ƒ 800,- p.mnd. Tel. 045-750190.

3 Nette studenten zoeken WOONRUIMTE in Maastricht, liefst centrum. Tel. 085-610992.

Te h. gevr. WOONRUIMTE voor 2 meisjes in Maastricht of omgev., v.a. 1 jan '92, max. ƒ 800,- p.mnd. Tel. 043-687284, na 20.00 uur. Vragen naar Mariëlle.

HOSTESS zoekt kleine woning of appartement. Tel. 045-714007.

Gevraagd APPARTEMENT te Heerlen of omgeving voor 2-pers. en 1 kind met keuken en bad ca ƒ 650,- p/mnd incl. 045-215509 tot 19u

België, centrum Luik.

Te huur privéclub en 3 appartementen. Tel. 09-3241236215 van 10-18 u. Na 18 u. 09-3241523365

Te huur

kleine luxe appartement

in centr. Heerlen, voor 1 of 2 personen. Inl. Koreman Oliebergse tapijten. Honigmanstr. 31, Heerlen. 045-714914

6433 CL, huisnr. 108.

Te huur:

Hoensbroek/centrum (winkelerf)

2-Kamer appartement op 3e verd. met centrale verwarming en berging. Huurpr. incl. stoffering ƒ 600,- p/m. Te aanv. per 15-12-1991. Inl.: W&L Vastgoed B.V., tel. 043-257474.

Te huur aangeboden zeer bekend

Cafétaria petit restaurant centrum Wyck-Maastricht

Brouwerij vrij. Vereiste horeca-papieren. Zonder de nodige contanten onnodig te reflecteren. Br.o.nr. B-9876, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Laag seiz.: KAMER in Hotel, centrum Valkenburg, va. ƒ 125,- p.w. 04406-12125.

Centrum HOENSBROEK te h. woonstudio best. uit: zit/slpk., keukentje, douche, toilet, centr. verw. Te bevr. Nieuwstr. 10, Hoensbroek. Tel. 045-211527.

Gevr. persoon die met mij de woning wil BEWONEN, huur ƒ 250,-. 045-225194.

Gestoff. en gemeub. APPARTEMENT voor net, werkend pers. Kouvenderstr. Hoensbroek 045-226359.

VALKENBURG, ld. bungalow met 2 slaapk., gestoff. en gemeub., voor 5 mnd., ƒ 815,- p.mnd. excl. Inl. 04459-1305.

Te huur APPARTEMENT te Brunssum all-in ƒ 625,-. Tel. 045-212843 van 9. tot 17.u

KLIMMEN. Vrijstaande bungalow op groot perc. plm. 1700 m2, living met parketvl. keuken, 4 slaapk., badkamer, souterrain met garage, 2 hobbyruimtes, terras, tuin met tuinhuis. Pr. 395.000,- k.k. Makl.kant. Rob Dassen. 046-375757.

Te h. luxe APPARTEMENT met o.a 2 slpk., dakterras en kelder in centrum Roermond nabij station. Br.o.nr B-9877 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Appartement te huur bij station SITTARD. Br.o.nr. B-9807, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

HOENSBROEK, garage met berging en kelder op 2.000 m2 weiland, landelijk gel., huurpr. ƒ 175,- per mnd. Tel. 045-220550.

LANDGRAAF: (Waubach) te h. loods 360m2 met parkeerplaats. Huurprijs ƒ 9.500,- p.jaar. Br.o.nr. B-9681, L.D. Postbus 2610, 6401 DP Heerlen.

Te huur mooie bovenwoning te HOENSBROEK voor 2-pers. Tel. 045-221822.

Te huur WINKEL/kantoorruimte te Voerendaal, grootte 170 m2. Tel. 045-752619.

Te huur in KERKRADE: in rustig gelegen goed onderhouden appartementencomplex, ook zeer geschikt voor ouderen. Twee-kamerappartementen, ƒ 491,53 incl. service-kosten. De appartementen zijn voorzien van een individuele c.v. - individuele en goed geïsoleerd. Inschrijving onder vermelding van naam, adres woonplaats en gezinsomstandigheden naar: N.S.A.W., Postbus 741, 5201 AS 's-Hertogenbosch, tel. 073-120911 (tussen 9.00 en 12.00 uur), mevrouw W. Brandsma.

★ ★ ★ **Huizenkopers opgelet !** ★ ★ ★

Voor een veilige aankoop, een snelle taxatie en de beste hypotheek: Uw ideale partner en adviseur!

VAN DE PAS MAKELAARDIJ HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen Telefoon: 045 - 741616

Van de Pas de makelaar van de koper!

Snel en goed Uw huis verkopen?

Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

**** **15 JAAR VASTE RENTE** ****

GEEN ANNUITEIT 8,9% of SPAARHYPOTHEEK 9,1% met gemeente-garantie. Bel tijdens kantooruren: 045-712255 na kantooruren/weekend 045-440731. Hypotheekadviseur J. Wetzels.

Het voordeel van 30 jaar ervaring Stienstra Hypotheek-Service

Wij zoeken dringend

voor onze klanten, huizen in Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Bocholtz en Vaals! Bij alle klanten voor wie wij tot nu toe succesvol bezig waren bedanken wij ons bij deze nogmaals van harte.

Immobilien Van Lier/ Radermacher GmbH

Tel. 0949-2407/3017 van 9.00-13.00 uur.

Vrijstaand

Modern landhuis op 900 m2 in Teuven, 2 km onder Slenaken. Geh. onderkelderd (dubb. gar.), zitkamer (plm. 40 m2) woonkeuken (plm. 24 m2), 3 slaapk., badkamer, Cv(olie). Degelijke bouw, geïsoleerd. ƒ 375.000,- k.k.

Vrijstaand

Prima staat verkerende semi-bungalow met 2 à 4 slaapk., zit. (40 m2), eetkamer, keuken, badk., CVgas, dubbele garage, grote tuin met vijvers, ƒ 310.000,- k.k. Wittem.

Vrijstaand

ouder huis, 1.082 m2, kelders, zolder, 6 kamers, badk., vrij uitzicht voor en achter. Wijlre, ƒ 220.000,- k.k.

Makko Gulpen

(W. Timmermans, NVM-makelaar/beëd. taxateur en W. Defesche, beëdigd taxateur og). Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182. (zaterdag 10.00-13.00 uur).

Huizen gezocht!

Voor diverse opdrachtgevers zijn wij in de regio Heerlen op zoek naar woningen, bungalows e.d. (elke prijsklasse). Heeft U nu of in de nabije toekomst verkoopplannen, bel ons dan even. Als verkoper betaalt U ons geen courtage of kosten.

van de Pas

De Makelaar van de koper

HEERLEN: 045-74 16 16

Wilt U uw huis verkopen

Wij zoeken voor onze Duitse klanten vrijstaande en halfvrijstaande huizen in het grensgebied.

IMMOBILIEN DÜSTERWALD.

Tel. 045-351254.

Bouwgrond en huizen gezocht !

Voor onze klanten zijn wij voortdurend op zoek naar geschikte objecten in het gebied aan de grens. Maak gebruik van onze deskundigheid en ervaring bij de verkoop van onroerende goederen in het grensgebied! Wij geven u raad bij:
* de reële prijsstelling
* de afwikkeling zonder problemen
* en een snelle verkoop van uw huis

Overtuig u van onze betrouwbaarheid!!! Overleg vrijblijvend met onze deskundige, internationaal ervaren raadgevers. Profiteer van onze ervaring, want bij APPEL telt: "Een goede raad spaart veel geld" 250 DM BELONING betalen we aan diegene, die ons helpt aan iemand die zijn huis verkoopt. Bel voor meer informatie!!

HAUSVERMITTLUNG & FINANZIERUNG APPEL

09 49-2 41-87 47 28

WAT UW HUIS AANGAAT:

Geen verkoop, geen kosten!

(nooit advertentiekosten)

VAN OPPEN B.V., Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543.

Sittard, Industriestraat 35

Te koop of te huur.

Op handelsterrein gelegen bedrijfsobjekt, bestaande uit: showroom/verkoopruimte met verhard terrein, alsmede vrijstaand woonhuis met o.a. kantoor, kelder, hal, woonkamer, luxe keuken, 3 slaapkamers en fraaie badkamer. Uitbreiding is mogelijk. Uitv. gegevens en koopprijs op aanvraag. Tel. 046-510655.

Te koop woon/winkelpand

Diepstraat Eijsden. Pr.n.o.t.k. Inlichtingen tel. 04409-2359 of 1681.

Service-flat

Groot fraai gelegen 2-kamerflat. Groot zonnig zitbalcon met mooi vrij uitzicht, badkamer, veel bergruimte, Cvgas lift, direct leeg, rand Vaals, ƒ 115.000,-

Makko Gulpen

(W. Timmermans, NVM-makelaar/beëd. taxateur en W. Defesche, beëdigd taxateur og). Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182. (zaterdag 10.00-13.00 uur)

Te koop Lanaken

in residentiële wijk nog enkele kavels villa-grond. Grootte ca. 20 are, prijs 1.550 Bfrs per m2.

Inl. Laeven, ☎ 045-751189.

Woonhuizen gevraagd

In samenwerking met een zeer groot makelaarskantoor in Aken bieden wij U de mogelijkheid om uw huis gedurende 6 maanden via dit kantoor en via de Duitse kranten, te koop aan te bieden: GEEN VERKOOP, GEEN KOSTEN!!!!! Wij vragen derhalve woonhuizen in de prijsklasse tot plm. ƒ 200.000,- (bij voorkeur met garage) in: Kerkrade, Vaals, Eygelshoven, Landgraaf, Bocholtz, Simpelveld en Heerlen. Bel voor 'n vrijblijvende afspraak: 045 - 32 41 33.

Bopa O/G

Sittard Centrum

Halfvrijstaand herenhuis 1980, gerenoveerd. Evt. geschikt voor praktijk/kantoor. Vraagprijs ƒ 279.000,- k.k. Info: Euveko Makelaardij BV, Geleen, Rijksweg-zuid 1 E, Tel. 046-749450.

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar

Bel de onroerend goed lijn

046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

Heerlen

Agaatstr. 2, uitst. onderh. halfvrijst. woonhuis met tuin en garage. Ind.: geh. onderkelderd, 3 slaapk., woonk. m. parketvloer, eiken aanbouwkeuken, badk. Perc. 240 m2, ƒ 123.000,- k.k.

Kerkrade

Kaalheidersteenweg 203, zeer goed onderh. halfvrijst. woonhuis met tuin, garage en berging. Ind.: kelder, L-woonk., gr. keuken incl. complete aanb.keuken, 3 slaapk., 4e slaapk. op zolder via vaste trap, overdekt terras. Perc. 379 m2, ƒ 189.000,- k.k.

Schaesberg

Mijnlamp 24, goed onderh. tussenwoning, '82, m. tuin en berging, 3 slaapk., badk., ruime zolder, (vaste trap), ƒ 130.000,- k.k.

Bopa o.g.

Tel. 045-324133.

Heerlerheide:

goed gelegen en uitstekend onderhouden appartement op de eerste verdieping met o.a. berging, hal, toilet, woonkamer met open keuken kamer 2 slpk. 2 balcons, c.v., reeds voorbehouden-king. Terstond te aanv. Prijs ƒ 90.000,- k.k. KERKHOFFS makelaardij o.g. BEEK, tel. 046-373427

Te koop Zutendaal: prachtig gelegen BUNGALOW in villawijk op 20a. (2x10a), 40 op 50 m. Mogelijkheid tot meerdere bouwpl. Munsterestraat 22. 09-32.11.764511.

Norel hallenbouw

Build to lease

Hamar, 045-210719.

Kerkrade

Goed gesitueerd ruim tussengel. sfeervol woonhuis met binnenplaats. Ind.: beg. gr. ruime hal, woonk.(40 m2) eetkeuken, douche. Kelder. Verd.: 4 kamers, toilet, vaste trap naar zolderverd. alwaar 3 kamers. C.v. Prijs ƒ 105.000,- k.k.

LIVAC B.V.

Akerstraat Nrd.11 Brunssum tel. 045-220550.

BELONING ƒ 500,- voor de tip die leidt tot koop van een ouder huis of boerderijtje tussen Heerlen en Maastricht. Tot ƒ 150.000,-. Tel. 04492-5288.

Te koop gevr. vrijst. ruim woonhuis, min. 4 slpks. in UBACHSBERG, Klimmen of Hulsberg. Max. ƒ 280.000,-. Br.o.nr. B-9519 LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Halfvrijst. woonh. Ind.: woonk., eiken keuken. 1e verd.: 3 slpks. en badk., zolder, gr. garage en tuin, ƒ 155.000,- k.k. Touwslager 6 BRUNSSUM 045-257753.

AMSTENRADE, Hommerterallee 2b, vrijst. bungalow met 1 slaapk., in zeer goede staat, ƒ 159.000,-. Wijman & Partners, 045-726671.

Te k. halfvrijst. herenhuis te MERKELBEEK. Perceelsgrootte ca. 1.000m2, 5 slpkmrs. Duurzaam gebouwd. bwj. 1980, vr.pr. ƒ 269.000,-. Tel. 045-271213.

HEERLEN, Schaesbergerweg 48, (nabij centrum). Perf. drive-inn woning met inpandige garage, 3 slpkmrs 40m2 woonk. met parket, nwe. witte badk. aanbouwkeuken, hardhouten kozijnen, dubb. glas. Keurig. Zien is kopen. ƒ 135.000,- k.k. Tel. 046-742550 Jos Storms O.G. Geleen.

OIRSBEEK, Putstr. 13. Karakt. halfvrijst.(herenhuis) met mooie tuin (480m2), garage, ruime woonk. met serre, 3 slpkmrs. zolder (vaste trap) kelder c.v. ƒ 165.000,- k.k. Tel. 046-742550 Jos Storms O.G. Geleen.

HOENSBROEK, Oranjeboomstr. 2 (Passart-Zuid) halfvrijst. hoekpand met garage, tuin, 3 slpkmrs. zolder, kelder, serre. Keurig pand op leuke ligging. ƒ 128.500,- k.k. Tel. 046-742550 Jos Storms O.G. Geleen.

HEERLEN app. met eigen gar., 2 slpks., lift, groot balkon, met gebr. van groot dakterras, ƒ 120.000,- k.k. Tel. 045-723993.

HUIS gezocht met tuin tot ƒ 120.000,- in grensstreek. Schwerger, Handelstr. 24, 5120 Herzogenrath. Tel. 09-49-24077182

6433 BH, huisnr. 7.

GEMEUBILEERDE kantoren tijdelijk of permanent incl. receptiefaciliteiten, postadres, telefoonbeantwoording, tekstverwerking, vertalingen. Maastricht, Amsterdam, Utrecht. Bel Euro Business-Center 043-821500.

Te huur BEDRIJFSRUIMTE/opslagruimte in Maasmechelen (België), goed gelegen, opp. 500 m2. Inl. 09-3211-762212.

Te huur kleine doe-het-zelf GARAGE, in Heerlen. Tel. 045-721976.

OIRSBEEK, Beethovenstr. 8, geschakeld halfvrijst. woonhuis, bwj. '74. Ind.: hal, keuken, woonk. (36 m2) met parket, inp. garage, 3 slpks. (parket), badk. Tuin op het zuid. pr.n.o.t.k. 04492-3325.

HOENSBROEK, Lichtenbergstr. 38 halfvrijst. woonhuis met garage en berging. Ind.; hal, toilet, keuken, woonk., 3 slpks., douche, kelder, zolder. Vraagprijs ƒ 135.000,-k.k. Inl. van Oost Assurantiën V.O.F. Juliana Bernhardlaan 8, 6432 GW Hoensbroek. Tel. 045-224241 b.g.g. 045-218062.

Te koop vrijstaand WOONHUIS met kantoor, garagehal en verkoopterrein, geheel afgezet met Heras hekwerk, opp. groot ca. 1.250 m2. Voor vele bedrijfsdoeleinden geschikt. Vraagprijs ƒ 289.500,- k.k. Thans gevestigd: autobedrijf. Inl. Leijenaar's autocentrale, Ridder Hoenstraat 145 t/m 151, Hoensbroek. Tel. 045-212091; fax 045-213739.

Te koop: BRUNSSUM, halfvrijst. woonh. met gar. en tuin. Ind.: gr. woonk. met open haard, open keuken incl. app., 3 slpk., luxe badk. 2 zolderk., vr.pr. ƒ 165.000,- k.k. Tel. 043-252425

Te koop BEDRIJFS O.G. Nabij Heerlen, horecapand ook gesch. als winkel-, eigen parking, 60 zitpl., opp. 575 m2. Vr.pr. ƒ 300.000,- k.k. incl. invent. Inl. 043-252425

Exclusieve VILLA Spaanse stijl te koop te Hasselt, Limburg, ƒ 1.000.000,-. Tel. 09-3211361754 Mevr. Kerkhofs

HEERLEN in centrum gelegen kantoor of winkelpand (230 m2) geen horeca en bovengelegen kamers. Vraagprijs: ƒ 350.000,- k.k. Mak. kantoor Janssen 046-335840.

Te k. halfvrijst. WOONHUIS te Munstergeleen, 3 slpks., badk., woonk., keuken, bijkeuken, kelder, zolder, garage, c.v., tuin 23 m diep. Vr. pr. ƒ 129.500,-. 046-513666

NUTH bedrijfsruimte (ca. 750 m2) en/of kantoorruimte (ca. 245 m2). Gunstige ligging en huurprijs! Huurprijs op aanvraag. Mak. kantoor Janssen 046-335840.

SCHINVELD. Bedrijfspand met bovenwon. m. eigen ingang. Centraal gelegen, grote etalageruit; event. ook horeca. Vr.pr. ƒ 198.000,- k.k. Mak. kantoor Janssen Tel. 046-335840.

WIJLRE, plan Etenaken. Zeer goed onderh. tussenl. woonhuis met tuin en gar. Bwj. '81. Ruime woonk. met open keuk. (luxe kunststof keuk. en vaatw.) travertin vloer. 3 slp.kmrs. w.v. 2 met parketvl. Vernieuwde witte badk. met 2e toilet. Ruime zolder bereikb. met vlizotrap. Prijs ƒ 198.000,- k.k. Tel. 04450-3702.

GELEEN, halfvrijst. hoekwoning met garage, z-woonk., keuken, 3 slpk., badkamer, 2e toilet, vaste trap zolder (mog. 4e slpk.) en tuin (mog. subsidie). Vraagpr. ƒ 137.500,- k.k. Makl.kant. Rob Dassen 046-375757.

Te k. gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobilien, tel. 045-414015

Kunststof RAMEN en deuren, schuifpuien, nu extra winterkorting tot 15%. Direkt van fabriek. Ook weekend. Kopers gevr. Fa. ... 045-218...

Gratis al te halen plm. 400 DAKPANNEN, ... Tel. 045-...

Te k. ... TRAP 14 treden ... 2,70 mtr. Tel. 045-231861.

Bouwmaterialen & Machines

WESSEM

Zand Grind Bouwmaterialen Tuindekoratie Transport

WESSEM, Groeneweg 1, tel. 04756-1442 MAASTRICHT, Borgharenweg 160, tel. 043-631999 BRUNSSUM, Bouwbergstraat 102, tel. 045-251962

KUNSTSTOF-ramen-deuren-serres, van fabrikant naar klant, nergens goedkoper. Tel. 045-327962; fax. nr. 045-327963.

Nieuw 1e k. BALKHOUT, 63x160 ƒ 6,61 p.m. 75x175 ƒ 8,60 p.m. 75x200 ƒ 9,83 p.m. incl. BTW. Impreg b.v., in de Cramer 18, Heerlen. Tel. 045-717733.

1e keus vuren BALKEN, tegen zeer concurerende prijzen b.v.: 5x7 cm ƒ 2,25 p/m; 5x15 cm ƒ 4,50 p/m; 6x16 cm ƒ 5,75 p/m; 7½x17½ cm ƒ 7,85 p/m. enz. Alles incl. BTW! Houtzagerij Windels, ind.terr. Bouwberg, Brunssum. Tel. 045-270585

In/om de tuin

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN. Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Te koop witte GRINDTEGELS 50x50 cm, ƒ 2,- p.st. Zelf af te halen. 045-229892

RADIAALZAAGMACHINE Dewalt 8001, zaagdiepte 9 cm. 1 jaar oud, ½ pr. ƒ 1.400,-. Willems Bouwservice, Haesselderstraat 1, Geleen. 046-743791.

Te k. Scheppach FREESMACHINE met toebehoren, ƒ 750,-. Tel. 045-250352

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Gewolmaniseerde TUINPLANKEN en palen. Houth. Jos Kuijpers, Holstraat 43, Margraten. Tel. 04458-1982

KETTINGZAGEN Hier van koop je bij Brouwers/BBIS! Maastricht 043-684444, Heerlen 045-411930, Wijlre 04450-2220.

Prima eiken biels ƒ 32,50; diagonaalscherm ƒ 70,-; boogscherm ƒ 78,-; zwaar PLANKENSCHERM ƒ 115,-. Plank 300x15x2 cm ƒ 10,50. Impreg Tuinhout bv. In de Cramer 18, Hrl. 045-717733

Te k. oud-hollandse, nostalgische BUITENVERLICHTINGEN en brievenbussen tegen zeer voordelige prijzen. Fa. J. Janssen en van Dorst, De Hut 7, Gulpen. Tel. 04450-1970.

MEUBELBEURS

UW ADRES VOOR TWEEDEHANDS HUISRAAD

openingstijden: dins- donder- en zaterdag van 14.00u - 17.00u

DRIEVOGELSTR. 87 KERKRADE TEL. 045-425350

HEERLEN

Zr. ruime eengezinswoning met zr. gr. mooie tuin met achterom. Ind.: 2 kelders, entree, gang, toil., woonkam., eetkam., mod. keuken, bijkeuken, 3 slaapkam., badkamer met bad, zr. ruime zold. Ged. geïsoleerd. Prijs in ond. overleg.

TAXATIES

onroerend goed t.b.v. aan- en verkoop, financiering, hypotheek, assurantiën, successie, rechtbank enz. indien nodig binnen 24 uur.

HOENSBROEK

Zr. ruim vrijst. landhuis (1973) met absolute privacy. Ind.: gar. v. 3 auto's, hobbyr., wijnkeld., entree, hal, toil., study, keuk., eetkam., woonkam., zonneterras, 5 slaapkam., 2 badkam., isolatie, veel tuin. Opp.ca. 1100 m2, inh. ca. 1000m3. Prijs n.o.t.k. ... overleg.

Onroerend Goed Makelaardij **LEENAARS b.v.**

Pater Kombouts... 6419 BE Heerlen Telefoon: 045-717237

te koop

STEIN, Schinekstraat 9

Vrijst. bungalow met nieuwe c.v., gr. garage, kelder en siertuinen. Oppervl. 815 m². Ind.: r. hal, woonkamer met open haard en tegelvloer, keefkeuken met nieuwe ... st. met alle app., 3 slpk., nieuwe badk. m. ligbad etc. Vraagprijs ƒ 289.0..

GELEEN, Mariastraat 59

Winkel/woonhuis met ca. 200 m² bedrijfsruimte. Ind.: ... mige woonkamer met leisteenvloer, r. keuken, 4 slaapk. dakterras. Vraagprijs ƒ 285.0..

GELEEN, Leeuweriksstraat 37

Ouder type halfvrijst. ... op 't zuiden. ... eenvoudige keuken, ... vaste trap n. afgewerkte zolder. Prijs ƒ 155.0..

VERKOCHT

Voor onze relaties zoeken wij op k... termijn woningen in alle prijsklass... Wij berekenen bij GEEN VERKOOP GEEN KOSTE...

SCHINNEN

Aan rand van natuurgebied gel. riant vrijst. landhuis ... door ca. 2300 m² parktuin. Bjw. '77. Ind.: souterrain m. ... garage, royale hal met vide, woonk. ± 52 m², open ... tegelvloer, kantoor c.q. speelk. ± 25 m², 5 slaapk., bad... bad, douche, 2e toilet etc., afgewerkte zolderkamer. ... Vraagprijs ƒ 575.000,- k.k.

GELEEN, Gansbeek 86

Rustig gel. bungalow met zonnige tuin. Ind.: hal, ruime w... met open keuken ± 45 m² met tegelvloer en aanbouw... ken, 2 slpk., badkamer met ligbad. Trap n. verdieping... beslist van binnen gezien worden. Vraagprijs ƒ 145.000,- k.k.

SPAUBEEK, Soppestraat 2

Vrijst. bungalow met zeer gr. garage, kelder en rondom ... Oppervl. 750 m². Ind.: royale hal, L-vorm. woonkam... open haard en schuifpui, gr. keefkeuken, bijkeuken, 3 ... badk. Ged. isolatie en rolluiken. Aanv. ca. aug. '92. Vraagprijs ƒ 369.000,- k.k.

TE HUUR

OUD-GELEEN, Marcellinestraat 1

Representatieve kantoorruimte te huur in winkelkern ... nabijheid van NS-station. Begane grond ca. 85 m² vloe... pervl. Verd.: ca. 100 m², verdeeld in 5 ruimten. Aanvaard... direct. Huurprijs in ove...

MARINUS KRIJNTJE

beëdigd makelaar & taxateur o.g. Kummenaedestraat 72 - 6165 BX Geleen. Tel. 046-75...

Wilma Bouw

Nog vóór de kerst kunt u comfortabel wonen met centrum Heerlen aan uw voeten.

Nieuwbouw koopappartementen voor nog géén ƒ 800,- p.m.

(Rekeninghoudend met fiscaal voordeel)

Oranje Residence

VERGELIJK DIT EENS MET UW HUUR

Nieuwbouwappartementen in het centrum van Heerlen.

Met de mogelijkheid van een eigen parkeerplaats in de parkeergarage onder het gebouw. Verder een ruime living (34 tot 47 m²), 2 slaapkamers, lift, een complete badkamer en een luxe keuken met apparatuur. De koopprijzen zijn vanaf ƒ 126.500,- v.o.n.

Op Dautzenbergstraat 18[II] is een schitterende modelwoning ingericht door Lendfers Decoration.

Zaterdag 23 november houden wij open huis en voor diegenen die dan verhinderd zijn herhalen we dat van maandag 25 t/m zaterdag 30 november elke dag van 14.00 tot 18.00 uur.

Voor alle informatie:

Stienstra makelaardij b.v.
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen
Telefoon 045-712255
Geopend: ma - vr 9.00 tot 21.00 uur
Zaterdag 9.00 tot 18.00 uur

STIENSTRA MAKELAARDIJ BV — **Wilma**

100% FINANCIERING MOGELIJK

INRUIL VAN UW HUIDIGE WONING IS BESPREEKBAAR

VANDAAG HOUDEN WIJ OPEN HUIS VAN 14.00 TOT 18.00 UUR

'Inrichting van achtduizend gulden normale zaak'

Designkamers voor baby's

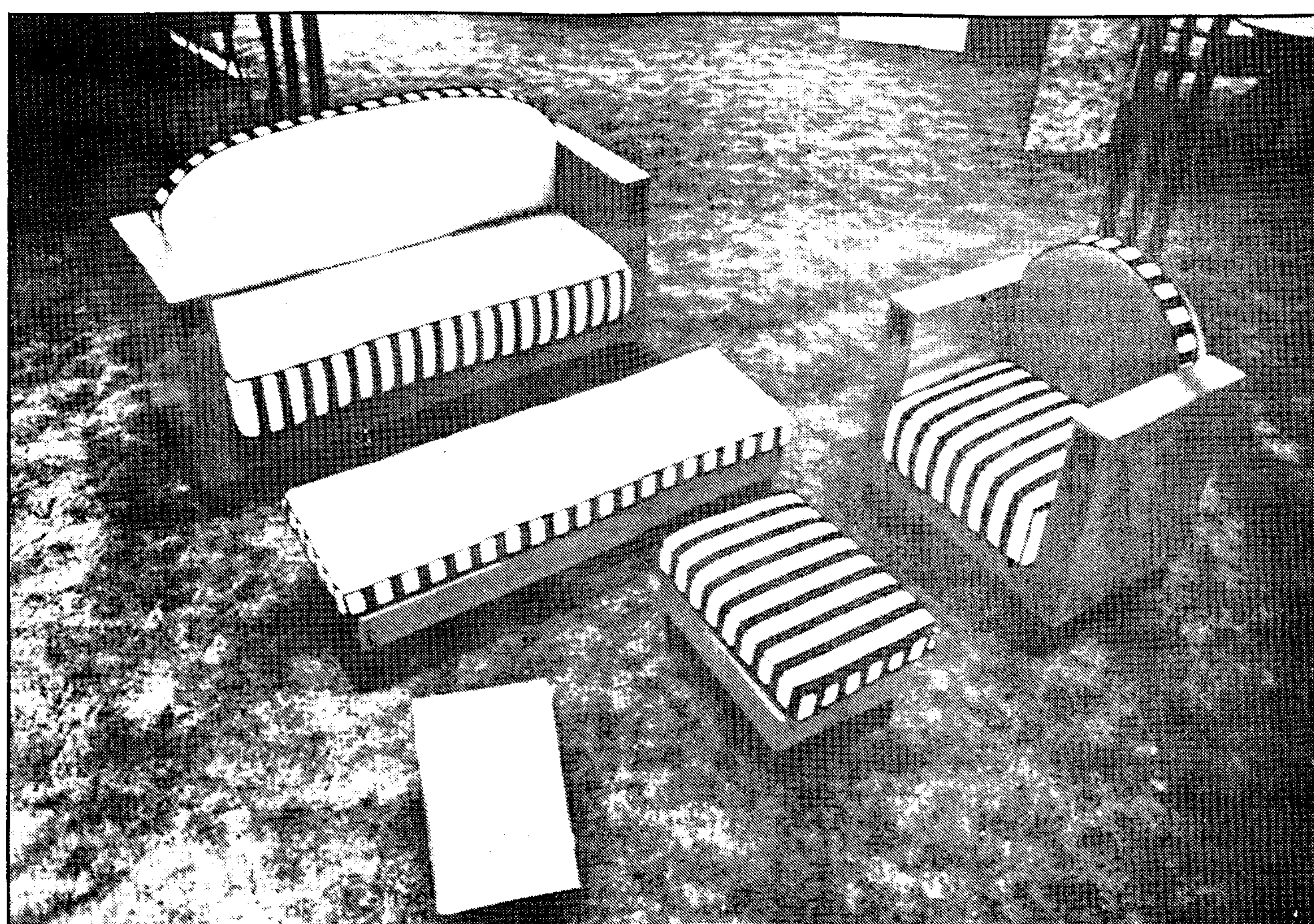
design in de Nederlandse kamer volledig geaccepd lijkt te zijn, sluipt het werpersmeubel ook de kinkamer binnen. Ter geleheid van een verbouwing ft het Baby Meubel Para in Breda vijf bekende ineurontwerpers uitgenod om hun visie op het ymeubel te laten zien. In b Bébé worden de ontwer van Gerard van den Berg, b Eckhardt, Dick Dankers, t Quadvlieg en Rob Law tentoongesteld.

ntwerpen zien er bepaald niet ags uit. De wieg van Gerard en Berg lijkt met zijn stompe, e vormen zo uit een aflevering de Flintstones te zijn weggekt. Vertederend is het piepkleistoeltje van Rob Eckhardt, dat – nog kleiner – extra kussentje ft voor de beer of pop. De micule zithoek, uitgevoerd in prire Mondriaan-kleuren, van Dick nkers is tot nog toe het enige ontp waarvan zeker is dat het in duktie wordt genomen.

Waanzin

reacties van het publiek op deze zondere meubeltjes zijn heel wisend vertelt Jos Gielen van het niliebedrijf. „Dat varieert van re waanzin' tot 'schitterend'. u, dan heb je het als ondernemer k ik goed gedaan."
e ontwerpers vonden het een uitdaging om eens iets voor baby's en kinderen te ontwerpen. Zij vinden dat er op dat gebied niets bijzonders te koop is. Daar ben ik het natuurlijk niet mee eens. Ook in het goedkopere genre is er een heel leuk aanbod. Maar op designgebied was er voor baby's inderdaad niets en daar proberen wij nu verandering in te brengen."

Dat doet het Baby Meubel Paradijs met Club Bébé, een programma met schitterende - maar peperdure - babykamers. Een complete inrichting, met stoffering, heb je er nauwelijks onder de twintigduizend gulden. Losse elementen zijn goedkoper, maar duurder kan ook. Zelfs wie een ton wil spenderen kan in Breda terecht.

● *Deze mini-kamer van Dick Dankers wordt als enige in produktie genomen.*

Guilt design

De meubeltjes zijn uitgevoerd in zacht getinte lak of met de hand gemarmerd hout. De stoffering komt uit de collectie Abacadabra van het Engelse Guilt Design. Schitterende stofjes met dierenfiguurtjes erop, die zijn uitgevoerd in zachte kleuren die niet zoet zijn. De familie Gielen heeft deze kamers zelf ontworpen en laten uitvoeren.

Aanstaande ouders die bij Club Bébé een kamertje bestellen krijgen thuis bezoek van een interieurarchitect. Die stelt een kamer op maat samen, geheel conform de wensen en portemonnee van de klant. Die geldbuidel moet overigens al ruim bemeten zijn, wil men van deze faciliteit gebruik kunnen maken.

„Mensen die niet zo veel te spenderen hebben, verwijzen wij naar de rest van de zaak," zegt Jos Gielen gedecideerd. „Daar staan leuke, betaalbare babymeubels, want wij willen dat iedereen hier iets kan kopen. Maar je moet jezelf natuurlijk niet gek maken. Deze kamers zijn schitterend, maar ze kosten nu een hoop geld. Club Bébé is voor mensen die iets anders willen. We kunnen ook hele rare dingen maken, dit programa is volledig toegesneden op de individuele wensen. Het is hier overigens helemaal geen uitzondering als mensen zes tot achtduizend gulden voor een babykamer uitgeven."

Stooktabel week:
van zondag: 10 november t/m zaterdag: 16 november 1991

Bij een normaal jaarverbruik in m³ van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 13 oktober 1991 (meterkaart kolom 5)
800	24	ƒ 13,68	94
900	27	ƒ 15,39	107
1000	30	ƒ 17,10	118
1100	33	ƒ 18,81	131
1200	36	ƒ 20,52	143
1300	39	ƒ 22,23	154
1400	42	ƒ 23,94	166
1500	45	ƒ 25,65	178
1600	48	ƒ 27,36	190
1700	52	ƒ 29,64	204
1800	55	ƒ 31,35	216
1900	58	ƒ 33,06	228
2000	61	ƒ 34,77	240
2200	67	ƒ 38,19	264
2400	73	ƒ 41,61	287
2600	79	ƒ 45,03	312
2800	85	ƒ 48,45	336
3000	91	ƒ 51,87	360
3300	100	ƒ 57,00	396
3600	110	ƒ 62,70	434
3900	119	ƒ 67,83	469
4200	128	ƒ 72,96	505
4600	140	ƒ 79,80	553
5000	153	ƒ 87,21	604
5500	168	ƒ 95,76	662
6000	183	ƒ104,31	723
6500	198	ƒ112,86	783

Tip: 's Avonds de gordijnen dicht, heus dat helpt!!

Landschaptuintjes van miniplanten

Chinezen waren er eeuwen gelen al heel goed in om van bepaal Bonsaivormen miniatuurlandapjes te formeren. De Japanners bben die kunst met groot gemak ergenomen. Benamingen als Yo-Ue, voor een groep pietepeuterig houden boompjes, of Ikadabuki or boomgroepjes in een platte haal (ook wel 'vlot' genoemd) zijn heel lang bekend.

ngzamerhand zijn we in ons land k in staat om in een decoratieve ramische, tamelijk platte bak leu mini-landschapjes aan te leggen. kwekers weten van steeds meer merplanten mini-versies voort te engen, waarmee waarlijk artiske 'tuinen op kleine schaal' geakt kunnen worden. Ze blijven rassend lang in stand. Het is ook or kinderen een leuke uitdaging, voorbeeld ter gelegenheid van n verjaardag of ander huisfeestje. t kan ook in wedstrijdverband organiseerd worden.

is een heleboel 'spul', dat volwasn is of er als zodanig uitziet waare gewerkt kan worden. Slaapkaergeluk, koraalmos, bolletjes mos of Selaginella, varentjes of zelfs grasjes kunnen erin mee doen. Met wat grind of brokjes (tuf)steen kan de mini-landschapsarchitect zich helemaal uitleven. Heuveltjes, paadjes of zelfs met behulp van een stukje plasticfolie een vijvertje, dat is allemaal mogelijk. Snoeihout van de druif of van een treurwilg kunnen bij dit creatieve spel eveneens gebruikt worden.

Wie er meer in ziet om een forse schaal te vullen met bloeiende plantjes in één kleur, kan aan kaapse viooltjes denken, of aan kerststeren. Met wat ranken van klimop bij de hand verricht je wonderen in zo'n plantenschik-avontuurtje.

Tamelijk nieuw in dit verband is Ficus benjamina Natasja, die een fijn blad heeft. Ook van de cyclaam is er een minivorm die zich voor dit doel leent. De kleine Anthurium kan na de bloei in een grotere pot overgezet worden, waar hij dan verder groeit en later weer kleine bloemen geeft. Ook veelkleurige miniroosjes, kleine primula's, Kalanchoës en Streptocarpus kunnen een minilandschapstuintje verlevendigen.

● *Ook kinderen kunnen zich uitleven in het aanleggen van een landschap of tuin op huiskamerformaat.*

Schilderen met kant en zijde

Schilderen op zijde is niets nieuws, wèl nieuw is het beschilderen van kant met zijdeverf. De effecten die daarmee bereikt kunnen worden zijn werkelijk sprookjesachtig en gecombineerd met beschilderde zijde levert het schitterende resultaten op.

Er is een grote variatie in toepassingsmogelijkheden, bijvoorbeeld wenskaarten, schilderijtjes, doosjes en wandkleden. De kantenmotieven zijn verkrijgbaar in hobbywinkels, waar ook de benodigde zijdeverf, gutta en effectzout voorhanden zijn. De lapjes kant zijn er in variaties als motieven in bloem- en dierfiguren, die je kunt uitknippen. Zo'n mapje kost gemiddeld twaalf gulden.

Een vensterkaart kun je kopen of zelf uit dik papier of dun karton snijden. Zet de zijde in een spanraam of bevestig het met plakband op een zelf gemaakt kartonnen venster. Dit voorkomt dat de dunne verf gaat doorlopen. Het doorlopen van de kleuren is verder te vermijden door de lijnen met gutta (een stopmiddel) af te dekken. Laat de gutta goed drogen.

Schilder de nu ontstane vlakjes in met zijdeverf. Breng deze met een penseel rechtstreeks vanuit het potje op de zijde aan. Om een aquarelachtig effect te bereiken kan een klein beetje water door de verf gemengd worden. Strooi in één of enkele kleurvlakjes een paar korrels effectzout, zodat daar een grillig dessin ontstaat.

Laat alles goed drogen en fixeer het door de achterkant gedurende minimaal drie minuten te strijken, met de de strijkbout op zijdestand.

Plak het stukje zijde op een afdekkaart van 10,5 x 20,5 cm, maar zorg ervoor dat er geen lijmrandje zichtbaar is via het venster. Lijm de afdekkaart in de vensterkaart, zodat het 'landschap' achter het venster komt. Knip uit kantstof de onderdeeltjes die nodig zijn voor de afbeelding en plak ze met transparante hobbylijm op de juiste plaats op de kaart.

Klimaat huiskamer niet echt goed voor varens

arens (Asplenium) zijn vanouds elkome gasten in onze huiskaers. Vele hebben dan ook een ederlandse naam gekregen, zoals e streepvaren en de nestvaren. Ze aan bekend als vrij 'moeilijke' kaerplanten. Kennis over de oorprong en groeiwijze van de platen, aakt het gemakkelijker om ze ooi groen te houden.

treepvaren' is zonder twijfel ingeeven door de sporenhoopjes die bij ndere planten onder de bladeren aak langs de nerven) verschijnen. e nestvaren vormt een koker in de pzet van bladeren waarin ze als epit (groeiend in tak-oksels) humus erzamelen. Een nestvaren kan dan ok prima op een tak aangebracht orden, die dan in een plantenserre ezet wordt, bijvoorbeeld temidden an orchideeën.

e wetenschappelijke naam Aspleium is afgeleid van het Griekse plèn, dat milt betekent. A-splèn etekent: tegen miltpijnen. In de udheid was het blad dan ook een edicijn.

akmensen noemen de bladeren eren', een term die vaak bij de loemsierkunst gebruikt wordt. och zijn de bladeren van de divere soorten niet altijd gedeeld en eveerd zoals bij de broedvaren (Aslenium daucifolium) het geval is. ij deze soort verschijnen op de oue bladeren bruine bolletjes waarit nieuwe plantjes groeien, compleet met wortels. Dit jonge broed unt u in een mengsel van bladaare met rivierzand en wat oude koeest oppotten. Na enkele maanden unt u dan vrienden en bekenden erblijden met zelf gekweekte roedvarens.

. bulbiferum zorgt op dezelfde maier voor vermeerdering. De veren orden zo'n 60 cm lang. Zeker een eter lang en een halve meter reed worden de bladeren van A. dimorphum. Er zijn kleine steriele blaadjes en vertiele, waarbij de sporenhoopjes langs de rand verschijnen.

De nestvaren (A. nidus) heeft ongedeelde bladeren, die mooi lichtgroen en gegolfd zijn. Ze kunnen ook een lengte van een meter halen. In het hart bevindt zich de koker, met op de bodem wat bruine vezeltjes. De middennerf van het blad wordt naar de voet toe donker van tint. Bij de varen australasicum is die middennerf bijna zwart.

● *De bladeren van varens moeten worden afgesponsd en besproeid.*

Verzorging

In verband met de verzorging die Aspleniumsoorten vragen is het goed te weten hoe en waar ze in hun bakermat groeien. Ze komen voor in de regenwouden van tropisch Azië, Oost-Afrika en Australië/Nieuw-Zeeland. Ze houden dus niet alleen van vochtige wortels maar ook van een vochtige omgeving. Vandaar dat onze huiskamer eigenlijk niet zo'n best klimaat voor deze varens betekent. De bladeren moeten dan ook zomer en winter vaak afgesponsd worden èn besproeid. Gebruik daarvoor ontkalkt leidingof regenwater. Ze hebben een hekel aan de zouten die zich in ons drinkwater bevinden.

De wintertemperatuur voor de nestvarens is 16 graden, voor de overige 12 graden. Er is ook een nestvaren gekweekt waarvan de bladeren wel degelijk ingesneden zijn: A. nidus Fibrantum, met donkere hoofdnerven. Deze varens willen alle licht staan maar nooit direct in de zon. De vochtige atmosfeer rondom kunt u bereiken door de plant op een 'eilandje' te zetten, dus de pot op een omgekeerde schotel in een schaal met water.

Bruine randjes

In de zomer, als de plant nieuwe bladeren gaat vormen, krijgt ze meer water met elke week wat vloeibaar plantenvoedsel. Er zijn liefhebbers met groene vingers wie het lukt om in een kasje uit de sporen, via het prothallium nieuwe varentjes te kweken. Een heel werk, dat u dan ook maar beter aan de kweker kunt overlaten.

In het voorjaar moet de grote Aspleniumplant van nieuwe grond voorzien worden. Maak zelf een luchtig mengsel van bladaarde, oude koemest en wat turf. Denk aan de drainagelaag.

Bruine bladranden geven aan dat de plant 's winters van de kou te lijden heeft of op de tocht staat. In de zomer kan dit duiden op voedselgebrek. Het bruine randje kan op enkele millimeters na weggeknipt worden.

Ontdekt u schildluis, verwijder deze dan met een penseeltjes met spiritus. Zorg ervoor dat de schildjes niet op de aarde kunnen vallen. Inspecteer om de week of ze terugkomen.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 19 november 1991

Hoewel de lichte verlaging op de kapitaalmarkt in de voorbije week enige aanleiding vormt tot enig optimisme voor een lagere hypotheekrente, dreigen internationale ontwikkelingen die hoop weer te verstoren. Dergelijke ontwikkelingen lossen elkaar steeds af waardoor de hypotheekrente, mede door een ruime marge ten opzichte van de kapitaalmarktrente, al lange tijd opvallend stabiel is.

				rentepercentages		
Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,94**	**3,92**
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,94**	**3,92**
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	**1,00**	**10.20**	**6,23**	**4,15**
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	**1,00**	**9,60**	**6,56**	**5,08**
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,60**	**6,56**	**5,08**
ABP	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,75**	**3,77**
ABP	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,75**	**3,77**
ABP	spaarhyp.	15 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,75**	**3,77**
ABP	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,30**	**6,35**	**4,92**
ABP	ann. hyp.	10 jaar	**1,00**	**9,30**	**6,35**	**4,92**
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	**1,00**	**9,70**	**5,92**	**3,91**
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	**1,00**	**9,70**	**5,92**	**3,91**
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	**1,00**	**9,40**	**5,69**	**3,73**
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	**1,00**	**9,30**	**5,62**	**3,67**
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	**1,00**	**9.40**	**5,69**	**3,73**
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,20**	**6,28**	**4,87**
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	**1,00**	**9,10**	**6,21**	**4,82**
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,99**	**3,96**
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,90**	**6,06**	**4,02**
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	**1,00**	**9,40**	**6,42**	**4,97**
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,60**	**6,56**	**5,08**
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	**0,25**	**9,70**	**5,86**	**3,87**
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	**0,25**	**9,70**	**5,86**	**3.87**
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,40**	**5,65**	**3,67**
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,60**	**5,80**	**3,79**
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	**1,00**	**9,20**	**6,28**	**4,87**
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,30**	**6,35**	**4,92**
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,90**	**3,86**
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	**1,00**	**9,70**	**5,92**	**3,91**
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	**1,00**	**9,70**	**5,92**	**3,91**
NMB	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,94**	**3,92**
NMB	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,94**	**3,92**
NMB	ann. hyp.	1 jaar	**1,00**	**9,50**	**6,49**	**5,03**
NMB	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,50**	**6,56**	**5,08**
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,70**	**5,91**	**3,90**
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	**1,00**	**9,70**	**5,91**	**3,90**
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	**1,00**	**9,90**	**6,05**	**4,01**
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	**1,00**	**9,40**	**6,30**	**4,87**
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,50**	**6,37**	**4,93**
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,97**	**3,94**
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,97**	**3,94**
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	**1,00**	**9,80**	**5,97**	**3,94**
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	**1,00**	**9,40**	**6,42**	**4,97**
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	**1,00**	**9,60**	**6,56**	**5,08**
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,72**	**3,73**
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	7 jaar	**1,00**	**9,60**	**5,80**	**3,79**
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	**1,00**	**9,10**	**6,21**	**4,82**
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,30**	**6,35**	**4,92**
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,74**	**3,76**
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,76**	**3,78**
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,76**	**3,78**

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

HEERLEN-CENTRUM
ƒ 97.500,- k.k.
Bovenwoning. Ind.: sout.: kelder. Beg. gr.: hal en berging. 1e verd.: woonkamer 8.50x4.00, keuken, 1 slaapkamer en badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers en zolderruimte. Aanvaarding direct.

HOENSBROEK
ƒ 265.000,- k.k.
Vrijstaand landhuis. Ind.: sout.: kelder; beg. gr.: hal, toilet, woonkamer met half open keuken incl. app. opp. ca. 45 m²; hobby-/studeerkamer 23 m²; terras + tuin. 1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer; 2e verd.: 2 kamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

KERKRADE (HOLZ)
ƒ 225.000,- k.k.
Vrijstaand woonhuis met praktijkruimte. Ind.: sout.: 3 kelders. Beg. gr.: hal, woonkamer ca. 29 m², goed geoutilleerde keuken (eiken), kantoor 18m²x4m², 6 garages. 1e verd.: 4 slaapkamers en badkamer. Aanvaarding direct.

LANDGRAAF
ƒ 195.000,- k.k.
Halfvrijstaand woonhuis met c.v. Ind.: sout.: kelder. Beg. gr.: hal, woonkamer 9.00x4.40/3.70, keuken goed geoutilleerd 4.00x3.70, eet- cq. studeerkamer, bijkeuken, tuin ca. 70 m diep op het zuiden. 1e verd.: 4 slaapkamers + badkamer met bad, douche, v.w. en apart toilet. 2 verd.: zolderruimte te bereiken via vaste trap. Grondopp. 1100 m². Aanvaarding in overleg.

VOERENDAAL
ƒ 153.000,- k.k.
Woonhuis met garage, bouwjaar 1988, inhoud 375 m³. Ind.: hal, toilet, woonkamer met half open keuken 32 m², terras + tuin en garage. 1 verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: vaste trap naar zolder met mogelijkheid voor kamers. Aanvaarding direct.

- **Makelaar o.g.**
- **Bedrijfsobjecten**
- **Woningen**
- **Taxaties**
- **Hypotheken**
- **Verzekeringen**

Wie weet wat hij wil, beslist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij ERNENS

Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142

NVM MAKELAAR

Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

TE HUUR
CAFÉ met ZAALTJE
(en woning) in de Oostelijke Mijnstreek

Heeft u interesse in de overname van een redelijk renderend horecabedrijf in een dorpsgemeenschap en beschikt u over de vereiste vestigingsdiploma's alsmede enig kapitaal, schrijf dan naar:

Brand Bierbrouwerij
t.a.v. dhr. R. Keulartz
Postbus 1
6320 AA Wylre

Nadere telefonische informaties op werkdagen (tussen 09.00 en 10.00 uur) bij de heer R. Keulartz: 045-461377.

NVM HYPOTHEEK SHOP

DE BESTE HYPOTHEEK KUN JE NIET MEER MISSEN.

Om die ene, voor u juiste hypotheek te kiezen, krijgt u nu deskundig advies. Van de NVM Hypotheekshop. Uit alle hypotheken van alle geldverstrekkers selecteren wij voor u de juiste. Tegen de best mogelijke voorwaarden.

DE NVM HYPOTHEEKSHOP. BETER THUIS IN ALLE HYPOTHEKEN.

Beek
HYPOTHEEKSHOP KRAMER
Elsstraat 1 - Tel. 046-373601

Gronsveld
HYPOTHEEKSHOP PUSTJENS B.V.
Rijksweg 37A - Tel. 04408-1423

Hoensbroek
HYPOTHEEKSHOP
STEENS / DE LA HAYE / WALD / DOGGE
Hoofdstraat 88 - Tel. 045-223434

Landgraaf
HYPOTHEEKSHOP PICKEÉ B.V.
Heerlenseweg 22 - Tel. 045-326767

aquina

BRUNSSUM, CONST. HUYGENSSTR. 24
Energiezuinige hoekw. met gar. en grote tuin. Ind.: hal, woonk. keuken en portaal m toilet. 1e verd. overloop, 3 slpks., badk. met douche en v.w.. 2e Verd.: ruime zolder, bereikbaar via vaste trap. Alg.: De woning is optimaal geisol. en voorzien van heteluchtverwarming Bwjr. '84. Opp. 284 m² Geheel rolluiken. Gasverbr. ca. 1500 m³
Prijs: ƒ. 145.000,- k.k.

SPOED
Wegens de grote vraag en onze snelle verkoop vragen wij ter bemiddeling woningen en landhuizen in de Oostelijke Mijnstreek.
Maak vrijblijvend een afspraak

HEERLEN, RAADHUISSTRAAT 54
Appartement op de 1e verd. (lift aanwezig). Ind.: royale entree, woonkamer, keuken, 2 slaapks., badkamer met ligbad en v.w., berging. Servicekosten ƒ. 157,- per maand. De woning is voorzien stadsverwarming.
Prijs: ƒ. 89.000,- k.k.

LANDGRAAF, HOOGSTRAAT 143
Ruim winkel-woonhuis met c.v. en tuin. Ind.: o.a. 2 kelders, winkel 51 m² met 2 kantoren, luxe keuken, toilet, c.v.-ruimte en tuin. 1e Verd.: woning: 51 m², keuken, toilet. 2e Verd.: 3 slaapkamers, luxe badkamer, bergkast. Geschikt voor div. doeleinden. Aanv. in overleg.
Prijs: ƒ. 159.000,- k.k.

HEERLEN, AGAATSTRAAT 24
Modern verbouwde hoekwoning met c.v., tuin en mog. voor gar. Ind.: kelder, hal, toilet, keuken m instal. woonk. m plavuizenvloer, 2 bergingen, tuin m terras. 1e Verd. overloop, 3 slpks., badkamer. Bwjr. '52. De woning is voorzien van kunststof ramen en kozijnen. Aanv. direkt.
Prijs: ƒ. 115.000,- k.k.

RIANTE BOUWKAVELS te koop in LANDGRAAF voor VRIJE SECTOR
Bebouwing landhuizen en woningen. Perc. van 359 m² tot 742 m² in het bouwplan "VOGELZANKHEIDE" (hoek Vogelzankweg/ Stenenkruisweg)
Prijzen v.a. ƒ. 60.000 - v.o.n.
Vraag meteen de situatie-tekening

HEERLEN, HAMERSTRAAT 54 (HOEK WELTERLAAN)
Vrijstaand herenhuis met c.v. inpandige gar. en rondom tuin. Ind.: sout: garage, prov. kelder, portaal, berging en c.v. ruimte. Beg.gr.: hal, L-vorm. woonkamer keuken, bijkeuken. 1e Verd.: overloop, 2e toilet, 5 slaapks. en badk. m ligbad, douche en v.w. Alg.: dak- en spouwmuurisolatie, deels dubb. beglaz. woonkamer. Perc. opp. 634 m². Dak vern. in 1989. Aanv. in overleg.
Prijs: ƒ. 315.000,- k.k.

Fraaie halfvrijstaande woningen met rijksbijdrage in Heerlen evt. met garage
670,- netto p mnd
met de bouw is gestart!!
Koopsom ƒ. 142.000,-
v.o.n. (excl. renteverlies)
Maandbedrag ƒ. 670,-
(afh. van inkomen)
Bel voor brochure.

SCHINVELD PRES. ROOSEVELTSTR. 43
Woonh. met c.v. en **gezamelijke** binnenplaats. Ind.: provisiekelder. Beg.gr. entree, voorkamer (voormalige winkelruimte ca. 14 m²), woonk. ca. 27 m², keuken ca. 12 m² met eenvoudige inrichting, badk., toilet en bergruimte. 1e Verd.: 5 slpks. 2e Verd.: bergzolder. Bwjr. ca. '37. Deels dubb.glas. Grotendeels aluminium ramen en kozijnen.
Prijs: ƒ. 125.000,- k.k.

aquina

Makelaardij O.G., Taxaties
Hypotheek-adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28
Heerlen
óók zaterdags: 10.00-13.00 uur

045-715566

NVM MAKELAAR

TE KOOP

Heerlen-Welten
De Kommert 75
Patiobungalow, met losse garage, entree met toilet, living ca. 40 m² met open haard en schuifpui naar patio. Hoger gelegen open keuken met installatie, bijkeuken en drie slaapvertrekken. Badkamer met ligbad, douche, dubbele v.w. en tweede toilet.
Prijs ƒ 235.000,– k.k.

Hoensbroek (gemeente Heerlen) Julianastraat 42
Halfvrijstaand winkel/ woonhuis met zijoprit, magazijnruimte (45 m²) en diepe tuin. Winkelruimte (40 m²) met aansluitend keuken, berging, doucheruimte en toilet. Bovenwoning met woonkamer aan voorzijde en slaapkamer. Zolderruimte met twee mansardekamers.
Prijs ƒ 155.000,- k.k.

Hoensbroek (gemeente Heerlen) Stationsstraat 120
Halfvrijstaand woonhuis met zijentree, royale hal met toegang naar woonkamer, keuken en studeer/slaapkamer. Vanuit de keuken is een betegeld terras bereikbaar (69 m²). Op de verdieping bevindt zich een saunaruimte, wasruimte, badkamer en drie slaapkamers.
Prijs ƒ 115.000,- k.k.

Heerlen, Schaesbergerveld Amsterdamstraat 57
Hoekwoning, geheel onderkelderd, woonkamer met complete keuken aan voorzijde. Drie slaapkamers en betegelde douche met v.w.
NB: het gehele pand is voorzien van rolluiken.
Prijs ƒ 119.000,- k.k.

Hoensbroek (gemeente Heerlen) Stationsstr. 116-118
Café-bar met discoruimte, voorraadruimte en keuken. Separate ingang naar een achttal appartementen, alle met woon-/slaapkamer, open keuken en doucheruimte.
Prijs ƒ 285.000,- k.k.

Kerkrade-Bleijerheide
Bleijerheiderstraat 53/53a
Ouder, ruim woonhuis met kelder. Begane grond met woonkamer, keuken en complete badkamer. Op de verdieping is een tweede woonruimte met woonkamer, keuken en twee slaapvertrekken. Geheel nieuwe badkamer met ligbad, douche, v.w. en tweede toilet.
Prijs ƒ 125.000,– k.k.

Kerkrade-Centrum Hoofdstraat 15
Winkel/woonhuis op A1-stand. Indeling woonhuis o.a.: woonkamer met dichte keuken, voorzien van luxe installatie. Dakterras 45 m². Totaal vier slaapvertrekken en een luxe badkamer.
Koop- en huurprijs op aanvraag.

Partij-Wittem Hub. Ortmansstraat 12
Halfvrijstaand woonhuis met inpandige garage, rustige ligging en met zorg aangelegde tuin. Entree met garderobe, woonkamer en open keuken met witte plavuizen vloer. Keuken met kunststof installatie en bergruimte onder de trap. Tussenportaal met gastentoilet en trap naar de verdieping, alwaar drie slaapkamers en betegelde badkamer met douche, vaste wastafel en tweede toilet. Bergzolder.
Prijs ƒ 179.500,- k.k.

ABC Makelaardij
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
tel. 045-71 20 40, A.J.M. Sijstermans

Pickée, Van Huis Uit Aktief

BRUNSSUM: vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Gelegen aan de rand van het centrum. Ind. **souterrain:** div. berg- en hobbyruimten. **Part. en 1e verd.:** woonk. met parketvloer, keuken, groot terras, 4 slpk., badkamer. Prijs ƒ 199.500,- k.k.

HEERLEN: vrijstaand landhuistype met gas-c.v., garage en tuin. Rustig gelegen. Grenzend aan een groot wandelgebied. Goed onderhouden. Ged. dubb. beglazing. Ind. o.a. ruime living met werkhoek (ca. 46 m²), open haard. Eetkeuken, bijkeuken, drie ruime slpk., badkamer met o.a. ligbad, douche en toilet. Zolderruimte (bereikbaar via een vaste trap). Koopprijs ƒ 198.500,- k.k.

HEERLEN-ZUID: vrijstaand herenhuis aan de buitenrand van het centrum. Rustig en blijvend goed gelegen. Ged. geïsoleerd. Uitstekend onderhouden. Ind. o.a. **sout.:** ook van buitenaf bereikbaar, grote garage, waskeuken, 2 slpk., badk. **Beg. grond en 1e verd.:** royale living (ca. 78 m²) met leistenen vloer, openhaardpartij, luxe keukeninst. met app., 2 slpk., luxe badk. met o.a. ligbad en douche. Prachtig aangelegde tuin (zuidwesten) met diverse terrassen. Prijs ƒ 465.000,- k.k.

HEERLEN: rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Geheel geïsoleerd en uitst. onderh. Ind. o.a. U-vormige woon-/eetkamer met parketvloer, keuken met een goed uitgevoerde keukeninst. met app., bijkeuken, vier slpk., badkamer en zolder (vaste trap). Prijs ƒ 198.500,- k.k.

HEERLEN: vrijst. woonhuis met gas-c.v., grote garage en goed aangelegde tuin met veel privacy. Ged. geïsol.; goed onderh. Ind. o.a.: provisie- en wijnkelder, royale hal, ruime L-vormige woonk. (ca. 50 m²) met open haard, keuken met keukeninst., bijkeuken; ruime t.v.-kamer - werkruimte (ca. 40 m²) met zitkuil en open haard; serre, 3 slaapk., 2 badk. Vraagprijs ƒ 349.000,- k.k.

HEERLEN: te koop 16 autoboxen (bouwjaar ca. 1967). Gemiddelde huuropbrengst ca. ƒ 11.520,- per jaar. Vraagprijs ƒ 105.000,- k.k.

Wilt u uw pand verkopen? Bel dan eens met ons en maak vrijblijvend een afspraak (Voor woningen gelegen in het grensgebied adverteren wij ook regelmatig in Duitse kranten)

HULSBERG: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Rolluiken. Ind. o.a. provisiekelder, L-vormige woonkamer, werkkamer, keuken, bijkeuken, tuinkamer en wasruimte. **1e verd.:** 3 slpk., badkamer. **2e verd.:** zolderruimte. Vraagprijs (incl. ged. stoffering) ƒ 169.000,- k.k.

NIEUWENHAGEN: vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Grotendeels voorzien van kunststof ramen met dubb. begl.; rolluiken. Ind. o.a. provisiekelder, woonkamer (40 m²), eetkeuken met een complete keukeninstallatie met app., 3 slpk., badkamer, grote zolderkamer en bergruimte. Vraagprijs ƒ 179.000,- k.k.

NUTH-HELLEBROEK: vrijstaand ouder woonhuis met gas-c.v., garage, tuin/weiland (totaal ca. 2000 m²). Ind. o.a. 2 provisiekelders, woonkamer, eetkeuken, serre, 3 slpk., grote zolder (vaste trap). Vraagprijs ƒ 129.000,- k.k.

SCHAESBERG: vrijstaand landhuistype (bouwj. 1981) met gas-c.v. en inpandige garage en mooi aangelegde tuin. Rustig en blijvend goed gelegen. Muren en dak geïsoleerd. Duurzaam uitvoeringsniveau. Goed onderhouden. Ind. o.a. woon-eetkamer met plavuizenvloer en open haard; keukeninstall. met app. Drie slpk., ruime badk. met o.a. ligbad en douche. Gescheiden toiletruimte. Zolderberging. Koopprijs ƒ 298.000,- k.k.

PREMIE-A SCHAESBERG: nog 1 kavel, goed gelegen, (na[…] Eikske), met gas-c.v., berging en tuin (garage mogelijk). Inde[…]ling: entree, hal, woonkamer, keuken en berging. 1e verd[…]ping: 3 slaapk. en een badkamer. 2e verdieping: ruime zold[…] bereikbaar via een vliezotrap. Muren, dak en begane-grond[…] vloer zijn geïsoleerd. Dubb. beglazing in woonk. en keuke[…] Door de premie-A-regeling 1991 is de woning blijvend betaa[…]baar. Prijs ƒ 133.950,- v.o.n. (excl. renteverlies). Premie-A-subsidie max. ƒ 41.000,-.

SCHAESBERG: ruim vrij[…]staand woonhuis met gas-c.v., garage (2 auto's), tu[…] en groot terras (ged. over[…]dekt). Pand grenst aan bos[…]je. Ged. kunststof kozijnen en dubb. begl. Goed on[…]derh. Ind. o.a. 2 kelders, L-vormige garage, hobby[…]ruimte, werkkamer en toilet. **Part.:** ruime hal, toilet, L-vormige woonkamer met parketvloer. Bet. keuken met inst. en app. **1e verd.:** 3 slpk., waarvan 1 m[…] vaste wastafel. Bet. badkamer met ligbad, douche, 2 vas[…] wastafels en toilet. Koopprijs ƒ 298.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS - CENTRUM: rustiek woonhuis met g[…] c.v. en kleine tuin. Achterom bereikbaar. Ged. dubb. beglaz[…] ged. rolluiken. Ind. o.a. 2 kelders, ruime woon-, eetkamer (ca. […] m²) met houten vloer en open haard. Eetkeuken met comp[…] keukeninstall. met app. Bijkeuken - berging. Drie slaapkam[…] Badkamer met o.a. ligbad, douche en toilet. Prijs ƒ 167.000,- k[…]

BEDRIJFSPANDEN MET WOONRUIMTE

BRUNSSUM-CENTRUM - Julianastraat: TE HUUR: winkel[…]pervlakte ca. 69 m². Huurprijs ƒ 875,- per maand excl. BTW.
BRUNSSUM: hartje centrum. Twee winkel-/kantoor-units te h[…] of te koop. Oppervlakte ca. 120 m²/125 m². Souterrain: ca. 65 […] 100 m². Huurprijs ƒ 1900,-/ƒ 2000,- per maand excl. BTW. Vra[…]prijs voor beide units ƒ 495.000,- k.k.
BRUNSSUM: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., 2 garag[…] tuin en bedrijfsruimten. Gescheiden verkoop mogelijk. Bedr[…]ruimten zijn verhuurd. Woning geheel gerenoveerd en gemode[…]seerd. Ind. o.a. royale hal, woonkamer, speelkamer (kanto[…] eetkeuken met compl. keukeninstallatie, 4 slpk., badkamer, w[…]ruimte, zolder (vaste trap). Vraagprijs ƒ 280.000,- k.k.
HEERLEN-ZUID: kantoorpand (voormalig woonhuis, geheel […] kantoorpand ingericht). Gelegen aan de buitenrand van het ce[…]trum, goed bereikbaar. Ind. o.a. royale hal met receptie, 7 kanto[…]ruimten, toiletgroep, keukentje, archiefruimte (totaal ca. 215 m[…] Inclusief complete stoffering en ged. gemeubileerd. Koopp[…] ƒ 250.000,- k.k.
KERKRADE-WEST - Spekholzerheide: centrum. Winkel m[…] woonruimte, gas-c.v. en tuin. Goed onderhouden. Geïsoleerd. I[…] o.a. winkel ca. 40 m². Kantoorruimte ca. 13 m², werkruimte ca. […] m². Woning: woonkamer, ruime eetkeuken-kamer, wasruim[…] twee slaapkamers, ruime badkamer met o.a. ligbad en douc[…] Prijs ƒ 225.000,- k.k.
KERKRADE-CENTRUM: winkelpand (ca. 55 m²) met magaz[…] werkruimte en bovenwoning. Vraagprijs ƒ 145.000,- k.k.
NIEUWENHAGEN: aan drukke doorgangsweg gelegen, gedee[…]lijk gerenoveerd winkel-woonhuis met gas-c.v. en garage. Ind. o[…] winkel (38 m²), magazijn (20 m², kan bij winkel getrokken worde[…] woonkamer (36 m²), woonkeuken, berging, badkamer, vier ru[…]slks., zolder. Vraagprijs ƒ 148.000,- k.k.

BOUWTERREINEN

KERKRADE-WEST: bouwterreinen vanaf ca. 500 m² tot 650 m². Koopprijs vanaf ƒ 60.000,- k.k.
SCHAESBERG-ONDERSTE MOLT: bouwterreinen. Uitstekend en rustig gelegen. Goed bereikbaar. Nabij centrum. Bestemd voor vrijstaande woningen/bungalows. Variërend van ca. 500 m² tot 1013 m². Prijzen vanaf ƒ 87.300,- v.o.n.

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale.

Maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur. Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 15.00 uur.

En verder volgens afspraak.

Heerlenseweg 22, 6371 HS, postbus 31193, 6370 AD Landgraaf.

NVM MAKELAAR

Pickée makelaardij b[…]
045-32676[…]

TE KOOP

SITTARD, H. Luytenstraat 36
Ruim vrijstaand woonhuis met garage. Moderne luxe keuken en badkamer, 4 slp.kamers. Het onderhoud is zeer goed.
Vraagprijs ƒ 215.000,- k.k.

SITTARD, Odasingel 21
Vrijstaand woonhuis met tuin en garage, L-vormige woonkamer, 4 slp.kamers, badkamer met douche. Zolder bereikbaar via vaste trap. Pand dient gerenoveerd te worden.
Vraagprijs ƒ 208.000,- k.k.

SITTARD, Elsterweg 30
Ruim vrijstaand herenhuis (900 m³). Ideaal geschikt voor woning met praktijk. Kleine tuin, woonkamer met open haard, keuken, grote serre, 5 slp.kamers, badkamer, geheel onderkelderd, garage. Het pand is degelijk gebouwd en goed onderhouden. **Vraagprijs ƒ 289.000,- k.k.**

MUNSTERGELEEN, Lichtenberg 20
Halfvrijst. woonhuis met L-vormige woonkamer, uitgebouwde keuken, wasruimte, 3 slp.kamers, moderne badkamer. Geheel voorzien van rolluiken. Kleinere tuin op zuid-westen. Garage. Onderhoud is goed. **Vraagprijs ƒ 169.000,- k.k.**

BEDRIJFSPANDEN

SITTARD, Bergerweg.
BVO 360 m² met parkeermogelijkheid. Aanvaarding juli/aug. 1992. **Huurprijs ƒ 2750,- p.mnd.**

SITTARD (centrum), Kerkplein 6
Beleggingspand zowel geschikt voor app.- of kamerverhuur als woonhuis met kantoor. **Vraagprijs ƒ 210.000,- k.k.**

GELEEN, Borrekuilstraat 96+98
Bungalow met kantoor, geheel onderkelderd. 4 slp.kamers, garage. Bouwplaats opp.: 1142 m2. Aanvaarding direct.
Vraagprijs ƒ 225.000,- k.k.

bert schreurs
NVM MAKELAAR
Makelaardij & Assurantiën
Wilhelminastraat 22, Sittard 046-581010
's Zaterdags open op afspraak.

PAUL SIMONS

MAKELAARDIJ B.V.
ASSURANTIËN·TAXATIES
HYPOTHEKEN·FINANCIËN

EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Heerlen-Heerlerheide:
Rustig gesitueerd en op loopafstand van winkelcentrum gelegen jonge stadswoning met 3 slaapk., badk. etc. Volledige premie A mogelijk. Prijs ƒ 118.000,– k.k.

Eijgelshoven:
Mooi gelegen halfvrijst. woonh. met garage, berg. en tuin. Ind. o.a. grote woonk. (uitgebouwd), keuken, bijkeuk., 3 slaapk., badk. en zolder. Prijs ƒ 159.000,- k.k.

Schaesberg:
Op goede stand gel. vrijstaand woonh. met garage en tuin. Ind. o.a.: ruime hal, woonk., keuken, 3 slaapk., badk., kelder en vliering. Vr.pr. ƒ 215.000,- k.k.

Hulsberg:
Op zéér goede stand gel. vrijst. landhuis met ruime inpandige garage en rondom tuin met de nodige privacy. Ind.: o.a. hal, speelse living met open haard en vide, open keuken, 1 grote slaapk., 2 redelijke kinderslaapk., ruime badk. en 2 kelders (plus sauna). Pand is in perfecte staat. Prijs: ƒ 375.000,– k.k.

Op zaterdag zijn wij geopend van 10.00 tot 13.00 uur.

NVM MAKELAAR
045-318182

Platenbonzen zien geen heil in eigen materiaal van populair duo

Maywood terug naar de jaren zestig

● *Maywood: „Het Songfestival-avontuur heeft totaal geen invloed gehad op ons werk."*

DOOR MARTIN HERMENS

BERGHAREN – Nieuwe liedjes liggen er genoeg voor Maywood. Pareltjes zelfs. Maar de Nederlandse platenbonzen zien er geen heil in. Dus gooit het populaire damesdubbel het over een andere boeg. Terug naar de jaren zestig. Drie maanden lang werden alle kasten opengetrokken, op zoek naar geschikt repertoire. „Met al dat materiaal hadden we wel tien cd's kunnen vullen," zeggen Caren en Alice de Vries. De zusjes timmeren al jarenlang aan de weg. Hun platen verschenen in ruim vijftig landen. Daar waren ze ook graaggeziene gasten in radio- en televisieprogramma's. Deze week presenteerde het duo in een Hilversums etablissement de nieuwe cd 'Walking back to happiness', een verzameling van veertien klassieke songs van pakweg dertig jaar geleden in een eigentijdse jas.

Op de nieuwe cd is geen materiaal van Alice de Vries terug te vinden, terwijl zij als componiste de laatste jaren een behoorlijke naam opbouwde. „Ik heb het schrijven niet gemist," bekent ze. „Het zijn allemaal liedjes uit de beginjaren zestig. We konden ons er artistiek in vinden. We imiteren de originele versies niet, maar hebben een duidelijke eigen inbreng gehad. Toch kun je om een aantal herkenbare dingen niet heen. Bovendien ligt de stem van Caren qua hoogte en timbre heel dicht bij die van Connie Francis."

„We vonden het een hele eer om met deze stukken te mogen werken," vervolgt Alice. „Ik heb het idee dat we het goed gedaan hebben; we hebben er zelf een voldaan gevoel over. Als deze cd aanslaat, betekent dat voor ons weer continu werk en zijn er misschien mogelijkheden voor een volgende cd met eigen materiaal. Die verkoopcijfers zijn zo belangrijk. Scoort dit produkt, dan klaagt er niemand. Scoort het niet, dan zullen we met de mensen van de platenmaatschappij rond de tafel gaan zitten om te kijken wat er verder gaat gebeuren."

Klagen doen de zusjes De Vries allerminst. Onlangs hebben ze een serie optredens voor De Zonnebloem gedaan. Gemiddeld drie keer per week staan ze ergens in het land op de planken. Toch zitten ze een beetje verlegen om een hit. De glorietijden van 'Rio', 'Mother how are you today' en 'Late at night' liggen alweer ver achter hen. De laatste, echte hit scoorden ze anderhalf jaar geleden met 'Ik wil alles met je delen'. Juist ja, het lied dat ze voor Nederland op het Eurovisie Songfestival in Zagreb zongen.

Tegenslag

„Ik wil niet al te veel woorden meer vuil maken aan dat songfestival," zegt Alice in hun rustieke villa in het Gelderse dorpje Bergharen. „We hebben er veel van geleerd. En ja, het resultaat viel ons ook tegen. We hadden in Zagreb te maken met veel tegenslag. Maar dat songfestival-avontuur heeft totaal geen invloed gehad op ons werk. We hebben 'Ik wil alles met je delen' ook meteen in ons bühne-repertoire opgenomen. Daar hebben we geen moment aan getwijfeld. Het liedje komt nog steeds goed over bij het publiek. Om een goed liedje kun je niet heen."

De nasleep van dat festival was minstens zo vervelend als het festival zelf. Maywood werkte met producer Aad Klaris, maar het klikte onderling niet. Volgens het contract moest er in elk geval één Nederlandstalige cd verschijnen. Die kwam vorig jaar op de markt. „We hebben zo goed mogelijk aan die verplichting voldaan. Echt prettig was het allemaal niet," zegt Alice. Maywood heeft volgens haar geen definitieve punt gezet achter het Nederlandstalige repertoire. „Het ligt er gewoon aan wat voor stukken we op de plank hebben."

Jarenlang traden Caren en Alice als amateur-artiesten op. In 1979 raakte hun carrière in een stroomversnelling toen producer Pim Koopman zich met hen bemoeide. „Dat was echt een perfecte samenwerking," vertelt Caren. „Hij voelde precies aan wat wij met onze liedjes bedoelden." Diezelfde Koopman opende voor Maywood de deuren naar het internationale succes. Het talent van Alice om te componeren en de loepzuivere zang van Caren waren begin jaren tachtig goed voor duizelingwekkend hoge verkoopcijfers.

Terwijl in Nederland de belangstelling voor Maywood inzakte, bleef het duo in het buitenland nog jaren mateloos populair. Tot twee keer toe toerden de zusjes door Rusland. Ook in Bulgarije, Duitsland, Zweden, Indonesië en Finland boekten Caren en Alice grote successen tijdens hun tournees. „Als we vorig jaar het Nationale Songfestival niet hadden gewonnen, waren we in eigen land helemaal terug bij af geweest," stelt Alice.

Leuren

Ondanks al die successen voelden de Nederlandse platenbazen er weinig voor om met Maywood in zee te gaan. Op de plank liggen tal van goede liedjes waarmee Caren en Alice bij de platenbonzen hebben moeten leuren.

Een frustrerende ervaring, aldus Alice. „Waar het aan ligt, weet ik niet. Misschien durven ze hun nek niet meer uit te steken met ons of zien ze de liedjes niet zitten. Wat in ieder geval meespeelt, is dat we de laatste tijd geen hit hebben gehad."

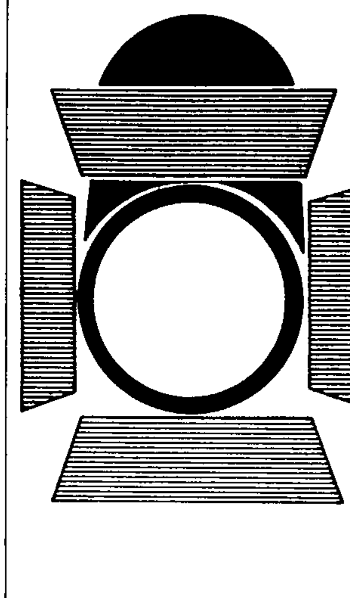
Riny Schreijenberg en Emile Hartkamp van de Arnhemse MM Studio zagen Maywood wel zitten. Zij kwamen met het idee voor de nieuwe cd. „Wij hadden in hun studio een duet met Ronnie Tober opgenomen. Wij doen ons huiswerk altijd heel goed. We nemen zo'n lied thuis door, zodat je in de studio snel kunt werken. Andere mensen vinden dat heel professioneel. Emile en Riny kwamen meteen met het concept voor deze jaren zestig cd."

Caren en Alice voelden wel voor het idee. „Dat repertoire is met onze act heel goed te doen. Maar we hebben dit project niet te gehaast aangepakt. De onderhandelingen met de platenmaatschappij verliepen in het begin wat stroef. Aanvankelijk was het de bedoeling dat deze cd afgelopen zomer al zou verschijnen. Nu hebben we al die tv-programma's op lokatie gemist. Dat is eigenlijk heel jammer. We hopen nu op veel promotie op de radio, zodat we op de playlist komen. Dat is weer belangrijk om in de hitparades terecht te komen. Een heel ingewikkeld proces is dat."

Scoren

Caren en Alice zien het nu wel zitten met platenfirma Koch International. 'Walking back to happiness' is voor deze firma de eerste eigen Nederlandse produktie. „Die firma begint eigenlijk niet in Nederland. In Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk brengt ze veel volksmuziek uit," vertelt Alice. „Na een meeting met de directeur en drie vertegenwoordigers van Koch zeiden wij tegen elkaar: met die mensen willen we scoren. Of dat gaat lukken, weet ik niet. De naam Maywood is geen garantie voor succes."

Als eerste single komt 'Stupid cupid' uit. Programmamakers van radio en televisie tonen 'voorzichtige belangstelling' voor Maywood in new look. Ook de roddelbladen richten hun vizier weer op het duo. „We worden regelmatig gebeld. Of we nog een verhaal hebben. Maar wij praten alleen over ons werk. Dat is voor die bladen niet interessant," zegt Alice. „Als ik direct van de trap val en mijn been breek, bel ik niet meteen de bladen op om dat te vertellen. Zo zijn wij niet."

Première nieuwe musical 'Revue Revue'

Laatste vuurproef voor Jos Brink

VELSEN – In de stadsschouwburg van Velsen legt Jos Brink de laatste hand aan zijn nieuwe musicalproduktie 'Revue Revue'. Het is, zo zegt hij zelf, de grootste en mooiste produktie die hij ooit gemaakt heeft. Glitter en glamour en de glorie van het revueleven in de jaren na de oorlog spelen in deze musical de hoofdrol. Na de eerste tryouts, gaat de musical nu het land in. Woensdag 18 december vindt de officiële première plaats, alweer in Velsen.

Waarom uitgerekend Velsen voor deze produktie? „Omdat ik in Velsen een heel lief en trouw publiek heb," verklaart de musicalster tussen twee repetities door. „Zo'n produktie is toch in zekere zin mijn kind. Maar een baby is vlak na de geboorte nog niet op zijn mooist. Dan moet er geen kraamvisite komen die roept: 'O, hij mist een oortje' of 'jee, wat is dat koppie scheef'. Dan moet je mensen hebben die lief voor je zijn. En dat zijn ze in Velsen."

Lief is niet alleen het publiek. Ook alle medewerkers van de stadsschouwburg hebben zich de afgelopen weken de benen uit het lijf gelopen voor de musicalploeg van Brink. Het theater werd met het oog op de repetities veertien dagen lang leeg gehouden. Geen voorstellingen, maar alleen Jos Brink en zijn 'kinderen', zoals hij zijn medewerkers noemt. In de foyer zijn lange tafels neergezet waar het middag- en avondeten wordt gebruikt. Snel een boterham uit een zakje, snel een warme hap en dan weer koortsachtig verder.

● *Jos Brink: „Het is keihard werken. We maken deze laatste weken dagen van twaalf of dertien uur."*

Zenuwtrek

„Het is keihard werken," zegt Brink. „We maken deze laatste weken dagen van twaalf of dertien uur. En als je dan klaar bent, moet je alle veranderingen nog eens gaan doorspreken. Het sloopt je. Verschillende kinderen zijn al ziek, ieders weerstand is op." Bij de lichamelijke vermoeidheid komen ook nog eens de spanningen. Hoewel Brink zelf ogenschijnlijk kalm is, verraadt een lichte zenuwtrek bij zijn oog dat ook hij toch langzamerhand aan het eind van zijn Latijn begint te raken.

„Maar het loopt geweldig." Wie getuige is van de repetities, amper vijf dagen voor de eerste tryout, is geneigd daaraan te twijfelen. Elke scène moet keer op keer worden overgedaan. „Stop, stop," klinkt telkens de stem van regisseur Horst Mentzel of choreograaf Barry Stevens. Vanuit de zaal volgen zij met argusogen wat er op het toneel gebeurt.

Gaandeweg maakt Mentzel aantekeningen: daar moet een stuk tekst weg, op dat moment moet nog een grap worden toegevoegd, daar moet het decor veranderd worden. Een aantal scènes, waarvoor de decors en de kleding al helemaal klaar waren, wordt helemaal geschrapt. Schadepost: tienduizend gulden.

„Het moet perfect worden," is Brinks credo. „Je moet met heel veel dingen rekening houden. Alléén al de kleding moet volkomen uitgebalanceerd zijn. Iemand die het een moment nog in mantelpak op het toneel staat, moet nog geen minuut later in glitters en veren verschijnen. Met klittenband, elastieken veters en al dat soort foefjes bereik je de nodige omkleedsnelheid."

De tryouts vormen de laatste vuurproef. „Dan pas merk je waar de lach zit en waar je te traag bent. Maar we hebben een fijne ploeg en ik ben er van overtuigd dat dit het beste wordt wat ik ooit op de planken heb gezet."

Tv-show Deep River Quartet

HILVERSUM – The Deep River Quartet, die zich toelegt op klassiekers uit de geschiedenis van de populaire muziek, maakt vanavond haar opwachting bij de VARA. Dat gebeurt om 23.29 uur op Nederland 2 in een tv-special van 45 minuten, die naar een eigen idee werd gefilmd.

Manders jr brengt complete oeuvre van 'Dorus' uit

● *In de jaren zestig zakt Dorus vaker af naar Limburg voor de opnamen van de film 'De klok van Simpeldorp'. Bij die gelegenheid worden ook de figuranten getracteerd op een stuk Limburgse vlaai.*

Van onze verslaggever

BEEKBERGEN/HILVERSUM - Samen met de VARA brengt Tom Manders jr nu het complete oeuvre van zijn beroemde vader Dorus uit, verdeeld over drie videocassettes.

De begin 1972 plotseling overleden cabaretier Manders was een veelzijdig artiest, wat dan ook blijkt uit het nu door zijn zoon geselecteerde werk. De eerste videoband bestaat uit hoogtepunten uit zijn beroemde tv-revue 'St.-Germain des Prés'. De tweede toont twee speelfilms, namelijk 'De klok van Simpeldorp', opgenomen in en rondom Simpelveld waar Dorus' echtgenote vandaan komt. De tweede film speelt zich af in Volendam en heet 'De Wolf en de zeven Dochters'. De derde band omvat de tv-successen zoals de beroemde sketches 'De Muizeval' en 'Poesie Miauw'.

De in Beekbergen wonende producent-regisseur Tom Manders jr licht toe: „Omdat de auteursrechten van mijn vaders oeuvre bij mij rusten, leverde het samenstellen weinig problemen op. Vergeet bovendien niet dat de VARA, die nu als co-producent optreedt, mijn vaders favoriete omroep was. Toegegeven, er is nog wel wat meer materiaal van mijn vader zoals een derde film die zich afspeelt in Zeeland. Maar die vind ik niet goed genoeg. Ter vergoelijking zou je erbij kunnen aantekenen dat mijn vader alles zelf bedacht en uitwerkte. Van idee tot regie. En dat allemaal in een achterkamertje gemaakt."

Commercieel gezien was Tom Manders vaak een dief van zijn eigen portemonnee. Zijn zoon blijkt beduidend beter op de waarde van zijn vader's artistieke erfenis te letten. „Dat doe ik ook en vooral voor mijn moeder, die op de achtergrond hard heeft meegewerkt aan mijn vaders successen. En die op haar oude dag een goed leven verdient."

Tom Manders jr is vanavond ook te gast in het tv-programma 'Tineke' op RTL4. Tussen 17.30 en 19.30 uur praat Tineke de Nooy met hem over zijn werk als 'ideeënbedenker' en over zijn vader. Behalve Tom Manders jr zijn ook paragnost André Groote en gitarist Eddy Christian te gast.

Vóór 1995 start produktie mini-serie

Recordbedrag tv-rechten 'Scarlett'

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Voor de film- en televisierechten van het boek 'Scarlett' wordt ruim achttien miljoen gulden betaald. De Europese rechten zijn door de produktiemaatschappij RHI Entertainment, de Duitse Kirch Group en de Italiaanse media-gigant S. Berlusconi gezamelijk gekocht. De Amerikaanse rechten zijn voor het station CBS.

Berlusconi was klaarblijkelijk vastbesloten om de rechten van het vervolg op 'Gone with the wind' in handen te krijgen. Hij heeft op diverse manieren een bod gedaan: zelfstandig, samen met het Amerikaanse station ABC en uiteindelijk met de twee andere Europeaanse bieders. De Italiaan en Kirch betalen elk éénvierde van de kosten. RHI betaalt het overige bedrag. Zo meldt het Amerikaanse weekblad Variety.

Achttien miljoen gulden is het hoogste bedrag dat ooit voor de rechten van een boek betaald is. Het record werd zeven jaar geleden gevestigd met het bedrag van 4,5 miljoen gulden. United Artists betaalde deze prijs voor Thy Neigbor's Wife. Maar een film of serie is er nooit van op de televisie verschenen.

William Morris Agency, de uitgeverij van 'Scarlett' heeft daar nu een stokje voor gestoken. Als binnen vier jaar niet is begonnen aan de produktie van de acht uur durende mini-serie dan vervallen de rechten. Deze gaan dan automatisch naar Margaret Mitchell, de schrijfster van 'Gone with the wind'.

gemeente landgraaf

TE KOOP IN LANDGRAAF

Het gemeentebestuur van Landgraaf biedt te koop aan:

LUXE APPARTEMENT

centraal gelegen aan de Kerkstraat in de kern Ubach over Worms, gemeente Landgraaf

Indeling:

- ruime living
- 3 slaapkamers
- modern ingedeelde keuken
- badkamer met ligbad en event. douche
- toilet
- berging
- 2 ruime balcons
- vliering

De totale oppervlakte van de woonruimte bedraagt ca. 120 m²

Het appartement is op een luxueuze, moderne en doelmatige wijze ingedeeld en is bijzonder geschikt als seniorenwoning.

Oplevering omstreeks februari 1992.

De prijs is op aanvraag beschikbaar. De verkoop vindt plaats behoudens goedkeuring door de gemeenteraad. Bezichtiging alleen op afspraak.

Voor verdere informatie kunt u op werkdagen tijdens kantooruren contact opnemen met de heer J. Heijnen van de onderafdeling Grondzaken, tel. 045 - 328415.

NIEUW: EXCLUSIEVE SLEEP & DREAM DEKBED-OVERTREKKEN

Dit najaar heeft uw Slaapvoorlichter een nog uitgebreidere textielcollectie dan voorheen. Van het merk Sleep & Dream voert hij nu een royaal assortiment dekbed-overtrekken in exclusieve dessins en diverse kwaliteiten, waaronder satijn. Voorbeelden uit het assortiment vindt u breeduit gepresenteerd. Zodat u de kleuren en dessins optimaal kunt beoordelen.

SLAPEN IS ONS VAK

beddenspeciaalzaak GEERLINGS bv

ROERMOND, Luifelstraat 42. Tel.: 04750-18624
HEERLEN, Gringelstraat 9, t.o. Nutsbedrijf. Tel.: 045-722493
donderdag koopavond

'De makelaar in tevredenheid'

NEDU MAKELAARDIJ

beheer/verhuur o.g. • makelaardij • taxaties • hypotheken • assurantiën

Nieuwbouw

VORSTELIJK WONEN IN GULPEN

Binnenkort kan worden gestart met de bouw van 8 unieke halfvrijstaande- en een vrijstaand landhuis

• uitstekende lokatie met vrij uitzicht aan de voorzijde. • woonkamer met open keuken 48m² • gezellige living door erker • mogelijkheid voor open haard • ruime garage/berging • op het zuiden gelegen achtertuin • 3 slaapkamers + badkamer met ligbad • vaste trap naar zolder, mogelijkheid 4de slaapkamer • goede en voordelige uitbreidingsmogelijkheden • aantrekkelijke financieringsmogelijkheden • ankerloze spouwmuren **Koopsom vanaf f 178.900,- v.o.n.**

Een uitgebreide brochure zenden wij u op verzoek toe.

IN ONS KLANTENBESTAND HEBBEN WIJ CA. 500 POTENTIËLE KOPERS DIE NAAR EEN HUIS OP ZOEK ZIJN. DENKT U AAN VERKOPEN? WELLICHT KAN DE NEDU U OOK AAN EEN HUURWONING HELPEN!

Nieuwenhagen: Halfvrijstaand woonhuis met ruime garage op gewilde lokatie! Ind. hal, woonk.(±32m²) keuken m. inr. 4 slaapl., badk. 2e verd. vie vaste trap bereikb. Bwjr. 1976. Perc. opp. 218m². Geïsoleerd. Aanv. desgewenst direkt.
Vraagprijs. f 147.500,- k.k.

Heerlen: Nabij centrum prachtig appartement! Ind. berging, ruime hal, woonk. m. groot balkon en open keuken(±42m²) en luxw eiken inr., 2 slpk. bakd. berging. Eigen parkeerplaats. Aanv. direkt.
Vraagprijs: f 139.000,- k.k.

Heerlen: Prima gelegen, sfeerval halfvrijstaand woonhuis met garage voor meerdere auto's. Inde. hal. woonk. (±35m²), keuken m. moderne inr. gar. (10.70x4.50) 2 bergingen, bar(5.70x5.45) m.. buffet en tap-install. 3 slaapk. + 1 mansarde kamer(7.20x3.50), badk. m. ligb. v.w. en 2e toilet, zolder. Ramen/kozijnen hardhout. C.v.-ketel 1989. Ged. roll. Geen bebouwing a.d. voorzijde Aanv. in overl.
Vraagprijs: f 172.000 k.k.-

Hoensbroek: Leuke, sfeervolle woning voor zéér interessante prijs! Ind. kelder, woonk. m. open keuken m. moderne inr. berging. 3 slpk. badk. Zolder, Geh. pand roll. Geen bebouwingd voorzijde. Aanv. in overleg.
Vraagprijs: f 99.000,- k.k.

Kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur.
Emmaplein 12, 6411 JR Heerlen.
Telefoonnummer 045-711500.
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur.

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen

Te koop

AALBEEK, Nieuwenhuisstraat — H
Rustig gel. boerenwoonh. met c.v., garage, appartement, div. loodsen en paardestal. Perc. opp.: ca. 4200 m². Ind.: woonh.: royale hal, woonkr. met o.h. ca. 57 m², keuken, bijkeuken. 1e verd.: 2 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. App: woonkr., keuken met app., hobbykr., badkr. met ligb., douche, dubb. v.w, bidet, bergruimte. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs.. 2 loodsen met tot. opp. van ca. 580 m². Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

BEEK, Proosdijstraat — S
Uitst. onderh. ruime vrijst. villa en appartement, garage, serre, tuin en royale werkkr., geschikt voor div. doeleinden (zoals arts, notaris, fysioth., gym-dansruimte). Perc.opp.:: 1.300 m². Prijs op aanvraag.

GELEEN, Landsteinerstraat — S
Rustig gel. goed onderh. halfvrijst. woonh. met aanbouw, dubb. garage, kelder en tuin. Perc. opp.: ±300 m2. Ind. o.a.: woonkr., keuken, bijkeuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. Aanv.: spoedig. Vraagprijs f 175.00,– k.k.

GELEEN, Zonnebloemstraat — S
Uitst. onderh. halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, berging en tuin. Perc.opp.: 285 m². Ind. o.a.: living, mod. keuken met app., 3 slaapkrs., badkr., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 130.000,- k.k.

HEERLEN, Eemstraat — H
Rustig gel. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: entree, toilet, Z-woonkr., dichte keuken. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar hobbyzolder. Aanv.: i.o. Prijs: f. 129.000,- k.k.

HEERLEN — H
Uitst. gel. vrijst. villa met c.v., dubbele garage en tuin (perc. opp.: ca. 3000 m²). Ind.: o.a. 2 kelders, ruime hal met trappenhuis, kamer-ensuite, t.v.-kamer, luxe keuken, bijkeuken. 1e verd.: 3 slaapkrs., 2 badkrs. 2e verd.: 2 slaapkrs, doucheruimte. Pand verkeert in uitst. staat van onderhoud. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

HEERLEN, Valkenburgerweg — H
Prima gel. woonh. met c.v. en tuin (perc. opp.: 506 m²). Ind.: 2 kelders. Beg. gr.: 4 kamers, keuken, toilet. 1e verd.: 4 kamers, toilet. 2e verd.: 3 kamers, bergruimte. Het geheel voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

HULSBERG, Raadhuisstraat — H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Perc. opp.: ca. 900 m². Ind.: souterrain: garage, 3 kelders, waskelder. Beg. gr.: entree, kamer-ensuite, keuken, eetkamer, hobbyruimte. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en toilet. 2e verd.: 3 slaapkrs, toilet. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

KERKRADE, De Locht — H
Goed gel. winkel-woonh. met div. magazijnruimten, c.v.-gas. Ind.: o.a. kelder, winkel, keuken, garage, binnenplaats, werkplaats, bakkerij, div. mag. ruimten, aparte entree naar bovenw. Overloop, toilet, woonkr., open keuken met app., slaapkr., badkr. met ligb., douche en v.w. Vaste trap naar 2 slaapkrs. en zolder. Aanv.: i.o. Prijs f. 180.000,- k.k.

MERKELBEEK, Mgr. Mannenstraat — S
Uitst. gel. vrijst. woonh. met c.v., kelder, garage/loods en tuin. Perc.opp.: ± 800 m². Het geheel is zeer luxueus afgewerkt. Ind. o.a.: roy. living met open haard, zeer luxe keuken met app., 4 grote slaapkrs., mod. badkr. met ligb., douche, toilet, bidet en v.w. Zolder. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

ROERMOND, Fokkerstraat — S
Op goede stand gel. royaal halfvrijst. herenh. met c.v., garage en tuin met veel privay. Ind. o.a.: woonkr. met open haard (44 m²), mod. keuken met app., 4 slaapkrs., nieuwe badkr. vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 209.000,- k.k.

SIMPELVELD — H
In het centrum van Simpelveld is het pand Kloosterstraat 21 te koop. Het object is momenteel in gebruik als winkel-woonhuis. Het is uiteraard geschikt voor diverse doeleinden o.a. woonhuis met kantoor- en of praktijkruimte etc. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

SITTARD (KOLLEBERG), Dunćkellaan — S
Op uitst. stand gel., vrijst. landh. met c.v., inp. garage, geschikt voor 2 auto's, div. kelders en tuin met opt. privacy. Perc.opp.: 918 m². Ind. o.a.: royale living (± 64 m²) met open haard, eetkr., keuken, study, 5 slaapkrs., 2 badkrs., loggia, zolder. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

SITTARD, Engelenkampstraat — S
Nabij centrum gel. appart. met berging en balkon. Ind. o.a.: woonkr., keuken, badkr. met douche en v.w., 3 slaapkrs. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 89.000,- k.k.

SITTARD, Irenelaan — S
Op eerste stand gel. goed onderh. halfvrijst. herenhuis met c.v., kelder, garage en tuin. Ind. o.a.: L-vorm. woonk., keuken, bijkeuken, 4 slaapkrs., moderne badkr., v. trap zolder. Aanv. i.o. Vraagprijs f 259.000,- k.k.

Te huur

BORN, Muntstraat — S
rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. ind.: woonkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr., zolder. Aanv.: 1-2-1992. Huurprijs: f 845,- per maand.

SITTARD — S
34 Halfvrijstaande woningen te Sittard, Haagsittard-Park. Huurprijs vanaf f 975,- per maand.

Nieuwbouw

NIEUWBOUWWONINGEN — S
Premie A-, premie C- en VS-woningen te Geleen-Maastrichterbaan.
Landhuis te Puth-Schinnen.
Premie A- en VS-woningen te Stramproy.
Appartementen te Berg aan de Maas.
Documentatie op aanvraag.

ECHT, Lariksstraat — S
Schitt. vrijst. landhuizen op royale kavels. Prijzen v.a. f. 267.150,– v.o.n. Uitgebreide documentatie wordt op aanvraag toegezonden.

Bouwkavels

MUNSTERGELEEN, B.P. Steengrub-Vloedgraaf — S
Op eerste stand gel. landhuis-bouwkavel, perc.opp.: ± 515 m². Prijs op aanvraag.

BOUWKAVELS — S
Bouwkavels te koop te Amstenrade, Geleen en Spaubeek.

België

MAASEIK, Sportlaan — S
Uitst. gesitueerd zeer luxe appart. (± 2 jr. oud) met garage, berging en groot terras. Opp.: 125 m². Ind.: Hal, living (50 m²), mod. luxe keuken met app., 1 slaapkr. (mog. voor 2e slaapkr.), luxe badkr., waskeuken, berging. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

MOLENBEERSEL, ca. 12 km. v. Maaseik — S
Schitterend landgoed met vijver, paardestallen, uitst. onderh. landhuis, gastenverblijf, 3 garages, div. bergingen en vele extra's. Perc.opp.: 6,4 Ha. Uniek voor liefhebbers van rust en natuur! Aanv.: i.o. Hogere prijsklasse.

Wilt u uw pand verkopen, bel dan de heer Van Beek van Makelaarskantoor Ruijters voor een vrijblijvende afspraak. Er is veel vraag naar panden in de prijsklasse tot f 250.000,-. Tijdens kantooruren: 046 - 511611. Na 18.00 uur: 04746 - 2319.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

Hypotheken-Financieringen
Taxaties-Verzekeringen

Openingstijden:
Werkdagen 9.00-18.00 uur
Zaterdagen 10.00-14.00 uur

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

VIJGEN

ONROEREND GOED • BEDRIJFSONROEREND GOED
AANKOOP • VERKOOP • VERHUUR • BEMIDDELING
J.W. VIJGEN St. Franciscusweg 16 6417 BD Heerlen
Tel. 045-711617

Vaak verkopen wij huizen die de krant niet halen. Zoekt u een huis, laat u vrijblijvend inschrijven.

GULPEN/INGBER
Lemmensstraat 14. Vrijst. landelijk gel. landhuis met slpk. geheel onderkelderd. Garage. 450 m². Vr.pr. f 389.000,- k.k.

NEERBEEK
Cartylhofstraat 52. Vrijst. hoekwoning, 4 slk., garage. Nieuw dak, CV combi, open haard. Vr.pr. f 169.000,- k.k.

WAHLWILLER
Oude Baan 12. Vrijstaand woonh., 3 slpk., app. keuk./bijkeuk., op 535 m² grond. Vr.pr. f 219.000,- k.k.

BUNDE
Lindelaan 74. Uitstekend gerenoveerd halfvrijst. w.h. met 4 ruime slpk. Pand is voorzien van nieuw toilet, badk. en nieuwe geïsoleerde kap op het huis. Vr.pr. f 219.000,- k.k. U kunt er morgen intrekken.

HULSBERG
Aan de Dorenkoel 39. Halfvrijstaand ruim woonhuis met 3 slpk., grote tuin, garage met berging. Vr.pr. f 183.000,- k.k. De ruimte van dit huis moet u van binnen zien.

HEERLEN
Gerard v. Brunningstr. Uitstek. gel. ruim halfvrijst. herenhuis, 3/4 slpk., woonk. 68 m². Vr.pr. f 309.000,- k.k.
Fossielenerf 478. In perfecte staat verk. halfvr.st. woonhuis met carport, 3 slpk. Vr.pr. f 129.000,- k.k.

Wij zoeken in Heerlen meerdere halfvrijst. en vrijst. huizen. Een fantastische prijs krijgt u voor een vrijst./halfvrijst. herenhuis in de buurt van Molenbergstr./Caumerbeeklaan of dir. omg.

KERKRADE-W.
In Kerkrade hebben wij grote vraag naar huizen van f 150.000,- - f 200.000,-.
Kaalheidersteenweg 262. Ruim halfvrijstaand woonhuis met 3 slpk., geheel onderkelderd, met garage nu in gebruik als bar/zithoek woonk., ca. 44 m². Vr.pr. f 219.000,- k.k.
Mogelijkheid voor kantoor/wonen.

In Voerendaal zoeken wij meerdere huizen.

NUTH
Reukenderweg 5. Vrijstaand woonhuis op 770 m² grond, 5 slpk., woonk. 40 m², grote gesl. keuken. Vr.pr. f 239.000,- k.k.

WIJNANDSRADE
1A. Nieuwbouw semibungalow, 3 slpk., opl. mei/juni. De bouw is halverwege. Prijs f 238.000,- v.o.n.

MAASTRICHT
Randwijck Hondiusdomein 42. Bwj. 1988. Uitstekend tussengel. ruim woonhuis, perfekte staat van onderhoud met studio, vrij uitzicht op grote vijver. Vr.pr. f 209.000,-

TE HUUR
Kerkrade-W. 400-1000 m² luxe kantoorruimtes met 180 m² bedrijfsloods.
Vaals. Bedrijfshal 100 of 200 m². **f 65,- p.m² p.j.**

TE KOOP GEVRAAGD **TE KOOP GEVRAAGD**
Vrijstaand/halfvrijstaand/landhuis, prijsind. f 100.000,-/f 375.000,-. 10/15 km Duitse grens.

BOCHOLTZ,	Reinert 5/7	VERKOCHT
BRUNSSUM,	Ing. Katstr. 17	VERKOCHT
	Dorpstr. 16a	VERKOCHT
IN BRUNSSUM ZOEKEN WIJ MEER HUIZEN		
HEERLEN,	Coriovallumstr. 31	VERKOCHT
	Nobelstr. 56	VERKOCHT
	Keekstr. 47	VERKOCHT
LANDGRAAF,	Gastersberg 14	VERKOCHT
KERKRADE,	Drievogelstr. 115	VERKOCHT
VOERENDAAL,	Jeustr. 63	VERKOCHT
WIJNANDSRADE,	Körnerstr. 27	VERKOCHT
	Teheuxstr. 1	VERKOCHT

HIER KAN UW HUIS STAAN! VERKOCHT

Wij hebben ca. 550 potentiële kopers ingeschreven die naar een huis zoeken, waarvan 273 Duitse gezinnen. Heeft u iets te koop of te huur, belt u ons vrijblijvend!

HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!!! 045-711617

HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN 045-711617

Peters & Partners

Makelaars/taxateurs O.G.
A. Printhagenstraat 36 Geleen,

Brunssum-Centrum: Ir. op den Kampstraat
Luxe 2-slaapkamerappartementen nabij vijverpark met lift en royaal balkon. Grote woonk. en badk. Maximaal geïsoleerd. Direct te aanvaarden. Koopprijs f 179.000,- k.k.
Geleen, Henri Hermanslaan
Maisonettewoning met eigen c.v. en dakterras (1e verd.). Ind. o.a.: L-woonkamer ca. 30 m², luxe keuken, 3 slpk., douche, berging en kelder. Vraagprijs f 87.500,- k.k.
Geleen, Leeuwenhoekstraat
Vrijst. woonh. met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk. (7,10x4), gesloten keuken met eiken aanbouwkeuken, 3 slpk., badk. met ligbad en 2e toilet. Vraagprijs f 175.000,- k.k.
Geleen, Napoleonbaan Noord
Ruim halfvrijst. woonh. met gas-c.v., grote garage (ca. 80 m²) en groot perceel (1061 m²), geheel bestraat. Ind. o.a. 2 kelders, grote living, gesloten keuken en bijkeuken, 3 slpk. en zolder (geen bedrijfuitvoering toegestaan). Vraagprijs f 165.000,- k.k.
Geleen, Dr. Nolenslaan
Ruim halfvrijstaand herenhuis met 2 garages en grote tuin. Bwjr. 1950. perceelopp. 503 m². Ind. o.a.: 2 kelders, flinke hal, woonk. (11x4,50x3,50), keuken en bijkeuken. 1e verd.: 3 slpk., badk., apart toilet. Vaste trap naar 2e verd. met 2 slpks. en berging. Vraagprijs f 265.000,- k.k.
Geleen, Spoorstraat
Geheel gerenoveerd en geïsoleerd vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en grote tuin (totaal ca. 2621 m²), stal en kantoor. Ind. o.a.: kelder, L-vormige woonkamer met parket, grote ingerichte keuken, 3 slpk., badkamer en vaste trap naar 4e slpk. Vraagprijs f 208.000,- k.k.
Guttecoven, Kerkstraat
Vrijstaande bungalow met inpandige garage voor 2 auto's, hobbyruimte, kantoor en berging. Ind. o.a.: woonk., ingerichte keuken, douche en 3 slpk. Bergzolder (vliezotrap), royale tuin (ca. 20 meter diep). Vraagprijs f 225.000,- k.k.
Sittard, Plakstraat
Royale stadwoning met eigen garage en tuin. Bwjr. 1980. Uitstekend geïsoleerd, 5 slpks., 2 badks., zolder, gas-c.v. en hardhouten kozijnen. Vraagprijs f 208.000,- k.k.
Spaubeek, Eikenlaan
Uitstekend geïsoleerd groot halfvrijst. woonh. met flinke garage en tuin. Ind. o.a.: woonkamer ca. 50 m² met open haard. Ingerichte keuken, 4 slpk., badk. met ligbad, douche en toilet. Vaste trap naar grote zolder. Vraagprijs f 228.000,- k.k.

MET SPOED WOONHUIZEN GEVRAAGD
Geen verkoop - Geen kosten
046-750000!

Bocholz-Kerkeveld

Op een prima ligging worden aan de Heiweg 2 ruime halfvr. woonh. gebouwd. Waarvan nog slechts 1 te koop. Ind.: L-woonkr., half open keuken (tot. ca. 41 m²), garage, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. De grote zolder is te bereiken via een vaste trap. De won. worden goed afgewerkt met o.m. ankerloze spouwmuren. Hardhouten kozijnen en buitendeuren, dubb. begl., combiketel, goede isolatie en tegelwerk.
Koopprijs: f 198.500,– v.o.n.

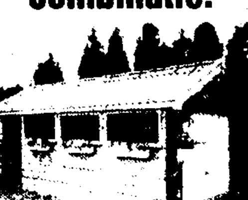
RUIJTERS
makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

VAN DONZEL
Systeembouw
Oirschotseweg 120
5684 NL Best

Betaalbaar bouwen!

beton of hout of combinatie.

Vraag vrijblijvend documentatie en inlichtingen
Voor Limburg
045-457347
of tel. 04998-95312 /73932

MODERNE HALFVRIJSTAANDE WONINGEN OP EEN IDEALE WOONLOCATIE.

IN HET BESTEMMINGSPLAN "DE DEM ZUID" TE HOENSBROEK WORDEN EEN AANTAL HALFVRIJSTAANDE WONINGEN MET GARAGE GEBOUWD. DE LIGGING VAN DIT PLAN IS IDEAAL, ENERZIJDS WOONT U DICHT BIJ HET CENTRUM VAN HOENSBROEK EN ANDERZIJDS LIGT ZUIDELIJK EEN PRACHTIG GROENPARK.

Indeling:
L-vormige woonk. ca. 30 m², incl. open keuken.
Garage/berging ca. 27 m².
Op de verdieping liggen 3 slaapk. resp. groot ca. 13, 8 en 5,5 m², alsmede een badk. met douche en v.w.

Technische details:
- moderne architectuur.
- spouw-, dak- en vloerisolatie.
- hardhouten kozijnen.
- woningscheidende wand in spouw en ankerloos, waardoor evt. contactgeluid tot een minimum wordt beperkt.

Prijzen van f 143.977,-- v.o.n. (excl. een max. subsidie van f 41.000,--). Netto maandlast vanaf ca. f 717,-- (rekeninghoudend met fiscaal voordeel, max. subsidie en 100% financiering). 10091056

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Telefoon 045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

OOK KANTOREN IN MAASTRICHT EN AKEN

Gaarne vrijblijvend volledige informatie over de halfvrijstaande woningen in het bestemmingsplan 'De Dem Zuid" te Hoensbroek..
10091056.

Naam:...

Adres:...

Postcode:................Plaats:...............................

Telefoon:...

In gesloten envelop zonder postzegel zenden aan Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

LD 23-11 960C

Nederland 1

13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
Een andere wijze. Cursus over homeopathie en fysiotherapie. Afl. 8.
●● Journaal.
Hollands decor. Een wandeling fietstocht n.a.v. een boek. Afl.: Zijl. Herh.
Heb ik iets gemist? Hoogtepunten van AVRO programma's.
Jonge mensen op het concertpodium. Vandaag: Jennifer Stinton, fluit, begeleid door het RSO o.l.v. Stulen. Fluitsonate in bewerking voor orkest, Poulenc. Herh.
Gophers. Tekenfilmserie. Afl. 5.
Brief aan de koningin. Kinderen leggen hun problemen en wensen voor aan de koningin. Afl. 5.
Ko de Boswachtershow. Kindermagazine over natuur- en milieu.
Boggle. Woordspel.
Sportpanorama.
Preview TV. Film- en videomagazine.
Growing pains. Comedyserie. Afl.: Feest of clay. Ben is erg teleurgesteld als hij geen kaartjes kan krijgen voor een concert van zijn idool. Maggie regelt echter iets via haar werk.
(●●+TT) Journaal.
Hello again. Amerikaanse speelfilm uit 1987. Met: Shelley Long, Judith Ivey, Gabriel Byrne e.a. De onhandige Lucy is echtgenote van plastisch chirurg Jason en wil haar zelfvertrouwen opvijzelen. Tijdens een bezoek aan haar zus Zelda stikt ze echter, en overlijdt. Na een jaar wekt Zelda haar weer tot leven, maar kan zij de draad weer oppakken?
Glamourland. De wereld van glitter en glamour met G.J. Dröge.
Karel. Talkshow.
Red alert. Amerikaanse speelfilm uit 1977. Met: William Devane, Michael Brandon, Adrienne Barbeau e.a. Bij een storing in een kerncentrale neemt de computer een verkeerde beslissing waardoor 14 mensen om het leven komen. Frank Brolen en Carl Wyche onderzoeken de zaak, en ontdekken een dreigende ramp.
-00.56 ●● Journaal.

Nederland 2

13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.15 Met Witteman. Paul Witteman in gesprek met gasten. Herh.
16.00 ●● Journaal.
16.08 Museumschatten. Achtergrondinformatie bij voorwerpen uit musea. Vandaag: Traditie in de landschapsschilderkunst. Herh.
16.18 Bobbie en Onyx.
16.31 Clowntje Charlie. Tekenfilmserie. Afl.: Arnold gaat schatgraven.
16.46 De avonturen van Teddy Ruxpin. Tekenfilmserie. Afl.: Het derde kristal. Herh.
17.09 Star runner. Serie. Slot.
17.33 Man over de vloer. Comedyserie. Afl.: Als de Ropers van huis zijn.... Herh. Robin, Chrissy en Jo willen een feestje organiseren, maar de Ropers mogen er niets van weten. Het probleem lijkt zich vanzelf op te lossen, of niet?
18.00 ●● Journaal.
18.18 (TT) Kassa! Consumentenmagazine.
18.57 Lingo. Woordspel.
19.23 Twaalf steden, dertien ongelukken. Serie verhalen naar waargebeurde verkeersongelukken. Vandaag: Kaartenhuis (Oss).
19.55 Flying doctors. Serie. Afl.: Vroeg volwassen.
20.46 (TT) Zeg 'ns AAA. Comedyserie. Afl.: Herman. Mien neemt de erfenis mee naar de dokter en John maakt Wieps soep even 'af'.
21.15 Sonja op zaterdag. Praatprogramma.
22.10 Achter het nieuws.
22.44 Twee voor twaalf. Quiz.
23.29 Deep River Quartet. Muziekspecial.
00.15 Alien nation. Sf-serie. Afl.: Bron van de eeuwige jeugd. In het ziekenhuis voor Nieuwkomers ontmoet Sikes zijn schoolvriend Jim Trenner als een collega geopereerd moet worden. Als de collega sterft, stelt George een onderzoek in.
01.00 Natuurmoment. Vandaag: Libellen in het natuurmonument Korenburgerveen.
01.06-01.11 ●● Journaal.

Nederland 3

08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
12.03-13.10 (TT) Intocht Sinterklaas in Hindeloopen.
17.55 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 ●● Journaal.
18.15 Sesamstraat.
18.30 Jeugdjournaal-extra.
18.55 Trekking van de lottogetallen.
19.00 De laatste dans. 2-delige film over de Prom in Amerika. De Prom is niet alleen het feest waarmee Amerikaanse scholieren hun middelbare schooltijd afsluiten, maar ook een soort 'overgangsrite' naar volwassenheid. Daarom is de Prom geen gewoon feest, maar een 'bal'. Afl. 1. Nog een paar weken en dan viert de eindexamenklas van Montclair High haar laatste dans, de Prom. Rachael en Kim passen baljurken aan en Marianne is op zoek naar een jongen om mee naar de Prom te gaan. Gerry filmt zijn vrienden.
19.28 Een bericht van de Wilde Ganzen.
19.30 Een zuigend bestaan. 5-delige serie over het leven op een petrochemische fabriek. Afl. 1.
19.55 Zie zoo. Column van bekende politieke tekenaars. Afl. 7: Peter van Straaten: de cultuurminnaar.
20.00 ●● Journaal.
20.25 Kenmerk. Actualiteitenrubriek.
20.55 Kunst heeft niets met politiek te maken. Documentaire over hoboïst Werner Herbers en componist Trudel van Reemst-de Vries en hun ervaringen in de Spaanse Burgeroorlog.
21.36 Zo op zaterdag. Korte impressie van het Gay and Lesbian Film Festival in Amsterdam dat deze week wordt gehouden. Age Kramer en Marion Oskamp ontdekten dat Lesbische en homoseksuele filmmakers vaak andere dan de gangbare bronnen gebruiken om hun fantasie te verbeelden.
22.00 ●● Journaal.
22.15 Studio sport.
22.45-22.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

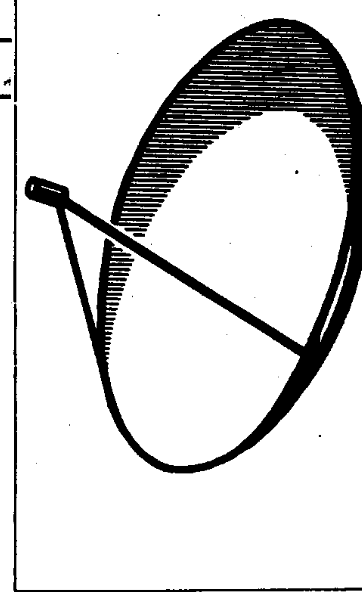
07.00 Ochtendprogrammering.
08.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 Clips.
12.10 Prime time pets.
12.30 Get a life.
12.55 A fine romance. Engelse comedyserie. Herh.
13.20 For those I loved. Amerikaanse miniserie in drie delen, geregisseerd door Robert Enrico. Afl. 1. Het verhaal begint in 1939 in Warschau, met de aankomst van de nazi's. De 15-jarige Martin Grayevsky woont als jongen in het getto van de Poolse hoofdstad. Zijn moeder en broertjes komen om in de gaskamers van Treblinka. Zijn vader sneuvelt tijdens de opstand van de joden in het getto. Martin overleeft na vele ontberingen de Tweede Wereldoorlog waarna hij naar de Verenigde Staten emigreert. Maar ook daar blijft het noodlot hem achtervolgen. In de hoofdrollen: Michael York, Jacques Penot, Marcha Meril, Helen Hughes e.a.
14.10 Een gevaarlijk erfenis. Italiaanse western uit 1966, geregisseerd door Enzo Peri. In de hoofdrollen: Thomas Hunter, James Shigeta en Enrico Maria Salerno.
15.35 De tweelingenshow. Showprogramma.
16.30 Hoge ogen.
17.00 Doogie Howser M.D. Amerikaanse tragi-comedyserie.
17.30 Tineke.
18.00 Nieuws.
18.15 Tineke. Vervolg.
19.30 Nieuws.
19.50 Weer.
20.00 Mini playbackshow.
21.05 Hunter. Detective-serie.
22.00 Gabriel's fire. Serie.
22.55 Nieuws.
23.10 Wolfen. Amerikaanse speelfilm uit 1981, geregisseerd door Michael Wadleigh. Rolverdeling: Dewey Wilson: Albert Finney. Rebecca Neff: Diana Venora. Eddie Holt: James Olmos.
01.05 The monsters.
01.30 Een gevaarlijke erfenis. Herh. van 14.10 uur.
02.55 Nachtprogramma.

België/TV 1

10.30 Supermachten. Afl.10 (1).
11.05 Bijzondere jeugdbijstand.
11.30 Het grensgevoel. Afl.10.
12.00-12.40 Babel.
15.30 ■ Fanfan la Tulipe. Franse speelfilm uit 1951 van Christian Jaque. Met: Gérard Philippe, Gina Lollobrigida, Noel Rocquevert e.a.
17.05 Tweede kindertijd. Jeugdfilm.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak. Animatieserie. Afl.327.
18.05 Schoolslag. Spelprogramma.
18.40 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten.
19.20 Joker- en lotto-trekking, paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal/Sport.
20.00 Kwislijn.
20.05 FC De Kampioenen. Vlaamse comedyserie. Afl.21: Biekes auto.
20.35 De ring van de schorpioen. 2-delige Engelse tv-film. Met: Catherine Oxenberg, Jack Scalia, Caroline Goodall e.a. Deel 1.
22.25 Kunst-zaken.
22.30 Sport op zaterdag. Aansl. Kwistig.
23.00 Vandaag.
23.20 Dood of levend. Amerikaanse speelfilm uit 1989. Met: Kris Kristofferson, Scott Wilson, Mark Moses e.a.
01.00-01.05 Coda. The hobbit, van Eric Neels uitgevoerd door Gilbert Isbin en Eric Neels, gitaar.

België/TV 2

20.00-21.15 Galaconcert. Honderd jaar Carnegie Hall. Deel 2. Concert door het New York Philharmonic o.l.v. James Levine en Zubin Metha. 1. Fanfare for the common man, Copland. 2. Fantasie voor piano, koor en ork., Beethoven. Alfred Brendel, piano. 3. Fragment uit Die egyptische Helena, R. Strauss. Leontyne Price, sopraan. 4. Fragment uit Concerto voor viool, cello en orkest opus 102, Brahms. Isaac Stern, viool. Yo-Yo Ma, cello. 5. Deel 6 uit Symfonie nr. 3, Mahler.

België/RTBF 1

10.00 Interwallonië. 10.30 Cursus Nederlands. Les 9. Herh. 10.55 Cursus Duits. Les 17 en 18. Herh. 11.25 Génies en herbe. Herh. 12.00 Vidéothèque. 13.00 Journaal. 13.10 Objectif Europe. 13.45 Bouche cousue, Franse speelfilm uit 1959. 15.15 Tango bar, Frans/Italiaanse tv-film. 16.35 Pro antarctica 1991, reportage. 17.15 Félix. 17.45 Nouba nouba. 18.25 Gourmandises. 18.40 Télétourisme. Aansl.: Joker en lotto. 19.30 Journaal. 20.05 Le jardin extraordinaire. 20.45 Les mémoires d'un espion, Amerikaanse biografische film over Ian Fleming. 22.30 Contacts. 22.40 Match I. Aansl.: Lotto en joker. 23.40-00.00 Laatste nieuws.

België/Télé 21

13.00 Prot. kerkdienst. 13.30 Le coeur et l'esprit. 14.00 W magazine. 14.30 Théatre Wallon: El dure voye. 15.30 Art 21: Max Ernst. 17.10 Sindbad. 17.40 Chroniques Hongroises de 1945 à nos jours, doc. Dl.2. Herh. 18.30 Raisons d'Etat, doc. 19.30 Journaal. 20.00 L'oratorio de Liverpool van Paul McCartney. 21.45 Weer- en beursberichten. 22.15-00.10 Drowning by numbers, Engels-Nederlandse speelfilm uit 1988.

(TT) Bruce Forsyth's generation game, spel. 21.05 (TT) Short circuit, Amerikaanse speelfilm uit 1986. 22.45 (TT) Nieuws en sport. 23.05 Saturday night Clive, satire. 23.50 Snooker. 01.00 (TT) Bananas, Amerikaanse speelfilm uit 1971. Met: Woody Allen, Louise Lasser, Carlos Montalban e.a. 02.20-02.25 Weerbericht.

BBC 2

09.45 Open University. 12.05 (TT) Taking the heat, doc. Herh. 12.55 The sky at night, astronomisch magazine. Herh. 13.15 ■ Red light, Amerikaanse speelfilm uit 1949. 14.35 Claymation. 14.45 Heirs and graces, serie. Herh. 15.15 Network east, Aziatisch magazine. 15.45 Mahabharat, feuilleton. 16.30 Cinderella, Amerikaanse speelfilm uit 1960. Met: Jerry Lewis, Ed Wynn, Judith Anderson e.a. 17.55 Snooker. 18.55 Play bridge with, cursus bridge. 19.25 Lombard RAC Rally, voorbeschouwing. 19.55 Have I got news for you?, quiz. Herh. 20.25 Nieuws en sport. 20.40 Sounds of the sixties. 21.10 (TT) The second Russian Revolution, serie. 22.00 Moving pictures, filmmagazine. 22.50 Pirates, Frans/Tunesische speelfilm uit 1986 van Roman Polanski. Met: Walter Matthau, Damien Thomas, Richard Pierson e.a. 00.45 Rosemary's baby, Amerikaanse speelfilm uit 1968. Met: Mia Farrow, John Cassavettes, Ruth Gordon e.a. 02.55-03.30 Dance energy. Herh.

Sportnet

07.30 Paardesport. 08.00 Voetbal. 09.30 World sport special. 10.00 Paardesport. 11.00 Franse F3 kampioenschappen. 12.00 Klimmen. 12.30 NBA basketball. 14.00 Argentijns voetbal. 15.00 Golf cup int. 15.30 Boksen. 17.00 Powersports int. 18.00 Rallysport. 19.00 Voetbal. 20.30 Boksen. 22.00 Sumo. 23.00 Rallysport. 23.30 Honkbal. 01.30 Boksen. 03.00 Golf. 04.00 Honkbal. 06.00-07.00 Bowlen.

Duitsland 1

Tagesschau.
Länder-Mensen-Abenteuer.
●● Tele-Gym. Fitness. Afl.11.
Tagesschau.
Auslandsjournal
ZDF-info Gesundheit.
Tagesschau.
●● Scheibenwischer. Cabaretprogramma. Herh.
MAZ ab! Quiz. Herh.
Umschau.
Persoverzicht.
Tagesschau.
Europamagazin.
Die Kinder der Sklaven. Documentaire over de haratins in Mauretanië.
Strassenbahnen der Welt. Serie over trams. Vandaag: Blackpool.
●● Kinderquatsch mit Michael. Kinderen worden op een leuke manier ondervraagd.
Gesundheit! Medizin im Ernsten. Onderwerp: reuma.
Erstens.
Disney Club. Kindermagazine. Vandaag: Chip & Chap - Die Ritter des Rechts; Duck Tales - Neues aus Entenhausen; Ein perfektes Paar; Classic cartoon: Ferien auf Hawaii.
Hier und Heute unterwegs.
Tagesschau.
Sportschau-Telegramm.
Sportschau. Met Bundesliga-voetbal
Markt.
●● Elvis - King of Rock 'n Roll. Serie. Afl.: Die grosse Chance.
Programma-overzicht.
(TT) Tagesschau.
●● Nimm dir Zeit. Amusementprogramma voor de Glücks-Spirale.
●● Lotto-trekking.
Tagesschau.
(TT) Das Wort zum Sonntag.
Bericht vom CSU-Parteitag.
Der schnellste Weg zum Jenseits. Amerikaanse speelfilm uit 1968. Met: Kirk Douglas, Sylva Koscina, Eli Wallach e.a.
(TT) Kopfüber in die Nacht. Amerikaanse speelfilm uit 1984. Met: Jeff Goldblum, Michelle Pfeiffer, Dan Aykroyd e.a.
Tagesschau.
-02.15 Z.E.N. Novembertage auf Sylt: Winterhauch.

Duitsland 2

08.30 Nachbarn in Europa.
09.00 Tagesschau.
09.03 Länder-Mensen-Abenteuer: Die Potsdamer Kulturlandschaft.
09.45 ●● Tele-Gym. Fitness. Afl.11.
10.00 Tagesschau.
10.03 Auslandsjournal.
10.45 ZDF-info Gesundheit. Medische tips. Vandaag: diabetes (4).
11.00 Tagesschau.
11.03 Nachbarn in Europa.
12.35 Diese Woche.
12.55 Persoverzicht.
13.00 Tagesschau.
13.05 Pfiff extra: Just for fun - Sport in den USA, serie. Afl.5: Colorado.
13.30 Karfunkel. Een blik achter de schermen bij de opnamen van deze nieuwe kinderserie.
13.35 Melodie einer Stadt - Köln. Muzikaal portret van Keulen. Met: Kölner Kinderchor, Gürzenich-Orchester, Kölner Domchor e.a. Herh.
14.15 FM. Gevarieerd magazine. Thema: Auswandern nach Australien.
15.00 Genau. Jongerenprogramma. Vandaag: discussie over milieubeheer.
15.25 (TT) Diese Drombuschs. Serie. Afl.: Abschied im Zorn.
16.58 Programma-overzicht.
17.00 Heute.
17.05 Länderspiegel.
17.50 Die fliegenden ärzte. Serie. Aansl.: Kochen wie in Asien (VPS 17.25).
18.25 Die fliegenden ärzte. Vervolg. Aansl.: Programma-overzicht. (VPS 18.50)
19.00 Heute.
19.30 Insel der Träume. Serie. Afl.: Das Genie.
20.15 (TT) Agenten-Poker. Amerikaanse speelfilm uit 1980. Met: Walter Matthau, Glenda Jackson, Herbert Lom e.a.
21.55 Heute.
22.05 Bericht vom CSU-Parteitag.
22.20 Das aktuelle Sport-Studio. Aansl. Lotto-trekking. (VPS 23.29).
23.40 Westworld. Amerikaanse speelfilm uit 1972. Met: Yul Brynner, Richard Benjamin, James Brolin e.a.
01.05 Heute.
01.10-02.00 Der vierte Mann. 4-delige serie. Afl.: Wiener Blut.

Duitsland 3 West

09.45 Tele-Ski 90. Les 10. Herh. 10.00 This week. 10.15 Actualités. 10.30 Cursus Russisch. Les 12. 11.00 Cursus Engels. Les 12. 11.30 Erwachsenwerden ist kein Kinderspiel, reportage. 12.15 Mit Weltenbummlern unterwegs. Afl. 3: Die Cowboys vom Papageienfluss, reportage over de Troperos, de cowboys van Paraguay. 13.00 Cursus Duits. Les 51. Herh. 13.30 Cursus wiskunde. Les 10. Herh. 14.00 Rückblende: Vor 80 Jahren gestorben - Paul und Laura Lafargue - Das Recht auf Faulheit, documentaire. Herh. 14.15 West 3 aktuell. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Länder - Menschen - Abenteuer: Grenzstation Macau, reportage over het eiland Macau. 17.45 Das internationale TV-Kochbuch. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Bilder aus der Wissenschaft. Vandaag over Mikropilze. 18.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. 18.58 Programma-overzicht. 19.00 Aktuelle Stunde, met Nachrichten, met om 19.35 Sport im Westen. 20.00 Die Wildkatze, documentaire over de Europese wilde kat. 20.15 ●● Don Giovanni, opera van Mozart. (Duitse ondertiteling). 23.10 Spiele des Lebens, natuurfilmserie. Vandaag: Kämpfen. 23.55 Jazz vor Mitternacht: Internationaal Jazzfestival Viersen 91, deel 2. 00.55 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

14.30 Cursus Duits. Les 51. Herh. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Nimm's Dritte. 17.30 Geschichte der Oper, documentaire serie over de geschiedenis van de opera. Afl.2. Herh. 18.00 Hans Hammer - Priester unter dem Halbmond, portret van deze pater in islamitische landen. 18.30 Das Südwest-Journal. 19.00 Lindenstrasse, serie. Afl.: Gabis Hochzeit. 19.30 Planet Erde: Tiere vor der Kamera. Afl.: Die Schlucht der Felsenkänguruhs. 20.15 Don Giovanni, opera van Mozart. 23.10 Nieuws. 23.15 S'Brettl: Meisenwürger vom Friedrichshafen, cabaret. 23.45 Freistil, gevarieerd magazine. Vandaag: Der Garten des Nichts. 00.30 Laatste nieuws.

RTL Plus

06.00 Tekenfilm.
06.15 Nozzles. Tekenfilmserie. Herh.
06.40 Transformers. Sf-tekenfilmserie. Herh.
07.00 Märchen aus aller Welt. Serie. Afl.: Carl und die Räuberbande. Herh.
07.30 Lieber Onkel Bill. Serie. Afl.: Heroes are born. Herh.
08.00 Konfetti. Kindermagazine met o.a. de tekenfilmseries: Die Flintstone Kids. Herh.; Yogi Bär; Scooby Doo.
09.20 Klack. Kinderspelshow.
10.05 Die Jetsons. Tekenfilmserie. Herh.
10.30 Turbo Teen. Tekenfilmserie.
11.00 Marvel Universum. Met de tekenfilms: Spiderwoman, Das Land der fantastischen Drachen; Rude Dog und seine Bande en Spiderman und seine aussergewöhnlichen Freunde.
12.35 He Man. Tekenfilmserie.
13.05 Teenage mutant hero turtles. Tekenfilmserie.
13.30 Super Mario Brothers. Serie. Afl.: Die Klemp-ner-Akademie.
14.00 Ragazzi. Muziekmagazine.
14.35 Katts and Dog - Ein Herz und eine Schnauze. Serie. Afl.: Liebe auf den ersten Schuss. Herh.
15.05 BJ und der Bär. Serie. Afl.: Die Schwarzbrenner.
16.00 Der Preiss ist heiss. Quiz.
16.50 Tennis extra. Samenvatting van het Masters toernooi voor dames te New York.
17.45 Tennis extra. Live: Masters toernooi voor dames, halve finales.
21.00 Murder ist ihr Hobby. Misdaadserie. Afl.: Killer per Telefon.
22.00 Alles nichts oder?! Show met Hella von Sinnen en Hugo Egon Balder.
23.00 Reifeprüfung auf der Schulbank. Duitse erotische film uit 1982. Met: Dorle Buchner, Eleanore Melzner, Christine Krenner, e.a.
00.30 Desideria. Duits-Italiaanse erotische film uit 1980. Met: Stefania Sandrelli, Laura Wenzel, Klaus Löwitsch, e.a. Herh.
02.15 Männermagazin M. Herh.
02.50 Reifeprüfung auf der Schulbank. Erotische film. Herh.
04.15 Desideria. Erotische film. Herh.

SAT 1

07.30 Guten Morgen mit Sat 1. 08.30 High Chaperral. Amerikaanse westernserie. Herh. 09.30 Wirtschaftsforum. 10.00 Truck Driver. Australische misdaadfilm uit 1980. 12.05 Glücksrad. 12.45 Bingo. Spelprogramma. 13.15 Fantasy Island. Amerikaanse serie. 14.05 Ausgerechnet Du! Komedie van Derek Benfield. 15.45 Angesagt! 15.15 Zapp. Spelprogramma. 16.40 Pearl Harbor. Amerikaanse serie. 17.40 Sat.1 Blick. 16.45 ■ Addams Family. Amerikaanse griezelserie. 18.15 Bingo. 18.45 Sat.1 Blick. 18.50 Quadriga. 19.20Glücksrad. Spelprogramma. 20.05 WetterNews. 20.15 Der Mann mit der Glasauge. Duitse misdaadfilm uit 1968. 21.50 Sat 1 Blick. 22.00 Die Profis. Serie. Herh.23.00 Schulmädchen-Report. Duitse sexfilm uit 1977. Deel 11. 00.25 Pudelnackt in Oberbayern. Duitse sexfilm uit 1968. Herh. 01.55 Schulmädchen-Report. Duitse sexfilm uit 1977. Deel 11. Herh. van 23.00 03.15 Vorschau. Aansluitend Videotext.

TV 5

07.00 Nws. 07.20 Corps accord. 07.40 Cursus Frans. 08.00 Clin d'oeil. 08.05 Canadees Nws. 08.20 Nieuwsflits. Aansl.: Amnesty: Ecrire contre l'oubli. 08.30 Nord/Sud. 09.00 Quebec inc. 09.30 Le club de l'enjeu. 10.00 Grands documents: Un certain régard. 11.00 Les trains pas comme les autres. 12.00 Nws. 12.05 Reflets - Images du sud. 13.00 Nws. 13.15 Horizon 93. 13.45 WK spellen. 14.30 Petit écrans, grands romans. Herh. 16.05 Nws. 16.15 Flash varicelle. 16.45 Génies en herbe. Herh. 17.15 Félix. 17.40 Clips Radio 21. 18.15 Correspondances. 18.30 Nws. 18.50 Clin d'oeil. 19.00 Objectif Europe. 19.30 Nws. 20.00 WK spellen. 20.55 Amnesty: Ecrire contre l'oubli. 21.00 Nws. 21.30 Petit écrans, grands romans: Mozart. 23.00 Nws. 23.30 Caractères. 00.20-00.50 Ramdam.

RAI UNO

06.00 La settima alba. Film. 08.00 Passaporto per lËuropa. 08.50 Grandi mostre. 09.30 Su e ciu per Beverly Hills. Film. 10.00 Ciao Italia. 11.55 Che tempo fa. 12.00 TG1 flash. 12.05 Cia Italia. 12.30 Check-up. 13.25 Estrazioni del lotto. 13.30 Telegiornale. 13.55 TG1 - tre minuti di. 14.00 Prisma. 14.30 Sabato Sport. 16.30 Sette giorni parlamento. 17.00 Dall'Antoniano. 18.00 TG1 flash. 18.05 Estrazioni del lotto. 18.10 Dall'Antoniano. Dl.2. 19.25 Parola e vita. 19.40 Almanacco. 19.50 Che tempo fa. 20.00 Telegiornale. 20.25 TG1 sport. 20.40 Fantastico. 22.45 TG1 - linea notte. 23.00 Speciale TG1. 00.00 TG1 notte. 00.30 Sabato club.

BBC 1

08.25 Nieuws. 08.30 Ovide, tekenfilm. Herh. 08.40 Opposites attract, serie. 08.50 The Jetsons, serie. Herh. 09.15 Chucklevision, serie. Herh. 09.35 Dungeons and dragons, serie. Herh. 10.00 Going live! Herh. 13.12 Weerbericht. 13.15 Grandstand, sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.15 (TT) One to win, quiz. 18.45 (TT) Only fools and horses, serie. Herh. 19.15 Noel's house party. Live amusementsprogramma. 20.05

Eurosport

09.00 Int. motorsport. 10.00 Eurolympics Albertville. Herh. 10.30 Paardesport. Herh. 11.30 Benelux sportmagazine. 12.00 Worstelen. Herh. 13.00 WK taekwondo. Herh. 14.00 Saturday alive. 19.30 Int. motorsport. Herh. 20.30 Eurofun. Herh. 21.00 Autosport. 22.00 WK Boksen. 23.30-01.00 Skiën.

Super Channel

06.00 The mix. 09.30 All mixed up! 12.30 Music news. 13.00 All mixed up! 14.00 Sport. 16.00 The great offshore. 16.30 Beyond tomorrow. 17.00 Youthquake. 17.30 Absolutely live. 18.30 Travel magazine. 19.00 Videofashion. 19.30 East Europe reports. 20.00 ■ Love affair, film. 21.40 Onbekend. 21.50 News special. 22.00 News. 22.30 Film Europe. 23.00 Hang loose. 23.30 ■ The devil's party, film. 00.45 Absolutely live. 01.45 The mix all night.

MTV Europe

07.00 Greatest hits weekend. 11.00 The big picture. 11.30 US top 20 video countdown. 13.30 XPO. 14.00 The pulse. 14.30 Greatest hits weekend. 17.00 Yo! Raps. 18.00 Week in rock. 18.30 The big picture. 19.00 European top 20. 21.00 Saturday night live. 22.00 Partyzone. 01.00 Greatest hits weekend. 03.00-08.00 Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. 09.00 World business. 11.10 Larry King. 12.40 Int. correspondents. 14.10 The big story. 15.10 Health week. 15.40 Moneyweek. 16.10 Science and technology week. 16.40 Style with Elsa Klensch. 17.10 Showbiz this week. 18.40 Evans and Novak. 19.00 World business this week. 19.40 Newsmaker Saturday. 20.10 Healthweek. 20.40 Style with Elsa Klensch. 21.10 Your money. 21.40 Int. correspondents. 23.40 Newsmaker Saturday. 00.40 Pinnacle. 01.10 The big story. 03.10 Showbiz this week. 05.10 The Capital gang.

TV — FILMS — VIDEO

RTL4
14.10 Tre pistole contro Cesare. Italiaanse film uit 1966 van Enzo Peri. Ruzie tussen broers als gevolg van een erfenis. Met Thomas Hunter en James Shigeta.

BRT 1
15.30 Fanfan la Tulipe. Italiaanse kostuum-film uit 1951 van Christian-Jaque. De schelm Fanfan meldt zich bij het leger om een huwelijk uit de weg te gaan. Hij wordt verliefd op de dochter van Lodewijk XV. Met Gérard Philippe en Gina Lollobrigida.

Duitsland 2
20.15 Hopscotch. Engelse film uit 1960 van Ronald Neame. Opstandige CIA-medewerker klapt uit de school en krijgt niet alleen problemen met zijn werkgever, maar ook met de KGB. Met Ned Beatty en Sam Waterstone.

Nederland 1
20.25 Hello Again. Amerikaanse film uit 1987 van Frank Perry. Matige komedie over een vrouw die een jaar na haar dood weer tot leven komt en haar oude leven probeert op te pakken. Met Shelley Long en Judith Ivey.

Duitsland 1
22.35 A Lovely Way to Die. Amerikaanse film uit 1968 van David Lowell Rich. Ex-agent laat zich inhuren om van moord verdachte vrouw te beschermen. Met Kirk Douglas en Syva Koscina.

RTL Plus
23.00 Reifeprüfung auf der Schulbank. Duitse soft porno uit 1982 van Hans Madsack. Met Werner Singh en Dorle Buchner.

RTL4
23.10 Wolfen. Amerikaanse griezelfilm uit 1981 van Michael Wadleigh. Rechercheur onderzoekt moorden in New York. Niet mensen, maar beesten zijn de daders. Staat te boek als mislukt. Met Albert Finney en Diane venora.

BRT 1
23.20 Dead or Alive. Amerikaanse western uit 1988 van John Guillermin. Kris Kristofferson als oud-premiejager die er nog een keer op uit trekt om een stel outlaws op te sporen. Ook met Scott Wilson.

Duitsland 2
23.40 Westworld. Amerikaanse film uit 1973 van Michael Crichton. In attractiepark kan men de fantasiën uitleven. Het duo John en Peter wil cowboytje spelen en neemt het op tegen een stel robots. Met Richard Benjamin en Yul Brynner.

● *Glenda Jackson en Walter Matthau in 'Hopscotch'. (Duitsland 2 – 20.15 uur).*

Duitsland 1
0.15 Into the Night. Amerikaanse film uit 1985 van John Landis. Jeff Goldblum als computerdeskundige die aan slaapstoornissen lijdt. Als hij merkt dat zijn vrouw hem bedriegt trekt hij erop uit. Maar al snel wordt hij door toedoen van Michelle Pfeiffer meegesleept in een spannend avontuur. Goede grappen en bovendien prachtige muziek van B.B. King.

RTL Plus
0.30 Desideria. Duits-Italiaanse film uit 1980 van Gianni Barcelloni. Meisje van burgelijke komaf sluit zich aan bij een groep terroristen. Met Stefania Sandrelli en Lara Wendel.

radio

Radio 1
7.07 TROS Nieuwsshow (7.08 en 8.10 TROS Aktua en 7.30 Nws.). 11.05 TROS Kamerbreed. 12.05 TROS Aktua. (12.30 Nws. 12.55 Mededelingen t.b.v. land en tuinbouw). 14.05 TROS Aktua sport (17.05 en 18.10 TROS Aktua. 17.30 Nws.). 19.04 Coulissen. 19.30 Langs de lijn, sport en muziek. 22.02 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.06 Met het oog op morgen. 0.02 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2
7.04-16.00 VARA's vrije zaterdag, met om 7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 De spot gericht op de wereld van het amusement. 16.04 Muzifax. 17.04 Levenslief en levensleed. 18.04 KRO's country time. 19.04 Glas in lood. 20.03 The bands. 21.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3
7.04 Rabarbara. 8.04 Drie voor negen. 9.04 Gospelrock. 10.04 Popsjop. 12.04 Paperclip. 14.04 Popstation. 16.04 NCRV-zaterdag-sport. 18.04 De avondspits. 19.04 Grote Prijs-journaal. 19.07 Paperclipradio. 21.04 Crossroads. 23.04-24.00 Late date.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Wakker worden... I. 8.00 Nws. 8.02 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. Muz. voor viool en piano. 12.00 Muziek voor miljoenen. 13.00 Nws. 13.02 Veronica klassiek: Nieuw Sinfonietta Amsterdam met piano en trompet. 14.38 Veronica kamermuziek: Muz. voor viool en piano. 15.17 Nieuwe platen. 16.00 Lang leve de opera! 18.00 Nws. 18.02 Avondstemming. (20.00 Nws.) 22.00 KRO-Literair: Camera obscura. 23.00 Het orgel. 23.20-24.00 Laudate.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. RVU: 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsein thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen....! 12.44 EO Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opo doro. 14.00 Forza! Radio, met om 14.00 Que Pasa; 15.00 Heart affair; 16.00 Down town. 17.00 Licht en uitzicht. INFORMATIE VAN DE RIJKSOVERHEID: 17.46 Postbus 51, Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen rasja, (Er is hoop). IOS: 18.40 Hoda al-islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00-23.00 Zaterdagavond-uur.

Omroep Limburg
09.00 Postbus 94. 09.30 Limburg sport. 09.50 Postbus 94 (vervolg). 10.00 Het ei van St. Joost. 11.00 De Onderstroom. 12.00 Het evenement. 13.00 Overname landelijke zender. 17.00-18.00 Limburg Aktueel (kort) en Vrij Spel, popmuziek.

België/Radio 2
6.00 Nieuws 6.05 Welkom weekend. (6.30, 7.00 en 7.30 Nieuws) 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren met Somers en Verschueren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval. 11.30 Vlaamse top 30. 12.00 Radio 2 top 30. (13.00 Nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.10 Fris van Lefever met retromuziek en hits van vroeger. (18.00 Nieuws). 20.00 Hartelijk. Wensen en verzoeken van luisteraars (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (Nieuws om 24.00 en 05.00 uur).

België/BRF
(Nieuws om 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 12.30, 14.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 21.00).
6.35 Radio-ontbijt. 7.15 Verzoekplatenprogramma (7.30 uit de regio; 7.45 agenda; 8.10 persoverzicht; 8.30 overpeinzing). 9.05 LP-Markt. 10.00 Top of flop. 12.00 Agenda voor Brussel, Aansl. Musik bei Tisch (12.15 agenda Ostkanton; 12.35 persoverzicht). 12.45 Aktueel. 13.00 Hitparade. 16.05 Contra-Re Jeugdmagazine. 17.05 Forum - Cultureel magazine. 18.00 Uit de regio. 18.10 BRF-Aktuell. 18.45 Filosofie en ethiek. 19.00 Saterday Night Rock Show. 21.05-21.10 Uitslag Belgische lottogetallen.

RTL Radio
6.00 Guten Morgen Deutschland. 8.00 Radio Shop. Muziek en actualiteiten. 12.00 Wunschhits zum Nulltarif. Verzoekplaten en groeten van luisteraars. 15.00 Der Sport Shop. Voetbal op zaterdag. 18.00 American Top 40. Aktuele hitparade USA. 21.00 Je t'aime. 24.00-6.00 Kuschelrock. De mooiste Love-Songs.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 In Unserem Alter. 9.00 Nieuws en weerbericht. 9.05 Musikpavilion. 12.00 Nieuws en weerbericht. 12.05 Pop-report. 14.05 Orchester der Welt. 15.00 Café Carlton. 17.00 Der Tag um fünf, aansl. 5 Uhr Tee. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie. 20.00 Nieuws en weerbericht. 20.05 Solisten Parade. 22.00 Nieuws en weerbericht. 22.05 Musik zum träumen 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

STIENSTRA
BEDRIJFSMAKELAARDIJ

ZAKELIJK VASTGOED

KANTOORRUIMTE

HEERLEN, GEERSTRAAT
Op zakelijke ligging *kantooretage* (210 m²) te huur met efficiënte indeling.
Prijs op aanvraag.

HEERLEN, HET OVERLOON
Uiterst attractief *kantoorpand* te huur. Netto opp. 270 m². Ligging nabij Autoweg en Winkelcentrum 't Loon.
Prijs op aanvraag.

HEERLEN, PUTGRAAF
Kantooretage 225 m². Zeer representatief. Parkeerfaciliteiten. Perfecte werkomgeving.
Huurprijs op aanvraag

WINKELRUIMTE

LANDGRAAF, HOOFDSTRAAT
Nog te realiseren *winkel* (variabel 300-500 m²) te huur in Centrum.
Huurprijs op aanvraag

KERKRADE, EINDERSTRAAT
Te huur *winkelruimte* ca. 121 m². Huurprijs *f* 2.750,- p. mnd.

BEDRIJFSRUIMTE

GELEEN, INDUSTRIETERREIN BORNERKUIL
Perfecte *bedrijfshal* (ruim 2.000 m²) met kantoor.
Huurprijs op aanvraag.

HEERLEN, AKERSTRAAT
Bedrijfspand (ex-garage) met/zonder showroom te koop/te huur. Zeer representatieve ligging.
Prijs op aanvraag.

HEERLEN, HEERLERBAAN
Diverse *percelen* voor bedrijfslocatie te koop. O.a. 877 m², koopprijs *f* 78.000,- k.k.

MAASTRICHT, MEERSSENERWEG
Te koop *bedrijfspand* met bovenwoning, werkplaats en open showroom.
Prijs op aanvraag.

HEERLEN, IN DE CRAMER
Op de beste ligging biedt belegger nog te realiseren *bedrijfshal* met kantoor aan. Grootte, bouwaard en indeling naar wens.
Buitenkans!

HEERLEN, DE BETEL
Grootschalig *bedrijfsobject* (9.500 m² hal met kantoren). Ideale ligging. Goede belegging.
Prijs op aanvraag.

MAASTRICHT, KASTEEL AldENGOORSTRAAT
Bedrijfshal ca. 1.000 m² te koop.
Vraagprijs *f* 395.000,- k.k.

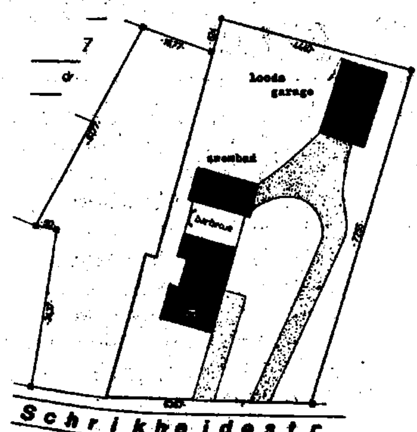
VAN ALLE OBJECTEN IS OP VERZOEK EEN UITGEBREIDE BROCHURE VERKRIJGBAAR

EEN BEDRIJFSPAND VAN STIENSTRA: DAT ZIT ZAKELIJK VAST GOED

Tel. 045-7 2255
Wycker Brugstraat 50, 6221 ED
Tel. 043-252933

Te koop mooie villa met 2 bouwplaatsen

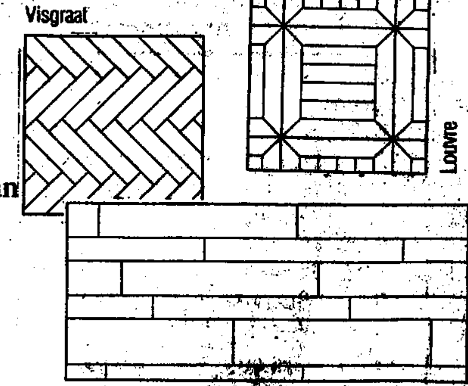
gelegen in bos, gebouwd in Franse steen en bestaande uit: grote living, hal, 3 ruime slaapkamers, ieder met badkamer, grote gemeubileerde bar met zitplaats, keuken en bijkeuken, 2 magazijnen, voorraadkamer, binnenplaats met vaste vloer en barbecue. Overdekt zwembad met vloerverwarming. Alle vertrekken eveneens met vloerverwarming. Grote loods en parking (geasfalteerd). Alles in nieuwstaat. Totale opp.vl. 54 are. Vraagprijs *f* 850.000,-.
Gel. 40 km van Nederlandse grens (autoweg) in Beringen-Koersel (België), Schrikheidestraat 55. Te bezichtigen na afspraak, tel. 09-32425331 of telefax 09-32433773.

pegasus PARKET

De vloer met karakter
- Ouderwets in prijs en vakmanschap
- Specialist in eiken plankenparket
- Machinaal schuren en borstelen van bestaand parket
- Dealer: Lamett - Pergo - Star - Laminaat

De supersterke vloeren uit Zweden

GELEEN, RIJKSWEG-ZUID 233 - TELEFOON 046-746675
Open: hele week van 10.00-18.00 uur, donderdag tot 21.00 uur, woensdag gesloten

Attentie grote CV-ketel show

Demonstratie van
- Nefit-Turbo
- Vaillant
- Radson
- Honeywell-klokthermostaten
- Landis & Gyr klokthermostaten

Sinterklaas is weer in het land, maar zorgt u ook dat uw CV-ketel brandt.

Zaterdag 23 nov. en zondag 24 nov.

Show van: **energiebesparende verwarmingsketels en warmwatervoorzieningen**

GRATIS Gedurende de maanden november en december bij aankoop en plaatsing van een CV-ketel, geheel gratis en aangesloten een klokthermostaat (winkelwaarde *f* 260,-) afhankelijk van het type CV-ketel. Keuze uit Chronotherm en Chronogyr.

Bezoek daarom ons show-adres:
Hoek Grupellostr. 38 / Eindervoetpad 7 te Kerkrade
Openingstijden: zaterdag van 12.00-17.00 uur en zondag van 14.00-17.00 uur

A. Ploem & Zn. BV
Centrale verwarming en sanitair
Grupellostraat 33 - tel. 452841 - Kerkrade

• BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW •

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbieding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vind u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Maak uw wensen aan ons kenbaar.

BRUNSSUM H
Langeberg. Centr. gel. halfvrijst. woonhuis. Gar. geschikt voor 2 auto's. Berging. Prov. kelder. Doorzon woonk. en deels open keuken. Open serre. 3 slaapk. Vliering. Hardh. koz. met dubb. begl. en roll.
Prijs *f* 125.000,– k.k. 5929

BRUNSSUM H
Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met gar. en tuin. Woonk. ca. 33 m² met parketvl. Ged. open keuken. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. Zolder. Bwjr. 1982.
Prijs *f* 139.500,– k.k. 5858

HEERLEN H
Centrum. Royaal luxe appartement in Residentie Herle. Kelderberging. Part.; luxe entree met lift. Appartement: Woonk. ca. 33 m² met balkon. 2 ruime slaapk. (één met balkon). Luxe bet. badk. met ligb. en douche. Moderne keuken met bijkeuken.
Prijs *f* 165.000,– k.k. 5251

HEERLEN H
Noord. Woonhuis met berging en tuin (achterom bereikb. met auto). Woonk. Keuken. Badk. met douche. 3 slaapk. Royale zolder. Opt. geisol. Evt. overdr. hyp. max. *f* 7.500,–.
Prijs *f* 109.000,– k.k. 5933

HEERLEN H
Zuid. Rustig, centraal gel. karakteristiek herenhuis. Studeerk. Kamer woon- en eetk., serre, tot. ca. 65 m². Luxe keuken met app. Kantoor-/praktijkruimte ca. 32 m². Slaapk. met badk. 1e verd. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 zolderk. en berging.
Prijs *f* 469.500,– k.k. 5449

HEERLEN H
Centrum. Conf. 3 slaapk. appartement met prachtig uitzicht. Ontvangsthal. Lift. Woonk. ca. 31 m² met balkon. Gesl. keuken. Trap naar bovenverd. 3 slaapk. Badk.
Prijs *f* 145.000,– k.k. 5897

HEERLEN H
Centrum. Stadsappartement met kelderberging. Lift aanwezig. Woonk. met balkon. Gesl. keuken. Handige bijkeuken. Royale slaapk. Badk. met douche.
Prijs *f* 77.000,– k.k. 5931

HEERLEN H
Musschemig. Royaal woonhuis met gar. en tuin. Woonk. Aparte keuken. Badk. met ligb. en 2e toilet. 3 slaapk. Vaste trap naar zolder/4e slaapk. Spouw- en dakisolatie.
Prijs *f* 159.000,– k.k.

HEERLEN H
Centrum. Gezellig 1 slaapk. appartement met prachtig uitzicht. Ontvangsthal. Lift. Woonk. ca. 19 m². Gesl. keuken. Badk. met douche. Slaapk. In het souterrain bevindt zich een berging.
Prijs *f* 79.000,– k.k. 5898

HEERLEN H
Appartement op 2e verd. Berging. Overdekte parkeerpl. op part. Woonk. ca. 27 m². Aparte keuken, 2 slaapk. Badk. met douchecabine. Berging.
Prijs *f* 125.000,– k.k. 5894

HEERLEN H
Bung. met royaal sout., 2 aparte inpand. gar., kantoor-/hobbyruimte. Woonk. en eetk. Aparte keuken. 3 slaapk. Badk. met douche, ligb. en bidet. 2 terrassen en zonnige tuin met veel privacy. Nagenoeg geh. part. hardh. parketvl.
Prijs *f* 345.000,– k.k. 5529

Centrale lok. gel. appartement. Afsluitbare fietsenberging. Woonk. met keuken ca. 45 m². 2 slaapk. Badk. Sep. berging. Ruim balkon.
Prijs *f* 129.500,– k.k. 5416

HOENSBROEK H
Vrijst. herenhuis met kelder. Gar. Onder arch. aangelegde tuin. Royale hal. Fraaie woonk. ca. 50 m². Aparte speel-/eetk. Sep., luxe keuken met compl. install. 3 slaapk. 2e toilet. Badk. met ligb. Grote zolder. Mogelijkh. voor 2 slaapk. Grotendeels kunstst. koz., therm. begl. en roll.
Prijs *f* 325.000,– k.k. 5532

KERKRADE H
Spekholzerheide. Halfvrijst. woonhuis. Woonk. met parketvl. Royale eetkeuken. Serre. 4 slaapk. Badk. Douche. Zolder. Tuin ca. 12 m. diep. Gar. Ged. dubb. begl. en roll.
Prijs *f* 157.000,– k.k. 5864

BRUNSSUM H
Kruisberg. Uitst. onderhouden woonhuis met groot terras en tuin. Geh. onderkelderd. Gar. Doorzon woonk.. Moderne open keuken met app. Luxe badk. met ligb. en 2e toilet. 3 slaapk. Bergzolder. Bwjr. 1967.
Prijs *f* 229.000,– k.k. 5651

KERKRADE H
Centrum. Tegenover stadspark gel. woonhuis, type herenhuis met kelder. Doorzonwoonk. Gesl. keuken. 4 slaapk. Badk. met ligb. Zolder. Binnenplaats 25 m². Berging.
Prijs *f* 149.000,– k.k. 5884

KERKRADE H
Spekholzerheide. Centraal gel. vrijst. woonhuis met kelder. Woonk. met allesbrander en parketvl. Keuken. Bijkeuken. 2 ... Gar. Tuin ca. ...
Prijs *f* 239.000,– k.k. 5832

KERKRADE H
Kaalheide. Tussengel. woonhuis met kelder. Woonk. met allesbrander. Eetkeuken. Bijkeuken. 4 slaapk. Badk. met ligb. Terras. Tuin ca. 60 m. diep. Geh. kunstst. koz., dubb. begl. en roll.
Prijs *f* 179.000,– k.k. 5874

LANDGRAAF H
Schaesberg. Op uitst. lokatie vrijst. woonhuis. Ruime tuin met groot terras en gunstige bezonning. Gar. met zadeldak. Hal met garderobehoek. Living ca. 50 m² met openhaard. Ged. open keuken met compl. install. 3 slaapk. 2e toilet. Luxe badk. met ligb. en 2v.w. Ruime bergzolder ca. 50 m². Uitst. onderhouden.
Prijs *f* 249.000,– k.k. 4681

LANDGRAAF H
Nieuwenhagen. Luxe vrijst. landhuis op 800 m². Royale hal. Living 45 m². Luxe keuken met app. 3 grote slaapk. Luxe badk. met ligb. en douche. Zolder. Geh. met dubb. begl. Bwjr. 1990.
Prijs *f* 419.000,– k.k. 5941

LANDGRAAF H
Schaesberg. Perfect onderhouden woonhuis. Living ca. 37 m². Keuken met luxe eiken install. Bijkeuken met compl. install. Berging. Serre. Tuin ca. 20 m. diep. 3 slaapk. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Ruime hobbyzolder.
Prijs *f* 145.000,– k.k. 5944

LANDGRAAF H
Ubach o/Worms. Uitst. onderhouden, luxe penthouse met gar. Prachtig dakterras en grote tuin ca. 40 m. diep. Living 32 m². Dichte keuken met luxe install. incl. app. 2 luxe badk. met douche en ligb. 3 ruime slaapk. Bergzolder.
Prijs *f* 129.000,– k.k. 5896

LANDGRAAF H
Ubach o/Worms. Tussengel. ouder woonhuis met kelder. Kleine tuin. Berging. Woonk. 26 m². Keuken met eenv. install. 2 slaapk. Luxe badk. Geh. met hardh. koz. en roll.
Prijs *f* 99.000,– k.k. 5948

LANDGRAAF H
Ubach o/Worms. Goed onderhouden drive-in woning met grote dubb. gar. Tuin en tuinberging. Living ca. 36 m². Gesl. keuken met kunstst. install. 3 slaapk. Badk. met douche. Geh. met kunstst. koz. en dubb. begl.
Prijs *f* 140.000,– k.k. 5924

LANDGRAAF H
Schaesberg. Fraai, uitst. gel. woonhuis met kelder. Royale tuin en gar. Living ca. 30 m². Gesl. keuken. Bijkeuken. 4 slaapk. Badk. Ged. met kunstst. koz. en dubb. begl.
Prijs *f* 219.000,– k.k. 5949

LANDGRAAF H
Ubach o/Worms. Uitst. onderhouden woonhuis met tuin en berging. Woonk. ca. 28 m². Keuken met kunstst. install. 3 slaapk. Luxe badk. met ligb. en douche. Bergzolder. Geh. met roll.
Prijs *f* 128.800,– k.k. 5942

LANDGRAAF H
Ubach o/Worms. Luxe appartement op 1e verd. met kelder en div. bergingen. Luxe afgewerkte living 26 m². Keuken met compl. install. 2 slaapk. met balkon. Badk. met douche. Dakterras ca. 26 m². Geh. met hardh. koz. en ged. met dubb. begl.
Prijs *f* 89.000,– k.k. 5930

MECHELEN H
Gesch. perfect onderhouden monumentaal vakwerkhuis met kelder en grote gar. Woonk. 24 m². Eetkeuken 13 m² met compl. luxe eiken install. Berging. 2 Badk. 4 slaapk. Zolder. Bwjr. ca. 1630. Opp. 235 m².
Prijs *f* 245.000,– k.k. 5926

SCHINNEN H
Centrum. Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis ca. 600 m² met patiotuin en gar. Prov. kelder. Woonk. met leistenenvl. en ged. open keuken ca. 54 m². 3 royale slaapk. Badk. met ligb. en douche. Vaste trap naar grote zolder met 4e slaapk. Grotendeels nieuwe koz. met dubb. begl.
Prijs *f* 159.000,– k.k. 5784

VAALS H
Uitst. onderhouden woonhuis met gar. en kelder. Woonk. 29 m². Keuken 9 m² met compl. install. Overdekt terras en tuin. 4 slaapk. Badk. Nieuwe kunstst. koz. met dubb. begl. Bwjr. 1973. Opp. 138 m².
Prijs *f* 203.000,– k.k.

VAALS H
"Het Hooghe Oord". Service-appartement op 1e verd. Berging in sout. Ruime hal. Woonk. ca. 34 m². Keuken incl. eiken install. Slaapk. met ruim balkon. Portaal. Badk. met ligb. en douche. Sep. toilet. Goed onderhouden.
Prijs *f* 85.000,– k.k. 5881

STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V.

Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00-21.00 uur.
Zaterdag van 9.00-18.00 uur.
Aken: Maandag t/m vrijdag van 9.00-13.00 en 14.00-18.00 uur. Zaterdag van 9.00-14.00 uur.

Voor inlichtingen
H: kantoor Heerlen,
Tel: 045-712255* Kruisstraat 36,
6411 BW Heerlen.

M: kantoor Maastricht,
Tel: 043-252933* Wycker Brugstraat 50,
6221 ED Maastricht.

A: kantoor Aken,
Tel: 0949-241-407540 Jesuitenstraße 2,
5100 Aken.

Gaarne vrijblijvend informatie over woning nr.: ....
Naam: ....
Straat: ....
Postcode/plaats: ....
Telefoon: ....

In ongefrankeerde envelope zenden aan:
Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

COMMERCIEEL VASTGOED

Uitstekend gelege winkelruimte te hu in het Heerlense centru

Heerlen werkt aan een indrukwekkende verandering van zijn centrum. Gericht op verbetering van de economische positie en een versterking van de attractiviteit. Als winkelstad, kantorenstad én als dienstencentrum.

In dit uitzonderlijk goed bereikbare stadscentrum bemiddelen wij bij de verhuur van ruim 5000 m² winkelruimte in het voormalige V&D-pand. Een unieke mogelijkheid voor bijvoorbeeld een kleding/schoenen/sport-combinatie, kledingsuper, RTV, auto-accessoires, restaurant e.d. Bovendien biedt het object uitstekende mogelijkheden voor een shop-in-shop-formule.

Het object zal door ligging functie en uitstraling een niet onaanzienlijke versterking van de positionering krijgen do de verbetering en de uitbrei ding van de binnenstadfunc Het pand zelf zal eveneens gerenoveerd worden, waar het aansluit op de verhoging van het kwaliteitsniveau va haar omgeving.

Gegadigden kunnen zic voor inlichtingen wenden to

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046

Kiest u eerst uw sanitair en dan de tegels?

't mag ook omgekeerd, want bij Jan van Erp vindt u beide!

't Heeft grote voordelen om uw tegels èn sanitair te kopen bij Jan van Erp. Beide kunt u mooi op elkaar afstemmen. En ook mooi afstemmen op uw budget: nergens anders vindt u zulke scherpe prijzen voor zoveel badkamer-ideeën. Showrooms vol ideeën in glans. Om ze in uw huis toe te passen hoeft u bovendien nooit lang te wachten. Jan van Erp kan snel leveren dankzij 'n uitgebreide eigen voorraad. ... vrijblijvend ... ervaren verkoopadviseurs ... u graag alle gewenste informatie ... ervaring van ruim 27 jaar

Sphinx
NOVOBOCH

Zeker is zeker.
Daarom krijgt u bij Jan van Erp gegarandeerde kwaliteit op tegels en sanitair. Hebt u badkamerplannen op wat langere termijn en ontdekt bij Jan van Erp nu al precies wat u hebben wilt dan kunt u zonder extra kosten reserveren voor latere levering.

Jan van Erp
JAN VAN ERP TEGELS & SANITAIR
GREVENBICHT, Houtstraat 5, tel. 04498-57629, 's-Maandags gesloten

Nederland 1

..00-11.55 Eucharistieviering vanuit de Sint Agathakerk in Boekel.
..00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
..35 **Een andere wijze.** 8-delige cursus over homeopathie en fysiotherapie.
..00 **Het gezongen woord.** Koor- en samenzang.
..30 **Ja en Amen - Dwars door de Bijbel.**
..00 **●● Journaal.**
..07 **Heb ik iets gemist?** Terugblik.
..00 **Tom en Jerry.** Tekenfilms.
..10 **KRESJ.** Anna, jeugdserie. Afl.3. Anna is de beste leerlinge op de ...-school en haar dansleraar Ja... zorgt ervoor dat ze bij ballerina ...lova les krijgt.
..00 **Boggle.** Woordspel met Dodi Apeldoorn.
..25 **CRASH.** Nummer 28, serie waarin zeven jongeren die voor het eerst op kamers gaan met de camera worden gevolgd.
..55 **Tom en Jerry.** Tekenfilm.
..05 **Perfect Strangers.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: De verlovingsring. Larry wil een verlovingsring voor Jennifer kopen, maar een diamant kost veel geld. Balki lijkt een oplossing te weten.
..30 **(TT) Waku waku.** Quiz over dieren met Rob Fruithof. Panel: Nadieh, Bassie en Adriaan, Anita Witzier.
..00 **(●●+TT) Journaal.**
..12 **(TT) Vreemde praktijken.** Comedyserie. Afl.: Adverteren doet beseren. Bertus heeft het paleis omgetoverd in een filmstudio, waarin Sjaan de produkten van de winkeliers in de buurt zal aanprijzen.
..50 **Ook dat nog.** Satirisch consumentenprogramma. Presentatie: Aad van den Heuvel, Sylvia Millecam, Gregor Frenkel Frank, Hans Böhm en Bavo Galama.
..35 **Brandpunt.**
..10 **Inspector Morse.** Engelse misdaadserie met John Thaw in de hoofdrol.
..05 **A titre personnel.**
..50-23.55 **●● Journaal.**

Nederland 2

09.00 **Dag meneer de koekepeer.**
09.25 **Bump.** Tekenfilmserie.
09.30 **Argo.** Tsjechische serie.
09.40 **Het futiliteitenmuseum.**
09.55 **Hoe zit dat en waarom.**
10.15 **De grote Laura en Lena Fhijnbeenshow.** Serie.
10.25 **De kinderen zonder land.**
11.00 **Reiziger in muziek.** Muziekprogramma.
12.00 **Voetbal Plus.** Sportprogramma.
12.45-13.44 **●● De Matinee.**
14.00 **Eldorado.** Fragmenten van oude VPRO-programma's.
15.00 **Extra - Onder de maat.**
15.07 **Vergeelde toekomst.** Portret.
16.12 **Extra - Bonbon.** Korte film van Dick Maas.
16.16 **Mijn God, wat hebben we gedaan?** Documentaire uit 1981.
17.30 **Herenleed.**
18.00 **●● Journaal.**
18.05 **Paul Haenen vijf over zes.**
18.40 **Buren.** 2-wekelijks programma over buren.
19.00 **The wonder years.** Amerikaanse comedyserie.
19.25 **Onrust!** Hyperrealistisch magazine. Vandaag: Onrust in Hollywood (6).
20.00 **●● Journaal.**
20.10 **Van Kooten en de Bie's Keek op de week.** Satirisch programma met Kees van Kooten en Wim de Bie.
20.32 **Belevenissen.** 2-wekelijks programma waarin personen bij hun bezigheden gevolgd worden.
20.57 **De VPRO in aktie.**
21.07 **(TT) We zijn weer thuis.** Serie van Wim T. Schippers. Afl.8: Komen en gaan. Tegen de zin van Thijs laat moeder zich meenemen naar de Mookerhei, waarop Simon prompt een feestje op touw zet.
21.35 **Li Lianying, the imperial eunuch.** Chinese speelfilm van Tian Zhungzhuang met Jiang Wen, Liu Xiaoqing e.a.. De eunuch Li Liang is de slaaf van de keizerlijke Weduwe. Samen houden ze China in een ijzeren greep, maar Li Liang wordt er niet gelukkiger op.
23.17-23.22 **Journaal.**

Nederland 3

08.55-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
10.00 **Het allochtonen video circuit.**
10.30 **Het allochtonen video circuit.**
11.00 **Kinderen van biculturele relaties.** Documentaire.
11.30 **Omrop Fryslan Edukatyf.**
12.00-12.45 **Het Capitool.**
13.00 **Logistiek.**
13.30 **Effectief vergaderen.**
14.00-14.30 **Integraal management.**
16.45 **(TT) Kerkdienst vanuit Lelystad.**
17.30-17.32 **Bericht van de Wilde Ganzen.**
18.25 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.30 **Sesamstraat.**
18.45 **Studio sport.**
20.00 **●● Journaal.**
20.10 **Vreemd gezelschap.** Canadese film uit 1990.
21.51 **Speciale aflevering.** Animatiefilm.
22.00 **●● Journaal.**
22.05 **Oog in oog.** Serie.
22.35 **Salon Europa.** Documentaire.
23.32-23.37 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

07.00 **Ochtendprogramma.**
07.30 **The world tomorrow.**
08.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
11.00 **RTL4 classique.**
11.10 **Studio Rembrandt.**
12.00 **Bueno Domenica.**
13.00 **Hei elei kuck elei.**
14.50 **RTL4 classique.**
15.00 **Columbo.** Detectiveserie.
16.15 **Snow magazine.**
16.45 **Match.**
17.35 **The Simpsons.**
18.00 **Journaal.**
18.15 **Bios.**
19.00 **Blossom.** Amerikaanse comedyserie.
19.30 **Journaal en weerbericht.**
19.50 **Match.** Voetbal.
20.30 **Twin Peaks.** Amerikaanse dramaserie.
21.30 **Ursul de Geer.**
22.20 **M.A.S.H.**
22.50 **Survival.** Natuurserie.
23.45 **Journaal.**
00.00 **Dallas.** Amerikaanse serie.
00.50 **Soap.** Amerikaanse comedyserie.
01.15 **Stingray.** Amerikaanse serie.
02.05 **Nachtprogramma.**

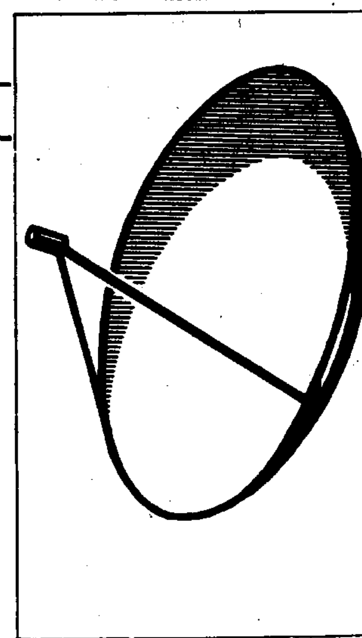
● *Bassie, Adriaan en Nadieh*

België/TV 1

09.00-10.00 **Samson.** Tekenfilms.
12.00 **Pro civitate.** 2-delig verslag van het laureatenconcert van de 26e nationale muziekwedstrijd. Deel 1. 1. Ballade nr. 3 in As opus 47, Chopin; 2. Sonate in C voor fluit en piano; 3. Allegretto uit sonate voor viool en piano, Ravel; 4. Waldesrauschen, Liszt; 5. Fantasy for Euphonium, Sparke.
12.55 **Sportmiddag.**
13.25 **Huizen kijken.**
13.45 **Baraka.** Spelprogramma. Gasten: Radio's, Paul Severs en Toast.
14.55 **Welkom in Hard Times.** Amerikaanse speelfilm uit 1967. Met: Henry Fonda, Aldo Ray, Keenan Wynn e.a.
16.40 **Portugal, in de ban van zijn verleden.** Documentaire.
17.30 **Bassie en Adriaan en de schatkaart.** Serie. Afl.13.
17.55 **Nieuws.**
18.00 **Tik tak.** Animatieserie. Afl.328.
18.10 **Kinderen voor Kinderen Festival.** Voorstelling van de 12e cd.
19.00 **De Cosby show.** Comedyserie.
19.25 **Mededelingen en programmaoverzicht.**
19.30 **Journaal/Sport.**
19.45 **Sportweekend.**
20.30 **Lente.** Tv-film. Met: Jo de Meyere, Dries Wieme, Oswald Versijp e.a.
21.30 **De Pré Historie.** Montageprogramma. Vandaag: 1974.
22.00 **I.Q.** Quiz.
22.30 **Vandaag/Sport.**
22.50 **Wie schrijft die blijft.** Literair magazine.
23.30-23.40 **Coda.** Plastische kunsten: De Verrijzenis te Cookham, van Stanley Spencer.

België/TV 2

18.00 **Verkiezingen 1991.** Verslag van de nationale Verkiezingen 1991. Met o.a. resultaten en prognoses.
19.30 **Journaal/Sport.**
19.50-00.00 **Verkiezingen 1991.** Vervolg.

België/RTBF 1

10.30 Terre et soleil. **11.00** Eucharistieviering. **11.55** Sa majesté le tigre, natuurfilm. **13.00** Nieuws. **13.35** Tekenfilms. **14.00** Elections '91, eerste uitslagen. **14.10** Le corsaire rouge, Amerikaanse speelfilm uit 1952. **15.50** Génies en herbe. **16.30** Parole de chien. Afl.: Digby révèle son secret. **16.55** Elections '91. **17.05** Nouba nouba. **18.00** Elections '91. **18.05** Autovision. **18.25** Elections '91. **18.30** Week-end sportif. **19.00** Elections '91. **19.05** Week-end sportif, vervolg. **19.30** Journaal. **20.05** Elections '91, uitslagen en analyses. **01.00-01.04** Weerbericht.

België/Télé 21

13.15 Réflets.**14.15** L'oratorio de Liverpool van Paul McCartney. (herh.). **16.00** Radio 21. (herh.). **18.00** Félix. **18.30** Alice. **19.30** Journaal. **20.00** ■ Le passage du Rhin, Frans-Duits-Italiaanse speelfilm uit 1960. **22.05** Laatste nieuws. **22.35** Week-end sportif. **23.30-23.55** W magazine. (herh.).

TV 5

07.00 Nws. **07.20** Corps accord, yoga. **07.40** Cursus Frans. **08.00** Clin d'oeil. **08.05** Canadees nws. **08.20** Nieuwsflits. Aansl.: Amnesty: Ecrire contre c'oubli. **08.30** Feu vert. **09.00** Envoyé spécial. **10.00** Planète musique: Musicales. **11.00** Pierre et le loup. **12.00** Nws. **12.05** Performance. **12.30** Référence: Invité de TV5. **13.00** Nws. **13.10** L'école des fans. **14.00** Trente millions d'amis. Herh. **14.30** La Fée Carabine, tv-film. **16.05** Nws. **16.15** Correspondances. Herh. **16.25** Sports loisirs. **17.30** Jours de guerre. **18.30** Nws. **18.50** Clin d'oeil. **19.00** Nord Sud. **19.30** Nws. **20.00** Sept sur sept. **20.55** Amnesty: Ecrire contre l'oubli. **21.00** Nws. **21.30** Les guérisseurs, Aduefue, film. **23.00** Nws. **23.30** Obali, tv-film. **00.30-01.00** Courts métrages et vidéo.

RAI UNO

06.00 Europa, Europa. **07.45** Il mondo di quark. **08.30** Dall'antoniano di Bologna. **10.00** Linea verde magazine. **11.00** Santa messa. **11.55** Parola e vita. **12.15** Linea verde. **13.00** TG1. **13.30** Telegiornale. **14.00** Tot TV. **14.15** Domenica in. **15.20** Notize sportive. **15.30** Domenica in. **16.20** Notize sportive. **16.30** Domenica in. **18.03** TG1 flash. **18.10** 90 minuto. **18.40** Domenica in. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.25** TG1 sport. **20.40** Dall'Antoniano di Bologna. **22.15** La Domenica sportiva. **23.00** TG1 flash. **23.10** La Domenica sportiva. **23.45** Zona Cesarini. **00.30** TG1 notte - che tempo fa. **01.00** Park City. **01.15** Torino trial. **01.40** Rally di Monza.

BBC 1

09.40 The Pennine challenge, serie. (herh.). **10.10** Nieuws. **10.15** In touch with healing. Slot. **10.30** This is the day. **11.00** See hear! **11.30** Deutsch direkt. Afl.6. (herh.). **11.55** Fast feasts. **12.00** Mosaic. **12.30** Skillshop. **13.00** (TT) Through the looking glass. (herh.). **13.30** Country file. **13.55** Agrarisch weerbericht. **14.00** Nieuws. Aansl.: On the record, interview. **15.00** (TT) EastEnders. (herh.). **16.00** Snooker. **18.20** The clothes show. **18.45** (TT) Merlin of the Crystal Cave, serie. **19.15** (TT) Tomorrow - The world, serie. Afl.: Asking for it. **19.25** Nieuws. **19.40** (TT) Songs of praise. **20.15** (TT) You rang, M'Lord?, serie. **21.05** (TT) Trainer, serie. Slot. **21.55** (TT) Nieuws. **22.10** (TT) Ashenden, serie. **23.05** (TT) Everyman, doc. serie. **23.45** Snooker, samenvatting Engelse kampioenschappen. **00.25** Birthrights, serie. (herh.). **00.55** Mahabharat, feuilleton. (herh.). **01.35-01.40** Weerbericht.

BBC 2

08.25 Tales of a wise king and the devil, serie. Afl.: Between you and me. **08.30** Paddington, animatieserie. (herh.). **08.55** Playdays: the why bird stop. (herh.). **09.15** Bitsa, knutselmagazine. (herh.). **09.30** Telling tales. **09.45** Babar, serie. **10.10** ●● Blood and honey, serie. **10.30** (TT) Defenders of the earth, serie. (herh.). **10.50** Blue Peter omnibus. **11.40** The dark season, sf-serie. (herh.). **12.05** Boxpops, muziekmagazine. (herh.). **12.45** The O-Zone, muziekprogramma. **13.00** Regionale programma's. **13.30** ■ Topper, Amerikaanse speelfilm uit 1937. **15.00** Murray Perahia plays Mozart. **16.00** (TT) Return of the pink panther, Engelse speelfilm uit 1975. **17.50** Animation now: Freedom dancing. **18.00** Rugby special: Leicester - Wasps. **19.00** Travel show guides. **19.30** The money programma. **20.10** Rally reports: Lombard RAC Rally, live. **20.15** The natural world, serie. **21.05** The dream machine, serie. **21.55** Prisoners of conscience, serie. **22.00** Did you see? **22.30** Not Mozart, serie. **23.00** (TT) Little England, serie. **23.10** High tide, Amerikaanse speelfilm uit 1987. **00.50** Rally reports: Lombard RAC Rally, live. **01.05-01.40** Rapido, muziekmagazine. (herh.).

Sportnet

07.00 Powersports int. **08.00** Rallysport. **09.00** Paardesport. **10.00** Supercross. **10.50** Int. Golf. **12.20** Golf. **12.30** Rallysport. **13.00** Paardesport. **13.30** Watersport. **14.00** Boksen. **16.00** Golf. **17.00** Go. **18.00** Britse motorsport. **18.30** Rallysport. **19.00** Voetbal. **20.30** Winter sportscast-olympics '92. **21.00** Rallysport. **22.00** Sumo. **23.00** Rallysport. **23.30** World sport special. **00.00-02.00** NBA basketball.

Eurosport

09.00 Transworld sport. Herh. **10.00** Eurofun. Herh. **10.30** EK Golf. Herh. **11.30** Track action. Herh. **12.00** Boksen. Herh. **13.00** Iron man triathlon. Herh. **14.00** Sunday alive. **19.30** WK squash. **20.30** Skiën. Herh. **21.30** Autosport. **22.00** Skiën, samenv. **23.30-01.00** WK Boksen.

Super Channel

06.00 The mix. **11.00** The hour of power. **12.00** The mix. **13.00** Die Welt von Morgen. **13.30** All mixed up! **15.00** It is written. **15.30** Touristic magazin. **16.00** The great offshore. **16.30** Hang loose. **17.00** Youthquake. **17.30** The world tomorrow. **18.00** Business weekly. **18.30** Erf. **19.00** Video fashion. **19.30** Thai panorama. **20.00** ■ The mystery of Mr. Wong, film. **21.15** The mix. **22.00** Nieuws. **22.30** Absolutely live! **23.30** Film Europe. **00.30** The mix all night.

MTV Europe

08.00 Greatest hits weekend. **11.30** European top 20. **13.30** XPO. **14.00** The big picture. **14.30** Greatest hits. **18.00** The pulse. **18.30** Week in rock. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 Minutes. **23.00** XPO. **23.30** Headbangers ball. **01.30** Greatest hits. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Healthweek. **08.10** Showbiz this week. **08.40** Science and technology week. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz this week. **12.40** Style. **14.30** Inside business. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your money. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker Sunday. **17.10** Travel guide. **18.00** World business this week. **18.40** Int. correspondents. **19.10** Futurewatch. **19.40** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** World report.

Duitsland 1

..35 **Disney Club.** Herh.
..00 **Des Luxus goldener Boden.** Serie ambachten. Afl.1. Koffermaker.
..15 **●● Wir Deutschen.** Documentaire serie. Afl.1.
..00 **Kopfball.**
..30 **(TT) Die Sendung mit der Maus.** Kinderprogramma.
12.00 **●● Presseclub.**
12.45 **Tagesschau.** Met Wochenspiegel.
13.10 **Weekoverzicht EINS PLUS.**
13.15 **●● Musikstreifzüge:** Virtuose Blockflöte.
13.45 **Mission Top Secret - Das Auge des Salomon.** Kinderserie. Afl.1.
14.15 **Die Eisprinzessin.** Tv-film. Afl.3 (slot): Zwei, sind einer zuviel.
..00 **Tagesschau.**
..05 **Kenny.** Canadees/Japanse speelfilm uit 1987. Met: Kenny Easterday, Caitlin Clarke e.a.
16.35 **Film aktuell.** Filmtips.
17.00 **ARD-Ratgeber:** Recht.
17.30 **Bilder aus der Wissenschaft.**
18.00 **Tagesschau.**
18.05 **Wir über uns.**
18.10 **Sportschau.**
18.40 **(TT) Lindenstrasse.** Serie.
19.09 **Die Goldene 1.**
19.10 **Weltspiegel.**
19.50 **Sportschau-Telegramm.**
19.58 **Programma-overzicht.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **(TT) Mystic Pizza.** Amerikaanse speelfilm uit 1987. Met: Julia Roberts, Annabeth Gish, Lili Taylor e.a.
21.55 **Kulturreport.**
22.25 **Tagesschau.**
22.30 **Wer starb in Fünfeichen?** Documentaire.
Onder voorbehoud:
23.15 **Die besten Jahre.** Amerikaanse serie. Afl.: Seitensprung mit keiner Unbekannten.
00.05 **Tagesschau.**
00.10-00.15 **Z.E.N.** Novembertage auf Sylt: Windstärke 7.
NB: Wanneer een Duitse speelster de finale van het Masters toernooi in New York haalt, wordt het programma vanaf 23.15 gewijzigd:
23.15 Tennis. (VPS 23.14).
23.45 Die besten Jahre. (VPS 23.15).
00.35 Tagesschau. (VPS 00.05).
00.40 Z.E.N. (VPS 00.10).

Duitsland 2

08.43 **Programma-overzicht.**
08.45 **Architektur am Scheideweg.** Documentaire over architectuur.
09.15 **Zur Zeit.** Magazine.
09.25 **Katholieke kerkdienst.** Vanuit de Propsteigemeinde in Leipzig.
10.15 **Matinee.** Schwerpunkt Apokalypse (2).
12.00 **●● Das Sonntagskonzert.** Der Klang der frühen Jahre.
12.45 **Heute.**
12.47 **Blickpunkt!**
13.15 **Damals vor vierzig Jahren.** Serie oude weekjournaals.
13.55 **Werner Fend: Mein Dschungelbuch.** Natuurfilmserie. Afl.: Dem Nashorn auf der Spur.
14.15 **Karfunkel.** Kinderserie. Afl.: Tobis fremder Freund.
14.45 **Medica '91.** Reportage.
15.15 **Danke schön.** Verslag van de Actie Sorgenkind.
15.25 **Heute.**
15.30 **Sport extra.**
18.10 **ML - Mona Lisa.** Vrouwenmagazine.
18.50 **Programma-overzicht.**
19.00 **Heute.**
19.10 **Bonn direkt.** Politiek nieuws.
19.30 **Die Knoff-hoff-Show.** Populairwetenschappelijk programma.
20.15 **Die Kaltenbach Papiere.** Tv-film van Rainer Erler.
21.50 **Heute.** Met Sport am Sonntag.
22.05 **Die Welt der Jahrhundertmitte.** Documentaire serie. Op 1 september 1939 ging in heel Europa het licht uit. Het was oorlog. Voor miljoenen betekende dat een periode met veel leed.
22.30 **●● Jupiter-Sinfonie.** Symfonie nr. 41 in C KV 551 van Mozart.
23.15 **■ Reporter des Satans.** Amerikaanse speelfilm uit 1951 van Billy Wilder. Met: Kirk Douglas, Jan Sterling, Bob Arthur e.a. De jonge, ambitieuze journalist Charles Tatum wacht bij een bescheiden regionale krant op zijn grote kans, die zich voor lijkt te doen als de amateurarcheoloog Leo Minosa tijdens een expeditie een ongeluk krijgt. Charles schuwt geen middel om ervoor te zorgen dat zijn artikelen over de reddingsoperatie de landelijke pers halen.
01.00-01.05 **Heute.**

Duitsland 3 West

09.00 Cursus Engels. **09.30** Cursusinformatie. **10.00** Cursus natuurkunde.**10.30** Cursus bedrijfseconomie. **11.00** Ihre Heimat - unsere Heimat, programma voor gastarbeiders. **12.00** Tele-Akademie. **12.45** Sehen statt hören. **13.15** Europa-Magazin. **13.40** West 3 aktuell. **13.45** Sonntagsgespräch. **14.00** Die Kreativen. **15.00** Das Gold der Caesaren, Italiaanse speelfilm uit 1963 **16.22** Birthday, filmportret. **16.30** Die schrecklichen Museen, reportage. **17.00** Mensch, Wohnung, Haus, reportage. **17.45** Kaufen, kochen, essen à la Saison. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Meine kleine Robbe Laura, jeugdserie. **18.30** Gott und die Welt, reportage. **18.58** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde, regionaal magazine. **20.00** ■ Ein einsamer Mann in der Stadt, Franse speelfilm uit 1949 van Marcel Pagliero. **21.22** West 3 aktuell. **21.30** Ich stelle mich, serie gesprekken. **23.00** Exil im Schatten des Schleiers, reportage. **00.00** Der stählerne Weg, korte film. **00.19** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

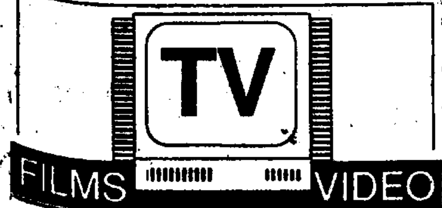
07.55 Denkanstösse. **08.00** Avec plaisir.**08.30** Cursus wiskunde.**09.00** Cursus Engels.**09.30** Cursusinformatie. **10.00** Cursus natuurkunde.**10.30** Cursus bedrijfseconomie. **11.00** Musik um elf. **12.00** Tele-Akademie. **12.45** Sehen statt hören. **13.15** Ihre Heimat - unsere Heimat, magazine voor gastarbeiders. **14.15** Der unendliche Weg zueinander, portret van rabbijn Nathan Peter Levinson. **15.00** ■ Anni, Oostenrijkse speelfilm uit 1948 van Max Neufeld. **16.25** Sportimport. **17.00** Terror unter Stalin und Ulbricht, documentaire. **17.45** Leute, Leute, tv-jaarmarkt. **18.30** Das Südwest-Journal. **19.00** Die Deutsche Schlagerparade. **19.45** Gaudi Max. **20.15** August Mackes letzte Reise, filmportret. **21.00** Nieuws. **21.05** Hockney at The Tate, portret van de Engelse schilder David Hockney. **22.00** Flutlicht, sportmagazine. **22.55** Nachgefragt. **23.55** Weisser Fleck. **00.40** Laatste nieuws.

RTL Plus

06.00 **Turbo Teen.** Tekenfilm. (herh.).
06.25 **Die Flintstone Kids.** Tekenfilm. (herh.).
06.40 **Die Jetsons.** Tekenfilm. (herh.).
07.05 **Yogi Bär.** Tekenfilm. (herh.).
07.30 **Scooby Doo.** Tekenfilm. (herh.).
08.00 **David, der Kabauter.** Tekenfilm.
09.20 **Metty macht's möglich.**
09.30 **■ Kapitän Seekrank.** Engelse speelfilm uit 1957. Met: Alec Guiness, Irene Browne e.a.
10.55 **Kunst und Botschaft.** Vandaag: Das Gleichnis von den Blinden van Pieter Bruegel de Oude.
11.00 **Die Woche mit Geert Müller-Gerbes.** Talkshow.
12.05 **Coach - Mit Herz und Scherz.** Serie. (herh.).
12.35 **Das Geisterhaus von Waterloo Creek.** Serie.
13.00 **Mein Vater ist ein Ausserirdischer.** Serie. (herh.).
13.30 **Familie Munster.** Serie.
14.00 **Ultraman - Mein geheimes Ich.** Serie. Afl.: Die Falle. (herh.).
14.25 **Adam 12 - Einsatz in L.A.** Serie. Afl.: Stumme Zeugen.
14.50 **Polizeibericht.** Serie.
15.10 **Kunyonga - Mord in Afrika.** Duitse speelfilm uit 1986. Met: Ron Williams, Julia Kent, Christoph Eichhorn, e.a. (herh.).
16.45 **Kilometer 330.** Duitse country- en truckermuziek.
17.50 **Chefarzt Dr. Westphall - Das turbulente Krankenhaus.** Serie.
18.45 **RTL aktuell.**
19.00 **Tennis extra.** Live: Masters toernooi dames te New York, finale.
20.45 **Ein Tag wie kein anderer.** Reisquiz. Vandaag: Griekenland.
21.50 **Spiegel TV.** Actualiteiten.
22.30 **Prime Time - Spätausgabe.**
22.50 **Schloss Pompon Rouge.** Comedyserie. Afl.: Casanova.
23.20 **Playboy Late Night Show.** (herh.).
00.20 **Kanal 4 Filmfest spezial.** Verslag van de European Media Art Festival Osnabrück 1991.
01.05-02.35 **Warum nicht!** Franse speelfilm uit 1977. Met: Sami Frey, Mario Gonzalez, Christine Murillo, e.a.

SAT 1

07.30 Mensch Dino. Herh. **07.55** Addams Family. Amerikaanse serie. Herh. **08.20** Ollies total verrückte Farm. Tekenfilmserie. Herh. **08.45** Thundercats. Tekenfilmserie. **09.10** Drops!/ Zapp. Herh. **10.00** Tier + Wir. **10.30** Strom in Fesseln. Langs de Loire. **10.55** So gesehen. **11.05** Der Mann mit dem Glasauge, Duitse misdaadfilm. **12.45** Bingo. **13.10** Fantasy Island. Amerikaanse serie. **14.05** Auf Videoasehen. **14.30** Glücksrad Special, verjaardagsfeest in Disney World. **14.55** Yuma, Amerikaanse western uit 1971. **16.10** Strandpiraten. Canadese avonturenserie. **16.35** Drops! **17.10** Fantomas, Franse avonturenserie. **18.45** Sat.1 Blick. **18.50** Sportclub. **19.20** Glücksrad vanuit Berlijn. **20.05** WetterNews. **20.15** Glühender Himmel, Italiaans/Franse tv-film uit 1991. **21.55** Sat 1 Wetter. **22.00** Talk im Turm, live talkshow. **23.15** Sat 1 Blick, Nachrichten und Sport. **23.25** Der Gorilla, 13-delige Franse actieserie. **00.50** Programma-overzicht en Videotekst.

RTL Plus
9.30 Barnacle Bill. Engelse film uit 1957 van Charles Frend. Matige komedie over een kapitein die op het vaste land een recreatiecentrum begint. Met Alec Guinnes en Irene Browne.

BRT 1
14.45 Welcome to Hard Times. Amerikaanse western uit 1967 van Burt Kennedy. Henry Fonda probeert orde te herstellen in een dorpje dat beheerst wordt door outlaws. Ook met Janice Rule en Keenan Wynn.

Duitsland 3, west
15.00 Oro per i Cesari. Italiaans-Frans-Amerikaanse co-productie uit 1962 van Andre de Toth. Romeinse consul krijgt opdracht de Kelten te bestrijden om een goudmijn in handen te krijgen. Met Jeffrey Hunter en Ron Randell.

Duitsland 1
15.05 The Kid Brother. Canadese film uit 1987 van Claude Cagnon. Over de strijd van een gehandicapte jongen. Met Liane Curtis en Zach Grenier.

● *Annabeth Gish, Lili Taylor en Julia Roberts in 'Mystic Pizza'. (Duitsland 1 – 20.15 uur).*

RTL Plus
15.10 Kunyonga. Duitse film uit 1987 van Hubert Frank. Journalist van een boulevardblad vertrekt naar Afrika om gevangen landgenoot te bevrijden. Matige film met Ron Williams en Julia Kent.

BBC 2
16.00 The Return of the Pink Panther. Engelse komedie uit 1975 van Blake Edwards. Inspecteur Clouseau moet juwelenroof oplossen. Met Peter Sellers. Leuke grappen, maar enigszins gedateerd.

Duitsland 3 west
20.00 Un homme marche dans la ville. Franse film uit 1949 van Marcel Pagliero. Havenarbeider denkt dat collega een verhouding met zijn vrouw heeft. Met Jean-Pierre Kerien en Ginette Leclerc.

Nederland 3
20.10 The Company of Strangers. Canadese film uit 1990 van Cynthia Scott. Acht, meest oudere vrouwen komen vast te zitten op een boerderij en vertellen elkaar hun levensverhalen. Met Alice Diabo en Constance Garneau.

Duitsland 1
20.15 Mystic Pizza. Amerikaanse film uit 1988 van Donald Petrie. Over drie serveersters in een pizzeria in Conneticut en hun problemen met mannen. Met Julia 'Pretty Woman' Roberts, Annebeth Gish en Lili Taylor. Blijft aan de oppervlakte steken.

Nederland 2
21.35 Li Lianying. Chinese film uit 1990 van Tian Zhuangzhuang. Gecastreerde man terroriseert samen met keizerin de bevolking. Uiteraard historisch verantwoord. Met Jiang Wen en Liu Xiaoqing.

BBC 2
23.10 Hig Tide. Australische film uit 1987 van Gillian Armstrong. Vrouw heeft haar dochter jaren geleden in de steek gelaten. Nu zien ze elkaar terug. Met Judy Davis en Jan Adele. Zwak script.

Duitsland 2
23.15 The Big Carnival. Amerikaanse film uit 1951 van Billy Wilder. Mislukte journalist schuwt geen enkel middel om carrière te maken. Degelijke film met Kirk Douglas en Jan Sterling.

RTL Plus
1.05 Pourquoi pas! Franse film uit 1977 van Coline Serreau. Vier mensen hebben een liefdesrelatie. Met Sami Frey en Mario Gonzalez.

radio

Radio 1
Elk heel uur nws. 7.05 KRO's Ontbijtshow (7.30 Nws.). 7.53 Ter overweging. 8.08 Groot nieuws. HV: 9.03 De verbeelding. IKON: 9.30 De andere wereld van zondagmorgen op één. 10.03 Wegwezen. 11.03 Ophef en vertier (12.30 Nws.). 13.08 Hier en nu. 14.03 Langs de lijn, sport en muziek (17.30 Nws.). 18.08 NOS Aktueel. 19.02 Van 0 tot 80. 20.02 Jazz uit het historisch archief; ca.20.30 NOS Jazzgeschiedenis. 21.02 American Songbook. 22.02 New age music magazine. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2
Elk heel uur nws. 8.02 Vroege vogels. 10.02 Tony van Verre ontmoet Bertus de Rijk (8). 10.30 Muziekmozaïek. 12.02 Nederlands op AVRO 2. 13.02 AVRO Radiojournaal. 14.02 Café op twee. 15.30 Mezzó. 17.02 De taalmeesters. 17.30 Tour de chant. 18.02 Album. 20.02 3 x bellen. 20.30 The great American songbook. 21.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3
Elk heel uur nws. 8.02 Goudkoorts. 10.02 De wakkere wereld. 12.02 KRO-miniparade. 13.02 Het weeshuis van de hits. 15.02 KRO's hitweek. 16.02 Liefdeslijn. 18.02 De jonge honden (19.05 Grote Prijsjournaal). 20.02 Leidsekade live. 22.02-24.00 Op slag van maandag.

Radio 4
8.00 Nws. 8.02 Liefde op 't eerste gehoor. 9.00 Musica religiosa et profana. 9.55 Programma-overzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Aspecten van de kamermuz. Trio Dante. Muz. voor cello, klarinet en piano. 12.00 De Nederlanden. 13.00 Nws. 13.02 Diskotabel. 14.15 Concert op zondagmiddag. Residentie Orkest met sopraan en alt/mezzo-sopraan. (Pauze: Praten over muziek) 16.30 Vokalise. 18.00 Nws. 18.02 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert. Vermeer Kwartet. 23.00-24.00 Finale.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 9.55 Waterstanden. IKON: 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen op vijf. 12.00 Nws. 12.05 Het zwarte gat. 13.00 Nws. 14.00 Radio Romantica. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. IKON: 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Liturgie & kerkmuziek. IOS: 18.40 De onbekende islam: jongeren. 19.00 Nieuws in het Turks. 19.05 Nieuws in het Marokkaans/Arabisch. 19.10 Nieuws in het Berbers. 19.15 Nieuws in het Chinees. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en hoop. 21.20-22.20 Medelanders Nederlanders.

Omroep Limburg
9.00 Postbus 94, verzoekplaten. 11.00 Trefpunt, discussieprogramma. 12.00 Het Concert. 13.00 Overnamé Radio 1. 14.00-18.00 Omroep Limburg Sport.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede Morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie. 11.00 Kop of Flet. Personality-show van Michel Follet. 13.00 Nieuws. 13.10 Hittentit. Vlaamse hits van vroeger en nu. 14.00 Fiestag. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten (17.45 Nationale Voetbaluitslagen). 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij, verzoekplaten (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF
6.35 Fröhlicher Auftakt. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.05 Fröhlicher Auftakt. 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.00 Volkslieder. 11.05 Schlagersouvenirs. 12.35 BRF-Sonntagsmenü. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Domino - die Spielshow des BRF. 17.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.00 Wunschkonzert. 21.05 Sportresultate vom Wochenende.

RTL Radio
6.00 Sonntag Morgen. 9.00 RTL-Sonntagsfrühstück. 11.00 Radio Shop, muziek en actualiteiten. 12.00 Hits der Woche, Top 30. 14.00 Happy Birthday. 17.00 Endsport. Rückblick auf ein Wochenende voller Sport. 18.00 Classic-Hits. Die grössten Hits, die besten Oldies. 21.00 Je t'aime. Das zärtliche Magazin. 24.00-4.00 Radio-Nacht. Die Nacht lebt.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? 17.00 Der Tag um Fünf, Chöre der Welt. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellackschätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie. 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

MUNSTERGELEEN
NOTARIS MR. THEO GELISSEN TE SITTARD

zal op dinsdag 3 december 1991 om 15.00 uur in café 't Centrum, Overstraat 14 te Munstergeleen, ex art. 1223 B.W., in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar verkopen:
het woonhuis met tuin en berging aan de Kerkstraat 22 te Munstergeleen, kad. bekend gem. Munstergeleen, sektie C nummer 178, groot 3,16 are.
Indeling: hal met trap, woonkamer, keuken, bijkeuken, toilet en badkamer, slaapkamer en kelder alsmede een berging.
Aanvaarding: na betaling van koopsom en kosten, zonodig met de grosse van de veilingakte.
Betaling koopsom: uiterlijk 14 januari 1992.
Veilingvoorwaarden: op de veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987 van de Koninklijke Notariële Broederschap, voorzover uit bijzondere voorwaarden niet anders blijkt. Nadere inlichtingen: notaris mr. Theo Gelissen, Walramstraat 24 te Sittard, tel. 046-510547.

KERKRADE-WEST

De notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr P.W.H.A. Ritzen
te
Kerkrade-West
zullen op vrijdag 29 november a.s., des namiddags om 15.00 uur in Bar-dancing 't Wieltje, Akerstraat 36 te Kerkrade-West, op grond van artikel 1223 van het Burgerlijk Wetboek.

PUBLIEK BIJ OPBOD EN AFSLAG VERKOPEN:

Het woonhuis met verdere aanhorigheden, ondergrond, erf en tuin, staande en gelegen aan de Renierstraat 14 te Kerkrade, kadastraal bekend Gemeente Kerkrade, sectie H nummer 528, groot een are en zes en twintig centiaren.
Indeling:
benedenverdieping: woonkamer met open keuken, 2 kleine kamers, douche en toilet;
1e-verdieping: 3 slaapkamers en douche.
Aanvaarding: eventueel te bewerkstelligen met de grosse van de akte van veiling.
Betaling van de koopprijs: uiterlijk 15 januari 1992.
Van toepassing zijn de A.V.V. van 1987 met inachtneming van de in de akte opgenomen afwijkingen.
Bezichtiging: in nader overleg met genoemd notariskantoor.
Nadere informaties: ten kantore van voornoemd notariskantoor, Willem Sophiastraat 10 te Kerkrade-West, tel.: 045-411945.

VERHUUR VIA ONS BIEDT VELE MOGELIJKHEDEN

Appartementen

in de hogere prijsklasse kunnen wij snel en op de beste voorwaarden voor u verhuren of verkopen.
Bij verhuur keuze uit verhuur voor korte of langere termijn, al dan niet gemeubileerd.

Woonhuizen

in geheel Zuid-Limburg en België kunnen eveneens door ons worden verhuurd op de beste voorwaarden.

rent Service og
Rechtstraat 93, 6221 EH Maastricht
Tel. 043-254771 Fax: 043-254675

KUNSTSTOF en HARDHOUT
Wilhelm Schmitz GmbH
v.Siemens-Str. 6 Geilenkirchen Gewerbegebiet Tel. 02451/8069
Ramen Deuren Rolluiken Zonneschermen
Bel voor vrijblijvende prijsopgave: heer Meerten, tel. 045-322728

COMMERCIEEL VASTGOED

K e r k r a d e
2900 m² uitstekend geoutilleerde show-/salesroom

Op een prima 'zichtlokatie' direct bij de autoweg, verhuren wij een representatief gelegen showroom annex verkoopruimte. Het fraaie, met durox schoonwerk binnenmuren afgewerkte interieur heeft naast 2600 m² bvo voor show- en verkoopdoeleinden ruim 300 m² voor o.m. een entree-/baileruimte, kantoorruimte, hal, toiletten, magazijn met laadbordes. Luchtverwarmers en radiatoren zorgen voor de verwarming. De plafondhoogte is 3.40 m.

Het goed onderhouden object is bestemd voor handel en bedrijf zoals bouwmaterialenhandel, automobiel-, caravan-, boten-, tenten- en motorenhandel, volumineuze detailhandel. Aanv.: in overleg.
Huurprijs ƒ 100,- per m² per jaar excl. BTW. Eventueel wordt koop overwogen.

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 523344

VL

Urmond, Mauritslaan

Een uniek gelegen project van moderne, halfvrijstaande en vrijstaande herenhuizen op royale kavels met garage, woonkamer, keuken, bijkeuken (vrijst. won.), 3 slaapkamers, badkamer en vaste trap naar hobbyruimte. **Prijzen: ƒ 197.750,- v.o.n. en ƒ 235.685,- v.o.n.**

BON: Stuur mij vrijblijvend documentatie van de halfvr./vrijst. woningen te Urmond (s.v.p. aanstrepen).
Naam: ....
Adres: ....
Postcode/woonpl.: ....
Telefoon: ....
Zonder postzegel sturen naar:

VAN DER LOO LIMBURG MAKELAARDIJ B.V.
Geopend: maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur, zaterdag 10.00-13.00 uur.
SITTARD, Rijksweg Zuid 38, tel. 046-522323.

Een goede bankrelatie in Aken

Aachener Bank

De grootste Volksbank in Aken en omgeving heeft, naast een individueel advies met betrekking tot alles wat met geldbeleggen te maken heeft, een geweldig aanbod.

Enkele voorbeelden van de diverse, aantrekkelijke beleggingsmogelijkheden met een hoog rendement:

- Spaarbrieven Type V
  Looptijd 1 jaar **7,5%**
  Looptijd 4 jaar **8%**
- 8% Aachener Bank-obligaties aan toonder, uitgifteprijs 101%, vervaldatum 1-3-1996 - direkt leverbaar.
- Belegging in DM en ECU (renteopbrengst tot 8,5%)
- Aan- en verkoop van binnen- en buitenlandse waardepapieren, deposito en beheer

Onze filialen vlak over de grens zijn:
Uit de richting Vaals: Jakobstraße 117
Lütticherstraße 58
Uit de richting Kerkrade: Richterich, Rathausplatz 1
Laurensberg, Schloßparkstraße 58.

**Hoofdkantoor Theaterstr. 5, Aken
14 Filialen in Aken**

Tel.: 09.49-241-4620

natürlich Aachener Bank
Sinds 1899 in Aken
De grote Volksbank in Aken

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 41 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar. Tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

GRONINGEN

Ontdek Groningen vanuit het EEMSHOTEL in DELFZIJL. Slapen en eten boven zee: uniek in Europa! Nieuwe luxe kamers, sauna, fitness. Info: 05960-12636. GR-61R

DRENTHE

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erk., bung.'s. Geh. jr. luxe bung.'s t.h. Inf. en kl.folder: Heemraadschapsln. 85, Amstelveen, 020-6459541/6413940. DR-61R

Reserveer nu 'n luxe stenen BUNGALOW v. gezellige feestdagen. Boerijke omgeving Recreatiepark 'GROOT BARTJE', De Gavere 1, Zorgvlied, 05212-7249. DR-61R

OVERIJSSEL

HOLTEN: DE TELEFOON DOET HET WEER!! Speciaal aan iedereen die geprobeerd heeft ons te bellen op 11, 12, 13 en 19 nov. Vraag gratis folder '92 aan over de 33 in het bos gelegen vrijstaande bungalows met alle comfort zowel in als buiten de bung. zoals verw. zwemb., kantine, speeltuin, midgetgolf, ktv, wasserette, sportveld enz. Vak.oord De Lindenberg, Postweg 1, 7451 TS Holten of bel 05483-61364. OV-61R

GELDERLAND

Subtropen in de Gelderse Achterhoek

Te huur 4-6-8 pers. bungalows of chalets op recreatiecentrum, o.a. subtropisch zwembad, sauna, solarium, fitness, hairstyling, bar/bowling, restaurant, tennisbanen, supermarkt, vis- en roeivijvers en verwarmd openluchtzwembad.
MARVELD RECREATIE
Elshofweg 6, 7141 DH Groenlo, tel. 05440-61638.
Folder op aanvr. Kerst/oud en nieuw reeds vol. GE-61R

GELDERLAND
heeft nog mogelijkheden voor uw KERSTVAKANTIE
Bel 085-33 31 00
VVV-Vakantieboekingscentrale
voor de laatste aanbiedingen.
Diverse bungalow- en hotelarrangementen met kortingen tot 25%! GE-61R

NOORD-HOLLAND

ST. MAARTENSZEE. 6-pers. bungalows a. zee nabij subtropisch zwemparadijs. Kerstvakantie nog mogelijkheden. 02246-1596, na 18.00 uur 02290-22662. NH-61R

ZEELAND

ROOMPOT RECREATIE
Winter in Zeeland
Reserveer een luxe vijfsterren bungalow vanaf 495.- (wkend.) met uitzicht op zee en strand, openhaard en sauna. Gratis toegang subtropisch zwemparadijs. Vraag de 36 pagina's grote brochure '91/'92.
01107-4200
ZE-61R.

VAKANTIEWONINGRUIL

Zonder dat u meteen forse bedragen voor een hotel, bungalow of appartement moet betalen toch genieten van een vakantie in een andere omgeving? Eenvoudig! Door vakantiewoningruil kun je er eens vaker tussenuit. Het IWB regelt ALLES voor u. Schrijf of bel voor info: IWB, Postbus 301, 8160 AH Epe. Tel. (05780) 14285. VW-61R

NIEUW NOORDZEE-PARK
Ouddorp a/Zee. T.h. 5***** bung. Op 400 m v. zee. Nog mog. voor kerstperiode. Info + fold., tel. 01878-3099. ZE-61R

ZEELAND

V.V.V. BROUWERSHAVEN
Voor nieuwe winterarrangementen.
Vraag folder! Tel. 01119 - 1940. ZE-61R

NOORD-BRABANT

KERSTVAKANTIE IN BUNGALOWPARK 'T WOLFSVEN - MIERLO

Comfortabele 4-pers. en 6-pers. bungalows vrijstaand, bankstel, TV, CV, 2 en 3 slaapkamers.
Prachtig park met overdekt zwembad met kinderbad en whirlpool (gratis), tennisbanen, midget-golf, fietsenverhuur, restaurant, etc.
HEIDE EN BOSSEN IN WINTERSE SFEER.
Nog enkele bungalows vrij.
Informatie/reservering: dagelijks, ook in weekend, van 9 tot 20 uur, Telefoon: 04927 - 616 61.
't Wolfsven
Daar straalt het plezier van af.

LIMBURG

Onze 3- en 5-sterren bungalows op heuvel aan de Geulvallei met grandioos panorama, luxe zwembadcomplex, restaurant, bowling, speeltuin etc. Naar keuze ook arrangementen incl. ontbijtbuffet en sfeervolle diners.
Voor Kerst en Nieuwjaar nog enige ruimte beschikbaar!
Vakantiecentrum Schin op Geul
Bel 04459-1400 voor alle info en gratis folder.

HOTEL DE OUDE HOEVE, ARCEN (L.)
Een bourgondische ervaring in huiselijke sfeer.
Speciale kerst- en thermaalbadarrangementen.
Wij sturen u graag onze folder, tel. 04703-2098. LI-61R

DUITSLAND

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, ktv, mini-bar, telefoon. Zwembad (29°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei. Tevens fietsverhuur.
Luxe 4-daags midweekarr. (3 n.) DM 255,- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Eveneens aantrekkelijke weekend - en 6-daagse arrangementen.
Hotel Grossfeld, Postbus 1208, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-35 32 46 (NL) of 09-49 59 22 828 (BRD) voor gratis prospectus. Fax. 09-49 59 22 43 49

Weekend- en midweekreizen naar WINTERBERG. Voor groepen ook dagtochten. Bimbo Reizen. (080) 786778. SGR. DU-61R

Eggegeb. Sauerl. VAK.WONINGEN 2 t/m 7-pers. in park (autovrij). Ideale omg. voor wandelen of uitstapjes. Huisdier toegest. Ned. beheer. Info/doc.: (05753) 2098. WD-61R

Eggegeb. Sauerl. VAK.WONINGEN 2 t/m 7 pers. in park (autovrij). Ideale omg. voor wandelen of uitstapjes. Huisdier toegest. Ned. beheer. Info: (05753) 2098.

Sfeervolle kerstdagen
in het Eggegebergte Teutoburgerwoud viert u in hotel 'Der Jagerhof', Willebadessen. Aangename, gemoedelijke sfeer, open haard. Alle kamers d/wc/telefoon. Feestelijke kerstavond. 1e kerstdag 4-gangen diner. Arrangement: 4 dgn. DM 350,-/6 dgn. DM 495,- p.p. inclusief ontbijt en diners. Reserveren: 09-49.5646.1391, fax 1441. D-46R

HOTEL AM BERGHANG Gastvrij, sfeervol en... dichtbij!
De unieke schitterende ligging van ons hotel in Bad Bentheim, aan de zuidkant van de Bentheimer Bergen, de royale kamers en suites met alle denkbare comfort, het binnenbad (29°C) en het relaxcenter, de bar, lounge en restaurant (met meesterlijke kok!) garanderen u een zorgeloos verblijf. Onze faam van gezellig luxueus hotel maken wij ook graag voor u waar! Ons aanbod:
**midweek-arr. (5 nachten) HP v.a. DM 298,- p.p.
of weekend-arr. (2 nachten) HP v.a. DM 165,- p.p.**
Postbus 129, D-4444 Bad Bentheim.
Bel 09-49.5922.2047 voor gratis folder. Fax 09-49.5922.4867.

OOSTENRIJK

Onze WINTERGIDS is uit, boordevol sneeuwzekere plaatsen. Ook losse buspendels. Bimbo Reizen, (080) 786778, SGR. OS-61R

All-in v.a. ƒ 725, 10 dgse busreis HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, 7 dgn ski-uitrusting Dolomieten ski safari v.a. ƒ 815, 10 dgse busreis HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skibegeleiding, 7 dgn ski-uitrusting, langlaufsafari v.a. ƒ 570, 10 dgse busreis HP, 3 halve dagen langlauflles, 7 dgn langlauf uitrusting, 3 langlauf excursies, groepskorting v.a. 10 pers. Reizen ook met eigen auto mogelijk. Reisburo JOY TOURS LID ANVR/SGR. Tel. (070) 3633939. OS-61R

WINTERSPORT

DE WINTERSPORT-SPECIALIST
10 dgn. bus, halfpension en 7-dgse skipas al v.a. ƒ 499.- in Oostenrijk, Frankrijk en Italië. Vraag de brochure bij Bizz Travel: 050-144255 (lid SGR). WI-61-R

SPANJE

11-dgse. KERSTREIZEN Lloret de Mar Hotel Samba, Copacabana v.a. ƒ 699. BOOSTEN REIZEN, lid SGR. Bestel nu. Gratis zomergids '92. Tel. (045) 227777.

WARME CANARIES
Playa del Ingles, Puerto-Rico. Appartement 2/3/4-pers., zwembad, op woe. en zat., week v.a. ƒ 725 p.p. Verlenging per week v.a. ƒ 200 p.p. SUPER-REIZEN (040) 43 66 00. SP-61R

Wintelreizen zonnig Benidorm. Gezellig met een groep in een fijne Royal Class bus naar een goed hotel, volpension, zelfbediening, dus eten zoveel u wilt, kamers met eigen badk. en balk. Vertrek elke vrijdag in nov. en dec. 10 dgn. ƒ 396, 17 dgn. ƒ 618. Bijk. kosten: Garantiefonds ƒ 10, adm.kst. ƒ 5, Royal Class incl. Kerstreis vol. Vertrek 27-12, 10 dgn. ƒ 530 incl. nieuwjaarsgala. Gratis folder. SOLMAR TOURS, 040-460560. SP-61R

Speciale 12-daagse (23-12 t/m 3-1-'92)
KERST- EN NIEUWJAARSREIS
(óók voor alleengaanden)
INTER TRAVEL HOLLAND BV contracteerde exclusief voor haar gasten het sfeervolle hotel MERCEDES*** in Lloret de Mar voor iedereen, die KERST en NIEUWJAAR eens op een andere wijze wil beleven. Inbegr.: verv. per luxe Royal Cl.-touringcar, VP (elke dag uitgebreide lunch en 4-gangen diner met verrassende Catalaanse specialiteiten), zeer uitgebreid kerst- en oudejaarsavonddiner/dansant, gratis wijn of sekt, elke avond live muziek, 4 gratis trips naar o.a. Andorra, bezoek nightclub etc. Kamers met bad/douche, wc, balkon, tel. en verwarming. PRIJS ƒ 1.259.- PER PERSOON (géén toeslag 1-persoons kamer). Voor inlichtingen, boekingen of een gratis folder: Knt. Vianen (03473) 76024, ma.-vr. 9-12 u.; za.-zo. 12-18 uur. Knt. Rotterdam (010) 4777444. Knt. Wormerveer 075-214445. SP-61R

Bustoers heeft een extra AVONDDIENST op vrijdag 20-12 naar de Costa Blanca, 17 dgn. incl. app. Torpa ƒ 520,- p.p. t/m 13-12. 10 dgn. ƒ 385,- p.p. Ook nog enkele Torpa app. beschikbaar voor overwinteren. Info (010) 4124444. SP61R

Costa Brava v.a. ƒ 210.-
Barcelona v.a. ƒ 210.-
Salou v.a. ƒ 225.-
Costa Blanca v.a. ƒ 250.-
Retourprijzen per pers. (bijna) dagelijks naar Spanje, 29 bestemmingen.
Luxe bussen. Toilet - video - airco - royal class
Iberbus
(020) 6241010 SP-61R

ITALIË

Chartervlucht ROME 28-12, 5 dgn. ƒ 325. Met hotel v.a. ƒ 549. FUTURE LINE TRAVEL, 020 - 622.28.59. SGR. IT-61R

GARDAMEER, NU RESERVEREN, IN 1992 PROFITEREN. Grote stacaravan, 2 sl.k., badk., living m. keuken op gezellige camping. In voor- en naseiz. enorme kortingen. Vr. broch. Pubital Prom. (033) 950638. IT-61R

DENEMARKEN

je reinste rust en ruimte...
DENEMARKEN
KEUS UIT RUIM 20.000 VAKANTIEWONINGEN, ook HOTELS, VAKANTIEPARKEN en AUTOREIZEN
Vraag tegen portokosten het uitgebreid infopakket aan bij:
Dansk Feriehus Bookingburo Holland
Hoofdweg 99
9681 AC Midwolda
Telefoon 05975-1416*
D.F.B. Dansk Feriehus Bookingburo
• ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST! •

TSJECHOSLOWAKIJE

PRAAG, 8 dgn. bus l/o, prima hotel, 21, 28-12, 18-1 ƒ 295,-. Verhuur kmrs./app. in Praag en vak.won. in wintersportgebied. MEVO REIZEN Holten, (05725) 1547. TS-61R

FILIPIJNEN

GOEDKOPE TICKETS AZIË. Filipijnen, Thailand, etc. 15 dg. Manila ƒ 2149.-; 15 dg. strand/duikvak. Puerto Galera (Fil.) ƒ 2289.- incl. ticket/hotels. Gr. keuze rondreizen en tours in Thailand en Filipijnen.
RC RAINBOW TOURS, tel. 085-454918/430992 FI61R

VER. STATEN/CANADA

CANADA + USA 1992
Combinatietours met o.a. camper/auto/cruiser met routebeschrijving. Bel voor info Cadusa Vinkeveen, 02949-1635/3544. VC-61R

AZIË

THAILAND v.a. ƒ 1399.-, SRI LANKA 20 dagen hotel l/o v.a. ƒ 1795.-; incl. 8-daagse tour v.a. ƒ 2325.-. Schaker Travel & Tours, tel. (085) 649548. AZ-61R

Sri-Lanka ƒ 1425 incl. hotel L.O. ƒ 1795 incl. 8-dgn tour L.O. ƒ 2395, Thailand ƒ 1339, Singapore ƒ ... SCHAKEL TRAVEL & TOURS, tel. (085) 64... AZ...

AKTIEVE RONDREIZEN: Thailand, 25 dagen ƒ 28..; India / Nepal, 30 dagen ƒ 2995.-; Indonesië, 27 dagen ƒ 3095.-, incl. vliegreis, hotels; vervoer etc. Folder DJOSER (071) 126400. Lid SGR. AZ-6...

***** Thailand rondreis v.a. ƒ 2.198,-
14/22 dg. rondreis, veel zien en genieten, uitgerust rug. Ned. beg., 1e kl., vertr. elk week. 15-12 nog 5 pl. 22-12 nog 6 pl. Tekkel Air, 070-3468700. KERST... 14 dg. all-in ƒ 2748, vertr. 22-12. nog 4 pl. AZ...

DIV. BUITENLAND

BOEK NÓÓIT ZONDER!
GARANTIEFONDS REISGELDEN

Neem het zekere voor het onzekere. Boek uw vakantie bij een SGR-reisburo. U weet wel, met dat lachende wereldbolletje op de ruit.
Daar ontvangt u tegen een kleine vergoeding een garantiecertificaat waardoor uw reisgeld gegarandeerd is. Prettige vakantie.

Tel. 010-4146377
Viditel 75003

ISRAËL

EILAT
Zon en palmen. Een strakblauwe lucht, weldadige zee, witte stranden en een fantastisch hotel. Dat is zomers Eilat in de Hollandse herfst en winter. Vlieg comfortabel met El Al lijndienst tegen zeer aantrekkelijke prijzen. Voor meer informatie bel 020-622.01.91
EL AL
Your scheduled airline to Israel

Eilat, beleef het met Isropa reizen
8-daagse vliegreis incl. 7 nachten HOTEL TABA HILTON
vanaf ƒ 1161,-
Vraag uw ANVR reisbureau of Isropa Reizen/Zaandam Telefoon: 075-123451.
ISROPA REIZEN

Israël
Oppenheim is sinds jaar en dag Eilat- en Israël specialist ... uitstek. Graag zenden wij u onze kleurbrochure vol met uiterst aantrekkelijke aanbiedingen arrangementen v.a.
ƒ .844,-
Oppenheim
Amsterdam Tel. 020-676.20.6...
ANVR IATA

DIV. BUITENLAND

WORLDWIDE BAGGAGE SERVICES
Lage tarieven luchtvracht voor overbagage, pakketten e.d. Schiphol, (020) 653.0991. DB-61R

EEN ADRES VOOR UW ADVERTENTIE IN 41 NEDERLANDSE REGIONALE DAGBLADEN
VAKANTIE & RECREATIE
Voor informatie en reserveringen: RDP postbus 2, 1800 AA Alkmaar
tel. 072-196314/206/292, fax: 072-113295

STICHTING GEZINSVERZORGING LANDGRAAF

LE Landgraaf
ld 2-4
on 045-328686

De Stichting Gezinsverzorging Landgraaf biedt aanvullende hulp van huishoudelijke, verzorgende of ondersteunende aard aan cliënten die bepaalde werkzaamheden (tijdelijk of langdurig) niet zelf kunnen verrichten. In het werkgebied Landgraaf worden jaarlijks ongeveer 750 cliënten geholpen door 174 gezinshelpsters en 160 alphahelpsters.

Stichting Gezinsverzorging Landgraaf start op 1 januari 1992 met een project "HUISHOUDELIJK WERK".

Doelstellingen van het project zijn:
- cliënten helpen bij het niet-dagelijkse huishoudelijke werk;
- verbetering van de efficiëntie;
- verbetering van de continuïteit;
- verlaging van de werkbelasting.

Om deze doelstellingen te bereiken, zijn de huishoudassistenten:
- met een standaard huishoudpakket (ergonomisch verantwoord werkmateriaal);
- volgens afgesproken takenlijsten;
- met twee medewerkers in een cliëntsituatie.

Voor werven wij

ERVAREN HUISHOUDASSISTENTEN

Verwachten van de huishoudassistenten dat zij:
- aantoonbare ervaring op huishoudelijk vlak hebben;
- een goed ontwikkeld vermogen tot samenwerken hebben;
- goede omgangsvormen hebben;
- in de leeftijdscategorie ± 20-40 jaar vallen;
- minimaal 15 uur per week willen werken;
- flexibel inzetbaar zijn;
- bereid zijn tot overleg over overeengekomen contracturen.

Wij bieden de huishoudassistenten:
- een arbeidsovereenkomst voor de duur van een jaar, met een proeftijd van 2 maanden;
- een salaris overeenkomstig ... 3 ... (minimum ƒ 12,10; maximum ƒ 13,.. bruto per uur; excl. vakantietoeslag);
- goede werkomstandigheden;
- een ... vergoeding voor dienstreizen;
- introductiecursus: het werken met een standaard huishoudpakket;
- werkoverleg/bijscholing.

Voor meer inlichtingen met betrekking tot de functie kunt u zich wenden tot mevr. Dirckx of mevr. Kelbak; tel. 045-328686.
Schriftelijke sollicitaties, voorzien van een pasfoto, binnen 14 dagen na het verschijnen van dit dagblad richten aan mevr. Dirckx, personeelsfunctionaris, op bovenstaand adres.

---

tempo-team
uitzendbureau

KANTOOR

Coördinator drukkerij m/v

Op korte termijn, voor een relatie in Sittard. Tot uw taken behoren onder meer planning, calculatie van opdrachten en contacten met klanten. Een ruime ervaring met drukwerk en dergelijke (onder meer kennis van droogtijden en het drukproces) is vereist. U beschikt u over leidinggevende capaciteiten. Een zelfstandige part-time baan (aantal uren in overleg) biedt goede toekomstperspectieven. Informatie: 046 - 52 20 60, ... Roosmolenstraat ...

... Kloosterbejaardenoord
St. Marie Auxiliatrix
Holzstraat 15
6461 HK Kerkrade

Schriftelijke sollicitaties sturen t.a.v. de directie.

Ter overname gevraagd:

Administratie-/AA-kantoor

Discretie verzekerd.
... onder nummer ... bus 2610 ...

Vanuit 60 vestigingen en met behulp van 3.200 mensen levert de TRN Groep haar complete, financieel-zakelijke dienstverlening. In mondiaal verband is de TRN Groep aangesloten bij DRT International, een van de grote organisaties van financieel-zakelijke adviseurs ter wereld. Met 60.000 mensen in meer dan 100 landen. In de TRN Groep werken samen: registeraccountants (TRN Bakker & Versteegh), ... (TRN Van der Lugt & ...) en organisatie-adviseurs (TRN ... Consultants). In ... opereert de TRN Groep onder de naam TRN Bakker & Versteegh.

DE TRN GROEP HEEFT MEER TE BIEDEN ALS U VERDER WILT IN EEN AUDIT-GROEP

Op onze vestiging in Venlo werken enthousiaste jonge teams voor een gevarieerde cliëntenkring. Deze cliëntenkring groeit en wij willen onze ... Groep uitbreiden met een

GEVORDERD ASSISTENT-ACCOUNTANT (M/V)

U hebt een voltooide HEAO-RA opleiding ... nen met uw tweede fase NIVRA. U hebt ... twee jaar ervaring op een accountantskantoor en u wilt ... de geautomatiseerde controles en rapp... functie waarin u zelfstandig kunt werken ... beroepsontwikkeling en studieverloop ...

Binnen een team krijgt u uw eigen ... in de regio gevestigde bedrijven. Behalve de controle ... en de tussentijdse rapportages komen ook ... advisering ruimschoots aan bod.

Bent u een man of vrouw ... municatieve vaardigheden, die ook ... accuraat kan werken en de juiste pri... uw carrière verwegen bij een organi... toekomstgerichte aanpak alle ruimte ... professionals? Dan heeft de ...

Onze ... pakket ... pensioenvoorziening ...

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan TRN Bakker & Versteegh, afdeling Personeelszaken, t.a.v. de heer H. Wetters, Wilhelminasingel 110, 6221 BL Maastricht. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer P.M.J. ... Telefoon 077 - ...

TRN Groep

S A M E N   I N   Z A K E N

---

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

JEUGDDORP BETHANIË
Bergerweg 23 - Postbus 4702 - 6085 ZG Horn
telefoon 04758-2727

Is een tehuis voor behandeling en opvoeding van jeugdigen van 0-18 jaar. 140 medewerkers hebben de zorg voor 144 jongeren. Deze verblijven ... op locatie de Bedentaal, in diverse woonsettingen; ... en horizontale leefgroepen, kamertraining, interne gezinsbehandeling en ... groepen.

Voor een ... in Horn zoeken wij

EEN GROEPSLEIDER (M/V)
40 uur

Aanstellingsvoorwaarden:
- gelet op de samenstelling van het team, bestaat een voorkeur voor een vrouwelijke kandidaat;
- leeftijd minimaal 25 jaar;
- ervaring in ... met voorkeur voor ...;
- opleiding ... MBO/HBO.

Rechtspositie:
- C.A.O. jeugdhulpverlening en P.G.G.M. ...

Inlichtingen ... Schriftelijke sollicitaties ... directie van Jeugddorp Bethanië, postbus 4702, 6085 ZG Horn.

---

prinses Juliana
hotel restaurant

Hotel Restaurant Prinses Juliana B.V. te Valkenburg aan de Geul zoekt op korte termijn een

Administrateur v/m

"Juliana" is een luxe hotel/restaurant met 25 kamers en een zeer verfijnde keuken. Het personeelsbestand omvat ongeveer 50 medewerkers.

Uw functie:
- verzorgen van de financiële administratie m.b.v. een softwarepakket;
- opstellen van maandelijkse resultaten;
- ... van administratieve verbandscontroles;
- beheer debiteuren;
- ... van de (extern gevoerde) salarisadministratie;
- voorbereiden van de jaarrekening;
- ... van de directeur op financieel gebied.

Uw profiel:
- ... opleiding op het niveau MEAO/MBA of PDB;
- ... minimaal 3 jaar werkervaring in een vergelijkbare functie, bij voorkeur in de horeca;
- u kunt zeer zelfstandig werken;
- ... initiatief;
- ... ervaring met een financieel computerpakket (Exact);
- uw leeftijd ligt tussen de 23 en 35 jaar;
- ... over goede contactuele vaardigheden voor het ... van zowel interne als externe contacten.
- ... samenstelling van het personeelsbestand gaat de voorkeur ... functie uit naar een vrouw.

... bovenstaande profiel, uw profiel? Richt dan uw sollicitatiebrief aan ... Restaurant Prinses Juliana B.V. (Postbus 812, 6300 AV Valkenburg) t.a.v. de heer P.P.M. Stevens. ... inlichtingen kunt U de heer Stevens bereiken onder ... nummer 04406-12244.

Sicar B.V., gevestigd in Sittard, is een joint venture van Roth Frères S.A. en ECA N.V., en is gespecialiseerd in het ontwikkelen, produceren en afwerken van complete stoelen en banken voor de automobielindustrie. De eisen die de automobielindustrie stelt aan het just in time afleveren van de goederen, vormt de belangrijkste reden voor het opstarten van een productieplant in Sittard. In deze plant zal het produktieproces in hoge mate worden bepaald door efficiency waarbij de werknemers ... het produkt, flexibiliteit ... het opstarten van deze ... menteam te ondersteunen met een goed ... zijn wij op zoek naar kandidaten (m/v) voor de functie van:

sicar bv

Manager financiën/administratie
die in staat is de vertaalslag te maken van operationele zaken naar financieel beleid

Functie:
... plant.
- U dient daartoe in overleg met de Manager Logistiek vorm te geven aan de administratieve organisatie en integrale informatisering van de plant.
- U bent verantwoordelijk voor het (mede)vaststellen, coördineren en bewaken van de budgetten.
- U initieert interne werkprocedures en rapportages en beoordeelt financiële analyses en investeringsaanvragen.
- U levert een actieve bijdrage aan de kostprijsbewaking.
- U rapporteert rechtstreeks aan de Plantmanager.

Sicar B.V. vraagt:
... ding op HBO-niveau (HEAO, aangevulde NIVRA, SPD II).
- Een aantal jaren ervaring in een produktie omgeving m.n. op het gebied van kostencalculatie.
- Ervaring met administratieve automatisering en financiële rapportages.
- Leeftijd 28-35 jaar.
- Kennis van de moderne talen.

Sicar B.V. biedt:
- De mogelijkheid om vanuit een opstartfase vorm te geven aan het financiële beleid en de administratieve verslaggeving.
- De gelegenheid uw tot op heden ...
- ... pakket arbeidsvoorwaarden.

Voelt u zich aangesproken door deze uitdaging? Schrijf dan een korte sollicitatiebrief met c.v. onder vermelding van ref.nr. 63.7427 aan
Mercuri Urval B.V.,
Vrijthof 50-51,
6211 LE Maastricht.
Voor telefonische informatie tijdens kantooruren: 043-251291.

Mercuri Urval

Wij zoeken:

CHAUFFEUR

voor Ned. en Duitsland.

Wij vragen:
Goede kennis der Duitse taal. ... Goede omgangsvormen.

Wij bieden:
... Werken in een klein enthousiast team.

Sollicitaties ... schriftelijk aan:

Fiene Spiegels
Zonstraat 31
6463 AA Kerkrade

STICHTING BEJAARDENZORG CLARA FEY

vraagt voor haar kloosterbejaardenoord (45 bewoners) ...

een ZIEKENVERZORGENDE (full-time)

Functie-eisen:
- opleiding ...
- ...

een ACTIVITEITENBEGELEIDSTER

Functie-eisen:
- ...
- goede contactuele eigenschappen;
- ...

Sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan:
directie huize Blankenberg, Postbus 20, 6267 ZG Cadier en Keer.
Voor nadere informatie directie J. Vasseen, 04407-1468.

Accountantskantoor Ackermann b.v.

ACKERMANN

vraagt op korte termijn een gevorderde

ASSISTENT-ACCOUNTANT

...

De werkzaamheden worden uitgevoerd onder toezicht van een R.A. of A.A.

Tevens vragen wij een

TYPISTE/ ADMINISTRATIEVE KRACHT

met enige secretariële ervaring.

... Postbus 3093, 6401 DN Heerlen, t.a.v. J.L.P. Ackermann A.A.
Nadere informatie voor de vacatures is telefonisch mogelijk: tel. 045-718885.

---

tempo-team
uitzendbureau

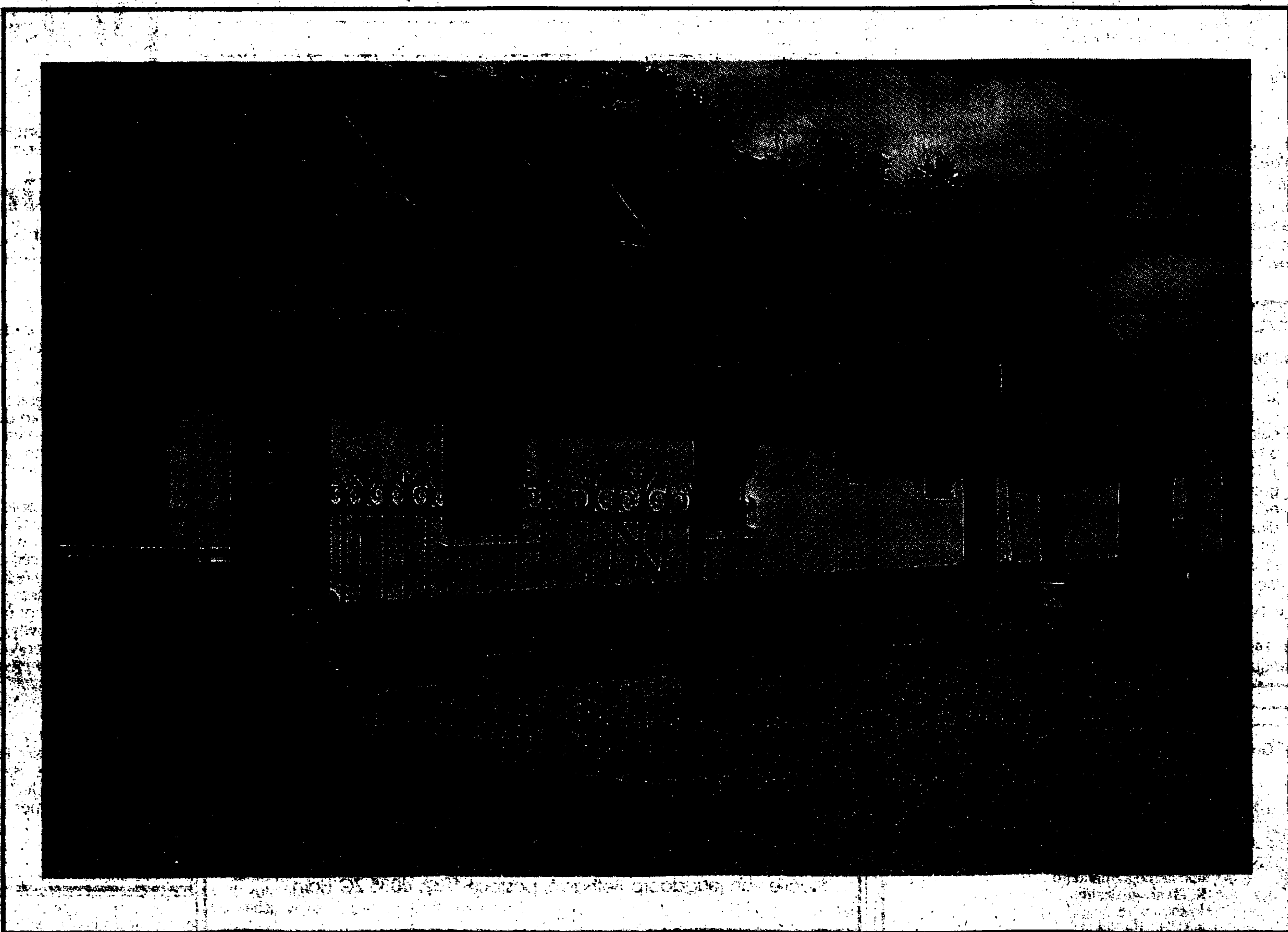
INDUSTRIE

... goede gemotiveerde kandidaten met eventueel een afgeronde LTS-opleiding. Ervaring in een soortgelijke functie is een pre. Het werk is in ploegendienst. De baan is per direct en biedt na een gedegen opleiding goede toekomstperspectieven. De verdiensten zijn zeer goed.
Informatie:
045 - 71 83 66, Sigrid Nijenhuis
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat
045 - 46 56 66, Tineke Tullemans
Kerkrade, Grupellostraat 35

Tijdig begrip kan veel ellende voorkomen
Ook in uw omgeving kan het voorkomen
Reageer: (030) 33 13 ...
V.P.C., Antwoordnummer 9089, 3500 ...

ALS U WILT KIEZEN UIT 3 VERSPREIDMOMENTEN PER WEEK, WAAROM ZOU U DAN GENOEGEN NEMEN MET MINDER...
Bel Spiral als 't flexibel verspreid moet worden!
Fabriekstraat 7, 5961 PK Horst, Postbus 6094, 5960 AB Horst, telefoon 04709-84222, fax 04709-84333.

SPIRAL

Het staat allemaal in het Limburgs Dagblad.

Nog geen abonnee?
BEL GRATIS 06-022 99

Limburgs Dagblad

De duidelijke krant.